

ספר

אֲשֶׁר בִּנְחַל

חלק צ"ב

זהו קבץ מכתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל בנובע
מקור הדמיון והדמיון, ענינים נוראים ונפלאים, עצות וקריות,
התחזקות והתעוררות להתקרב אל השם ותכרף בכל דעה
ודעה מכל מקום שהוא, יתחזק מי שיתחזק.

בני ומשור על פי דברי רבנו הקדוש והגדול, אור הנגנו והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ומבנינו

רבי נחמן מברסלב

זכותו גן עלינו

ועל פי דברי תלמידו, מורנו הנאמן הקדוש, אור נפלא, אשר
כל דו לא אנים ליה

רבי נתן מברסלב

זכותו גן עלינו

ומשלב בסוכו תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וספר הקדוש

הוציא לראש על ידי
הסידור ברסלב
ע"ה"ק ירושלים תובכ"א

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסְּפָרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדָבָר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֲלֵה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כּוֹרֵךְ מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", מִהַמְּכַתָּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֲלֶיךָ מִכְּתָבִים, וְסִדְּרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רְאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְּרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כִּרְךָ צַב,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַפְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשְּׁנָיִם, כִּרְךָ אַחַר כִּרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוֶה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזָה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוֹשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִיִם, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בִּיּוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲזוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲזוּת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֵם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

היננו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנסאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אִזּוּ יִכּוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים – הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהַרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגְּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבָּקוּ בּוֹ עַל־יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרֵי מַעֲלָה וְדְרֵי מַטָּה, וְעַל־כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מְכֵלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת פְּרָסִיּוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלוֹ הַחוֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יִכּוֹלִים אֲפֹלוֹ לְהִנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שְׂפָן שְׂאִינָם יִכּוֹלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אֲמוּנַת חַכְמִים, וְכִשְׂאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי שְׁנֵה מְקַשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרֵץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שְׂכָל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: יֵשׁ בְּמָה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד בְּמָה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֲסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי צְרִיכִין לְהִרְחִיקָם כְּמִטְחִי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וְשֹׂאֵר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרָאוּי לְגֹזֵר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נְשִׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּיִדֵי מְצֻה גְדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פֶּשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שפבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי פי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שפלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נְצַחִים?! וְהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סִפְרִים לְאַלְפִים
וּלְרַבּוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
שֶׁל קֵל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ',
סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבִטְעוּיֹתָיו וְכוּ',
וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת,
וְלְהַחִיּוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה
וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצָאִים
בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
כַּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנֵתְחִיל לִגְעַת בְּתוֹרָה, מִכָּל שֶׁבֶן
וְכָל שֶׁבֶן לָבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-בֶּן כָּל הַסִּפְרִים
הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנֶּה, עַדִּין אֵינָם חֹלְקִים אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעַמֻּק
רַבּוּי הַסִּפְרִים שִׁיתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שִׁיתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה
הָאֲמִתִּיִּים, עַל-בֶּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לִלְעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סִפֵּר
הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים
לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וּבְמִקוֹמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסִּפְרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן
בָּהֶם, וּבְמִקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן בְּסִפְרִים אֲחֵרִים
דִּיקָא וְכוּ'.

וְהִנֵּה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יֵרָאֶה הַרְוָאָה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, ובדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרכבה, וזאת ההרכבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרכה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובוה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתי ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל פרך צב

כ' תקפח.

בעזרת השם ותפילה, יום שני לסדר דברים, ראש-חודש מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום רב אף ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפסוק לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא, שימתקו ממך כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

הנה אאחל לך ברכת "מזל טוב" על הארוסין שהתארסת למזל
טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכי לבנות בית נאמן בישראל, בית
שתשרה בו השכינה תמיד, בית מלא אהבה ושמחה, בית מלא
תורה, ותזכי להוליד בנים ובני ובנים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תקפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-החדש מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידידי הַיָּקָר לִי
מאד, צמוד בפנימיות לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֶתָּה חֲקוֹק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לְךָ אֶת גִּדְל
הָעֲנָן שֶׁל הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר
מֵאֲתָנוּ רַק זֶה, שְׂאֲנַחֲנוּ זוֹכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה בֵּיתְךָ שְׂאֵת וּבֵיתְךָ עוֹ, וְשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, תְּהִיָּה חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

עוֹבְרִים עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֵתִים הַלְלוּ צְרוֹת וְיִסּוּרִים,
הַתְּאֲבָדִיּוֹת וְהַתְּאֲנוֹת דְּרָכִים, הַרִיגוֹת וְשִׁפְיֻכוֹת דָּמִים, עֲנִיּוֹת וְנִדְחָקוֹת
וְכוֹי וְכוֹי, עַד שֶׁאֵין לָהֶם הֵיכָן לְהִתְחַזֵּק, וְצִמְאִים לְשִׁמְעַת אֵיזוֹ מֶלֶךְ
שֶׁל חֲזוּקָה, וְעַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵץ בְּיֹתֶר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת —
לְהַפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמְשִׁיךְ אֶת
עֲצָמְךָ רַק אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב. מָה אֶתָּה
צָרִיף אֶת אַחֲרִים, אֶתָּה צָרִיף רַק אֶת הַקְּדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז טוֹב לְךָ
כָּל הַיָּמִים; כִּי בּוֹ בְּרַגַע שְׂאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
הוּא מְרַגֵּישׁ טַעַם אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי אֵין עוֹד עֲרֻבוֹת וּנְעִימוֹת כְּמוֹ
אַמוֹנָה מְזַכֶּכֶת בּוֹ יְתִבְרַךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד, שְׂאֲנוּ
יודעים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וְאֵין אָנוּ מְתַנַּגְדִּים עֲלֵינוּ, כִּי תִאֲמִין לִי,

שְׁהַסְמֵךְ-מִ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלַינִי, וּמִסִּית וּמְדִיחַ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִגְדִי, וּמָה לַעֲשׂוֹת? אֲנִי עוֹמֵד עַל שְׁלִי, וְאֶגְלֶה וְאֶפְרָסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתְּבַקֵּשׁ מִמְּנוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁאַתָּה לֹא תִתְרַחֵק, יְהִיֵּה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, רֵאש־חֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, אֲשֶׁר אַתָּה כּוֹתֵב בְּאַרְיִכוֹת כָּל מִינֵי תְּכֵנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. תֵּאֱמִין לִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲשֶׁר כָּל הַתְּכֵנִיּוֹת שְׁלָךְ כָּבֵר מוֹכְנוֹת אֶצְלֵנוּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ, יֵשׁ קוֹנְטְרָסִים עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט בְּחַיִּים, וְעַל כָּל יְרִידָה וּנְפִילָה וְעַל כָּל מָה שֶׁאַדָּם רַק יְכוּל לְחַשֵּׁב, יֵשׁ עַל זֶה כָּבֵר מוֹכֵן קוֹנְטְרָס, אֲלֵא צְרִיכִים מְפִיצִים. וְעַל-כֵּן תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ.

וּבְעֶנְיִן ... מָה טוֹב וּמָה נָעִים, בָּאֵם תְּעוֹרֵר אוֹתָם לַעֲזוֹר לַעֲנִי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיִבְנָאֵל, לְשַׁלַּח לָהֶם עַל כָּל שַׁבַּת חִבְלֵי־מָזוֹן, כִּי הֵם סוֹבְלִים רָעִב מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן לְמַצְוֶה רַבָּה יִחַשֵּׁב לָךְ. וְכֵן תִּתְקַשֵּׁר עִם יְדִידֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְתִקְנֶה אֶצְלוֹ הַמּוֹן קוֹנְטְרָסִים מִכָּל הַסּוֹגִים, וְהוּא יִרְפִּים לָךְ מָה שֶׁאַתָּה רַק רוֹצֵה, וְתַפִּיץ אֶת זֶה לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמַּצְוֶה הַזֹּאת, כִּי עוֹבֵר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, בְּעֵתִים הַלְלוּ מָה שֶׁעוֹבֵר עַל נְעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

פָּגַם־הַבְּרִית וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְחִזּוּק וּלְאַמִּץ
אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁיעֶזֶר בְּעֵתִים הַלָּלוּ.

מָאֵד מָאֵד אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֹדְבָרִים עִמוֹ יִתְבַּרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה מְכַנֵּס בְּאָדָם יֵשׁוּב
הַדַּעַת.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְתֹאמֶר פָּרֵק אַחַר פָּרֵק, עַד
שֶׁתּוֹזְכָה לְסִיִּם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, וְכֵן
תַּעֲשֶׂה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, עַד שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בְּשֶׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. וּמָה
טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁוֹ, בְּאִפֵּן
שֶׁתּוֹזְכָה לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַסְּדֵרָה 'שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגְוִם' עִם
פְּרוֹשׁ רִשׁוֹ, שְׁמָאֵד מְסַגֵּל לִירְאֵת שָׁמַיִם, וְתִהְיֶה חִזּוּק וְאַמִּיץ בְּזֶה.
וְכֵן טוֹב מָאֵד, שֶׁתִּלְמַד שְׁלֶחַן עֲרוּף, וּבַפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה תִּלְמַד מִחֲבֵר
רַמ"א מֵהַתְּחִלַּת אֲרֵיחַ חַיִּים, וְתִלְמַד סִימָן אַחַר סִימָן, עַד שֶׁתּוֹזְכָה
לְסִיִּם אֶת כָּל הָאֲרֵיחַ חַיִּים, וְתִתְחִיל יוֹרָה דַּעָה, וְאַחֲרֵיכֶּן אָבֵן הַעֲזָר,
וְאַחֲרֵיכֶּן חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט, וּבַפְּעַם הַשְּׁנִיָּה כָּבֵר תִּלְמַד מִחֲבֵר רַמ"א עִם
'בְּאֵר הַיֵּטֵב', וּכְשֶׁתּוֹזְכָה לְסִיִּם פַּעַם הַשְּׁנִיָּה, תִּתְחִיל עִם ה'מְגִן
אֲבָרָהִם' וְכוּ' וְכוּ', וְכֶּן תִּהְיֶה רְגִיל בְּשֶׁלֶחַן עֲרוּף, אֲבָל בַּפְּעַם
הָרֵאשׁוֹנָה תִּלְמַד רַק מִחֲבֵר רַמ"א, וְתִתְחִיל עוֹד מֵהַיּוֹם הַזֶּה, כִּי לִמּוּד
שְׁלֶחַן עֲרוּף, מָאֵד מָאֵד מְסַגֵּל לִירְאֵת שָׁמַיִם, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל, וּמְבָרַר וּמְזַכֵּף אֶת הַדְּמַיִם, וְרַבֵּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מָאֵד מָאֵד עַל
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֵּבֵל יִטּוּ מִסְעִיף קָטָן שֶׁל שְׁלֶחַן עֲרוּף.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיִם מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר הִיא הַמְצָנָה
מֵהַחֲמוּרוֹת שֶׁבַח־מִוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו'); וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
מְקַפֵּיד עַל זֶה מָאֵד מָאֵד.

רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שֶׁבְּקִרּוֹב תִּמְצָא זְוִיג הַגּוֹן, וְתִתְחַתֵּן וְתִכְנֶנָּה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הכפל הדבר, ראה לבקש את ... שיעזרו לעניי אנשי שלומנו, שסובלים חרפת רעב, וכן שיעזרו לתלמוד-תורה ולבית-הספר שלנו ביבנאל. ועל כלם — ראה להפיץ את הקונטרסים, וטוב מאד שתקנה אצל ידידנו ... "אוצר-הקונטרסים", שהם סדרת קונטרסים מכרכים בכרך אחד, ותפיצו את זה בין נשברי לב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים..

בשבת פרשת נחמו אשבות ביבנאל, ומאד מאד רציתי, שתבואו אתה ואחידך, ותישנו אצלי ותאכלו אצלי.

כ' תקצא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-חודש מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

ראה להתקשר כמה פעמים במשך היום, כי הישועה כבר ירדה מן השמים, רק צריכה להתגשם כאן בארץ, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעד הלילה הבסוף כבר יהיה. מה אמר לך! פשוט נכנסתי בספנה, עוד לא היה לי דבר כזה, כי בדרך כלל אני מתפחד, כי אין לי בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואין בידי רק כלי זין של תפלה והתחזקות באמונה פשוטה, אף הפעם מאד מאד הייתי שרוי בדאגה גדולה וכו', כי מאד מאד דאגתי ובכיתי אליו יתברך, עד שסבב איזה איש שצריך לרפואה, ואני לישועה, ועשינו חלופין, יעזר הקדוש-ברוך-הוא ש'לו תהיה רפואה ולי תהיה ישועה, ונגמר כבר בענין המקנה. וכבר בכה פעם מוהרנ"ת ז"ל בליל שבת, בשעה שאמר ה'יהא רעוא' קדם הקדוש: "פרנסה טבא בלי צרה ועקתא", שהפרנסה שלו יגיע בלא צרות ישראל,

על-כל-פְּנִים רָאָה כַּמָּה פְּעָמִים לְהִיּוֹת עִמּוֹ בְּקֶשֶׁר, וְאִם עַד הָעֶרֶב
 אֵינֶךָ שׁוֹמֵעַ מִמְּנֹו, תִּשְׁלַח פָּקֶס, וְאֶהְיֶה עִמּוֹ בְּקֶשֶׁר. הֶעָקָר אֵל תִּדְאָג,
 הַכֶּסֶף כָּבֵר בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה... רַק צָרִיךְ לְבּוֹא אֵלַיךְ, אֵךְ תִּאֲמִין לִי,
 שְׂאֵנִי כָּבֵר מִתַּפְחָד מַחֻבּוֹת, מִמָּשׁ זֶה לֹקַח לִי אֶת כָּל הַמַּחִין, וְקִשָּׂה
 לִי לְלַמֵּד, אֲשֶׁר זֶה כָּל חַיּוּתִי, כִּי מִימֵי נְעוּרַי הִרְגַּלְתִּי עֲצָמֵי לְלַמֵּד,
 וְזוֹ כָּל חַיּוּת נִפְשִׁי, אֵךְ הַחֻבּוֹת שֶׁהַכְּנִיס אֹתִי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הֵן
 בְּבִנְיַת הַמְּקַנָּה וְשֶׁאֵר כָּל הַהוֹצָאוֹת וְהַפְּסָדִים הַמִּיִּתְרִים, זֶה אֲשֶׁר
 לֹקַח מִמֶּנִּי כָּל הַמַּחִין, לֹא עָלִינוּ.

על-כל-פְּנִים אֲנִי מְקַנָּה, שֶׁתְּהִיָּה עִמּוֹ בְּקֶשֶׁר בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם, וְהַכֹּל
 יִסְתַּדָּר עַל הַצֵּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁיחֵדֶשׁ מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שֶׁמַּחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
 מִמֶּךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם
 תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ. וְתִדַּע, כֹּכֵל שֶׁתְּכַנִּיס אֶת עֲצָמְךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, תִּמְצָא דְּבָרִים אֲשֶׁר שְׂיָכִים אֵלַיךְ בְּעִנְיַן רְפוּאָה, כִּידוּעַ אֲשֶׁר
 רַבְּנוּ ז"ל הִבִּין אֶת כָּל סוּד הַבְּרִיאָה, וְיִרַד אֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי
 בְּחִינָתוֹ, וְעַל-כֵּן תְּכַנִּיס אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר בְּזֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ
 אֶת דְּרָכְךָ בְּיֹתֵר.

נָא וְנָא רָאָה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְצָרִיכִים
 כָּל-כָּף לְהַכְּנִס בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, עַד שְׂיִטְהַר
 נִפְשׁוֹ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְאֲמַת רַבְּנוּ
 ז"ל אָמַר (שִׁיחוּתֵי-הַר"ן, סִימָן ל"ג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְּבָר קָטָן,

אָבֵל אֶצְלֵי הָעֶקֶר הוּא אָמוּנָה, וְעֶקֶר הָאָמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפִשְׁטוּת כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים מְאֲמִינוֹת, כִּי בְּאֵמַת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא
 עֶמֶק עֶמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, כִּי מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, אֲזִי זֹכָה
 לְשִׁמְעַת אֶת שִׁירַת הַטֹּבַע, אִיךָ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה שְׂרָה שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבַּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלְמָלָא פֶת הַמְשָׁפִילִים וְהַחֲכָמִים
 לְהִרְעוֹ, הֵינּוּ כְּכֹר מִזְמַן נִגְאָלִים, וּבְפֶרֶט שְׂרַבְנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ
 שְׁלֹסֶם"ד-מ"ם מְאֹד קָשָׁה לְהִרְגוֹ בְּנֵי-אָדָם, עַל-כֵּן הַקִּים בְּרוּחָנִיּוֹת
 מְפָרְסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁמְטַעִים אֶת הַבְּרִיּוֹת בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְנִכְלֵיהֶם,
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַקִּים רוֹפְאִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִתִי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצְלֵי צִיּוֹן רַבְנוּ וְ"ל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תקצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, רֵאש־חֲדָשׁ מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל הַשְׁתַּדְּלוּתְךָ
 בְּעִנְיַן הַנְּקִיּוֹן בְּדִירְתִי. הָעֶקֶר רָאָה שִׁיחֵיהָ תְּמִיד סְגוּר, לֹא כְּמוֹ שֶׁהִנֵּה
 לְפָנָי כְּמָה שְׁבוּעוֹת, שֶׁמְצֵאתָ טְפוּס מוֹזֵר מְסֻתוֹבֵב שֵׁם וְכוּ', וְהַצְרַכְתָּ
 לְקָרָא לְמִשְׁטָרָה וְכוּ'. וְאוֹדוֹת הַבְּחוּר הַמוֹזֵר, בְּוַדָּאֵי צְרִיכִים לְהִזְהִירוֹ
 חַד מְשֻׁמְעִית, שְׂאָם יִתְפָּסוּ אוֹתוֹ עוֹד פַּעַם עִם בַּחוּרֵי הַיְשִׁיבָה,
 נִכְנִיסוּ לְבֵית-הַסֵּהַר, וּמִכָּל שְׂכָן שְׁנִסְלַק אוֹתוֹ מִבֵּית-הַמְדַרְשׁ,
 וְצְרִיכִים לְהִזְהֵר בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
 רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבוֹ, מְסֻתוֹבְבִים מְנוּלִים כְּאֵלּוּ אֶפְלוּ בֵּין
 הַחֲרָדִים, שֶׁהַכְּשִׁילוֹ בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְקִלְקְלוּ אוֹתָם, וְזוֹ בְּכֵיהָ לְכָל
 הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ לָכֶם רַק סִפְקָא עַל הַטְּפוּס הַמוֹזֵר הַזֶּה
 — תִּזְהִירוּ אוֹתוֹ, וְאִם לֹא יִשְׁמַע, תִּלְכוּ עִמּוֹ בְּחֻמֵר הַדִּין, וּמִתָּר
 לְמִסֹּר אוֹתוֹ לְמִשְׁטָרָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, חֲטָא מְשַׁכְּב זָכָר,

רחמנא לצלן, לא עלינו, חיב מיתה. ועל-פן נא ונא תרחם על בנך
וכו' ועל שאר הבנים, זה לא משחק, ותלך בחמר הדין.

... אומר, שהיום יוצא לו צ'ק בעבור המאוררים וכן בעבור גז
למקנה, אשר זה כשמונה-מאות שקלים. אם תוכל להלוות לו עד
סוף השבוע, תעשה עמי חסד.

הכפל הדבר, בענין הבחור הנ"ל, זה לא משחק, אם יש רק
איזה חשד וספק ספקא — נא לסלקו.

המאחל לך ברכה מן השמים...

כ' תקצד.

בעזרת השם ותפלה, יום שני לסדר דברים, ראש-החדש מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הספר "הנהגות ראש השנה", יש לי על זה מניעות
עצומות וכו', אני שקוע בחובות, שאין מלים להסביר לך, וכן על
הרבים תלוי בי, ואני בכל זאת מקנה, שיעזר לי הקדוש-ברוך-הוא
לגמר את זה.

יותר חשוב שתמשיך עם כרך ח' של שו"ת "אשר בנחל", אין
מלים להסביר לך על פעלתך, ובנדאי עוד תראה נסים שיעשה עמך
הקדוש-ברוך-הוא, שאין אתה יכול לתאר ולשער, עוד יהיו כמה
אלפים הנראות קבע, ועל-ידי-זה לא תהיה לך בעיה של מפיצים,
ובנדאי יבואו עוד אנשים שיתרמו על הדפסה.

הבחור ... שמזמין אצלך ספרים, הוא אחיך של ... ועל-פן
תתיחס אליו, ואקנה שיהיה ביכלתו לשלם על הקונטרסים.

מאד מאד שמחתי לשמע שיצא לאור ספר השיחות, חלק ט', והנה אני מביא עמי גם חלק י'.

מה שאמרתי ל... הוא הרעיון שאמרתי לך, שכדאי לעשות מצד אחד תמונה חדשה של הציון עם הפרכת, ומצד שני סדרת "אוצר-הקונטרסים", כי רב האנשים רוצים את כל הקונטרסים, ואינם יודעים שיש להשיגם מכרכים, וזה יהיה מאד מאד יפה צבעוני, וגם פרסמת לקונטרסים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תקצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, כ' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הנ"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות בשמחה ובאהבה, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי זה יסוד גדול בדרךי רבנו ז"ל. ותשתדלו מאד מאד לשמר על ילדיכם, פי עקר חובת חנופה נופלת על ההורים, ועל-כן ההורים צריכים מאד מאד לשמר על ילדיהם עם מי הם מתחברים, ויהיו בקשר עם המלמדים וראשי הישיבות שלהם, ובכך יהיו שמורים הבנים מכל רע, וכן הוא בענין הבנות, צריף לשמר עליהן מאד מאד, ולהיות בקשר עם המורות והמחנכות שלהן, ותדעו כי חובת חנופה היא חובה ועקר גדול ביהדות, ואנשי שלומנו מספרים, שמוהרנ"ת ז"ל היה מאד מאד מסדר בזמנו, ועל כל פרט ופרט היה לו סדר מיוחד, והיה שומר מאד מאד על זמנו פדוע, כי תמיד היה לפניו עניו שעון, וכן מביתו בכל חדר היה תלוי שעון, כל-כך היה נזהר על זמנו, אף-על-פי-כן אחר ערבית כשפבר רצה ללכת לישן כדי לקום

בַּחֲצוֹת, הָיָה מַחֲכָה לְבָנָיו, וְעָמַד עֲלֵיהֶם בְּעֶצְמוֹ שְׁיִטְלוּ יָדֵיהֶם לְאֲכִילָה, וַיִּבְרְכוּ בְרֶפֶת-הַמְּזוֹן, וַיִּקְרְאוּ קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה וְכוּ', וְאִף שֶׁהָיָה לוֹ דָּבָר זֶה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הָיָה רָגִיל לומר, שְׁעֲבוֹדַת הַחֲנוּף חֲשׂוּבָה אֲצֵלִי כְּעֲבוֹדַת חֲצוֹת, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ גַם אַתֶּם לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל יַלְדֵיכֶם, וְתַכְּף-וּמְדִד כְּשֵׁאתֶם רֹאִים אֵיזָה טְפוֹס מוֹזֵר מְסֻתָּבֵב בִּינֵיהֶם תְּשִׁימוּ עֵינַי עָלָיו, וּלְגַרְשׁוֹ בְּזַמַּן וְכוּ', לִפְנֵי שִׁיחֵיהָ מְאֹד וְכוּ', כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַדּוֹר הוּא מְאֹד פְּרוּץ, וּמְסֻתָּבִים כָּל מֵינֵי מְנוּלִים וּמְשַׁחֲתִים, וְזֶה קוֹרָה בִּירוּשָׁלַיִם וּבְבִנְי-בְרֶק וּבְאַשְׁדּוֹד וּבְבִירוֹקְלִין וְכוּ' וְכוּ', בְּכָל קְבוּץ שֵׁשׁ אַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְזַהְרִים מְאֹד אֶת הַהוֹרִים, שִׁישְׁמְרוּ עַל יַלְדֵיהֶם. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, תִּשְׁתַּדְּלוּ לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה לִשְׁמֹר עַל יַלְדֵיכֶם.

מְלַבֵּד זֹאת רְאוּ, שֶׁתִּהְיֶה בִּינֵיכֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזַק. וְתִשְׁמְרוּ אֶת עֲצַמְכֶם מְאֹד מְאֹד מִמַּחֲלַקַת וּמִמְרִיבוֹת וְאֵי הִבְנוֹת, וּבִפְרֻט תִּשְׁתַּדְּלוּ שִׁיחֵיהָ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין נְשׁוֹתֵיכֶם. וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁבְּעִיר טְרַאוּוִיצָא הִיְתָה חֲבוּרָה עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, וּבְרַאשֵׁם ר' סְנֵדֵר ז"ל, וְכֻלָּם הָיוּ בְּעֵלֵי צְדָקָה וּבְעֵלֵי חֶסֶד וּבְעֵלֵי עֲבוֹדָה יוֹצְאִים מִן הַפֶּלֶל, וְהִצְטִינּוּ בִּיּוֹתֵר בְּמִדַּת הַצְּדָקָה, וְהָיָה לָהֶם אֲרוֹן מְלֵא מִגְּפִים וְנִעְלָמִים וְכוּ', וְאֲרוֹן מְלֵא מְעִילִים וּמְעִילֵי פְרֹנָה וְכוּ', וּכְשֶׁבָּא אֲלֵיהֶם אֵיזָה עֲנִי, שְׁלֵא הָיָה לוֹ בְּגָד לְלַבֵּשׁ, אָמְרוּ לוֹ: לָךְ אֵל הָאֲרוֹן וּבַחֲרֵ לָךְ, וְהִיְתָה דְרָפָם לְשִׁים אֶת פְּסָפֵי הַצְּדָקָה עַל הַשְּׁלֶחָן, וְאָמְרוּ לְעַנְיִים: תִּקְחוּ כֶּמָּה שֵׁאתֶם רּוֹצִים... כָּל-כֶּף הָיוּ בְּעֵלֵי חֶסֶד וּבְעֵלֵי צְדָקָה וּבְעֵלֵי עֲבוּדָה, וּלְבִסּוֹף נִעְשְׂתָה בִּינֵיהֶם מַחֲלַקַת עִם ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל, וְהִתְחַרְפָּה הַמַּחֲלַקַת בִּינֵיהֶם וְכוּ', עַד שֶׁלְּבִסּוֹף לֹא נִשְׁאַר מֵהֶם שׁוֹם דָּבָר, וְהָיוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רָגִילִים לומר: "הַכֹּל רַבְנוּ ז"ל יְכוֹל לְקַחַת, אֲבָל לֹא מַחֲלַקַת בֵּין אַנְשֵׁיו", וְכֶף רְאוּ בַחֲוֶשׁ, שֶׁהַמַּחֲלַקַת הוֹרֶסֶת אֶת כָּל חֻלְקָה טוֹבָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְעַד הַיּוֹם יֵשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אֵי הִבְנוֹת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְהִתְפַּלְּגוּ בְּכָל-כֶּף הַרְבֵּה מִפְּלִגּוֹת, עַד שֶׁשְׂשָׂה אֹמֶר יוֹם, הַשְּׁנֵי צְרִיף לומר לִילָה, וּכְשֶׁזָּה אֹמֶר אֹר, זוּלְתוֹ

צָרִיף לומר חֶשֶׁף וְכוּ', דוֹקָא לְהַכְעִיס בְּלִי שׁוּם שְׂכָל, הָעֶקֶר שִׁיְהִיו פְּרוּדִים בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזוֹ עֲבוּדָתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁלֹא תִהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הִיְתָה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הִיְיָנוּ כְּבָר מְזֻמָּן נִגְאָלִים, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹרָה אֶלָּא בְּמִקוֹם אֲהָבָה וְאַחֲדוּת.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִבִּין אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, עַל-כָּל-פָּנִים שֶׁאֲנַחְנוּ נַחֲיָה בִּיחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְוָה יֹאמֵר חֲזַק, עַל-כָּל-פָּנִים בְּקַבּוּץ שְׁלֵנוּ, שֶׁתִּהְיֶה שׁוֹרָה אֲהָבָה גְּדוּלָּה, וּבְפָרֵט צָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע מֵאֶחָד עַל הַשְּׁנַי, וְכֵן צָרִיף כָּל בַּעַל לְהִזְהִיר אֶת אִשְׁתּוֹ, שְׁלֹא יִקְבְּלוּ לְשׁוֹן-הָרַע מֵאֶחָד עַל הַשְּׁנַי, כִּי הַלְשׁוֹן-הָרַע הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כִּי הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי רִכַּב עָלָיו הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְהוּא הִיָּה בַּעַל הַלְשׁוֹן-הָרַע הִרְאֵשׁוֹן. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁמְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, וְגוֹרֵם פְּרוּדִים בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נַעֲשֶׂה כְּדָגְמַת הַנְּחָשׁ, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רֹכֵב עָלָיו, אֲשֶׁר כָּל עֲנִיָּנוּ הוּא 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוּא מִמֶּשׁ מְעוֹרָר שְׂאֵט נִפְשׁ, שְׁרוּאִים אֵיף מְסִיתִים וּמְדִיחִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים — הֵן בִּירוּשָׁלַיִם וְהֵן בְּבִנְיָ-בְּרַק וְהֵן בְּאַשְׁדּוֹד מִמְּפֻלְגָּה לְמְפֻלְגָּה, שִׁיְדַבְּרוּ כָּל דָּבָר אֲסוּר עַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁהִתִּירוּ לַעֲצָמָם לְזַלְזַל בְּלוֹמְדִים עֲצוּמִים, וּמְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם כָּל דָּבָר אֲסוּר, וְאֵלוּ הַזְּנוּבוֹת הָרַע-בְּנִים, הֵם הֵם הַמְּחַצְּפִים הַכִּי גְּדוּלִים, וְאֵינָם מְתַפְחָדִים כָּלֵל מִלְּהִסִּית אֶת הַמוֹן-עַם נֶגֶד גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הַמְתִּיגְעִים בְּתוֹרָה וְעֲבוּדָה וְכוּ'. וְלָכֵן עָלִינוּ לְהִזְהִיר מְאֹד מְאֹד אֶת יְלָדֵינוּ וְאֶת נְשׁוֹתֵינוּ, שְׁלַבֵּל יְהִיָּה לָהֶם שׁוּם חֶלֶק וְנַחֲלָה עִם אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים הָעוֹשִׂים פְּרוּדִים בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. אֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְגַלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ יִגְאֵל אוֹתָנוּ בְּגֹאֲלָה הָאֲמַתִּית וְהַשְּׁלָמָה בְּהַתְּגַלוּתוֹ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא, עַד שֶׁכֻּלָּם יִרְאוּ בְּאֶצְבָּעָם וְיֹאמְרוּ: הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ לוֹ וְיִוָּשִׁיעֵנוּ, זֶה הַנְּיָ"ה קִוִּינוּ לוֹ נִגְלֶה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִרְאֶה בְּאֶצְבָּעוֹ עָלָיו יִתְבָּרַךְ. כָּל-כָּף יְהִיָּה גְלוֹי אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי הַמְּחַכָּה וְיִגִּיעַ,

וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתַי יָד וְכַתְּף לְגִלוֹת וּלְפָרְסִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה יִזְרֹז אֶת הַגְּאֻלָּה. כִּי הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ רַק בְּגִלּוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיְכַמּוּ שְׂכַתוֹב (צְפוּנִיָּה ג, ט): "אֲזַ אֶהְפֹּךְ לְכָל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם הַיְיָ", אֲשֶׁרִי מִי שֵׁשׁ לוֹ חֵלֶק בְּאַחֲדוּת וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁיְהִיָּה לוֹ חֵלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם, וְתַגְדְּלוּ אֶת יְלָדֵיכֶם בְּקִדְוָה וּבְטְהָרָה, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּנִם בְּגִיל צְעִיר מְאֹד, כְּדִי שֵׁיְהִי שְׂמוֹרִים מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים וּמַרְעִין בִּישִׁין, וְתִרְוּ רַב נַחַת מֵהֶם, וְנִזְכָּה לְכַנּוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עַל אִפְסֵי וְחֻמְתָּם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנּוּ, וְתַגְּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תקצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנֹכַח קַבְלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד הִצְטַעַרְתִּי בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁנוֹתֶיךָ וְכוּ'. לְדַעַתִּי, יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁהִיְתָה כָּאֵן אִיוֹ אִי הַבְּנָה, כִּי זֶה כְּבָר קָרָה כְּמָה פְּעָמִים עִם שְׂאֵר מוֹרוֹת וְכוּ'.

אִין אֶת יְכוּלָּה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַכֶּרֶת הַטּוֹב וְהַתּוֹדוֹת שְׂאֲנִי חַיֵּב לְךָ, בְּזֶה שֶׁמְסַרְתָּ אֶת נַפְשְׁךָ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, כָּל הַשָּׁנָה לְלַמֵּד אֶת הַכֶּתֶה הַגְּדוֹלָה, וְתֵאֱמִינִי לִי, שְׂאֲנִי מַעְרִיף אֶת זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַקָּשִׁי וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ כָּל הַשָּׁנָה, עִם כָּל זֹאת מִצַּד שְׁנֵי אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, כִּי אֲנַחְנוּ עֹשִׂים בְּשֶׁלֶב שֶׁל הַקָּמַת קַהֲלָה נְחֻמָּדָה, וְאֶת בְּעֻצְמוֹ מְבִינָה אֶת גְּדֵל הַקָּשִׁים שֵׁשׁ

לְנוּ, שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְעֹזֵר לְנוּ וְכוּ', וְכָל עֲבוֹדַתְנוּ הִיא רַק עֲבוֹדָה שֶׁל מְסִירוֹת נַפֶּשׁ, וְלִכֵּן תִּדְעוּ שֶׁבְּשָׂמִים מְאֹד מְאֹד מְעִרִיכִים עֲבוֹדָה שֶׁל מְסִירוֹת נַפֶּשׁ שְׂעוֹשִׂים בְּעֹבֹר גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכוּדָא יְהִיָּה לָךְ חֶלֶק גָּדוֹל בְּשִׂכְרֵי הַזֶּה, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם לְעוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ. וְעַקֵּר הַשִּׂכָּר, לְדַעֲתִי, יְהִיָּה, שֶׁתּוֹכִי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ בְּנֵקֶל, וְלְגַדְלָם בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וַיִּתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, וְתִרְאֵי בָּנִים לְבְנֵיךְ.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְלֵ בְדַעֲתָךְ כָּלֵל מִכָּל מַה שְּׂעוֹבֵר, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ הַבָּא בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וְאֲזוּ נַעֲשֶׂה אֶסְפָּה כָּלֵלִית, וְהַכֵּל יָבֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם. הַעֲקֵר רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוֹדַתְךָ עֲבוֹדַת הַקְדָּשׁ, וְהִלְוֵאִי שֶׁהֵיוּ שׂוֹמְעִים בְּקוֹלִי, וְעוֹשִׂים הַשְּׁנָה סְמִינָר לְכַתָּה ט', שֶׁהַבְּנוֹת לֹא תִצְטָרְכְנָה לְהִטְלִיטֵל מִחוּץ לְבֵיתָם, אֲשֶׁר בְּגִיל הַזֶּה גִּיל הַהִתְבַּגְּרוּת הוּא מְאֹד גַּחוּץ, וְזֶהוּ גִיל מְאֹד מְסַכָּן, וּבִפְרָטִיּוֹת לְבְנוֹת, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ הוֹרִים יְכוּלִים לְקַחַת אֶת הַסְּכּוּן הַזֶּה, שֶׁבְּנוֹתֵיהֶן תִּטְלִטְלְנָה עִם אוֹטוֹבוֹסִים מִחוּץ לְיִבְנָאֵל, אֲשֶׁר פְּשוּט הִרְחֹבוֹת בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת מְלֵאִים עִם כָּל מִינֵי טוֹפְסוֹסִים מוֹזְרִים מְסַמְמִים וְאֵלִימִים וְכוּ' וְכוּ', יִשְׁמְרֵם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שֶׁתְּרַגְּלִי אֶת עֲצֻמָּךְ לְבַקֵּשׁ כָּל דְּבָר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲצַל רִבְנוּ ו'ל', הִיָּתָה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלַּת הַנְּשִׂיִם, כִּי תְּפִלָּה שֶׁל אִשָּׁה הִיא עִם אֲמַת אַחֲרַת לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה, תְּבַקְשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּרְאוּ גָסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵנֵן הַדִּירָה, הַעֲקֵר לֹא לִפְלֵ בְדַעֲתָכֶם כָּלֵל.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׂוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ לְקַנּוֹת דִּירָה יְפָה, וְתִהְיֶה לְכֶם הִרְחָבָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תקצז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

אין מלים בפני להודות להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם, ששלח לי אותך, שתעזרי לי לארגן את הקיטנה לבנות, פי השנה אף אחד לא רצה לטפל בזה, ואף לקחת את המשימה הקדושה הזו על שכמך, אין את יכולה לתאר גדל שכרך, וזאת תביני, שלי אין מזה שום דבר, אדרכה רק הוצאות וכו', אני רוצה לראות רק הטוב בין אנשי שלומנו, ומי יתן, שפבר אופה לראות בהתגשמות רצוני וכסופי לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ויכנסו לגור פה מאות משפחות, ויהיו לנו מבנים הן בשביל התלמוד-תורה והן בשביל בית-הספר, ולא נצטרך להטלטל ממקום למקום ובשכירות וכו'.

נא ונא ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יתן לך את הכחות הרוחניים והגשמיים לטפל בבנות, ומאד מאד רציתי שתכתבי לי איזה דו"ח איך הולך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בשבוע הבא בארצנו הקדושה, והכל יבוא על מקומו בשלום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תקצח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב

אֲשֶׁר כ' תַּקְצֵט בְּנַחַל כה

מִמֶּנּוּ, רְאֵי לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתַעֲזְרֵי
בְּכָל מִיּוֹי עֲצוֹת לְ... תַּחֲיָה, לְנַהֵל אֶת הַקִּיטָנָה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְעוֹד תִּרְאֵי אִיךָ שֶׁהַכֹּל
יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. הַעֲקֹר מֵה שְׁצָרִיכִים הוּא תִּפְלָה וּבִקְשָׁה, לְהִיּוֹת רְגִיל
לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַתִּפְלָה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, מְאֹד
מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, כִּי גִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, כִּי תִפְלַת הַנָּשִׁים
מְאֹד מְאֹד נִשְׁמַעַת, כִּי תִפְלָתָן הִיא עִם אֲמַת וּבִתְמִימוֹת, וְתִפְלָה
שֶׁהִיא עִם אֲמַת וּבִתְמִימוֹת, נִשְׁמַעַת וּמִתְקַבֶּלֶת בְּשָׂמִים.

אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשָׁבוֹת בְּשַׁבָּת נַחְמוּ בְּיַבְנָאֵל,
וְאַתֶּם יְכוּלִים לְאַרְח אֶת הַרוּפָא וְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ בְּבֵיתְכֶם עַל שַׁבָּת,
וּמִי יִתֵּן, שְׂיָבוֹא לְגוֹר כְּכָר אֲתָנוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תַּקְצֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אֶב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשָׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת בְּעֵנִין
הַרְשִׁיזוֹן לְבֵית-סֵפֶר וְכוּ', וּכְכָר אֵין לָךְ הַטְרָדוֹת מֵהַמְשַׁטְרָה וְכוּ'.
מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְעוֹדֵד אֶת ... כִּי הִיא
מְאֹד מְמַרְמֶרֶת וְחָבֵל, כִּי הִיא הַשְּׂקִיעָה כָּל הַשָּׁנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְכוּ',
כִּי דוּעַ לָךְ וְכוּ', אֲקַנְיָה שֶׁהִיָּתָה רַק אִי הִבְנָה, וּכְדָאֵי שֶׁתְּבַרְרֵי אֶת זֶה,
כִּי לֹא כְּדָאֵי, חֵס וְחִלְיָה, שֶׁיְהִיָּה אִיזָה קֶצֶר וּמְחַלְקַת וּמְרִיבוֹת בֵּין
הַנָּשִׁים.

וּבְכָלֵל הֵייתִי מְצִיעַ, שֶׁהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁכָּל הַנָּשִׁים תִּתְאַסְפְּנָה
פַּעַם בְּשָׁבוּעַ לְמַעְלָה בְּאוּלָם בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ יֵשׁ שְׁמָה
מְאוּרָרִים וְאוֹר, וְהַכֹּל יָפָה וּמְסֻדָּר, וְתַעֲשִׂינָה אִיזוֹ תְּכִנִּית לְבָלוֹת יַחַד,
לְדַבֵּר וּלְשַׁמַּח וְלְהַחֲלִיף רְעִיוֹנוֹת אִיךָ לְבַסֵּס וּלְבַנּוֹת וּלְהַרְחִיב וּלְחַזֵּק

את קהלתנו. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נזכה בקרוב למבנים משלנו — הן לתלמוד תורה והן לבית-הספר, ויפנסו לגור מאות משפחות מאנשי שלומנו, יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל בפשנו בישועתו יתברך.

העקר תתחזקי בעבודת התפלה, וכל מה שאת צריכה תבקשי רק ממנו יתברך, כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תפלת הנשים, כף גלה לנו רבנו ז"ל, כי התפלה של אשה היא עם אמת ועם תמימות, ותפלה כזאת מאד מקבלת ומרצה בשמים.

מאד מאד אהיה לך אסיר תודה, אם תכתבי לי איזה דיו"ח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תר.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הציון והבית-כנסת, תפסתי במוצאי-שבת את הגוי בעצמי, ודברתי עמו דרך מתרגמן, וכן ספר לי שהוא בונה.

ובענין ... וכו', רואים את השקר, רחמנא לצלן, שעליו אין שום התנגדות וכו', אף שגורם כל-כף הרבה צער לאנשי שלומנו בכלליות, וכמעט שספן את כל ציון רבנו ז"ל, ועכשו עושה תעמולה נגד נסיעה על ראש השנה, ואין קול ואין עונה, ואין שום התנגדות וחתומות עליו ... רואים מזה את השקר הגדול וכו', וזה ניתן בי חזוק ואמץ לב להדפיס עוד קונטרסים על מעלת ראש ראש השנה באומן ולהפיצם.

וכן בענין הספרים, אין אמה יכול לתאר את גדל הרעש

וְהַתְּעוֹרְרוּת שְׁזָה עוֹשֶׂה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל מֵאוֹת מְכַתְּבִים בְּכָל שָׁבוּעַ בְּלִי גִזְמָא, וְכָל אֶחָד מְסַפֵּר אֶת סְפוּרוֹ, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁהִסְמִיךְ-מִ"ם עֵינָיו לְטַשׁ וְשִׁנּוּי חֶרֶק עָלַי כָּל-כֶּף, אֲבָל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ כְּבָר שׁוֹם דְּבָר, נִדְפִיס וְנִדְפִיס וְכוּ' וְנִפְיץ, וְנִמְלֵא אֶת כָּל הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ וְ"ל. מַה לַּעֲשׂוֹת? זֶה מְלַחֲמָה, וּבְאִמְצָע הַמְּלַחֲמָה נוֹפְלִים חַיִּים וְכוּ', בּוֹרְחִים נִפְצָעִים וְכוּ', אֵף אָסוּר לַעֲצֹר בְּאִמְצָע. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַכֶּה לְמַלְא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם גְּלוּי אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ, וְיִתְמוּסְסוּ כָּל הַשְּׁקָרִים וְהַהֲבָלִים וְהַפְּרָסוּמִים שֶׁל שְׁקָר וְכוּ', וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבְּנֵינוּ וְ"ל: יְדַבְּרוּ מִמְּשִׁיחַ, וְהִגָּה הוּא יְבוֹא מִכוּוֵן אַחַר לְגַמְרֵי...

עַל-כֵּן-פְּנִימִים רָאָה לְחִזְק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִיס, וְאֵל תִּתְפַּעַל כָּלֵל, כִּי עוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁאִין לְסַפֵּר כָּלֵל.

אֲנִי עֲצוּר פֶּה מִמַּשׁ עִם חוֹבוֹת שְׁמַחֲנִיקִים אוֹתִי, הֵייתִי צָרִיף כָּל-כֶּף לְנִסֵּעַ אֶל אָבִי שְׁלִיט"א, אֵף מַה לַּעֲשׂוֹת? ! יֵשׁ לִי הַתְּחִיבוֹת פֶּה לְשֵׁלִם בְּכָל יוֹם תְּשֻׁלוּמִים עֲנֻקִיִּים וְכוּ', אֵף לְכָל הַמְּאֹחֵר אֲגִיעַ שָׁבוּעַ הַבָּא, בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשַׁבּוֹת בְּשִׁבְתַּת נַחְמוּ בִּבְנֵאֵל, וְאִתָּה יְכוּל לְפָרְסֵם אֶת זֶה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מַה בְּקִשְׁר לְ"אוֹר יְבִנְאֵל", דְּרִישַׁת שְׁלוֹם לְ... גְרוֹ יְאִיר, שְׂיִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּהַפְצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְזָה.

אוֹדוֹת ... אִם לֹא יִשְׁמַר מִחוֹבוֹת, מָרָה יִהְיֶה לוֹ.

מַה אָמַר לָךְ, כָּל מַה שְׁאֲנִי מְדַבֵּר עִמוֹ, זֶה לֹא מוֹעִיל כָּלֵל, הוּא רַק עוֹשֶׂה אֶת הַהֶפֶךְ.

הַמְּחַכֶּה לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ...

כ' תרא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לקראת המכתב, כי בפרשת השבוע הזו כתוב "שמוע בין אחיכם", ודרשו חכמינו הקדושים (סנהדרין ז:): כשיהיו שניכם יחד, שמעו דבריכם, ולא תשמעו דברי זה בלא זה וכו', עין שם בפרוש רש"י. היא כתבה לי מכתב, שהיא מאד ממרמרת, ולא ידעתי מה זה ועל מה זה, ועל-כן כתבתי לך, שפדאי להתנדע מה קרה וכו', ובזה שהחזרת לי תשובה, ממש החיית אותי.

מה אמר לך! אסור להשבר משום דבר שבעולם, כל מי שיש לו עסק בצרכי צבור, עליו להיות מוכן לקבל כל מיני עלבונות ושפיות דמים. ותאמיני לי, מה שאני סובל כבר יותר מעשרים וחמש שנים, כל מיני בזיונות ושפיות דמים, חרופין וגדופין, מקירות וצרות ויסורים, ודיקא מאלו שעשיתי להם טובות וכו', מילא מבחוח, שמדברים עלי כל דבר אסור, איך הולך הפתגם: "אין מספיק סמרטוטים לסתום פיות" ... שידברו מה שרוצים, אבל מבפנים — בני-אדם שאני קרובתי אל דעת רבנו ז"ל, והוצאתי אותם מהבוץ, כל אחד היכן שהיה, וכן גדלתי, פשוטו כמשמעו, בחורים מגיל צעיר, ונתתי להם לאכל ולשתות ולישון, ולמדתי אתם ימים ושנים, ולבסוף בועטים?! בודאי זה כואב, וככה זה שנים על גבי שנים, עם כל זאת לקחתי על עצמי משימה אחת, שאני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם. ועל-כן איני נשבר משום דבר שבעולם, אף שזה כואב מאד מאד וכו', ולכן אבקש אותך מאד מאד, את בודאי צודקת, שלא צריכים לערב אותי בכל מחלקת קטנה או גדולה, אף יש דברים שאני כן צריך לדעת, ובפרט פה בבית-ספר, שאני גותן לך את כל הגבוי, כי מנהלת צריכה לנהל

אֶת בֵּית־הַסֵּפֶר בְּתַקְרָף, בְּנֹדָאֵי אֵין לְמוֹרָה לְבֶרַח אֵימְתִי שֶׁהִיא רוֹצָה,
 וְאֵין לָהּ לְהוֹבִיל אֶת הַמְּנַהֲלֹת כְּרֻצוֹנָה וְכוּ', וְלִדְעָתִי, צְרִיכִים
 לַעֲשׂוֹת לָזֶה תַּקְנוֹן פֶּעַם וּלְתַמִּיד, כִּי אַחֲרֵת לֹא גִלְף לְשׁוּם מְקוֹם,
 אֲדַרְבָּה רַק נִכְשַׁל וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים בְּכָל דְּבַר חֻכְמָה
 עֲצוּמָה, לְדַעַת אֵיךְ וּמָה וּמְתִי וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהוּא
 עוֹשֶׂה טוֹבוֹת, וְזוֹ כָּל הַבְּעֵיָה אֲצִלְנוּ בַּפְּרִטִיּוֹת וּבְכַרְסוֹלָב בְּכָל־לִיּוֹת,
 כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁעוֹשֶׂה טוֹבָה שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֵין אָנוּ
 יוֹדְעִים לְהַעֲרִיף אֶת גְּדֹל הַטוֹבוֹת שֶׁאָנוּ מְקַבְּלִים מֵרַבְּנוּ ז"ל, עוֹשִׂים
 טוֹבָה שֶׁהַתְּקַרְבָּנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל?! אִם הִיָּה לָנוּ שִׁכְל, וְהֵינּוּ יוֹדְעִים
 בְּאֵמֶת מָה רַבְּנוּ ז"ל עָשָׂה בְּשִׁבְלֵנוּ, וּמָה הוּא עוֹשֶׂה בְּשִׁבְלֵנוּ, הֵינּוּ
 מְשַׁמְשִׂים אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה. תִּאֲמִינוּ לִי, אִךְ
 אֶחָד לֹא בִקֵּשׁ מִמֶּנִּי לְקַחַת עָלַי עֲמָס כַּל־כֶּף גְּדוֹל. זֶה לִי עֲשָׂרִים
 וְחֲמֵשׁ שָׁנָה שֶׁלְקַחְתִּי עַל עֲצָמֵי לְהַדְפִּיס מְלִיוֹנִים סִפְרִים בְּלִי שׁוּם
 גְּזָמָא, וְלְהַפְּנִס בְּרַבֵּי רַבּוֹת דּוֹלָרִים חוֹבוֹת, וּמִי כָּבֵד מְדַבֵּר בִּיבְנָאֵל,
 שֶׁאֲנִי רוֹצָה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת הַכָּל נִרְאָה
 כְּחֵלוֹם, אֲבָל תִּהְיֶה לָּאֵל, נִכְנָסוֹת מְשַׁפְּחוֹת אַחַר מְשַׁפְּחוֹת, וְיַעֲזוּר
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁפֶה תִּהְיֶה עִיר גְּדוֹלָה, וְהַגְּלִיל חָרֵב לִפְנֵי
 חֲרַבְּן־בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְהַגְּלִיל יִבְנֶה לִפְנֵי בְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְאֲנִי
 מְקוּוֹה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לַעֲשׂוֹת כָּאֵן בִּיבְנָאֵל יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל הַגְּלִיל,
 וְאֲנִי עוֹד פֶּעַם חוֹזֵר, זֶה הֵגַם שְׁזָה נִרְאָה מְאֹד מְאֹד מוֹזֵר וְחֵלוֹם וְכוּ'
 וְכוּ', אֲבָל תִּרְבֶּה דְּבָרִים הַתְּגַשְׁמוּ, וְגַם זֶה בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְגַּשֵּׁם,
 וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲזוּר לִי, וְעַל־כֵּן אֲנִי מְאֹד מְעִרִף אוֹתְךָ, אֵיךְ
 שֶׁעֲזַרְתָּ לִי לִפְתַּח בֵּית־סֵפֶר לְבָנוֹת, וְעַבְדְּתָּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
 גְּדוֹלָה, וְלֹא שְׂכַחְתִּי אֶת זֶה, וְלֹא אֲשַׁכַּח מְזָה, וְעַל־כֵּן תּוֹצִיאִי
 מִהֲרָאשׁ לְזֶרֶק הַכָּל, חֵס וְחִלְלִיָּה, וְלְהַגְּבִיָּה יָדַיִם וְלְהַתְּיַאֲשׁ, אֲנִי לֹא
 אֶתֵּן לָךְ דְּבַר כְּזֶה בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי מְקוּוֹה לְהִיּוֹת
 בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, וְאֲעֲשֶׂה אֶסְפַּת מוֹרוֹת, וְיִנְדַּבֵּר חַד מְשַׁמְעִית, שֶׁמְנַהֲלֹת
 הִיא מְנַהֲלֹת, וְלֹא יְכוּלִים לְמַשֵּׁךְ אוֹתָהּ בְּאִף וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הֵייתִי
 מִיַּעֵץ לָךְ, שֶׁכָּל דְּבַר צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּחֻכְמָה — שְׁמַאל דּוּחָה וְיָמִין
 מְקַרְבָּת' וְכוּ', וְזֶה לְמוֹד עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ, אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג עִם
 אֲנָשִׁים, כִּי טַבַּע שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁהֵם בְּקִרְתִּיִּים וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים לְדַעַת

אִיךָ לְהַתְנַהֵג עִם כָּל מִינֵי בְקָרָת וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד יֵצֵא לָנוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר.

נָא וְנָא אֵל תְּהִי שְׂבוּרָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן וְאֵל תְּכַפֵּי וְכוּ' וְכוּ',
הַכֵּל יִסְתַּדֵּר וַיְהִיָּה עַל נְכוּן, וְעַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, הָעֶקֶר לְהַתְפַּלֵּל תְּמִיד
לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִבְקֶשׁ כָּל מָה שְׁצָרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַבְּקֶשֶׁה
שְׂמַתְפַּלְלִים אֵלָיו — נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלָת, וְזֶה הַפְּלִי זֵינן שְׁלָנוּ — רַק
תְּפִלָּה וּבְקֶשֶׁה. וְלִכֵּן רְאֵי לִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׁנִצְלִיחַ, וְנִשְׁיֵג מִבְּנֵה
לְבֵית-סֹפֶר, וְנִצְלִיחַ דְּרַפְּנוּ.

בְּעֵינַי ... אִם זֶה לֹא מִפְּרִיעַ לְחַדֵּר — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, הָעֶקֶר
לֹא רְצִיתִי שְׁיִהְיֶה מִהֶפְכָּה בְּחַדֵּר.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְאֵל תְּהִי
שְׂבוּרָה מְשׁוּם דְּבָר כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה תְּמַשִּׁיכִי עִם הַפְּעוּטוֹן, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ שְׂתַצְלִיחִי, וְאֲנִי מְקַנְהָ, שְׁיִהְיֶה לָנוּ תְּקָצִיב בְּעַבּוּר
זֶה, וְתַהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה מְכַבֶּדָת, וְזֶה טוֹב מְאֹד, שְׁזֶה יִהְיֶה עַל יַד הַגֵּן
אֲצִל ... וְכֵן זֶה לֹא יִפְרִיעַ לְדִירָה שְׁלֹךְ, וְכֵן יִהְיֶה סְמוּךְ לְאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמָנוּ.

נָא וְנָא תְּמַשִּׁיכִי לְהַתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הָעֶקֶר הוּא
תְּפִלָּה, כִּי מָה שְׂתַּפְּלֶה פּוֹעֵלָת, שׁוּם דְּבָר אֵינוֹ פּוֹעֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂמַרְבֵּה בְּתַפְּלָה וּבְקֶשֶׁה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרֵךְ
מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלַּת הַנָּשִׁים, כֵּן גְּלֶה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, כִּי תְּפִלָּה

אֲשֶׁר כ' תרג בַּנְחַל לַא

שֶׁל הַנְּשִׁים הִיא עִם אָמֶת. וְלִכֵּן רָאִי לְהַמְשִׁיךְ בַּתְּפִלָּה, וְהַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַפְּלֶתְךָ תִּתְקַבֵּל, וְתִתְפַּלְּלִי גַם בְּשִׁבְלִי.

הַמֵּאֲחִל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תִּסְתַּכְּלִי וְאֵל תְּגִיבִי מֵהַ שְׂאוּמְרִים וּמֵהַ שְׂמִדְבָּרִים עֲלֵיךְ,
אָדָם צָרִיף לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ רַק אֵל הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל
וְלִשְׁמַע הַכֹּל, וְלֹא צָרִיכִים לְהַפְּנֹס אֶל תּוֹךְ הַלֵּב שֶׁל אַחֵר, מֵהַ הוּא
חוֹשֵׁב עָלַי, וּמֵהַ הוּא אוֹמֵר עָלַי, וּמֵהַ הוּא מְדַבֵּר עָלַי, וּבִאֲפִן וּבְדַרְךָ
הַזֶּה מְצַלִּיחִים בְּיוֹתֵר בְּחַיִּים, וְעַל-כֵּן הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדוֹן אֶת
כָּל־מִן לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׂעוֹבֵר, וְהַעֲקֹר הוּא
לְדוֹן אֶת כָּל־מִן לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶי בְּשִׁלּוֹם עִם הַכֹּל, וְאִם
הִינּוּ הוֹלְכִים בְּדַרְךָ זֶה לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, הִינּוּ
מְצַלִּיחִים בְּחַיִּינוּ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר־מִי שֶׁדָּן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף
זְכוּת.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵהַ שְׂאֵת צָרִיכָה,
וְהַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שֶׁל הָאִשָּׁה שְׂתַּפְּלֶלֶת, מְאֹד מְקַבֵּלֶת וּמְרַצָּה
בְּשָׁמַיִם.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּה בְּעַדְכֶם תָּמִיד, שְׂתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם, וּתְבַשְׂרוּ לִי תָּמִיד
בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחִל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וַצּוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם
אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת אהבה
ואחדות, ואחד יעזור להשני. ואף שבכל יום אני חוזר על זה עוד
פעם ועוד פעם, תאמינו לי, כמה שאני רק לא אחזר על זה, לא די
בכך, כי האחדות ואהבת ישראל צריכים לחזור על זה פעמים אין
מספר, ובפרט שתהיה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, על זה
צריכים לחזור מדי יום ביומו מחדש, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד
מאד לעשות פרוידים ביננו, וכך זה קורה בכלליות בברסלב,
ובפרטיות אצלנו, תמיד צריכים לדעת, שאנחנו לא עושים לאף
אחד טובה בהתקרבות אל רבנו ז"ל — רק לעצמנו. תתארו
לעצמכם, אילו צרות ואילו יסורים ואיזו מרירות עברה על מוהר"ן ת'
ז"ל. היתה עליו מחלקת מכל העירה — מאביו ואמו, מחמיו
וחמותו. והעולה על הכל — מאשתו, כלם חלקו עליו פשוטה
להתקרב אל רבנו ז"ל, והיה שבור בעצמו פחדם הנשבר. וכשבא
אחר מניעות פאלו אל רבנו ז"ל, בכל פעם אמר לו רבנו ז"ל מלה
דוקרת, ששברה אותו לגמרי, כגון: "למה באת?" או פעם אחת,
כשנתן לרבנו ז"ל "שלוש עליכם", ענה ואמר לו רבנו ז"ל: "עליכם
השלוש, סע הביתה!" וכדומה, והיה מוהר"ן ת' ז"ל רגיל לומר:
שברתי כל המניעות שבעולם לבוא לרבנו ז"ל, והמניעה הכי גדולה
שהיתה לי — זה מרבנו ז"ל בעצמו; עם כל זאת מוהר"ן ת' ז"ל
החזיק מעמד, וזכה להשאר אצל רבנו ז"ל, ותהלה לאל, הוא ירש
ירשה כזו, עד שהוריד לנו את הירשה. ובלי מוהר"ן ת' ז"ל לא היו

יודעים מרבנו ז"ל כָּלֵל. תִּתְאַרוּ לְעֶצְמָכֶם הַיּוֹם, שְׁאַנְחֵנוּ שְׁבוּרִים כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבֵר וְכוּ', וְכוּ', כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׁבוּרוֹן לְבוֹ וְכוּ' וְכוּ', אִם רַבְנוּ ז"ל הִיָּה מְגֵרֵשׁ אוֹתָנוּ, אוֹ אוֹמֵר לָנוּ אֵיזוֹ אִמְרָה דוֹקְרַת וְכוּ' וְכוּ', מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים? בּוֹדְאֵי הֵינּוּ בּוֹרְחִים... עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁאִין רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר לָנוּ דְבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲלֹא מִחִזֵּק אוֹתָנוּ וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ, וּמְחַדֵּיר בָּנוּ דְבִקּוֹת בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּמְזַכֵּה אוֹתָנוּ בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּלְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ? תִּתְבַּרְךָ, וּלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֹתָנוּ רְאֵה נְסִים נִגְלִים שְׁעָשָׂה עִמּוֹ רַבְנוּ ז"ל — זֶה בְּבְרִיאוֹת, וְזֶה עִם אֲשֶׁתּוֹ, וְזֶה עִם יְלָדִים, וְזֶה עִם דִּירָה וְכוּ' וְכוּ', כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יָכוֹל לְסַפֵּר נְסִים וּנְפִלְאוֹת שְׁעָשָׂה עִמּוֹ רַבְנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן רְאוּ עַל-פְּלִפְנִים לְשַׁלֵּם חֲזָרָה לְרַבְנוּ ז"ל, וְלַעֲזוֹר לוֹ לְהַפְיִץ אֶת אוֹרוֹ בֵּין כָּל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — בָּאֵנוּ כָּאֵן לְיִבְנָאֵל, כִּי הַגְּלִיל נְחָרֵב לִפְנֵי חֲרָבִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וַיִּבְנֶה וַיִּכּוֹנֵן לִפְנֵי בְנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהַגְּלִיל יִחְרָב, וְכָךְ קָרָה לִפְנֵי חֲרָבִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁזוֹ הִיְתָה הַתַּחֲנוּנָה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל הַסַּנְהֶדְרִין בְּטַבְּרִיָּה, וְתַחֲזוֹר וְתַבְּנֶה קִדְּם בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. לְזֹאת כֹּל חֲשָׁקִי וּרְצוֹנִי לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְנוּ ז"ל דִּיקָא כָּאֵן, וְאַף שֶׁזֶה נִרְאָה כְּמוֹ חֲלוּם, אֲבָל אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם שְׁעוֹד תִּרְאוּ מֵאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ גְרִים פֹּה, וּפֹה בְּיִבְנָאֵל תַּעֲשֶׂה יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל הַגְּלִיל. וְאַל תַּחֲשׁבוּ שֶׁזֶה חֲלוּם — זֶה מְצִיאוֹתִי, כְּאֲשֶׁר כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם יָכוֹל לְרְאוֹת אֶת זֶה כְּכֹר בְּעֵינַי בְּשׂוֹר, אֵף מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲזוֹר כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּמָה שֶׁהוּא רָק יָכוֹל. וְעַקֵּר הָעֲזוֹר הוּא לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יִהְיוּ אֵילוּ פְּרוּדִים וּמְחַלְקֵת וְאֵי הַבְּנוֹת, הֵן בֵּין הַגְּבָרִים וְהֵן בֵּין הַנְּשִׁים, וְהֵן בֵּין הַיְלָדִים, כֹּל עֲנִינֵינוּ הוּא רָק אֶהְבֶּה וְאֶחָד וְרַעוּת, לְאַהֵב אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְלַעֲזוֹר אֶחָד לְהַשְׂנִי בְּמָה שֶׁרָק יָכוֹלִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְבוֹא אֶל הַשְּׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב ... שְׁלוּמֵד בְּהַלְכוֹת נְדָה וּבִשְׂאֵר הַלְכוֹת, כִּי אֲצַל רַבְנוּ ז"ל הַלְכָה הוּא מְקוֹם עֲקָרִי. וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁתְּצַרְפוּ אֶת עֶצְמָכֶם בְּלַמּוּד

הַלְכָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּזְכְּפוּ לְהַתְעַלּוֹת בַּתּוֹרָה. וּבְכָבֶד הַבְּטִיחַ לָנוּ רַבְּנוּ וַיֵּל, שֶׁהַתּוֹרָה מְעַשְׂרֶת, וּמִי שִׁיתֵּמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, לֹא יִחְסַר לוֹ כְּלוּם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֵין אַתָּה לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמֹחְתִי שֵׁישׁ לִי, שֶׁנִּכְנַסְתָּ לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת, וְתִהְיֶינָה לְךָ רַק הַרְחָבוֹת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה לָנוּ מִנְיָן וְתִיקוּן, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵם נִהְיָה חֲזָקִים בְּזֶה נִצְלִיחַ, הַעֲקָר צְרִיכִים לְחֲזֹק אַחַד אֶת הַשָּׁנִי, וּבְכַפְרֵט בְּעֵנִין שֶׁל תְּפִלַּת הַנְּתִיקוּן.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמֶךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרוֹן, כִּי אֵין תּוֹרָה כְּתוּרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה טו, סִימָן ד'), וּבְכַפְרֵט פַּה בְּיַבְנָאֵל הַמְקוּם שְׁקֵט, וַיְכּוּלִים לְהַתְמִיד מְאֹד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבוֹא כָּאֵן בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, וְנִשְׁמַח כְּלָנוּ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמֵחַתִּי שְׂיִישׁ לִי, שְׂנַכְנַסְתָּ
לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, אֶקְנֶה שְׂאֵתָה מִסְתַּדֵּר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ,
שְׂבָקָרוֹב תִּהְיֶה לְךָ פְּרָנְסָה בְּשַׁפְּעַ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְאֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם,
וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבַעוּלָם לִהְיוֹת
בְּשֻׁמָּחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל
בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבַעוּלָם, שְׂיִהְיֶה לָנוּ מִגִּזְרֵי וְתִקְוִין, כִּי אַתָּה מַעֲמֹדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁל מִגִּזְרֵי וְתִקְוִין.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, וּבַפְּרָט כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, כִּי הַמְּקוֹם שְׂקֵט, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְכַתֵּב פְּרָשִׁיּוֹת לְתַפְלִין וּמְזוּזוֹת, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרָנְסָה
בְּשַׁפְּעַ, וְלֹא יִחָסֵר לְךָ שׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מְעַמְד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם,

ותשתדל לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, אשר אין טוב מהדבקות בו ותברך, אשרי מי שזוכה להיות דבוק בו ותברך, ואז לא חסר לו שום דבר, כי באמת אל מדרגה זו רוצה רבנו ו"ל להביאנו — להיות דבוק תמיד בחי החיים בו ותברך, אשרי מי שמגיע אל זה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה לקנות דירה כאן ביבנאל, ויהיה ביתך בית ועד לחכמים, ותרוה רב נחת מילדיך ותגדלם בנקל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרח.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב, יומא דהלולא דהאריו"ל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" הגרים ביבנאל עיר ברסלב, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות תמיד בשמחה על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, המחיה ומחזק אותנו כל-כף, ומה היינו עושים כלי רבנו ו"ל, וראוי לתן בכל יום תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד חנם הזה, וכדאי לקבע לעצמו זמן מיוחד כדי לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על החסד שעשה עמו, שזכה להתקרב אל רבנו ו"ל, ועל-ידי תודה והודאה יתרחב לבו לבקש על להבא, וכך הנהירנו רבנו ו"ל — קדם לתן תודה והודאה, ואחר-כך לבקש מה שצריך, שזו תקנת חכמינו הקדושים: קדם תודה והודאה, ואחר-כך שאלת צרכיו. וגלה לנו

רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר חָרַב הַתְּפִלָּה צָרִיף שְׁיִהְיוּ לָהּ שְׁתֵּי פְּפִיּוֹת, בְּסוּד (תהלים קמט, ו): "וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בִּינְדָם" — שְׁתֵּי פִיּוֹת, הֵינּוּ שְׁתֵּי שְׂאֲרָפִין (חָרַב מִחֲדַדַּת מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים), הֵינּוּ מִצַּד אֶחָד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמִצַּד שְׁנֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹתָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר זוּהִי חָרְבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא יַעֲקֹר אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִן הָעוֹלָם הַמְּעֻלָּים וּמִסְתִּיר וּמַכְסֶּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרֵךְ. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַתְחִיל לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל זֶה שְׁזָכְרֵנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּלְהַתְּוַדַּע מִמֶּנּוּ, וְכֵן לְהוֹסִיף עוֹד תּוֹדוֹת וְהוֹדָאוֹת, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ מֵה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ אֶת גְּדֻלַּת הַחֲסָדִים וְהַרְחֻמִּים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ כַח לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבֵּא.

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, בְּתַחֲלַת הַתְּקַרְבוֹתוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אֶל רַבְּנוּ ו"ל, בָּא אֵלָיו פַּעַם וּמִצָּא אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל סֵפֶר "שְׁבַחֵי הָאֲרִיז"ל", וּבִקְשׁ רְשׁוֹת מִרַבְּנוּ ו"ל, אִם יְכוּל לְהַלְוֹת לוֹ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ו"ל: כֵּן, וְחִיָּף וְאָמַר לוֹ: אַל תְּהִיָּה מְאוֹתָן הַחֲסִידִים שְׁלוּוִין סֵפֶר, וְשׁוֹכְחִים לְהַחְזִירוֹ... וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עֶבֶר אֶת כָּל הַסֵּפֶר כַּמָּה פְּעָמִים, וּלְמַחְרָתוֹ הִחְזִירוֹ לְרַבְּנוּ ו"ל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ רַבְּנוּ ו"ל: מַה הוֹצֵאתָ מִהַסֵּפֶר הַזֶּה? עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: שְׁנֵי דְבָרִים. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ רַבְּנוּ ו"ל: אֵילָו? עָנָה וְאָמַר: דְּבַר אֶחָד שְׁמוֹבָא שָׁם, שֶׁהָאֲרִיז"ל אָמַר לְתַלְמִידוֹ ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל ו"ל, אֲשֶׁר בִּדְוֹר הַזֶּה עִם מַעוּט פְּעֻלוֹת יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת רַבִּי עֲקִיבָא. עָנָה עַל זֶה רַבְּנוּ ו"ל: יָא! יָא! מִיט מַעוּט פְּעֻלוֹת אֲבַעַר מִיט אֲסַאף רְצוֹנוֹת [כֵּן, כֵּן, עִם מַעוּט פְּעֻלוֹת, וְעִם הַרְבֵּה רְצוֹנוֹת], וְשׁוֹב שָׂאֵל אוֹתוֹ: וַיֵּמָּה הַדְּבַר הַשְּׁנַי? עָנָה וְאָמַר, שֶׁכָּכֵל שֶׁהָאֲרִיז"ל שְׁבַח אֶת תַּלְמִידוֹ ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל ו"ל, נַעֲשֶׂה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹאם כְּלֹאם, וְהִיָּתָה פְּלִיאָה בְּעֵינָיו — לָמָּה רַבּוֹ כָּל-כָּף מִפְּלִיג בְּגִדְלָתוֹ? וְעַל זֶה לֹא הִגִּיב רַבְּנוּ ו"ל שׁוּם דְּבַר, רַק גָּתַן בּוֹ הַבְּטָה חֲזָקָה. וְהָיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים

לומר, שְׁזָה שֶׁהֵבִיט רַבְּנוּ ז"ל עַל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי כֵן הָיָה גַם עִמָּהֶם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הָיְתָה דְרָכּוֹ לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר מְאֹד אֶת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְהוּא הָיָה בְּעֶצְמוֹ כְּלֹא כְּלוּם, פְּחִיכֵת אֲדָמָה. וּבְכָל פַּעַם כְּשֶׁרַבְּנוּ ז"ל שָׁבַחוּ, הָיָה בְּעֶצְמוֹ פְּלִיאָה גְדוֹלָה — לָמָּה רַבְּנוּ ז"ל מְשַׁבַּח אוֹתוֹ כָּל-כָּף, כִּי הָיָה בְּעֵינָי עֲצֻמוֹ לֹא כְּלוּם, (וְהָיָה מִמֶּשׁ כְּדִגְמַת הָאָרִיז"ל, שֶׁשָּׁבַח אֶת תְּלִמִּידוֹ ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל ז"ל), וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל חֵי שְׁלוֹשִׁים שְׁמוֹנֶה וְחֲצֵי שָׁנִים בְּדִיוֹק כְּמוֹ הָאָרִיז"ל, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל חֵי שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים בְּדִיוֹק כְּשָׁנוֹת ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל ז"ל.

בְּעֵינַי שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל כֵּן, שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה עַל-יְדֵי רַבּוּי רְצוֹנוֹת, אֶפְלוּ עִם מַעוֹט פְּעֻלוֹת יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת רַבִּי עַקִּיבָא, הָיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ תְּמִיד מְדַבְּרִים מִזֶּה מִמַּעַלְת הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים, שֶׁאֶפְלוּ אָדָם עוֹשֶׂה רַק מַעוֹט פְּעֻלוֹת, וְהוּא מִמֶּשׁ כְּלוּם, אֲבָל יֵשׁ לוֹ רְצוֹנוֹת חֲזָקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא רוֹצֶה רַק לְהַפְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים שְׁלוֹ הֵם רַק לְהַתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לוֹ שׁוּם רְצוֹן אַחֵר אֶל שׁוּם דָּבָר, רַק לְהַפְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזוֹ כֹּל מְגִמְתּוֹ וְכָל רְצוֹנוֹ, וְאֵין לוֹ רְצוֹנוֹת אַחֵרִים כְּלָל, אָדָם כֵּזֶה יְכוּל בְּאַמְת לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת הַתַּנָּא רַבִּי עַקִּיבָא, שֶׁמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ. וַיְכַבֵּר הָאָרִיז"ל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֲרַב, הִלְכָה ג', מִמַּעַלְת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵיךְ שֶׁעָקַר הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים טוֹבִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא; כִּי בְּאַמְת הַרְצוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת, כִּי עַל כֹּל דָּבָר יְכוּל הַסֵּמֶךְ-מ"ם לְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם, הֵינּוּ כֹּל מֵה שֶׁרַק יַעֲשֶׂה, יִכְנִיס בּוֹ מַחְשְׁבוֹת שְׁזָה לֹא שְׁזָה שׁוּם דָּבָר וְכוּ', וְאַתָּה מְלֹא פְּנִיּוֹת וְלִכְלוּכִים וְכוּ', וּמִמֶּךָ כָּבֹד לֹא יִהְיֶה שׁוּם דָּבָר, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּרְצוֹנוֹת וּבְכַסּוּפִים חֲזָקִים, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ שְׁאֵנִי כָּבֹד לֹא שְׁזָה שׁוּם דָּבָר, וְאֶפְלוּ אֵין לִי שׁוּם דָּבָר, אֲנִי לֹא לֹמֵד וְלֹא מִתְפַּלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וְאֶפְלוּ אֲנִי לְאַחֵר יֵאוּשׁ, חַס וְשְׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לִי רְצוֹנוֹת וְכַסּוּפִים רַק לְחִזּוֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי תַקְוָה הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים,

הוא באמת יגיע אל זה. ורצונות אי אפשר לקחת ממנו בשום פנים ואפן, ועל-כן ראו להתחזק ברצונות ובכסופים על כל פרט ופרט, רצון טוב להיות תמיד בשמחה וברוח טובה, רצון טוב להיות בשלום ובאהבה, אחוה ורעות, רצון טוב להפיל באין סוף ברוך הוא, רצון טוב לבנות את דעת רבנו ז"ל, ולגלות ולפרסם את דעתו לכלל ישראל, רצון טוב לבנות עיר על שמו ז"ל, ועל-ידי הרצונות הטובים, באמת תזכה לזה.

היה בין אנשי שלומנו אדם סוחר, שנקרא ר' חיים בנו של ר' שבתי ברסלבר, הוא התפרנס ממכירת מעילים ובגדים, והיתה לו חנות, אבל דרכו היתה לפתח את החנות שלו מאחר ביום, כי לא יצא מבית-המדרש, עד שגמר את השעורים שלו: שלחן ערוך, גמרא, משניות, זהר וספרי רבנו ז"ל, וכשבא לפתח את החנות שלו, כבר עמד טור ארוך של אנשים שחפו לו, והיו ברחוב שהוא עוד כמה חניות של בגדים ומעילים, והיו הסוחרים שואלים את אנשים: מה לכם לעמד בתור, ולחכות עד שיבוא הברסלבר המשגע... בואו תפנסו אלינו, ונמכר לכם בזול, והיו אנשים עונים: לא! לא! רק לאדם הזה אנחנו מאמינים, כי הוא לא ירמה אותנו; כי מגדל צדקותו ותמימותו היה נזהר מאד מאד לא לגע בממון אחרים. וכן אמר את האמת, ולא רמה את אף אחד, כי בדרך כלל סוחר עלול לדבר שקר: "המעיל הזה הכי טוב והכי יקר"... "רק עכשו קבלתי אותו, ואין עוד בעולם מעיל כזה"... וכדומה כל מיני שקרים, שסוחר צריך להגיד ולשבח את סחורתו. אבל ר' חיים ז"ל, היה איש תם וירא אלקים, ואמר את האמת וכן במחירים לא הגזים, אלא לקח רק כדי להרויח קצת כדי חיותו ולא יותר, ועל-כן אהבו אותו מאד, כי ראו את נאמנותו, והקדוש-ברוך-הוא השלים לו, שהיתה לו עשירות, כי מרב נאמנותו וצדקותו גם לא רצה לנצל את בני-אדם, ולא שקר ולא רמה, ועל-ידי-זה באו אצלו המון קונים, והיה לו כבר מספיק להרויח אפלו מהרוח הקטן, עד שנעשה עשיר, ועזר לאנשי שלומנו בכל ערב שבת עם צרכי שבת. רואים מזה, כשאדם הוא איש ישר ונאמן, ושם שמים מתקדש על ידו,

אינו מפסיד. ואף שהסוחרים האחרים קוראים אותו משגע... אבל אי אפשר לרמות את בני-אדם, כי סוף כל סוף האמת עולה למעלה. וכדרך השמן, שאפלו שישפכו על זה כל מיני לכלוך, לבסוף השמן עולה למעלה, וזה מוסר השפל לעצמנו, שנשתדל להתנהג בעינינו באהבה, אחוה ורעות. ואיש את רעהו יאמר חזק, ויחזק אחד את השני בכל מיני דבורים המשיבים את הנפש, וכן את תושבי המקום, ואפלו שהסמ"ך-מ"ם הרשע מלכלך עלינו, ושופך כל מיני לכלוכים עלינו, ומשקץ ומתעב אותנו בעיני התושבים, תאמינו לי, שאי אפשר להטעות בני-אדם לזמן רב, כי האמת עד לעצמה, ותדעו שתושבי המקום מסתכלים עלינו מאד מאד, ואם יראו שיש בינו אהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ואחד עוזר להשני, ושמים בשמחת חברו, ומצטערים בצער חברו, חס ושלום, זה הקדוש השם הכי גדול, כי כל בר ישראל תאב לקצת אהדות, לקצת שלום, כי כבר מספיק מחלקת ומריבות ופרודים. ואם רואים שיש מקום כזה, שעוזרים אחד להשני, ומוסרים נפשם אחד בעבור השני בכל מיני עזר, זה מכניס באדם קנאה, בבחינת (בכא בתרא כא): "קנאת סופרים תרבה חכמה", שגם-כן רוצים להתאחד עמנו. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה לקיים את כל זאת, ונקדש שם שמים ברכים, ונקדש את שם רבנו ו"ל בעולם, ואז טוב לנו כל הימים.

נא ונא אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו להתפלל בעדי, שאזכה כבר לצאת מחובותי, וימתקו כל הדינים, ואזכה לבוא לגור אתכם ביחד.

המאחל לכם שבת שלום...

כ' תרט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ה' מנחם-אב יומא דהילולא דהארז"ל ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הבשורה משמחת שקבלנו את הרשיון בעבור בית-הספר, אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי וכו', עם כל זאת הייתי מיעץ לך לעשות הכל בחכמה וכו' — הן לקבל את ... וכו', פי הסמ"ך-מ"ם אינו נח פרגע, וכל מהותו היא רק רשעות ומסירות וכו', ואין לנו שום עצה אחרת, אלא להסתיר את עצמנו אצלו יתברך, פי רק הוא יתברך הושיענו ומושיענו ויושיענו.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות עמכם בשבוע הבא, ואז נדבר באספת המורות, ואקנה שהכל יהיה על נכון. העקר ראוי להתחזק ולא להשבר משום דבר, פי כך היא דרך של בני-אדם העוסקים בצרכי צבור, שהם צריכים לסבל בזיונות ושפיכות דמים, ואשרי מי שנתפס על דברי תורה, עם כל זאת צריכים תמיד לבקש ממנו יתברך, שתהיה לו חכמה עצומה איה להתנהג עם אנשים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרךך, ותמיד יהיה לך רק טוב, ותזכו לבנות ולהרחיב את ביתכם, ותרוו רב נחת מילדיכם, ויהיו צדיקים וצדקניות.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תרי.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ה' מנחם אב, יומא דהלולא דהארז"ל ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שהכנסת את עצמך בעבי הקורה, ואת מנהלת את הקיטנה. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שתרוי רב נחת מילדיך, ולא יחסר לך שום דבר.

ואודות ההוצאות — אל תדאגי כלל, כי בתסדו יתברך, אשלם הכל, העקר מה שאני מבקש אתכם, שתבקשי את הבנות שתתפללנה בעבורי, שאזכה לצאת מצרותי ומחובותי, וירחיב לי ברוחניות ובגשמיות, ואז לא יחסר לכם כל טוב.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בכל דרככם, ותבשרו לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לכם שבת שלום...

כ' תריא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר דברים, ה' מנחם־אב יומא דהלולא דהארץ"ל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אקנה לשמע הטוב ממך, רק חזק ואמץ להמשיך להדפיס ספר אחר ספר, כי רק זה אשר ישאר מאתנו, כי מלבד זאת הכל הכל. אני מקנה שתוכל להדפיס פבר גם את חלק ו' מסדרת "אוצר הקונטרסים", ואני מביא לך את קונטרס "דפאי רוח", ו"איך להצליח" שחסרים בפרך, וכך תוכל להדפיס עוד פרך ו' לפני ראש השנה.

מה אמר לך! עם הששת חלקי "אוצר הקונטרסים" שהדפסת השנה, ראוי לך לרקד מאד מאד, כי הוא אוצר המנצר, ומכל שכן וכל שכן שהדפסת השנה עוד כמה ספרים מכרכים. והעולה על הכל — מליון קונטרסים, ותהלה לאל, זה נתפשט בכל תפוצות ישראל. וראוי לנו לשמח מאד מאד כל ימי חיינו על החסד חנם הזה, שעשה עמנו הקדוש־ברוך־הוא, שאנחנו יכולים להיות שמשים אצל רבנו ז"ל.

המאחל לך שבת שלום...

עוד יכנס לך שפע כזה, שתצא מכל החובות שלך, ולא תהיה לך דאגה מהיכן לשלם, כי יהיה לך שפע גדול.

כ' תריב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ה' מנחם-אב, יומא דהלולא דהאריו"ל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדש לי מאד ...
גרו יאיר ויזרח לנצח.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. מה אמר לך! אני מקנא בכם שאתם זוכים לגור בארצנו הקדושה, אשר כל ארבע אמות שהולכים בה, הרי הוא ממשיך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה, אם זוכה לנצל היטב היטב את הארץ הקדושה, ולהשתוקק תמיד רק אליו יתברך, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנ"ה. ומספרים על ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל מחבר ספר "באור הלקוטים", פרוש על ה"לקוטי-מוהר"ן"), כשהיה בארץ ישראל, היה הולך, ואחר כל כמה פסיעות עצר, והסתכל לשמים, ואמר לעצמו: איפה אני? והשיב לעצמו בשמחה: בארץ ישראל! כי רצה להזכיר לעצמו בכל פעם קדשת ארץ ישראל. ואמרו על זה אנשי שלומנו, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר סוד ארץ ישראל הוא כסוד התפלין, ובתפלין אסור להסיח דעת, כמו-כן מי שנמצא בארץ ישראל, אסור לו להסיח דעת מקדשת ארץ ישראל. ודבר זה אי אפשר להסביר למי שאינו יודע טעם ארץ ישראל, ואינו יודע טעם ראש השנה וטעם הצדיק, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מ', עין שם.

אודות התלמידים, שהיתה לכם השנה חלישות הדעת גדולה, עם כל זאת תאמינו לי, שהרבה הרבה פעלתם לטובה, כי כל מה שלמדתם עמכם, הרבה נקלט. ותהלה לאל, הצליחו הרבה מאד,

אם רק רוצים להסתכל בעין האמת. אף עקר הבעיה, שלא היה להם רקע טוב מטבריה, ועל-כן היה כל-כך קשה. אבל לדעתי, שנה הבאה יקח אותם הרב ... ואתם תקחו פתה יותר קטנה, שהם מאד מאד רציניים ותמימים, והשנה היה לכם נסיון גדול עם הילדים, אף שהיו שובבים גדולים, אבל תפסתם אותם טוב, ולכן בשנה הבאה תקחו פתה חדשה עם ילדים רציניים, וילמדו בכנן אחר לא ביחד, ואז תצליחו עמם באפן יוצא מהכלל.

חסדי הקדוש-ברוך-הוא, שזכינו שעברה שנה שלמה עם ישיבת "בית שלמה", אשר היתה שנה קשה מאד מאד, וכמה פעמים חשבנו לסגור, ובחסדיו המרבים של הקדוש-ברוך-הוא, עזר לנו למעלה מדרך הטבע, כן יעזר לנו לפתח עכשו תלמוד תורה לכל הגילאים. העקר חזקו ואמצו, ואל תחלש דעתכם כלל, כי עשיתם ופעלתם נפלאות עם התלמידים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזקה להתועד בשבוע הבא, ואשלם לכם מה שמגיע לכם על תמוז ואב.

המאחל לה שבת שלום...

... גרו יאיר, כתבת לי כמה שורות ונמחק ואיני יודע מה כתוב שם, אקוה שהכל מסדר אצלכם, העקר תשמח את אנשי שלומנו בשבת, כי העקר הוא שמחה בשבת, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז).

כ' תריג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר דברים, ו' מנחם אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רְאֵה לְחֻזֵק עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְרָה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ, וּכְדָאי לָךְ לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב, אֲשֶׁר רִבְנו
ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לִילָךְ עִם תּוֹרָה זוּ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְדוֹן עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת תְּמִיד, כִּי אֵין זוּ עֲצָה לְהַשְׁבֵּר
מִכָּל דְּבַר וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁפֶן לְשֹׁבֵר אֶת עֲצָמְךָ, הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם
מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְלָמָּה צָרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עוֹד
נְסִיוֹנוֹת; וְעַל-כֵּן רְאֵה וְגַם רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְתִכְרִיחַ
עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ מַה לְשִׂמַּח, שְׂאֵתָה זוֹכָה
לְדַעַת מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּמִסְפָּרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְאֵינְךָ מִתְנַגֵּד
עֲלֵיהֶם, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַחֲזִיק
מִעֲמֵד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַתְּמִיד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רִבְנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מֵהֶם,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּחֻז בְּסִפְרֵי רִבְנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת
הַבְּשׂוּרָה מְשִׁמַּחַת וְכוּ'. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִגְמַר בְּכִי טוֹב,
בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְיֵצֵא מִן הַכַּח אֵל הַפְּעַל.

הַעֲקֹר חֻזֵק עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאֵל תִּנְיַח אֲצִלָּךְ
הַעֲצָבוֹת כְּרַגַע, אֲשֶׁר רַק הוֹרְסֵת אֶת הָאָדָם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְרַב
בְּגִי-אָדָם שְׁנַחֲלִים, וְעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שְּׁעוֹבֵר, זֶהוּ רַק מִחֲמַת מִדַּת
הַעֲצָבוֹת שְׁנוֹטְבָעָה בְּטַבַּע הָאָדָם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ
לְבוֹא אֵל שְׂמִיחָה, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ לְעֵבֵר עַל הַכָּל.

אודות התמדתך בתורה על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, מה אמר לך, אין למעלה מזה, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, ואנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרטו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר דברים, ו' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תהיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, על-פי הלכה את לא צריכה לצום בתשעה באב, רק תשתדלי לנוח הרבה וכו', ואל תצטערי כלל שבעלך ... נוסע לכמה ימים, סוף כל סוף הוא צריך פרנסה לשלם משכנתא וחובות וכו', ועל-פן אל תמשיכי על עצמך עצבות ומרירות בשביל זה, אדרבה תתני תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם שעשה עמכם, שבעלך מצא איזו פרנסה לעת עתה. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לו פרנסה בשפע ביבנאל דיקא, ולא יצטרך לטלטל עצמו לחוץ וכו'.

העקר תתני תודה להקדוש-ברוך-הוא שאת בהריון, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהכל יעבר בשלום ובקלות, ותלדי בנקל, העקר רק שמחה, שהיא רפואה לכל, ותשמרי מאד מאד מעצבות ומרירות, אשר רק הורסת את הבריאות, ובפרט אשה בהריון צריכה לשמר מאד מאד על נקדת השמחה והסבלנות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתמיד יהיה לכם טוב בחיים, ותגורו

אֲשֶׁר כ' תרטז בַּנְחַל מז

בַּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְתִלְדֵי בְנֵקֶל, וְשִׁתְהִיָּה לָכֶם פְּרֻנְסָה
בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ו' מְנַחֵם־אֵב ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ
עֲצֻמָּךְ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, אֲשֶׁר אֵל מְאוּמָה לֹא יָבִיאוּ אוֹתְךָ, רַק
אֵל פִּי פִּחַת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

אֵין אַתָּה צְרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, מַה לָּךְ עִם
אַחֲרִים; אַתָּה צְרִיף לְחִיּוֹת עִם הַחַיִּים שְׁלֶךְ, וְאֵז תִּהְיֶה תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה. וְהִיָּה רְצוּי, שִׁתְלַמֵּד בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲשֵׂה ט', מִהַחֲכָם
וְתָם וְכוּ', וְתִרְאֶה מַה זֶה חַיִּים, עֵינֵי שָׁם.

גַּם וְנָא הִרְגֵּל עֲצֻמָּךְ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְאֵז תִּזְכֶּה
לְדוֹן גַּם אֶת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן רפ"ב.

בְּעֵינֵי שְׂזֻכִּית לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, רָאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה בְּכֹל
יּוֹם וַיּוֹם, כִּי בּוֹדְאֵי חֲטָפְתָּ אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר כְּזֶה, עֲשִׂירוֹת נִפְלְאָה כְּזֶה,
שְׂאִינֵי עֲרָף אֵלֶיךָ, סוּף כָּל סוּף רַבְּנוּ ז"ל הַבְּטִיחַ לְכֹל מִי שְׂזוּכָה לְבוֹא
אֶל צִיּוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ, שְׂעִיעֶשֶׂה לוֹ טוֹבָה.

מַה אִמַּר לָךְ! כְּפִי יִרְיִדוֹת הַדּוֹר, וּמִתְרַבֵּים כָּל מִיָּנִי צְבוּעִים

וְשִׁקְרָנִים וּבְעֵלֵי דְמִינוּת, הַסּוֹף יִהְיֶה שְׁכָלָם יִקְבְּלוּ אֶת דַּעַת רַבְּנּוּ
ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תריז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מִנְחָם אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְחַפֵּשׂ
וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְצָרִיכִים לְהִתְחַיֵּל בְּבֵית עִם הָאִשָּׁה
וְהַיְלָדִים, לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצְאָה בְּהֵם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף
תִּדְעוּ שֶׁזֶה הָאוֹצָר שְׁלָכֶם. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִחְזִיק אֶת הָאוֹצָר מֵאֵד
מֵאֵד חָשׁוּב וְיִקָּר.

מָה אָמַר לָכֶם! אֵין עוֹד יִקָּר לְאָדָם כְּמוֹ יְלָדָיו, כִּי זֶה הָעֲתִיד
שְׁלוֹ, מָה לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם בְּשִׁבִיל יְלָדָיו, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בִּיּוֹתֵר
לְשׁוֹר עַל יְלָדֵיכֶם, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הַלָּלוּ, שֶׁהַדּוֹר כָּל-כָּף פָּרוּץ,
צָרִיכִים שְׂבַע עֵינַיִם לְשׁוֹר עַל הַיְלָדִים.

וְעַל כָּל־כֵּן — צָרִיכִים סִיעֲתָא דְשָׁמַיָא גְדוּלָה; כִּי בְּאֵמַת
הַסְּמ"ך-מ"ם הָעֵקֶר מִתְלַבֵּשׂ עַל הַיְלָדִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב אֶצְל יַעֲקֹב
(בְּרֵאשִׁית ל"ב, כו): "וַיִּרְא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ, וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ, וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ
יַעֲקֹב בְּהֶאֱבָקוֹ עִמּוֹ" וְגו', הַסְּמ"ך-מ"ם, שֶׁהוּא שָׂרוּ שָׁל עָשׂוּ, רָאָה
שָׂאת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְתַפֵּס, וּבִפְרָט מִי שֶׁזוֹכֵה
לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁכֵל שֵׁישׁ בְּכֹל דְּבָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב (עֵין
לְקוּשִׁי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), לוֹ הוּא לֹא יוֹכֵל בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּסָן, אִז
מָה הוּא עוֹשֶׂה? וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ, שֶׁזֶה סוֹכֵב עַל יְלָדָיו, הוּא תוֹפֵס

אֶת הַיְלָדִים, וְאוֹמֵר (שם לג): "נִסַּע וְנִלְכָה וְנִלְכָה לְגִדְדָךְ", שֶׁהַסְמָךְ־
 מ"ם רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַבֵּר בְּיַחַד, כִּי זֶה כָּל הַקְּלָפָה שֶׁל
 הָעָרֶב־רֶב, שְׂרוּצִים אֶת הַיְלָדִים, וּמָה מְשִׁיב לוֹ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת יַעֲקֹב: "וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יוֹדֵעַ כִּי הַיְלָדִים רַבִּים וְגו', יַעֲבֹר
 נָא אֲדֹנָי לִפְנֵי עַבְדּוֹ, וְאֲנִי אֲתַנְהֵלָה לְאִשֵּׁי לְרִגְלֵי הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר לִפְנֵי
 וּלְרִגְלֵי הַיְלָדִים" וְגו', הֵינּוּ כִּי בְּחִנוּף צְרִיכִים לְמָסֵר אֶת נַפְשׁוֹ, וְלִדְעַת
 אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם פְּשָׁרוֹת בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּסָן, וְלִכְן עָלִיכֶם לְמָסֵר אֶת
 נַפְשְׁכֶם עַל חֲנוּף הַיְלָדִים, וּצְרִיכִים לְדַעַת כִּי עִם עֲשׂוֹ, שֶׁשָּׂרוּ הוּא
 הַסְמָךְ־מ"ם, כַּמּוּבָא בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ, אֲתוּ אֲסוּר שְׂתִהְיֶה לָנוּ מְחֻזְקוֹת
 עֲמוֹ, וְנֶאֱפְלוּ שְׂמֵבִטְיָחִים כָּל טוֹב לְהַיְלָדִים שְׁלָנוּ, צְרִיכִים לֹאמֹר לוֹ:
 "יַעֲבֹר נָא אֲדֹנָי לִפְנֵי עַבְדּוֹ", לֵךְ לַחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. וְנֶאֱפְלוּ שֶׁהוּא אוֹמֵר,
 אָבֵל אַתֶּם יְכוּלִים לְהִתְקַדֵּם אִם תְּבוֹאוּ אִתִּי בְּיַחַד, צְרִיכִים לֹאמֹר לוֹ:
 "וְאֲנִי אֲתַנְהֵלָה לְאִשֵּׁי לְרִגְלֵי הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר לִפְנֵי וּלְרִגְלֵי הַיְלָדִים", כִּי
 לֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, כְּשֶׁמְגִיעַ לְחִנוּף צְרִיכִים לְמָסֵר
 אֶת נַפְשָׁנוּ, פְּשׁוּטוֹ כַּמְשֻׁמְעוֹ. וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁישְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים שֶׁבַעוֹלָם לְהַכְנִיס
 אֶת הַבָּנִים שְׁלוֹ לְקִיטְנָה שְׁלָנוּ, וּמִלְבַּד זֹאת שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן יָד
 וְכַתֵּף לְעֹזֵר שְׂתִתְפַּתַּח הַקִּיטְנָה שְׁלָנוּ, בְּאִפְּן שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ עֲסוּקִים
 כָּל הַיּוֹם, שְׁלֹא יִסְתַּוְּבֹבוּ הֶפְקֵר. וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בֵּין הַזְּמַנִּים, צְרִיכִים
 לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַיְלָדִים. וְלִכְן רָאוּ לְמָסֵר אֶת נַפְשְׁכֶם, פְּשׁוּטוֹ
 כַּמְשֻׁמְעוֹ, וְתִגְנֹבוּ זְמַן מְזַמְנֶכֶם לְשִׁים עֵין עַל הַיְלָדִים. וְאִף שְׂאֲנִי
 יוֹדֵעַ שְׂאֲתֶם מְאֹד מְאֹד טְרוּדִים, עִם כָּל זֹאת תִּדְעוּ, שֶׁהֵם הַיְלָדִים
 שְׁלָכֶם, וְכִף יָרֵךְ שְׁלָכֶם, וּצְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִגַּע בְּכֶף
 יָרֵךְ שְׁלָכֶם, שֶׁהֵם יְלָדֵיכֶם — עֲשׂוֹ שֶׁהוּא הַסְמָךְ־מ"ם, אֲלֹא אֲנַחְנוּ
 צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְבֻדְּלִים וְכוּ'. וְלִכְן רָאוּ כִּי אֲנִי מְצַדִּי עוֹשֶׂה אֶת כָּל
 הַמְּאַמְצִים, שִׁיְהִיָּה רַק טוֹב לְיַלְדֵינוּ, אָבֵל זֹאת אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, שְׂתַעֲזְרוּ
 לִי, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן יָד וְכַתֵּף לְעֹזֵר בְּמָה שְׂרֵק יְכוּל, הֵן בְּרַעֲיוֹן
 טוֹב וְהֵן בְּמִלְהָ טוֹבָה, וְלֹא לְבַקֵּר עַל כָּל דְּבָר, כִּי יֵשׁ מְאֹד הַחֶכֶם:
 "קַל לְהִיּוֹת מְבַקֵּר מִמְּחַבֵּר", כֵּן הַדְּבָר הוּא בְּחִנוּף, צְרִיכִים רַק
 לְרֹאוֹת טוֹבֵת יַלְדֵינוּ, וְרַק לְשַׁפֵּר אֶת הַמְּצַב. וְעַל־כֵּן רָאוּ לְשִׁים זֹאת
 תְּמִיד לִפְנֵי עֵינֵיכֶם, אִיךָ לְשַׁפֵּר וּלְהִיטִיב אֶת הַמְּצַב, וְאֲנִי מְקַנְהָ

לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת עוֹד הַשְּׁבוּעַ אֶצְלָכֶם, וְאִז נִדְבַר בְּאַרְיכוֹת, שְׁאֲנִי רוֹצֶה הַשָּׁנָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמֵי לְפֶתַח תַּלְמוּד תּוֹרָה לְכָל הַגִּילָאִים, וְלִסְדֵּר מְלַמְּדִים הַכֵּי מְעַלִּים, וּבִאֲפֹן שֶׁהִילָדִים שְׁלָנוּ יִקְבְּלוּ אֶת הַחֲנוּךְ הַכֵּי טוֹב. וְזֶה סוּבֵב בֵּין לְהַבְנִים וּבֵין לְהַבְנוֹת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזֵכָה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּעֲנֵן הַקִּיטָנָה, רְאוּ לַעֲזֹר לִי בְּכָל מָה שְׁאַתֶּם רַק יְכוּלִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הִילָדִים, שְׂיָבֹאוּ אֶל הַקִּיטָנָה, כִּי תִדְעוּ, שְׁכָל זֶה אַתֶּם עוֹשִׂים רַק בְּשִׁבִיל יְלָדֵיכֶם, שֶׁהֵם הַעֲתִיד שְׁלָכֶם.

נָא וְנָא תִתְבּוֹנְנוּ הֵיטֵב בְּדַבְרֵי אֱלוֹ, כִּי כָל פְּוִנְתִי הִיא רַק בְּשִׁבִיל טוֹבַת הִילָדִים, שֶׁהֵם הַעֲתִיד שְׁלָנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִגְדְּלוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְנִזְכָּה לְחַתֵּן אוֹתָם בְּקִלוֹת וּבְגִיל צָעִיר, כְּדֵי שְׂיִהְיוּ נִשְׁמְרִים מִן הַחֲטָא.

וּמְאֹד מְאֹד אֶבְקֶשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁאַחַד יִחֲזַק אֶת הַשָּׁנִי, וְאִשָּׁה תִחֲזַק אֶת רַעוּתָהּ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְגוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לְפָנֵי יוֹם הַחֲרָבָן, שְׂבָא עַל-יְדֵי שְׁנֵאת חֲנָם, הִבָּה וְנִקַּח עַל עֲצָמְנוּ, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים בִּינְנוּ תִהְיֶה אַהֲבָה אֲמִתִּית, וּמִי יוֹדֵעַ אִם כָּל חֲרָבֵן-בֵּית-הַמְקֻדָּשׁ וְהַגְּאֻלָּה לֹא תִלוּי בָנוּ, כִּי רוֹצִים לְרְאוֹת בְּשָׁמַיִם, אִם אֲנַחְנוּ נִחֲזִיק אֶת עֲצָמְנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה וּבְנֵין בֵּית-הַמְקֻדָּשׁ כְּכֹר עֲכָשׁוּ, אֲמֵן וְאֲמֵן.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

הַהֲכָרַח לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי אֵינִי רוֹאֶה שְׂיִוְכַל לְהִיּוֹת הַמְּכַר עִם הַסְּפָר תּוֹרָה, הִיא הַבְּטִיחָה לִי עוֹד בְּיוֹם חֲמִישִׁי לְהַבִּיא אֶת הַכֶּסֶף

ביום ששי סכום של עשרת אלפים דולר, וחפיתי ואין קול ואין עונה, חפיתי היום יום ראשון כל היום, ובסוף היום היא מתחילה לגמגם בענין הכסף וכו', אזי אני רואה שזה סתם פטפוטי דברים בטלים, אם אכנס בעסק, יהיה לי ההכרח לשלם הכל, ואין בידי לפרטה אפלו פרוטה, בלי שום גזמא כלל, כי אני מספיק חייב, ופה אכנס במקח ובממכר, שאני רואה שלבסוף היא לא תחזיק בדבורה, ועל-כן עלי לומר לה, שצריכים להתחמק מהעסק, כי אצלי אם אחד אינו מחזיק בדבורו, זה יותר גרוע מהכל, ואין לו כבר נאמנות אצלי כלל. ועל-כן תאמר לבעל-הבית, כי האשה מגמגמת וכו' עם הכסף, ואני לא לוקח שום אחריות, ואפלו שהיא כבר תביא אחר-כך, זה אצלי ספק ספקא, ועל-כן רצוי לביטל תכף-ומיד את המכר, והוא יכול למכר את זה בקלות אפלו ביותר. תסלח לי מאד מאד על הדי נעימות שגרמתי לה, אבל תאמין לי, שלי זה יותר אי נעימות, כי השקעתי בזה הרבה, והכל שיהיה לנו עוד ספר תורה, ולבסוף היא לא מחזיקה בדבורה.

רצוי שתתקשר תכף-ומיד אל הסוחר.

המצפה לשמע ממך...

כ' תריט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

הנה שמעתי שאתה שוכר דירה בעבור ... ההכרח לי להודיע לה, כי זה לא דבר פשוט, יש לו משפט עם אשתו הראשונה, והוא רוצה לחטף את הילד שלו, שזה עון פלילי עד מאד, וכאן בארצות-הברית זה יותר מרוצח, והוא יבוא ליבנאל ויחפשו אותו מהמשטרה, ואתה מכיר את הסמ"ד-מ"ם, ימח שמו, שידאג לזה, שפתאם יהיה מפרסם בכל העתונות: חסידו של וכו' חטף ילד... על-כן, לדעתי, למה להכנס במטה חולה?! לא פדאי בכלל שהוא

יגור בינינו, לא צריכים להתעסק עם כאלו שהמשטרה מחפשת אותם, "יבנאל אינה ערי מקלט". ועל-כן, לדעתי, תבטל את השכירות, וצריכים להזהיר גם את שאר אנשי שלומנו, שלא ישכרו בעבורו דירה, כי מה לנו ולצרה הזאת; תאמין לי, שיש לי מספיק צרות כל יום, אשר אי אפשר לתאר ולשער כלל, ועל-כן מה ולמה להפגס בדבר כזה; אקנה שתצית אותי.

המצפה לשמע ממך...

אגב, ראה להכין לי בשר עוף לחמשים אורחים.

כ' תרכ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לא לפל בדעתך כלל, כי עליך לדעת, אשר החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזק עצמו באמונה פשוטה בו יתברך. ועקר האמונה הוא על-ידי תפלה, כמו שכתוב (תהלים קטז, י): "האמנתי כי אדבר", דיקא על-ידי שאני מדבר אליו יתברך, בזה נתגלה האמונה הקדושה, וכמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפי", ותדע, שכל זמן שאדם חי בזה העולם, אין עוד הצלחה גדולה יותר מזה, שיזכה לדבר עמו יתברך, כי אחר-כך כבר לא יכולים כלל, והיא אבדה נצחית, כי כשיהיה בעולם העליון, יראה מה פעל על-ידי "כל דבור" שדבר עמו יתברך, ובפרט "בעת צרה", בשעה שהיה בלב נשבר מבהל ומבלבל, מלא צרות ויסורים, דחקות ומכאובים, הלא יזכה אז לכל מיני נעם וערכות, ויצטער למה לא דברתי יותר

אָשֶׁר כ' תרכא — כ' תרכב בַּנְחָל נג

עמו יתברך. ועל-כן ראה לקיים זאת, ואז הפל יהיה על נכון.
ובפרטיות התפללות על הילדים, זה עקר העצה להצלחה עמהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרכא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... ו... שְׁיִחִיו.

לְנֶכֶן קִבַּלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

נא ונא שמרו את עצמכם מחטאים, שבוראים קלפות
ומשחיתים, שהם הם המביאים עניות ומריבות בתוך ביתכם,
ואחר-כך כבר אין זה חדוש שנוכנסים בכם קשיות וספקות עלי וכו',
ובאמת למה לא?! אדם שהוא מלא קלפות ומשחיתים, ומלא נאוף,
למה שלא יהיו לו קשיות וספקות עלי, הלא אין ארור מתערב
ומתדבק בברוך.

ועל-כן ראו מהיום והלאה לקדש עצמכם ביותר, ותשמרו
מאסור נדה החמור מאד, ותשמרו שבת-קדש, ואז הפל יבוא על
נכון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרכב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

ראה להוציא ממך את כל מיני חלישות שנדבקו בך, אדרבה,
ראה למסר את נפשך בעבור חנוף הילדים, אשר זה תקון גמור לכל
מיני פגמים וכו', כי בזה שמחנכים את נשמות ישראל בדרכי

האמונה הקדושה והתורה, על-ידי-זה זוכים שיאיר לו אור גדול מכל העולמות, כי התכלית בזה העולם היא רק להמשיך את שכינת עזו ותברך פאן למטה, וככל שמתחילים עם בני הנעורים, זה יותר חשוב, ועל-פן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד על חנוף הילדים, כי הוא יודע אשר זה העתיד שלנו.

לזאת ראה לקחת הענינים בידיך, ותעשה להם קיטנה יפה וטובה לכל הילדים, ותסדר מדריכים, ותעשה חשבון כמה צריך לעלות, ואל תדאג אודות הוצאות, כי הקדוש-ברוך-הוא מאד מאד גדול.

אם אתה צריך לאיזו עצה או הדרכה בענין זה, פדאי לדבר עם ... תחיה, שהיא יודעת היטב בענינים אלו, והיא יכולה לעדכן אותך.

נא ונא ראה לשמח ולא לדאג כלל, רק זרק עצמך בתוך העבודה הקדושה הזו, ותעשה קיטנה.

המאחל לך ברכה והצלחה...

כ' תרכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נאמתהנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידידי ... ברו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכבר כמה פעמים רציתי לכתב לך, אך טרדוטי המרבבות עפבוני. בעזרתו יתברך, אזכה לשבות שבת נחמו ביבנאל.

אודות "אור יבנאל", מאד מאד רציתי שיצא לכל הפחות פעמים בחדש, וחקל מאד מאד על העפוב עכשו, אני מביא עמי כמה קסטות של תורות שלמדתי ברבים, כדי שתוכל להדפיסם

אֲשֶׁר כ' תרכד בְּנַחַל נה

בְּעֵתוֹן, וְכֵן אַחֲר־כֶּף לְסִדְרָם בְּחֻלְקֵי "דְּרָשׁוֹת־מוֹהְרָא"ש", יוֹתֵר מֵאַחַר כְּשִׁיבּוֹא חֲתָנִי, אֲשַׁלַּח לָךְ מִכְתָּב וְגַם מֵאִמֵּר מִ"דְּרָשׁוֹת־מוֹהְרָא"ש", כְּדֵי שְׁתּוּכַל לְהִכְנִיסוֹ, וְכֵן לְעֲמוּד ד'.

מַה בְּקֶשֶׁר לְדִירָה שְׁלֶךְ, הֲאֵם עֲשִׂיתָ מִשְׁהוּ? כִּי ... רוֹצֵה לְשַׁכַּר דִּירָה.

רְאֵה לְבוֹא אֶתָּה וְגִיטְךָ ... עַל שַׁבָּת, וְתִתְאַכְסֵן אֶצְלִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרכד.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָ וְאַתְחַנֵּן, ז' מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתֵי אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד הִחַיִּיתָנִי.

מָה אֵמַר לָךְ! אֵין מְלִים לְפָרֵשׁ מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם מִרְבֵּנוּ ו'ל, כִּי הוּא אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַשְׁיִיגוֹ, אֶלָּא כְּשִׁמְדִּבְרִים הִרְבֵּה מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא סוֹד נִעְלָם נִעְלָם, כְּמוֹבֵא בְּלִקוּטֵי־מוֹהְר"ן, חֻלְק ב', סִימָן ס"ז, שֵׁשׁ צִדִּיק שֶׁהוּא הַחֵן וְהַפֶּאֶר וְהַיְפֵי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, אֵךְ הוּא נִעְלָם וְנִסְתָּר וְנִתְכַּפֶּה מֵעֵין כָּל וְכוּ', עֵין שָׁם; וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ, וְזֶה טוֹב — הֵן לְעֲצוּמוֹ, שְׁעַל־יְדִי־זֶה הוּא נִזְכָּר מִהַסּוֹד, וְהֵן לְאַחֲרִים, שְׁעַל־יְדִי־זֶה הוּא מְקָרֵב אֲנָשִׁים אֶל הַסּוֹד הַזֶּה.

גַּא וְנָא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלָדוֹן אֶת כָּלָם לְכַף זְכוּת, וּבִפְרֹט אֶת אֲשֶׁרְךָ, וְאֵין אֶתָּה צְרִיךְ לְהַגִּיב עַל כָּל דְּבָר וְכוּ', הַעֲקֵר תִּכְנִים עֲצוּמָךְ בְּעֵינֵי קְרוֹיב רְחוּקִים, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים עַל זֶה — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֶךָ!

ועל כָּלֵם — רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחִנּוּ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

וְהִנֵּה כָּל הַזְּמַן כּוֹאֵב לִי, מְדוּעַ שְׁלֹא יָבִינּוּ הַהוֹרִים מֵה קוֹרָה עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הַהֶפְקָרוֹת מְאֹד מְאֹד מְצוּיָה עַל הַדְּרָכִים וְכוּ', וּמִסְתּוֹבְבִים כָּל מֵינֵי טְפוּסִים מוּזָרִים בְּרַחֲוִבוֹת, בַּחוּרִים מְפַקְרִים וּמְסַמְמִים וְכוּ', וְאִיךָ יְכוּלִים לְהִפְקִיר בֵּת בְּגִיל כְּזֶה, הֲלֹא אָפְלוּ בְּעִירוֹת חֲרָדִיּוֹת כְּמוֹ בְּבִנְי-בְּרֵק וּבִירוּשָׁלַיִם וְכוּ' הַהוֹרִים מְפַחְדִים עַל בְּנוֹתֵיהֶם, מְכַל שֶׁפֶן לְשַׁלַּח עִם אוֹטוֹבוּסִים בַּחֲרָף וּבְקִיץ וְכוּ', וְעַל-כֵּן בְּמַכְתְּבֶךָ שָׁכַתְבֵת לִי, שְׂאֵת מוֹכְנָה לְקַחַת עַל עֲצָמֶךָ אֶת הַמְשִׁימָה הַגְּדוּלָה הַזֹּה, אֵינן עוֹד שְׂמֵחָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִשְׂמֵחָה זֹה. וְ... גְרוֹ יְאִיר, כְּכָר דְּבַר עַמִּי, שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים, שְׁבַתוֹ תִּשְׂאָר לְלַמֵּד כְּאֵן, וְאֵנִי מְקַנְהָ שְׂיָבוֹאוּ עוֹד הוֹרִים, וְאֵדְרָבָה שְׂיָבוֹאוּ מִטְּבָרְיָה אֵלֵינוּ, וְלֹא אֲנַחְנוּ אֵלֵיהֶם, אֲנִי מְקַנְהָ לְהִיּוֹת בְּסוּף הַשָּׁבוּעַ, וְאֵז נְדַבֵּר מְזֶה, כְּדֹאֵי לְלַמֵּד עִמָּהֶם הוֹרָאָה, וְאֵז בְּאַמֶּת יִהְיֶה לָנוּ מוֹרוֹת, וּבְמִשְׁפָּךְ הַזְּמַן כְּשִׁירְחִיב לָנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּהְיֶה לָהֶם גַּם פְּרִנְסָה טוֹבָה, וְכֵן כָּל כּוֹנְנֵתִי שֶׁהַבְּנוֹת וְהַבְּנִים יִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, כִּי בְּדוֹר פְּרוּץ כְּזֶה פְּשוּט סִפְנָה גְּדוּלָה לְבִנֵי הַנְּעוּרִים.

וְלִכֵּן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ בְּשִׂמְחָה רַבָּה, שְׂאֵת מַצְדֶּךָ מוֹכְנָה, וְזֶה אֲצִלִּי כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב.

מָה אֵמַר לָךְ! עוֹד יָבוֹא זְמַן, שְׂיִגוּרוּ כְּאֵן מְאוֹת מִשְׁפָּחוֹת חֲרָדִיּוֹת, וְיִסְפְּרוּ הַכֹּל בְּשִׂמְחָה אֶת הַתְּקוּפָה הַמְּרָה שֶׁעָבְרָנוּ, אֶף לְעַת

אָשֶׁר כ' תּרְכוּ בְּנַחֵל נז

עֲתָה, עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיֹתֵר. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְהִחְזִיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וּלְהַשְׁתַּדֵּל לְהִבִּין אֶת אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וּבִפְרָט בְּעֶסֶק הַחֲנוּף, צְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שֶׁהַמְחַנְכוֹת וְכֵן הַמְנַהֲלֹת יְחִזְקוּ עֲצָמֵן בְּיַחַד וּבְדַעַה אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ. עֲלִינוּ רַק לְבָנוֹת, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהֵרֵס, כֹּל פְּנֻתָנוּ הִיא רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וּלְהַשְׁרוֹת שְׂכִינַת עֲזוֹ בְּעוֹלָם, לַעֲשׂוֹת לוֹ יְתִבְרַךְ דִּינָה כְּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם.

אַקְנִיה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוּכְלוּ לְהַפְגִּס בְּדִינָה חֲדָשָׁה, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תּרְכוּ.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל כַּמָּה מְכַתְּבִים, שֶׁתְּקַלֵּד אוֹתָם, וְתִשְׁלַחֵם תִּכְוֶה-וּמִיד כְּדֵי שְׁיִגִיעַ בְּעוֹד יוֹמִים, כִּי נִחְוֲצִים הֵם.

אִם אֲפָשֶׁר לִילֵךְ לַבְּנֵק וְלַקַּחַת חֲשָׁבוֹן, כְּדֵי שְׁאַדַּע כַּמָּה יֵשׁ שָׁם.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, כְּפִי הַנִּרְאָה שֶׁתְּפַלְוֹתֶיךָ עוֹשׂוֹת פְּרוֹת, כִּי הִתְחַלַּתִּי לְהִתְמַיֵּד בְּסֵפֶר "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וְכִפִּי הַנִּרְאָה יִהְיֶה גָמוּר, וְאֵז תַּעֲזֹב אֶשְׁתַּף אֶת הַכֹּל, וְתִתְעַסֵּק רַק עִם זֶה.

מֵה אִמַּר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל בְּעוֹלָם יוֹתֵר מִהַדְּפָסָה — לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רִבְנוּ ו'ל, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אוֹר רִבְנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵךְ אֵלָיו, וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִכְנֵס לָךְ שְׁפַע בְּזֶה, שְׁתּוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וּלְהַדְפִּיס גַּם אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת-הַזְּמַן", וְחֵלֶק אַחֵר חֵלֶק "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יַעֲזֹר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזָכָה עוֹד לְרֵאוֹת מְדַפֵּס כָּל סֵפֶר "שִׁפְתֵי-הַנַּחַל"
עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן.

תֹּאמַר ל... שְׂיַחֲכָה עָלַי בְּיוֹם חֲמִישִׁי בַשָּׁעָה 5.00 בְּעֶרְבֵךָ. וְכֵן
תִּגִּיד ל... שְׂיִכִּין לִי עַל שַׁבַּת בְּשֶׁר עוֹף לְעֶרְבֵךָ חֲמִשִּׁים אוֹרְחִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרכז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאוֹן לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

נָא לְבוֹא עַל שַׁבַּת נַחְמוּ לִיבְנֵי־אֵל, וְתַתְּאָכְסֵן אֶצְלִי, וְלֹא יִהְיֶה
חֶסֶר לְךָ שׁוֹם דָּבָר, כִּי אֲנִי נִמְצָא שָׁם לְבַד.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְשַׁעַר וּלְתַאֲר כָּלֵל,
וּבְמִקּוֹם לְשִׁמְעַע עָלַי לְשׁוֹן-הָרַע וְכוּ', כְּדֹאֵי לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וּבְכַרְטִיּוֹת בְּחֻצוֹת לִילָה, אֲשֶׁר אֲזוֹ הַשְּׂכִינָה בְּגִלּוּי שָׁם, וְכָל נִשְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים יוֹשְׁבִים שָׁם וּמְקוֹנְנִים עַל חֲרִבֵּן-בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְאֲשֶׁרֵי בַר
יִשְׂרָאֵל, שְׂיוֹשֵׁב אֲזוֹ בֵּין כָּל הַצְּדִיקִים, אֵין עוֹד זִיו וְתַעֲנוּג יוֹתֵר מִזֶּה
— לִישֵׁב בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם בְּעַת חֻצוֹת.

וְתִדַּע, שְׂאוֹתֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם לֹא יִכּוֹל לְשַׁבֵּר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן,
הוּא יִשְׁבֵּר קֹדֶם וְכוּ', מֵאֲשֶׁר יִשְׁבֵּר אוֹתִי, אֲנִי אִמְלֹא אֶת כָּל הָעוֹלָם
כְּלוֹ עַם אוֹר רַבְּנוֹ וְ"ל אֶפְלוּ בְּלַעֲדֶיךָ וְכוּ', אֲבָל יוֹתֵר יִפֶּה כְּשִׁתְּתֵן
יָד וְכַתְּף.

הַמֵּאחַל לְךָ רְצוֹן טוֹב לְבוֹא עַל שַׁבַּת...

כ' תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד הצטערתי מה שקרה עם ... וכבר פתבתי לך, שתגישו תלונה במשטרה, ואל תבטלו את התלונה, כי נואף כזה אסור שישתובב ברחובות וכו', ואין זו מסירה כלל, אדרבה שמירה לילדי ישראל, ומפל זה יכולים לראות איך שאנו צריכים להפיץ יותר את ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות הקונטרסים, בין שכבות עם ישראל, כי בעזונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ורק ספרי רבנו ז"ל יכולים להציל את הדור, ועלינו למסור את נפשנו על דבר זה מאד.

בשבת-קדש אשבות ביבנאל, לזאת, ראה לבוא על שבת אתה ואשתך וכו', אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהשנה תוכל להיות עמנו באומן על ראש השנה.

הקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך שפע דקדשה, שתצא מכל צרותיך וחובותיך, ותהיה דבוק בחי החיים בו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרכט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני רוצה שתשבת עמי בשבת-קדש הזו שבת נחמו, והקדוש-ברוך-הוא ינחם אותך בנחמה כפולה, ותהיה לך הרחבת

הַדַּעַת וְשִׁפְעַ דְקַדְשָׁהּ, וְתוּכַל לְצַאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַדַּחְקוֹת וְהַקְטָנוֹת וְכוּ'.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּמִצְפָּה לְרֵאוֹתֶךָ...

כ' תרל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה יִגְיֵעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּשִׁבְת-קַדְשׁ אֲשֶׁבוֹת בְּיַבְנָאֵל, וּמֵאֵד רְצִיתִי שְׂאֵתָה וְאֲשַׁתְּךָ תְּבוֹאוּ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל שִׁבְת-קַדְשׁ.

הַעֲקָר תִּרְבֶּה בְּצַדִּיקָה, וּבִזְכוּת זֶה תִּוָּשַׁע בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְאֲשַׁתְּךָ תֵּלֵד בְּנִקְל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מְאֵד אֲנִי שָׂמַח לְשִׁמְעַ, שְׂאֵתָם פּוֹתְחִים קִיטְנָה, וְהֵייתִי מְאֵד מְאֵד מְעַנְנֵן, שְׂהִילָדִים יִהְיוּ רַב הַיּוֹם עֲסוּקִים, כֶּךָ שְׁלֵא יִסְתּוּכְבוּ בְּרַחֲוִבוֹת, בְּיִדְאֵי צְרִיכִים אֶת הַשְׁתּוּף פְּעֵלָה מִהַהוֹרִים, כִּי הֵם לֹא עוֹשִׂים טוֹבָה לְאַף אֶחָד רַק לְעִצְמָם, וְתֵאמִין לִי, שְׁלִי בְּעִצְמִי לֹא חִסַּר צָרוֹת, אִם הֵייתִ יוֹדַע בְּאִילוֹ חוֹבוֹת אֲנִי נִמְצָא, הֵייתִ נְבָהֵל, וְזֶה עֲקָר עֲכוּבִי לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל יוֹם אֲנִי צְרִיךְ לְשֵׁלֵם חוֹבוֹת בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, וְאֲנִי מְגַלְגֵּל וּמְגַלְגֵּל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לִי, וְלוֹלֵא עֲזָרְתוֹ מִי יוֹדַע וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵינוּ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ,
וּנְזַכֶּה לַחֲתָן אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר, כְּדִי שִׁיְהִיו שְׂמוּרִים מִהַחֲטָא.

וְאֵנִי נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיִּצְאָנוּ
מִשְׁלִיטָתוֹ — הֵן הַמְקַנָּה וְהֵן הַחֲנוּךְ וְהֵן הַשְּׁחִיטָה, וְכֵן אֵין לָנוּ
שׁוּם עֶסֶק עֲמוּ כָּלֵל, כִּי אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה מְסַתֵּר
תַּחַת הַזָּקֵן וְהַחֲלִיפָה שְׁלוֹ... הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ וְיִצְּלֵנוּ מִמֶּנּוּ,
וּכְבֹּר אֱמֹר רַבְּנוּ ז"ל: "נִצַּחְתִּי וְאֲנִצֶּח".

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרל"ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל . . . תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַכֶּסֶף, תַּחֲכִּי עַד שֶׁאֲבוֹא בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ, וְנַחֲלֵק כְּפִי
שְׂנֵדְבָר יַחַד, יֵשׁ לִי רְצוֹן וְחֶשֶׁק חֶזֶק לְשַׁפֵּר אֶת הַחֲנוּךְ בֵּין הַבָּנִים
הַשָּׁנָה יוֹצֵא מִהַכָּלֵל, וְאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה יַעֲלֶה כֶּסֶף, אֲבָל הַכֵּל כְּדָאִי, כִּי
הַהֶשְׁקָעָה הַיָּא בְּתוֹךְ הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, גַּם נַעֲשֶׂה לָהֶם "מִתְמִידִים",
בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם זְמַן פְּנוּי כָּלֵל לְהִסְתַּוְּבַב עַל הַרְחוּבּוֹת.

בְּעֵנִינְ הַשְּׁלוֹם, תְּאַמִּינִי לִי, שְׁעַם שְׁלוֹם בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ נִצְלִיחַ
בְּיוֹתֵר, כִּי מִסְפִּיק מַחֲלָקֶת מִבְּחוּץ, שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם מִסִּית וּמַדִּיחַ
נִגְדָּנוּ הוּא וְזוֹרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, אֲבָל בְּזֶה שְׁנֵהִיָּה בְּאַחֲדוּת
וּבְאַהֲבָה מִבְּפָנִים, לֹא יוּכְלוּ לָנוּ כָּלֵל, וּבְפֶרֶטִיּוֹת שֶׁהַחֲנוּךְ תַּחַת יְדֵינוּ,
זֶה עוֹלָה עַל הַכֵּל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי לְבָנוֹת תְּלִמּוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר,
שֶׁלֹּא נִהְיֶה תְּלוּיִים בְּאַחֲרִים כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה...

כ' תרלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה שְׁלַחְתִּי לְךָ שְׁנֵי מְכַתְּבִים מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים וְדַחוּפִים אָחֵד לְ... וְאָחֵד לְ... רְאֵה לְמִסֵּר לָהֶם תְּכַף-וּמִיד עֲכָשׁוּ.

תְּאֲמִין לִי, אִם לֹא חָסַר לִי צָרוֹת, אֲנִי צָרִיךְ עוֹד זֶה עַל הָרֹאשׁ, מַה לַעֲשׂוֹת? צָרִיכִים לְהַחְזִיק מַעֲמָד, בְּכָל פֶּעַם יִשְׁנוּ סְפוּר חֶדֶשׁ וְכוּ' וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, וְכֵן בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ וְכוּ', וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְהַכֹּל בָּא אֵלַי, וְאֲנִי מְסַבֵּב בְּחוֹבוֹת, וְחוֹשֵׁב מְחֻשְׁבוֹת: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּשִׁבְלִי מַה וּבְשִׁבְלִי מִי וְכוּ', פֶּה קִיטְנָה, וְזֶה אוֹמֵר כֶּךָ וְזֶה אוֹמֵר כֶּךָ וְכוּ', כָּל אָחֵד חוֹשֵׁב שְׁעוֹשֶׂה טוֹבוֹת... הַכֹּל, שֶׁדָּבַר רַבְּנוֹ וְ"ל הוּא סוּד נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינַי כֹּל, מִמֶּשׁ לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, אֲבָל בְּרוּךְ ה', וְכִינּוּ לְהַתּוֹדֵעַ מֵרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וְלֹא נֶעֱזַב אוֹתוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן, אֲלֹא בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ נִגְלָה וּנְפָרְסָם אֶת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם, וְלֹה' הִישׁוּעָה. וּמִזֶּה הַיּוֹם וְ"ל אָמַר: "כֶּךָ הוֹלֵךְ דָּבַר רַבְּנוֹ וְ"ל — אֶת הַפְּסִיעָה הָרֹאשׁוֹנָה רוֹאִים, וְלֹא יוֹתֵר", וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת זֶה בְּחוֹשׁ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִהְיֶה לָנוּ אֶת הַיּוֹם הַזֶּה לְיוֹם טוֹב.

הַמֶּאֱחָל לְךָ הַצְּלָחָה...

רְאֵה לְמִסֵּר תְּכַף-וּמִיד אֶת הַמְּכַתְּבִים.

כ' תרלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

וְהַבְנַתִּי מַה שְּׁצָרִיכִים, וּכְבָר הַכִּינוּ לָךְ, אֲנִי מְאֹד מְאֹד טְרוּד
לְהַכִּין אֶת הַסֵּפֶר "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וּבְאִמְצַע יֵשׁ לִי כָּל מִינֵי
טְרָדוֹת אַחֲרוֹת.

אוֹדוֹת אַמֶּךָ, מִי יִתֵּן שִׁתְּתֵן בְּעֶצְמָה עִם יְדֵיךָ צְדָקָה — סְכוּם
הַגּוֹן, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּטֹל וּמְבֹטֵל, וְלֹא יִהְיֶה
שׁוּם דָּבָר.

רְאֵה גַם רְאֵה אֵיךְ שְׂאִין שׁוּם תְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק לְגִלוֹת
וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה וְרַק זֶה מַה שִׁישְׂאָר
מֵאֲתַנּוּ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם פָּרַק מְשֻׁנּוֹת וְדָף גְּמָרָא
וְסִימָן שְׁלֶחֶן עָרוּף, וְעוֹד טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְתְכֵלִית כָּל הָעוֹלָמוֹת
הוּא רַק בְּשִׁבִיל עוֹלָם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן מַה שְּׁעוֹשִׂים בְּעוֹלָם הָעֵשִׂיָּה,
דִּיקָא בְּזֶה מַעֲלִים שְׁעוֹשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְרַב בְּנֵי-אָדָם טוֹעִים
וְחוֹשְׁבִים, שֶׁהַעֲקָר הוּא הָעוֹלָמוֹת וְכו', אֵף לֹא, כִּי שֵׁם כְּבֹר מְאֹדָּה.
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁעִסְקוּ בְּעוֹלָם הָעֵשִׂיָּה, לְעִסֵּק בְּעִבּוּדָה רוֹחֲנִית,
וּבְכַרְטִיּוֹת בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחֵל לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה...

כ' תרלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ח' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. בְּעֵנִין הַפְּצָה, אֵין לְמַעְלָה מְזָה, כִּי
זֶה עָקֵר בְּנֵי-בֵית-הַמִּקְדָּשׁ, בְּנֵי הַדַּעַת, וְסוֹף כָּל סוֹף דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל
יִכְנַס בְּעוֹלָם, וּבּוֹדָאֵי מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָזֶה — אֲשֶׁרֵי לוֹ!

אוֹדוֹת לְלָמֵד עִם הַתְּלִמִּידִים בְּאִיִּישׁ, בּוֹדָאֵי זֶה יוֹתֵר טוֹב, וְגַם
כָּל הַסְּפָרָדִים מְעַנְיָנִים שֶׁיִּלְמְדוּ בְּאִיִּישׁ, כִּי זוֹ שְׁפָה שְׁכָלָם מְדַבְּרִים,
אֲבָל הַבְּעִיָּה שְׁאֵין לָנוּ מְלַמְּדִים, וְאָנוּ צְרִיכִים לְשַׁמַּח עִם מַה שֵׁיִשׁ
לָנוּ, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל.

ואוֹדוֹת וְכוּ', שֶׁהֵם פְּתַחוּ אֶת הַדְּלָתוֹת לְחִלּוּנִים וְכוּ' — מַה
בְּכָךְ? ! הֵם עֲלוּלִים לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים יוֹתֵר גְּרוּעִים, כִּי לָהֶם לֹא אִכְפַּת
עַרְבוּבִיָּה בֵּין בָּנִים לְבָנוֹת וְכוּ', וְשִׁמּוֹ שְׁמִים מַה שֶׁקוֹרָה בֵּין
הַבְּחוּרִים שְׁלָהֶם בַּפְּגָם-הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וּבֵאתִי לִידֵי מִסְקָנָה,
שְׁאֵין לָנוּ שׁוּם עֶסֶק עִמָּהֶם כָּלֵל, יַעֲשׂוּ מַה שֶׁיַּעֲשׂוּ, וְיִלְכוּ בְּדַרְךְ
שֶׁיִּלְכוּ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְבָנוֹת אֶת שְׁלָנוּ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵין אָנוּ
תְּלוּיִים בְּאֶף אֶחָד, הַחֲנוּף הוּא בְּיַדְנוּ, אִם הִיָּה רַק שְׁכָל לְאִנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָל אֶחָד יַעֲזֹר וְיִתֵּן יָד וְכַתֵּף לַעֲזֹר לְחֲנוּף, אִזְ הֵיִינוּ
מְצַלִּיחִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַאֵג רַק בְּשִׁבְלֵנוּ, בְּרוּךְ ה'
בְּצֹר הַרְחַבְתָּ לָנוּ, יֵשׁ לָנוּ מְעַרְכַת חֲנוּף מְשַׁלְּנוּ עֲצָמָאִית לְגַמְרֵי,
וּתְהִלָּה לְאֵל, אֵין לָנוּ מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ כָּלֵל. צְרִיכִים לִידַע הַיֵּטֵב, כִּי
אֲנַחְנוּ תְּלוּיִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא בְּיָד בְּשֶׁר-וָדָם, אֵין לָנוּ עֲצָה
אַחֲרֵת רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְכוּ', אֵין לָנוּ אֶלָּא אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, הֵם
חוֹשְׁבִים כִּי בְּזֶה שֶׁיַּעֲשׂוּ קִיטָנָה לְחִלּוּנִים, יִחְנְפוּ עֲצָמָם אֲלֵיהֶם,
הַחֲלוּנִיִּים שׁוֹנְאִים אוֹתָם בְּדִיוֹק כְּמוֹ שֶׁשׁוֹנְאִים אוֹתָנוּ, וְאוּלַי עוֹד
יוֹתֵר, כִּי לְמַעֲשֵׂה, הַשְּׁנָה אֵין לָהֶם רַק עֲשֵׂרָה תְּלִמִּידִים מִיִּבְנֵי אֵל
בְּעֲצָמָה, אִתָּהּ יָכוֹל לְבַדּוֹק אֶת זֶה. וְעַל-כֵּן מַה יֵּשׁ לָנוּ לְהַתְּבַלְּבֵל
מֵהֶם, אֲנַחְנוּ נִבְּנָה אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וְנִרְחִיב גְּבוּלֵנוּ, וְנִרְאֶה בְּסוֹף
מִי יִנְצַח, וּמִי יִהְיֶה בְּשִׁטַּח. בּוֹדָאֵי זוֹ מְלַחֲמָה, אֲבָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ, וְשׁוּם דְּבַר אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְבַד, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ,
וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "נִצַּחְתִּי וְאִנְצַח", וּבּוֹדָאֵי כָּאֵן בִּיבְנֵי אֵל יִהְיֶה נַעֲשֵׂה
"עִיר בְּרִסְלָב" פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, נִבְּנָה עוֹד הַרְבֵּה מִבָּנִים לְתַלְמוּד-
תּוֹרָה וּלְבֵית-סֵפֶר וְכוּ', אִמַּת עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד דְּחוּק, אֲבָל הַכֹּל

בַּחֶסֶד גָּדוֹל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵב לָנוּ בַחֲסֵדוֹ הַגָּדוֹל, וְסוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרַע יָבוא הַטּוֹב.

אודות קצור נְסִיעָתִי, מַה לַעֲשׂוֹת? ! אַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲצִלִי אֵין דָּבָר כְּזֶה, כְּשֶׁאֲנִי מִבְּטִיחַ — אֲנִי מְקַיֵּם, מַה אַתָּה חוֹשֵׁב? בְּנֵית הַמִּקְוֶה זֶה כְּמַעַט כְּבָר מְאֹה וְחַמְשִׁים אֶלֶף דּוֹלָר וְכוּ', וּמַה עִם הַרְחַבַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר בְּאֵמַת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ, הַכְּנִיס אוֹתִי בְּהוֹצָאוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא הֵייתִי צָרִיךְ כָּלֵל וְכוּ', וְרַב הַפֶּסֶף זֶה הַלְוֹאוֹת, כְּאֲשֶׁר אַתָּה כֵּן יוֹדֵעַ אֵת הָאֵמַת, וְאֲנִי צָרִיךְ לְגַלְגֵּל כְּסָפִים, וְאֵין לִי עֶצֶה אַחֲרָת, וּמַה עָלַי לַעֲשׂוֹת? ! אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ לֹא מְבִינִים אֵת זֹאת... אֵמַת, שֶׁהָאֵמוּנָה שְׁלִי הִיא אַחֲרָת לְגַמְרִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לִי בְּנִסִּים נִגְלִים, אֲבָל צָרִיכִים לְשֹׁמֵר לֹא לַגֵּעַ בְּפֶסֶף שֶׁל הַשָּׁנִי.

וְהַלְוֹאֵי שְׂאֵתָה הֵייתָ מְצִיַת אוֹתִי וְכוּ', עַל-כֵּל-פָּנִים צָרִיכִים לְרְאוֹת שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַחֲוָה בֵּין אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ. וְהַרְבֵּה פְעָמִים אֲנִי חוֹשֵׁב, מְרַב דְּחִקוֹת וּבִלְבוּלִים, מַה הִיָּה חֶסֶד לִי, מַה הַצְּרִכָתִי וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁרוֹאִים בְּלִי עֵין הָרַע בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה כָּל-כֶּף קְצָרָה קִהְלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ עִם מַעֲרַכַת חֲנוּךְ בְּלִי שׁוּם עוֹזֵר מִבַּחוּץ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה רַק מְסִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים הֵם מִנַּת חֶלְקֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתָנוּ, זֶה חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים, וְצָרִיכִים רַק לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֵת אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׂיִדוֹן אֵת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וְלִמְסֹר נַפְשׁוֹ בַעֲבוּר שְׁלוֹם, כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר, וְאֵין זוֹ חֲכָמָה לְדוֹן אָדָם לְכַף חוֹב, וְלִפְסֵק שֶׁהוּא לֹא בְּסֵדֵר, וְלִסְגֹר אֵת הַדָּלֵת בַּעֲבוּרוֹ וְכוּ'.

נָא וְנָא תִקַּח אֵת הַדְּבָרִים לְתוֹךְ לְבָבְךָ, וְתִתְחִיל כְּבָר לַעֲזֹר לִי לְהוֹרִיד עֲצָמָךְ אֶל אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וּתְקַיֵּם כָּל הַנְּאָמַר כָּאֵן.

תִּרְאֶה אֵת הַמִּכְתָּב ל... וּל... וּלְעוֹד כְּמַה מְאֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֲשֶׁר מְפִירִים אוֹתִי יוֹתֵר מְקָרוֹב, וְאֲקִוֶּה שְׂיִבִינּוּ דְבָר מִתּוֹךְ דְּבָר וְכוּ', בְּיָדָי אָבוֹא לְגוֹר עִמָּכֶם בְּקָרוֹב, רַק צָרִיכִים לְגַלְגֵּל עוֹד קֶצֶת, וְכוֹאֵב לִי מִמִּילָא עַל הַעֲכוּב הַגָּדוֹל, אֵךְ מַה לַעֲשׂוֹת? ! אֵי אֲפֹשֶׁר לְדַחֵק אֵת

השָׁעָה. רָאוּ מָה שֶׁנִּתֵּן לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁיו: מְקוֹה וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ וְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר.

בְּעֵינַי אֲשַׁתָּף, אִם הִיא בַּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי וְחִלְשָׁה, לְבַל תִּתְעַנֶּה כָּלֵל, רַק תְּנוּחַ הַרְבֵּה, וְהַעֲקֵר לְשִׁתּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲבֹר אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּנֶקֶל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשְׁלוֹם לִידִידַי ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְאֵינִי מִבִּין מָה ר' ... צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְבַלְבֵּל, תֵּאֱמִין לִי, שָׂוָה עֶסֶק בֵּישׁ וְעֶסֶק מְסַבֵּךְ, וְיָמָה וְלָמָּה לָנוּ צָרוֹת עִם הַמְשַׁטָּרָה — הֵן מְשַׁטָּרֵת אֲרָצוֹת-הַבְּרִית, וְהֵן בְּאֶרֶץ זֶה עֲנִין פְּלִילִי בֵּין לְאֹמִי, מָה חֶסֶר לִי צָרוֹת וּבִזְיוֹנוֹת, הֲלֹא דְמִי נִשְׁפָּךְ כַּמִּים. בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר הַכְּנִיס הַסְּמ"ך-מ"ם אֶת הַכַּתְּבָה גַּם כָּאֵן וְכוּ', וְיָמָה אֲתָה חוֹשֵׁב עֲשִׂיתִי? הַדְּפַסְתִּי עֲשָׂרִים וְחִמְשָׁה אֲלֶיךָ לְיוֹחוֹת, וְהַכְּנִסְתִּי שָׁם כַּתְּבָה מִהִי יִבְנֵאל, וְיָמָה מְצָאנוּ שָׁם, וְצָרְפָנוּ כַּמָּה תְּמוּנוֹת, וְאֵיךְ נִרְאָה עַכְשָׁיו וְכוּ'.

וְהָאֵמֶת הִיא, שֶׁנִּכְנַס בִּי הַיָּטִב הַיָּטִב דְּבוּרוֹ שֶׁל אָדָם פְּשוּט (... אַחֲיוֹ שֶׁל ...) : "אַתֶּם מְכַנְּסִים יוֹתֵר מִדִּי אֲנִיגָה עַל הַפּוֹחַז הַזֶּה", וְזוֹ, לְדַעְתִּי, אֲמַרְהָ נְכוּנָה, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים עַכְשָׁיו רַק לְבָנוֹת וְלְבָנוֹת אֶת קַהֲלֵתָנוּ, וְלִהְשִׁתְּדֵל לְהַרְבּוֹת תּוֹשְׁבֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֵן אֵמֶת, שֶׁהַשְּׁחִיתוֹת שֶׁלוֹ מְרַקֵּיעָה שְׁחָקִים, וּמַדְוֵעַ נִתֵּן לַעֲבֹר לוֹ בְּשִׁתְּיָקָה עִם הַגְּנֻבוֹת וְהַשְּׁחִיתוֹת שֶׁלוֹ. אֵת ... הוּא עֲצֹר וְכוּ' מִחֲמַת הָעָרוֹב, אֵת ... פֶּטֶר מַעֲבֹדְתוֹ, אוֹתָךְ פֶּטֶר מַעֲבֹדְתַת הַשְּׁמִיטָה, אֲשֶׁר לְדַעְתִּי הִיִּיתַת יְכוּל לַעֲשׂוֹת עֲבוּדָה מְצִינָת. וְאֲנַחְנוּ הֵינּוּ יְכוּלִים לְהוֹצִיא לְאוֹר לְכָל הַפְּחוֹת עֲשָׂרָה קוֹנְטֵרְסִים נְפְלָאִים, לְשַׁכְנֵעַ לְקִיָּם מְצוֹת שְׁבִיעִית, וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, אֲבָל בְּאֵתִי לְמַסְקָנָה, שֶׁהַדְּגֵשׁ שֶׁלָּנוּ צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק לְבָנוֹת קַהֲלָה חֲזָקָה וּמְבַסְּסֵת, וְעַל זֶה צָרִיכִים שִׁתּוֹף פְּעֻלָּה עִם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַעֲקֵר הוּא אֲהַבָּה וְאֲחֻנָּה וְהַבְּנָה הַדְּדִית וְלַמּוֹד זְכוּת אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, וְאִז אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לָנוּ כָּלֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת...

הִיָּה טוֹב לומר ל... שְׁאֲנִי מְבִיא לוֹ אֶת הַכֶּסֶף, רַק שְׂיִתְקֵן לִי
 אֶת הָאֶבֶן שֶׁם בַּמְדַּרְגָּה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁלֹּא שְׁלַמְתִּי, יֵשׁ סְכּוּי שְׂיִתְקֵן,
 אֲבָל אַחֲר־כֵּן... אֶקְוֶה שֶׁ... לֹא בְכַעַס וּבַהֲקַפְדָּה עָלַי, מַה לַעֲשׂוֹת?!
 אַחַד מִבְּטִיחַ לִי, שֶׁהוּא מְבִיא לִי עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים דּוֹלָר, וְאֲדַאֵג לוֹ
 לְסַפֵּר תּוֹרָה חֲדָשׁ, וְחִשְׁבֹתִי לַעֲשׂוֹת טוֹבָה ל... וְאֲנִי מְחַפֶּה וּמְחַפֶּה
 וְכוּ', וּלְבַסּוֹף אֲנִי מִבִּין וְשׁוֹמֵעַ שֶׁהוּא סֵתֵם מְסוֹכָב אוֹתִי, וְאִיךָ אֶפְל
 בַּחוּב חֲדָשׁ עַל לֹא דְבָר שֶׁל שְׂבָעָה-עֶשֶׂר אֲלֶף דּוֹלָר.

כ' תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, וּבִפְרָטִיּוֹת
 שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ סְעֻדַת מְלוּנָה-מְלִכָּה, זֶה עוֹלָה
 עַל הַכֹּל, כִּי כָּל דְבָר קָטָן שֶׁרַק עוֹשִׂים בְּשִׁבִיל אַחֲדוּת בֵּין אַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ, הוּא טוֹב וְנֹעִים עַד מְאֹד, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד
 מְאֹד, וְאִם נַחְזִיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, לֹא יוּכַל לָנוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּנֵי,
 וְעַל-כֵּן צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם וְאִישׁ אֶת
 רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזוּק.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וְתִשְׁמַר עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּמִמְרִיבוֹת אוֹ וּפּוֹחִים. כָּל עֲנִינּוֹ צְרִיךְ לְהִיֹּת
 שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, שֶׁהוּא כְּלִי הַמְּחַזֵּיק בְּרִכָּה, וְתִתְמַיֵּד מְאֹד בְּלִמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י, פָּרָק מְשֻׁנְיּוֹת, דֶּף גְּמָרָא, וְסִימָן
 שְׁלֶחֶן עָרוּף. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
 וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
 כָּלֵל.

חֲזוּק וְאַמֵּץ בְּיֹתֵר לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם דְּבָר חֲדָשׁ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,

כי כָּל דְּבַר קָטָן שָׁרָק עוֹשִׂים הוּא דְּבַר גָּדוֹל בְּפִרְטוּיּוֹת כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל,
שְׁתֵּהִיָּה "עִיר בְּרִסְלָב" עַל אָפֶס וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ
וּמְתַנַּגְדֵינוּ.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּגְדַל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע שְׂאֵתָה מִסְתַּדֵּר
טוֹב בְּיַבְנָאֵל — זֶה אֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׂמֵחָתִי
שׁוֹכֵיִת לְפִתַח חוּג "עָרַב שְׁבַת".

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! כָּל דְּבַר שֶׁשָּׁךְ לְחַנּוּף הַיְלָדִים, אֵין
לְשַׁעַר אֶת שְׂמֵחָתִי עַל זֶה, כִּי אֲנִישִׁי שְׁלוֹמֵנוּ צְרִיכִים לְגוֹר בְּיַחַד
בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת כְּמוֹ מְשַׁפְּחָה אַחַת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹר, וְכֵן
צְרִיכִים לְהַחֲדִיר אֶת הַשְּׂמֵחָה וְהַאֲהָבָה בֵּין הַנָּשִׁים, שְׂתַחֲזַקְנָה עֲצָמָן
בְּיַחַד. וּבְיֹתֵר צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בְּנַעַר שְׁלָנוּ שְׂמֵחַת הַחַיִּים וְאַהֲבַת
הַתּוֹרָה וּמִדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרַב עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, אִף
בְּזֶה שְׂנַחֲזִיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, לֹא תוּכַל לָנוּ שׁוּם בְּרִיָּה, וְטוֹב וְיָפָה
לְמִסֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְנָה הַדְּדִית בֵּין אֲנִישִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וְלַעֲזֹר מְאֹד מְאֹד לְנַעַר שְׁלָנוּ לְשִׁמּוֹר אוֹתָם בְּעֵינָא
פְּקִיחָא.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ פְּרִנְסָה מְסֻדֶּרֶת, וְתִהְיֶה לָךְ הַרְחֵבָה
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַעֲקָר רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין עָרֶךְ אֵלֶיהָ, וּבְמִקוֹם
שְׁלוֹמֵדִים תּוֹרָה — הַשְּׂכִינָה שָׁם מְצוּיָה.

אֲשֶׁר כ' תרלח בַּנְחַל סט

גם בענין הגמ"ח שעשית לאנשי שלומנו, הוא דבר נפלא עד
מאד, כי כל דבר קטן, לאנשי שלומנו הוא דבר גדול.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרלח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! כל החיים זה סבל גדול, ובפרט כשהאשה
ממרמרת וכו', זהו גיהנום ממש. אבל פבר אמרו חכמינו הקדושים
(בדכות טו): כל הקורא קריאת שמע, ומדקדק באותיותיה, מצננין
לו גיהנום; והנה כשעובר על האדם גיהנום בבית וכו', אזי העצה
להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, שהוא סוד קריאת שמע
ולדקדק באותיותיה; כי כל אות ואות בזה העולם קשורה ומחברת
בו יתברך, ועל-פני דיקא על-ידי קריאת שמע שהיא אמונה בו
יתברך, מצננין לו הגיהנום. ובאמת צריכים לדון את אשתו לכף
זכות, ובפרט את אשתך, שכבר כל-כף הרבה סבלה וכו', עם כל
זאת תדע, שכל הנשים מלאות טענות על בעליהן וכו'. ורבנו ז"ל
הזהירנו ביותר לכבדן, כי הן מאד מאד מקפידות על כבודן (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רב); העקר לתן לה תמיד את הצדק וכו',
ובזה תעבר על הכל.

ראה לחטף בכל יום מדי פעם בפעם לברח אל החר, ולהתבודד
עצמך עמו יתברך, אשר אין טוב מזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂתַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וַיִּשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה
עַל הַרְגֵל לְהַיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, וּתְשַׂמַּח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְהוֹדִיעַ לִי מִשְׁלוֹם אִמְךָ תַּחֲנִיָּה, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שִׂתְּתֵן צְדָקָה בְּיַדֶּיךָ וְכוּ', וְשָׁב וּרְפָא לָהּ.

הַעֲקָר חֲזַק עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי רוּאִים שְׂיִמְיֵנוּ כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים
קמ"ד, ד), וּמָה שֶׁרַק עוֹשִׂים בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ו"ל — זֶה מִתְּנָה גְדוּלָּה
שְׂרַבְּנוּ ו"ל מִרְשָׁה לָנוּ לְשִׂמְשׁ אוֹתוֹ, כִּי גְדוּלִים וְטוֹבִים מְאֹתָנוּ אֵינָם
זוֹכִים לָזֶה. וְתֵאֱמִין לִי, כִּי בְּזֶה שְׂמִפְרָסְמִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם,
אֵין לְךָ עוֹד שְׂמוּשׁ יוֹתֵר גְּדוּל מְזֵה; כִּי עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל הוּא נֶעְלָם
וְנִסְתָּר עַד מְאֹד, וְהַסְמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה בְּכָל פֶּעַם שְׂיִשְׁכַּחוּ מִרַבְּנוּ ו"ל,
וְאֵנְחָנוּ הַעוֹסְקִים לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ו"ל, גּוֹרְמִים שְׂעוֹד בְּגִי-אָדָם יִדְעוּ
מִרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵין לְךָ עוֹד שְׂמוּשׁ יוֹתֵר גְּדוּל מְזֵה, וּבְפָרְט אֶתְּהָ, שְׂהַנֵּךְ
מִדְּפִים אֶת הַסְּפָרִים, רְאוּי לְךָ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לוֹמֵר לְ... שְׂיִחַכָּה לִי בְּיוֹם חֲמִישִׁי בְּעֶרֶב בְּשַׁעַה 5.00
בְּעֶרְךָ (פְּדָאֵי לְבָרֵךְ, אֲנִי בָּא עִם טְאוּאָר שְׂיִוְצָא מִכָּאן בְּ— 11:30),
וְגַם תִּשְׁלַח עִמּוֹ טְפָסִי "הוֹרְאָת קִבְע", כִּי הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׂבָאִים
לְבַקְרָנִי, אֲפֹלוּ לֹא יוֹדְעִים מְזֵה, וְרוּצִים בְּחַפְזָן לִב לַעֲשׂוֹת הוֹרְאָת
קִבְע.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י"ב מִנְחָם-אָב
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה,
וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד לֵהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד בְּקִיּוּם הָאָדָם — בֵּין בְּגִשְׁמֵי
וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְעַל-כֵּן הִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה,
וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תָּמִיד; כִּי בְּאַמְתַּת הַשְּׂמִחָה הִיא כָּלֵלִיּוֹת כָּל הַמְצוּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם
שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה בְּעֵת שְׁעוֹשֶׂה מִצְוָה, הוּא מְגַלֶּה אֶת טֵהַר לְבָבוֹ, שֶׁכִּנְּתוֹ
הִיא רַק בְּשִׁבְלֵוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עוֹשִׂים אֶת הַמְצוּוֹה רַק לְמַעַנּוֹ יִתְבָּרַךְ,
כִּי אַחֲרַת לֹא הִיוּ שְׂמִחִים וְעַלִּיזִים, כִּי כְּשֶׁעוֹשִׂים דְּבָר בְּכַבְדוֹת, זֶה
סִימָן שֶׁזֶה רַק בְּהִכָּרַח, שְׂמִכְרִיחִים אוֹתִי אוֹ אֲנִי מִפְּחָד מַעֲנֵשׁ וְכוּ',
אֲבָל בְּשַׁעֲה שְׂאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה מְגַלֶּה אֶת טֵהַר לְבָבוֹ,
אִיךָ שֶׁכִּנְּתוֹ הִיא רַק בְּשִׁבְלֵוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה לד, סִימָן ט'): לְמַדְתָּךְ תּוֹרָה דִּרְרָךְ-אֶרֶץ,
שְׂכַשְׂיָהִיךָ אָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה, יִהְיֶה עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּלֵב שְׂמֵחַ; כִּי זֶה
עֵקֶר הַדִּרְרָךְ-אֶרֶץ — כְּשֶׁעוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, כִּי עֲשִׂית הַמְצוּוֹת
בְּשִׂמְחָה, זֶה פּוֹתַח אֶת הַלֵּב לְקַבֵּל בּוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרַךְ. וְתִדְעוּ, אֲשֶׁר לֹא בְּנִקְלָה בָּאָה מִדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם
אוֹרֵב עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהַכְנִיס בּוֹ שְׂכָרוֹן לֵב, לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ וּלְרַחֲקוֹ
וּלְגַרְשׁוֹ וּלְהַפִּילוֹ בְּמַרְיוֹת וּבִסְפָקוֹת וְכוּ', וְהָאָדָם צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת
נַפְשׁוֹ זֶה לְעַמַּת זֶה לֵהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּכְשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, אֲזַי נִבְנָה
מִחוּ וְנִדְעָתוֹ. וְזֶה עֵקֶר הַנְּחִמָה שְׂיִנְחָם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עַם
יִשְׂרָאֵל, שְׂיִחְדִּיר שְׂמִחָה כְּפוֹלָה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַעֲקָר הוּא עַל-יְדֵי

שְׁצַרִּיכִים לְדַבֵּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶה "נִחְמוּ נִחְמוּ עִמִּי יֵאמֹר אֱלֹקֵיכֶם" (ישעיה מ, א), אִיךָ זֹכֵרִים לְנַחְמָה כְּפוּלָה? עַל-יְדֵי שֶׁהָאִמְרָה תָּמִיד מְאֻלָּקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶה עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׂמֻחָה כַּהֲתַרְתָּ הַסְּפָקוֹת, שְׂאִין לְאָדָם שׁוּם סְפָקוֹת, אֲלֵא הוּא בְּטוּחַ בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֹקוֹת גְּמוּרָה הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֻכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, כִּי בְּזָה תִּלְוֶיָה כָּל הַגְּאוּלָּה — כְּפִי מֵדַת הַשְּׂמֻחָה; וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשֻׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְתַחֲזִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִתְעוֹדֵד יַחַד, וּבִפְרָט בְּלִילֵי שִׁבְתוֹת, שְׂאִז מְאִירָה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה בְּעוֹלָם, כְּדֹאֵי שֶׁתִּתְאַסְּפוּ יַחַד, וְלַעֲשׂוֹת "עֲנֵג שִׁבְתִּי", וּלְדַבֵּר אִז דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, שְׂאִז הוּא רַעְוָא דְרַעְוִין, וְהוּא הַזְּמַן שֶׁמִּתְקַבְּצִים אִז לְדַבֵּר הַרְבֵּה דְבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְזֶה יוֹעִיל לָכֶם עַל כָּל הַשְּׂבוּעַ; כִּי בְּזָה שֶׁמִּתְקַבְּצִים יַחַד בְּשִׁבְתִּי, וּמְדַבְּרִים יַחַד דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, וּשְׂמֻחִים וְעַלְיִזִּים, אֲזִי נִמְשָׁכֶת שְׂמַחַת שִׁבְתִּי עַל שִׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ אֶל דְּבָרִים אֵלוֹ, וַיִּשְׂמַח מְאֹד מְאֹד, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְנַחְמָה בְּכַפְלַיִם, וַיִּתְבָּרֵךְ בְּכָל הַבְּרִכוֹת, וַיִּתְרַחֵב לוֹ בֵּין בְּגַשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. כִּי בְּרַגַע שְׂאָדָם נִתְבָּרֵךְ בְּמֵדַת הַשְּׂמֻחָה וּבְגִלּוּי הָאֱמוּנָה, אֲזִי כָּבֵר לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי כְּשֶׂאָדָם הוּא תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמַח, וּמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי נִמְשָׁךְ עֲלָיו שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִתְבָּרְכוּ בְּשֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וְתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמֻחִים וְעַלְיִזִּים, וְלֹא יִחָסֵר לָכֶם שׁוּם דְּבָר, וְתִהְיֶה מְכַסִּים וּמְסַתְּרִים בְּצֵל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ז מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יָאִיר.

הַגְּעֵתִי, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּשָׁלוֹם עֵינֶיךָ וְיַגֵּעַ מְרֹב תְּלֹאוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלַי שָׁם וְכוּ', אִךְ זֹאת נִחְמָתִי בְּעֵינַי, כִּי תְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה מְדַפֵּיס אֶת הַסְּפָרִים, וְיוֹצֵא כָּל-כָּף יָפֵה, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבַפְּרֹט כְּשֶׁהֲרֵאתָנִי אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵא "פְּעֻלַת הַצְּדִיק", זֶה מְשֹׁהוּ נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, וּבּוֹדָאֵי יַעֲשֶׂה הַסֵּפֶר הַזֶּה פְּעֻלָּה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְיִלְמְדוּ בְּרַבִּים בּוֹ, כָּמוֹ שְׁלוֹמְדִים תְּלַמִּידֵי הַיְשִׁיבָה אֶצְלָנוּ אֶת תּוֹלְדוֹת רַבְּנוּ ו"ל וְכוּ'.

עַל הַבִּקּוּר, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, תִּקְבַּל עוֹד עָלִים מִהַנְּהַגַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי עֲכָשׁוּ אָנִי יַגֵּעַ מְאֹד מְאֹד, וְהִתְכַּרַח לִילְךָ לְנוּחַ, רֵאֵה לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... וְלוֹמַר לָהּ, אֲשֶׁר הָאֱלֹף דּוֹלָר שֶׁנִּתְתִּיתִי לָהּ, יִהְיֶה אִךְ וְרַק בְּעֵבוּר שְׁתֵּי מְכוֹנוֹת תְּפִירָה חֲדָשׁוֹת בְּשִׁבִיל הַסְּמִינָר תִּיכּוֹן שֶׁל בֵּית פִּיגָא, לְלַמֵּד אֶת הַבְּנוֹת תְּפִירָה, וְאִם יִחְסַר אָנִי אֲשִׁלִּים אֶת הַשְּׂאָר, וְכֵן תִּכְתֹּב לִי פָקֶס, אוֹ שְׂיֵאמַר לָכֶם מֶה קָרָה לְבִסּוֹף עִם הַתִּיכּוֹן וְכוּ', וְאִיךְ הַסְּתַדָּר הָעֵנָיִן עִם גְּבֻרַת... כִּי הוֹלֵךְ לִי בְּנַפְשִׁי, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בִּינִיָּהֵן. גַּא לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... עֲכָשׁוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּח, שְׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ, וְתִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה בְּכָל הָעֵנָיִים.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

כ' תרמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וְהִנֵּה כָּל הָעֶכּוֹב שֶׁל הַתְּשׁוּלֹם הִיָּה, שֶׁבְּכָל פֶּעַם אֲנִי דוֹחָה וְדוֹחָה, וְכֵן גְּדִחָה שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ וְחִדָּשׁ אַחַר חִדָּשׁ, אֲבָל אִם צִ'ק זֶה טוֹב, אִז מִבְּחִינַתִּי זֶה עֲדִיף, וְעַל-כֵּן אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ עֲכָשׁוּ צִ'ק, וְכֵן הִרְבֵּה סִפּוּרֵי הַפְּצָה מִפִּי ... וּמִפִּי ... סִפּוּרִים מְאֹד מְאֹד מְעֻנְיָנִים, אִם צִ'ק טוֹב בַּעֲדֶךָ, אֲזִי אֶתָּה יְכוּל לְהוֹצִיא אֶפְלוֹ שְׁלֹשָׁה עֲתוּנִים בְּחִדָּשׁ, עַל-כָּל-פָּנִים לֹא לְפָחוֹת מִשְׁתֵּי פְעָמִים בְּחִדָּשׁ.

מִעֻנֵּן "דְּרָשׁוֹת-מוֹהֲרָא"שׁ" כָּבֵר תִּתְחִיל לְסַדְרָם לְחֶלֶק ד'.
 בַּעֲנֵן הַדִּירָה, כְּדָאֵי שְׁתִּשְׁפִּיר רַק לְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרמג.

בַּעֲזֵרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֵקֶב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְלִיֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל צַעֲרֵי וְעֻגְמַת נַפְשֵׁי, שְׁהִיָּה לִי הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מְאֹד מְאֹד בְּבִקּוּר זֶה, וּמִמָּשׁ הִיָּתָה קֶשֶׁה עָלַי פְּרִדְתְּכֶם מֵרַב תְּשׁוּקָה אֲלֵיכֶם, לֹא הִיָּתִי יְכוּל לְהַפְרִד מִכֶּם, יִתֵּן לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֵר אֲזַכֶּה לְבוֹא וְלִהַשְׁתַּקֵּעַ עִמָּכֶם תָּמִיד.

מָה אִמַר לָכֶם! בְּכָל פֶּעַם כְּשֶׁאֲנִי בָּא, אֲנִי רוֹאֶה מְרֹאשׁ מַה שְׁהִיָּה בְּסוּף, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, הַקְּבוּץ שֶׁלָּנוּ מִתְרַבֶּה מְדִי פֶּעַם בְּפֶעַם, וְהַעֲקָר שְׁבוּזָה תְּלוּיָה הַצְּלָחָתָנוּ הִיא אֲהָבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, כְּמוֹ

שֶׁהֲרַבְנוּ לְדַבֵּר, כִּי אֲנִי רוֹאֶה, שְׁבֻזָּה שְׁאַנְחֵנוּ מִחֻזְקִים אֶת עֲצָמֵנוּ
 בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, זֶה הַכַּחַשׁ שֶׁלָּנוּ. וְאֲנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ
 לְהַכְנִיס אֶת כָּל כַּחוֹתֵינוּ בְּדַבָּר זֶה, שְׁתִּהְיֶה אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת
 בְּיַנְיָנוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹ יֵאמֶר חֻזֵק, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִצְלִיחַ בֵּין
 בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי. בְּגִשְׁמֵיּוֹת כְּשֶׁאֶחָד עוֹזֵר לְחֻבְרוֹ עִם אֵיזוֹ מְלָה
 טוֹבָה אוֹ עִם אֵיזֶה גַּמ"ח אוֹ עִם אֵיזוֹ טוֹבָה כְּלִשְׁתֵּי, הוּא יִקְבֹּל אֶת
 זֶה חֻזְרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנֵיּוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ
 ו"ל, אֲלֹא עַל-יְדֵי מֵדַת הָאַהֲבָה. כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי כְּשֶׁגָּלָה
 אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה לְתַלְמִידָיו, מוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, הִיָּה זֶה רַק
 בְּזָכוֹת שֶׁהִחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, כִּי בָּזָה שֶׁהִחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד,
 דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה גָּלָה לָהֶם רַבָּם סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִחֲזִיק
 אֶת עֲצָמָם בְּיִתְרָה בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּקְבְּלוּ הַרְבֵּה
 מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל רוּצָה לְהַשְׁפִּיעַ בְּיִתְרָה לְאַנְשֵׁי, אֶף צְרִיכִים
 כָּלִי לְקַבֵּל, וְעַקֵּר הַכָּלִי הוּא אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת. וּכְבָר גִּלְתִּי לָכֶם
 כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצב): "הָעוֹלָם רָאוּי
 לָהֶם שְׂתִתְּמָהוּ עַל גִּדְלֵי אַהֲבָה שְׂתִהְיֶה בֵּין אַנְשֵׁי", וְאָמְרוּ עַל זֶה אַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַדִּין לֹא נִתְקַנְּסִים אֶף פַּעַם, כִּי תִמִּיד הָיוּ חִלּוּקֵי דַעוּת בֵּין
 אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ' וְכוּ'. לְזֹאת, הָיִיתָ שְׁהוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים לְהוֹצִיא מִכַּחַשׁ
 אֶל הַפֶּעַל כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, עַל-כֵּן
 אֲנִי רוּצָה לְהַקִּים פֶּה "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְשִׂתְּקַנְּסִים כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה
 מִרְבֵּנוּ ו"ל, וּבְכַרְט הַשִּׂיחָה הַזֹּאת — "שְׁהָעוֹלָם רָאוּי שְׂתִתְּמָהוּ עַל
 גִּדְלֵי הָאַהֲבָה שְׂתִהְיֶה בֵּין אַנְשֵׁי", וְעַל-כֵּן נָא וְנָא רָאוּ לְעֹזֵר לִי,
 שְׂאוּכַל לְהוֹצִיא מִהַכַּחַשׁ אֶל הַפֶּעַל שִׂיחָה זֹאת... כִּי בְלִי הָעֹזֵר מִכֶּם,
 זֶה לֹא יִתְגַּשֵּׁם...

נָא וְנָא רָאוּ לְצִיַּת אוֹתִי, וְתִמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם בְּעִבּוּר חֲנוּךְ
 לְדִיכֶם, כִּי זֶה הָעֵתִיד שֶׁלָּנוּ, וְצְרִיכִים לְשָׁמֵר עַל זֶה כְּמוֹ שְׂשׂוּמִרִים
 עַל אִישׁוֹן עֵינָיו — הֵן עַל הַבְּנִים וְהֵן עַל הַבְּנוֹת, כִּי בְּדוּרוֹתֵינוּ אֵלּוּ
 הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת צְרִיכִים שְׂמִיחָה מִיַּחַדָּת, כִּי הַכָּל הַפְּקָר, וְלָכֵן עֲלֵינוּ
 לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּפֶעַל מִמֶּשׁ, לְעֹזֵר לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ עַל
 טְהַרְת־הַקְּדוּשׁ וּבְלִי הַשְׁפַּעַת חוּץ כָּלָל, וּלְחַתֵּנָם מֵהַ שִׂיחָה מִהַר,

שְׁמָעוּ אֵלַי וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּחַנוּךְ אֲסוּר
לַעֲשׂוֹת שׁוּם פְּשׁוּת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְהִי רַבִּיעֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׁיָחִיו.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִימָה שְׁיִישׁ לִי, שְׁנִתְקַבְּלָה
הַצָּעָתִי, וּמִבְּצָעִים אֶת רְצוֹנֵי לַעֲשׂוֹת בֵּית-סֵפֶר גְּבוּהַ שְׁקוֹרָאִים תִּיכּוֹן
לְבָנוֹת, כִּי זֶה הִיסוּד וְהַעֲקָר, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, אִם נִגִּיחַ עֲכָשׁוּ אֶת
הַבָּנוֹת לַצָּאֵת בַּחוּץ, אֲזַ כָּל הַיְגִיעָה שְׁיִגְעֵנוּ עִם הַקְּטָנִים עוֹלָה לְרוּחַ,
כִּי הַקְּטָנִים מְחַקִּים אֶת הַגְּדוֹלִים, וְעַל-כֵּן כָּל פְּנוּתָנוּ הִיא לְחַנּוּךְ אֶת
הַבָּנוֹת מִגִּיל קְטָנוֹת לְאַמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וְאַהֲבַת הַתּוֹרָה, בְּאִפְּן
שְׁיִרְצוּ לְהִתְחַתֵּן עִם בַּחוּרִים יְרֵאֵי הַשֵּׁם וְיִלְמְדוּ תּוֹרָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן
אִם נִתְחַיֵּל עִם הַבָּנוֹת עוֹד מִגִּיל קְטָנוּתָם, אֲזַ מִמִּילָא כְּשִׁיבֹאוּ לְגִיל
הַבְּגָרוּת, כִּכָּר יִהְיֶה בְּדָם שְׁלֵהֶם הַשְּׁקִפּוֹת הַאֲמוּנָה הַבְּרוּרָה
וְהַמְזוּכָּת, הַשְּׁקִפַת הַתּוֹרָה, וְיִרְצוּ לְהִתְחַתֵּן רַק עִם בְּנֵי תּוֹרָה, אֲבָל
אִם חָלִילָה וְחֵס, אַחַר כֵּתָה ח' יְגַמֵּר בֵּית-הַסֵּפֶר, וּבְבֵית-סֵפֶר גְּבוּהַ
שְׁקוֹרָאִים תִּיכּוֹן הֵן תִּצְאֵנָה לְמִקּוֹמוֹת זָרִים וְכוּ', וּבִפְרָט לְבֵתֵי סֵפֶר
שְׁיִישׁ שָׁם בָּנוֹת מִמְשַׁפְּחוֹת פְּחוֹת חֲרָדִיוֹת וְכוּ', אֲזַי אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה
וְאוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה וְמָה נִעֲנָה לְיוֹם הַדִּין. וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׁצִיַּתֵּן אוֹתִי
וְעִשִּׂיתֵן אֶת רְצוֹנִי, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁיִצְאָ מִכָּח אֶל הַפֶּעַל, אֵין אֲתָן יְכוּלוֹת
לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִימָה וְהַנְּחַת-רוּחַ שְׁאֲתָן גּוֹרְמוֹת לִי,
וּבּוֹדָאֵי הַשְּׁמִימָה וְהַנְּחַת-רוּחַ הִיא גַם שְׁלִכְן, כִּי כָּל מָה שְׁאֲנִי רוֹצֵה
הוּא רַק שְׁיִהְיֶה בְּשִׁבְלִיכְן טוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶן, שְׁתִּזְכְּנֶנָּה לְרֵאוֹת נַחַת מִבְּנוֹתֵיכֶן, וְתִתְחַתְּנֶנָּה

בגיל צעיר עם בחורים משלמים, יראי השם ואוהבי תורה, ובעלי מדות טובות.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרמה.

בעזרת השם ותפלה, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר עקב, י"ט מנחם־אב ה'תשנ"ג.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות בשמחה, כי, תהלה לאל, אתם זוכים לגור בארצנו הקדושה, אשר השמחה הזו עולה על כל השמחות, וזה אי אפשר להסביר כלל למי שגור בארץ ישראל, כי אי אפשר לטעם טעם ארץ ישראל, אלא כשיוצאים לחוץ לארץ, אז משתוקקים חזרה אל ארץ ישראל ארצנו הקדושה, ששם מאירה ההשגחה בגלוי נורא ונפלא מאד, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני הו"ה בה מראשית השנה ועד אחרית שנה", ונחמנינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה ג', סימן יב): מיד הקדוש־ברוך־הוא כל הארצות, ולא מצא ארץ שראויה להגותן לישראל, אלא ארץ ישראל; ועל־כן ראוי לכם לשמח מאד ביותר, שאתם זוכים לגור בארצנו הקדושה, ותבקשו תמיד ממנו ותפלה, שאף פעם לא תצאו מארץ ישראל, כי נחמנינו הקדושים אמרו (בראשית רבה, פרשה לט): מוטב ללון במדברות של ארץ ישראל, ולא ללון בפלטריות של חוץ לארץ; איזה תענוג ואיזה נעם ואיזו ערכות היא לגור בארצנו הקדושה, ובפרט שאנו רוצים לבנות עיר על שם רבנו ו"ל בארצנו הקדושה, אשר באמת אנשי שלומנו חסידי ברסלב בפולניה, הלכו עם מחשבה כזו — לבנות עיר על שם רבנו ו"ל, והיו ביניהם אספות רבות, ורצו להוציא מהכח אל הפעל לעלות

לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת עֲלֶיהָ וּלְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֶף
בָּאֵה הַשּׁוֹאָה הָאֵימָה וְכוּ', וְנִתְבַטְּלוּ כָּל הַתְּכַנּוּיֹת, וְהֵם עָלוּ בְּאֵשׁ,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָנוּ
לְהַגְשִׁים אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְכַל הַדּוֹרוֹת לְהַקִּים
עִיר בְּרִסְלָב עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וּבִכְפָּרֵת
שֶׁהַקְּבוּץ שֶׁלָּנוּ מִתּוֹרַה מְדִי פֶּעַם בְּפֶעַם, וְלָכֵן רְאוּ לְעוֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי
שְׂיֻכַל לְהִתְאַקְלֵם בְּיַבְנָאֵל, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מְקוֹם חֲדָשׁ מְאֹד מְאֹד
קָשָׁה, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְעוֹר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּאַמַּת נֹזֶפֶה כָּבֵר לְרְאוֹת מְאוֹת
מִשְׁפָּחוֹת מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מָה אָמַר לָכֶם ! רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁסוּד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא סוּד
הַתְּפִלִּין, וְכִמוּ שֶׁבַתְּפִלִּין אֲסוּר לְהַסִּיחַ דַּעְתוֹ כְּרַגַּע, אֲלֵא תָמִיד לְחֹשֵׁב
שֶׁהוּלֵךְ עִם תְּפִלִּין, כְּמוֹ-כֵן אֲסוּר לְהַסִּיחַ דַּעְתוֹ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתָמִיד
תִּחְשְׁבוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתִבְקְשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ שָׁנָם אֲנִי אֲזַכֶּה לְבוֹא
לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁצְּרִיכִים זְכוּת עֲלִיּוֹנָה וְנוֹרָאָה
מְאֹד לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי אֲוִירָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְחֻפִּים (בְּבֵא
בַתְּרָא קַנְתּוּ); וְאִינְהּ דוֹמָה הַתּוֹרָה שְׁלוֹמְדִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהַתּוֹרָה
שְׁלוֹמְדִים בְּחוּץ לְאֶרֶץ, וְכִמְאַמְרֵם ז"ל (שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים קה): אַתָּה
מִבְּקֵשׁ לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, עֶסֶק בַּתּוֹרָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל;
וְאַמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה טז, סִימָן ד'): "וַיִּזְהַב הָאֶרֶץ הִיא טוֹב"
(בְּרֵאשִׁית ב, יב) — לְלַמֵּד שֶׁאֵין תּוֹרָה כְּתוּרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא תְּכַמֶּה
כְּחֻמַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים, לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלְנִים ! אֲלֵא תִקְחוּ
אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִשְׁמְחוּ בְּיֹתֵר, אֲשֶׁר אַתֶּם זוֹכִים לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ
הַקְדוּשָׁה, וְאֵל תִּפְלוּ בְּדַעְתְּכֶם כְּרַגַּע, אֲלֵא תָמִיד תִּהְיוּ שְׂמֵחִים
וְעֲלִיזִים, וְתִשְׁקְדוּ בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁיְהִיָּה אֲצִלְכֶם חֵק
וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר
וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ, זֵהר וְתִקּוּנִים וְכוּ' וְכוּ', מְכַל לְמוּד אֲפִלוּ קִצַּת דְּקִצַּת.
וְכִבֵּר אֲמָרוּ תְּכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יב, סִימָן יא): לָמָּה
נִמְשָׁלָה תּוֹרָה לְתַאנָּה ? שֶׁהַתַּאנָּה נִקְלָטָה מֵעַט מֵעַט, וְכֵן הַתּוֹרָה —

היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשנים וכו'. וכן אמרו (ויקרא רבה, פרשה יט, סימן ב'): מי שטפף אומר, מי יכול ללמד את התורה; מי שפקח אומר: הריני שונה ב' הלכות היום, ב' הלכות למחר, עד שאני שונה את כל התורה כלה, פי אין התורה נלמדת ביום אחד. ועל-כן ראו לא להיות בטלנים, אלא תקבועו לעצמכם כל יום ויום קביעות עצומה ללמד התורה הקדושה, אשר אין לה עוד טוב מתורה. ואף שבהתחלה לא מבינים, צריכים להיות עקשן גדול ללמד אפילו בלא הבנה ואחר-כך תבינו. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קה), אשר יש שלשה דברים: עבור, יניקה, מחין. התינוק קדם הוא בעבור בכטן אמו, ששם הכל מכסה, ואחר-כך כשיוצא הוא צריך לאמו וצריך לינק, ואחר-כך הוא זוכה למחין להבין בעצמו איך להשיג אכל, כמזכר התורה הקדושה, קדם כל היא בבחינת עבור, שאינו יודע פלום, ואחר-כך היא בבחינת יניקה, שיונק מרבו שלומד עמו, ואחר-כך היא בבחינת מחין, שכבר משיג מעצמו. ועל-כן ראו גם אתם להיות עקשנים גדולים ללמד חק ולא יעבר למודים אלו, עד שתזכו להבין בעצמכם.

מה אמר לכם, אחי ורעי היקרים! אין עוד טוב בזה העולם מהדבקות בו יתברך, וככל שאדם מכניס את עצמו בדבקות באין סוף ברוך הוא, כך מאירים לו המחין, וגם בזה יש בבחינת עבור, קדם כל האדם מרב קטנותו וירידתו ונפילתו והשלכותיו והרפתקאותיו וכו' הוא בבחינת עבור כמו התינוק בכטן אמו שאינו רואה שום דבר וכו', ואחר-כך כשיוצא לאויר העולם, הוא נצרך לאמו, שהיא בבחינת יניקה, ואחר-כך זוכה למחין, הינו קדם האדם נמצא במצב חשף ומר וצר וכו', וכשיוצא לחוץ, עדין צריך לאמו לינק, שזהו סוד ההתחזקות, שהוא צריך לקבל מאחר, אכל עקר השלמות הוא אחר-כך, כשזוכה למחין, להבין מעצמו דבר מתוך דבר, ולא רק שיכול לחזק את עצמו, אלא כבר יכול לחזק גם את אחרים.

ועל-כן ראו, אחי ורעי היקרים! מה לפניכם, תשתדלו להתחזק

בְּכָל מַיְנֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֹר רְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה מִזֶּה, וְתַעֲזְרוּ לִי מְאֹד מְאֹד בְּעִנְיַן הַחֲנוּף, שְׂאֲזֹכָה לְהִקְיָם מִמְּעַרְכַת חֲנוּף שְׁלֵמָה לְכָל הַגִּילָאִים אֲצֵל הַבְּנִים וּלְכָל הַגִּילָאִים אֲצֵל הַבָּנוֹת, וְכֵן לִפְתַח סְמִינָר שְׁנִקְרָא תִיכּוּן, לְמַעַן נִזְכָּה לְגַדֵּל אֶת בְּנֵינוּ וּבָנוֹתֵינוּ עַל טְהֻרַת הַקְּדֹשׁ, וְלֹא נִצְטָרֵף לְשַׁלַּח אוֹתָם אֶל מְקוֹמוֹת זָרִים, וְאִז יִהְיֶה טוֹב לָכֶם בְּזֶה וּבְכָפֵא לְנִצָּח.

נָא וְנָא הַעֲקֹר תַּעֲבְדוּ עַל נִקְדָּה זו, שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וְלֹא יֹאמֶר לוֹ מוֹסֵר וּדְקִירוֹת, אֲלֵא לְחֹזֵק אוֹתוֹ וְכוּ', וְתִדְעוּ, אֲשֶׁר כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק קָדָם שֶׁמִּסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, הוּא מִשְׁאִיר אֵיזָה עִנְיָן אוֹ אֵיזָה דְבִיבּוּר, שֶׁהוּא הַיִּסּוּד מִדְּעַתּוֹ, כִּי בְּדִבּוּר הָאֲחֵרוֹן שֶׁלוֹ כְּלוּלָה כְּבָר כָּל עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְעַל-כֵּן רַבְּנּוּ וְ"ל הַשְּׂאִיר לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ תוֹכְחָה" (לְקוּשִׁי-מוֹתֵר, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהִיא הַתּוֹרָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׂאֵמֵר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֵלְמָא הַדִּין, לִידַע שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד רְאוּי לְהוֹכִיחַ, וְאִפְלוּ כְּשִׁמוּכִיחִים, צָרִיף לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בְּדֶרֶךְ שֶׁל נִקְדָּת הַחֶבֶר, שֶׁשָּׂם שׁוֹרָה אַהֲבָה דְקַדְשָׁה, שֶׁתִּהְיֶה אַהֲבָה גְדוֹלָה בֵּין הַחֲבָרִים. וְחֲסִידִים מְסֻפְרִים, שֶׁהַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי ר' זוֹשָׁא זִי"ע, שָׂאֵל אֶת אַחֵיו הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי ר' אֱלִימֶלֶךְ זִי"ע: תֹּאמֶר לִי, אַחֵי הַקְּדוֹשׁ, לְמָה נַעֲשִׂים אֲצִלְךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה מוֹפְתִים? וְהַשִּׁיב לוֹ, שְׂאֲנָשִׁים שְׁלֵי אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה מְאֹד, וְזֶה מֵה שְׁנוֹתָן לִי אֶת הַכַּח לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים. רוֹאִים מִזֶּה, אִם יֵשׁ אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין אֲנָשִׁים, אִז רוֹאִים אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים.

וְלָכֵן רְאוּ גַם אַתֶּם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִרְאוּ מוֹפְתִים גְּדוֹלִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כ' תרמו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ט מְנַחֵם אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה, שְׁנוֹלַד לָךְ בֵּן לְמִזְל־טוֹב, יַעֲזוֹר לָךְ
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ
בְּעַתּוֹ וּבְזַמְנוֹ, וְאֲשַׁתְּךָ תִּתְאוּשֶׁשׁ בְּקִלוֹת, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִכָּל לְדִיָּךְ.
וּבְעֵינַי הַשֵּׁם שְׁאַתָּה שׂוֹאֵל, תִּתֵּן נַחֲמָן נַחֲמָן, וְלֹא שֵׁם אֶחָד מִכֶּמֶה
טְעָמִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, כִּי אֵין בְּעַל הַנֶּסֶם
מִפִּיר בְּנִסּוֹ (נִדָּה ל.); וּבִפְרָט פְּשׂוּזִיכִים לְהוֹלִיד בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים,
צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל
הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְאוֹדוֹת מוֹהֵל, אַתָּה יְכוֹל לְקַחַת אֶת ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאַנִּי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּרִכְךָ תְּמִיד, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרֻגָּסָה
בְּשִׁפְעָה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת.

הַמְּאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תרמוז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֲקֵב, י"ט מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מאד מאד אַבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּגְמַר לְמַעַלְהָ תַּחַת הַפִּיּוּרִים אֶת הַדְּלָתוֹת, כִּי ... כְּבֹר קִנְיָה אֶת הַדְּלָתוֹת וְהַצִּירִים, וְהָיִיתָ שְׂיַעֲשֵׂהוּ שֵׁם סַעֲדָה שְׁלִישִׁית וְכֵן סַעֲדַת בְּרִית הַשְּׂבוּעַ, וּמֵאֵד מְכַעַר שְׂאִין שֵׁם דְּלָתוֹת, וְכֵן רְאֵה לְתֵלוֹת אֶת הַתְּאוּרָה בַּמִּקְנָה, כִּי כְּבֹר סִדְרוֹ אֶת הַדְּלָתוֹת, וְלִכֵּן תִּלְהֶה אֶת הַמְּאֹרֵר, וְזֶה יוֹסִיף חֵן עַל גִּבֵּי חֵן.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיִם אֶת רְצוֹנִי וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לְךָ. רַק חֲזַק וְאַמֵּץ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הֵם זְכוּכִים, זְכוּף אַחַר זְכוּף וּבְרוּר אַחַר בְּרוּר, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, כִּי בְּאַמַּת הוּא יִתְבַּרֵּךְ אָב הַרְחֻמָּן, וּמִתְנַהֵג עִם הָאָדָם בְּרַחֲמִים רַבִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאִין סוּף בְּרוּף הוּא, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ יְשׁוּעָה גְדוּלָה. הָעֶקֶר זָכַר, שְׂכֵמוֹ שְׂצָרִיכִים לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, כִּי צָרִיכִים לְדוֹן גַּם אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְשֵׁנָא אֶת עַצְמוֹ. כִּי כְּמוֹ שְׂאָסוּר לְשֵׁנָא אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, אָסוּר לְשֵׁנָא אֶת עַצְמוֹ, וְאֵל תִּפְּל בִּיאֹוֶשׁ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי יֵשׁ לְךָ הַבְּטָחָה מִרְבֵּנוֹ ז"ל, וּבִפְרָט שְׂאֵתָה וְאֲשֵׁתָךְ זְכִיתֶם לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבֵּנוֹ ז"ל, בּוֹדָאֵי תִנְשְׁעוּ בִישׁוּעָה שְׁלֵמָה. הָעֶקֶר אֵל תִּדְאָג כָּלְל, כִּי תִרְאֶה יְשׁוּעוֹת וְנְסִים נְגָלִים, שְׂיַעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַק חֲזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעֲם חִלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עִם יְדִידֵנוּ ... גְּרוֹ יְאִיר, וְאֶפְלוּ רַק חֲצִי שְׂעָה בַּיּוֹם — גַּם-כֵּן טוֹב, וּבְאַמַּת אִין טוֹב יוֹתֵר מִתּוֹרָה.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כ' תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַ עֲקֵב, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֲשַׁתֶּךָ חֲזָרָה מִצִּיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וּמָאד מָאד אָנִי שְׂמַח, שְׂזִכְתָּה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְנִסְעָה לְבַד כְּמוֹ שְׂאֲמַרְתִּי לָךְ, כִּי אַתָּה מְמִילָא תָּבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן מָה טַעַם הִיָּה שְׂתַסַּע עֲכָשׁוּ עִמָּה וְכוּ', אָנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֲשַׁתֶּךָ פְּעֵלָה שֵׁם הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת לְבֵיתְכֶם, כִּי דַרְכָּה שֶׁל אֲשֶׁה, אֲשֶׁר דְּמַעוּתֶיָּה מִצִּיּוֹת.

אֹדוֹת הַעֶסֶק שְׂאֲתָה רוֹצָה לִפְתּוֹחַ — מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תּוֹכְלוּ לַעֲסֹק בְּאִיזָה עֶסֶק, שְׂתוֹכְלוּ לְהַתְּפַרְנֵס עַל יָדוֹ, כִּי רַבְּנוּ ו'ל רָצָה מָאד מָאד שְׂלֵאֲנִישׁוּ יִהְיֶה אִיזָה עֶסֶק בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה. הַעֲקָר תִּצְאוּ מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וּסְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת, וְעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תרמט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֵקֶב, י"ט מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּבְאַמֶּת כָּךְ נִסְפָּם בֵּינֵינוּ, שְׂמִיכוּנַת הַפֶּקֶס תִּשְׂאָר בְּבֵיתִי, וְאַתָּה אוּ ... יִבְדְּקוּ בְּכֹל יוֹם אִם אֵין שֵׁם פֶּקֶס, וְתִשְׂמְרוּ מָאד, שְׂכָל אֶחָד מֵאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשׁוֹלַח פֶּקֶס, יִשְׁלַם בְּעִבּוּר הַפֶּקֶס, כִּי כָּבֵד עָלָה לְ... בְּעֶרְךָ שְׁבַע־מֵאוֹת שְׂקָל לְחֹדֶשׁ, וְצָרִיכִים לְהִזָּהַר מָאד לֹא לְהַפְּנֵס בְּחֻבוֹת מִיִּתְרִים, מִי שְׂרוֹצָה לְשַׁלַּח פֶּקֶס שִׁישְׁלָם, וְכֵן תִּחַלַּק לְאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת הַפֶּקֶסִים שְׂאֲשַׁלַּח.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה שְׂאֲתָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ ו'ל בְּהַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, וְאַתָּה עוֹזֵר לְאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִנְיַן חִלְקַת הַקּוֹנְטְרָסִים. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ

ו"ל, כי אין דבר גדול מזה, כי ימינו כצל עובר, ומה ישאר מאתנו? רק זה שזכינו להפיץ את אורו של רבנו ו"ל.

נא ונא ראה שיהיה שלום בין אנשי שלומנו, ותעבד על נקדה זו הרבה מאד, שיהיה שלום ואהבה, אתנה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, אשר ניקא על-ידי-זה נצליח, כי עם אחדות ואהבה, אתנה ורעות מצליחים תמיד.

המאחל לה שבת שלום...

כ' תרנ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו ואיר.

פה תקבל רצוף מכתב כלי, שתקרא אותו לאנשי שלומנו ברבים לכבוד שבת-קדש, וכן כמה מכתבים, שתחלקם בין אנשי שלומנו, ואקנה ש... יגמר היום עם הארונות למעלה, כי חבל, הגה תוכלו לעשות שם סעדה שלישית, וכן הברית של ... תהיה שם למעלה, ובאים אורחים ומאד מכער, ועל-כן תמסור לו את מכתבי, ותבקשו מאד מאד בשמי, שיגמר את זה מה שיותר מהר.

בענין הרב וכו', עוד אדבר עמך ביום ראשון בבקר, ורציתי לברר כמה פרטים, וכן ראה להתעסק עם ... בענין הקראונים, כי אין לנו פשוט מקום בשביל הילדים, והזמן כבר קרוב מאד מאד.

העקר והיסוד להשתדל לראות את הטוב אצל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, כי כשיש אהבה בין אנשי הצדיק, זה וחתרוח גדול אצל הצדיק, וגם אצל התלמידים זה פועל מאד מאד לטוב, ואמר התנא הקדוש (אבות ד. יח): אל תשתדל לראות את חברך

בשעת קלקלתו; כי תמיד צריכים להסתפל רק על הטוב שבכל אחד ואחד, ומי שזוכה לזה, עוזר לו הקדוש-ברוך-הוא בכל מיני עזרה.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תרנא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף לידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי לבקש אותך, שתשתדל לגמר לצבע ולסייד את חדר המדרגות, וכן את הכתה של ר' ... גרו יאיר, קדם שיתחילו הילדים ללמד, שאז ימנעו בעדך. ועל-כן עכשו הזמן הכי טוב במשך השלשה שבועות האלו, שיש קיטנה ולא לומדים, שתשתדל לגמר את העבודה, כי מסתמא אהיה שם תכה-ומיד אחר ראש השנה, ואשאר שם בערך חודשים, ורציתי שתהיה העבודה כבר גמורה, ולא יהיה כל-כף מלכלך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, וסוף כל סוף תראה איה שיהפך לטובה, ותהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך לבריות, ותצא מכל חובותיך וצרותיך ויסוריך, ויהיה לך רק טוב כל ימי חיך.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תרנב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף לנשות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד, וישמרן ויצילן מפל צרה וצוקה ומפל

נָגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו, וְתַרְוִינָה רַב נַחַת מִיַּלְדֵיהֶן.

אֵין אַתָּן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמַחְתִּי, שְׂאֲנִי שֵׁשׁ וְשֵׁמַח, בְּרֵאוֹתַי שֶׁדִּבְרֵי מִתְקַבְּלִים אֲצִלְכֶן, וְאַתָּן מַחֲזִיקוֹת אֶת עֲצָמְכֶן בַּיַּחַד, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, אֲשֶׁר אִשָּׁה תַּעֲזוֹר לְרַעוּתָהּ, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד יָקָר הַעֲזָר שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל עוֹזֵר לְשׂוֹנֵי, וּבִפְרָט אִשָּׁה כְּשַׁעוֹזֶרֶת לַחֲבֵרְתָּהּ, מַעֲלָתָהּ גְּדוֹלָה בְּשָׂמַיִם. וּמְצִינֵנוּ בְּשָׂרָה אֲמֵנוּ, שֶׁדִּבְרֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲמָה רַק בְּשֹׁכֵר שֶׁעוֹזֶרָה לְבַעֲלָהּ בַּהַכְּנָסַת אוֹרְחִים וּבַגְּמִילוֹת חֲסָדִים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ז.): לֹא מְצִינֵנוּ שֶׁדִּבְרֵי הַמָּקוֹם עִם אִשָּׁה אֶלָּא עִם שָׂרָה בְּלֶבֶד; וְכֵן הוּא בַּמִּדְרָשׁ (לֶקַח טוֹב בְּרֵאוֹשִׁית): כָּל הַנְּשִׂאִים הַצְּדֻקְנִיּוֹת דִּבְרֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲמָהֶן עַל-יְדֵי מְלֶאכֶּה, וְעִם שָׂרָה עַל-פִּי הַדְּבוּר; כִּי בְּשֹׁכֵר שֶׁשִּׁשְׁתָּהּ שָׂרָה אֲמֵנוּ צְדָקָה וְחֲסֵד עִם הַנְּשִׂאִים, זָכָתָה שֶׁהַשְּׂכִינָה דִּבְרָה עִמָּה.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שֶׁתִּמְסַרְנָה אֶת נַפְשָׁכֶן בַּעֲבוּר זֶה שֶׁאִשָּׁה תַּעֲזוֹר לְרַעוּתָהּ בְּכָל מַה שֶׁרַק יְכוּלִים — הֵן בְּמִלָּה טוֹבָה לְדַבֵּר וּלְשׁוֹחַ אַחַת עִם הַשְּׂוֹנִיָּה, לְחֻזְקָה וּלְאַמְצָה וּלְעוֹדְדָה וּלְשִׂמְחָהּ, וְהֵן לְעֲזוֹר עִם הַיְלָדִים, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֵׁיִשׁ אִיזוֹ שִׂמְחָה, שֶׁכָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּם תִּבְשַׁל וְתֵאָפֶה מִשֶּׁהוּ בִּשְׂבִיל זוּלָתָהּ, וְזֶה מְקַרֵּב אֶת הַלְּבָבוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וּכְשֵׁרוֹאִים מִשְׂפָּחָה אַחַת בְּמִצְוָהּ, מִצְוָה רַבָּה לְעֲזוֹר לָהּ בְּכָל מַה שֶׁרַק יְכוּלִים — הֵן לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים וְכוּ', וְהֵן לְעֲזוֹר בַּבַּיִת וְכוּ', אֲשֶׁר הַמִּצְוָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַמִּצְוּוֹת, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה מִצְוַת גְּמִילוּת חֲסָדִים שֶׁעוֹשִׂים אַחַד עִם הַשְּׂוֹנֵי, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְלָקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֲסֵד שֶׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה מִכָּל הַזְּבַח שֶׁזָּבַח שְׁלָמָה לְפָנָי; כִּי בְּאַמַּת כְּשֶׁעוֹשִׂים חֲסֵד עִם זוּלָתוֹ, אֲזִי מְשָׁרִים שְׂכִינָה עַל עֲצָמָם, כְּמֵאמָרָם ז"ל (וִירוּשָׁלַיִם תַּעֲנִית, פָּרָק ג', הַלְכָה ד'): "וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ" — זוֹ גְּמִילוּת חֲסָדִים, שֶׁכָּל הָעוֹסֵק בְּגְמִילוּת חֲסָדִים, זוֹכֵה לֵישֵׁב בְּצֵלוֹ שֶׁל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׁים עִם זולתו, מְמַשִּׁיךְ עַל עַצְמוֹ
אֹר וְזוֹ וְחַיּוֹת וְדַבָּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא רְאִינָה לְעֹזֵר אֲשֶׁה לְרַעוּתָהּ בְּכָל מַה שֶּׁרַק
יְכוּלִים, וּבְזָכוֹת זֶה תִּתְבָּרְכֶנָה בְּכָל הַבְּרָכוֹת מִמְעוֹן הַבְּרָכוֹת, וְתִרְוִינָה
רַב גַּחַת מִיַּלְדִּיכֶן, וְיִתְרַבּוּ הַשְּׂמֵחָה וְהַשְּׂפֵעַ וְהַפְּרִנְסָה בְּבֵיתְכֶן, כִּי
כְּשֶׁאָדָם עוֹזֵר לְזולתו, אֲזִי פוֹתַח לְעַצְמוֹ פְּתָחִים בְּשָׂמִים שְׁעוֹזְרִים לוֹ
מִלְמַעְלָה. וְתִדְעֶנָה, אֲשֶׁר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, הִנֵּה דָבָר זֶה עָקֵר גְּדוֹל מְאֹד
מְאֹד, שְׁאֲנָשִׁיו יַחְזִיקוּ אֶת עַצְמָם בְּיַחַד. וְהָאֲרִיז"ל הִקְפִּיד מְאֹד,
שִׁיְהִי שְׁלוֹם בֵּין גִּשּׁוֹת הַתְּלָמִידִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלָנָה מְאֹד מְאֹד
תָּמִיד, שִׁיְהִי בֵּינֵיכֶן שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְתִתְעוֹדְנָה בְּיַחַד
עַל-כָּל-פְּנִיִם פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ, וְתִדְבְּרֶנָה בֵּינֵיכֶן, וְתִטְכַּסְּנָה עֲצָה
בֵּינֵיכֶן בְּמָה וְאִיךָ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְחִיב אֶת קַהֲלָתְנוּ, וּלְהַחֲדִיר חֲנוּךְ
כָּשֶׁר וְטָהוֹר לִילְדֵינוּ, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁתַּחֲזַקְנָה אֶת עַצְמְכֶן בְּיַחַד,
תִּמְשַׁכְּנָה עֲלֵיכֶן אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שׁוֹרָה, אֲלָא בְּמָקוֹם אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶן, שְׁתַּצְלַחְנָה כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶן, וְיִהְיֶה לְכֶן אִךְ טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

שְׁבַת שְׁלוֹם...

כ' תרנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֵר עֶקֶב, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּפוּל

בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבַר כָּלֵל. הֶעֱקַר רְאָה לְהַמְשִׁיךְ לַהֲיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתַחֲנוּף אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ, וְתִלְמַד עִמָּהֶם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִדְבֵר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן אַחַר הַצְּהָרִים תִּלְמַד עִם הַמַּתְמִידִים, וְתִמְיֵד יִהְיֶה לְפָנָי עֵינֶיךָ, אֲשֶׁר הֵם הֵם בְּחוּרִים גְּדוּלִים כָּבֵד, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים נוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ — מֵה לָךְ לְהַתְיַגֵּעַ עִם קִטְנִים וְכוּ', וְכוּ', הַלְוֹאֵי שֶׁהָיוּ לִי בְּחוּרִים גְּדוּלִים וְכוּ'. וּבְאַמַּת אִם תִּחַשֵׁב עֲלֵיהֶם עֲכָשׁוּ שֶׁהֵם גְּדוּלִים, וְתִלְמַד עִמָּם כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים עִם גְּדוּלִים, וְכֵן תִּדְבֵר עִמָּהֶם הִרְבֵּה בַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שֶׁמְדַבְּרִים עִם גְּדוּלִים, אֲזוּ בְּאַמַּת תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּאַמַּת אֵלּוּ הַקִּטְנִים גְּדוּלִים יִהְיוּ, וְצָרִיכִין רַק סִבְלָנוּת גְּדוּלָה, וְלִלְמַד עִמָּהֶם הִרְבֵּה, וְאֲזוּ תִרְאֶה מֵה שִׁיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה עִמָּהֶם, כִּי בְּשִׁמְחָתָם עִם הַקִּטְנִים בְּשִׂעֵה שֶׁהֵם עֲרִיזֵי קִטְנִים, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים עִמָּהֶם מְאֹד מְאֹד, וְזֶה סוּד הַהֲצִלָּחָה בְּחַנוּף, לְלַמַּד עִם קִטְנִים כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים עִם גְּדוּלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים עַד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ.

גַּא וְנָא רְאָה לְהַתְבוּדָד עַצְמָךְ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק תְּפִלָּה וְהַתְבוּדָדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁאֲדָם יִשִּׁיחַ וְיִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּכְכֹל שֶׁאֲדָם מִרְבֵּה בְּזֶה, אֲזוּי הוּא מְצַלִּיחַ, עַל-כֵּן דְּבַר זֶה צָרִיךְ לַהֲיוֹת אֶצְלָךְ יִסוּד גְּדוּל עַד מְאֹד, לְדַבֵּר הִרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִפְרָשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל שִׁיחָתְךָ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן תִּרְבֵּה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם כְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל, רַק כְּמוֹ שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ. וְתִדַּע, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמָּהֶם — אַתָּה פּוֹעֵל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל, אִם זֶה בָּא מִדַּעַת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוְהָר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט).

מֵה אִמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֵלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֵלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אַמַּת

אָשֶׁר כ' תרנד בְּנַחֵל פט

בְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מָה אָמַר לְךָ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ
שָׂאתָ עוֹשֶׂה בְּשִׁבִיל הַחַנוּךְ בְּעִבּוּר בְּנוֹתֵינוּ, וּבְיַדַי יִשְׁלַם לְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲזָרָה מִשְׁפָּרְתְּךָ שְׁלָמָה, שֶׁעוֹד תִּרְאֵי נַחַת
מִהִילָדִים שְׁלָךְ.

נָא וְנָא אֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעֲתְךָ מִשׁוּם דְּכַר שְׁבַע-עוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה
וְיִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה, אָסוּר לְפַל בְּיַאוּשׁ וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, עֲלִינוּ רַק
לְעִשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם רוּצָה לְעִשׂוֹת אֶת
רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אָסוּר לוֹ לְפַל בְּדַעַתוֹ כָּלֵל, אֶלָּא צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ, וְלִידַע שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי
וְאֲשַׁרִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּדַבָּר זֶה לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז אֵין לוֹ מֵה
לְהַתְּבַיֵּשׁ מִפְּנֵי שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם.

תִּשְׁתַּדְּלִי שֶׁתַּהְיֶה תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל אֲהַבָּה וְהַכְּבָּה בֵּין גִּשׁוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵז טוֹב לְכַלְנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּמִשְׁמַתְךָ לְחַנּוּךְ אֶת בְּנוֹתֵינוּ
עַל טְהַרַת הַקִּדְשׁ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִיֹּת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלֻמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְדוֹשׁ", הַגָּרִים
בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם
וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר לְהַתְּפַלֵּל
בְּמִגֵּן, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְבוֹא אֶל בֵּית־הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (ירוּשְׁלָמֵי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ב', הַלְכָה ג'): כָּל מִי שְׂאִינוּ נִכְנָס
בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵינוּ נִכְנָס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְעֶתִיד לְבוֹא;
תִּתְאַרוּ לְעֲצָמְכֶם, יִגִּיעַ זְמַן שְׁנֵצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְנִרְצָה לְהַכְּנֵס לְמַעַלָּה
לְבֵית־הַכְּנֶסֶת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא יִנְיַחוּ אוֹתָנוּ, אֵינָה צֶעַר וְאִיזוֹ בּוֹשָׁה
וְאִיזוֹ חֲרָפָה תִּהְיֶה לָנוּ אִזּוֹ וְכו', וְהַכֹּל מִפְּנֵי שְׂלֹא נִכְנָסְנוּ לְזֶה הָעוֹלָם
לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּיֹתֵר לְבוֹא לְהַתְּפַלֵּל בְּמִגֵּן דִּיקָא,
כִּי אִזּוֹ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמִים. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת
ח.): מִי שֵׁישׁ לוֹ בֵּית־הַכְּנֶסֶת בְּעִירוֹ, וְאֵינוּ נִכְנָס לְשֵׁם לְהַתְּפַלֵּל —
נִקְרָא שֶׁכֵּן רַע; וְעַל־כֵּן תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם לְבוֹא אֶל בֵּית־הַכְּנֶסֶת
לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֲרִיב. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים (נְלָקוּט בְּלָק, רִמְזוֹ תשע"א): מִה נִחְלִים הִלְלוּ בְּגִי אָדָם יוֹרְדִין
לְתוֹכָן כְּשֶׁהֵן טְמֵאִין, וְטוֹבְלִין וְעוֹלִין טְהוֹרִין, כִּי בְּתֵי כְּנֶסֶיֹת וּבְתֵי
מְדַרְשׁוֹת, בְּגִי־אָדָם נִכְנָסִין לְתוֹכָן כְּשֶׁהֵם מְלֵאִים עוֹנוֹת, וַיּוֹצֵאִין
מְלֵאִים מְצוֹת, כִּי אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּל־לְעִנֵּית "אָמֵן יְהֵא שְׂמִיָּה
רַבָּא", עַד שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שְׁבֶת קִיט): כָּל הָעוֹנָה אָמֵן בְּכֹל
כַּחוֹ, פּוֹתְחִין לוֹ שְׁעָרֵי גֵן־עֵדֶן; וְאָמְרוּ (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ז'): כָּל מִי
שְׁעוֹנָה אָמֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֶה לְעֵנוֹת אָמֵן לְעֶתִיד לְבוֹא. וְאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (הַגִּדָּת בְּרֵאשִׁית): עַמִּי אֶרְץ שְׂאִינָם יוֹדְעִים לֹא לְקָרוֹת
וְלֹא לְשָׁנוֹת, וְהֵם נִכְנָסִים לְבְּתֵי כְּנֶסֶיֹת וּלְבְּתֵי מְדַרְשׁוֹת, וְעוֹנִים אָמֵן,

אֲשֶׁר כ' תרנו בְּנַחַל צא

אֶפְלוּ אֵין בְּיָדְסֵם אֶלָּא שְׁכַר אָמֵן זֶה — נִיּוֹ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
כְּשִׁזְזוּכִים גַּם לְהַתְּפַלֵּל בְּכִנּוּנָה, וְלִלְמַד שָׁם, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
מִעֲלֵתוֹ בְּשָׁמַיִם.

נָא וְנָא, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! תִּשְׁתַּדְּלוּ בַּיּוֹתֵר, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם
וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(יְלָקוּט תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תַּחְנֵה): צָרִיף אָדָם לְהִיּוֹת עֲלוּב בְּבֵיתוֹ, אֵין צָרִיף
לוֹמֵר בְּבֵיתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הֵינּוּ מִי שְׂרוּצָה שְׂיִצְלִיחַ בְּבֵיתוֹ,
צָרִיף שְׂיִהְיֶה סִבְלָן גְּדוֹל מְאֹד, וְיִהְיֶה עֲלוּב בְּתוֹף בֵּיתוֹ, וְלֹא יִגִּיב עַל
כָּל הַדְּקִירוֹת וְהַבְּזִינּוֹת שֶׁמִּקְבֵּל בְּבֵיתוֹ וְכוּ', עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
בְּבֵיתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא בֵּית־הַכְּנֻסֶת וּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, אֵל
יִגִּיב כָּלֵל עַל הַחֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְדְקִירוֹת שֶׁמִּקְבֵּל וְכוּ' וְכוּ'. וּבּוֹדָאֵי
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְרַק לוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו
שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, אוֹר וְזִיּוֹ וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂיִשְׁמְרוּ אֶת
עַצְמָם מִמַּחְלָקֶת וּמִפְרוּדִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבַפְּרָט שְׂעַכְשׁוּ בְּקִיץ בָּאִים
אוֹרְחִים, צָרִיכִים לְקַרֵּב אֶת כָּל אוֹרַח וְאוֹרַח שְׂבָא לְכַבְּדוֹ וּלְיַקְרוֹ,
וּצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְרֵאוֹת, שְׂבִית־הַמְּדַרְשׁ וּבֵית־הַכְּנֻסֶת יִהְיוּ נְקִיִּים,
כְּדֵי שְׂיִהְיֶה קְדוּשַׁת הַשֵּׁם גְּדוֹל. וְתַחֲנֹכוּ גַּם אֶת יַלְדֵיכֶם שְׂיַעֲזְרוּ לְנִקּוֹת
אֶת בֵּית־הַמְּדַרְשׁ, בְּאַפְּן שְׂיִהְיֶה תָּמִיד נְקִי וּמְסֻדָּר כְּרֵאוּי לְבֵית־
הַמְּדַרְשׁ וּלְבֵית־הַכְּנֻסֶת, שֶׁהוּא בֵּיתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר רֵאָה, כ"א מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַזְזְרוּ עַצְמְךָ לְצַבֵּעַ אֶת חֲדַר הַמְּדֻרְגוֹת
בְּבִנְיַן הַחֲדָשׁ וְכֵן אֶת הַחֲלוּנוֹת, כִּי כִפִּי הַנִּרְאָה אַחַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה

צב אָשֶׁר כ' תרנז – כ' תרנח בַּנְחַל

אָשֶׁר בִּיבְנָאֵל עַל יוֹם כְּפוּרִים וְסִכּוּת וְכוּ', עַד שְׂיִזְכְּנֵי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר לְגוֹר שָׁם עִמָּכֶם, כִּי זֶה כָּל חֲשָׁקֵי וְכִסּוּפֵי.

אַקְנֵה שְׁתַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אֵב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְגַמֵּר עִם הָאָרוֹן לְמַעַלָּה, כִּי יִהְיֶה בְיוֹם
שְׁלִישֵׁי בְרִית, וְזֶה מְאֹד מְכַעֵר וְכוּ', וְכֵן לְהַתְקִין אֶת יְתֵר הַמְּאֹרָרִים
לְמַעַלָּה, וְאַקְנֵה שְׁגִמְרַת בְּמִקְוֵה.

תִּתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרֵי, שְׁכַבְרֵי אֲזַכֶּה לְכוּא לְגוֹר עִמָּכֶם בִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אֵב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאָה לְסִדְרֵי עִם ... בְּעֵינֵי הַקְּרִיבִים לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וְתִשְׁלַח לִי
דו"ח מֵה פְּעֻלַּת בְּעֵינֵי זֶה.

אֲנִי מְקַוֶּה, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל: "יֵשׁ עֵינֵי שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה", וְרֵאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ
וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁהִתְחַלַּתְ לְסֵדֶר לְמַעַלָּה אֶת הַדְּלִתוֹת, אֲבָל רְאָה לְגַמֵּר אֶת זֶה מַה שְׁיִוָּתֵר מִהֵרָ, כִּי בְיוֹם ג' יִהְיֶה בְרִית וּבְשִׁבַּת אָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת שָׁם סְעֻדָּה שְׁלִישִׁית וְכו', וּבָאִים בְּכָל פֶּעַם אוֹרְחִים, וְאֲנִי רוֹצֶה שְׁיִתְרַשְּׁמוּ. וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל — רְאָה לְגַמֵּר אֶת הַחֲשֻׁמֶל בְּמִקְנָה, זֶה סֵךְ הַכָּל עֲבוּדָה שֶׁל חֲצֵי יוֹם, וּכְשֶׁתִּגְמַר אֶשְׁלַח לְךָ כֶּסֶף.

נָא וְנָא רְאָה לְגַמֵּר אֶת הַחֲשֻׁמֶל וְהַמְאֹרְרִים בְּמִקְנָה.

הַמְאֹחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבָקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּמַשִּׁיף לְצַבֵּעַ וְכו', וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת אֶת חֹדֶר הַמְדַרְגּוֹת מְלִמְעָלָה לְמַטָּה וְכֵן אֶת הַפֶּתַח שֶׁל ... לְפָנַי שֶׁהֵם מִתְחִילִים לְלַמֵּד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְרִיעוּ לְךָ, וּכְפִי הַנֶּרְאָה אַחַר אוֹמֵן אֲעֲשֶׂה אֶת כָּל הַחֲגִים בְּיִבְנָאֵל, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם. וְעַל-כֵּן רְאָה לְהַזְדַּרֵּז עִם הָעֲבוּדָה, כְּדֵי שְׁיִהְיֶה נָקִי וְיָפָה.

הַמְאֹחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרסא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַפְתָּגְמִים בְּעִבּוֹר "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", חֵלֶק ו'.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָךְ לְשֹׁמֵחַ עַד מָאד עַל נַעַם
חֵלֶקְךָ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֵׁם גּוֹרְלֶךָ, אֵינן עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה, כִּי יָבוֹא
הַיּוֹם שְׁיִלְמְדוּ בָהֶם סֵדֵר מוֹסֵר, וּכְפִי יְרִידַת הַדּוֹר אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שָׂרַק
הַסְּפָרִים הָאֵלוֹ מְצִילִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִי יִתֵּן, שְׁנִזְכֶּה לְקַבֵּץ
אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים, וּלְחַבְרָם יַחַד בְּכַרְכִּים, לְמַעַן יַעֲמְדוּ לְיָמֵים
רַבִּים.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ, אֵף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעַכְשָׁו אַתָּה מְסַבֵּב
בְּחֻבּוֹת גְּדוֹלִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁתֵּצֵא מְזֵה, כִּי
מְלַמְעֵלָה מְנַסִּים וְכוּ', וְתֵאֱמִין לִי, שְׂגָם אֲנִי עֲבַרְתִּי שֶׁלֵּב זֶה וְכוּ',
וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ בְּתַלְתְּךָ הַדְּחָקוֹת וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזֹר
לִי, כִּי בְּאֵמֶת זֹו זְכוּת גְּדוֹלָה עַד מָאד לְהַדְפִּים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי
הַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרֵב מָאד מָאד עַל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמְשׁ
אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה עַד מָאד מָאד מֵה שְׂגָם בֵּין אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ רַק יְחִידֵי סִגְלָה זֹכִים לָזֶה, אֲשֶׁרֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל עוֹד כַּמָּה דְפִים מְסַפֵּר "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵזְכֶּה לְסִימוֹ.

כ' תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ב מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! יֵשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ ו"ל שְׁאָמַר: הָעֵנִין
שְׁלִי הוּא פְּלֵא גְדוֹל וְכוּ', וּבְאֵמַת מִי שְׁמִתְבוּנִן בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל
רוֹאָה, שֶׁהוּא לֹא רַק פְּלֵא, אֲלֵא פְּלֵאֵי פְּלֵאִים וְכוּ', וְלֹא בְּחִנּוּם אָמַר
רַבְּנוּ ו"ל: נִשְׁמַתִּי הִיא פְּלֵא גְדוֹל וְכוּ', כִּי אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר
כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹזֵכָה לְהַתְּוַדַּע מְרַבְּנוּ ו"ל, בְּוִדְאֵי יֵשׁ לוֹ שֶׁרֵשׁ אֲצֵל
רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ אָמַר: כָּבֵר הַסְּתַפְּלִיתִי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִכֶּם וְכוּ', הֵינּוּ מִי שֶׁרַק יֵשׁ לוֹ אֵיזָה קֶשֶׁר אֶל רַבְּנוּ ו"ל, בְּוִדְאֵי רַבְּנוּ
ו"ל כָּבֵר הַסְּתַפְּלִי עֲלָיו מְרֵאשׁ וְכוּ', אֶךְ הַפְּלֵא הֵכִי גְדוֹל הוּא, שֵׁישׁ
כָּל-כָּף הַרְבֵּה דַּעוֹת מְשֻׁנוֹת, וְהַעֲקָר הוּא שְׁאִינֵם רוֹצִים לְהִגִּיעַ אֶל
אֲחֵדוֹת הַפְּשׁוּט (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא
שֶׁכָּל נִפְרָד, וְהֵיךְ צָרִיף לְהַפְּלִל בְּשֶׁכָּל הַכוֹלֵל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן סא), וְזֶה דְּבַר הֵכִי קֶשֶׁה, כָּבֵר לֹא מְדַבְּרִים שְׁאֶחָד צָרִיף לְבַטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ לְגַבֵּי הַשְּׁנֵי, צָרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְזֶהוּ
הֵכִי קֶשֶׁה מְאֹד. וְעַל-כֵּן רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֵיךְ שֶׁעֲצַת הַסֵּמ"ף-מ"ם
הוֹעִילָה מְאֹד מְאֹד, כִּי קִדְּם שִׁירְדָה נִשְׁמַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל אֶל זֶה
הָעוֹלָם, צָעַק הַסֵּמ"ף-מ"ם, שְׁאֵם נִשְׁמָה זֹו תִרְדָּ, אֵינִן לִי כָּבֵר מֵה
לְעִשׂוֹת, וְיֵצֵא וְחֹזֵר עִם זֶקֶן כְּפוּף וְכוּ' וְצַחֲקוּ וְכוּ', וְאָמַר הַסֵּמ"ף-
מ"ם: הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת יְכוּלָה כָּבֵר לְרַדֵּת, יֵשׁ לִי עֲצָה בְּנִגְדָה וְכוּ' (עֵינִן
סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מִהַזְּבוּב וְהַעֲכָבִישׁ, מַעֲשֵׂה ז'); וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁזוֹ
הֵיטָה הָעֲצָה, שְׁפָל עֵינֵי רַבְּנוּ ו"ל יִהְיֶה לְלַעַג וְלִקְלָס, וּבְעֻזּוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים בְּדוּרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים זֶה גַם בְּתוֹךְ בְּרִסְלָב אוֹתוֹ דְּבַר. וְעַל-כֵּן
מִי שְׁרוּצָה בְּאֵמַת לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, עֲלָיו רַק לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ

בספריו הקדושים, כי אין עצה אחרת, וכבר האריך מוהרנ"ת ז"ל באריכות גדולה מאד בהלכות שלוחין, הלכה ה', על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח', שצריכים לחפש ולבקש את רוח-הקדש של הצדיק, כי באמת פניו, שכלו וחקמתו בתוך הספר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אף אין עם מי לדבר, כי כל אחד ואחד לועג על השני וכו', כל אחד יש לו הדמיונות שלו וכו' וכו', על-כן העצה המבחרת בהתקרבות רבנו ז"ל היא רק לשקד על דלתי ספריו הקדושים, וכך אני כבר נוהג זה לי כמעט ארבעים שנה, ומה שעבר עלי זה לא נתן לספר כלל, כי תהלה לאל, מאז שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, בהיותי בגיל שש-עשרה, כבר נכנסה בי תבערה עצומה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, כי אם אני יודע מאור נורא ונפלא כזה, למה שלא ידעו כל העולם כלו, בשביל זה הסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו עלי, ומה שעבר עלי יכולים לספור בהמון כרכים, וחבל על הזמן, כי תהלה לאל, פרסמתי את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ונתקרובו אלפים וכו' אל דעת רבנו ז"ל, ולבסוף כל אלו שנתקרובו על ידי, בועטים בי, וכבר ראיתי שאין עצה אחרת, רק לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, והקדוש-ברוך הוא סבב עמנו סבות לטובה שהגענו ליבנאל וכו', תאמין לי, שאני בעצמי איני יודע למה וכו', אלא אני רואה בזה סייעתא דשמיא, זהו מקום הרים וגבעות, שיכולים להתבודד עמו יתברך, הנה אתה בבית, והנה אתה יוצא אל השדה, והנה אתה כבר על הדר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), באשר ראית בעצמך, ולכן הייתי מיעץ אותך, שתעשה לעצמך קביעות עצומה קדם כל ללמד הרבה בתורה ע"ו, ולומר עליה התפלה, כי שם מדבר רבנו ז"ל מהענין והנקדה שלך, שהוא בחינת צמאון, וצריכין לצמצם את הצמאון, ואיך זוכים לזה? על-ידי שתמיד מסתכלים בכל דבר על החיות אלקות שיש בכל דבר, כי סומא אין לו שבע, מי שאינו רואה את אמתת מציאותו יתברך, הוא תמיד בבחינת צמאון, על-כן הקדימנו רבנו ז"ל, שאיש הישראלי צריך להסתכל בשכל שיש בכל דבר, שזה בעצמו הצמצום, שהוא מסתכל אל הקדוש-ברוך-הוא, ואז אינו צריך את אף אחד, כי הנה הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה וכו' וכו'.

אך בודאי צריכים לדעת, שעדין לא יודעים כלל, כי אם האדם יחשב שהוא יודע כבר, אזי לא ידע שום דבר, וזה כל ענין ההתבודדות — מצד אחד לבוא לבקש ולהתחנן ממנו יתברך: רבנו של עולם, חוס וחמל עלי, שאזכה לצאת מן מהעברות שלי וכו' ומהדמיונות שלי וכו', ומצד שני לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו עד עכשו, שזה חרב פיפיות, החרב יש לה שתי פיות — מצד אחד תודה והודאה, ומצד אחד שאלה ובקשה (לקיטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); ולכן איצף, אהובי, ידידי היקר! שאל תבלבל עצמך משום בריה שבפעולם, ומי יתן, שהיית נכנס לגור בין אנשי שלומנו ביבנאל, כי כל פונתי הוא להקים עובדי ה' פאלו, שלא צריכים שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא, אך אתה יודע שכל זמן שהאדם מלבש בלבוש הגשמי, עוברים עליו כל מיני צרות ויסורין, קטנות וחלישות הדעת, וזה עקר הגסיון, ובפרט הלשון-הרע והרכילות שמדברים אחד על השני, שאצל רבנו ז"ל נקראים אלו האנשים "צדיקים משגעים", שכל אחד אומר: בשבילך נעשה דבר זה וכו', בשבילך נעשה דבר זה וכו' (עין ספורי-מעשיות, מעשה ג' מהחגר), ולכן העצה היא רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולהכניס את עצמו באמונה פשוטה, כי רבנו ז"ל מאד מאד שם את הדגש על אמונה פשוטה, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן ג), שאצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי האמונה הוא דבר גדול.

מה אמר לך! אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל, וצריכין לקיים את זה בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות והשפלות כלל, רק כמו שהוא, ואז מצליחים בין בגשמיות ובין ברוחניות, למשל סדר-הדרג-הלמוד, מבאר באריכות בשיחות-הר"ן, סימן ע"ו, ומה יש להתופח ולפלפל בזה, צריכין רק לפרש לעצמו פרוש המלות, ואז כבר לא צריכים את אף אחד, ותאמין לי, שפך נהגתי כל ימי חיי, מאז שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל בגיל צעיר, ותהלה לאל, ראיתי ברכה והצלחה בהלמוד.

ובענין הדבקות, תדע מהו ענין אמונה, אמונה היא דבקות

והדבקות היא האמונה, כי זה שאדם מאמין בו תפרוך, ויודע ועד, אשר אין בלעדיו תפרוך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, הוא כבר מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, כי הוא תהלתך והוא אלהיך, זה דבר אחד, וכשאדם מדבר עמו תפרוך, אז הוא נדבק בו תפרוך כמו דבק, אשרי מי שזוכה לזה.

מה אמר לך, ידידי היקר! הייתי יכול להאריך לך עוד מאות ואלפי עמודים וכו', כי דברי רבנו ז"ל הם נהר ונחל שאינו פוסק וכו', אלא זורמים מים עמקים וכו', והזמן איננו בידי כי אני מאד טרוד, ועל-כן אסיים בדברי אלה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שלא תשבר משום דבר שבעולם, רק תחידש את עצמך בכל יום ובכל שעה, כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל צריכה להיות בהתחדשות חדשה בכל יום, ואסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, ואז תצליח דרכך בגשמיות וברוחניות.

ראה לכתב לי, ואז אכתב לך עוד.

ובענין שמבלבלים אותך, מה אמר לך! תהלה לאל, אותי לא היו יכולים לבלבל כלל, כי תכף ומיד כשראיתי שזה כתוב בספרי רבנו ז"ל, אזי מה יש לי עם הזולת, ועל-כן גם אתה תלך בדרכי זו, ואז תצליח את דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה שתכתב לי, ואז אכתב לך עוד.

כן גם תכתב לי אם קבלת את מכתבי זה.

כ' תרסג.

בעזרת השם ותפרוך. יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות הדיירה, היא טלפנה אלי ורצתה לשלם רק שלש-מאות, ואמרתי לה שלא כדאי לעמוד על המחיר, כי השקעת הרבה כסף, ולבסוף הסכימה. ואודות עורך-דין וכו', בדרך כלל אנשים מתפחדים מה זה עורך-דין וכו', מה יעשה לי וכו', ועל-כן תסביר לה, לדעתי, הם אנשים מהגונים.

שלחתי לך ביום ו' ערב-שבת-קדש שעבר צ'ק על סך \$300 בעבור עתון אחד, ואשתדל לשלח לך עוד, אתה ראה להוציא עוד עתון ועוד עתון, ובפרטיות תתחיל לסדר כבר את "דברשות מוהרא"ש, חלק ד'.

רק חזק ואמץ מאד, ומי יתן שתוכל לחדש פהנה וכהנה, כי העתון "אור יבנאל" הוא ממש חדוש שבחדושים, דבורי אמונה שקבלת אצלנו, וזה עושה רשם גדול בפרט בין המון עם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרסד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

בעוד כחצי שעה תקבל עוד הרבה עמודים המשך וכו', דברים נפלאים פלאי פלאים.

בענין ספר "פעלת-הצדיק", בחלק א' לכתב כרך א', ובחלק ב' לכתב כרך ב', ואין זה משנה מאיזה מקום מתחיל חלק ב', כי סוף כל סוף זהו המשך, ובפרטיות שהעמודים ממשיכים, הינו המספרים מדרך ב' נמשכים רצוף מדרך א', ועל-כן כלם יבינו שזה באמצע, ולכן לא כדאי להשאיר עמודים ריקים בדרך א', רק להדפיס עד הסוף, ובחלק ב' להמשיך היכן שסימת מחלק א'.

וּלְהַמְשִׁיךְ מִסֵּפֶר הַעֲמוּדִים, וְכֹךְ כָּל אֶחָד מֵבֵין, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל שְׂמֵתְחִיל
בְּאִמְצַע, כִּי אֵין זֶה אִמְצַע אֶלֶּא הַמְּשִׁיךְ, וְזֶה בְּרוּר.

תִּכְתֹּב לִי אִם הִבְנַתְּ, וְכֵן מֵה בְּקֶשֶׁר לְטוֹרִים, הֲאִם אַתָּה יָכוֹל
לְהַשִּׁיג לִי אִו לְבַקֵּשׁ מ... שְׂיִשִּׁיג לִי, וְלִשְׁלַח עִם ...

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, בְּעוֹד פְּחֲצֵי שְׁעָה תִקְבַּל הַמְּשִׁיךְ "הַנְּהִיגוֹת רֹאשׁ
הַשָּׁנָה", כִּי עֲכָשׁוּ מִתְקַנִּים אֶת הַטְּעִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה בְּכָל הָעֲנִינִים, וּמְחַפָּה לְתִשׁוּבָה...

כ' תרסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ב מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

בְּעֲנִין הַגְּנִינִים, אֵין שׁוֹם דְּאָגָה, אֲנִי אֶסְתַּדֵּר עִמָּהֶם, תֹּאמֶר לָהֶם
שְׂאֲנִי אֲשַׁלֵּם לָהֶם. אַף לְדַעְתִּי, קִדְּם כְּדֹאֵי שְׂאֵתָהּ... יִגְשׁוּ אֶל
הַמוֹעֵצָה בְּעֲנִין הַמְּסִים, וְשִׁיבֹאוּ לְשִׁטַּח וְיִבְדְּקוּ שְׂאֵין שָׁם פְּנִימִיָּה,
וְאִזּוּ יְכוּלִים לְסֹדֵר חֲדָר יְפָה, שְׁגָם ... יוּכַל לִישֵׁן שָׁם.

מֵה בְּקֶשֶׁר ל... הֲאִם הוּא עוֹבֵד? וְכֵן מֵה בְּעֲנִין ...?

אֲמַרְתִּי ל... שֶׁהַדִּירָה הִיא מְשַׁפְּצַת וְרוֹחֶבֶת יָדַים, וְזֶהוּ שִׁטַּח גְּדוֹל
אֲשֶׁר כְּדֹאֵי הַכֶּסֶף \$523.

מֵה עוֹשִׂים בְּעֲנִין רְצוּף לִגַּג? מִי יַעֲשֶׂה אֶת זֶה? אֲקַנְהָ שְׂקִדְּם
תִּלְךָ לְמוֹעֵצָה לְגַמֵּר אַחַת וּלְתַמִּיד אֶת הָעֲנִין.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כ' תרסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂאִתָּה מִתְקַדֵּם
בְּבִנְיָה וְכוּ'. וְהַעֲקָר זָכֹר כָּלֵל זֶה, שְׂאִסּוֹר לְתֵת כֶּסֶף עַד שְׂרוּאִים
עֲבוּדָה, וְעַל-פֶּן טוֹב אִתָּה עוֹשֶׂה וְכוּ'. בְּעִנְיָן ... שְׂיִשְׁן שָׁם, בְּאֶמֶת
רְצוֹנִי לְסֵדֶר לְמַעַלְהָ חֲדָר שְׁנָה לְשָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה בַּחֳוֹרִים רְצִינָיִים,
שְׂיִשְׁמְרוּ עַל הַבְּנִיָּן, כִּי יְכוּלִים לְחַסֵּף הַרְבֵּה — הֵן בַּתְּאוּרָה וְכוּ' וְהֵן
בְּנִקְיוֹן וְכוּ', כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַנִּיחַ בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ הַפְּקָר, וְהֵם יִשְׁמְרוּ
עַל זֶה, לְמַשָּׁל ... אִם מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יָפֵה, וְנוֹתְנִים לוֹ לְאָכֵל, הוּא
מְנַקֵּה אֶת הַמְּקוֹם כְּרֵאוּי, וְעַל-פֶּן זֶה לֹא נוֹרָא.

וְאוֹדוֹת הַנֶּסֶס שְׁלָךְ, כִּדְאִי לָךְ לְסַפֵּר זֹאת לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְפָרְסוּמֵי
נֶסֶא, כִּי אֲנִי בְּטוֹחַ, אֲשֶׁר מִי שְׂיִצִּית בְּלִי שׁוּם חֻקְמוֹת — יִרְאֶה נֶסִים
נִגְלִים, כְּמוֹ ... וְכוּ'.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ לְהַתְמִיד בְּ"אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים", וְשָׁם תִּמְצָא
מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

וְעַדֵּן אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים לְצִאת מֵהַלְחָצִים הַכְּבִדִים
הַמְּנַחִים עָלַי מֵעַל הַחֻבוֹת שֶׁל בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ וְהַמְקָנָה, וְעַכְשָׁו עוֹמֵד
בְּבִנְיָן בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה...

כ' תרסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג מִנְחָס־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה זְמַן רַב שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וּמֵאֵד מְאֹד אֲנִי מִתְגַּעְגַּע לְדַבֵּר
אִתְּךָ.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקַּח עָלֶיךָ אֶת הַמְּשִׁימָה
הַגְּדוּלָה הַזֶּה שֶׁל לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת
אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁבְּהִתְחַלָּה יִהְיֶה לָךְ
קִשָּׁה, וְעַקֵּר הַקָּשִׁי הוּא מִחֲמַת חֶסְרוֹן בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי וְכוּ', אֲכַל
לְדַעְתִּי, אַתָּה נִבְרָאת לְגְדוּלוֹת וַיֵּשׁ לָךְ, תִּהְיֶה לְאֵל, כְּלִים נְפִלְאִים
לְמִסֵּר תִּכְן הַרְבֵּה וְכוּ' לְגְדוּלִים וְכוּ', אִף עֲדִין חֶסֶר לָךְ הַבְּטַחֲוֹן
עֲצָמֵי, וּבְזֶה שֶׁתִּהְיֶה מְלַמֵּד תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, זֶה יִכְנִיס בְּךָ
בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וְתוֹכֵל לְהַצְלִיחַ לְתַת הַרְצָאוֹת. וְעַל-כֵּן רְאָה לְחִזֵּק אֶת
עֲצָמֶךָ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדֵה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל
מִלְּמַד עִם תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּבְכַרְט שֶׁהֵם גִּיל מְאֹד מְאֹד טוֹב,
וְיִכּוּלִים לְהַחֲדִיר בָּהֶם יִרְאֵת שְׂמִים, וְתִלְמַד עִמָּהֶם מִמֶּשׁ כְּדִגְמַת
שְׁלוֹמֵדִים עִם גְּדוּלִים בְּרָמָה כְּזוֹ, הָעַקֵּר שִׁיְהִי לָךְ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי,
וְלֹא תִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְאֵל זֶה תִּגִּיעַ דִּיקָא עַל-יְדֵי
שֶׁתִּלְמַד עִם תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. וּכְכֹר אֲמַר הַחֲכָם: "רְאוּי לְמַחֲזִיק
בְּחֻמָּה וּבְצִדֵק, שְׁלֹא יִירָא מִשׁוּם אָדָם", וְעַל-כֵּן תִּחְדִּיר בְּעֲצָמֶךָ
יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים, וְאֵז תִּצְלִיחַ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת. הָעַקֵּר רְאָה לְקַחַת אֶת
עֲצָמֶךָ בְּיָדֶיךָ, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי תִהְיֶה
לְאֵל, זוֹ מְשִׁימָה מְאֹד מְאֹד קְדוּשָׁה, עַד שְׁאֲמַרְוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(מִסֵּכַת פְּלָה, פָּרָק ב'): בְּכֹל יוֹם מְלֹאֲךָ יוֹצֵא מִלְּפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל בְּתֵינּוּקוֹת שֶׁל
בֵּית רַבֵּן, מִיַּד נְהַפֵּךְ כְּעִסוֹ לְרַחֲמִים. עֲמַד וּרְאָה מְעַלְת הַלְמוּד עִם

תינוקות של בית רבן, ועל-פן אל תקח את זה בנקל, אלא ברצינות מאד מאד, ולדעתי, תצליח ביותר, כי בזה שתלמד עם תינוקות של בית רבן, תקנה לעצמך מדת בטחון עצמי, ובמשך שנה שתלמד עמם, יהיה לך המרץ לדבר עם מבגרים בעבודת השם יתברך, אשר זה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל — לדבר עם אחרים, כי אצל כל אחד ואחד יש דבורים עצומים, וכל אחד ואחד יש לו כחות בלתי רגילים וכו', ובפרט אתה וכו', אף מחמת חסר הבטחון העצמי, חסר האמונה בעצמו וכו', זה מה שמפיל אותך וכו'. ועל-פן לדעתי, תקח את הענין מאד מאד ברצינות, ואז תראה הצלחה גדולה בענייך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותרגיל את עצמך להתבודד עמו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר כלל, אשרי מי שמתבודד את עצמו בכל יום אליו יתברך, כי לא בחנם שרבנו ז"ל בקש והזהיר אותנו כל-כף, שנדבר עמו יתברך, כי זה השער והפתח להפגס אליו יתברך (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), ומוהר"ן ז"ל ספר, שבכל פעם כשכא אל רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל דבר עמנו מעבודת השם יתברך, וסבב עמנו כל-כף, עד שלבסוף מהשיחה והדבור יצאה שיחה נוראה ונפלאה בענין תפלה והתבודדות, וזה היה בקביעות כף, שרבנו ז"ל סבב כל-כף עם שיחתו, עד שהגיע עם השיחה לתפלה והתבודדות. ועל-פן ראה להתבודד עצמך הרבה עמו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקח את דבורי אלו ברצינות הכי גדולה, ותקבל עליך את המשימה הקדושה של להיות מלמד תינוקות של בית רבן, שהוא דבר נורא ונפלא מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ב'): אמר הקדוש-ברוך-הוא, נשבע אני בכסא הכבוד שלי, שאפלו תינוק של בית רבן עוסק בתורה לשמי, שכתרו מנח לפני, על אחת כמה וכמה שהמלמד ילמד עם התינוקות, איזה תענוג ואיזה זיו יוצא מזה.

קבלתי מכתב מ... גרו יאיר, ועניתי לו, ונאקנה שיכנס לגור בקרוב ליבנאל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי אתה ואשתך, וממש תחיני.

כ' תרסח.

בעזרת השם ותכרך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדו"ח, איך שאתה מכין את פתיחת התלמוד תורה, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, ממש אני קופץ ורוקד מרב שמחה, כי באמת יש לך כחות עצומים, ואם תקח את הדבר הזה ברצינות, תראה שתהיה לנו הצלחה נוראה בחנוך, אשר החנוך הוא היסוד והעקר ביהדות, ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד על כף, ורואים איך שהעבירו על הדת מליונים מאחינו בני ישראל, על-ידי שהכניסו בהם חנוך קלוקל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פנהדרין יז:): כל עיר שאין בה מלמד תינוקות, אין תלמיד חכם רשאי לדור בתוכה; ויעקב אבינו קדם שירד למצרים, שלח את יהודה לפגיו גשנה (בראשית מו, כח). ואמרו חכמינו הקדושים: כדי להכין בית תלמוד לתינוקות של בית רבן. ועל-כן ראה להיות חזק ואמיץ בזה, כי תהלה לאל, יש לך את הכחות לזה, ואם תמסר את נפשך, תראה שבמשך הזמן תבוא לך גם פרנסה בשפע. כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהקבוצ שלנו יתרבה, ונראה ברכה במעשה ידינו. בודאי צריכים רחמים רבים, שאזכה לצאת מהחובות שנסתפכתי בהן — הן בבניה של בית-המדרש, והן בבניה של המקנה וכו'.

וכו', אף להנני"ה התשועה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותי.

גא ונא ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, ותארגן טוב את המלמדים, ותלך בצורה של קרוב, כי סוף כל סוף אנחנו עכשו קהלה חדשה שצריכים לבסס אותה, ואם גלף עם המלמדים ביד תקיפה וכו', הם יכולים לעזב וכו', ואז לא יהיו לנו בעלי מחנכים, והחנוף הוא צפור נפשנו, עד שאמרו חכמינו הקדושים (שפת קיט:): לא חרבה ירושלים, אלא בשביל שבטלו בה תינוקות של בית רבן; ואנו צריכים להיות מאד מאד חזקים בזה, כי זהו יסוד גדול, עד שאמרו (שם): אין העולם מתקיים, אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן; רואים מזה את גדל הענין של חנוף הילדים. ועל-כן ראה, ידידי היקר! לקחת את הענין ברצינות ובכבוד ראש הכי גדול, ואז תראה את גדל ההצלחה, כי אם לוקחים את זה היטב היטב בידיים — מצליחים. ובודאי יש הרבה למודים איך לחנוף ילדים, כי חכמינו הקדושים אמרו (ספה כא.): דעתו של תינוק גסה עליו, ובשביל זה צריכים לחזקו ולאמצו ולעודדו, ולהפיח בו רוח חיים ביותר, ולקנות אותו עם פרסים, כדי שיהיה לו חשק ללמד, כי כאן זה לא כמו מקום אחר, שיכולים ללכת ביד חזקה עם הילדים וכו', כי אחר-כך יעזבו לגמרי, חס ושלום. על-כן צריכים לראות לנהג ב'שמאל דוחה וימין מקרבת' (סוטה מז.), ובודאי הימין מקרבת' צריך הרבה יותר מהרחוק וכו'. ועל-כן עשה כחכמתך, ותכניס את עצמך ביותר בחנוף, ותראה הצלחה גדולה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שישתדר הכל בענין המבנה, ועל-ידי-זה נצליח בין בגשמיות ובין ברוחניות.

גא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו ותברך, כי אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ותאמין לי, שאם לא נקח את עצמנו בידינו, לדבר ולשוח ולפרש את כל אשר עם לבבנו אליו ותברך, על-ידי-זה לא נצליח כלל, חס ושלום. כי עקר ההצלחה

שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא רַק כְּשִׁמְקֵשׁר כֹּל דְּבַר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט דְּבַר קְדוּשׁ פְּזוּה שֶׁל חֲנוּפָה, צְרִיכִים לְקַחַת בְּרִצְיָנוּת הַכִּי גְדוּלָה, כִּי סוּף כֹּל סוּף מְשַׁחֲקִים פֹּה עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם עֲתִיד גְּדוּל, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד עִם הַיְלָדִים בְּצוּרָה פְּזוּ כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים עִם מְבַגְרִים, וְהֵם יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִתְבוּדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, שְׁנוּזָכָה לְהַצְלִיחַ. וְאֲנִי זוֹכֵר כְּשֶׁהֵייתִי יְלֵד קֶטָן, לְמַדְתִּי אֲצֵל מְלַמֵּד אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהֵייתָ לוֹ הַצְּלָחָה מִיַּחַדְתָּ, וְעַד הַיּוֹם זֶה לִי אַרְבָּעִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה, שְׁאֲנִי זוֹכֵר אֶת הַלְמוּד שֶׁלְמַדְתִּי אֲזוּ מִמֶּשׁ יֵשׁר וְהַפּוּךָ, וְזֶה פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, כִּי כֹל-כָּף הַכְּנִיס בְּנוֹ אֶת הַלְמוּד, עַד שָׁנָה הָיָה חַי לְפָנַי עֵינַיִנו. וְאֲנִי לֹא יָדַעְתִּי אֲזוּ, שֶׁהוּא מַחְסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, אֲבָל כֹּל הַתְּלַמִּידִים אֶהְבּוּ אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי לְמַד אֲזוּ יְהוֹשֻׁעַ, שׁוּפְטִים, שְׁמוּאֵל-א', שְׁמוּאֵל-ב', מְלָכִים-א' וְכוּ' — בְּחִיּוֹת פְּזוּ, עַד שֶׁנִּחְקַק מִמֶּשׁ לְיְלָדִים בְּדַעְתָּם כֹּל מַעֲשֵׂי הַשׁוּפְטִים, וְכֵן שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, וְדוֹד הַמְּלָךְ, הַכֹּל הָיָה חַי וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲזוּ נִתְּוַדַּע לִי שֶׁהַמְּלַמֵּד הַזֶּה הָיָה מַחְסִידֵי בְּרֶסֶלֶב. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁסִּפֵּר, שֶׁשָּׁמַע מִהַמְּלַמֵּד הַזֶּה, שֶׁכָּל הַצְּלָחָתוֹ הֵייתָ בְּלְמוּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבוּדָדוֹת, שֶׁהָיָה נוֹהֵג לְקוֹם קֶדֶם אֹר הַיּוֹם, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיַּצְלִיחַ בַּיּוֹם הַזֶּה עִם הַתְּלַמִּידִים, וְהָיָה מְפָרֵשׁ שִׁיחַתּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְהַזְּכִיר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ כֹּל תְּלַמִּיד וְתַלְמִיד, שֶׁיַּצְלִיחַ לְקַלֵּט אֶת הַחֲמֵר וְהַלְמוּד שֶׁיְלַמֵּד עִמּוֹ, וְכָף הַצְּלִיחַ. וְסִפֵּר בְּעֲצָמוֹ, שֶׁיּוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא קָם, וְלֹא הֵייתָ לוֹ הִתְבוּדָדוֹת קֶדֶם הַתְּפִלָּה, כְּכֹר רָאָה הַפְּרֵשׁ גְּדוּל בַּחֲדָר עִם הַתְּלַמִּידִים, כֹּל-כָּף הָיָה מְלַמֵּד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְרֵאוּי לָךְ לְסַפֵּר אֶת הַסְּפּוּר הַזֶּה לְמַלְמָדִים.

וּבְכָלֵל טוֹב לָךְ לַעֲשׂוֹת אֲסֵפָה פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ עִם הַמְּלַמָּדִים, לְעוֹדְדָם וּלְחַזְקָם וּלְאַמְצָם. וְאֲנִי מַצְדִּי אֲשַׁלַּח לְכָל אֶחָד מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, וְכֵן אֲקִים אֶת בְּקִשְׁתְּךָ לְכַתֵּב פַּעַם אַחַת מִכְּתָב לְכָל הַתְּלַמִּידִים שֶׁבַתְּלַמּוּד תּוֹרָה, כְּדִי לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם

וּלְעוֹדֶדֶם, כִּי עָלִינוּ לַחַיּוֹת כְּמוֹ מִשְׁפָּחָה אַחַת, שְׂאֵתָד יַעֲזוֹר לְהַשְׁנִי.
 אֲבָל אַתָּה רָאִה גַם-כֵּן לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמָךְ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְהֶעֱקָר שְׂתַחֲדִיר
 בְּעֲצָמָךְ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאֲמוּנָה בְּעֲצָמָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ בִּטְחוֹן
 עֲצָמִי, כִּי כְמוֹ שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֵּן צָרִיךְ לְהֶאֱמִין גַּם
 בְּעֲצָמוֹ. וְכִמוֹ שְׂגִלָּה לְנוֹ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ו); כִּי
 יֵשׁ אֲפֹלוֹ צְדִיקִים שֶׁהֵם קִטְנֵי אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׂדֵרְשׁוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (סוֹטָה מ"ח:) עַל פְּסוּיק (זְכָרְיָה ד, י): "כִּי מִי בָז לְיוֹם קִטְנוֹת", מִי גָרַם
 לְצְדִיקִים שְׂיִתְבַּזְּבוּזוֹ שְׁלַחְנָם לְעֵתִיד לְבוֹא? קִטְנוֹת אֲמוּנָה שְׂהֵיָה
 בָּהֶם; כִּי צָרִיכִים אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בֵּין
 בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

אֵל תִּשְׁפַח כְּרָגַע, שְׁכָל מְשִׁימָתְנוּ וְעִבּוֹדָתְנוּ צָרִיכָה לְהִיֹּת
 לְהִקְיָם תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ — עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל.
 וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂכַתְבָּתָּ לִּי, שְׂאֵתָה רוּצָה לַעֲשׂוֹת דְּגֵשׁ חֲזָק מְאֹד עַל
 "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", זֶה עֲנִיָן נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם,
 וְדָבָר זֶה לֹא נִלְמַד בְּשׁוּם תְּלַמּוּד תּוֹרָה וּבְשׁוּם יְשִׁיבָה, וְאֲפֹלוֹ בֵּין
 אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵף פַּעַם לֹא שָׁמוּ אֵת הַדְּגֵשׁ עַל לְמוּד סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת,
 וְעָלִינוּ לְמִסֵּר אֵת נַפְשֵׁנוּ עַל דְּבַר זֶה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד כָּל אָדָם,
 וְאִם יִהְיוּ לְנוֹ תְּלַמִּידִים עִם מִדּוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּה לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל
 צַעִיר מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ בְּמְשִׁימָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

מִדֵּי פַעַם בְּפַעַם רָאִה לְכַתֵּב לִי דו"ח, וְאֲנִי אֶהְיֶה אִתְךָ בְּקִשְׁר
 צְמוּד. הֶעֱקָר אֵל תִּפְתָּד כָּלֵל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׂתַצְלִיחַ בְּמְשִׁימָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה.

הַמֶּאֱחָל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שִׁיחִיו.

הַנְּנִי מְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלָּדָת בְּנֵכֶם הַיָּקָר, וְהַכְּנַסְתֶּכֶם אוֹתוֹ לְבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ, וְקִרְאתֶם אוֹתוֹ נְחֻמָּן נְתָן. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂדֵה הַקֶּטָן גְּדוֹל יִהְיֶה, וְתָרוּוּ מִמֶּנּוּ רֵב נַחַת וְכֵן מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְיִתְרַחֵב לְכֶם בְּפִרְנֶסָה, וְתִהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים בְּחֻלְקֵיכֶם.

מָה אָמַר לְכֶם! אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵיכֶם, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקֵיכֶם וְגוֹרְלֵכֶם, שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֹה. הֵן אֲמַת, שְׂעוּבָר עֲלֵיכֶם מָה שְׂעוּבָר עֲכָשׁוּ — קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְעֲנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת זָכְרוּ הֵיטֵב מֵהֵיכֵן בְּאֵתֶם וְכוּ' וְכוּ', וּפְהֵ, תִהְיֶה לְאֵל, אָנוּ עוֹשִׂים וּבּוֹנִים מְקוֹם תּוֹרָה, וְאָנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעוֹד תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַעֲקֹר רְאוּ לְחֻזֵק עֲצָמְכֶם בְּכִטְחוֹן חֻזֵק, וְאֵז תִּרְאוּ מָה שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שְׂתַצְלִיחוּ, וְתָרוּוּ רֵב נַחַת מִיְלַדֵיכֶם, וְיִהְיֶה לְכֶם אֶךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ג מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, עָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְדַבֵּר עִמָּךָ אוֹ עַל-כָּל-פְּנִימִים לְרֵאוֹת
כְּתִיבֶת יְדָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמּוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּמִדַּת הָאִמּוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וּבּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי-נְוָה תַּצְלִיחַ דְּרַכָּךָ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי הָאִמּוּנָה הִיא הַפֶּתַח לְהַצְלַחַת הָאָדָם, וּכְכֹל שְׂאֵדָם
מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְהַצְלִיחַ בֵּין
בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְעַל-כֵּן הִדְגִישׁ רַבֵּנוּ וְ"ל כָּל-כָּךָ עַל מִדַּת
הָאִמּוּנָה, עַד שֶׁאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ל"ג): אֲצֵל הָעוֹלָם אִמּוּנָה הוּא
דְּבַר קָטָן, אֲבָל אֲצֵלִי הָעֵקֶר הוּא אִמּוּנָה, וְעַקֵּר הָאִמּוּנָה הוּא תְּמִימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת, לְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ וְחֻכְמָתוֹ לְגַמְרֵי, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ אֲשֶׁר
הוּא פֶּה. וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-נְוָה
תַּצְלִיחַ דְּרַכָּךְ.

אוֹדוֹת הַמְּלַמְדוֹת, תִּדַּע אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, וְאָף
שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּהִתְחַלָּה זֶה יִהְיֶה לָךְ קִשָּׁה, עִם כָּל זֹאת אֵינָה תַּעֲנוּג
הוּא לְלַמֵּד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שֶׁאָמְרוּ
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִהְלַת רַבָּה, פָּרָשָׁה ט', סִימָן א'): בְּשַׁעָה שֶׁהִתִּינוּקוֹת
נִפְטְרִין מִבֵּית רַבֵּן, בֵּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת לָהֶם: "לָךְ אֲכוֹל בְּשִׁמְחָה
לְחֻמָּךְ". תִּתְאָר לַעֲצָמְךָ רַבִּי מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, לוֹמֵד עִם הַתְּלָמִידִים,
וּכְשֶׁגּוֹמְרִים אֶת הַלְמוּד, יוֹצֵאת בֵּת קוֹל וְאוֹמֶרֶת לָהֶם: "לָךְ אֲכַל
בְּשִׁמְחָה לְחֻמָּךְ", אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל מַעֲלַת הַלְמוּד עִם
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (לְקוּשׁ תְּהֵלִים, רַמֵּז
תַּתְמָה): "שְׁתוּלִים בְּבֵית הַנְּי"ה" — אֵלוֹ הַתִּינוּקוֹת שֶׁבְּבֵית הַסֶּפֶר.
וּמוֹכָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ: בְּשַׁעָה שֶׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחָאֵי בָּא לְבַקֵּר אֵיזוּ
עִיר, אָמַר: קָדָם אָנִי הוֹלֵךְ לְקַבֵּל אֲנִפֵּי שְׁכִינְתָא — פְּנֵי הַשְּׁכִינָה,
וְהֵלֵךְ לְבַקֵּר בַּתְּלָמוּד תּוֹרָה אֶת הַתְּלָמִידִים, כִּי שֵׁם הִיא הַשְּׁכִינָה.

וְעַל-כֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְהִיּוֹת חִזּוֹק וְאִמִּין בְּעַבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה
הַזֶּה, וְאֵנִי בְּטוֹחַ שֶׁתַּצְלִיחַ. הָעֵקֶר שִׁיְהִי לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, כִּי סוּף

כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים, אַף אַתָּה צָרִיף בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, וְלִזְוָה תִּזְכֶּה עַל-יַדֵּי שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוּדָה בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד. כִּי מִה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינּוּ פּוֹעֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר! לְהִיּוֹת חֲזוֹק בְּתִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְתִפְרֹשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

רָאָה לְקַחַת עָלֶיךָ הַמְּשִׁימָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, שֶׁהוּא יְסוּד גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ עֹכְשׁוּ בּוֹנִים קְהֵלָה, וְצָרִיכִים מְאֹד לְשִׁים אֶת הַדְּגֶשׁ עַל הַחֲנוּף, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין י"ז): כָּל עִיר שֶׁאֵין בָּהּ מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, אֵין תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים וְשָׂאִים לְדוֹר בְּתוֹכָהּ, וְאֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהַקִּים מְעַרְכַּת חֲנוּף מְאֹד מְאֹד טוֹבָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֲזוֹק בְּמַלְמְדוֹת, וְתִצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת הַפְּחָדִים שֶׁלָּךְ לְהִיּוֹת עוֹזֵר בְּמַלְמְדוֹת, לְדַעַתִּי, אֱלוֹהֵי רַק דְּמִיּוֹנוֹת, כִּי עֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֶה הִיא עֲבוּדָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד. וּמְסַפְּרִים, שֶׁהִבְעֵל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, קָדָם שֶׁנִּתְגַּלָּה, הָיָה עוֹזֵר

למלמד, הינו שלא היה מלמד בעצמו, אלא רק עוזר למלמד, כי מעלת הלמוד עם תינוקות של בית רבן — אין לתאר ואין לשער כלל, עד שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קיט:): אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפלו לבנין בית-המקדש. תתאר לעצמך, צריכים לבנות את בית-המקדש, וצריכים ללמד עם תינוקות של בית רבן, אמרו חכמינו הקדושים: תעזבו את בנין בית-המקדש, ואל תבטלו את תינוקות של בית רבן.

נא ונא רק תקח את עצמך בידיך, ובנדאי תצליח. ומה שאתה כותב, כשאתה מתפלל בותיקין — מאיר לך המח ביותר, כן הוא האמת, כי אין לתאר ואין לשער את המעלה של מי שמתפלל ותיקין, ועצה לקום לותיקין הוא ללכת לישן מקדם, ואז תהיה בן חורין אמתי. ותאמין לי, שיש לך כחות בלתי רגילים, ואתה רוצה להוציא את כחותיך, אזי לדעתי, תקח את הילדים, ותדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי הם פלים טובים לקלט כל מה שלומדים עמם. ואמרו חכמינו הקדושים (מסכת פלה רבתי, פרק ב'): בכל יום מלאך יוצא מלפני הקדוש-ברוך-הוא לחבל את העולם, וכיון שהקדוש-ברוך-הוא מסתפל בתינוקות של בית רבן, מיד נהפך כעסו לרחמים. ועל-כן ראה לקחת על עצמך משימה קדושה זו — להיות עזר למלמד, ועל-ידי-זה תצליח דרכך.

נא ונא אל תחשש שום חששות וכו', רק תדע שיש לך כחות, ותתחיל עם תינוקות של בית רבן, ואז תוכל גם לדבר עם מבגרים, אף שבתחלה זה מאד קשה, אבל סוף כל סוף אם לוקחים עצמם בידיים — מצליחים. ואני יודע שיש לך כחות עצומים.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך רק עמו יתברך, כי סוף כל סוף אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שחי בצורה כזו, שיודע שאין לו רק הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך בין בגשמי ובין ברוחני.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרעב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אֵל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לדבר עמך, או לראות כתב ידך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לחזק את עצמך ביותר עם המשימה הקדושה שלקחת על עצמך להיות מלמד תינוקות של בית רבן, העקר תחזק את עצמך באמונת חכמים. ועל כלם — ראה שתהיה לך אמונה בעצמך, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל, שיש צדיקים שאין להם אמונה בעצמם, ונתקיים בהם מאמרם ז"ל (סוטה מח.) על פסוק (זכריה ד, י'): "מי בז ליום קטנות", מי בזבז שלחנם של צדיקים לעתיד לבוא? קטנות אמונה שהיתה בהם (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פו); כי באמת לחנף ילדים צריכין אמונה בעצמו ובטחון עצמי, ותקף-ומיד כשתקבל על עצמך דבר זה, אזי תצליח מאד מאד. כי באמת היא עבודה קדושה מאד מאד ותקון גדול לנפש, רוח ונשמה של האדם, כשאדם זוכה ללמד עם תינוקות של בית רבן, והרי הוא נעשה שפך להקדוש-ברוך-הוא, כי אמר הקדוש-ברוך-הוא לישראל: תנו לי ערבים שתקימו את התורה — והביאו לו את התינוקות, כי התינוקות של בית רבן, הן הן הערבים שלנו (מדרש שוחר טוב, תהלים ח'). ועל-כן ראה לחזק את עצמך ביותר בעבודה הקדושה הזו, ואל תפחד כלל, רק תחדיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ותלמד עמם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתצליח מאד מאד, כי זו משימה מאד גדולה, וצריכין לחזק את הילד במאד מאד, כי חכמינו הקדושים אמרו (סנה כא.): דעתו של תינוק גסה

עָלִיו, וְצָרִיכִין חֲכָמָה עֲצוּמָה אִיף לְהִרְחִיב אֶת הַדַּעַת שֶׁל הַתִּינוּק, וּמֵצֵד שְׁנֵי צָרִיכִין לְלַכֵּת בְּיַד חֲזָקָה, שְׂיִהְיֶה בַּחֲנִינָת (סוּטָה מו.): 'שְׂמַאל דּוּחָה וְיָמִין מְקַרְבָּת', וְעַל־פִּי־רַב צָרִיכָה לְהִיּוֹת הַיָּמִין מְקַרְבָּת' יוֹתֵר מִהַשְׂמַאל דּוּחָה', וְאֵנִי בְּטוּחַ שֶׁתְּצַלִּיחַ עִם הַיְלָדִים, רַק אַל תִּפְחַד.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחַתְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סוּף פֶּל סוּף אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לַחֲיּוֹת חַיִּים פְּאֵלוֹ, לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — מְצַלִּיחַ, וּבִפְרָט בַּחֲנוּף אֵין לָנוּ עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד שֶׁיִּצְלִיחַ, וְזוֹ הַצְּלַחַת הַמְּלַמֵּד — כִּשֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ עַל כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד, וּמִזְכִּיר אֶת שְׁמוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכִנִּי שֶׁיַּעֲקֹב יִצְלִיחַ בְּלַמּוּדוֹ וּבְמַדוּת וְכוּ', וּמִשֶׁה יִצְלִיחַ בְּמַדוּתוֹ וּבְלַמּוּדוֹ" וְכוּ', וְכִי לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר עַל כָּל תַּלְמִיד, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְצַלִּיחִים, הַעֲקֹר רַק לְהַחֲדִיר מִדַּת הַשְּׂמִחָה בֵּין הַיְלָדִים, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ מְאֹד מְאֹד.

חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ג מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֶת עוֹשֶׂה כְּכֹר אֶת כָּל הַהֲכָנוֹת לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּשִׁבְלֵי בֵּית־הַסֵּפֶר שְׁלָנוּ.

מָה אוֹמֵר לְךָ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁאֶת עוֹשֶׂה עִמָּנוּ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שֶׁתִּרְאֵי רַב נַחַת מִלְּדוּיְךָ, וְתִזְכִּי לַחֲתֹן אוֹתָם בְּקַלּוֹת וּבִגְלִיל צָעִיר.

נא וְנָא רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, אָנִי מְקַוֶּה שֶׁהַשְּׁנָה הַזֹּאת נִזְכָּה לְבִסָּס אֶת הַחֲנוּף בְּצוּרָה הַכִּי טוֹבָה וְהַכִּי יָפֵה וְהַכִּי מְצַלַּחַת, וְרַק אֵל תִּפְחָדֵי מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִתְאַזְרֵי בְּעֻזּוֹת וּבְעֵקֶשׁוֹנֹת דְּקִדְשָׁהּ, וְלִבֵּל יִהְיֶה לָךְ שׁוּם לְחֻצִים וְכוּ', וְרַק הַחֲזִיקֵי חֲזֵק חֲזֵק בְּמִשְׁמֵימְתָךְ, וְתִדְעֵי שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קי"ט): אֵין הָעוֹלָם מִתְקִיָּם, אֶלָּא בְּשִׁבִיל הַבֵּל תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל הַחֲנוּף. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִהְלַת רַבָּה, פָּרָשָׁה ט', סִימָן א'): בְּשַׁעֲהָ שֶׁהִתִּינוּקוֹת נִפְטָרִים מִבַּיִת רַבָּן, בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת לָהֶם: "לָךְ אֶכַּל בְּשִׁמְחָה לְחֶמְדְּךָ"; כָּל-כֶּף חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הַחֲנוּף שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זִלְקוּט תְּהֵלִים, רָמְזוֹ תַתְמָה): "שְׁתוּלִים בְּבַיִת הַרְוֵי"ה" — אֵלוֹ הַתִּינוּקוֹת שְׁבַבִּית-הַסֶּפֶר; וְעַל-כֵּן רְאִי לְחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִשְׁמֵימְתָךְ הַקְּדוּשָׁה, לְקַחַת אֶת הַבְּנוֹת בְּיָדִים, כִּי הַחֲנוּף שֶׁל הַבְּנוֹת מֵצַד אֶחָד זֶה יוֹתֵר בְּעַל אַחֲרִיּוֹת מֵהַבְּנִים, כִּי הַבְּנוֹת צָרִיכוֹת שְׁמִירָה, וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּצְלִיחֵי בְּיוֹתֵר הַשְּׁנָה, הַעֲקֹר וְרַק תִּתְחַזְּקֵי, וְאֵל תִּפְלִי בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי מִי שֶׁרַק עוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, הוּא צָרִיךְ לְחֲזוּק יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, וְאָנִי נוֹתֵן לָךְ אֶת הַחֲזִיק הַזֶּה, וְיוֹתֵר מִזֶּה תִּקְבְּלֵי אֶת הַחֲזוּק מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא נוֹתֵן כַּחוֹת לְכֹל מִי שֶׁמְחַנְּף אֶת בְּנָיו.

נא וְנָא רְאִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּלֹא תִפְלֶה זֶה לֹא יִלָּךְ, וְכָל הָעֵגֶזֶן שֶׁלְנוּ קִיָּם וְרַק עַל גְּסִים. וְתִאֲמִינֵי לִי, שֶׁעוֹד תִּהְיֶה מֵהַפְּכָה בִּיבְנָאֵל, אָנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה יִתְהַפֵּף לְהִיּוֹת עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל, וְאֵף שֶׁזֶה נִרְאָה כְּחִלוּם, תִּדְעֵי, שֶׁגַּם פֶּתַח-תְּקִנָּה שֶׁהִיָּתָה מוֹשְׁבָה קְטָנָה, הַיּוֹם הִיא עִיר גְּדוֹלָה, כְּמוֹ-כֵן יִבְנָאֵל, אִם אֲנַחְנוּ גִלְף בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ עַל הַחֲנוּף, וְנִשְׁמַר אֶת יְלָדֵינוּ שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְשַׁפְּעִים מֵהַסְּבִיבָה, אֶלָּא שִׁיְהִיָּה לָנוּ חֲנוּף מְשֻׁלָּנוּ בְּלֵי שׁוּם עָרְבוּב מִבְּחוּץ, נִזְכָּה לַעֲשׂוֹת מֵהַמוֹשְׁבָה עִיר גְּדוֹלָה, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּמִשְׁמַתְךָ הַקְדוּשָׁה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ד מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־פְּלִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרוֹים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצֻמְכֶם לִהְיוֹת בְּאַהֲבָה אַחְוָה
וְרַעוּת, אֲשֶׁר עַל דְּבַר זֶה צְרִיכִים לְחִזּוּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שֶׁתְּשָׁרָה אַהֲבָה
וְהַשְּׁלוֹם בִּיגִינוֹ, וְאִזּוּ נִצְלִיחַ דְּרַכְנוֹ. כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַתְנוֹ תְלוּיָהּ כְּפִי
הָאַהֲבָה שֶׁתְּהִיָּה בִּיגִינוֹ.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיּוּ שְׁבוּרִים מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, רַק תַּחֲזִיקוּ אֶת
עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֶר חִזּוּק. וְעַקֵּר הַחִזּוּק שְׁאֲחַד צְרִיף
לְחִזּוּק אֶת הַשְּׁנִי הוּא בְּעִנְיָן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, כִּי צְרִיכִים לְהַרְגִּיל
אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם לְבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִשְׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר
עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל מַה שֶׁמַּעִיק לוֹ אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאִין
עוֹד דְּבַר שְׁמַצִּיל אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוּת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּתְּבוּדָד עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָה אִמַּר לָכֶם! רְגִילִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לוֹמְרִי: כָּל מַה
שֶׁמַּתְּמַהֲמַת יוֹתֵר הִישׁוּעָה לְבוֹא לְאָדָם, וְהָאָדָם יֵשׁ לוֹ סְבָלָנוּת,
וּמִמַּתִּין וְאִינוֹ מַתְנַאֵשׁ, אֶלָּא מְרַבָּה עוֹד וְעוֹד בְּתַפְּלוֹה, הִרִי אַחֲרֵי-כֵן
כְּשֶׁכָּבַר בָּאָה לוֹ הִישׁוּעָה, הִיא תְּבוֹא בְּשִׁלְמוֹת וּבְהִרְחָבָה גְדוּלָּה עַד

מאד, פי עקר ההצלחה בתפלה הוא כפי הסבלנות וההמתנה שאדם סובל וממתין ומרבה בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, עד שסוף כל סוף יראה את הישועה. וכל אלו שלא יכלו לחכות, על ידי-זה נתבלבלה להם כל התפלה, וכן נתבלבלה להם כל הישועה ונשברו לגמרי. ועל-כן ראו העקר להתאזר במדת הסבלנות, ועל ידי-זה תצליחו בין בגשמי ובין ברוחני. והעקר לא לפל ביאוש, ולא לדחק את השעה, ואז תראו ישועה שלמה.

עליכם לדעת, שכל אחד ואחד יש לו נקדה אשר אין בחברו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד); ועל-כן אי אפשר לצאת ידי חובת כל הדעות — הן במנהגים והן בדעת הבריות, אלא כל אחד ואחד יברר לעצמו דרך קלה, ותמיד יחפש ויבקש בעצמו נקודת טובות, ולא יבלבל את עצמו מאחרים כלל. צריכים תמיד לדעת, שאין לי עם אף אחד כלל, ואין לי להתבלבל מעבודת אחרים כלל, על כל אחד ואחד לעבוד את הקדוש-ברוך הוא כפי בחינתו וכפי עבודתו. ואם הולכים בדרך זו — מצליחים. ועל-כן אל תבלבלו את עצמכם אחד מהשני, ועל ידי-זה דיקא תצליחו דרככם.

נא ונא ראו לחקק היטב דבורים אלו בתוך לבבכם, כדי שלא תתבלבלו משום דבר שבעולם, רק החזיקו את עצמכם ביחד בכלליות לשמח ולבדח אחד את השני, ולדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, והנהגות אי אפשר לתן אחד להשני, אלא חזוק צריכים לתן אחד להשני, כדי שיוציא מהפח אל הפעל את נקדתו וחסקו.

אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, אלא בכל יום ידבר עמו תבונה, שאז יצליח דרכו בזה ובבא לנצח נצחים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

אקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל בסדר אצלך, ותקח את
הישיבה בידיך לקראת השנה הבאה, ותלמד עמהם מסכת ברכות,
וכן שיחזרו הרבה על מסכת סכה, כדי שלא ישכחו מה שילמדו.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע,
ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שבקרוב תהיה לך דירה יפה,
ותצליח בין בגשמיות ובין ברוחניות, העקר לא להתיאש בשום
פנים ואפן, כי היאוש הוא גרוע מהכל, וצריכים להתחדש בכל יום
ויום, כי זה סוד הקיום בדעת רבנו ז"ל — להתחדש בכל פעם
מחדש, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, וכך מצליחים, כי כל
הצלחות אנשי שלומנו היו רק על-ידי שהתחדשו בכל יום. ועל-פן
אשרי ואשרי מי שמחדש את עצמו בכל פעם, ואז טוב לו כל
הימים.

ראה לכתב לי דו"ח, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה ל... גרו יאיר.

חפיתי לשמע ממך, ואין קול ואין עונה, ראה לחזק עצמך, עוד
מעט תראה נסים נגלים, העקר הוא התחזקות, שתחזק עצמך וכן

תְּחִזֵּק אַחֲרֵי, וְזֶה תְּלוּי בְּזוֹה, כְּפִי שְׂמִחָתְּךָ אַחֲרֵי — כֵּן יֵשׁ לִי חִזּוּק בְּעֲצָמוֹ. תְּמִיד תִּזְכֶּר לְעֲצָמְךָ אֶת גְּדֻלַּת הַנְּסִים שֶׁכָּבַר עָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה יוֹסִיף בְּךָ אִמָּץ וְחִזּוּק, רַק שְׂמִחָה וְעוֹד פְּעַם שְׂמִחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לִילֵךְ בְּרִגְעַ זֶה בְּאִיזָה רְקוּד בֵּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְתִצְחַק מִכָּל הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה. וְכִמוֹ שֶׁסִּפֵּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּשִׁעָה שְׁנֹסַע עִם רַבֵּנוּ ז"ל לְעִיר אוֹמֵן לְהִסְתַּלַּק לְעִילָא וְכוּ', עַל הַדְּרָךְ הַפְּלִיט רַבֵּנוּ ז"ל דְּבוּר: "נִחְמָן נָתַן צוֹחֲקִים מִהָעוֹלָם"; כַּמּוּבָא בִּימֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְסִפֵּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁפְּעַם הָיָה בְּמִרְרוֹת גְּדוּלָה, וְהִזְכִּיר לוֹ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: מַה יֵּשׁ לָכֶם לְהִיּוֹת בְּמִרְרוֹת — הֲרֵי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר לָכֶם כֵּן, אִזּוֹ הִתְחִיל לְצַחֵק, וְצַחֵק וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק, וְזֶה אֲשֶׁר הִכְנִיס בּוֹ חִזּוּק עֲצוּם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְתַלּוֹת אֶת הַמְּכַתֵּב הַכֹּלְלִי עַל לויח הַמּוֹדְעוֹת.

כ' תרעז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת הַבְּלָבוּלִים שְׁלָךְ, הַעֲצָה לֹא לְהִתְבַּלְּבֵל וְכוּ', הַעֲקָר צְרִיכִים לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְרִצּוֹת שׁוֹם רִצּוֹן אַחַר מִבְּלַעְדֵי רִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הִנֵּה בְּשִׁבְתְּ זֶה מְבָרְכִים רֹאשׁ חֲדָשׁ אֱלוֹל, וְעַל-כֵּן רֹאוּי לְךָ לְהִתְחִיל לְלַמֵּד בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ת, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ב — מְעַנֵּן כְּסֵדֶר וְשֵׁלָא כְּסֵדֶר, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ, וְעֲצוֹת פְּדַת מַה לְעֲשׂוֹת.

אודות הדפסה — אין למעלה מזה, כי תדע, אֲשֶׁר לא יִשְׁאָר מאתנו רק מה שזכינו את הרבים, והכנסנו גם בהם הרהורי תשובה. ועל-כן ראה לעזור ל... בכל מה שאתה יכול להתרים אנשים, וכן להביא הוראות קבע, ולהוסיף מפיצים, כי עם ישראל צמאים לדבר ה', ובפרטיות בני הנעורים, עובר עליהם מה שעובר, והספרים האלו הם פמים קרים על נפש עיפה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שנותן יד וכתף לעזור, ובפרטיות שיש תחת ידי המון כתבי יד, ספרים נפלאים שצריך עוד להדפיס, ורק זה מה שישאר ממני. ועל-כן מי שיעזור להדפיסם, תהיה לו שיכות עמי בבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קודש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוני"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד אבקש אתכם להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא היסוד בדעת רבנו ז"ל, וככל שאדם שמת יותר, נתרחב לו דעתו ומחו, ותכף-ומיד כשזוכה להרחבת הדעת והרחבת המחין, אזי שום דבר שבעולם אינו יכול לשבר אותו, כי העקר מה ששובר את האדם הוא רק מחמת קטנות וחלישות הדעת, שנופל בקטנות המחין, עד שנדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, ועל-ידי-זה הוא אבוד בעולם הזה ובעולם הבא. ועל-כן תשתדלו להיות בשמחה, ותשמחו איש את רעהו, וההצלחה של האדם בזה העולם היא רק שמחה.

ואנשי שלומנו היקרים מספרים, שנפוליון שעשה מלחמה בעולם והצליח, היתה הצלחתו יוצאת מן הכלל, והיו מלכים

אחרים בודקים מה סוד הצלחתו ולמה הוא מצליח יוצא מן הכלל? ומצאו ששם על החזית הראשונה בעלי מנגנים עם כלי זמר, ועשו שמח מאד בין החילים, ותקף-ומיד כשהיתה שמחה בין החילים, על-ידי-זה הצליחו, כי השמחה מכנסת בטחון בתוך האדם. ועל-כן תשתדלו מאד מאד להיות בשמחה.

מה אמר לכם! ראו לעזר אחד להשני, כי אין עוד דבר גדול בזה העולם מלעזר אחד להשני, כי בזה שעוזרים לזולתו, מקבלים חזרה ממנו יתברך כפל כפלים. והרב הקדוש מברדיטשוב זי"ע שואל: הנה מצינו אצל יתרו (שמות יח, יב): "ויבא משה ואהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חותן משה לפני האלקים", איך זכה יתרו למדרגה כזו, שזכו משה ואהרן וכל זקני ישראל — לאכול לחם לפני האלקים? והשיב: כי אנחנו מוצאים, בשעה שבנותיו היו בצרות, "ויבואו הרועים ויגרשום ויקם משה ויושיעם, וישק את צאנם" (שמות ב, יז), וכשבאו אל אביהם יתרו, ושאל להם: "מדוע מהרתן בא היום, ותאמרנה: איש מצרי הצילנו מיד הרועים, וגם דלה דלה לנו, וישק את הצאן, ויאמר אל בנותיו: ואיו למה זה עזבתן את האיש? קראו לו ויאכל לחם". יתרו עדין לא הפיר את משה רבנו, אדרבה הוא נראה היה כאיש מצרי, אבל ברגע שהוא עזר להן לבנותיו, ושאלן: "ואיו למה זה עזבתן את האיש, קראו לו ויאכל לחם", בשכר זה ששבא לאכול לחם לפני האלקים; אם יהודי עושה טובה לזולתו, הוא מקבל את זה חזרה כפל כפלים ממנו יתברך. ועל-כן תמסרו את נפשכם לעזר אחד להשני, ותזהירו ותבקשו את נשותיכם גם-כן בשמי, שתחזקנה את עצמן ביחד, ואשה תעזר לרעותה, ובזה תגרמו לי נחת-רוח. ומפל שכן לרבנו ז"ל. ועל אחת כמה וכמה באין ערך כלל, איזה נחת-רוח תעשו למעלה להקדוש-ברוך-הוא, כי אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל הנחת-רוח שעושים להקדוש-ברוך-הוא, בשעה שעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד.

נא ונא ראו למסר את נפשכם לקרב נשמות ישראל אליו

תְּבַרְךָ. וְהָרַב הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַ"יִּשְׁמַח מִשֶּׁה" זי"ע ספ"ר, שְׂרָאָה חַזְיוֹן
 אִיף שְׂרַש"י הַקְּדוֹשׁ פִּגְשׁ אֶת הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' יִצְחָק מְדִירָהוּבִיטְשׁ
 זי"ע, אָבִי הָרַב ר' מִיכָל מְזֻלוֹטְשׁוֹב, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "מָה מַעֲשֵׂה בְּנֵכֶם
 בְּעוֹלָם לְמַטָּה, שְׁעוֹשִׁים מִמָּנוּ כָּל-כָּף רַעַשׁ פֹּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת?"
 וְהָשִׁיב לוֹ: "ר' יִצְחָק בְּנֵי לוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמָּה". וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ
 הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַש"י הַקְּדוֹשׁ. וְשָׂאֵל: "מָה עוֹד הוּא עוֹשֶׂה?" וְהָשִׁיבוֹ:
 "ר' יִצְחָק בְּנֵי מַחְלֵק הַרְבֵּה צְדָקָה". וְשׁוֹב לֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ שֶׁל
 רַש"י זי"ע. וְשָׂאֵל: "מָה עוֹד הוּא עוֹשֶׂה?" עָנָה וְאָמַר: "בְּנֵי מַחְזִיר
 בְּנֵי אָדָם בִּתְשׁוּבָה, וּמְזַכֵּה אֶת הָרַבִּים". אָז נִתְלַהֵב רַש"י הַקְּדוֹשׁ
 מְאֹד, וְאָמַר: "אִם בֶּן אֲנִי מִבֵּין כָּבֵר לְמָה עוֹשִׁים רַעַשׁ כָּל-כָּף גְּדוֹל
 בְּשָׂמִים מִמָּנוּ". רוֹאִים מִזֶּה אֶת הַזְּכוֹת הַגְּדוֹלָה שֶׁל אָדָם הַמְזַכֵּה אֶת
 הָרַבִּים. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְזְכוֹת אֶת הָרַבִּים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל
 בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְּדוֹלָה, וּמְכַל שִׁכְּוֹן וְכָל שִׁכְּוֹן כְּשֶׁנִּכְנָסִים אוֹרְחִים
 מִבַּחוּץ, עַל־יָכֶם לְקַרֵּב אוֹתָם וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
 פְּרָטִית. וּכְמוֹ-כֵן אִתָּם צְרִיכִים עִם תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם לְדַבֵּר דְּבוּרֵי
 אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי סוּף כָּל סוּף נִצְטָרֵךְ לַתֵּן אֶת הַדִּין שֶׁלֹּא
 דְּבַרְנוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד עִם הַשְּׂכֵנִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
 וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ כָּלֵל. מָה יֵשׁ לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ?! תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ
 מְגַלִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין לָנוּ מָה לְהַתְּבַיֵּשׁ בָּזֶה. וְעַל-כֵּן
 רָאוּ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזָקִים לְדַבֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד עִם הַשְּׂכֵנִים שְׁלוֹ,
 לְקַרְבוֹ וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְעוֹדְדוֹ וּלְשִׂמְחוֹ, וְזוֹ הַמְצָוָה הַכִּי גְּדוֹלָה,
 כִּי לֹא בַחֲנָם אִתָּם גָּרִים עִם שְׂכֵנִים, כָּל אֶחָד עִם הַשְּׂכֵן שְׁלוֹ, כְּדִי
 לְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, הַתְּאַזְרוּ בְּעִזּוֹת וּבְעַקְשָׁנוֹת
 דַּקְדָּשָׁה, וְאֵל תְּתַבַּיֵּשׁוּ, כִּי הִנֵּה עוֹד מְעַט נִצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְיִתְּבַעוּ
 אוֹתָנוּ לְדִין בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן — הִנֵּה לָךְ שְׂכֵן פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי, לְמָה לֹא
 דְּבַרְתָּ עִמּוֹ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה?! לְמָה לֹא שִׂמַּחְתָּ אוֹתוֹ?! לְמָה לֹא
 הִתְעַנֵּינִתָּ בְּצַרוֹתָיו?! רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם מִתְּאַבְדִּים, יִשְׂאֵלוּ אוֹתָנוּ: לְמָה
 לֹא חֲזַקְתָּ אוֹתָם?!

עַל-כָּל-פָּנִים זֶה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוֹדָתָנוּ — רַק לְחַזֵּק אֶת עִם
 יִשְׂרָאֵל, וְאֵף שְׂאֲנַחְנוּ שְׂבוּרִים, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִה שְׂעוֹבֵר

— צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עִם כָּל זֹאת עָלִינוּ לְחֻזֵק אֶת אַחֲרִים. וּבִזְכוּת זֶה שֶׁנְּחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, יְהִי לָנוּ גַם-כֵּן חֻזֵּק.

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם, וּבִזְכוּת זֶה גַם אַתֶּם תִּהְיוּ חֻזְקִים.

נָא וְנָא רְאוּ לַעֲזֹר לְהֵרֵב ... שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹר מְנַהֵל לְנַהֵל אֶת הַתְּלֻמוֹד תּוֹרָה שְׁלָנוּ, וַתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָה אִתּוֹ בְּאִפְּן שֶׁנִּצְלַיִח עִם הַבְּנִים לְכָל הַגִּילָאִים, מַעַת שֶׁיִּתְחִיל הַשְּׁבִיעַ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, הַתְּלֻמוֹד תּוֹרָה. וְכֵן תִּהְיוּ בְּקֶשֶׁר עִם ... הַמְּנַהֵלֵת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר שְׁלָנוּ, וַתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָה בְּאִפְּן שֶׁנִּצְלַיִח לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנוֹת לְצַנִּיעוֹת. אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שֶׁהִילָדִים שְׁלָנוּ יְהִיוּ בְּקִיָּאִים בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת" בְּעַל-פֶּה, כִּי הַמְּדוּת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְאִם נָשִׁים דְּגָשׁ עַל הַמְּדוּת וְעַל הַהִתְנַהֲגוֹת וְדַרְךְ אַרְץ, וְלִשְׁמֹר שְׁלֵא יַעֲשׂוּ שׁוּם הֶרֶס, וְיִשְׁמְרוּ עַל הַנְּקִיּוֹן, וְיַעֲזְרוּ לַהוֹרִים שְׁלֵהֶם וְכוּ' וְכוּ', אֲזַנְקִים 'חִילִים' לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חִילֵי בֵּית דָּוִד, וְיִגְדְּלוּ צַדִּיקִים וְצַדִּיקָנוֹת.

תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְבֹא לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעַרִיב — בְּמַגְנֵן, מִי שֶׁיְכוּל לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵן — אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ! וּמִי שֶׁאִינוּ יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵן, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יְבֹא בְּזִמְן הַתְּפִלָּה, וַתִּשְׁתַּדְּלוּ לְשִׁמּוֹחַ אֶחָד בְּשִׁמְחָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְחַס וְשָׁלוֹם, לְהַצְטַעַר בְּצַעֲרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, בְּאִפְּן שֶׁנִּחְיָה בְּיַחַד כְּמִשְׁפָּחָה אַחַת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלַיִח.

רְאוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדֵי, שְׁאֲזַכֶּה כָּבֵד לְצִאת מֵהַצָּרוֹת וְהַחֻבּוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת אוֹתִי — הֵן בְּבֵיתִי וְהֵן בְּחוּץ וְכוּ' וְכוּ', וְאֲזַכֶּה לְבֹא לְגוֹר אַתְּכֶם. וּבְיָדָאֵי תְּפִלַּת רַבִּים תִּקְבַּל בְּשָׂמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלַּתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כ' תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאָה, כ"ו מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רק חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד, וּלְמַעַן הַשֵּׁם אֵל תִּתְגַּרֵּשׁ, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי
יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה מְצַלַּחַת וְכוּ', עֶבֶר עָלֶיךָ עֲכָשׂוּ מִשְׁבַּר קִשָּׁה
וְכוּ', כִּי לְקַחְתָּ עַל עֲצָמֶךָ יוֹתֵר מִכְּחֶךָ — הֵן הַחֲנוּת וְהֵן בְּסַפְרִים
וְכוּ' וְכוּ', הַזֶּה אֲשֶׁר שָׁבַר אוֹתְךָ. רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים
נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמְּצַפֶּה לְרְאוֹתְךָ בְּקִרְוֹב...

כ' תרפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאָה, כ"ו מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אַקוּהָ שֶׁהִכַּל בְּסֵדֶר אֲצִלְכֶם. רְאֵה לְהִתְחַזֵּק אֶת הַפְּקִס פְּתוּחַ, כִּי
אֲנִי רוֹצֶה לְשַׁלַּח לָךְ עוֹד "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", יֵשׁ לִי עַל זֶה
מְגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִתֵּן לְכַתֵּב.

רְאֵה לְחֲזוּק עֲצָמֶךָ בְּיוֹתֵר, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵה יִשְׁאַר מְאַתָּנוּ.
וְרוֹאִים בְּחוּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, אֲנָשִׁים מְטַעִים עֲצָמָם בְּיוֹתֵר וְכוּ',
וְלֹא עוֹד אֵלָּא מְטַעִים אֶת הָעוֹלָם וְכוּ', אֲבָל כַּמָּה יְכוּלִים לְהִטְעוֹת,
עַד שְׂמִגְיַעִים אֶל הַקְּבֵר וְכוּ'.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, וְרַק זֶה יִשְׁאַר
מְאַתָּנוּ, כִּי כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל הוּא רַק גְּלוּי אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, חֲזוּק

אָמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא הָעֶקֶר וְהַיְסוּד בִּיְהוּדוּת, וּבְלֹא זֶה הַכֵּל
דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ו מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ. רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ לְחִיפָה לְכֻלָּם וְלִהְיוֹת
בְּשִׁמְחָה, אִף שְׁזֶה קָשָׁה וְכוּ', אֲבָל שְׂמִחָה הִיא סִגְלָה לְבָנִים. וְאוֹדוֹת
... אֵין מֶה לְחַשֵּׁשׁ בְּדַבְּרֶךָ, כִּי הֵם רַק רוֹצִים לְעֹזֵר לְמִי שְׂאֵין לוֹ,
וְעַל־כֵּן אֵין בְּזֶה שׁוּם גְּנֻבַת דַּעַת, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָכֶם וְכוּ'.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ שְׂאֲתֶם עוֹבְרִים דִּירָה סְמוּךְ לְ"הֵיכַל־
הַקֹּדֶשׁ", וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה 'מְשֻׁנָּה מְקוּם מְשֻׁנָּה מְזוּל',
וְתִפְקְדוּ בְּזֹרַע שֶׁל קִימָא בְּקָרוֹב בְּזִכּוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהֵייתֶם עַל צִיּוּנוֹ.

תּוֹדָה רַבָּה מַעֲמֵק הַלֵּב עַל הַמַּתְנָה שְׁהִבַּאתֶם — הַתְּמוּנָה שֶׁל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁתִּהְיֶה תְלוּיָהּ בְּבֵיתִי.

בְּעֵינֵי וְכוּ', טוֹב שְׂתֵאמַר לְמַמְנָה, שְׁקָשָׁה לָךְ לְתִפְקֹד וְלִהְתְּמוּד
עִם הַמְטָלוֹת וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּהְיֶה מְשַׁחֲרֵר
לְגַמְרֵי. תִּדְבֹר בְּתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְצָחוּק כָּלֵל, וְאֵז תִּרְאֶה
יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

אם תוכל לגמר למעלה את הארון תחת הכיור, כי זה מאד מכוער, וחבל שאוכלים שם בסעדה שלישית ובשמחות.

כ' תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

מאד מאד רציתי לשמע ממך איך עברה הקיטנה וכו', וכמה אני חיב לכם, ובסוף שבוע הבא יהיה לך, בעזרתו יתברך, כל הכסף.

ראי לכתב איזו כתבה יפה (או על-כל-פנים למסר בעל-פה ל...) , כדי שידפוס את זה בעתון הבא, שיצא לאור בסוף שבוע הבא, ותכתבי או תספרי לו פרטים בענין הקיטנה, ואיך עבר בהצלחה מרבה כל הקיץ.

נא ונא ראי לחזק עצמך, כי אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה והחדנה והנחת-רוח שאת גורמת לי, בזה שלקחת על עצמך משימה כל-כף קשה — לחנך את בנות אנשי שלומנו, אשר אני רוצה מאד מאד להקים מערכת חנוף מצינת על טהרת הקדש, ולכן ראי לעזר לי בזה, ותמיד לעשות למען השלום, כי מי שמחזיק במדת השלום, מחזיק במדתו יתברך. ואליהו הנביא מתגלה אליו, שהוא מלאך השלום. וצריכים תמיד רק לעבד למען השלום — בין נשות אנשי שלומנו בכלל, ובין המורות בפרט.

אני מקווה שתהיה לכם השנה גם-כן שנה מצלחת, בעזרתו יתברך שמו, בחנוף הבנות.

טוב מאד לשנן לבנות מ"ספר-המדות", כי המדות הן יסוד כל אדם, ובלי מדות האדם הוא פרא, חיה טורפת, רחמנא לצלן.

מה טוב ומה נעים, אם את יכולה לחזק ולעודד את כמה מנשות אנשי שלומנו, כמו ... אשר היא גרה רחוק משאר אנשי שלומנו, וצר ומר לה, ואין לה חברות. וכן ... וכו' וכו', צריכים לחזק אותן, וזו מצוה רבה עד מאד, כי אין להן אף אחד. וכן צריכים להתעניין עוד מי מנשות אנשי שלומנו צריכה חזוק, ותארגני משהו פעם בשבוע, שיתאספו כל הנשים באולם למעלה ב"היכל-הקדש", ואשה תחזק את רעותה, וכן תמיד להתיעץ יחד עם ההורים מה יכולים לעשות בשביל המתמידים, ובשביל הפעילות לבנות וכו', באפן שלא יסתובבו הפקר, חס ושלום, רק לשמר עליהם בשבע עינים.

נא ונא חזקי ואמצי, כי גדול אדוננו ורב להושיע, הרבי בתפלה, כי רק זה הפלי נשק שלנו, ורק על-ידי-זה נצליח דרכנו בחיינו. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה להקים "עיר ברוסלב", והמושבה הזו תתהפך להיות עיר גדולה.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תרפג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הניקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי שיש לי, שלקחת על עצמך משימה כל-כך חשובה ויקרה כמו החנוף, ואף שבהתחלה יהיה קשה מצד הכסף והממון וכו', אבל אני בטוח, שהכל יתהפך לטובה (בשביל זה טוב מאד לתאם כל דבר גם עם ... כי היא עושה ממש מסירות נפש, וחוסכת כסף מפיה, ומשקיעה בבית-הספר ובתלמוד-תורה, ועל-כן כדאי לתאם עמה כל מה ששייך לחנוף, כי כל כוננתה היא ממש לשם שמים, ואינה חוסכת

זמן וכסף, ומפקירה הכל, העקר שתהיה הצלחה בחנוכה שלנו, שזה צפור נפשונו).

גא ונא ראה לחזק עצמך בכל ענייך, ותקח את כל העניינים בידיך ללכת עם המלמדים באהבה והבנה, כי אתה יודע מה זה מנהל קשוח וכו', וכאן אצלנו כל המלמדים הם ממש רק בהתנדבות וכו', כי למעשה הם לא רוצים, אף הכרחתי אותם. ולכן כדאי ללכת עמם בעדינות ובאהבה, כי סוף כל סוף את בנינו הם מחנכים, ואת הילדים צריכים לתפס היטב היטב, וכבר מהיום הראשון שידעו שכבר אין הפקר, ומהיום והלאה יהיה פקוח חזק עליהם.

בענין ההצעה שמציעה ... שילמדו עד רבע לשלש, ואחר-כך מתמידים, מה דעתך על זה? כי על-ידי-זה נחסך מבשלת וכו', או אולי לא כדאי, אלא רק בתקופה עד שיתרחב לנו. אל תשפח, שאנחנו נמצאים בתנאים מאוד קשים, אף אחד אינו עוזר לנו, פשוטו כמשמעו, והסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, רק מוסר ומוסר וכו'.

העקר ראה לתפס את העניינים ביד חזקה, שהילדים ידעו שמהיום והלאה אין חכמות כלל, כי אני רוצה להקים מערכת חנוכה הכי מצינת לילדים שלנו, והעולה על הכל — שיהיו בקיאים ב"ספר-המדות" בעל-פה, כי המדות הן יסוד האדם, ובלי מדות האדם כחיה טורפת, רחמנא לצלן.

כדאי אולי לאסוף את כל ההורים קדם הפתיחה, ולדבר עמם חד משמעית, שיהיו לעזר ולא לבקרת, ואם צריכים מכתב כללי לקרות לפניהם, אכתב בעזרת השם יתברך.

וכן בענין שדברת לכתב פעם בשבוע מכתב לתלמידים של כל התלמוד-תורה, גם-כן אעשה כן, בעזרת השם יתברך.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק, כִּי אִם תִּקַּח אֶת כָּל הָעֲנִינִים הַיָּטִב הַיָּטִב
בְּיָדֶיךָ, תִּרְאֶה סְפוּק גְּדוֹל בְּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, וּפְרִנְסָה יְהִיָּה בְּשַׁפְּעָה, וְכָל
הָעֲנִינִים יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כ' תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה, כִּי מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה וְהַנְּחִיחָה־רוּחַ שְׂאֵת
גּוֹרְמַת לִי בְּעֵינַי הָעֶזֶר, שְׂאֵת עוֹזֶרֶת לִי לְהַקִּים מַעֲרֶכֶת חַנוּךְ לְבָנוֹת
עַל טְהֻרַת־הַקֹּדֶשׁ, אֲנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין הַיָּטִב הַיָּטִב אֶת כָּל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ
שְׁלֹךְ, וּמָה שְׂאֵת סוּבְלָת, אֲבָל תֵּאֲמִינִי לִי, שֶׁהַכֵּל כְּדָאִי, כִּי כְּמוֹ שְׂאֵת
רוֹאֶה עֲכָשׁוּ כָּאֵן "מוֹשְׁבָה", פֹּה הַכֵּל יִתְהַפֵּף, וְתַהֲיֶיהָ עִיר וְאִם
בְּיִשְׂרָאֵל — "עִיר בְּרִסְלָב", וְאֵף שְׁזֵה נִרְאֶה כְּחֹלֶם, אֲבָל תֵּאֲמִינִי
לִי, שֶׁהַחֹלֶם הַזֶּה יִתְגַּשֵּׁם, הַרְבֵּה מוֹשְׁבוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִתְהַפְּכוּ
וְנִתְהַוּוּ לְעִיר גְּדוֹלָה, כְּמוֹ־כֵן כָּאֵן בְּיִבְנָאֵל. הַעֲקֹר רְאֵה לְעֹזֵר לִי בְּעֵינַי
הַחַנוּךְ, וְאֲנִי מַצְדִּי אֲבַקֵּשׁ תְּמִיד מִמְּנֹו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲוִים וְיִרְחִים וְיִרְחִיב
לָנוּ, וְאֲשַׁתְּדֵל לְעֹזֵר בְּמָה שְׂאֲנִי רַק יָכוֹל. וְחָשׁוּב מְאֹד, שֶׁהַכֵּל יִלְךְ
בְּמַדַּת הָאֱהָבָה וְהַשְּׁלוֹם וְהַוַּתְרָנוּת וְכוּ', כִּי טְבִיעֵי בְּגִי־אָדָם שׁוֹנִים זֶה
מִזֶּה וְכוּ', עֲקֹר הַכּוֹנֵה צְרִיף לְהִיּוֹת רַק לְדַבֵּק עֲצָמָנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשֵׁם
כָּל הַפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת מִתְאַחֲדוֹת בְּאַחֲדוֹת אַחַת, וְזֵה שִׁיף לְכָל פְּרִט
וּפְרִט — הֵן עִם הַמּוֹרוֹת, וְהֵן עִם הַהוֹרִים.

טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּכְתְּבֵי מַשְׁהוּ בְּשִׁבִיל עֵתוֹן "אוֹר יִבְנָאֵל", שְׂצְרִיף
לְצֵאת לְקִרְאֵת סוּף שְׁבוּעַת הַבָּא. וּבְכָלֵל — אֵיךְ מִתְחִילִים לְפִתּוֹחַ אֶת
בֵּית־הַסֵּפֶר לְקִרְאֵת הַשְּׁנָה הַבָּא וְכוּ' וְכוּ', וּמָה בְּקִשְׁר לְתִיכּוֹן, הָאֵם
כָּל הַבְּנוֹת מוֹכְנוֹת לְלַמֵּד אֲצִלָּנוּ, וְכֵן מָה בְּקִשְׁר לְ... מִירוּשָׁלַיִם.

נָא וְנָא לְהַתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, זְכָרִי הַיָּטֵב, כִּי אַתָּה עוֹסֵקת בְּמִלְאכַת שָׁמַיִם, חַנוּף תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן, שֶׁהֵם יְלָדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַעֲתִיד שְׁלֵנוּ, כְּדַאי הַשָּׁנָה לְהַחֲדִיר בָּהֶם הַרְבֵּה לְמוֹדִים מְרַבְּנוּ וְ"ל וְאַמוּנַת חֲכָמִים, שְׁנֵה הַיְסוּד, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — מַדּוֹת, כִּי בְּלִי מַדּוֹת הָאָדָם הוּא כְּמוֹ חֲזִיה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן טוֹב שְׁיִלְמְדוּ הַרְבֵּה "סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת", וְיִשְׁנְנוּ אֶת זֶה בְּעַל-פִּיה, וְיִתְּנוּ לָהֶם פְּרָסִים עַל זֶה.

אִף שְׁאַתָּה מְאֹד טְרוּדָה בְּעִנְיַן בֵּית-הַסֵּפֶר, אָבֵל הִיָּה כְּדַאי לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּ בְּשִׁבִיל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאוּלַי כְּדַאי שְׁתִּשְׁבְּנָה יַחַד כָּל הַמּוֹרוֹת בִּיגִיכֵן, וְתִטְכַּסְנָה עֲצָה פְּדַת מַה לַעֲשׂוֹת לַעֲזוֹר לְכָלֵן בְּעַדְיוֹד וּבְמִלָּה טוֹבָה. הִנֵּה ... מְאֹד שְׁבוּרָה, הִיא גְּרָה בְּדִירָה עַלּוּבָה וְכוּ', וְאִין לָהּ שְׁכָנִים עִם מִי לְדַבֵּר, כִּי מְגוּרִיָּה רְחוּק מִשְׁאַר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וְכֵן ... סוּבְּלַת הַרְבֵּה וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד כַּמָּה נְשִׁים, וְחָבֵל מְאֹד, וְצָרִיכִים לְרְאוֹת שְׁתַּתְּאֲסִפְנָה כָּל הַנְּשִׁים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, וְאִנִּי אֶכְתֵּב לְכֵן מִכְּתָב כְּלָלִי, וְתִקְרָאנָה אוֹתוֹ בְּצוּתָא, כִּי הָעֵקֶר לְהַחֲזִיק עֲצָמְנוּ בְּיַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

כ' תרפה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר רְאֵה, כ"ו מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבָרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזְק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אִנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה לָךְ יוֹתֵר קַל עִם תְּלִמִּידֵי הַיְשִׁיבָה, אַתָּה כְּכֹר מְפִיר אוֹתָם פְּחוֹת אוֹ יוֹתֵר.

העקר ראה ללמד עם אנשי שלומנו "לקוטי-הלכות" בכל שבת
 חק ולא יעבר, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרפו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ז מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
 שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", הגרים
 ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד, וישמרם
 ויצילם מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה
 בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! הנה אנחנו עומדים לפתח בעוד יום את
 התלמוד תורה לכל הגילאים, ואת בית-הספר לכל הגילאים, לזאת
 בקשתי לכל אחד ואחד מכם בלי יוצא מן הכלל, מי שיש לו ילדים
 בתלמוד תורה ובבית-הספר, שיבוא אל האספה כללית שתתקיים
 למעלה באולם "היכל-הקדש", ותטכסו עצה כדת מה לעשות בענין
 החנוף, אשר הוא צפור נפשי, וזה צריך להיות אישון עיניכם, כי
 החנוף הוא היסוד והעקר בעם ישראל, ואני מקנה להקדוש-ברוך-
 הוא, שהשנה נצליח מאד מאד, כי יש לנו צות חדש, ובפרט שהרב
 ... גרו יאיר, יהיה המנהל בתלמוד תורה, וגיברת ... תחיה, תהיה
 המנהלת בבית-ספר, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שנצליח השנה
 באפן יוצא מן הכלל, אף צריכים מאד מאד את שתוף הפעלה
 שלכם בכל פרט ופרט. הנה עשו תקנון, אתם צריכים לראות לקיים
 מה שכתוב בו, ובפרט שההורים יכבדו את המלמדים והמורות של
 בניהם ובנותיהם, ולא יערכו עליהם שום בקרת בפני הילדים, ואם
 יש לכם איזו בקרת, שחם ושלום, לא תעשה בנוכחות הבן או הבת,
 כי זה מוריד את הפבוד והדרך ארץ וכו', ודבר זה מוכן מעצמו.

נא ונא ראו להיות לי לעזר, שנוכל לפתח את התלמוד-תורה

אָשׁר כ' תרפז בנחל קלא

בתכלית ההדור והיפי בגשמיות וברוחניות, ואני מקנה להקדוש-
ברוך-הוא, שיהיו לנו השנה הפתעות גדולות, העקר מה שאנחנו
צריכים זה תפלה ובקשה, ואז נצליח את דרכנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו לראות רב נחת מילדיכם, ונזכה
לחנך את ילדינו בדרך ישראל סבא, ולא נתפעל משום בריה
שבעולם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרפז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ז מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וגם התקנון, ותאמין לי, שאין מה
להוסיף על זה, הוא מאד מאד יפה, והלואי שתעמד חזק בדבר זה,
ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתצליח מאד מאד, וגם במשך
השנה יהיה לנו שפע שנוכל להכפיל את המשכורות, ולא יחסר לנו
שום דבר. אנחנו רק צריכים להתחיל במסירות נפש, ואז יערה
עלינו רוח מפורם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו.

ראה לקחת את ענין החנוכה בימים, וצריכים מאד מאד לדאג
על מתמידים אחר הצהרים עם פרסים, באפן שהילדים לא ילכו
בהפקר, חס ושלום, כי צריכים להעסיק אותם כל שעות היום, ומי
יתן, שנוזכה למצא משהו, ואולי הבחור ... מסגל לזה, שיתפס את
הילדים שאינם הולכים למתמידים, העקר שיהיו תחת פקוח
והשגחה, כי ילדים צריכים לשמר מאד מאד, ואני מוכן אפלו
לשלם ל... העקר שיחזיק את הילדים.

רק חזק ואמץ, ואל תירא ואל תחת משום דבר שבעולם, כי

קלב אשר כ' תרפח בנחל

גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראה נסים וגלים שייעשה
הקדוש-ברוך-הוא.

ראה ללמד אותם גם נגינה, ובכלל צריכים להכניס אורה של
שמחה בין הילדים, שינגנו וישירו תמיד, ושיהיה שמח.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח מנחם-אב ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אני מקנה, שתוך יומים יגמר כל הספר "הנהגות ראש השנה",
יש לי על זה מניעות עצומות, אם תוכל להדפיסו — הרי טוב,
ואם לא — אזי יהיה לשנה הבאה, מה לעשות?! אני נמצא
בלחצים גדולים מכל הכוונים.

דברתי עכשו לאומן, ואיני יכול לתפס את הגוי רק ענה אחד
מארץ ישראל, וכן היה לי מתרגם שדבר עם גוי אחד משם, והם
כלל אינם יודעים שבונים בשבילי, ועל-כן אני דואג על זה, מי
יודע מה שחדו את הגוי. על-כן אם יש לך איזו אפשרות, מאד
מאד דחוף לבקש מ... שיברר האם הגוי שלי בונה בשבילי, ואם
אינו משטה בי, כי הגוי שהרים את הטלפון אמר שנסע לחפש ...
וכנראה שזה שקר, כי הוא הגוי שבונה את בית-המדרש הגדול,
ולכן אם אתה יכול לברר אצל ... וכן אם אתה יכול לשאל אותו
מה הטלפון של ... ואני אדבר עמו ישירות.

בענין בית-המדרש הגדול, איני מפחד כלל, אדרבה הם צריכים
לפחד ממני, שלא אקח מהם אנשים... לי אין מה להתפחד מהם
כלל, אבל אני מפחד שלא שחדו אותו, כי הם מסגלים להפל וכו',
ועל-כן אם אתה יכול לברר אצל ... אהיה לך אסיר תודה, כי אחרת
אני צריך להטריח עצמי לנסע לשם, או לשלח שליח, והן הוצאות

אֲשֶׁר כ' תרפח בְּנַחֵל קלג

וּטְרָחוֹת גְּדוּלוֹת. וְעַל כָּלֵם, שֶׁהַגּוֹי יִסְחַט עוֹד כְּסָף מִמֶּנִּי, כִּי זוֹ דְרָכָם
שֶׁל הַגּוֹיִם, יִמַּח שְׁמֵם, כְּשֵׁרוּאִים שִׁיכוּלִים לְהוֹצִיא כְּסָף וְכוּ'. וְעַל-כֵּן
רָאָה לְעֵנוֹת לִי מַה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְבָרַר אֶת הַטְּלָפוֹן שֶׁל
... וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

בְּעֵנִין "הַנְּהֻגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", תַּעֲשׂוּ כְּפִי הַדְּקָדוּק, אִין עוֹד
הַרְבֵּה כָּבֵד, אָבֵל זֶה נִכְתָּב פְּסָקָא פְּסָקָא עִם הַרְבֵּה מֵרְאִי מְקוּמוֹת
מ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת", בְּאֲמַת אִם לֹא הָיוּ לִי טְרַדוֹת כְּאֵלוֹ, צְרוֹת
וְיִסוּרִים כְּאֵלוֹ, שֶׁצְרִיכִים מְחַר לְפִתּוֹחַ תַּלְמוּד-תּוֹרָה לְכָל הַגִּילָאִים,
וּבֵית-סֵפֶר לְכָל הַגִּילָאִים, וְצְרִיכִים לְשַׁכְנֵעַ מְלַמְדִים וּמוֹרֵי וְכוּ', וְזֶה
רַק הַנְּגָלוֹת, וּמַה יֵשׁ לִי בְּבֵית וְכוּ' וְכוּ', אִם לֹא הָיוּ לִי הַטְּרַדוֹת
הָאֵלוֹ, הָיִיתִי עוֹשֶׂה סֵפֶר פִּי-עֶשְׂרָה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט שֶׁל הַתְּפִלָּה,
אֵךְ מַה לַעֲשׂוֹת.

בְּעֵנִין הַקּוֹנְטְרַסִים: א. מַעֲלַת נְסִיעָה לְצַדִּיקִים. ב. הַשְׁתַּטְחוֹת.
ג. קְבוּץ רֹאשׁ הַשָּׁנָה. ד. חוֹבַת הַשְּׂמִירָה. וְאוּסִיף עוֹד שְׁנַיִם אוֹ
שְׁלֹשָׁה קוֹנְטְרַסִים, זֶה לֹא לוֹקַח הַרְבֵּה זְמַן אֶצְלִי, כְּשֶׁעָה כָּל קוֹנְטְרַס,
אָבֵל קֹדֶם צְרִיכִים לְגַמֵּר עִם "הַנְּהֻגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", אֲסוּר לְדַחֵק אֶת
הַשְּׁעָה, אִם כָּבֵד כּוֹתְבִים, זֶה צְרִיף לְצֵאת יָפָה.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

עֲשֵׂה בְּחֻמְתְּךָ, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהֵאֲמִין גַּם לְ... אַתָּה תִּצְלַח אֲלֵיו
מְחַר וּתְדַבֵּר עִמוֹ, וּתְבָרַר אִם לֹא עָשָׂה חֲדָרֵי שִׁנָּה.

כ' תרפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים כ"ח מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גַּרְם יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אודות שְׁאַלְתְּכֶם בְּעֵנֶן וְכו', בְּאֵמַת הַיִּינוּ צְרִיכִים לְהִתְקַבֵּץ בְּכֹל יוֹם בְּיַחַד וּלְדַבֵּר, כִּי כֹף הָיָה נוֹהֵג מוֹהֲרֵנִי וְי"ל, שְׂבָכֵל יוֹם וַיּוֹם דִּבֵּר עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְחִזַּק אוֹתוֹ, וְאִם יוֹם אֶחָד לֹא בָּא אֵלָיו אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ וְי"ל, אֲזַי הוּא יֵצֵא וְחִפֵּשׂ אֶת מִישָׁהוּ לְדַבֵּר אִתּוֹ, לְחִזַּק לְעוֹרֵד לְשִׂמְחָה אוֹתוֹ. כִּי כֵן צָנְנוּ רַבֵּנוּ וְי"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד), בְּעֵנֶן נִקְדַּת הַחֶבֶר, שְׂצָרִיכִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִזְדַּרֵּז בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ וְי"ל בְּלֵי שׁוֹם חֻכְמוֹת. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּמִיד הָיוּ מְקַפִּידִים עַל זֶה, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשָׂה כֹל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם, שֶׁיְהִיוּ פְרוּדִים בֵּין גְּשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט בֵּין אֲנָשֵׁי רַבֵּנוּ וְי"ל; כִּי אִם הָיְתָה אֶחָדוֹת וְאֶהְבָּה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָיְתָה טוֹבָה גְדוֹלָה לְכֹל הָעוֹלָם. רַבֵּנוּ וְי"ל אָמַר פְּעַם: אִם אַתֶּם הֵייתֶם בְּשִׂמְחָה, הָיְתָה טוֹבָה גְדוֹלָה לְעוֹלָם; הֵיינוּ בְּגִי-אֲדָם מִסְתוֹבְבִים מְלֵאֵי יְאוֹשׁ וּמְרָה שְׁחוּרָה, כֹּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ חִבְלֵתוֹ, אֶת הַיְסוּרִים וְהַמְרָה שְׁחוּרָה שְׁלוֹ, וְהִנֵּה לְפִתְעָ בָּא אֶחָד חֹסֵד בְּרִסְלָב בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְשִׂמְחָה וּמְשִׂמְחָה אֶת הַזּוּלָת, אֵין מְצָנָה גְדוֹלָה מִזֹּו. לְזֹאת אָמַר רַבֵּנוּ וְי"ל: אִם תִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה, תִּהְיֶה טוֹבָה גְדוֹלָה לְעוֹלָם.

לְזֹאת רְצוֹנִי לְהוֹדוֹת לְכֶם, עַל שְׂאַתֶּם נוֹסְעִים בְּצוֹתָא בְּיוֹם שְׁנֵי וְחִמְשֵׁי לְהַפְצָה. אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנַּחַת רוּחַ שְׂאַתֶּם גּוֹרְמִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי סוּף כֹּל סוּף כְּשִׁיּוֹצְאִים לְחוּץ בֵּין עַמּוּד יִשְׂרָאֵל, וּמְדַבְּרִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין דִּבֵּר גְדוֹל מְזֹוה; כִּי בֶן-אֲדָם, יְכוֹל לְעַבֵּר עָלָיו יוֹם, שְׁבוּעָה, חֲדָשׁ, שָׁנָה וּלְפַעְעָמִים אֲפֵלוּ

שָׁנִים, שְׁאִינוֹ נֹזֵכַר בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עַד כְּדֵי כֶּף בְּגִי-הָעוֹלָם שְׁרוּיִים בְּחֶשֶׁךְ, בְּשֵׁנָה וּבְתַרְדֵּמָה, שְׁכָל הַדְּבוּרִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוּזָרִים בְּעֵינֵיהֶם, כִּי לָהֶם הַכֹּל חֶשֶׁךְ, וּכְשָׂבָא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמִתְחִיל לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, מְחֻזַּק וּמְעוּדָד וּמְשֻׁמַּח אוֹתָם, הוּא מְכַנֵּס תְּקוּהָ בְּחַיֵּיהֶם. כִּי מִי שְׁשֻׁרוּי בְּאוֹר, אִף פְּעַם לֹא יוּכַל לְהִבִּין אֶת הַשְּׁרוּי בְּחֶשֶׁךְ, מִי שְׁשָׂבַע אִף פְּעַם לֹא יִרְגִישׁ אֶת הַצָּעַר שֶׁל הָרָעָב. לְזוֹת מֵאֵד מֵאֵד קָשָׁה לְאָדָם שֶׁתָּמִיד מְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתָמִיד חוֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִבִּין אִיךָ יִתְכַן כְּדַבֵּר הַזֶּה, שְׁאָדָם רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִינוֹ יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אִינוֹ מְדַבֵּר וְאִינוֹ חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁר זֶה מֵה שֶׁדוֹר הַמְּלָךְ מִתְּפַלֵּא וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים קֵלֵט, ו'): "פְּלִיאָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׁגְּבָה לֹא אוּכַל לֵה"; אֲנִי מֵאֵד מִתְּפַלֵּא, וְאִינְנִי יְכוּל לְהִבִּין, כִּי־צַד שִׁיף שְׁאָדָם יֵהָא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. "אָנָּה אֵלֶךְ מְרוּחָךְ וְאָנָּה מִפְּנֵיךְ אֲבָרַח, אִם אֶסַּק שְׁמַיִם שָׁם אֲתָה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ"; אֲנִי עוֹלָה לְשָׁמַיִם, אֲנִי יוֹרֵד לְשְׂאוֹל תַּחְתִּית — גַּם שָׁם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא. "וְאֹמֵר אֶךְ חֶשֶׁךְ יִשׁוּפְנִי וְלִילָה אוֹר בְּעַדְנִי, גַּם חֶשֶׁךְ לֹא יִחְשִׂיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּי־וֹם יֵאִיר" וְגו', "עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלִיתֵי נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ, וְנִפְשֵׁי יוֹדֵעַת מֵאֵד", דוֹר הַמְּלָךְ כָּל-כֶּף מִשְׁתוֹמֵם עַל כֶּף. לְזוֹת, בְּזֶה שְׁאֲתָם יוֹצְאִים בְּחוּץ לְהַפְצָה בְּצוֹתָא, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חוּזַק, יֵשׁ לָכֶם חוּזַק לְחוּזַק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הַתְּקוּוֹן הַגְּדוֹל בְּיֹתֵר לְאָדָם שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה — שִׁיחֲזִיר גַּם אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה; כִּי כֶּף אוֹמֵר רַבְּנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן יד): אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוֹלָל, יִקָּר אוֹתִיּוֹת קָר"י; אִם אָדָם חֲטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עֲקָר תְּקוּוֹנוֹ — לְקָרֵב יְהוּדִים אַחֲרֵי־כֵן. וְזֶה הָיָה לָנוּ קֶצֶת שְׁכָל יוֹדֵעַת וְיִשׁוּב הַדַּעַת וּמִחְשָׁבוֹת אַחֲרוֹת, וְהֵינּוּ זוֹכִים לְזִכְרוֹ מֵה עֲשִׂינוּ, בְּמָה פִּגְמֵנוּ וְקִלְקַלְנוּ וְכוּ' וְכוּ', אֲזַי לֹא הֵיִתָּה לָנוּ בְּחִירָה, וְהֵינּוּ רָצִים בְּכָל שְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי לְנִסְעַ לְהַפְצָה, וּבְיִחָד לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם; כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּשֶׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, הוּא חוֹשֵׁב, שֶׁהֵנָּה הוּא כְּבוֹר צְדִיק, בְּשַׁעַה שְׁצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל הַחַיִּים, פֶּן וְאוֹלֵי אֲנִי מְטַעַה אֶת עַצְמִי. כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ו'), שְׁאֶפְלוּ גְדוֹלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים, שְׁדְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינֵם

מסיחים דעת ממנו יתברך פרגע, אף-על-פי-כן הם עושים תשובה על תשובה, פן ואולי אתמול גשמו את הקדוש-ברוך-הוא; הינו שחשבו שזכו כבר לידע ממנו יתברך, והיום גשמו את האלקות. זו מדרגת הצדיקים, שכל-כף דבוקים בו יתברך, שתמיד עושים תשובה על תשובה. על אחת כמה וכמה אנו, בל נטעה עצמנו, ונזכר היטב מה עשינו, ואיך לכלכנו את ימי הנעורים שלנו, ומי יודע כמה סגופים וצרות אנו צריכים לסבל על כף. והנה בא רבנו ו"ל, ונותן לנו תקון נורא ונפלא מאד, והוא — שאם אנו רוצים שהקדוש-ברוך-הוא ימחל על כל עוונותינו, עלינו לראות לקרב עוד יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא. ואם נגבה את החובות משאר בני-אדם, אז יאמר המלך: אני מוחל לכם גם על החוב שלכם (עין חיי-מוהר"ן, סימן תמו). לזאת, רבנו ו"ל רצה מאד שנעשה נסיעות, ונסע למרחקים, ונגלה את האור הנפלא שלו בעולם.

ועל-פן דעו לכם, שבזה שאתם יוצאים להפיץ ולגלות את אור רבנו ו"ל בעולם, בודאי ימחל לכם הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיכם, מדוע? כי אתם זוכים ומזכים את הרבים, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (אבות ה, יח): כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו; לכן הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם, שלא גצא בצותא בשני וחמישי, ובא בכל מיני טענות ומענות למנע את האדם מכף, עד שאומר: זה מבזה אותי, זה משפילני, על-פן איני יכול לילך וכו', וכו', אשר הכל דמיון שמכניס בו הסמ"ך-מ"ם, כדי לעכבו לא לצאת להפצה, כי יודע שאם יצאו כל אנשי שלומנו בכל שני וחמישי להפצה מרפנות, וימלאו ערים שלמות עם ספרי רבנו ו"ל, תהיה נעשית מהפכה בארץ ישראל, ולכן פועל שלא ילכו, ובא בכל מיני תחבולות, עד שאדם בא בטענות ובמענות שאינו יכול לילך וכו', קשה לו וכו'. הנה אחד מאנשי שלומנו בשם ר' יצחק בער מטעפליק ו"ל, ואמר: בשבא הסמ"ך-מ"ם להחטיא את האדם, ורוצה להסיתו שיפל מהקדשה, בא בדרךים ובערממיות עד שיכול לבכות בדמעות שליש לפני האדם, להשפיעו על גדל נחיצות העברה שרוצה לעשותה. וזאת ראיתי בעת המחלקת כמה

פְּעָמִים, שָׁבָא אַחַד וְהִתְחִיל לִבְכוֹת בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת, וּמִבְכּוּת אֵלוֹ יֵצְאָה אַחֲר־כֶּף מַחֲלָקֶת. לְזֹאת עָלִינוּ לְשֹׁמֵר שְׁלֵא תִהְיֶינָה בֵּינֵינוּ מְרִיבוֹת וְאֵי הִבְנוֹת.

מָה אָמַר לָכֶם, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אֲמֶת כְּזֶה, שְׂגָלָה לָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת אִיךָ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּנֶגֶל. הֲלֵא אָנוּ נִמְצָאִים פֶּה בְּדֶרֶךְ מַעֲבָר, לֹא נִשְׁאַר פֶּה לְתַמִּיד, עוֹד מְעַט יוֹצְאִים, אָבָל כָּל זְמַן שְׁאֵנוּ עַל הַדֶּרֶךְ, אָנוּ צְרִיכִים בְּקִיאוֹת; כִּי כֹךָ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל: דְּר"ף עוֹלָה שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י. דְּר"ף — רכ"ד (מֵאֲתִים עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע), וּבְק"י — קי"ב (מֵאָה וּשְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה), פְּעָמִים בְּק"י זֶהוּ דְר"ף; כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ עַל הַדֶּרֶךְ וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, צְרִיךְ שֶׁתִּהְיֶינָה לוֹ שְׁתֵּי בְּקִיאוֹת — בְּקִי בְּרִצּוֹא וּבְקִי בְּשׁוּב. בְּק"י עוֹלָה כְּמִנְיַן הַנְּזִ"ה אֱלֹקִים. וְצְרִיךְ פְּעָמִים הַנְּזִ"ה אֱלֹקִים לְהַחֲזִיק מִמְעַמָּד; כִּי כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, עוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת; הִנֵּה מְאִיר לוֹ הַמַּחֲזִין, וְהִנֵּה נוֹפֵל בְּדַכְאוֹן, וְנִדְמָה לוֹ שְׁסוּף הָעוֹלָם. אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאֵסוּר לְהִתְנַאֵשׁ, אֲלֵא לְדַעַת שְׁכָל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, כְּמוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁהֵן הַנְּזִ"ה — רַחֲמִים, וְהֵן אֱלֹקִים — דִּין, הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצְרִיכִים לְדַעַת זֹאת פְּעָמִים: הַנְּזִ"ה אֱלֹקִים הַנְּזִ"ה אֱלֹקִים; הֵן בְּעֲלִיָּה וְהֵן בִּירִידָה צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת בְּקִי בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ כָּלֵל. וְזֶה מֵה שֶׁנֶּאֱמַר אֶצֶל אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא בְּהַר הַכְּרֹמֶל, כְּשֶׁהוֹכִיחַ לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת אַחֲדוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ (מְלָכִים-א' יח, לט): "וַיִּרְא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ: הַנְּזִ"ה הוּא הָאֱלֹקִים, הַנְּזִ"ה הוּא הָאֱלֹקִים"; כִּי זֶה מֵה שֶׁאֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא הַחֲדִיר בְּבִנְיָאָדָם, שִׁיְהִיו בְּקִיִּים הַיֵּטֵב, לְדַעַת אִיךָ לְהִחְזִיק מִמְעַמָּד בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַעֲלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים כ"ח מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח
לְנִצַּח נְצָחִים.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות שאלתך וכו', העצה הכי קלה איך להתחזק היא רק על-ידי שמתחברים יחד. אנשי שלומנו צריכים לראות לדבר ביניהם רק דבורי רבנו ו"ל, ולא שום דבורים אחרים. סתם וכוהים, לא יצא מהם מאומה. היו הרבה פעמים אי הבנות בין אנשי שלומנו, שאחד נכנס בתחום של חברו, והתערב בעסקיו הפרטיים, אזי אמרו לו: למה לך להתערב בעניני הפרטיים, יותר טוב שתחזק אותי שאקום בחצות, שאזכה להתפלל ותיקין, שאזכה להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, שיהיו לי שעורים קבועים. למה לך לדבר מה שאינו שייך לך?! אם היית הולך בדרך זו, לא הייתה שום תקלה יוצאת תחת ידיך.

מה אמר לך, ידידי היקר! הגיע הזמן להתעורר מהשנה. ואומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'): יש בני-אדם שישנים את ימיהם, ישנים שנה עמקה, יכולים לעבר שבועים שנה וישנים. אשר זה מה שאמר חוני המעגל: איך יתכן שאדם ישן שבועים שנה?! ואנשי שלומנו מספרים בשעה שרבנו ו"ל דבר מתורה זו, וצעק בקול עמק: מי איבא דניים שבועים שנין? אזי כל אנשי שלומנו, ששמעו את רבנו ו"ל — החלו לבכות. כי בינון שהמח ישן, אזי שייך מריבות, אזי שייכת קנאה, שאחד מקנא ורב עם זולתו, ומזה באות כל הצרות והיסורים; כי אסור להתערב בענינים פרטיים של אחר, אפלו אם רואים אצלו עולות. הלא רבנו ו"ל גלה לנו את הענין, שנדון זה את זה לכף זכות, כמובא בדבריו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפכ), שאפלו רשע גמור, צריכים לדונו לכף זכות, מפל

שָׁכַן בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּקְרִים אִינָם רְשָׁעִים רַק צְדִיקִים, וּמְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד — אֵיךְ שֶׁהוּא, יֵשׁ לוֹ פֶּעַם הַתְּבוּדָה, אֵיךְ שֶׁהוּא קָם לְפַעֲמִים בַּחֲצוֹת, אֵיךְ שֶׁהוּא קוֹבֵעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, אֵיךְ שֶׁהוּא נוֹסֵעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי בּוֹדָאִי אֲסוּר לְדוֹנוּ לְכַף חוֹב, אֲלֵא לְמַצָּא בּוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְאִם יִשְׁנֶם דְּבָרִים שְׂאִינָם מוֹצֵאִים חֵן בְּעֵינֶיךָ, אֵין צְרִיךְ לְנַפֵּחַ אֶת הַדְּבָר, אֲלֵא לְהַקְטִינוּ כְּכֹל הָאֲפָשֶׁר, וְלֹא כְּפִי נִהַג הָעוֹלָם, שֶׁמִּנְפָחִים וּמְגַדִּילִים כָּל דְּבָר פְּעוּט, וְכָל אֶחָד מֵרַכְל וּמוֹסִיף נִפְךָ מִשְׁלוֹ, וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת.

הִנֵּה מִמְשֻׁמְשִׁים וּבָאִים יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים, יְמֵי הַתְּשׁוּבָה, יְמֵי חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, עֲלִינוּ לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ — עָבְרוּ עֲלֵינוּ אֶחָד-עֶשֶׂר חֲדָשִׁים, מָה עֲשִׂינוּ בָהֶם, הֲאִם אָנוּ מִתְּחִילִים לְהִסְתַּפֵּל עִם הַפְּנִים קְדִימָה, מָה מְחַכֶּה עֲלֵינוּ? יוֹם הַדִּין — הֵינּוּ שְׁהוֹלְכִים לְדוֹן אוֹתָנוּ מָה יִהְיֶה כָּל הַשָּׁנָה, הֲלֹא יֵשׁ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, שְׂאֵז הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹפֵט אֶת הָאָדָם, מָה יִקְרָה עִמּוֹ כָּל הַשָּׁנָה, יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כּוֹתֵב לְאָדָם אֶת הַתְּקָצִיב כָּל הַשָּׁנָה — מָה יִקְרָה עִמּוֹ בַּשָּׁנָה הַבָּאָה! לְזֹאת הַקְּדוּשָׁה לָנוּ חֲדָשׁ אֶחָד, שֶׁנִּתְחִיל לְשׁוּב בּוֹ בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְנַעֲשֶׂה לְעַצְמֵנוּ חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, כְּמָה אֲנָשִׁים צִעְרָנוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה?! כְּמָה דְּבוּרִים רָעִים דִּבְרָנוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה?! בְּכַמָּה גְּנוּבוֹת וּגְזוּלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נִכְשְׁלָנוּ, שְׁלִינּוּ כִסְפִים וְלֹא שְׁלָמָנוּ, שֶׁהוּא בְּכֹלל רְשָׁע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לו, כא): "לֹוֹה רְשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם". וְאֵל תִּשְׁכַּח שֶׁעֲבָרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שִׁירְצָה אֶת חִבְרוֹ. וְזֶהוּ חֲדָשׁ אֱלוֹל, שֶׁנּוֹתְנִים לָנוּ חֲדָשׁ לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ, וְאִם נִמְצָא שֶׁעֲשִׂינוּ עוֹלוֹת — נוֹכַל לְתַקֵּן, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

לְזֹאת, אֲבַקְשֶׁךָ בְּמָאד מְאֹד, הִנֵּה חֲדָשׁ אֱלוֹל בָּא, הַתְּעוֹרֵר בַּתְּשׁוּבָה. אֲצַל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּה חֲדָשׁ אֱלוֹל עֲנִין יְחִיד בְּמֵינוּ, אִף שְׂאֲצַלֵּם כָּל הַשָּׁנָה זֶהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה; כִּי כָּל הַשָּׁנָה כְּבָר מְדַבְּרִים: הִנֵּה הֵינּוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצַל רַבְּנוּ ז"ל, הִנֵּה אָנוּ נוֹסְעִים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל זֶה נְסוּב הַדְּבוּר כָּל הַשָּׁנָה — מְרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. עַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד, שִׁישׁ לָנוּ זְכוֹת לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן

רַבְּנוּ ז"ל, אֵין זֶה בָּא בְּנִקְלָא, וְאֵף אֶחָד לֹא בְּטוּחַ שְׂיָגִיעַ לְשֵׁם, לְזֹאת יֵשׁ לָנוּ חֲדָשׁ שְׁלָם לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רי"א, וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה בְּלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה עו, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנוֹזְכָה לְהִגִּיעַ לְשֵׁם, שְׁלֹא תִהְיֶה לָנוּ מְנִיעָה בְּרַגַע הָאֲחֵרוֹן, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא יַעֲכֹבוּ אוֹתָנוּ לֹא לְהִגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל? ! עַל-כֵּן רָאָה לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה שְׂתוֹזְכָה לְהִגִּיעַ.

וְדַע, שְׁלֹנְסֵעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה — אֵין דְּבָר גְּדוֹל הַיָּמָנוּ, כִּי אָנוּ זְקוּקִים לְעוֹרֵף-דִּין גְּדוֹל שְׂיִטְפַל בְּמִשְׁפָּט שְׁלָנוּ, אָנוּ זְקוּקִים לְרוֹפֵא גְדוֹל שְׂיִטְפַל בְּמַחְלוֹת וּבְחֻלָּאִים שְׁלָנוּ, לְזֹאת עַל־יְדוּ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם אֶת הַמֵּאֲמָר הַנ"ל וְלוֹמַר אֶת הַתְּפִלָּה הַנ"ל, שְׂנוֹזְכָה לְהִגִּיעַ לְעוֹרֵף-דִּין וְלְרוֹפֵא הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, הַיְכוֹל לְרַפְּאוֹתָנוּ וְלְדוֹן אוֹתָנוּ לְכַף זְכוּת. כִּי כִּף אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), שְׁהַצְדִּיק יְכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיְכוֹל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְיוֹדֵעַ אֶת כָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁרֵשׁ נִשְׁמָחוּ. כִּי אָדָם פְּשוּט אֵינוּ יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עַל הַשָּׁנִי, לְזֹאת אֵינוּ דָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְתַכְף-וּמֵיד כְּשֶׁרוֹאֶה רַע אֲצֵל זוּלָתוֹ, מְרַכֵּל עָלָיו וּמְדַבֵּר עָלָיו כָּל דְּבָר אָסוּר. מַדּוּעַ לֹא לְדוֹן לְכַף זְכוּת — אֶת הָאִשָּׁה, אֶת הַיְלָדִים, אֶת הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוּקִים וְכו', לֹא-כֵן הַצְדִּיק הַדְּבִיק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְיְכוֹל לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזוּ כְּנַת הַתְּנָא (אֲבוֹת ב, ד): אֵל תְּדוֹן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שְׂתַּגִּיעַ לְמָקוֹמוֹ; וּמִי יְכוֹל לְהִגִּיעַ לְמָקוֹם חֲבֵרוֹ? רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת רַב בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יְכוֹלִים לְדוֹן לְכַף זְכוּת, לֹא-כֵן הַצְדִּיק נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, עַל-כֵּן יוֹדֵעַ הַטָּבַע שֶׁל הָעוֹלָם, וְיְכוֹל לְהַבִּין אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְלְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת בְּכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.

עַל-כֵּן רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנַת חֲכָמִים, כִּי בְּלִי זֶה אָדָם יְכוֹל לְהִגִּיעַ לְשֵׁאוֹל תְּחִתִּית וּמַתְתִּיּוֹ, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): מִי שֵׁישׁ לוֹ צוּאָה בְּרֹאשׁ, עֲשֵׂנִים סְרוּחִים בְּמַחַ, אֵין לוֹ אִמוּנַת חֲכָמִים. כֵּן רָאָה לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂתוֹזְכָה לְאִמוּנַת חֲכָמִים, וְזָכוֹר

תִּזְכֹּר לְאֵלוֹ טוֹבוֹת זְכִית לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, שֶׁבְרוּךְ-הַשֵּׁם שׁוֹמֵר
עַל יְלָדָיו, שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ בְּשׁוֹם חַטָּאִים וְעוֹנוֹת, בְּשִׁבִיל זֶה לְבַד כְּדֹאֵי
לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק, שִׁישְׁמֹר עַל יְלָדָיו.

וְהַעֲקָר לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שֶׁנִּזְכָּה לְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, אִף שֵׁישׁ הִרְבָּה מְנִיעוֹת, עִם כָּל זֹאת כָּבֹר אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל: כֵּן לְהַתְּפַלֵּל לֹא לְהַתְּפַלֵּל, כֵּן לֶאֱכֹל לֹא לֶאֱכֹל, כֵּן לִישֵׁן
לֹא לִישֵׁן וְכוּ' וְכוּ', הַעֲקָר לְבֹא אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאִם אָדָם
מִתְבּוֹגֵן מֵה קוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּגֵי-אָדָם עֲשִׂירִים
גְּדוּלִים וּבֵן לִילָה לְיוֹם אֲבָדוֹ עֲשִׂירֹתָם, שׁוֹדְדִים שְׂדָדוֹ כְּסָפָם, אוֹ
עָשׂוֹ עֶסְקָה בְּלִתֵּי מְצַלַּחַת וְהַפְּסִידוֹ וְכוּ', אוֹ בֵן לִילָה לְיוֹם אָדָם
נַעֲשֶׂה חוֹלָה, וְנִתְגַּלֶּה שֵׁישׁ לוֹ מַחְלָה מִמְּאֵרַת, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, בֵּן לִילָה
לְיוֹם אָדָם עָבַר תְּאַנַּת דְּרָכִים וְנַעֲשֶׂה מְשַׁתֵּק לְכָל הַחַיִּים, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר,
אוֹ נַעֲשֶׂה צָמַח, אוֹ שׁוֹכֵב בְּלֵי הַפָּרָה וְכוּ', שׁוֹמְעִים מְקָרִים רְעִים,
וְהַכֹּל נִקְבַּע בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז דְּנִים אֶת הָאָדָם מֵה יִקְרָה עִמּוֹ כָּל
הַשָּׁנָה. וְכֵן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: כָּשֵׁם שֶׁמְזוֹנְוֹתָיו שֶׁל אָדָם
קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּף חֶסְרוֹנוֹתָיו קְצוּבִים לוֹ וְכוּ' וְכוּ'. לְזֹאת
צְרִיכִים לְבֹא אֶל רַבְּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּנֹדָאֵי יֵשׁ מְנִיעוֹת, אֲבָל צְרִיכִים
לְשַׁבֵּר הַכֹּל, וְאִם תִּתְחַזַּק בְּזֶה, תִּזְכָּה לְדַבְּרִים יְפִים מְאֹד.

יְדִידֵי הַיָּקָר! הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְכָנוּ עִם קְהֵלָה קְדוּשָׁה, שֶׁבָּהּ
מְחַנְכִים אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ מְגִיל פְּעוּטוֹן עַד הַגֵּן, וּמֵהַגֵּן עַד הַתְּלֻמוֹד
תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר בְּדַבְּרוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, שׁוֹמְרִים עֲלֵיהֶם
בְּשִׁבְעַ עֵינַיִם, שִׁיְהִיו שְׂמוּרִים מַחֲטָא, רָאָה לוֹמַר לְכָל הַהוֹרִים,
שִׁישְׁתַּפּוּ פְעֵלָה, וַיַּעֲזְרוּ שִׁילְדֵיהֶם יְצֵאוּ קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים. לֹא יִתְכַן
שֶׁהַהוֹרִים יִגְבְּלוּ פִיהֶם בְּנוֹכַחַת הַיְלָדִים, וַיִּרְצוּ אַחֲרֵי-כֵן, שֶׁהַיְלָדִים
יְצֵאוּ צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוּת. חַנוּךְ מִתְחִיל בְּבֵית. הָאֵב צְרִיף לְחַנּוּךְ אֶת
עֲצָמוֹ, עַל הָאֵם לְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמָה, וְאֵז יְהִיו הַיְלָדִים מְחַנְכִים; כִּי
כְּשֶׁתֵּבֵן אוֹ הֵבֵת יִרְאוּ אִיף הַהוֹרִים מְדַקְדְּקִים בְּמַצּוֹת, בְּקֵלָה
וְחַמּוּרָה, גַּם הֵם יְדַקְדְּקוּ עַל קֵלָה וְחַמּוּרָה, אֲבָל אִם הַיְלָדִים רוֹאִים
שֶׁהַהוֹרִים, חַס וְשָׁלוֹם, מְזַלְזְלִים בְּמַצּוֹת, מֵה הֵם רוֹצִים מִיְלְדֵיהֶם! ?
וּמִדּוּעַ יְבֹאוּ בְּטַעֲנוֹת, שֶׁהֵם כִּף וְכוּ', הֲלֹא הַיְלָדִים הֵם הָרְאִי שֶׁל

ההורים, ואם התנהגו שלא פיאנות, הלא חקו את הוריהם בזה, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (ספ"ה נו:): שותא דינוקא או דאבא או דאמא; מה שהתינוק מדבר בבית, שמע את הדברים או מאביו או מאמו; ילד לא ינבל פיו, אם לא שמע את זאת מאביו או מאמו, וזה ברור. ולכן ראה להתעורר עתה בתשובה בחדש אלול, ולתקן את מעשיך. ואומר רבנו ז"ל (לקיט"י מוה"ר"ן, חלק א', סימן קמא): א'ת ל'בבך ו'את ל'בב זרעך" ראשי תבות אלול. בחדש אלול אם אדם חוזר בתשובה אמיתית, אזי לא רק את לבו הוא מל, אלא גם את לב ב'ניו וב'נותיו הוא מעורר. וידוע הספור על בת רבנו ז"ל — אדל ז"ל, שבאה בחדש אלול אל אביה ואמרה לו: אבא, היום כ'ל-כך התעוררתי בתשובה, ונכנסה בי תשוקה כזו לשוב אליו יתברך. אזי גלה לה רבנו ז"ל: זה בא ממני, פי אני התעוררתי כ'ל-כך בתשובה, עד שנכנסו גם בך הרהורי תשובה. ואז גלה רבנו ז"ל מאמר נפלא זה, שבחדש אלול אם אדם שב בתשובה אמיתית, מעורר את לבות ב'ניו וב'נותיו לתשובה. לזאת עלינו החוב לשוב בתשובה החדש הזה, כ'די שגם ילדינו — הבנים והבנות ישובו בתשובה. ועלינו לתקן מעשינו הרעים שעשינו כל השנה. העקר מה שצריכים לתקן — זהו שנאת חנם. בכל אחד ואחד נדבקה המחלה שנקראת שנאת חנם, שאחד שונא את זולתו על לא דבר, אשר זה מחמת קנאה שהסמ"ך-מ"ם מדביק באדם, כאלו לחברו יותר טוב ממנו, ומראה לו: לזה יש ר'כב ח'דש וכו', בית ח'דש וכו', ואדם שוכח, שההוא ח'יב את ר'ב הכסף על החפץ החדש שקנה, ומה יש לקנא בו? ! אוי לאדם שהוא בעל חוב, אשר אינו יכול לישן בלילה, בעלי החובות נוקשים על דלתו ונוטלים חפציו, הצריכים לקנא ב'בן-אדם זה? ! אף זהו טבע רע של הבריות, שתמיד מקנאים בזולת, כאלו יש לו יותר ממנו. וזה מה שהסמ"ך-מ"ם רוצה לגרם בין הבריות — פרודים וסכסוכים.

לזאת איעצך ויהי אלקים עמך, הנה ח'דש אלול קרב וכא, ראה לעזוב את השטיות, ולהאיר ולפרסם ולגלות את אור רבנו ז"ל שיצא בחוץ בעזו הכי גדול, ולפרסם את אור רבנו ז"ל בכל ארץ ישראל,

וְזֶה יָבִיא לָךְ גַּם פְּרִנְסָה; כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְהַפְצָה, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ כִּים מֵלֵא זְהוּבִים.

רַבִּי נִפְתָּלִי, תְּלַמֵּד רַבְּנוּ ז"ל, הִיתָה לוֹ בְּרָכָה מֵרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבָּכַל פֶּעַם כְּשֵׁיכְנִים יָדוּ לְכִיסוֹ, יִמָּצָא בּוֹ כֶּסֶף. "אֲנִי מִבְּטִיחָה, אִם תִּלְךְ לְהַפְצָה, תָּמִיד יִהְיֶה לָךְ כֶּסֶף בְּכִיסִי". תִּנְסָה, תִּנְכַּח וְתִרְאֶה; כָּל הָעוֹלָם צוֹעֵקִים: פְּרִנְסָה, פְּרִנְסָה, מִתִּי תִהְיֶה לָנוּ פְּרִנְסָה?! וְכָכַל שְׂאֲדָם רַץ יוֹתֵר אַחַר הַכֶּסֶף, הַכֶּסֶף בּוֹרַח מִמֶּנּוּ, וְכָכַל שְׂבוֹרַח מֵהַכֶּסֶף, הַכֶּסֶף רוֹדֵף אַחֲרָיו; כִּי כִּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (עֲרוּבֵיז יג): כָּל הַבוֹרַח מִן הַכְּבוֹד, הַכְּבוֹד רוֹדֵף אַחֲרָיו, וְכָל הַרוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, הַכְּבוֹד בּוֹרַח מִמֶּנּוּ. בֵּן הַדְּבָר בְּמִמּוֹן; וְאָמַר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: פְּרִנְסָה אֱלוֹ שְׁתֵּי תִבוֹת: פְּרִנְסָה. וְהוּא עַל הַדָּף שֶׁסִּפֵּר רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה יד) מִבֶּן הַמֶּלֶךְ וּבֶן הַשְּׂפָחָה שֶׁנִּחְלָפוּ, שֶׁכְּשֶׁהִחַל לָרוּץ אַחַר הַפֶּר, הַפֶּר בָּרַח מִמֶּנּוּ, וְכָכַל שְׂרוֹדֵף אַחֲרָיו יוֹתֵר, הַפֶּר בָּרַח מִמֶּנּוּ. שְׁזָה פְּרִנְסָה, הַפֶּר נִס מֵהָאָדָם, אִם אָדָם רַץ אַחַר הַמִּמּוֹן, אַחַר הַפְּרִנְסָה, הַפְּרִנְסָה בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ. לְזֹאת, עָקַר הָעֲצָה, לְלַכֵּת לְקָרֵב יְהוּדִים לְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְלַכֵּת לְפָרֶסֶם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּמִמִּילָא תִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשַׁפְעַ, יִהְיֶה לָךְ כֶּסֶף בְּכִיסִי תָּמִיד, זֶה בְּדוּק וּמְנַסָּה.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁבִּקְשָׁתָ לְשָׂאֵל וְכו', זֹאת תִּדַע, אֲשֶׁר חֲדָשׁ אֱלוֹל הוּא חֲדָשׁ הַרְחֻמִּים. וּמוּבָא בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, אֲשֶׁר מֵרֵאשׁ חֲדָשׁ צְרִיכִים כָּבֵר לְהִתְחִיל לֹמַר סְלִיחוֹת. לְזֹאת אֲבִקְשָׁךְ מְאֹד, רְאֵה מֵה לְפָנֶיךָ, אִם כָּל הַשָּׁנָה לֹא זָכִיתָ לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקִין, לְכָל הַפְּחוֹת בְּחֲדָשׁ אֱלוֹל תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְבוֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם וְלִטְבֹּל בַּמִּקְוָה, וְאַחֲרֵי־כֵן לֹמַר סְלִיחוֹת, אֵילוּ שֶׁעֲשׂוּעִים גּוֹרְמִים לְמַעְלָה, סוּף כָּל סוּף צְרִיכִים רְחֻמִּים מְרַבִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּאַחַד־עֶשֶׂר חֲדָשִׁים. לְזֹאת עֲלִינוּ לְמִסַּר נַפְשֵׁנוּ שִׁיְהִיָּה אֲצִלְנוּ מִנֵּן סְלִיחוֹת קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, פֶּעַם אַחַת בְּשָׁנָה לְפָחוֹת לְזָכוֹת לְהִתְפַּלֵּל בְּנִתְיָקִין, אֲשֶׁר זָכוֹת זוֹ אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, שְׂאֲדָם קָם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, וְאוֹמַר בְּרָכוֹת הַתּוֹרָה, תִּקְוֵן חֲצוֹת, סֵדֵר הַסְּלִיחוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן מִתְפַּלֵּל וְתִיקִין — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. אֲצִל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַמְּנִהֵג, שֶׁתִּכְרַךְ־וּמִיד

ביום ראשון של אלוּל מתחילים לתקע בשופר. ומקדימים בערב ראש חודש לומר יום כפור קטן, ואחר-כך מתחילים לומר בעת מנחה של ערב ראש חודש: "לְדוֹד ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי" — מזמור כ"ז בתהלים, ואומרים מזמור זה עד שמיני עצרת ושמחת תורה בשחרית. והמנהג הוא כך: במנחה אומרים מזמור זה, תכף-ומיד אחר שמונה-עשרה, לפני שהחזן אומר קדיש ותקבל, ובבקר בשחרית אומרים זאת אחר 'היום יום', לפני 'אין כאלקינו'. זה המנהג של אנשי שלומנו. וביום הראשון של ראש חודש כפר תוקעים בשופר.

לזאת ראה, ידידי היקר! החודש הזה לעשות חודש של תשובה, חודש שזנכה להתחרט על שצערנו זה את זה, חודש שצריכים הרבה רחמים וחסדים, הן הבעל לאשה, הן האשה לבעל, והן שניהם לילדים, ובזכות שתזכה לחזר בתשובה ולהתאחד יחד, כי זה העקר — שתהיה אחדות גדולה בין כל אנשי שלומנו, תזכה לנסע אל רבנו ז"ל על ראש השנה, ולקבל ממנו את כל התקונים.

מאד מאד מבקש אותך, שתתפלל עלי, כי אני צריך רפואה שלמה על הרגל, ואהיה לך אסיר תודה, והקדוש-ברוך-הוא יקבל תפלתנו לרחמים ולרצון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתחנן עליך ועל כל בני ביתך, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תרצא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, ערב ראש-חודש אלוּל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

פה תקבל את גמר ספר "הנהגות ראש השנה". אין מלים בפני

אָשֶׁר כ' תרצב בְּנַחַל קמה

לְהִסְבִּיר לָךְ תַּחַת אֵילֹו לְחֻצִים וּבִלְבוּלִים נִתְחַבֵּר הַסֵּפֶר הַזֶּה, מִמֶּשׁ
"כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וּגְלִיךָ עָלַי עֲבֹרוּ". הַתְּחִלָּתִי לִפְנֵי שְׁנַתִּים וְהַפְּסָקָתִי,
וְעַכְשָׁו בְּשׁוֹבְעִים הָאֲחֵרוֹנִים דְּחָקוּ עָלַי לְהַמְשִׁיךְ וּלְגַמֵּר וְכוּ', אָבֵל
מָה אָמַר לָךְ, הַלְחֻצִים שְׁעָבְרוּ עָלַי — זֶה לֹא נִתֵּן לְהִסְבִּיר כָּלֵל, וּמִי
יֹודֵעַ אִם לֹא עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַבִּלְבוּלִים, הַסֵּפֶר לֹא הֵיחָה יוֹצֵא לְאוֹר.
וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלַה לָנוּ, אֲשֶׁר יֵשׁ חֲדוּשִׁים שְׂיוֹצְאִים דִּיקָא עַל-יְדֵי
בִלְבוּלִים (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יג).

אוֹדוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים שֶׁתְּדַפְּסִים, שְׁתַּהֲיֶה מִצַּד אֶחָד הַתְּמוּנָה
הַחֲדָשָׁה שֶׁל הַצִּיּוֹן (עִם הַפְּרֻכָּת), וּמִצַּד הַשְּׁנִי "יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב",
כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַחֲדִיר דְּבָר זֶה בְּעוֹלָם, שְׂיֵשׁ עֲנִין כְּזֶה שֶׁל "יְבִנְאֵל
עִיר בְּרִסְלָב". וּמוֹבָא בְּשֵׁם הַצִּמְחָה צֶדֶק שְׁאָמַר: "חֲזָקָה עַל תַּעֲמוּלָה
שְׂאִינָה חֲזוּזָת רִיקָם". וְרוֹאִים אִיךְ שֶׁהֵם מִשְׁתַּמְשִׁים בְּפִתְגָם זֶה,
וְאִינָם מִפְּסִידִים כָּלֵל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה עֲלִינוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּזֶה,
וְלֹא נִפְסִיד כָּלֵל. תֶּאֱמִין לִי, שְׂאִין לִי דְבוּרִים לְהִסְבִּיר לָךְ אֵת גְּדֻלַּת
הַצֶּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ שֶׁהָיוּ לִי בַיָּמִים הָאֵלֹו בְּשִׁבִיל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ שֶׁלָּנוּ
בְּאוּמָן, אִיךְ אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הִכֵּל לְטוֹבָה.
וּבּוֹדָאֵי רַבְּנוּ ז"ל מוֹלִיךְ וּמְנַהִיג אֶת עֲנִינּוּ, כִּי זֶה בְּרוּר אֲצִלָּנוּ, כִּי
כָּל מַה שְׂשִׁיךְ אֵל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא מְנַהִיג אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן אִם כֶּף יֵצֵא
שֶׁיְהִיוּ סְמוּכִים אֵלֵינוּ, בּוֹדָאֵי הַכֵּל לְטוֹבָה, וּבּוֹדָאֵי יִשְׁמְרֵנוּ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל מְרַעִין בִּישִׁין וְכָל הַלִּיצִים יִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרֵי.

כָּל הָעֲנִין שֶׁלָּנוּ צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק לְהַפְּיִן אֶת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל
בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאִם תַּהֲיֶה מוֹכֵן לָזֶה, אֲזוֹ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, עָרַב רֵאשׁ-חֲדָשׁ אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין מלים בפני להודות לך על העזר שאת עוזרת לי בענייני חנוכה, אשר זה צפור נפשי, העקר ראי להיות חזקה מאד מאד, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותנו, זהו רק נסיון זמני, פי סוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, ובקרוב ממש נזכה לראות נסים נגלים. ומה גם, שבקרוב יהיה נעשה משהו מיוחד וכו', פי דברים גדולים מחכים עלינו.

רק חזקי ואמצי ואז תראי ישועות גדולות.

המאחל לך הצלחה מן השמים...

כ' תרצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, ערב ראש-החדש אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אף לא הייתי בביתי כל היום. כבר כתבתי מכתב ל... ואני אשלם, אקנה שיעשה רצוני, ויעשה לך משרד.

מה אמר לך! אין מלים בפני להודות לך על כל החסד הגדול והנפלא שעשית עמדי, שזרקת עצמך במסירות נפש אל תוך החנוכה השחורה, אשר לדעתי, תצליח מאד מאד, פי מי שעושה משהו עם מסירות נפש להקדוש-ברוך-הוא — מצליח, והקדוש-ברוך-הוא אינו מקפח שכרו.

ראה רק לחזק עצמך מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ובנדאי לא יעזב אותך הקדוש-ברוך-הוא. העקר הוא הדבקות בו יתברך, אשר אין למעלה מזה.

הרגל עצמך לדבר בכל יום אליו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, ועל-ידי-זה תצליח ברובך.

אָשׁר כ' תרצד בַּנְחָל קמז

אם הִיִּיתָ יוֹדֵעַ בְּאֵילוֹ לְחַצִּים וְכוּ' אָנִי מִנְחָה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן
בְּכַחוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל אָנִי מִתְחַזֵּק — הִיִּיתָ מִתְפַּעֵל, כִּי סוּף פֶּל סוּף
יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְיִמָּה יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ? רַק אֵלֹה הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת
שׁוֹנְחֵטֶף. וּבִפְרָטִיּוֹת עֲנִין הַחֲנוּף, שֶׁהוּא אִישׁוֹן עֵינֵינוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר שׁוֹפְטִים, עָרַב רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...
גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶקְנֶה שְׂאֵתָה מִמְּשִׁיף לְצַבֵּעַ, כִּי רְצִיתִי מְאֹד שֶׁנִּגְמַר כְּבָר, וְהֵנָּה
אֵתָה יוֹדֵעַ אֵת גְּדֹל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שֶׁאֲנִיחֵנוּ מִשְׁקִיעִים בְּתִלְמוּד-תּוֹרָה
וּבְבֵית-סֵפֶר, מַה נַּעֲשֶׂה?! כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם סָגַר עָלֵינוּ אֵת הַדְּרָךְ, וְאִין
לָנוּ מְבָנִים כָּלֵל, וְהַיּוֹם בָּאוּ ... וְאֵימֹ, שְׁיִבִיאוּ מִשְׁטָרָה — אִם נִפְתַּח
אֵת הַתִּלְמוּד תּוֹרָה. וְזֹאת יְדוּעַ, שֶׁכָּל הָעֲנִין שְׁלָנוּ הוּא רַק מְסִירוֹת
נִפְשׁ. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהִתְעַלֵּם מֵהֶם, וְלֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, חֲסֵדֵי ה' יִשׁ
לָנוּ מְקוֹם שֵׁם בְּצִמְצוּם וּבְדַחֵק לְכָל הַפְּתוּת. מַה לַּעֲשׂוֹת?!
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ וְיִרְחִיב לָנוּ, אֲבָל מְאֹד מְאֹד נַחוּץ
לְתִלְמוּד תּוֹרָה חֲדָר קָטָן בְּעֵבֹר הַמְּנַהֵל, שֶׁהוּא הֶרֶב ... כִּי פֶל הַבְּעֵיָה
עַד עַכְשָׁו שֶׁהִיָּה הַפְּקָר, כִּי לֹא הִיָּה מְנַהֵל, וְעַכְשָׁו כְּשִׁישׁ כְּבָר מְנַהֵל,
אִין לָנוּ מְקוֹם, לָכֵן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתַּעֲשֶׂה שֵׁם קִיר גָּבֶס,
וְאֵנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ אֵת הַהוֹצָאוֹת, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נַחוּץ עוֹד הַיּוֹם, כִּי
מִחֵר מִתְחִיל כְּבָר הַתִּלְמוּד-תּוֹרָה, וְאִין לְהֶרֶב ... מְשָׁרֵד. וְלָכֵן רְאֵה
לַעֲשׂוֹת אֵת זֶה עוֹד הַיּוֹם, וְאֶהְיֶה לָךְ אֶסִּיר תּוֹרָה, וּמִלְבָּד זֹאת אֲשַׁלֵּם
לָךְ.

הַמְּקַנֶּה שֶׁתַּעֲשֶׂה רְצוֹנֵי...

כ' תרצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים, א' דראש-חדש אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל המלמדים היקרים והחביבים והמנחל היקר, איש חיל רב פעלים, וכל תלמידי התלמוד-תורה הקדוש "ילדי חן", חסידי ברסלב ובנאל, הני"ה יצליחם בכל אשר יפנו, ויתברכו ממעון הברכות.

מה אמר לכם! אין עוד יום שמח בחיי כמו היום הזה, שנפתחה שנת הלמודים, אשר היא שמחה גדולה בפמליה של מעלה, כי אצלו יתברך מאד מאד יקר למוד תורה של תינוקות של בית רבן, עד שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קיט:): אין העולם מתקנים אלא בשביל הכל תינוקות של בית רבן. תתארו לעצמכם איך שכל העולם פלו עומד על הכל פיכם, ובפרט כאן ביבנאל, שמיזם הוסדה — זה תשעים ושנים שנה (שנת תרס"ב — תשנ"ד) עוד לא היה תלמוד תורה לכל הגילאים כאן ביבנאל. תתארו לעצמכם את גדל השעשועים והנחת רוח מהכל פיכם אצלו יתברך, וחכמינו הקדושים אמרו (ילקוט תהלים, רמז תתמה): "שתולים בבית הני"ה" — אלו התינוקות שבבית הספר. אתם תלמידי היקרים והרבנים שלכם, הם הם שתולים בבית הני"ה, ויבואי מי ששתול בביתו יתברך, לא יחסר לו כל טוב, כי מי שמסתובב תמיד בבית המלך, לא יחסר לו שום דבר.

ועל-כן ראו לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, שאתם הנחשונים בעיני הקדושה הזו, שאף פעם לא היה בה תלמוד-תורה, ודיקא על ידכם נתקדש שמו יתברך. זכרו היטב מאמרם ז"ל (קהלת רבה, פרשה ט', סימן א'): בשעה שהתינוקות נפטרים מבית רבן, בת קול יוצאת ואומרת להם: "לך אכל בשמחה לחמך". מלמדים יקרים ותלמידים נחמדים! התבוננו היטב לרגע, בת קול יוצאת ואומרת לתלמידים בשעה שנפטרים מבית-הספר: "לך אכל

אָשֶׁר כ' תרצו בַּנְחָל קמט

בְּשִׂמְחָה לַחֲמֹד", גִּרְמַתֶּם לִי, אֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נַחֲת־רוּחַ, עֲכָשׁוּ לָכוּ וְתַתְּעַנְּגוּ וְאַשְׁפִּיעַ לָכֶם כָּל טוֹב. אֲשֶׁרְנוּ מֵה טוֹב חֲלַקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יְרֻשָּׁתְנוּ, שְׂזַכְנוּ לְהַבְרָאוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ לוֹמְדִים אֶת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ מֵהָר סִינַי, מִשֶּׁה רִבְנוּ הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁקָּבַל מִיָּדוֹ יְתָבְרָךְ, וּמִסְרָה לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ לְזַנְגִּים וְכוּ', וְכוּ', מְדוֹר דוֹר עַד הַדוֹר הַזֶּה, שֶׁהֵם הַמְּלַמְּדִים הַיְקָרִים שְׁלָכֶם, וְלִכֵּן בְּשִׂעָה שְׁלוֹמְדִים תּוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, צְרִיכִין לְצִיר לְעֲצָמוֹ מְעַמַּד קְבֵלַת הַתּוֹרָה. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַחֲזִיק אֶת הַכֶּתֶף מְאֹד נָקִי, וְכֵן לְכַבֵּד אֶת הַמְּלַמְּדִים וְהַרְבָּנִים, כִּי הֵם מוֹסְרִים לָנוּ אֶת תּוֹרַתוֹ יְתָבְרָךְ.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת לְמִי שְׂזוּכָה לְהַתְמִיד בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת", אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רִבְנוּ ז"ל, שֶׁתְּמִיד נִתְּמִיד בְּסִפְר זֶה, כִּי הַסִּפְר הַזֶּה עָשָׂה אוֹתוֹ יְהוּדִי, וְהוּא יְסוּד בִּיְהוּדוּת, כִּי הַמְּדוּת הֵן יְסוּד כָּל הָאָדָם, וּבְמְדוּת שְׂאָדָם מוֹדֵד — בְּהֵן מוֹדְדִין לוֹ (סוֹטָה ח.).

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, בְּשֵׁם שֶׁהַתְּחִלָּתָם בְּהַתְּחִלָּה טוֹבָה — כֵּן יִמְשֶׁךְ, שְׂתַעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתִצְלִיחוּ בְּלַמּוּדִים.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרֻכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר שׁוֹפְטִים, א' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל הַזֶּה שֶׁנִּשְׁנֵי ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַמּוֹרוֹת וְהַמְּנַהֲלֵת וְהַתְּלַמִּידוֹת שֶׁל בֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", "חִסְדֵי בְּרֶסֶלֶב" יְבִנְאֵל, הַנּוֹי"ה יִשְׁמְרֵם וַיַּצֵּלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְתַתְּבָרְכֵנָה מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשִּׂמְחָה וְהַנְּחִת־רוּחַ שֶׁיֵּשׁ לִי,

שֶׁאֲתֵן מִתְחִילוֹת אֶת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, מִחֲזוֹר תִּשְׁנֹד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה תִּהְיֶה שְׁנַת הַצְּלָחָה, שֶׁתְּצַלְחָנָה בְּלִמּוּדֵיכֶן,
 וְתִקְנִינָה מִדוֹת טוֹבוֹת, צְנִיעוּת, וְדַרְךְ אֶרֶץ, שְׁלוֹם, וְאַהֲבָה וְכוּ' וְכוּ',
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּוְכַלְנָה לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כִּי אִם בְּיַבְנָאֵל,
 עֵינֶה שְׂאֵף פְּעַם לֹא הִיָּה בָּהּ בֵּית-סֵפֶר חֲרָדִי עַל טְהוּרַת-הַקְּדוֹשׁ,
 יְכוּלָה לְהוֹצִיא פְרוֹת יְקָרִים כְּמוֹתֶכֶן, זֶהוּ מְסִימָנִי הַגָּאֹלָה.

נָא וְנָא תְדַעוּ, שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיכֶן מְשִׁימָה קְדוֹשָׁה מְאֹד, כִּי בֵּית-הַסֵּפֶר
 הוּא לֹא סֵתֶם מְקוֹם לְבִלְוִי, אֲלֹא בָּאִים לְלַמֵּד אֶת תּוֹרַת הַנְּיָיָה בְּרוּךְ
 הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קִיט'): אֵין הָעוֹלָם
 מִתְקַיֵּם, אֲלֹא עַל הַקָּבֵל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן; תִּתְאַרְנָה לְעֲצָמְכֶן, אִיךָ
 שְׁכַל הָעוֹלָם כָּלוּ עוֹמֵד עַל הַקָּבֵל פִּיכֶן, וְעַל הַצְּנִיעוּת שֶׁלְכֶן. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יג'): בְּשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בְּרַחֵל, זָכָתָה
 וְיָצְאָ מִמֶּנָּה שְׂאוּל, וּבְשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בּוֹ בְּשְׂאוּל, זָכָה וְיָצְאָה
 מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר. רַחֵל אֲמַנּוּ זָכָתָה עַל-יְדֵי גִדְלַת הַצְּנִיעוּת שֶׁלָּהּ, שְׁבוּכָה
 וּמְבֻכָה עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְשֹׁכֵר זֶה יָצָא מִמֶּנָּה הַמֶּלֶךְ הַרְאִשׁוֹן
 שֶׁהוּא שְׂאוּל, וּמִשְׂאוּל הַמֶּלֶךְ יָצְאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, שֶׁהִצִּילָה אֶת כָּלֵל
 גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִכְּלִיּוֹן.

וְלָכֵן, בְּנוֹתֵי הַיְקָרוֹת! רְאִינָה לְלַמֵּד מֵאֲמוּתֵינוּ הַקְּדוֹשׁוֹת,
 וְתִתְנַהֲגְנָה בְּמִדַּת הַצְּנִיעוּת, וְתִהְיִינָה בְּעַלֵי דַרְךְ-אֶרֶץ לְגַבֵי הַמּוֹרוֹת
 שֶׁלְכֶן, וְתִלְמַדְנָה אֶת הַלְמוּדִים בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, וּבְשֹׁכֵר זֶה
 תִּתְגַּדְלָנָה צְדָקְנִיּוֹת, וְתַעֲלִינָה גִּחַת-רוּחַ לְהַבּוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שְׂאֵנִי
 מִבְּקַשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶן, שֶׁתְּצַלְחָנָה בְּלִמּוּדֵים, וְתַעֲלִינָה מֵעֵלָה מֵעֵלָה,
 וְהוֹרִיכֶן יְרוּי רַב גִּחַת מְכֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר, וְלִשְׂמֹחַ בְּיוֹתֵר עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בִּנְחַל שָׁם חֵלְקֵנוּ וּגְוָרְלֵנוּ, וְשִׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, כִּי מָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל מִפִּיחַ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים (לְקוּטֵי-מֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח"ג), וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, שְׁנִפְלָנוּ בְּחֵלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתַהֲלָה לְאֵל, אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, אֲלֵא סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים הֵם יְקָרִים בְּעֵינֵינוּ, וְלֹא רַק שִׁאֲנוּ לֹמְדִים בָּהֶם, אֲלֵא אָנוּ מְפִיצִים אוֹתָם בֵּין כָּל־נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הִנֵּה מִתְקַרֵּב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא, וְכָל אֶחָד מִבֵּיא מִתְנֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, עִם כַּמָּה יְהוּדִים דְּבַר הַשָּׁנָה מַעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל כַּמָּה יְהוּדִים הַפִּיץ וּפְרָסָם אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. תִּאֲמִינוּ לִי, שְׂאֵין עוֹד מִתְנֹת יְקָרוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁמִּבֵּיאִים לְרַבְּנוּ ז"ל, וּבִנְדָאִי תִקְבְּלוּ חִזְרָה מִרַבְּנוּ ז"ל כִּפְּל כִּפְּלִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר: מִמִּי שִׁאֲנִי מִקְבֵּל אֲנִי נוֹתֵן.

נָא וְנָא חִזְקוּ עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תַּחֲנוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְפָל בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוּ אִם יִהְיוּ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֵא יוּכְלוּ לְנַסֵּעַ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, אֲסוּר לָהֶם לְהַשְׁבֵּר כָּל־ל, אֲלֵא יִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת קְבוּץ קְדוּשׁ בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וּבִנְדָאִי תִמְשִׁיכוּ גַם אֶצְלְכֶם אֶת רַבְּנוּ ז"ל.

זכרו היטב, אָשׁר דָּבַר כְּזָה עֲדִין לא הָיָה, שֶׁתְּהִיָּה עִיר עַל שָׁם
 רָבְנוּ ז"ל, וּבְיַדָּי יִתְגַּשֵּׁם רְצוֹנֵנוּ וְכִסּוּפֵנוּ, שְׁעוֹד יִכְנָסוּ פֶה לְגוֹר
 מֵאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", וְתְהִיָּה עִיר שֶׁל
 תּוֹרָה, עִיר שֶׁל חֶסֶד, עִיר שֶׁל אֱהָבָה וְשְׁלוֹם, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח
 לִבֵּנוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הַעֲקֵר תַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם
 בְּיַחַד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵיכֶם.

נָא וְנָא תִתְפַּלְלוּ עָלַי, שֶׁאֲזַכֶּה לְצֵאת מֵהַחֻבוֹת שֶׁחֹנְקוֹת אוֹתִי
 וְכו', וְאֲזַכֶּה לְבוֹא לְהַתְּגוֹרֵר עִמָּכֶם בְּיַחַד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרחצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵל תְּדַאֵג, רַק תִּכְתֹּב לִי עוֹד פְּעַם
 כְּמָה הַחֹב לְעִשְׂרִים בְּחֹדֶשׁ, וְאַתָּן הוֹרְאָה לְבִנְךָ, שֶׁיִּתְּנֵנוּ לָךְ אֶת
 הַכֶּסֶף.

רְאֵה לְהַזְמִין חֲמֻשֵׁה-עֶשֶׂר מְאוּרָרִים בְּשִׁבִּיל הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה
 וְהִבִּית-סֵפֶר, אָשׁר זֶה מְאֹד מְאֹד דְּחוּף, כִּי הַיְלָדִים מְסַכְּנִים, פְּשׁוּט
 חֲנוּקִים, כֶּף כּוֹתְבִים לִי הָרֹב ... ו... וְלִכֵּן רְאֵה תִכְף-וּמְיָד לְהַזְמִין,
 וְתִכְתֹּב לִי כְּמָה כֶּסֶף זֶה עוֹלָה.

מָה אָמַר לָךְ! בְּיָמִים אֵלּוּ אֲנִי מְאֹד מְאֹד טְרוּד לְגַלְגֵּל וְכו'
 וְלִשְׁלֹם חֻבוֹת וְכו', וְעֵינֵי צוֹפִיּוֹת רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲנִי
 נִמְצָא בְּצֻרוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵין לִי עַל מִי לְכַטֵּחַ, אֲלֵא עַל אֲבִינוּ

שְׁבַשְׁמִים, וְהַמְצַב הַגִּיעַ עַד שֶׁבָּאוּ מִים עַד נֶפֶשׁ, וְהַהֲכָרַח לִי לְבָרַח
 לְכַמָּה יָמִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְלִבְקֹשׁ וְלִהְתַּחַן עַל נַפְשִׁי, כִּי אָנִי
 נִמְצָא בְּצָרוֹת וּבְסִבְכִים גְּדוֹלִים וְכו'.

אוֹדוֹת נִסִּיעָתְךָ אֶל הַצִּיּוֹן, תֹּאמִין לִי, שְׂאִין עֲצָה אַחֲרַת אֶלָּא
 תִּפְלֶה וּבִקְשָׁה, הַעֲקֹר תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְּךָ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ
 כַּחוֹת עֲצוּמוֹת לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, וּבְיַדְּאֵי
 תִּקְבַּל חֲזָרָה מִרַבְּנוּ ו'ל מִתְּנוֹת יְקָרוֹת, וּלְדַעַתִּי, בְּשָׁנִים אֵלּוּ הִיָּה לְךָ
 כָּבֵד זְמַן לְהִתְלַמֵּד, שֶׁתְּשׁוּעַת ה' כְּהַרְףַּ עֵינַי. הִנֵּה נִדְמָה הַכֹּל שְׁחֹר
 וְכו' וְהִנֵּה פִתְאֵם יִשׁוּעָה נִפְלְאָה מִן הַשָּׁמַיִם וְכו', וּבְיַדְּאֵי גַם אֶצְלְךָ
 יִתְקַיֵּם כָּךְ.

פֶּה תִּקְבַּל מִכְּתָב כָּלְלִי לְתַלּוּתוֹ עַל לִיחַ מוֹדְעוֹת, וְכֵן כַּמָּה
 מִכְּתָבִים לְמִסֵּר אֶת זֶה לִיעוּדֶם, אִם אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְר' ... גְּרוּ
 יְאִיר, כִּי דוֹחֲקִים אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, שְׂיֵצֵא מִן הַדִּירָה, וְחָבַל לְאַבֵּד
 אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן ... דִּבֵּר אִתִּי, שֶׁבַע־הַיְּבִית לִוְחֵץ עָלָיו מְאֹד
 מְאֹד לְצִאתָה, וְהוּא מְעַנֵּן לְקַחַת אֶת הַדִּירָה שֶׁל הַבֵּן שֶׁל ... וְלִכֵּן אִם
 אַתָּה יָכוֹל לַעֲזֹר לוֹ, וּבְשִׁכְרֵי הָעֲזֹר שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְאַחֲרִים, יַעֲזֹר לְךָ
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּפֶה תִּקְבַּל גַּם מִכְּתָב תַּנְחוּמִים לְאַשְׁתּוֹ שֶׁל ...
 רְאֵה לְמִסֵּר אֶת זֶה אֵלָיו.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי דו"ח אֵיךְ אַתָּה רוֹאֶה הַתְּפִתְחוֹת שֶׁל הַתְּלָמוּד
 תוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תרצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרָאשׁ־חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ עִם הַדו"ח, וְאִין אַתָּה יָכוֹלָה לְתַאֵר
 וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֹל הַנְּחִת־רוּחַ שְׂאֵת גּוֹרְמַת לִי. וְהִנֵּה אֵף שְׂמִצְבִי עֲכָשׁוּ

מָאד מָאד בְּלַחֵץ וְדַחֵק וְכו', עַם כָּל זֹאת צְוִיתִי אֶת ר' ... שְׁיִזְמִין
חֲמִשָּׁה-עָשָׂר מְאֹרְרִים בְּשִׁבִיל הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר וְהַגָּן, אֲנִי
בְּטוֹחַ שְׂאֵף שְׁעֵכֶשׁוּ אֲנַחְנוּ בְּמִצַּב כִּסְפֵי מָאד מָאד קָשָׁה, עַד שְׂאִין
לָנוּ כִּסְאוֹת, וְאֲנוּ צְרִיכִים לְלוֹת מִבְּתִים פְּרֻטִיִּים וְכו', כָּל זֶה לְנִסּוֹת
אוֹתָנוּ, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵם נַעֲמַד בְּנִסְיוֹן, יִתְגַּלוּ
לָנוּ גִסִּים נְגִלִים. אֶת הַכֶּסֶף שְׁנִשְׂאָר תִּשְׁתַּמְּשׁוּ לְהוֹצִאות בֵּית-הַסֵּפֶר,
וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָנוּ בְּהַרְחֵבָה גְדוֹלָה, וְעוֹד יִגִּיעַ הַזְּמַן
שְׁנִצְחֵק אִיךָ שְׁקִבְצָנוּ פְּרוּטָה לְפְרוּטָה וְכו', וְלוֹיְנוּ כִּסְאוֹת מִבְּתִים
פְּרֻטִיִּים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ת.ש.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדִל שְׂמִחָתִי, שְׁנִכְנַסְתָּ בְּעֵבֵי הַקּוֹרָה, וְאַתָּה מְנַהֵל אֶת הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה,
וּכְבָר הַתְּקַשְׁרוֹ אֵלַי כְּמֵה הַזְּרִים, וּמָאד מָאד מִתְּפַעֲלִים אִיךָ שֶׁהַתְּחִיל
הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה בְּרִגְלֵי זְמַן בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִגַּה אֲנִי נִמְצָא עִכְשָׁו
בְּמִצַּב כִּסְפֵי מָאד מָאד דְּחוּק, כִּי אֲנִי מִכְרַח לְשֵׁלֶם סְכוּמִים אֲדִירִים
שֶׁהַתְּקַבְּצוֹ, וְאִינִי יוֹדֵעַ מֵאִין יָבֹא עֲזָרִי, אֲלֵא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּכְבוֹדֵאֵי
עוֹד מְעַט יִגִּיעַ הַזְּמַן, שְׁנִצְחֵק מִהַדְּחָקוֹת וְהַצְּמִצּוּמִים וְהַקְטָנוֹת
שְׁעֵבְרוּ עָלֵינוּ, עַד שֶׁהַצְּרִכְנוּ לְלוֹת כִּסְאוֹת מִבְּתִים פְּרֻטִיִּים.

הַהִכְרַח לִי לְקַצֵּר עִכְשָׁו מְרַב טְרִדוֹתִי, וְאַכְתַּב לָךְ מִחֵר יוֹתֵר
בְּאַרְיִכוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

בְּצַעַר גָּדוֹל קִבַּלְתִּי אֶת הַיְדִיעָה עַל הָאֶסוֹן שֶׁקָּרָה לָכֶם, "הַמְקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שְׂאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם", וְלֹא תִדְעוּ כְּבָר מִשׁוּם צַעַר וְתַתְנַחֲמוּ.

הַמֵּאחֵל לָכֶם נַחֲמָה מִקָּרֵב לְבִי...

כ' תשב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל תְּלַמִּידֵי הַכּוֹלָל "אוֹר הַמַּאִיר", נוֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פְּרִיָּה, הַיּוֹ"ה יִשְׂרָה עֲלֵיכֶם שְׂכִינָתוֹ, וְיֹאִיר עֲלֵיכֶם אוֹר זָיו וְחַיּוּת וּדְבָקוּת.

בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם לְרַגַל פְּתִיחַת הַכּוֹלָל שִׁיפְתַח הַיּוֹם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְחוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיָדִים, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁתַּהֲיֶה אֲצִלוֹ חֲבִילָה סְפָרִים: מִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, הַלְכוֹת וְאֲגָדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְתַתְמִידוֹ בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַקְבְּלוּ עַל עֲצַמְכֶם קִבְּלָה חֲזָקָה לְשִׁקּוֹד הַשָּׁנָה עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם אֲפָשֶׁר לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם הַחֲמִשָּׁה-עָשָׂר שְׁעוּרִים הַנְּהוּגִים אֲצִלְנוּ — מָה טוֹב וּמָה נָעִים. וְאֲפִלוּ מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי מְעַט מְעַט מְצַטְרֵף אַחֲרֵי-כֵן לְחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל, וְהַתּוֹרָה אֵינָה מִתְלַמְּדֶת בְּיוֹם אֶחָד, אֲלֹא בְּכֹל יוֹם לוֹמְדִים פָּרָק אוֹ שְׁנֵי פָּרָקִים, דֶּף אוֹ שְׁנֵי דְפִים וְכוּ' וְכוּ', וְכָךְ זָיוִם הַדְּפִים, וְזוֹכִים לְעִבּוֹר וְלַהֲיוֹת וּלְטַיִל בְּכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

נָא וְנָא תַהֲיוּ שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים, וְתַחֲזִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד,

ותבחרו חברותות ביניכם ללמד על-פל-פנים שעה אחת בחברותא, שהוא דבר גדול מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו מאד מאד בלמודיכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשג.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר שופטים, ב' דראש-חדש אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. ואל תחשב לרגע שאטה מטרידני עם הפקסים, אדרבה, זה חלקי מכל עמלי, שאני זוכה לשמע בשורות משמחות, ומה קורה בתלמוד-תורה ובבית-הספר, ואיך מתפתחים הענינים. ואין אטה יכול לתאר ולשער כלל את החיות שבאה לי מכל זה, כי בעוונותינו הרבים, עוברת עלי עכשו דחקות מאד גדולה, ועוד המון טרדות ובלבולים, אשר אי אפשר לרשמש על פני הכתב, ולכן ראה להמשיך לדונח לי הכל — כל מה שצריכים.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהמאוררים יסתדרו מה שיותר מהר, וכן בענין הכסאות, ורק חזק ואמץ מאד מאד, כי אין לתאר ואין לשער את גדל זכותך, ואני יודע שעכשו בהתחלה קשה לך וכל ההתחלות קשות וכו', אך עם כל זאת לבסוף תראה איך שישגשג ויפרח התלמוד-תורה והבית-ספר, אטה רק צריך להתחזק לא להתפעל משום בריה שבעולם, תקח את הענינים לנדיה, ותראה שסוף כל סוף גם המשכורות יעלו, כי הקדוש-ברוך-הוא רוצה מאתנו עכשו רק מסירות נפש, ואנו צריכים להראות את זה, ואז

אֲשֶׁר כ' תשד בְּנַחַל קנז

יִפְתַּח לָנוּ אֶת שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וַיִּשְׁפִּיעַ לָנוּ שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהִצְלִיחַ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ.

נָא וְנָא אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, תִּקַּח אֶת הָעֲנִינִים חֶזֶק חֶזֶק בְּיַדְךָ, כִּי הַחֲנוּף שֶׁל יְלָדֵינוּ הוּא בְּצַפּוֹר נִפְשָׁנוּ וְאִישׁוֹן עֵינֵינוּ, וְאָנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל יְלָדֵינוּ, וְלִרְאוֹת לְמֵלֵא אֶת הַזְּמַן שֶׁלָּהֶם, שְׁלֵא יִלְכוּ וְלֹא יִסְתַּוְּבְבוּ לְהִבָּל וְלָרִיק.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, כ' דְּרָא־שִׁחְדָּשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ר' ... נְרוּ וְאִיר.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֶצְלָכֶם בַּתְלִמוּד-תּוֹרָה, אִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁכָל הַהִתְחַלּוֹת קְשׁוֹת, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד מְעֻט הַכֹּל יִתְהַפֵּף וַיִּתְרַחַב מְאֹד מְאֹד, וְאִין לָכֶם מַה לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי בְּעוֹד כַּמָּה יָמִים כָּבֹד יִהְיוּ הַמְאֻרְרִים וְהַכְּסֹאוֹת וְכָל מַה שְּׁחָסַר בַּכְּתָה, הָעֵקֶר אֵל תִּשְׁכַּחוּ כְּרַגַע גָּדֹל מְעַלֵּת הַלְמוּד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׁחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אֲמָרוּ (יִלְקוּט תַּהֲלִים, רַמְזוֹ תַתְמָה): "שְׁתוּלִים בְּבֵית הַנִּי"ה" — אֵלוֹ הַתִּינוּקוֹת שְׁבָבִית-הַסֶּפֶר; וְכֵן אֲמָרוּ (כֹּלָה פָּרָק ב'): בְּכָל יוֹם מִלְאָף יוֹצֵא מִלְפָּנָי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִסְתַּכֵּל בַּתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד נִהַפֵּף כְּעֶסוֹ לְרַחֲמִים; מִכָּל זֶה תִּרְאֶה אֶת מְעַלֵּת הַמְלָמֵד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְעֲלִיף לְלַמֵּד עִמָּהֶם כְּמוֹ שְׁלוּמֵדִים עִם גְּדוּלִים, וְסוּף כָּל סוּף אֵלוֹ הַקְטָנִים יִהְיוּ גְדוּלִים. וְאִם תִּחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם וְתּוֹרָה, אֲזִי תִעֲמִיד תְּלַמִּידִים נְאֻמִּים. וְאִין אֲתָה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל הָאָדָם, שְׁזוּכָה לְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים מְהֻגָּנִים. וְרוּאִים שְׁבָנֵי-אָדָם מִתְיַגְעִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁיִּהְיוּ לָהֶם תְּלַמִּידִים, וְהִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָפָה אוֹתָךְ,

קנח אָשֶׁר כ' תשה — כ' תשו בְּנַחֵל

שֵׁישׁ לָךְ כְּמַעֲט עֶשְׂרִים תִּלְמִידִים, וְאַתָּה יְכוּל לְלַמַּד אֶתֶם מִמֶּשׁ כְּמוֹ
שְׁלוֹמֵדִים עִם מְבַגְרִים, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ סְפוּק נִפְשִׁי, כִּי אֵין עוֹד סְפוּק
נִפְשִׁי כְּמִי שְׁזוֹכָה לְהִשְׁפִּיעַ מְטוּבוֹ לְאַחֵרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה גִּיעֵו וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ר' ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
וְאֵף שֶׁבְּמִכְתָּב כְּתַבְתָּ, שְׁאֵינְךָ מְסַגֵּל לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, עִם כָּל זֹאת אֲנִי
יודֵעַ, שֶׁהַמְּלַמְּדוֹת תִּכְנִיס בְּךָ בְּשָׁחוֹן עֲצָמִי, וְתִזְכָּה אַחֲרֶיךָ לְחַנּוּךְ
מְבַגְרִים, כִּי לָכֵן נּוֹצַרְתָּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

כְּתַבְתִּי לָךְ מִכְּתָב וְלֹא עָנִיתָ לִי כִּמְהָ פֶסֶף הוֹצֵאתָ בְּעֵבוֹר ...?
וְכֵן מֵה בְּעֵנֵן הַמֵּאֲוֹרְרִים, זֶה מְאֹד מְאֹד גְּחוּץ, כִּי כּוֹתְבִים לִי שְׁזֶה

מָאד מָאד מַחְנִיק לְלֵדִים, וְכֵן בְּעֵינַי כְּסֵאוֹת וְכוּ' בְּבֵית־סֵפֶר
וּבְתַלְמוּד־תּוֹרָה, אָנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַשָּׁנָה תִּהְיֶה לָנוּ שָׁנָה מְבֹרַכַת מְכֹל
הַבְּחִינוֹת.

אם אַתָּה נִמְצָא עֹכְשׁוֹ עַל יַד הַפֶּקֶס, תּוֹדִיעַ וְאֲדַבֵּר עִמָּךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה' בְּאֵלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גַּרְם יֵאִיר
וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָה מָאד עֲלִץ לְפִי עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה
וְהָאֲחֻדוֹת שֵׁישׁ בֵּינֵיכֶם — כְּפִי שִׁכְתְּבֹתֶם.

מָה אִמַר לָכֶם! אֵין דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה, שֵׁישׁ אֱהָבַת הַחֲבָרִים,
וּמַחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, וְזֶה הִיָּה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּמִיד נִחְזִיק
עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד. הָאֱמֶת הִיא שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁלֹּא תִהְיֶה אֲחֻדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי מְזֵה הוּא מִפְּחַד
מָאד, כִּי אִם הָיוּ מְאֻחָדִים, שׁוּם כַּח בְּעוֹלָם לֹא הִיָּה מְבֹטְלָם; כִּי
הַדְּבוּרִים — דְּבוּרֵי אֲמוּנָה שֶׁנִּחְקָקִים בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, זֶה אֵין בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם. רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מָאד שֶׁנִּסְפָּר
סְפוּרִים מִמֵּנוּ. וְאָמַר פֵּעַם: אָנִי רוֹצֵה שְׁלִילְדֵיכֶם תִּסְפְּרוּ מָה הִיָּה פֹה,
”וְהוֹדַעְתָּ לְבְנִיךָ וְלְבְנֵי בְנִיךָ”. וּפֵעַם אַחֲרַת אָמַר: יִהְיֶה הַמּוֹן סְפוּרִים
לְסֵפֶר מִמֵּנִי וְגַם מֵהָאֲנָשִׁים שְׁלִי. וְזֹאת אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֵׁישְׁנָם
סְפוּרִים מְכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַעֲקָר מֵה שֶׁעֲלִיכֶם לְדַעַת, אֵף שֶׁכָּל אֶחָד זֹלֵזֵל קִטָּן מָאד, אָבֵל
יוֹשֵׁב עַל עֲנָף גְּדוֹל, וְאֵל יַחֲשֵׁב אָדָם שֶׁהוּא נִנְס וְקִטָּן, אֵלֹא יִזְכֹּר
תְּמִיד שֶׁהַנִּסּ יוֹשֵׁב עַל עֲנָק גְּדוֹל, וְכֹל כַּחֲנוּי הוּא רַק מִרַבְּנוּ ז"ל.

מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל דִּבֶּר פַּעַם עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֵׁישׁ לוֹ שְׁלֶחֶן יוֹתֵר
 יָפָה מִרְבֵּנוּ ו"ל; הִינּוּ יֵשׁ לוֹ יוֹתֵר אַנְשִׁים וַחֲשׁוּבִים מֵאֲשֶׁר הָיוּ אֲצֵל
 רַבֵּנוּ ו"ל. וְאָדָל בַּת רַבֵּנוּ ו"ל שְׁמָעָה שִׂיחָה זו, וְנַחֲלֶשָׁה דַעְתָּה. עֲנֵה
 וְאָמַר לָהּ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: הַכֹּל בְּכַח רַבֵּנוּ ו"ל. כֵּן אָנוּ יְכוּלִים לוֹמַר
 הַיּוֹם; בְּרוּף הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֶחֶן הַרְבֵּה יוֹתֵר יָפָה מֵאֲשֶׁר הָיָה
 לְמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, יוֹצְאִים יוֹתֵר מִמָּאָה אַנְשִׁים לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ
 ו"ל בְּכָל שְׁכָבוֹת הָעַם, דְּבָר שְׁעוֹד לֹא הָיָה בְּכָל הַדּוֹרוֹת וְכוּ'. אֲבָל
 הַכֹּל בְּכַח רַבֵּנוּ ו"ל וּבְכַח מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל. כֹּל אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹאִים זֹהוּ
 רַק הַתְּחִלָּה, וְעַקֵּר הַפְּסוּפִים וְהַרְצוֹנוֹת שְׁלִי, לְקַרֵב מְלִיזוֹן יְהוּדִים
 מֵאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח לְדַעַת רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲנִי מְקַנְהָ
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, שְׁאֹזֶכָה לְהוֹצִיא אֶת רְצוֹנֵי זֶה מֵהַכַּח אֶל הַפְּעֵל.
 כִּי עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל הוּא פְּשִׁיטוֹת וְתַמִּימוֹת גְּמוּרָה, וְכִשְׁאָדָם חָכָם
 בְּעִינָיו הוּא רְחוֹק מִרַבֵּנוּ ו"ל כְּרְחוֹק מְזֻרָח מִמְעַרְב, כִּי כָל עֲנִין רַבֵּנוּ
 ו"ל הוּא תַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, הִינּוּ שְׁאָדָם יְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא
 בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ בְּלֵי שׁוֹם חֲכָמוֹת, כְּיֶלֶד קֶטֶן הַמְּבַקֵּשׁ צְרָכָיו
 מֵאָבִיו: "אָבָא, אָבָא, אָנִי צְרִיף מְעִיל"; "אָבָא, אָבָא, אָנִי צְרִיף
 גַּעֲלִים" וְכוּ', וְאִינוּ מִרְפָּה מֵאָבִיו עַד שְׁמֵמֵלָא מְבַקֵּשׁוּ. אוֹ כִּשְׁהוּא
 רַעֲב צוֹעֵק: "אָבָא, אָבָא, אָנִי רַעֲב, אָנִי רוֹצֵה לֶאֱכֹל", בְּלֵי שׁוֹם
 חֲכָמוֹת. וְזֹאת רָצָה רַבֵּנוּ ו"ל לְהַחֲדִיר בָּנוּ — שְׁנֵהִיָּה כָּל-כֶּף רְגִילִים
 לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, כְּדַבֵּר יֶלֶד אֶל אָבִיו בְּלֵי חֲכָמוֹת כָּלֵל.
 הַיֶּלֶד רוֹאֶה אֶת אָבִיו, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא צְרִיף לְמֵלָא חֲסוֹנוֹתָיו, אֵין לִי
 לֶחֶם לֶאֱכֹל — הָאָבָא יִתֵּן לִי, אֵין לִי מִכְּנָסִים לְלִבֵּשׁ — הָאָבָא יִתֵּן
 לִי. וְזֶה דְבָר פְּשוּט וּמוֹבָן מֵאֲלִיו אֲצֵל הַיֶּלֶד, שְׁאֵין לוֹ אַחַר רַק אָבִיו.
 וְכֶף רָצָה רַבֵּנוּ ו"ל לְהַחֲדִיר בָּנוּ, שְׁנֵהִיָּה חֲזָקִים כָּל-כֶּף בְּעֵבוֹדַת
 הַתְּפִלָּה וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת, שְׁכָל אֲשֶׁר אָנוּ צְרִיכִים נִפְנֶה אֲלֵיו יְתַבְּרֶף.
 וְדַבֵּר זֶה מְצוּי בֵּין אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח, תַמִּימוֹת כְּזוֹ,
 יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְצוּיָה אֲצֵל אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲשֻׁכְנָזִים, כִּידוּעַ דְּבָר
 זֶה בְּחוּשׁ.

מָה אָמַר לָכֶם! תְּהִלָּה לְאֵל, אָנִי זוֹכֶה לְרֹאוֹת שְׁנֵה מִתְּנַשֵּׁם,
 הַחֲנוּף שְׁאָנוּ מַחֲדִירִים בְּפִעוּטוֹן, בְּגִנִּים, בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, בְּבֵית-סֵפֶר

ובישיבה, זהו חנוף של אמונה, שידעו שאין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואם צריכים משהו צריכים לבקש רק אותו ותברך. ואם אדם חזק בזה, יהיה בטוח שיקבל. וזהו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סימן פד): התפלה היא השער להכנס דרכו אל הקדוש-ברוך-הוא, אבל אצל כל העולם נתקים הפסוק (בראשית יט, יא): "ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים, וילאו למצא את הפתח מקטן ועד גדול"; כל אחד רוצה להכנס אל הקדוש-ברוך-הוא, כל אחד מענין להתעלות בקדושה ובטהרה, ובפרט עתה בימי אלול הקדושים, נצוץ התשובה יש אצל כל יהודי ויהודי, כי כל אחד בא מעולם האצילות, ומה שיוצא פרוז מהשמים בכל יום ויום: 'שובו בנים שובבים', ביותר יוצא הפרוז בחדש אלול, שאז הקדוש-ברוך-הוא מעורר את כל נשמה ונשמה. פי סוף כל סוף בראש השנה דנים את האדם, והקדוש-ברוך-הוא חפץ בשובו מדרכו וחייה, ואינו חפץ במיתתו של רשעים, ועל-כן עושה הקדוש-ברוך-הוא כל מיני פעולות שבגני-אדם יתעוררו בתשובה. ואם אדם נתעורר בחדש אלול בתשובה, נכון לבו בטוח, שבראש השנה ידונוהו לכף זכות ולשנה טובה ומתקה. אף רב העולם אינם יודעים איך נכנסים אליו ותברך, כל אחד היה רוצה לראות את אליהו הנביא, לדבר אתו, להתייעץ עמו, מפל שפן עם האבות הקדושים: אברהם, יצחק ויעקב, או עם הנביאים, או עם מלאכי מעלה, איזו זכות היא זו! ומשתוקקים לזה, אף אחר-כך נשברים וחושבים — איך זה שיהי אלינו? מפל שפן לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כל אחד נכסף — הלואי הייתי יכול להכנס אל קדש הקדשים ולדבר אליו ותברך. נשאלת השאלה — מי מפריע לך? אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס') על המשנה (תרומות פ"ק ב'): סתם חרש — אינו שומע ואינו מדבר; כשאדם אינו שומע את קול החכם, אינו יכול לדבר אליו ותברך. וזהו שפרשתי (תהלים יט, ד): "אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם"; כשאין שומעים את קול הצדיק, האדם הוא אלם. בעבור זה, כשאדם זכה והתקרב אל רבנו ז"ל, רבנו ז"ל מעוררו מהשנה. כמו שאומר, שיש בגני-אדם שישנים את ימיהם, ועוברים להם שבועים שנה וישנים. מה ענין

שָׁנָה? הֲלֹא הֵם מְסֻתּוֹבְבִים, הוֹלְכִים, צוֹעְדִים עִם חֲלִיפָה, עֲנִיבָה, עִם תֵּיק, עֲסוּקִים בְּעִסְקִים, יֵשׁ לָהֶם מִשְׁרָדִים, טֵלְפוֹנִים וְכוּ' וְכוּ', וְכִיצַד יִתְכַּן שֶׁהֵם יִשְׁנִים? אָשׁר כֵּן מְבִיא רַבֵּנוּ ז"ל בְּאוֹתוֹ מֵאֲמַר אֵת דְּבָרֵי חוּנֵי הַמְּעַגֵּל שָׁאֵמַר: מִי אֵיכָא דְנִיִּים שְׁבָעִים שָׁנִין?! אֵיךְ יְכוּלִים לִישֹׁן שְׁבָעִים שָׁנָה?! אֵיךְ יִתְכַּן שָׁאֵנוּ יִשְׁנִים?! אַךְ אֵינְכֶם מְפִירִים אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן אַתֶּם חַיִּים בְּדַמְיוֹן אֶחָד גְּדוֹל; הַגֵּם שִׁישׁ לָכֶם עֲסָקִים, טֵלְפוֹנִים, פּוֹעֲלִים, בֵּית-חַרְשֶׁת, פְּקָסִים וְכוּ' וְכוּ', מְסֻתּוֹבְבִים עֲנִיִּים שְׁבוּרִים וְכוּ', אֲבָל יִשְׁנִים, מֵאַחַר שְׁאֵינְכֶם מְפִירִים אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הַמַּח יִשֹּׁן, שְׁבָעִים שָׁנָה מְסֻתּוֹבְבִים וְיִשְׁנִים. מַהִי הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה? כְּשֶׁאָדָם מֵתְחִיל לְהַפִּיר אֵת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִודַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְזֶה הַסִּימָן שֶׁנִּתְעוֹרַר מִשְׁנֵתוֹ הַעֲמָקָה — כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים לְרַבֵּנוּ ז"ל, שָׁאֵנוּ פּוֹתְחִים אֵת הַפֶּה, וְיְכוּלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁזוֹכָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נִתְרַחֵב לוֹ הַמַּח וְהַדַּעַת לְגַמְרֵי, וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ דְבוּרִים אַחֲרַיִם לְגַמְרֵי. לְזֹאת לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ כַּחוֹת בְּלִתֵּי רְגִילִים לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. אֲבָל הַסֵּמ"ך-מ"ם מְצָא לְעֲצָמוֹ עֲצָה, וְהַכְּנִיס דְּמִיוֹנוֹת בְּאָדָם כְּאֵלוֹ זֶה עוֹקֵר אֵת זֶה, וְזֶה רוֹצֵה לְבַלֵּעַ אֵת זֶה, וּמִזֶּה בָּאִים מַחֲלָקֵת וּפְרוּדִים, וּמִזֶּה אָנוּ סוֹבְלִים עַד הַיּוֹם.

לְזֹאת, יְדִידֵי הַיְקָרִים! אִם זְכִיתֶם לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת וּנְפִלָא כְּזֶה, הֲבֵה נִחְשָׁב עֲצוֹת אֵיךְ יְכוּלִים לְהַחֲדִיר אֵת דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, לֹא נִסְתַּפֵּל עַל קִטְנֵי הַמַּח מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁפָל מְגַמְתֶּם רַק כְּסָף וְכְסָף וְכְסָף, תְּקַצִּיב וְתְקַצִּיב וְתְקַצִּיב. אָנוּ זְכִינוּ לְהַפִּיר אֵת הַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהוּא רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ. כְּמוֹ שְׁמִסְפָּר, שְׁבִשְׁעָה שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הַדְּפִיס אֵת הַלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, עָנוּ וְאָמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: נִדְמָה לָנוּ שְׁאַתֶּם הַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁל הַמֶּלֶךְ — שְׁחַבְרַתֶּם תְּפִלוֹת כְּאֵלוֹ. וְעָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: הַבְּעַל תְּפִלָּה זֶה רַבֵּנוּ ז"ל, אִם אַנְי מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ, אִזּוּ אַנְי הַמְּלִיץ, שְׁאַמְלִיץ עַל

פֶּל יְהוּדֵי הַמְּלָצוֹת וְשִׁבְחֵיהֶם, שְׁאֵם אֶכְתֶּבְכֶם, יֵצְאוּ מִזֶּה כַּמָּה גְּלִיוֹנוֹת. אִם אֶכְתֹּב אֶת הַלְמוּד זְכוּת שֵׁשׁ לִי לְכַתֵּב עַל כָּל יְהוּדֵי וִיהוּדֵי, אוֹכֵל לְמֵלֵא כַּמָּה גְּלִיוֹנוֹת שֶׁל לְמוּד זְכוּת. לְמִדִּים מִכָּאן, שֶׁהַבַּעַל תְּפִלָּה זֶהוּ רַבְּנוּ ז"ל. וּבִסְפוּר שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה, מְדַגֵּשׁ הַרְבֵּה פְּעָמִים, שֶׁמֵּהֵפֵל מְדַבְּרִים אֲבָל לֹא מִכֶּסֶף; כִּי דָבָר רַבְּנוּ ז"ל וְכֶסֶף אֵלּוּ שְׁנֵי דְבָרִים נִפְרָדִים.

לְזוֹת, מֵאַחַר שֶׁזְּכִינוּ לְהַפִּיר אֶת הַבַּעַל תְּפִלָּה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם לְמַעַלְה מִכֶּסֶף, אֲנִי חוֹשֵׁב, שְׁעַם הַקְּדָמוֹת אֵלּוּ, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּקְחוּ אֶת הָעֲנִינִים בְּיַדְכֶם, וְתִתְחִילוּ לַעֲסֹק בַּגְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל, וְכִיֵּצֵד? עַל־יְדֵי שֶׁתְּפִיצוּ בְּמֶרֶץ גְּדוֹל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. אֲנִשֵּׁי הָעוֹלָם נִכְנָסוּ בַּחֲלָשׁוֹת כְּזוֹ, בְּשָׁנָה עֲמֻקָּה כְּזוֹ, עַד שֶׁרַב רַבָּם שֶׁל הָעוֹלָם מֵיֵאֱשִׁים לְגַמְרֵי, וְאֶפְלוּ מִי שֶׁקוֹרָא עֲצָמוֹ חֲסִיד וְכוּ', אוֹ לִיטָאֵי וְכוּ', שֵׁיף לְפִלְגַּי זֶה אוֹ אַחַר וְכוּ', אֲבָל הוּא בְּשָׁנָה, כִּי אִם אָדָם אֵינוֹ מִפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּפִי שְׂרוּאָה אֶת הַזּוּלַת וּמְדַבֵּר אֵלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת, סִימָן שֶׁמַּחֲוֵ יָשָׁן. וְרַב אֲנִשֵּׁי הָעוֹלָם אֵינָם מַחְזִיקִים בְּזֶה. וְלָכֵן, אִם זְכִינוּ לְהַפִּיר אֶת הַבַּעַל תְּפִלָּה, עֲלֵינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּמִסִּירוֹת הַכִּי גְּדוּלָה לְמֵלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְכַרְט בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה — לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה. וְאֶת מִי צָרִיכִים לְקַרֵּב רֵאשׁוּנִים? אֵלּוּ הַתַּמִּימִים וְהַיִּשְׂרָיִם, שֶׁהֵם אַחֲרֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַעֲדוֹת הַמְזֻרָח, שֶׁנִּשְׁטַבְּעָה בָּהֶם הַתַּמִּימוֹת, וּכְשֶׁרַק מְדַבְּרִים מֵאַמוּנָה, נִדְּלַקַת נִשְׁמַתָּם תִּכְף־וּמִיד, וְאֵין זֶה מְצוּי בֵּין הָאֲשֻׁכְנָזִים, אֵף שֶׁאֵינָם חִפְצִים לְשַׁמַּע דְּבוּרִים אֵלּוּ, אֲבָל זוֹ עֲבָדָה וּמְצִיאוֹת. לְזוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ מַחְיָב לַעֲסֹק בְּהַפְּצָה, וּלְהַפִּיץ וּלְהַפִּיץ אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמִצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְדַבְּרִים מִכָּל הַנוֹשְׂאִים בְּחַיִּים, וְאִם זֶה יִתְפַּשֵּׁט בְּכָל שְׁכָבוֹת הָעַם, זֶה יַעֲשֶׂה מֵהַפְּכָה. וּבְזֶה תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה — כְּפִי שֶׁיִּגְלוּ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כֵּן נִזְכָּה לְהַגְּאֵל, כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁסָּבִיב, זֶהוּ שֶׁקָּר וְצָבִיעוֹת וְרַמְאוֹת, כִּי מֵה שֵׁיף לְלַכַּת וּלְעֲשׂוֹת מִבֶּן אָדָם מְצִיאוֹת?!

מִסְפָּר, שֶׁפַּעַם בָּאָה קְבוּצָה לְאִיזוֹ עִיר גְּדוּלָה אֶל הַצַּדִּיק דָּשֵׁם,

ובקשוהו שצריכים למנהיג. ואם-כן את מי יקחו למנהיג? וקראו אז בפרשת השבוע פְּרַשְׁת שׁוֹפְטִים, אֲזַי פֶּתַח אֶת הַחֹמֶשׁ וְקָרָא לָהֶם אֶת הַפְּסוּק הַרְאֵשׁוֹן (דברים טז, יח): "שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ"; שצריכים להעמיד בכל עיר ועיר צדיקים, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (רש"י שם): אין לך אלא שופט שבנימך. נשאלת השאלה: מי השופט שבנימנו? והתרוץ הוא: "אשר הוֹנֵה אֶלְהֵיךָ נותן לך"; הינו אם מנהיג הדור מוסר לך את 'הוֹנֵה אֶלְהֵיךָ' — זהו המנהיג האמתי. וזהו פרוש הפסוק: "שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים תִּתֵּן לָךְ", שצריכים לשים בכל עיר ועיר מנהיג אמת. אבל מאין יודעים מיהו? אלא: 'אשר הוֹנֵה אֶלְהֵיךָ נותן לך' — שנותן לך את הקדוש-ברוך-הוא; אם המנהיג מדבר רק ממנו ותברך, וזו כל מגמתו — שיפגס בכל יהודי ויהודי רק הקדוש-ברוך-הוא, זהו המנהיג האמתי. לזאת אל נטעה את עצמנו ולא את זולתנו. עלינו להחדיר בנו "הוֹנֵה אֶלְהֵיךָ", ולהחדיר באחרים "הוֹנֵה אֶלְהֵיךָ" — גלוי אלקות. כי עלינו מנח עתה החוב לזה, בודאי זה בא קשה מאד, אבל תראו לעשות כל אשר ביכלתכם להביא לראש השנה לציון רבנו ז"ל כמה שיותר אנשים, ואסור להסתפל על קטנוניות — דרך מי יסעו?! היכן יתפללו?! למי יתחברו?! הכל שטיות, אלא כל מעינינו — לידע שאנו חזבים להיות בציון רבנו ז"ל בראש השנה.

חסדי השם יתברך, השנה יש לנו מתנה להביא לרבנו ז"ל: מחזור עם פרוש "עת רצון" לאחינו בני ישראל מעדות המזרח, וכן "סליחות" עם פרוש "עת רצון" לאחינו בני ישראל מעדות המזרח, שזהו חדוש שבחדושים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שזה יעשה מהפכה גדולה, ויקרב את המספר שאני משתוקק כל-כך אליו — מליון יהודים מאחינו בני ישראל מעדות המזרח, אבל זה תלוי בכם, אם תלכו במסירות נפש להפיץ — תקרבו את הגאולה. תתארו לעצמכם, שמליון יהודים יתבודדו אל הקדוש-ברוך-הוא וינדברו אליו, איזה נחת רוח ושעשוע זה בשמים! הגיע הזמן שלא נסתפל בקטנוניות, ועל כל מיני שמות וכנויים שיש, אלא רבנו ז"ל מתנה

לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵינָנוּ מְצַמְצָם אֶצֶל אֶף אֶחָד, אֶף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְתַפֵּס אֶת הַבְּלָעָדוֹת עַל רַבְּנוּ וְ"ל, הַכֹּל שְׁטִיּוֹת, מִה יֵשׁ לָנוּ עִם אַחֲרִים, בְּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת?! עָלֵינוּ לְהֵבִיא מְלִיּוֹן יְהוּדִים לְרַבְּנוּ וְ"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזֶה הֶרְצוֹן וְהַפְּסוּפִים שְׁלִי! וְאֲנִי מֵאֲמִין שְׂאוּכַל לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל כְּסוּפִי, אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ לְעֲזֹרְתְכֶם, שְׂיֵצֵא כָּל אֶחָד אֲשֶׁר שָׁם רַבְּנוּ וְ"ל נִקְרָא עָלָיו, וְנִפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְזֶה כָּבֵר יַעֲשֶׂה אֶת פְּעֻלָּתוֹ. כָּל אֶחָד וְאֶחָד, תִּהְיֶה לוֹ תְּמִיד חֲבִילָה שֶׁל קוֹנְטֵרָסִים, וְנִפְיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ וְ"ל, וְיִקְרַב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. וּבִפְרֹט עֵתָה, שֶׁהַמְּסִיּוֹן עוֹבֵד חֶזֶק מְאֹד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמְדַמְיָנִים כְּאִלוֹ בְּעוֹד שָׁנָה מִה יְהִי? אֲשֶׁר לֹא יְהִי כְּלוּם! אֲלֵא נִמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֹּל-כָּךְ עִם אֱלֻקוֹת, עַד שְׂאוּ שְׁהַגּוֹיִים בְּעֲצָמָם יִתְגַּבְּרוּ וְיִפְּרוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹ שְׂיִלְכּוּ לְכָל הַרוּחוֹת, כִּי עָלֵינוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כֹּל-כָּךְ עִם אֲמוּנָה, עַד שְׁהַגּוֹיִים אוֹ שְׂשָׁם תִּהְיֶה קְבוּרָתָם, וְיִבְרָחוּ לְכָל הַרוּחוֹת, אוֹ שְׂיִתְגַּבְּרוּ וְיִהְיוּ יְהוּדִים. וְזֶה תְּלוּי כְּפִי הַחֶזֶק לֵב שְׁלָנוּ — לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה כָּל הָעֲנָן שְׁלָנוּ, אֵינָנוּ נִלְחָמִים עִם אֶף אֶחָד, אֵינָנוּ מִתְּנוֹכְחִים עִם אֶף אֶחָד, כָּל הַפּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר אֵינָה שְׂיִכֵּת אֵלֵינוּ, אָנוּ מֵאֲנָשֵׁי הַבְּעַל תְּפִלָּה, שְׂיִוֹשְׁבִים חוּץ לִישׁוּב, וְשָׂרִים שִׂירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כָּל עֲנִינֵינוּ אֵיךְ לְהַכְּנִים אֶת עֲנָן הַבְּעַל תְּפִלָּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה, שְׂאִם תִּקְחוּ דְבָרֵי אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבָבְכֶם, אֲזִי נוֹכַח לְקַרֵּב מְלִיּוֹן יְהוּדִים אֶל עֲנָן רַבְּנוּ וְ"ל.

נָא וְנָא רְאוּ לְצֵאת כָּלְכֶם לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָה בְּכָל פֶּעַם בְּעִיר אַחֲרֵת, וְזֶה יַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרָרוֹת גְּדוֹלָה, וְיִהְיֶה לְכֶם חֵלֶק בְּגֹאֲלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְּלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן עֲלֵיכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהִסְבִּיר לָךְ אֵת גְּדֹל
הַזְכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, שְׁאַתָּה לּוֹמֵד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֱמוּנָה וַיֵּרָאֵת שָׁמַיִם,
וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְתִכְנִיס בָּהֶם אֱמוּנַת חֻכְמִים כַּאֲשֶׁר קִבַּלְתָּ
אֶצְלָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֻזַּק וְאִמִּין מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקְּדוֹשׁ,
וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַפְּרִנְסָה תִכְפַּל לָךְ, וַיִּהְיֶה לָךְ
שֹׁפַע בְּגִשְׁמֵי וּמִכָּל שֶׁכֶן וְכָל שֶׁכֶן שֹׁפַע בְּרוּחָנִי, כִּי בְּזֶה שְׁלוֹמֵיךָ
עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם אֵת הַשְּׂכָר
עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי מַעֲלַת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל, עַד שְׁחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יִלְקוּט תְּהִלִּים, רַמַּז
תַּחֲמָה): "שְׁתוּלִים בְּבֵית הַנִּי"ה" — אֱלוֹהֵי תִינוּקוֹת שְׁבַבֵּית-הַסֶּפֶר,
וְאֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה. וּמוּבָא בְּזֶה־הַקְּדוֹשׁ: כְּשֶׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּר
יֹחָאִי בָּא אֶל אִיזוֹ עִיר — אָמַר, שְׁקֵדָם הוּא הוֹלֵךְ לְהַקְבִּיל פְּנֵי
שְׂכִינָה, וְהֵלֵךְ לְבַקֵּר אֵת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כִּי הֵם אֲנִפֵּי
שְׂכִינָתָא; וְעַל-כֵּן חֻזַּק וְאִמִּין בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקְּדוֹשׁ, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יְצַלִּיחַ אֵת דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הָאַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, שְׂאֵתָה לְקַחֲתָ עַל עֲצָמְךָ מְשִׁימָה קְדוֹשָׁה שֶׁל
לְמוּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, עַד שְׂאֵמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲרִין יו'): כָּל עִיר שֶׁאֵין בָּהּ מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת,
אֵין תְּלָמִיד חָכֵם רִשְׁאֵי לְדוֹר בְּתוֹכָהּ; וְאַתָּה הָיִיתָ מֵהַנְּחָשׁוּנִים, וְהָיִיתָ
הַמְּלַמֵּד הָרִאשׁוֹן, וְלָכֵן עָשִׂיתָ אֶת הָעֲוֶרָה יְבִנְאֵל, שֶׁיְהִיוּ תְּלָמִידֵי
חֲכָמִים רִשְׁאֵין לְגוֹר בָּהּ, אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֲסֵד חָנָם
שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שְׂאֵתָה כָּבֵר שְׁנַיִם מְלַמֵּד. תֶּאֱמִין לִי, שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ אֶת
מִצְבְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁדְּחִוֵּק לָךְ הֵן בְּבֵית וְהֵן בְּחוּץ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מֵאֲמִין
בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְהַכֹּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין
לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כְּלָל, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד הַכֹּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת, וְגַם
תִּתְרַחֵב לָךְ הַדִּירָה, שֶׁתּוּכַל לְבָנוֹת לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה וּלְהַרְחִיבָה, וְיִהְיוּ
עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתְךָ, וְתִמִּיד תִּהְיֶה מְכַנְּסֵי אוֹרְחִים, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם בְּסִבִּיבָה שְׁלָכֶם יִכְנָסוּ לְגוֹר הַמוֹן מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
כִּי יִכְנָסוּ לְגוֹר בְּיְבִנְאֵל, בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, מְאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת, יִרְאוּ
עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז אֲשַׁתֵּךְ לֹא
תִהְיֶה לְבַד, וְיִהְיוּ לָהּ שְׂכָנוֹת מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר
אוֹתָךְ, וְאִזּו תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכָּךְ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת
הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂלִקְחָתָּ אֶת הַכֶּתֶף הַזֹּאת, וְאֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָל הַגְּשָׁמִיּוֹת תִּסְתַּדֵּר, שְׂיִהְיֶה לְךָ הַכָּל בְּכֶתֶף — הֵן
שְׂלִחְנוֹת וְסַפְסָלִים וְהֵן מְאֹרְרִים, וְלֹא יִחַסֵּר לְכֶם שׁוּם גְּשָׁמִיּוֹת,
הַעֲקָר רְאֵה לְהַשְׁפִּיעַ בָּהֶם רוּחַנִיּוֹת, כִּי הֵם יְלָדִים מְאֹד מְאֹד טוֹבִים
וּמְשֻׁמְעִים, וְרוֹצִים לְלַמֵּד וּמַעֲנִינִים לְלַמֵּד, וְקוֹלְטִים אֶת מָה שְׂאֵתָה
לוֹמֵד עִמָּהֶם. וְעַל-כֵּן חִילָּךְ לְאוֹרֵיתָא, וְתַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְתַצְלִיחַ דְּרַכָּךְ לְהַחְדִּיר יִרְאֵת שְׁמַיִם
בְּתוֹךְ הַתְּלִמִּידִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע וְתִבִּין
אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְצָרִיכִים
לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְזוּז אוֹתוֹ, וּמִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זוֹ, הוּא
תְּמִיד שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׂמַדְבָּרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — זוֹ הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה כָּזוֹ,
שֶׁהִיא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... נֵרוּ יֵאִיר.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ, וְאֵיךְ אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים,
וּבְפֶרֶט שְׁשִׁמְעֶת בְּקוֹלִי, וְלִקְחָתָּ עַל עֲצָמְךָ מְשִׁימָה קָשָׁה מְאֹד לְלַמֵּד
עִם הַיְלָדִים, אַבְּל אֲנִי בְטוֹחַ, שְׁעִבּוּדָה זֹאת תִּתֵּן לְךָ סְפוּק, כִּי בְּזֶה
שְׁלוֹמֵדִים עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן, יִפְגַּס בְּךָ סְפוּק אַמְתִּי, וְתוֹכֵל
לְלַמֵּד אַחֲרֶיךָ עִם מְבַגְרִים, כִּי בְּאַמְתִּי יֵשׁ לְךָ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מֵה
לְמַכּוֹר, כִּי עֲכָשׁוּ קְרֵאתִי אֶת הַשַּׁעוֹר שֶׁלְךָ וְאֶת סְפוּרָךְ, וְזֶה מִמֶּשׁ
לְהַפְּלִיא, וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁיֵּשׁ לְךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹלִים מְאֹד, וְעַל-כֵּן חָבַל
שְׁתַּבְּזוּ אֶת כַּחוֹתֶיךָ, וּבְזֶה שְׁאַתָּה לֹמֵד עִם הַקְּטָנִים, יִפְגַּס בְּךָ
בְּטָחוֹן עֲצָמִי, שְׁתוֹכֵל לְלַמֵּד עִם הַמְּבַגְרִים, וְזֶה יַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ
תָּמִיד בְּחַיִּים חַיּוֹתֶיךָ, כִּי צְפוּי לְךָ עֲתִיד גְּדוֹל. וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהַתְּעוֹרֵר
בְּהַתְּחַזְּקוֹת וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת תְּדַשָּׁה, לְלַמֵּד עִם הַיְלָדִים, וְתִכְנִס בָּהֶם
יְרֵאת שָׁמַיִם, וְתֵאֱמִין לִי, שְׁחַנּוּךָ הוּא עֲבוּדָה קְדוּשָׁה, קְדוּשׁ, קְדוּשׁ
מְאֹד, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵךְ לָזֶה, וְאֵין לְתַאֵר מֵה נִקְרָא חַנּוּךְ, עַד שְׁחַכְמִינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ רַבָּה, פְּרָק ב'): אֵמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
נִשְׁבַּע אֲנִי בְכֹסֶפֶת הַכְּבוֹד שְׁלִי, שְׁאַפְלוּ תִינוּק בְּבֵית רַבּוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה
לְשָׁמַי, שְׁכָרוּ מִנַּח לְפָנַי; הוּי, הוּי, רָאֵה מֵה נִקְרָא לְמוֹד עִם תִּינוּקוֹת
שֶׁל בַּיִת רַבָּן, יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְּלִיחַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה

תהיה לך הצלחה גם בגשמיות וגם ברוחניות. ואני מקווה להקדוש-
ברוך-הוא, שעוד יתרחב לך בפרנסתך.

נא ונא חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשיב.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! בכל יום אני רוצה לכתב לך, אך
המניעות הן אשר מעכבות אותי.

אין מלים בפני להודות לך על גדל החסד חנם שעשית עמדי,
שלקחת על עצמך משימה כל-כך קדושה ללמד עם תינוקות של
בית רבן, אשר אין למעלה מזה, כי בשעה שתינוקות של בית רבן
יושבים ולומדים התורה הקדושה, ויוצא הכול פיהם, הכול תינוקות
של בית רבן שלא חטאו, על-ידי-זה נבראים מלאכים וכו', ואם
היית רואה את הזכות הזו שאתה זוכה ללמד עמכם, היית שש
ושמח בכל יום. הן אמת אני יודע, שאתה לא רגיל בזה, וכבר
וקשה לך דבר זה, עם כל זאת עליך לדעת, כי עבודה קדושה לקחת
על עצמך, סוף כל סוף אם היו אומרים לך, שיש עשרה או עשרים
מבגרים שרוצים לחזור בתשובה, ורוצים שילמדו אתם, בנדאי היית
קופץ על המציאה הזו, והיית רץ ושובר את כל המניעות, ולומד
עמכם, על אחת כמה וכמה באין ערך כלל, הנה יש לך תינוקות
של בית רבן שלא חטאו, אשר הכול פיהם הוא הכול שאין בו חטא,
אם תלמד עמכם אמונה ותורת השם, כל דבור ודבור שלומדים
עמכם — גקלט; ועל-כן אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה לזה,

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְלַמֵּד עִם עַם יִשְׂרָאֵל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְדַבֵּר וּלְשׁוּחַ אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תֵּצֵא מֵהַגְּלוּת הַמְּרָה שֶׁנִּפְלְתָה אֵלֶיהָ וְכוּ', וְכוּ', שֶׁהֵם הַחֻבּוֹת וְהַצְּרוּת וְכוּ' וְכוּ', כִּי מַה שֶּׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִפְעוֹל. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִיּוֹת חִזּוּק מְאֹד מְאֹד בַּתִּפְלָה וּבִקְשָׁה, וְיָמֵי שְׂחֻזָּק בַּתִּפְלָה וּבִקְשָׁה — מִצְּלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתִּפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁוֹ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל אַהֲבַתִּי אֵלֶיךָ, וּבְפִרְט בְּזוֹה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי, וְלוֹמֵד עִם הַתְּלַמִּידִים בְּיִשְׁיבָה, מִמַּשׁ הַצְּלָתָנוּ, כִּי בְּאַמַּת פּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד — לָמָּה שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ חֲנוּפָה טוֹב, חֲנוּפָה כָּשֶׁר, כִּי הֵילְדִים הֵם הָעֵתִיד שְׁלָנוּ, וְאַתָּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַצְּלֵת אֶת הַמַּצֵּב. וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שֵׁם גּוֹרְלֶךָ וְחֻלְקֶךָ.

נָא וְנָא הַחִזּוּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מְזוּהָ, וְתִדַּע שֶׁיְכוּלִים לְצַאת מִכָּל הַצְּרוּת, אִם רַק לוֹקְחִים אֶת עֲצָמָם חִזּוּק חִזּוּק בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים

את מעלת השיחה בינו לבין קונו, היו עוסקים בזה תמיד. ועל-כן ראה להיות חזק ואמץ בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תש"ד.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שלקחת עוד שלשה ילדים לפתה שלך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתצליח מאד מאד, וחבל להזניח אותם, ואף שהם קצת יותר צעירים משאר התלמידים, עם כל זאת תעשה בחכמתך, שלא יהיה נכר.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל. ושלחתי לך כבר שתי קסטות משעורים שאמרתי לאנגליה, ותכף-ומיד פשתקבלם — תודיעני, ואשלח לך עוד.

נא ונא החזק באמונה פשוטה בו ותברך, פי בזה העולם העקר הוא אמונה, וצריכים להכניס את עצמו כל-כף באמונה הקדושה, עד שירגיש את עצמו מסבב עם אלקותו ותברך, וככל שמרגיש את עצמו שהוא מסבב עם אלקותו ותברך, פן ימשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו; פי באמת אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא. וצריכים להכניס

אֲשֶׁר כ' תשטו בַּנְחַל קעג

בְּעֲצֻמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב. וּמִי שְׁזוֹכָה לָזֶה — מִצְּלִיחַ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ כָּל מָה שְּׁאֵתָה צְרִיךְ, וּבִפְרָט בְּשַׁעַה שְׁמַר וְצַר לְךָ וְכוּ' וְכוּ' בְּעֵינַי הַדִּירָה וְכוּ' וְכוּ', תֵּצֵא לַחוּץ וְתִבְכֶּה אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂעִישָׁה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שְׁצָרִיךְ אִיזוֹ יְשׁוּעָה, הַכְּתַבְתְּ הַרְאֵשׁוּנָה הִיא רַק לְבָרַח אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֵה תָמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשטו.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל גְּדֻלַּת הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעִשִׁיתָ עִמָּדִי, שְׁלַקְחָתָ בְּעֲצֻמְךָ אֶת הָעֵינַי שֶׁל הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה בְּיָדְךָ, וְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפֵּר לִי, אֵיךְ שֶׁהַתְּחִיל הַכֹּל לְשַׁגְשֵׁג, וְרוֹאִים אֶת הַרְצִינּוֹת שֵׁישׁ בְּזֵה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתַצְלִיחַ בְּמִשְׁמַתְךָ, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְגַם בְּגִשְׁמִיּוֹת יִהְיֶה שְׂפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְלַל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי וְיִהְיֶה מָה שִׁיְהִי, כִּי מְנַהֵל תְּלֻמוּד-תּוֹרָה צְרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְהוּא צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּחֻכְמָה — לֹא לְהִסְתַּכְסֵּף עִם

המלמדים, אדרבה, צריך לקרב אותם כמו שאתה בעצמך היית מלמד, ואתה יודע איך מנהל צריך להתנהג עם מלמד, ואיך מלמד צריך להתנהג עם מנהל וכו' וכו', שהרי למדת את זה על עורך. ועל-כן ראה להיות עדין עם המלמדים ותבוא לקראתם, וכן תעשה מדי פעם בפעם אספת הורים, ועל-ידי-זה תצליח ברכך תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אף ... תחיה.

מה אמר לך! אין את יכולה לתאר ולשער את גדל התרומה, שבצלך תורם בעבור כל קהלתנו בכלליות, בזה שלומד ברבים עם אנשי שלומנו הלכות העומדות על הפרק, וכן בזה שלקח על עצמו משימה קדושה כזו להיות המנהל של התלמוד-תורה, שהוא ממש הכניס רוח חיים חדשה בתוך הילדים ובתוף הקהלה שלנו, ועל-כן ראוי לך לשמח מאד מאד, פי תהלה לאל, כל עבודתי לשם שמים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שמשפרתו תהיה שלמה עוד בזה העולם, ומפל שכן וכל שכן השכר שמחכה לך. ועקר השכר מגיע לך. והקדוש-ברוך-הוא יתן לכם את שכרם עוד בזה העולם, שתרוו רב נחת מהילדים, ותהיו בריאים, ותראו דורות ישרים בזכות זה שלומד ברבים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ברככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשיז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תַּלְמִידֵי תַלְמוּד
תּוֹרָה "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", יְלָדֵי חֵן בְּיַבְנָאֵל, הוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה
שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

בְּנֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לֵהִיּוֹת בְּעֲלֵי דְרָף אֶרֶץ גְּדוֹלִים, כִּי דְרָף אֶרֶץ
קְדָמָה לַתּוֹרָה, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לִנְגַע בְּרְכוּשׁ שְׁנֵי וְכוּ',
וְהַחֲדָרִים שְׁלָכֶם יִהְיוּ נְקִיִּים וּמְסֻדָּרִים, וְתִשְׁקְדוּ מְאֹד מְאֹד בַּלְמוּד
הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי אַתֶּם מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבִים אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, עַד
שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִסֵּכַת פֵּלָה, פָּרָק ב'): בְּכֹל יוֹם מְלֶאֱךָ יוֹצֵא
מִלִּפְנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְסַתְּפֵל בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד נִהַפֵּף פְּעִסוֹ לְרַחֲמִים.
תִּתְאַרוּ לְעֲצָמְכֶם, יְלָדִים יְקָרִים! כִּי יֵשׁ פֶּל-כָּף הַרְבֵּה עֲנָשִׁים קָשִׁים
וּמְרִים בְּעוֹלָם, וְהַמְלֶאֱךָ הֵרַע שֶׁהוּא הַסֵּמ"ך-מ"ם, רוֹצֵה לְכַלּוֹת אֶת
הָעוֹלָם, אֲבָל תַּכְּף-וּמִיָּד כִּשְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֵה אֶתְכֶם לוֹמְדִים
אֶת תּוֹרַתוֹ הַקְדוּשָׁה, מִיָּד מְסַלֵּק אֶת הַמְלֶאֱךָ הֵרַע וְהַסֵּמ"ך-מ"ם
לְגַמְרֵי, וְנִהַפֵּף פְּעִסוֹ לְרַחֲמִים, וְלִכֵּן תַּקְּחוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיָדֵים
בְּרִצִּינוּת, וְתַלְמְדוּ בְּתִשׁוּקָה חֲדָשָׁה בְּכֹל יוֹם. וְהַעֲקֹר אֲנִי מִבְּקֶשׁ מִכֶּם,
שֶׁתַּחֲזְרוּ הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", עַד שֶׁתּוּכְלוּ לְדַעַת אוֹתוֹ בְּעַל-פֶּה,
כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאֲדָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בַלְמוּדֵים, וְהַהוֹרִים שְׁלָכֶם יִרְאוּ
מִכֶּם רַב נַחַת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי,
שֶׁאַתָּה גִבַּאִי בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וְאַתָּה עוֹזֵר לִי — הֵן בְּגִשְׁמִי וְהֵן
בְּרוּחָנִי. יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שְׂיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת
מֵהַיְלָדִים, וְתוֹפָה לְחַתָּנָם בְּגִיל צָעִיר, וַיְהִיו שְׂמוּרִים מֵעֲבֹרוֹת וְכוּ'
וְכוּ'.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְאַזֵּר בְּמַרְץ, וְאַל תִּפְחַד
מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה רוֹאֶה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ, תִּהְיֶה לְאֵל, בְּעֵנֵן פְּרִנְסָה, שֶׁמְבִיא
לָךְ מִכָּאֵן וּמִשָּׁם וְכוּ' וְכוּ', וְהַסְמִ"ךְ-מ"ם רָצָה לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ וְכוּ',
וּלְבַסּוּף הוּא גִשְׁבֵּר וְכוּ', כֵּן יִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, שְׁלֹא תִהְיֶה
לוֹ שׁוּם תְּקוּמָה כָּלֵל, וַיֵּצֵא מִכָּאֵן לְגַמְרֵי וְכוּ'.

טוֹב שֶׁתַּעֲשֶׂה תַעֲמוּלָה בְּשִׁקְט בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁכָל אֱלוֹ
שֶׁלֹא יְכוּלִים לְנַסֵּעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, שְׁלֹא יִשְׁבְּרוּ, אֲלֵא תִאֲרָגֵן
לָהֶם מַנִּין אֲצִלְנוּ, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שְׂאִינָם יְכוּלִים לְנַסֵּעַ — הֵן מִצַּד
הַכֶּסֶף וְהֵן מִצַּד הָאִשָּׁה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחֻזַּק אוֹתָם שְׁלֹא
שְׂיִהְיוּ שְׁבוּרִים, כִּי אִם אֶפְשָׁר לְנַסֵּעַ לְאוּמָן — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים,
וְאֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר, יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת קְבוּץ בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהוּא, כִּף אָמַר בְּפִרוּשׁ מוֹהֲרָנ"ת ו"ל, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּתְקַבְּצוּ
עֲשָׂרָה מְאֲנֵשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, יִמְשִׁיכוּ אֶת רַבָּנוּ ו"ל אֲצִלָּם. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה
תַעֲמוּלָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁכָל מִי שְׂאִינוּ יְכוּל לְנַסֵּעַ לְאוּמָן,
שְׂיִתְפַּלֵּל בִּיבְנָאֵל.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדֶךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ בֵּינִי בְּגִשְׁמִי וּבֵינִי בְּרוּחָנִי.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם,
אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר, שְׁתַּהֲיֶה
בְּיַנְיָכֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, אֲשֶׁר זֶה סוּד אֱלוֹהֵי, שְׁתַּהֲיֶה אֲהָבָה,
אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֱלוֹהֵי — רְאֵשֵׁי תְבוֹת
(שְׁמוֹת יח, ז): וְיִשְׁאַלוּ אִישׁ לְרַעְהוּ לְיִשְׁלוֹם, כִּי בְּחֻדֶשׁ אֱלוֹהֵי צְרִיכִים
לְהַשְׁלִים אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, וְכֵן אֱלוֹהֵי הוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת (קְהֵלֵת א, יג):
וְנִתְתִי אֶת לְבִי לְיִדְרֶשׁ, כִּי עֲכָשׁוּ חֻדֶשׁ אֱלוֹהֵי צְרִיכִים לְדַרְשׁ וּלְחַפֵּשׁ
הֵיטֵב אִם לֹא פָגַמְנוּ בְּחֻבְרֵינוּ, וְאִם לֹא צַעֲרָנוּ אֶת מִישֵׁהוּ, וְטוֹב
לְהַשְׁלִים בֵּין אֶחָד לְהַשָּׁנִי, הַעֲקָר עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׁבִזְכוֹת שְׁנַחְזִיק אֶת
עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ, וְיִקְיִם אֲצִלְנוּ (נִיקְרָא כו, ז): וְנִפְלוּ
אִוְיָבִיכֶם לְפָנֵיכֶם לְיַחְרַב, שֶׁהוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת: אֱלוֹהֵי, כִּי אִם אוֹחְזִים
אֶת עֲצָמֵם בְּיַחַד, וּבְפָרֻט בְּחֻדֶשׁ אֱלוֹהֵי, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְקִיִם: וְנִפְלוּ
אִוְיָבִיכֶם לְפָנֵיכֶם לְיַחְרַב, הַעֲקָר צְרִיכִים לְמָסֵר אֶת עֲצָמֵנוּ לְגַמְרֵי
אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, בְּסוּד: אֲנִי לְיָהּ וְעֵינֵינוּ לְיָהּ, שֶׁהוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת:
אֱלוֹהֵי, לְמָסֵר אֶת עֲצָמֵנוּ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ לָנוּ
יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, וְיִקְיִם אֲצִלְנוּ: לְתַת לְכֶם אֲיַחְרִית וְיַתְקִנָה, שֶׁהוּא
רְאֵשֵׁי תְבוֹת אֱלוֹהֵי. שְׁבִזְכוֹת כָּל זֶה תַּהֲיֶה לָנוּ אַחְרִית טוֹבָה וְיַתְקִנָה
נִפְלְאָה.

נא וְנָא הַחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וּבִזְכוּת זֶה נִזְכָּה לְהִיּוֹת אֶהְיֶה לְמַעַלָּה וְנִחְמַד לְמַטָּה, שֶׁהוּא רָאשִׁי תְבוּת: אֲלוּל, כִּי כְשֶׁאָדָם בְּשִׁלּוּם כָּאֵן לְמַטָּה, הָרִי הוּא נִחְמַד לְמַטָּה, וְכָל אֶחָד אוֹהֵב אִישׁ שִׁלּוּם, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא אֶהְיֶה לְמַעַלָּה, כִּי אוֹהֲבִים לְמַעַלָּה אֶת הָאִישׁ הַזֶּה, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֶחְנֶה וְרַעוּת, וְעַל־כֵּן תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שִׁלּוּם וְאֶהְיֶה וְתִכְף־וּמִיד אִם רוּאִים, חַס וְשִׁלּוּם, אֵילוּ סְכִסּוּכִים וְכוּ' אוֹ אֵינָה אִי הַבְּנוֹת וְכוּ', תִּכְף־וּמִיד עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם לַעֲשׂוֹת שִׁלּוּם, כִּי זֶה נִכְנָס בְּגִדְרֵי שֵׁל "לֹא תַעֲמִד עַל דָּם רֵעֶךָ" וְכוּ', שֶׁהוּא לֹאוּ וְכוּ', וְצָרִיכִים תִּכְף־וּמִיד לְהַשְׁלִים בֵּינֵיהֶם, וְלִקְיִים מְצוֹת עֲשֵׂה שֵׁל "וְאֶהְיֶה לְרֵעֶךָ כְּמוֹד", שֶׁהוּא כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן רָאוּ שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד בַּקְּבָה וְאֶחְנֶה, רַעוּת וְשִׁלּוּם, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וְתִגְוֵרוּ יַחַד כְּמוֹ מְשַׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה.

אֲנִי נוֹסֵעַ לְיוֹמִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּבְיַד־אֵי אֲבַקֵּשׁ עַל כָּל אֶחָד וְאַחַת מִכֶּם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְתִרְוּ רַב נַחַת מִיְלְדֵיכֶם, וְאֶזְכִּיר לְטוֹבָה עַל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֵׁל רַבְּנוּ ו"ל אֶת כָּלֵם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, בַּקְּבָה לְהַצְלִיחַ בְּמִשְׁמַתִּי.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי כִּי תַצֵּא, ו' אֲלוּל ה'תשנ"ג.

שִׁלּוּם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

קִבְּלַתִּי עֲכָשׁוּ הוֹדָעָה, שְׂאֵת לֹא מִסְכִּימָה שֶׁבְּעֵלְךָ יִסִּיעַ אֶת הַבְּנוֹת וְכוּ', קָדָם עָלִי לֹאמֵר לָךְ, שְׂאֵין בְּכָלֵל אִסּוּר יַחֲוּד בְּפִרְט בַּיּוֹם, וּבְיַתֵּר שְׂאֵת שֶׁהוּא יְכוּל לְקַחַת עִמּוֹ יְלָד, וְאֵין שׁוּם הַקְּפָדָה עַל זֶה כָּלֵל, וְאֲנִי לֹאֲקַח אֶת הָאֶחְרִיּוֹת הַמְּלֵאָה עָלַי.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אִם בְּעֵלְךָ לְקַח עֲבוּדָה אֲצִלְנוּ בַּהֲסָעָה, זֶה צָרִיךְ

אֲשֶׁר כ' תשכ"א בַּנְחַל קעט

להיות הן הבנים והן הבנות, ולא יכולים לחלק חצי, כי אחר-כך יוצאת בעיה לכל ארץ הדרך, ועל-כן לדעתי, אין לך מה לחשש כלל, ובנדאי לא יארע חס ושלום חס ושלום שום תקלה, אדרבה אנחנו דואגים מאד מאד על חנוך ילדינו ומכל שכן וכל שכן על אנשי שלומנו, ולכן לדעתי את מגזימה, תאמיני לי, שבעלך עושה מצנה גדולה מאד מאד, מלבד השכר שמקבל, אלא על-ידי-זה שהוא יסיע הן בנים והן בנות, הוא יפתר לנו את כל הבעיות שילדים לא יסתובבו, חס ושלום, ברחובות, ובפרט השנה שהקדוש-ברוך-הוא זכה אותנו עם צנת כל-כך מעלה, אני מקנה לפניו שנצליח מאד מאד, ולכן אל תעשי בעיות, ובשכר זה תראי הרבה נחת מהילדים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי עם הילדים ובפרט עם הבן ... גרו יאיר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשכ"א.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פיי-תצא, ו' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי הקר לך מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני שמח שנכנסת בעבי הקורה, ונעשית איש תעסוקה אצלנו וכו', אבל עליך לדעת, כי אחד מחלקי העבודה שלך הוא גם להסיע את הבנות, ולא יכולים לקחת חצי משנה וחצי לא, אלא או הכל או כלום, כי מאד מאד קשה לנו, ולכן אין לך מה לחשש כלל, העקר צריכים פה להסתכל על טובת ילדינו, ואני

מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִכְנַס שְׁפַע, וַיְהִיָּה לְכֻלָּם פְּרִנְסָה. וְאִם אַף-עַל-פִּי-כֵן אַתָּה חוֹשֵׁשׁ, כְּדַאי לָךְ לְקַחַת יְלָד עִמָּךְ אוֹ לַעֲשׂוֹת וַיְלוֹן, אָבָל לֹא לְקַחַת, זֶה פְּשׁוּט כָּאֵב רֹאשׁ לָנוּ, וְאִי אֶפְשָׁר חֲצִי עֲבוּדָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

וְהִנֵּה הַגִּיעַ הַיּוֹם, שְׁתַּהַלֵּה לָאֵל, אַתָּה נִשְׂאָר בְּיַבְנָאֵל, שְׁזָה בְּעֲצָמוֹ נִס בְּתוֹךְ נִס, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָךְ פְּרִנְסָה, וְאִין אַתָּה צָרִיךְ לְצֵאת מִיַּבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוּד יְהִיָּה לָךְ פְּעַם כְּפוּל, וְהַפְּעַם הַזֶּה אַף פְּעַם לֹא יוֹדְעִים מְתִי, כִּי הִנֵּה עוֹד מַעֲט יַעֲזֹר לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִצְלִיחַ פַּה בְּאִפְּן יוֹצֵא מִן הַכְּלָל.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק וּתְצִיחַ אוֹתִי וְלֹא תַתְחַרְט. אֲנִי נוֹסֵעַ עִכְשָׁו עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבּוֹדַי אֲבַקֵּשׁ בְּשִׁבְלֵךְ וּבְשִׁבְלֵי אֲשֶׁתְּךָ וּבְשִׁבְלֵי יְלָדֶיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִצֵּא, ו' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל יְיָדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּזְרֹז אֶת עֲצָמְךָ עִם הַצְּבִיעָה, לְצַבֵּעַ אֶת חֲדָר הַמְּדֻרְגוֹת, וְכָל מָה שְׂיִשׁ עוֹד לְגַמֹּר אֶת הָעֲבוּדָה, כִּי פְּשׁוּט יִשׁ בְּדַעְתִּי לְבוֹא עִם כְּמָה אֲנָשִׁים, וְרַצִּיתִי מְאֹד לְרֹאוֹת שְׁהַעֲבוּדָה תְּהִיָּה גְמוּרָה כְּבָר.

אָשֶׁר כ' תשכג בנחל קפא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ אֶת בְּרַכְּךָ.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, רְאֵה לְזֵרוּ אֶת הָעֲבוּדָה, שֶׁיְהִיָּה נָקִי הַמְּקוֹם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... יָרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִז תִּרְאֶה
יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָעֶקֶר אֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֶּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד
הַיּוֹתֵר טוֹב.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אִם ... עוֹבֵד, וְאִם הוּא מִתְקַדֵּם.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֶּל יִסְתַּדֵּר, וְנוֹכַל לְקַדֵּם אֶת
קְהֵלְתָנוּ, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁכָּבֵר אֲזֻכָּה לְבוֹא לְגוֹר עִמָּכֶם, בְּוִדְאֵי
אֲזִכִּיר אוֹתְךָ עַל הַצִּיּוֹן, וְאֶתְפַּלֵּל עַל כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיךְ. וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ
וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, וְנִזְכָּה כָּבֵר לְיִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת. וּבִפְרָט שְׂאֲנִי רוֹאֶה
עֲתִיד גְּדוֹל בִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תצא, ו' אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּגֵי
אֲפֻנִים שְׁבָעוּלָם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲדַרְבָּה עָקָר גְּדֵלֶת
בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזּוּכָה לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר
שְׁבָעוּלָם, וְזֶה כֹּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וְיִדּוּעַ, שְׁרַבְנוּ ו"ל אָמַר פֶּעַם
פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "סוּר מִרַע", אִיךָ עַל-יָדֵי "וַעֲשֵׂה טוֹב", הֵינּוּ שְׂאֵדָם
צְרִיף לַעֲשׂוֹת רַק טוֹב, מִמִּילָא יִתְבַטֵּל הָרַע. וְעַל-כֵּן לֹא צְרִיכִים לְדַבֵּר
מִהָרַע כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב, וּמִמִּילָא הָרַע יִשָּׁבֵר וְיִבְטַל לְגַמְרֵי
מֵעֲצָמוֹ. וְלָכֵן רְאֵה אִתָּה רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְחַזַּק אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים,
וְתִדְוֶנָם לְכַף זְכוּת, וְכֵן תִּלְמַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים גְּלוּי אֱלֻקוֹת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ תִתְחַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל רַע.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִחְזִיק מֵעֲמֵד בְּתַפְלָה
וְהִתְבּוֹדְדוֹת, כִּי דָבָר זֶה בָּא לְאָדָם כָּל-כַּף קֶשֶׁה — לְשֵׁיחַ בֵּינוּ לְבִין
קוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֵׂה כָּכָל יְקַלְתָּךְ רַק לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִדֵּי
פֶעַם בְּפֶעַם תִּבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִנְצֵל מִכָּל רַע.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לְלִמּוּד בְּרַבִּים, וְאִז טוֹב לָךְ כֹּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תצא, ו' אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעבר עליך, אף לדעתי, עליך לשמח מאד מאד, שזכית שהקדוש-ברוך-הוא סבב, שעברת את הלדה, וילדת תהלה לאל, ולכן ראי לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תמשיכי על עצמך את העצבות והמרירות, אשר זהו סתם שגעון. את צריכה להיות מאד שמחה ועליזה שילדת, תהלה לאל, כי הרבה אנשים היו משלמים מליונים שיזכו להוליד בן ובת, והקדוש-ברוך-הוא עזר לך לעבר על הכל, ועל-כן עליך לשמח מאד מאד, כי עקר הרפואה הוא שמחה, בכך ראי לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל.

נא ונא תשתדלי לדון את בעלך לכף זכות, ולא תתקוטטו, חס ושלום, ותשתדלו להבין אחד את השני, ועל-ידי-זה תצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תצא, ו' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר מאד מאד על בריאות גופך, תאכל ותישן, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן פד): תקון הגוף קדם לתקון הנפש; ועל-כן ראה לתקן את גופך, שתאכל ותיקא ותישן ותיקא, ואל תסגף את עצמך בענינים כאלו, וכן תשתדל

קפד אָשֶׁר כ' תשכז בַּנְחָל

להיות בְּחִבְרָה, וְאֵל תְּהִיָּה מְבַדֵּד, וְזֶה יַעֲזֹר לַעֲצָבֶיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תֻּכַּל לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת שְׂיִטְהַר אֶת נַפְשְׁךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה וּלְקִיָּים מִצְוֹת כַּפּוּד אָב, שְׁעוּלָה עַל כָּל הַמִּצְוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ מְאֹד.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְרַבְּנוּ ו"ל רְצָה מְאֹד מְאֹד, שְׁנִלְמַד הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת".

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִצָּא, ו' אֶלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה לֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה קָרָה עִם הַבְּרִית וְכוּ', וְכֵן מַה שֵּׁם הַבֵּן וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתֻּכַּל לְבִשֵׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְהַכֵּל גְּסִיּוֹנוֹת מְלֻמְעָלָה שְׁמֻנְסִים אֶת הָאָדָם, כִּי בְּהִכְרַח לְפָל וְכוּ', וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם — כְּשִׁזוּכָה לְקוּם, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה מַה שְׁתַּעֲשֶׂה, הַעֲקֵר רְאֵה לְקוּם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים כד, ג): "מִי יַעֲלֶה אֵל הַר הַשָּׁם, וּמִי יָקוּם בְּמִקוּם קְדָשׁוֹ", וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: 'מִי יַעֲלֶה' יֵשׁ הַרְבֵּה, אָבֵל 'מִי יָקוּם בְּמִקוּם קְדָשׁוֹ' זֶה יֵשׁ מוֹעֵט, הֵינּוּ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, עַל זֶה צְרִיכִים מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, אִפְלוּ אִם

אֲשֶׁר כ' תשכח בַּנְחֵל קפה

הִירִידוֹת הֵן הֵכִי גְרוּעוֹת, לֹא לִפְלֵי בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק רָאָה לְהִכְנִיס אֶת
עֲצָמָךְ בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּז לְנִפְשָׁךְ, וְתַעֲשֶׂה
בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל,
וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר הַשֵּׁם
תִּבְרָךְ נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִפְלוּ בְּתוֹךְ הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁלָךְ,
גַּם שָׁם יְכוּלִים לִמְצָא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם בְּקִנְטָרִס חֲדָשׁ מ"אֲוֹצֵר-
הַקּוֹנְטְרָסִים", וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ הַתְּחִזְקוֹת עַל כָּל הַיּוֹם, אֲשֶׁרִי מִי
שֶׁמְתַמֵּיד בְּקוֹנְטְרָסִים הָאֵלוּ, וְאֵז יִמְצָא טוֹב הַרְבֵּה שָׁם.

נָא וְנָא רָאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאִנִּי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתִּצָּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ, וְיִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגִשְׁמִי
וּבֵין בְּרוּחֶיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְמָסַר אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְאַחֶיךָ ... גֵּרוֹ יָאִיר, וּכְדָאִי לְחִזְקוֹ
וּלְאַמְצוֹ, כִּי הוּא בַּחוּר טוֹב מְאֹד, וְכֵן תִּמְסַר אֶת הַמִּכְתָּב לְאַחוֹתְךָ
... תַּחֲיָה.

כ' תשכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם תִּבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִצָּא, ו' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לִשְׁמַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רָאִי לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיַּנִּי אֶפְגִּים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף

הכל יתהפך לטובה, העקר בזה העולם להתחזק ולהחזיק מעמד, ולא להתפעל מכל הנסיונות שעוברים על האדם.

ראי לכתב לי מכתב, וממש תחייני.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בכל אשר תפני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשכט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב מך, אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לשמח ביותר, כי עקר ההצלחה בזה העולם הוא השמחה, וכל אלו הצדיקים שהצליחו, הנה רק בזכות השמחה, ועל-כן ראה לשמח ביותר, וזה יביא אותך אל כל המדרגות שבעולם, פי העקר הוא שמחה, ותשמח את אשתך ואת ילדיך ואת כל חבריך.

נא ונא ראה לדבר עמו יתברך, אשר העצה הזו קבלנו מרבנו ז"ל, ובלי זה אדם מאד מאד רחוק מרבנו ז"ל, ועל-כן ראה לדבר בכל יום עמו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, אסור לך להשבר משום דבר שבעולם. ועקר ההתחזקות הוא לחזק אחרים, פי אצל רבנו ז"ל הנה דבר זה מאד מאד חשוב — לדבר עם אחרים. ועל-כן ראה לקרב את הרחוקים אליו יתברך, וזהו תקון נפלא מאד מאד לפגם-הברית, כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י"א בסופו.

אָשֶׁר כ' תשל בְּנַחֵל קפז

רָאָה לְשִׁמּוֹחַ אֶת עֲצָמָךְ בְּזֶה שְׂאֵתָה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּבְיַדֵּי
בְּזִכּוֹת הַצַּדִּיק — תִּלְמִידָיו מִתְּפַרְנְסִין (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן לג);
וְדָבָר זֶה אֶתָּה צְרִיף לְחַקֵּק הַיָּטֵב הַיָּטֵב בְּדַעְתָּךְ, כִּי כָּל הַפְּרָנְסָה בָּאָה
בְּזִכּוֹת הַצַּדִּיק, וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁזֹּכֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַצַּדִּיק,
בָּאָה לוֹ פְּרָנְסָה בְּנִקְל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶת עֲצָמוֹ אֶל רַבְּנוּ ו"ל,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיֶיךָ לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא
יֻכַּל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, כִּי אֵלּוּ כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁעוֹבְרִים עַל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת וּבִלְבוּלִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ — מֵאֲשֶׁתּוֹ
וּמִחַמּוֹתָיו וּמִיִּלְדָּיו וּמִשְׂכָּנָיו וּקְרוֹבָיו וְכוּ', וְהַעֲקָר הוּא לְהִתְזַיֵּק
מֵעֵמֶד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר כָּלֵל שְׁבָעוּלָם, וְדִקְא עַל-יְדֵי-זֶה
מְצַלִּיחִים — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

רָאָה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְתַדַּע אֲשֶׁר אֵין
בְּלַעַדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְצְרִיכִים תְּמִיד
לְחֻשָׁב, אֲשֶׁר הַכֵּל לְכָל מֵה שֶׁהַעֲיִנִים רוֹאוֹת וְהַאֲזָנִים שׁוֹמְעוֹת וְהָאֵף
מְרַגֵּשׁ וְנוֹשֵׁם, הַכֵּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הַדְּבִוֵּר שֶׁיִּדְבֵּר
יְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל
אֶל אֵין סוּף בְּרוּף הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי

מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך, ויתרחב לך תמיד, ותזכה לחתן את הילדים בנקל.

נא ונא עכשו הוא חדש אלול, ראה לקים 'בקי ברצא' 'בקי בשוב' (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), ותשתדל שהעליה תהיה כסדר והירידה תהיה כסדר, לא שיהיה, חס ושלום (תהלים קז, כו): "יעלו שמים ירדו תהומות, נפשם ברעה תתמוגג", שהעליה לא כסדר והירידה לא כסדר, אלא צריכים תמיד להשתדל לילך בדרך התשובה, דרך הממצע, ולא לפל בדעתו כלל מכל מה שעובר עליו, ואז כשהולך בדרך זו — הוא מצליח מאד מאד. אשרי מי ששם דברים אלו אל תוף לבו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרט בשו"ת "אשר בנחל" תהיה רגיל בכל יום בכמה מכתבים וזה יצילך, מכל שכן וכל שכן שתלמד ב"אוצר הקונטרסים" בכל יום קונטרס חדש, וזה יכניס בך אמונה ובטחון ושמחה ודבקות באין סוף ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא לאומן, י"ב אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש" חסידי ברסלב, הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שהרב ... לקח את עניני החנוף בידיים, ותהלה לאל, רואים כבר

בְּשָׁבוּעִים הָרֵאשׁוֹנִים אֶת הַפְּרוֹת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָנוּ חֲנוּךְ הַכִּי טוֹב בְּעוֹלָם, כִּי עַל זֶה צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ יוֹתֵר מֵהַכֵּל, שְׂיִהְיֶה לָנוּ חֲנוּךְ הַמְּצִיץ בְּיוֹתֵר — הֵן לְהַבְנִים וְהֵן לְהַבְנוֹת, כִּי הַיְלָדִים הֵם הֵם הַעֵינַיִם שְׁלָנוּ, וְכִמוּ שְׂאֵדָם שׁוֹמֵר עַל הַעֵינַיִם שְׁלוֹ, כִּף צְרִיכִים לְשׁוֹמֵר עַל הַיְלָדִים, וּבְפָרֵט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, אֲשֶׁר הַפְּרִיצוֹת וְהַתְּאוּרוֹת וְהַשְּׁקוּץ, תַּעֲוֹב, זְהוּם וְנֶאֱוָף וּכְפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, מִתְּפַשְּׁטוֹת בְּעוֹלָם, עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ, שְׂיִהְיֶה לְהַיְלָדִים שְׁלָנוּ הַכִּי טוֹב, וּמֵאֵד לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם, כִּי זֶה עֲתִידֵנוּ. וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ, שְׂיִלְדֵינוּ הֵם הַעֲתִיד שְׁלָנוּ, וּמֵה לֹא יִשְׁקִיעַ הָאָדָם בְּהַעֲתִיד שְׁלוֹ, וְעַל-כֵּן רָאוּ לַעֲזֹר לְרַב ... בְּכֹל מֵה שְׁרַק יְכוּלִים, וְהַשְׁתַּפּוּ פַעֲלָה אֶתוֹ בְּעֵינֵי חֲנוּךְ, וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִפְתַּח עֲכָשׁוּ גַם בֵּית-הַסֵּפֶר, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת נַחַת מִבְּנֵינוּ וּמִבְנוֹתֵינוּ, וְנִזְכָּה לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל צַעִיר, כְּדֵי שְׂיִהְיוּ שְׁמוּרִים מִעֲבָרוֹת, וְיִהְיוּ נְקִיִּים מִחַטָּא.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יָפֵה בְּעוֹלָם כְּמוֹ אֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, שְׁלוֹם וְהַבְּנָה הַדְּדִית, כִּי זֶה מְקוֹר הַבְּרָכָה — אִם חַיִּים בְּיַחַד בְּשְׁלוֹם וְאֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ עוֹזֵר לְהַשְׁנִי, זֶה הַדְּבַר הַכִּי יָפֵה. וְזוֹ כֹּל תִּפְלַתְנוּ וּבִקְשָׁתְנוּ, שְׁבוּא יְבוּא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, וְיַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְגוֹר בְּיַחַד בְּאֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת. וּכְבָר יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר, שְׁכָל מֵה שְׁמְשִׁיחַ יַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, אֵנִי עוֹשֶׂה עִמְכֶם. וְלִכֵּן הִבָּה נְצִיַת אֶת רַבְנוּ ו"ל, וְנִמְסֵר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאֶהְבָּה וְהַבְּנָה הַדְּדִית בְּיַגְנוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְאֶפְלוּ אִם יֵשׁ אֵילוֹ אֵי הַבְּנוֹת, צְרִיכִים תִּכְרַף-וּמִיָּד לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַעֵנְיָנִים, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, כִּי שְׁלוֹם הוּא הַכְּלִי הַמְּחִזֵּק בּוֹ בְּרָכָה, כִּי לֹא מְצָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי הַמְּחִזֵּק בְּרָכָה אֶלָּא הַשְׁלוֹם (עַקְצִין ג); וְלִכֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! לַעֲזֹר לִי, שְׂיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק בְּכֹל הַמּוֹבְנִים, וְחַס וְשְׁלוֹם, שְׂאֵף אַחַד לֹא יִדְקַר אֶת הַשְּׁנִי אֶפְלוּ בְּדֶרֶךְ שְׁחוּק, כִּי מֵה שְׂאֵדָם לֹא אוֹהֵב שְׂיַעֲשׂוּ לוֹ, שְׂשֵׁלָא יַעֲשֶׂה אֶת זֶה לְאַחֵר.

בְּעֵינַי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, יִהְיֶה אֶצְלָנוּ כָּאֵן בִּיבְנָאֵל קְבוּץ גָּדוֹל, וּבְיָדָי תִּמְשִׁיכוּ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל אֶצְלָכֶם, וּמִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְנִסֵּעַ מֵאִיזוֹ סִבָּה לְאוֹמֵן הַשָּׁנָה, אֵין לוֹ מָה לְהִתְבַּיֵּשׁ וְכוּ' אוֹ לְהִצְטַעַר וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לוֹ, אֲזַי יִסַּע בְּשָׁנִים הַבְּאוֹת, עַל-כָּל-פְּנִים בְּשָׁנָה הַזֹּאת מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל, צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְכֹל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ קְבוּץ יָפָה בִּיבְנָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם כָּל טוֹב, וְתִצְלִיחוּ בְּכֹל דְרָבְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשלב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תְבוּא לְאוֹמֵן, י"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי וְהִתְעַנּוּג שֵׁישׁ לִי מִהַדְרוֹת שְׂאֵתָה שׁוֹלַח לִי, אֵין אֵתָה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֹט שְׂלֵאֲחֲרוּנָה לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים, וְאֵתָה מְאֹד מְאֹד מִתְאַמֵּץ שְׂכָלִם יַחְזְרוּ בַּעַל-פֶּה בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּבְדַעַתִּי, לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוּ בְּמִשְׁךָ שְׂבוּעוֹת אֱלוֹ "סִפְרֵי הַמִּדּוֹת" עִם אוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד, כְּמוֹ סְדוּר, בְּאִפְּן שְׂיִהְיֶה סִפְרֵי לְמִוֵד לַיְלָדִים, וְיַחְזְרוּ בְּזֶה תְּמִיד.

וְאוֹדוֹת שְׂהִנְהַגְתָּ, שְׂכָל יְלָד צְרִיף בְּלִיל שַׁבַּת לְגִשְׁתָּ אֵל רְבוּ, וּלְנִשְׁק אֶת יָדוֹ, וְכֵן אֵל אָבִיו — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ, וְצְרִיכִים לְהוֹסִיף גַּם אִמּוֹ, כִּי כֵן מוּבָא עַל-פִּי סוּד בְּכַתְבֵי הָאֲרִיזוֹ"ל, כִּי בְּלִיל שַׁבַּת מְנַהֵג יָפָה לְנִשְׁק יְדֵי אִמּוֹ, וּבְכָלֵל כְּפוּד אִם, וּמָה גַם שֵׁישׁ בְּזֶה סוּדוֹת נוֹרָאִים, וּמְכָל שְׂכֵן וְכֹל שְׂכֵן, שְׂכָל יְלָד צְרִיף לְדַעַת, שֶׁהוּא

אֲשֶׁר כ' תשלג בַּנְחַל קצא

צָרִיךְ לומר "שַׁבַּת שְׁלוֹם" לְאָבָא שְׁלוֹ, וּלְנִשְׁק אֶת יָדָיו, וְכֵן לְרַבּוֹ שְׁלֵמָדוֹ תוֹרָה, זֶה הַנְּהִיגָה טוֹבָה עַד מָאד.

יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּיַתֵּר שְׁאֵת וּבְיַתֵּר עֲזוֹ לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם תַּעֲמַד חֹזֵק בְּזֶה, יִהְיֶה אֲצִלְנוּ הַחַנּוּךְ יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל. הָעֵקֶר לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֱמוּנַת חֻכְמִים, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהַלִּיצָנִים שֵׁישׁ אָפְלוּ בֵּין שְׂאֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים, אֲצִלְנוּ צָרִיכָה לְהִיּוֹת רַק תְּמִימוֹת אֱמֵתִית, וְצָרִיכִים לְהִתְחִיל עִם הַיְלָדִים בְּעוֹדָם קְטַנִּים, וְלִדְעַת שְׂבֻזָּה שִׁיְהִיו בְּקִיָּאִים בִּימֵי קְטַנוּתָם בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", זֶה יִהְיֶה עֲגִינֵן נִפְלָא מָאד, וּבְפִרְט שְׁעַכְשׁוֹ יוֹצֵא לְאוּר בְּמִהְדוּרָה חֲדָשָׁה הַסִּפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנִּפְלָא "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת רַבְּנוּ ו"ל עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, זֶה יִהְיֶה עֲגִינֵן נִפְלָא לְלַמֵּד עִם הַכַּתּוּת הַגְּבוּהוֹת, אַחֲרֵי שְׂכָבֶר הֵם בְּקִיָּאִים בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּף שִׁידְעוּ מִי הִיָּה רַבְּנוּ ו"ל, וְמָה רָצָה רַבְּנוּ ו"ל מֵאַתָּנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר לָנוּ, שְׁיִכְנַס שְׁפַע, וְנוּכַל לְהַסְתַּדֵּר עִם כָּל הַמְשַׁכּוֹרוֹת, וְכֻלָּם יִקְבְּלוּ כְּפֹל כְּפֹלִים. וְכֵן אֲנִי עֹכְשׁוֹ מִתְכַּנֵּן אִיזוֹ תְּכַנִּית לְהַקִּים אַחֵר הַצְּהָרִים כּוֹלֵל מְלַמְדִים, בְּאַפָּן שֶׁהַמְלַמְדִים לֹא יִצְטָרְכוּ לְנִסְעַ לְהַפְצָה, אֲלֹא תִהְיֶה תּוֹרַתָם אֲמוּנוֹתָם, וְיִוְכְלוּ גַם לְלַמֵּד עִם הַקְּטַנִּים יוֹתֵר שְׁעוֹת, וְכִף תִּהְיֶה לָהֶם גַּם פְּרִנְסָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשלג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא לְאוּמָן, י"ב אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קָדָם כָּל עָלִי לְגַלוֹת לָךְ, שְׁמִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְתַקֵּן וּמוֹכֵן לְעֵלְבוֹנוֹת וּבְזִיווּנוֹת, אַחֲרַת זֶה לֹא הוּלָךְ, וְאִסּוּר

להגיב, אדרבה, צריכים לדעת, שכל מי שיש לו עסק עם רבים, ההכרח לו לסבל. ועל-כן אל תשימי לב לכל הדבורים והפטפוטי דברים בטלים שמדברים וכו' (ובאמת אין מדברים).

עליך לדעת, כי כל בית-ספר וגם התלמוד-תורה עומד עליך, ואת צריכה להיות גאה בעבודתך עבודת-הקדש, שזכית לעשות.

בענין ... לדעתי, הוא איש מצין, ועושה עבודתו באמונה, והוא מוכן הכל לעשות, רק לא בשעת הלמודים, שהמורות והבנות נמצאות שמה, הוא יסדר כל מה שצריכים אחר שעות הלמודים, מה שאת רק צריכה תגידי לו, והוא יעשה את זה, ומפני דרכי צניעות הוא צודק, שלא יהיה בשעת הלמודים של המורות והבנות הנמצאות אז. ובענין הסעות אין בעיה, הוא יקח את המורות והבנות כמו שבקשת אותן, כי יותר ניחא לי שהוא יהיה הנהג והמסיע את הבנות והמורות, מאשר, חס ושלום, איזה חילוני וכו', השם ישמר, שינבל את פיו, חס ושלום, ועל-כן על הסעות אין שום בעיה, הוא יקח את זה על עצמו. רק בענין התקונים הוא יעשה את זה אחר שעות הלמודים. ולדעתי, בזה נגמרו כל הבעיות.

בענין התיכון, אגיד לך את האמת, צריכים לחשב היטב היטב, אם זו לא מלכת בשבילנו וכו', כי ברגע שתתשמי אותם שמה, מי יודע אם זה כבר לא יהיה חנוף חובה, שיהיה ההכרח לנו לשלח אותם לשם, ואז יהיה אבוד וכו', עם כל זאת איני אומר סוף דעתי, כי אני לא בקי בדברים כאלו, אבל אם יכולים לעשות סניף פה ביבנאל — מה טוב ומה נעים, כי לא רציתי בשום פנים ואופן, שהבנות תצאנה מתחום יבנאל, ובפרט הבנות הגדולות, כי הדרכים הן מסכנות ברוחניות ובגשמיות, ואם היא מסכימה שנעשה סניף ביבנאל — מה טוב ומה נעים. ובפרט, אשר המשפורות יהיו על השכם והפתף שלה — מה טוב ומה נעים, וזה יוריד מאתנו על גדול.

בענין המשפורות כבר דברנו, שלכלם יהיה שוה, רק לר' ... את צריכה להחזיק בדבור שהבטחת, וכן לר' ... אני אשלם לו מה

אָשֶׁר כ' תשלד בַּנְחַל קצג

שְׁשַׁלְמַתִּי לוֹ עַד עֶכְשָׁו, וּבַעֲנֵן הַהוֹרִים, אַתֶּם צְרִיכִים לְהַסְתֵּדֵר
וְלַקְחַת בַּחֲשׁבוֹן, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לְכֹלֶם הַרְבֵּה יְלָדִים, וְאִי אֶפְשָׁר
לַקְחַת הַרְבֵּה שָׂכָר לַמוֹד, כִּי הַמָּצָב דְּחוּק, כְּמוֹ שְׂאֵת בְּעֶצְמָךְ יוֹדַעַת.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִרְאָה עוֹד מְעַט יְשׁוּעוֹת
גְּדוֹלוֹת, וְתִהְיֶה הַשְּׁפָעָה מְרַבָּה, וְלֹא נִצְטַרֵךְ טוֹבוֹת מֵאִף אֶחָד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר פִּי תְּבוּא לְאוֹמֵן, י"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחְיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי מִשְׁנִיכֶם מְכַתְּבִים, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְדַבֵּר
עִמָּכֶם אֶתְמוּל בְּלִילָה, עִם כָּל זֹאת אֶמְרַתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלַי עַל
הַתֵּב, כְּדֵי שֶׁהַכֹּל יוֹבֵן עַל נִכּוֹן.

אֲנִי סוֹדֵרְתִי כְּכָר הַכֹּל, שְׂאֵתָה לֹא צְרִיךְ בְּכֹלֵל לְהִיּוֹת בְּבֵית-סֵפֶר
בְּשָׁעָה שֶׁהַמּוֹרוֹת וְהַבְּנוֹת נִמְצְאוֹת שָׁם, אֲלֵא כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁיֵּשׁ
לְעִשׂוֹת, תַּעֲשֶׂה אֵת זֶה אַחַר שְׁעוֹת הַלְמוּדִים, מִפְּנֵי דְרָכֵי צְנִיעוּת,
וְזֶה בְּרוּר, אַךְ בְּעֵנֵן הַסְּעוֹת, זֶה לִי בְּנִפְשֵׁי שָׂרָק אֲכַרְךָ יְרֵא שָׁמַיִם
יִוְלִיךְ אֵת הַמּוֹרוֹת וְהַבְּנוֹת, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, אִם נִקַּח אִיזָה פּוֹרֵק עַל,
אוֹי וְאֲבוֹי לְנוּ, הוּא יְכוּל לְנַבֵּל אֵת פִּיּו וְכַדוּמָה, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס
וְשְׁלוֹם, וְצְרִיכִים לְשָׁמֵר עַל הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ כְּמוֹ שְׁשׁוּמְרִים עַל אִישׁוֹן
עֵינֵינוּ, וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׁגַם אֵת זֶה אֶתָּה תִּבְיֵן.

הָעֵקֶר צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תַּחֲשַׁב
כְּרַגַע שְׂאֲנִי מְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה
לְנוּ פֶה הַחַנוּךְ הַכִּי יִפֶּה וְהַכִּי טוֹב.

וְעֶכְשָׁו אַתְּ ... תַּחְיֶה, בְּעֵנֵן הַצְּנִיעוּת שְׁעוֹרֶרְתָּ, הוּא דְּבַר גְּדוֹל
מְאֹד מְאֹד. בּוֹדְאֵי אִשָּׁה אֲסוּר לָהּ לְצִאת בְּלֵי גְרָבִים, וְאֶצְלָנוּ

מקפידים על זה מאד מאד, ובפרט השערות — זה אצל אשכנזים מאד מאד חמור, כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג קכה): תונבא ליתא על איתתא דמתחזיא שערא, (קללה תבוא על האשה שנראות שערותיה בחוץ); ועל-כן נוהגות האשכנזיות לגלח לגמרי את שערותיהן, וכדי שלא להתגנות על בעליהן, הן הולכות עם פאה נכרית, ומה שהספרדיות כל-כך מקפידות לא ללכת עם פאה נכרית, באמת צריכים להבין, כי אשה ההולכת עם שערותיה ורק מכסה אותן עם מטפחת, המציאות היא שהמטפחת מחליקה, ואז נראות השערות בחוץ, ואם כן לא פעלו שום דבר, אדרבה, יש על זה קללה מהזהר הקדוש, רחמנא לישזבן, ועל-כן נוהגים ללכת עם פאה נכרית, שהיא למעשה לא שער אמתי, רק כעין שער, כמין כובע אשר חובשים על שערות הראש, ואז בכלל לא נפר ולא נראות השערות בחוץ, ומה שאדם טועה וחושב שהאשה הולכת עם שערות מגלות, זה אינו שום דבר, מה יש לי עם אחר, העקר הוא שאני לא אבוא, חס ושלום, ששערות ראשי יתגלו בחוץ, כי על זה יש קללה מהזהר הקדוש, רחמנא לישזבן. ועל-כן אלו שהתירו פאה נכרית, הוא מטעם זה, שהוא כמו כובע הנראה כשער, ומכסה את כל השערות, ואף פעם לא יראו את שערות האשה בחוץ. על-כל-פנים בענין הגרבים והצניעות, בודאי את צריכה לעורר ולחזק ולאמץ את הנשים, שתשמרנה לילך בדרך הצניעות, אבל הכל בדרך נעם ובאהבה גדולה, ואם הולכים באהבה גדולה, על-ידי-זה פועלים הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרפכם כל ימי חייכם, ותבשרו לי בשורות משמחות, ועוד תראו נסים נגלים, שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, שיתרבה לכם בפרנסתכם, וכן תזכו לבנים ולבנות צדיקים וצדקניות, ותרוו מהם רב נחת.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשלה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך, ובפרט הבאור בתורה ס"ד, מאד מאד נהניתי מזה, כי יש בזה
חדושים נפלאים. ותהלה לאל, יש לה כח גדול לחדש, אך כל
הבעיה שלך, שאתה נופל לתוך החלל הפנוי וכו', ושם אתה נשאר
וכו', ועל-כן ראה רק לחבר את עצמך עם הצדיק, שנקנס אל תוך
החלל הפנוי, ומוציא משם את כל הנפשות. כי באמת דיקא על-ידי
הצדיק הזה, שייכול להכנס בתוך החלל הפנוי, ולגלות גם שם את
אמתת מציאותו יתברך, עליו דיקא יש מחלקת, כי אם לא הייתה
עליו מחלקת, אלא כלם היו מסכימים עמו, לא היה יכול לגלות
את האין סוף שבתוך החלל הפנוי, כי החלל הוא בעצמו המחלקת
והמריבות וכו', כי אם לא המחלקת והמריבות, אלא הכל היו
מסכימים עמו, אז היה חוזר הכל להיות אין סוף, ובשביל תכלית
הבריאה יש מחלקת על הצדיק הזה, שייכול להכנס לתוך החלל
הפנוי, ולהראות לכלם את האין סוף ברוך הוא, שמתוך ה'יש' גנוז
ה'אין', ועל-כן כשיהיה תקון העולם, אז הכל יתבטל, ולא יהיה
קבר שכר וענש, אלא "וגר זאב עם כבש", ונמר עם גדי" וגו' (ישעיה
יא, ו), אבל לעת עתה, זה עקר השבח — שיש מחלקת, וכמו שאמר
רבנו ז"ל (שיחות ה"ז, סימן צג, צד): כל מקום שיש בו דעת, ההכרח
שתהיה עליו מחלקת, כי אם אין דעת — הבדלה מניין; ועל-כן אם
יש על מישהו מחלקת יותר מאחרים, סימן שהוא בר דעת יותר
מאחרים, כי הוא יכול לחלק את האור האלף למאות, וממאות
לעשרות, ומעשרות ליחידים וכו', כי הוא יכול להוריד את שכנינת
עזו יתברך עד הכי נמוך וכו'.

ובענין השואה וכו', בדברים אלו אסור בכלל לשאל שום קשיות, כי אף אחד אינו יודע אילו נשמות היו, והצרכו לתקן דיקא על-ידי-זה וכו', ובנדאי הוא יתברך יודע מה שיהוא עושה, ואם היו בני-אדם יודעים אילו נשמות היו, לא היו להם שום קשיות כלל, ועכשו וכו' להתקן בתכלית השלמות. ובאמת שמעתי כי הרב הקדוש ר' אהרן מבעלזא, זכותו גגן עלינו, לא רצה שינדברו אף פעם מהשואה, כי אמר, שדבר זה מכניס באדם כפירות ואפיקורסות וכו'. ובאמת לפי דעת רבנו ז"ל בתורה זו, נראה שיש על כל דבר תרוץ, רק מחמת עמק המשג וקצר המשיג, אי אפשר להבין זאת.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ובקרוב תהיה באומן אצל ציון רבנו ז"ל, שהוא המגלה את אמתת מציאותו יתברך בכל העולם כלו, וראוי לשמח מאד מאד, ועל מי שיש יותר מחלקת בין אנשי שלומנו בעצמם, אצלו תחזיק מעמד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשלו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את ההזמנה לחתונה של בתכם תחיה.

והנני מצוה את ברכתך, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתרוו רב נחת מהזוג, ויבנו בית נאמן בישראל, ויולידו בנים ובני בנים בריאים ויראי ה', ויחזרו תמיד אליו יתברך.

אֲשֶׁר כ' תשלז בַּנְחֹל קצז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן, י"ג אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדַּל שְׂמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּאַמַּת בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲשַׁתְּףָה תֵּלֵד בְּנִקָּל, וּתְקַיֵּם
(הוֹשַׁע י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם לְצַדִּיקָה", עַל-יְדֵי צַדִּיקָה זֹכִים לְזָרַע שֶׁל
קִימָא.

הַעֲקָר תְּחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיּוֹי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְשִׂמְחָה.
וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁאַתָּה זֹכֵה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְהַפְקִיד אֶת כָּל הַצַּדִּיקָה שֶׁלָּךְ בְּ...

כ' תשלח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... תחיה.

מאד מאד נצטערתי לשמע מה שקורה עם הילדים וכו', אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה להם רפואה שלמה תכף-ומיד, ותבשרי לי בשורות טובות, בשורות משמחות, ותעברי את ההריון בקלות, ותלדי בנקל.

ראי לחזק את עצמך תמיד להיות בשמחה, ותשמחי את בעלך, והרגילי עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, כי אדם צריך להיות מכיר טובה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעושה עמו, ועל-ידי-זה ימשיך על עצמו תמיד עוד חסדים ורחמים גמורים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי עם הילדים ועם עצמך, ותהיי תמיד שמחה ועליזה בשמחת החיים.

המאחל לך כתיבה וחתמה טובה...

כ' תשלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידו ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה ומפל צוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! חסדי השם יתברך, שזכינו להתקרב אף

רבנו ז"ל, זו השמחה העולה על כל השמחות, שזכינו לדעת מרבי
 פזה, ואנחנו משתוקקים ללכת בדרךכו. רבנו ז"ל ספר (ספורי-מעשיות,
 מעשה ז', מהזבוב ועכביש), שקדם שירדה נשמתו לעולם, הסמ"ך-מ"ם
 עשה רעש בשמים, שאם הנשמה הזו תרד, אין לו מה לעשות בזה
 העולם, כי הסמ"ך-מ"ם יודע מה רבנו ז"ל יכול לעשות — להפך
 את כל העולם כלו. כי יש דבור מרבנו ז"ל שאמר (חיי-מוהר"ן, סימן
 רלא): לא מבעיא שאתכם אני יכול להחזיר בתשובה, אלא את כל
 עם ישראל, ולא רק את עם ישראל, אלא גם את הגויים אני יכול
 להביא סמוך אל דת ישראל. לכן הסמ"ך-מ"ם פחד שנשמת רבנו
 ז"ל תרד לזה העולם. אבל אמרו לו: קץ בא הקץ, הנשמה חייבת
 לרדת, ואתה לך ותמצא עצה, והלך. ובין כך הביאו את נשמת רבנו
 ז"ל מעולם לעולם, והשפיעה ככל הנשמות, ועדין לא בא
 הסמ"ך-מ"ם, והתחילו להוריד את נשמת רבנו ז"ל לזה העולם.
 והנה הגיע הסמ"ך-מ"ם עם זקן וצחקו צחוק גדול, ואמר, שאינו
 מפחד כבר מהנשמה הזו. ורבנו ז"ל נולד. ויש ספור מענין עד מאד,
 שלא היה כל-כך פשוט שנשמת רבנו ז"ל תרד לזה העולם, כי
 הצדיק הקדוש רבי שמחה אביו, היה דבוק בהקדוש-ברוך-הוא,
 ומרב דבקות שהלך להתבודדות, שכח שיש לו אשה וילדים, ונעלם
 מהבית באיזה מקום נדח, מחמת רב דבקות שכח מפל העולם כלו.
 [וכידוע לרבנו ז"ל היו שני אחים ואחות לפניו. הבכור: ר' ישראל
 מת, שנקרא כך מחמת שכשנולד נחלש מאד, עד שהתעלף, והיה
 בלי הכרה כמת, ורחמנא לצלן, ואמו מרת פייגא, לא ידעה שום
 חכמות, נטלה את התינוק, ורצה עמו לקבר סביה הבעל-שם-טוב
 הקדוש זי"ע, ושמה את התינוק על הקבר וצעקה: "סבא, סבא, אני
 צריכה ילד בריא", והיתה מפלגת בתפלה. ועזבה שם את הילד.
 בלילה שמעו קול ילד בוכה, רצו לכוון הבכי, והגיעו לקבר
 הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, וראו שהילד חזר לעצמו, אף שהיה
 קדם בלי הכרה. אבל כל חיי היתה לו צורה של מת, וכלם פחדו
 ממראהו, ונקרא ר' ישראל טויטער. האח השני של רבנו ז"ל היה:
 ר' יחיאל, והאחות: פערל. ורבנו ז"ל היה הרביעי. ואמו מרת
 פייגא, בראותה שבעלה טרם חזר הביתה, בכחה הרבה להקדוש-

ברוך-הוא, וְעֲשֵׂתָּהּ מֵה שְׁעֲשֵׂתָהּ, כִּי הִיְתָה בְּעֵלְת תְּפִלָּה גְדוֹלָה מְאֹד, וַיִּחַדְּהָ יַחֲוּדִים וְהִמְשִׁיכָה אֶת בְּעֵלָה חֲזָרָה, וְכִף יִרְדֶּה נִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל.

אחי ורעי היקרים! עליכם לדעת, אָשׁר רַבְּנוּ ז"ל הוא מְתָנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, רוֹאֶה שָׁם אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אוֹרוֹת נִפְלְאִים, אָשׁר אֵין יְכוּלִים לְהִסְבִּירָם לַשָּׁנִי, כִּי עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל נֶאֱמָר מֵה שְׁפָתוֹב בְּזִהָר (וַיֵּרָא קַג.) עַל הַפְּסוּק (מְשָׁלִי לֵא, כג): "נִוְדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה", כָּל חַד וְחַד לְפִנּוּס מֵה דְמַשְׁעֵר בְּלִיבָה. דְּבַר אֶחָד אָנוּ רוֹאִים — דְּבַר פְּלֵא, עַד שְׁמַתְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל — הַמַּח שֶׁל הָאָדָם יֵשֵׁן, וְאִם יֵשֵׁן — הוּא מְלֵא דְמִיּוֹנוֹת. וּמֵהֵיכֵן בָּאִים הַדְּמִיּוֹנוֹת? מִחֲלוֹמוֹת הַשָּׁנָה. הֵנָּה רוֹאֶה עֲצָמוּ עֲשִׂיר גְדוֹל, או שְׁלִיט וְכוּ', וְכִשְׁמַתְעוֹרָר מֵהַשָּׁנָה רוֹאֶה שְׁהִיָּה הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, חֲלוֹם אֶחָד גְּדוֹל, כִּי יוֹצֵא מִדְּמִיּוֹן אֶל הַמְּצִיאוֹת. וּמִכָּל שְׁכָן שְׁקָדָם הַהִתְקַרְבוֹת, אֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדַע מֵהַעֲנִין לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה נִרְאֶה כְּצַחוּק, וְכִי אֲנִי בְּשֵׁר וְדָם יְכוּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ? ! בְּרַגְעַ שְׁמַתְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, מִתְחִילִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כַּמְבָאָר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שְׁהַצְדִּיק מְעוֹרָר מֵהַשָּׁנָה. כִּי כְּשֶׁאָדָם יֵשֵׁן אֵינוֹ יְכוּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מְלֵא דְמִיּוֹנוֹת, בְּרַגְעַ שְׁמַתְעוֹרָר מֵהַשָּׁנָה, הוּא יוֹצֵא מֵהַדְּמִיּוֹן, וְכֵן מִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְזֹאת, צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ בְּעֲצָמָנוּ הַיָּטִב הַיָּטֵב, אִם אֵינוֹ טוֹעִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֵא יִטְעָה אֲתָכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטָעָה מְאֹד מְאֹד; עַל-כֵּן תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי הַיָּסוּד הַזֶּה — שְׁלֵא יִטְעוּ אֲתָכֶם, כִּי יְכוּלִים לְחִיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם בְּטָעוֹת. כֵּן בְּעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, אָדָם יְכוּל לְחַשֵּׁב שֶׁהוּא מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, וְלִבְסוּף נִתְנוּדַע לוֹ שֶׁהוּא מֵרַחֵק בְּתַכְלִית הַרְחוּק. כִּי־צַד נִדַע אִם אָנוּ מְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל אִם לֹאוּ? אִם יֵשׁ לָנוּ בְּכָל יוֹם הַתְּבוּדָדוֹת, שְׁאָנוּ שׁוֹפְכִים אֶת לִבְנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה כְּבָר סִימָן שְׁאָנוּ מְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל. כִּי רַק רַבְּנוּ ז"ל פּוֹתַח פִּיו שֶׁל אָדָם,

הצדיק מחדיר בנו גלוי אלקות במדרגה כזו, שפתאם נתודע לנו שאיננו צריכים אף אחד רק את הקדוש-ברוך-הוא.

ואני מכרח לומר לכם, זכרו היטב, "ש'וא ת'שועת אדם" — ראשי תבות: אש"ת. רבנו ז"ל אומר (לקויטיי-מוהר"ן, חלק א', סימן יח): אש"ת ראשי תבות: "א'דני ש'פתי ת'פתח" (תהלים נא, יז), אם אדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ומבקש כל אשר צריך רק ממנו יתברך, שזהו א'דני ש'פתי ת'פתח, נתגלה לו, אשר ש'וא ת'שועת אדם. ונעשה בבחינת שכניה, שנקראת אש"ת. לזאת זהו הסימן אם אנו מקרבים אל רבנו ז"ל — אם יש לנו התבודדות, אם אנו מדברים אליו יתברך, אף אם איננו משיחים לפניו יתברך על-כל-פנים אפלו חמש דקות ביום, סימן שאיננו מקרבים לרבנו ז"ל, וזה תלוי בזה. ככל שאדם מכניס בעצמו יותר אמונה ברורה ומזככת בהקדוש-ברוך-הוא, נתגלה לו מה שאמר דוד המלך (תהלים קטז, יא): "אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב"; אסור להאמין בבני-אדם, אשר רק יבלעו אותך, ישפילו אותך, אזי למה לך לרוץ אחר ההבל והריק? כמאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן ו'): היצר הרע נדמה כאדם הרץ עם יד קמוצה, ונדמה לכלם מי יודע מה יש לו ביד, ורצים כלם אחריו, ולבסוף פותח את היד, ורואים שאין לו כלום. אזי חושב: למה הצרכתי לרוץ אחריו? כן הדבר רצים אחרי אדם, ונדמה מי יודע מי הוא, עובר שבוע, חדש, שנה וכו', ונתגלה שהיד ריקה, כי עושים חשבון הנפש, ורואים שלא עשינו כלום כל השנה. אנו מפשפשים במעשינו וחושבים: האם אדם זה שאני רץ אחריו הכניס בי אמונה בהקדוש-ברוך-הוא? האם אדם זה חזק אותי לא לפל ברוחי? האם אדם זה עורר אותי בלמוד תורה? האם דרכו זכיתי לתפס אילו יהלומים רוחניים? כי סוף כל סוף מה שנושאר מהאדם כל דבור ודבור שמדברים מהקדוש-ברוך-הוא. כי כף אומר (בתנא דבי אליהו פרק ו'): לפי שכל המרבה בשיחות ותפלות, זה מלנה אותו לבית עולמו. רק תפלה ושוב תפלה היא מלנה את האדם לנצח. תפלה זה הקדוש-ברוך-הוא — "הוא תהלתך והוא אלהיך" (דברים יא, כא), תפלה והקדוש-ברוך-הוא זהו אחד, כשאדם מדבר

אֵלָיו יִתְבַרֵךְ הוּא גִדְבָק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וּכְכֹל שֶׁמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, כֵּן גִדְבָק אֵלָיו יִתְבַרֵךְ יוֹתֵר.

יְכוּל לְהוֹצֵר מֵצָב, שְׂפִנֵי-אָדָם יוֹצְאִים כְּגִגְדָּה, וְזֶהוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, קוֹרֶה שֵׁישׁ לְאָדָם שׁוֹנְאִים, וְהוּא נִשְׁאָר לְבַד. יֵשׁ אָדָם שֶׁפֶלֶם שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בּוֹדֵד, יֵשׁ אָדָם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁצָּרִיף לְהַפְגִּס לְבֵית-חֹלִים, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ מְבַקְרוֹ שָׁם, יֵשׁ אָדָם, שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עוֹמֵד לְצִאת מְזֶה הָעוֹלָם, וְאֵין אֵף אָדָם שֶׁיַּעֲמֵד עַל יַד מִטָּחוֹ לְעוֹדְדוֹ וּלְחַזְקוֹ, אֵין לוֹ פְּלוֹם — אֵף אֶחָד. כֹּא אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא וְאוֹמֵר: אֵל תִּשְׁבֵּר, אֵל תִּתְיַרָא. אַתָּה יוֹדֵעַ מִי יֵשׁ לָךְ? אַתָּה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶהוּ שֶׁמוֹצְאִים אֶצֶל אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, שֶׁאֲחָאָב רָצָה לְהַרְגוֹ, וְכֹלָם הָיוּ כְּגִגְדוֹ, עֲמַד אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא עַל הָהָר וְצָעַק: "וַיֹּאמֶר אֲנִי לְבַדִּי" (מְלָכִים-א' יט, י). בְּשֶׁבִיל זֶה אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא הָיָה יְכוּל לֹאמֵר: 'לְפִי שֶׁפֶל הַמַּרְבֵּה שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם הַמְּלֹוִים אוֹתוֹ עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ'. אִם יֵשׁ לְאָדָם מִפְּתַח זֶה — לְדַבֵּר לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבָר לֹא צָרִיף אֵף אֶחָד, וְחוֹשֵׁב: כְּלָכֶם עֹזְבוֹ אוֹתִי, יֵשׁ לִי אַתָּה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה אֲנִי שׁוֹכֵב בַּמִּטָּה וַיּוֹצֵא מְזֶה הָעוֹלָם, אֵל מִי אֲנִי הוֹלֵךְ? לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִז מַה יֵשׁ לִי לְפָחַד?!

אָנָּא, אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! אִם תִּחְדִּירוּ בְּעֶצְמְכֶם דְּבַר זֶה, תִּהְיֶה הַכִּי מְאֻשְׁרִים, כִּי אֵין לְאָדָם אֵף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם. אֵף אֶחָד לֹא יֹאמֵר לָכֶם שֶׁהוּא יְדִידְכֶם, כִּי הוּא רַמְאִי. כִּי כָּל זְמַן שֶׁזֶה טוֹב בְּשֶׁבִילוֹ הוּא חֲבָרְכֶם, אֲכַל בְּרַגַע שֶׁאֵין לוֹ מִמְּכֶם שׁוֹם טוֹבַת הַנְּאָה, הוּא יִזְרַק וַיִּסְלַק אֶתְכֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! תִּפְקַחוּ אֶת הָעֵינַיִם אֵל מָה רַבְנוּ וְ"ל רוֹצֵה לְהַבִּיאֵנוּ! שֶׁנִּדְעַע שֶׁאֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם פְּלוֹם, רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ. אָנוּ מוֹצְאִים אֶצֶל יַעֲקֹב אֲבִינוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שָׂרוּ שָׁל עֲשׂוֹ, נֶאֱבַק עֲמוֹ, כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל"ב, כ"ה): "וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֶּאֱבַק אִישׁ עֲמוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר". יַעֲקֹב אֲבִינוּ נִשְׁאָר לְבַד, וְהִיָּתָה לוֹ מְלַחְמָה פְּנִים אֵל פְּנִים עִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שָׂרוּ שָׁל עֲשׂוֹ. אוֹמֵר עַל זֶה הַמְדַרְשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ע"ז, סִימָן א'), "וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבָדוֹ"

— הַדָּא הוּא דִּכְתִּיב (ישעיה יב, יא): "וְנִשְׁגָּב ה' לְבַדּוֹ". מַה טְמוֹן בְּמִדְרָשׁ זֶה? סוּדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, כָּל חֲכַמַת הַקְּבֵלָה. יַעֲקֹב אָבִינוּ הוּא סִמְל הַקְּדוּשָׁה, עָשׂוּ הֶרְשַׁע הוּא סִמְל הַטְּמְאָה. כְּשֶׁנִּשְׁמָה יוֹרֵדֵת אֶל זֶה הָעוֹלָם, הִיא בְּמַצָּב מְסֻכָּן מְאֹד, כִּי זֶה לְעַמַּת זֶה עוֹמֵד נִגְדָה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְרוּצָה לְהַפִּילָה בְּכַפִּירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, בְּנֵאוּף, בְּתַאֲוֹת מְמוֹן, בְּגִנְבוֹת וּבְגִזְלוֹת, בְּשִׁקוּץ וּבְתַעֲוִב וְכוּ' וְכוּ', "וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר". וְזֶהוּ שְׂכֵתוֹב בַּסֵּפֶר "מַעֲבַר יַבֶּק", הַבֵּא לְהַרְגֵּךְ הַשָּׂכֶם לְהַרְגוֹ (בְּרִכּוֹת נח), הַיֵּצֵר הַרַע רוּצָה לְהַרְגוֹ, תְּקוּם קִדְּם אֹר הַיּוֹם, וְתַתְּבוּדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי תַהֲרֵג אוֹתוֹ; כִּי קִדְּם אֹר הַיּוֹם, זֶהוּ הַזְּמַן הַכִּי מְסֻגָּל לְהַתְּבוּדֵד אֵלָיו יַתְּבַרְךָ. כְּשִׁיְהוּדִי זוֹכֶה וְקָם קִדְּם אֹר הַיּוֹם, עַל-כָּל-פָּנִים חֲדָשׁ אֶחָד בַּשָּׁנָה, חֲדָשׁ הַרְחֻמִּים וְהַסְּלִיחוֹת, וְאוֹמֵר סְלִיחוֹת, בְּזֶה מְחַסֵּל אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְהַסֵּטְרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת. וְזֶהוּ שְׂכֵתוֹב אֶצֶל יַעֲקֹב: "וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר", כִּי בְּרַגַע שִׁיעֲקֹב אָבִינוּ הַתְּפַלֵּל וְתִיקִין, כְּבָר לֹא יָכַל לוֹ. לְזֹאת אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּתַפַּלֵּל כָּל יוֹם וְתִיקִין, וְעַל-כָּל-פָּנִים בְּחֲדָשׁ אֵלּוּל אוֹמֵר סְלִיחוֹת כָּל הַחֲדָשׁ. "וַיִּנְתֵּר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ" — זֶה הִיְתָה הַצְּלַחַתוֹ, שְׁנוֹתֵר לְבַד. עַל-כֵּן הַצְּלַחַת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁידַע שֶׁהוּא לְבַד יוֹדַע מֵרַבְּנוּ ז"ל.

עָתָה אֲסַפֵּר לָכֶם מְעַט מְסוּד הַצְּלַחַתִּי. חֲסָדֵי הַשֵּׁם יַתְּבַרְךָ הַצְּלַחַתִּי הִרְבָּה מְאֹד, לוֹמֵר לָכֶם שְׂאִין לִי כְּשֶׁלּוֹנוֹת וְאַכְזָבוֹת — בְּוֵדָאֵי יֵשׁ וַיֵּשׁ אַכְזָבוֹת. מֵאֲזוֹ שֶׁהִתְקַרְבֵּתִי לְרַבְּנוּ ז"ל יֵשׁ לִפְנֵי קִיר מְלֵא סִפִּינִים וְדוֹקְרָנִים, וְעָלִי לְדַחֵף אֶת הַקִּיר כָּל הַזְּמַן בְּלִי כְּפָפוֹת, וְכָל זֹאת אַרְבָּעִים שָׁנָה. אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַצְּלַחַתִּי, וּמִלֵּאֲתִי אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַקְּמֵתִי תַלְמִידִים שֶׁהִדְפִּיסוּ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַתְּלַמִּידִים הַקִּימוּ תַלְמִידִים שְׁגָם הֵם הִדְפִּיסוּ סְפָרֵי רַבְּנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְהַתְּלַמִּידִי תַלְמִידִים זְכוּ לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל מִתְּפָרְסֵם בְּמֶרֶץ הַכִּי גְדוֹל. מֵאַיִן זְכִיתִי לָזֶה? כִּי צִירְתִּי בְּדַעְתִּי, שְׂאִין לִי בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְסַרְתִּי אֶת עֲצָמֵי לְגַמְרֵי אֵלָיו, אֵינִי יוֹדַע כְּלוֹם. רַבְּנוּ ז"ל הִצִּיל אוֹתִי, רַבְּנוּ ז"ל מְקַרֵּב אוֹתִי אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי חָיֵב לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלִי.

וְאָפְלוּ שְׂאִימוֹ נִגְדֵי כְּאֵלוֹ הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ' וְכוּ',
וְאָפְלוּ שְׂאִימוֹ עָלַי שְׂאִינְנִי יָכוֹל לְבוֹא לְאוֹמֵן וְכוּ' וְכוּ', וְאָפְלוּ שְׂעָשׂוּ
בְּחַיֵּי מֵה שְׂעָשׂוּ וְכוּ' וְכוּ', יְדַעְתִּי שֶׁהַכֹּל זֶהוּ הַסֵּמֶן-דִּמְ"ם שְׂרוּצָה
לְרַחֵק אוֹתִי מֵרַבְּנוּ ו"ל. וְהָיוּ אֲנָשִׁים שְׂאֵמְרוּ: אַתָּה, אֵינְךָ לֵךְ שׁוֹם
שְׂיָכוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד כָּל מִינֵי דוֹקְרָנִים. אָבֵל עֲרֻכְתִּי
לְעֲצָמֵי אֶת הַחֲשָׁבוֹן: "וַיִּוְתֵר יַעֲקֹב לְבָדוּ". עָלַי מִנְחַת הַחֹב.

לְזֹאת, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁכָּל אֶחָד מִכֶּם צָרִיף
לֵילֶךְ בְּמַחֲשָׁבָה זוֹ — שֶׁכָּל אֶחָד יִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ בְּאִיזָה מְקוֹם הִיָּה
קֹדֶם הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וּמֵה זָכָה כָּבֵר עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲלֵפֵי
אֲלֵפִים דְּבוּרִים שֶׁדִּבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִף אִם דִּבֵּר כָּל יוֹם
רַק דְּבוּר אֶחָד: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תְּצִיל אוֹתִי", "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
זַכֵּנִי לְשִׁמְרַת הָעֵינַיִם", "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תְּשַׁמְרֵנִי שְׁלֵא אֶהְיֶה
גְּזֻלָּן", אֲשֶׁר אֵלּוֹ הַדְּבוּרִים יִלּוּ אוֹתְכֶם. אִף אֶחָד לֹא יִלּוּהוּ אֶתְכֶם, אִף
הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים יִלּוּ רַק עַד הַקְּבֵר, וְכָל אֶחָד יוֹסִיף עֲלֵיכֶם עֶפֶר. זֶהוּ
הַחֲסֵד שֶׁהָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים עוֹשִׂים וְתוֹ לֹא. אָבֵל אִם לֹא תִכְיֶנוּ עֲצָמְכֶם
בְּחַיִּים חַיּוֹתְכֶם, אוֹי לְנַפְטָר כְּזֶה שְׁלֵא הַתְּכוּנָן. עַל-כֵּן כָּל אֶחָד יַעֲרוֹף
חֲשָׁבוֹן, לְמֵה זָכָה עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲלֵפֵי אֲלֵפִים דְּבוּרִים מְשֻׁף כָּל
הַשָּׁנִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׂזַכֵּנוּ לְצִיַּת לְסִדְרֵ-דְרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל,
שֶׁכָּל הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים מֵתְלוּצָצִים מִזֶּה. וּכְרוּף הַשֵּׁם, זַכֵּנוּ לְסִים:
מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרַשׁ, הַלְכוֹת, אַגְדוֹת, אָפְלוּ פַעַם אַחַת
בְּחַיִּים, אִזּוֹ גַם כָּבֵר אֵינְךָ צָרִיכִים אִף אֶחָד, מְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׂזַכֵּנוּ
עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל לְסִים כַּמָּה פְּעָמִים מְשֻׁנָּה, מִקְרָא, מְדָרַשׁ, וְזֶה
וְתִקּוּנִים, וְכַמָּה פְּעָמִים הַלְכָה, וְעוֹד כְּהִנֵּה וְכִהֵנָּה, זֶה מֵה שְׁנִקַּח
אֶתְנוּ. לְזֹאת עָלֵינוּ לְהִיּוֹת אֲסִירֵי תוֹדָה לְרַבְּנוּ ו"ל. וְכִיצַד אָנוּ יְכוּלִים
לְשַׁלֵּם בְּחִזְרָה לְרַבְּנוּ ו"ל? אָפְלוּ אִם נִשְׁלַם אֶת כָּל חַיֵּינוּ לְרַבְּנוּ ו"ל
— אֵינְךָ זֶה מְסַפֵּיק, וְרַבְּנוּ ו"ל אֵינְנוּ רוּצֵה אֶת חַיֵּינוּ. רַק דְּבַר אֶחָד,
וְכִךָ אָמַר: אֲנִי רוּצֵה שְׁלֵילָדִים שְׁלָכֶם תְּסַפְרוּ מֵה קָרָה פֶּה.
"וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וְלְבָנֵי בְּנֵיךָ... שֶׁתְּגַלּוּ מִי אֲנִי (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
רט); הֵינּוּ רַבְּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד שְׁנַחֲנֵף אֶת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ בְּאוֹתוֹ חֲנוּף
שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ו"ל: אֲמוּנָה, תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂמִחָה. וּמוֹהַרְנָתָה

ו"ל הכריז קדם הסתלקותו לאנשי שלומנו ואמר: אני רוצה שהעבדה שלכם יהיה, פיוצו מעינותיך חוצה. ואמר: הנה עומד עזרא הסופר להסתלק, וטרף פסול מתגבר, ואני מקנה שעלה אחד מספרי רבנו ו"ל יהיה תקון על הכל. הינו שנעסק בהפצת ספרי רבנו ו"ל.

לזאת, כל אחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, מנח עליו חוב קדוש, אם רוצה להראות את האהבה שיש לו לרבנו ו"ל, שיקח את ספריו, ופיצם בין בני ישראל. כל יהודי ויהודי הוא יהלום בכתר המלך. כמאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), ועל-כן כל יהודי הוא יקר מאד מאד, אבל הסמ"ך-מ"ם יש לו שליחיו. אמר רבנו ו"ל: הסמ"ך-מ"ם אין לו כח להתרוצץ פה ושם, על-כן בגשמיות לוקח שלוחיו, אשר הם הרופאים, שרפם רוצחים בעלמא, השם ישמר מי שנופל בידיהם. כי לא אכפת להם האדם, כל אדם אצלם הוא מספר, ועורכים נסיונות על בני-אדם, עושים נתיחים, ומקלקלים פה את הלב השם ישמר, שם את הפליות, השם ירחם, יותר מאשר מתקנים ומרפאים וכו' וכו'. על-כן קדם שהולכים לרופאים צריכים לבקש הרבה אותו ותברך, שלא יפל לרופא רוצח, רק לרופא שהמלאך רפאל עומד לימינו. וברוחניות הקים הסמ"ך-מ"ם את הרע-בנים בכל עיר ועיר שהם שליחיו. ופה הרע-בנים מכשילים במקנה שאיננו פשוט, ופה בנבלות וטרפות, פה לא לקחו מעשרות מהמזון, פה ישנם תולעים במאכלים, והכל עם הכשר של הרע-בנים הללו וכו', על-כן צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לנו רב פשוט, רב ירא שמים, שמקשר אותנו להקדוש-ברוך-הוא.

ועלינו נפל החוב, אם אנחנו יודעים מרבנו ו"ל, אם אנחנו יודעים מדבורים כאלו, מעצות כאלו, מספרים כאלו, עלינו למסר את נפשנו להעביר את המסר הזה לכל נשמות ישראל. לזאת כל אחד ואחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, ישתדל להפיץ את ספרי רבנו ו"ל בכל יום. ותדעו לכם, שהספרים עושים פעלה, בפרט הקונטרסים שהם תמצית "לקוטי מוהר"ן", "ספורי-

מַעֲשֵׂיֹת, "סִפְר־הַמְדוֹת", "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְזֶה עוֹשֶׂה מִהַפְּכָה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה עַל רַבּוּי חַטָּאִים, וְהֵינּוּ צְרִיכִים לְצוּם אֶלְפֵי שָׁנִים לְכַפֵּר עַל חַטָּאֵינוּ, בָּא רַבְּנּוּ ז' לְאֹמֵר: עַל־יְדֵי שְׁתַּקְרְבוּ עוֹד וְעוֹד יְהוּדִים לְשִׁכְנָה — זֶה תְּקוּנְכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם, וְאֵינְכֶם צְרִיכִים לְצוּם. לְזֹאת — הֵן הָאֲנָשִׁים וְהֵן הַנְּשִׂים צְרִיכִים לְצֵאת לְהַפְצָה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיְכוֹל לְצֵאת בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַפְצָה, כִּי אֶפְלוּ שְׁמַצִּילִים יְהוּדֵי אֶחָד, כְּאֵלוּ הַצִּילוּ עוֹלָם מְלֵא, כָּל הַמְּקַיִם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל כְּאֵלוּ הַצִּיל עוֹלָם מְלֵא. יְהוּדֵי רְצָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, לְהַתְּאָבֵד, וְאִתָּה הַצִּלְתָּ אוֹתוֹ, יְהוּדֵי רְצָה לְהַשְׁתַּמֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהַצִּלְתוּ — הַצִּלְתָּ כָּאֵן דוֹרוֹת. יְהוּדִים רוֹצִים לְשָׁמַע דְּבַר ה'. וְמִי שְׂאֵינוּ יְכוֹל לְצֵאת כָּל יוֹם, עַל־כָּל־פְּנִים יִלְךְ לְפָחוֹת פַּעַמִּים בְּשַׁבּוּעַ — בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי, שְׂאֵלוּ שְׁנֵי יָמֵי רְצוֹן, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְחִיב לְצֵאת לְהַפְצָה, שְׂזֶה תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וּמִלְבַּד זֹאת שְׁמַבְטַח שְׂיִהְיֶה לוֹ שְׁפַע פְּרִנְסָה בְּשַׁבּוּעַ זֶה, וּבְרוּחָנִיּוֹת יִזְכֶּה לְעֹזֵר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

לְזֹאת, כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תִּצְאוּ לְהַפְצָה, כָּלֶם מְחַפִּים לְכֶם, כָּלֶם מְצַפִּים שְׁתִּבְיֵאוּ לָהֶם אֶת הַחוּבְרוֹת הַמְּדַפְסוֹת עִתָּה בְּמַהְדוּרָה צְבָעוֹנִית הַמוֹשְׁכַת אֶת הָעֵינַן, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים שְׁגָם יִפְיֵצוּ קְלִטוֹת, וּבִפְרִט הַקְּלִטַת הַמְּדַבְּרַת מְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁבִנְי־אָדָם יִשְׁמְעוּ מֵהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי רַבְּנּוּ ז' לְאֹמֵר (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'): כְּשִׁבְאִים אֶל הַצַּדִּיק, מְזֶה נַעֲשֶׂה צְרוּפִים וְיַחַדִּים, וּמִתְרַבֶּה בֵּית הַתְּפִלָּה, עַד שְׂאֵם יִתּוֹסֵף אָדָם אֶחָד אֶל הַקְּבוּץ, יוֹצֵא מִמְּנוּ צְרוּפִים לְמַלְיוֹנִים, עוֹד יְהוּדֵי — לְבַלְיוֹנִים, עוֹד יְהוּדֵי — אֵין כְּבָר מְסַפֵּר לְהַגְדִּיר אֶת רַבּוּי הַצְּרוּפִים. לְזֹאת עֲלֵינוּ לְרֵאוֹת שְׁהַשָּׁנָה הַזֹּאת, מֵה שְׂיִוְתֵר יְהוּדִים יִהְיוּ בְּצִיּוֹן רַבְּנּוּ ז' ל'. וְעֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם לְפַעַל לְהַתְּעוֹרְרוֹת, שְׂיִבְאוּ מֵה שְׂיִוְתֵר יְהוּדִים לְצִיּוֹן רַבְּנּוּ ז' ל'.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, הַנוֹסְעִים לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, כְּמוֹ שְׂאִתֶּם סוֹחָבִים חֲבִילָה אַכְּל, כִּי אַתֶּם צְרִיכִים לְאֶכֶל שֵׁם כְּמָה יָמִים, כֵּן תִּסְחָבוּ חֲבִילָה שֶׁל סְפָרִים. אִם אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְהַפְיֵץ שֵׁם, עַל־כָּל־פְּנִים תַּעֲזְרוּ לְהִבְיֵא חֲבִילָה

שֶׁל סְפָרִים. וְאֵנְחֵנוּ נִדְאָג שֶׁהַסְּפָרִים יִהְיוּ אֲרוּזִים — לְכָל אֶחָד קַפְסָה, בְּאֶפֶן שְׂיוּכַל לְהַבִּיאָהּ לְאוֹמֵן. אֲשֶׁר יִהְיוּ הַשָּׁנָה גְּזֻמָּאוֹת שֶׁל אֲנָשִׁים, לְמַעַלָּה מִן הַמְשַׁעַר, עוֹד לֹא הָיָה מְסַפֵּר אֲנָשִׁים כְּזֶה בְּשׁוֹם מְקוֹם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּפִי שְׂיִהְיֶה הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן. לְזֹאת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵל יִתְחַמֵּק בְּשׁוֹם תְּרוּץ, שְׂאִינָנוּ יְכוּל לְשֹׂאת עִמּוֹ קַפְסָה שֶׁל סְפָרִים. וְאֵנִי אִישִׁית אֲדָאָג שְׁזֶה יוֹפֵץ שָׁם, בְּוִדְאֵי אֲשֶׁרִי מִי שְׂיַעֲזוֹר לְהַפִּיץ, כִּי צְרִיכִים כַּח אָדָם, אֲבָל עַל-כֵּל-פָּנִים מִי שְׂאִינָנוּ מְסַגֵּל לְהַפִּיץ, לְפָחוֹת יָבִיא קַפְסָה שֶׁל סְפָרִים, כִּי יְבוֹאוּ לְשֵׁם מְכַל חֲלָקֵי הָעוֹלָם. הַשָּׁנָה יְבוֹאוּ מְכַל כְּדוֹר הָעוֹלָם, וְהַעֲקָר יִהְיוּ מֵאֲרָץ יִשְׂרָאֵל.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, זְכִינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מֵרַבֵּי כְּזֶה, מַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ, חֲדָלוּ לְהִיּוֹת עֲנִיִּים. רַבְּנוּ וְ"ל מְבִיא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג, מִיּוֹם א', שְׂבָא הַנָּשֵׁר וְדָפֵק עַל הַמַּגִּדָּל, וְאָמַר: חֲדָלוּ לָכֶם לְהִיּוֹת עֲנִיִּים; שְׂזֶהוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "כְּנִשָׁר יַעִיר קְנוֹ", וְדוֹפֵק עַל הַמַּגִּדָּל — שְׂזֶה הָאָדָם, וּמְבַקֵּשׁ אֶת הָאָדָם — תִּפְסִיק לְהִיּוֹת עֲנִי. מֵאִין בָּאוֹת כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהֵאֵי הַבְּנוֹת? כְּשֶׂאָדָם עֲנִי, וְאִין עֲנִי אֵלָא בְּדַעַת, מִשֵּׁם כָּל הַמְּרִיבוֹת. הִנֵּה יְלָדִים קְטָנִים תְּמִיד רַבִּים בִּינֵיהֶם, מִשְׂפִּילִים זֶה אֶת זֶה, מְקַלְלִים זֶה אֶת זֶה, מְנַבְּלִים אֶת הַפֶּה, מַדּוּעַ? כִּי הֵם קְטָנִי שְׂכָל, וּצְרִיכִים לְחַנְכָּם. וְאִם רוֹאִים שְׂגָם אֲנָשִׁים מְבַגְּרִים אֵינָם מִתְּבִישִׁים וּמְנַבְּלִים פִּיהֶם, אֲזִי צְרִיכִים לְחַנְכָּם, כִּי הֵם עֲדִין קְטָנִים. כִּי כִּיצַד יִתְכַּן שְׂיִקְלְלוּ זֶה אֶת זֶה, אוּ יִגְבִּיהוּ יְדִים זֶה עַל זֶה, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה אֵינּוּ נִלְמַד בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל: אִם הָיָה הָעוֹלָם יוֹדֵעַ אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֶת אֲנָשֵׁי דֶרֶךְ אֲרָץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים קִיסָרִים וּמְלָכִים אֶת יְלָדֵיהֶם לְלַמֵּד אֲצִלֵי דֶרֶךְ אֲרָץ. כִּי כִּיצַד יִתְכַּן שְׂיִתְקוּטְטוּ וְכוּ? אִין זֹאת אֵלָא הַסֵּמ"ך-מ"ם נִכְנָס בִּינֵינוּ. עַל-כֵּן אֲבַקֵּשְׁכֶם מְאֹד, עֲשׂוּ מַה שְׂתַּעֲשׂוּ, רַק תַּחֲיוּ בְּשָׁלוֹם, וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שְׂבְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם בְּאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, שְׂיֵישׁ קְבוּץ שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יִבְנוּ "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ": בְּאֲשֶׁדוֹד, בְּבִגְיֵי-בְרֵק, בְּרֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן, בְּבֵאֵר שְׂבַע, בְּצַפַּת, בְּרַכְסִים, בְּאֲשֶׁקְלוֹן בִּירוּשָׁלַיִם וְכוּ, וְכוּ, וְאִם תִּקְיָמוּ אֶת זֹאת, אֲנִי מְבַטֵּיחְכֶם,

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לִי אֶת הַחַיִּים, אָבוֹא לְבַקֵּר אֶצְלָכֶם מְדֵי פַעַם בְּפַעַם. רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד לִבְנוֹת בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל סְנִיף הַיְכַל-הַקְדוֹשׁ, שְׂאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִוְכְלוּ לָבוֹא לְשֵׁם וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ וְ"ל, וְדַבּוּרֵי יִרְאֵת שָׁמַיִם וְחֻזוּק, וְיִצְאוּ לְהַפְצָה, כִּי עָלִינוּ נִפְל חֹבֶת הַיּוֹם. וְזֶה הַתְּקוּן שְׁלֵנוּ.

לְסִיּוֹם, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ; אַתֶּם יוֹדְעִים, שְׁהֵנָּה שׂוֹאֲפִים לִבְנוֹת אוּלָם שְׁמֻחוֹת, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּרְצוֹנֵי לַעֲשׂוֹתוֹ אוּלָם שְׂאִין כְּדַגְמַתּוֹ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִף שְׁנִרְאָה כְּגִזְמָא, אֲבָל בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, נִזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַפֶּח אֶל הַפַּעַל, וְאֲנִי רוֹצֵה שְׁכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יַעֲשׂוּ שֵׁם הַשְּׁמֻחוֹת שְׁלֵהֶם, וְזֶה יִקְרָא: "אַרְמוֹנוֹת בְּרִסְלָב". וְעַל זֶה יִבְנֶה הַבַּיִת-מְדֻרָשׁ הַגְּדוֹל. עַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֵה מִכֶּם שְׁנֵי דְבָרִים: א. כָּלֶם יַעֲזְרוּ לִי לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנִזְכֶּה לְהוֹצִיא אֶת זֹאת מֵהַפֶּח אֶל הַפַּעַל, אִין לָנוּ שׁוֹם כְּוָנָה, רַק שְׁיִהְיֶה לָנוּ אוּלָם שְׁמֻחוֹת: "אַרְמוֹנוֹת בְּרִסְלָב", אֲשֶׁר לֹא נִתְבַּיֵּשׁ בְּזֶה מִשׁוֹם מְקוֹם, וְעַל זֶה יִבְנֶה בַּיִת-הַמְדֻרָשׁ, וְיִהְיֶה רַחֵב יְדֵים, וּמְקוֹם לְכָלֶם, וְקוֹל הַתּוֹרָה לֹא יִפְסַק שֵׁם עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שְׁעוֹת. ב. בְּגִשְׁמִיּוֹת — שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יִמְכַר הַגְּרָלוֹת שֶׁתִּתְקַיְמְנָה בַּשָּׁנָה הַבָּאָה בְּט"ו בְּאָב, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן אֶת הַחַיִּים וְכוּ'. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִינוּ לְהַגִּיעַ הַלּוֹם, בְּזִכּוֹת אוֹתָן הַגְּרָלוֹת, וְגַם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא הִפְסִידוּ, כִּי נָטְלוּ חִצֵּי לַעֲצָמָם וְחִצֵּי לְצַדִּיקָה, וְעַתָּה עֲזְרוּ בִּיתֵר שְׂאֵת וְעֵז וּבְכַפָּל כְּפָלִים. וְאֲנִי רוֹצֵה לוֹמַר לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזֵּהָרוּ בְּכַבוֹד גְּבָאֵי הַצַּדִּיקָה שְׁלֵנוּ, הַעוֹשִׂים מְלֶאכֶתֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֲבָל גַּם הֵם בְּשֵׁר וְדָם, וְכַמָּה עֲלִבוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים הֵם יְכוּלִים לְסַבֵּל?! דַּעוּ לְכֶם, אֲשֶׁר כְּתוּב בַּשְּׁלִחָן עָרוּף: אִם מְבִיָּשִׁים גְּבָאֵי צַדִּיקָה, הַעֲנֵשׁ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. כִּי אָנוּ מוֹצְאִים בְּדַבְּרֵי חֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (פְּסָחִים מֵט): עִם מִי צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּף? עִם תַּלְמִיד חֻכֵּם, וְאִם אִין מוֹצְאִים תַּלְמִיד חֻכֵּם, אֲזִי מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן, וְאִם לֹאוּ — עִם גְּבָאֵי צַדִּיקָה. לְמַדִּים מְכָאן, שְׁגִבְאֵי צַדִּיקָה חֻשׁוֹב עַד מְאֹד בְּשָׁמַיִם. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִבֵּה נִבְנֶה אֶת קַהֲלָתֵנוּ, וְנִתְחַיֵּל לְדוֹן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

יעזרנו בזכות האחריות והאהבה שתהיה בינינו, ונשתף פעולה עם הגבאי צדקה, ונדוּנָם לַכֶּף זְכוּת, אף שִׁקְשָׁה לָנוּ מְאֹד, כִּי כֶּף אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שיר השירים ובה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן יז): דַּלַּת שְׂאִינָה נִפְתַּחַת לְצַדָּקָה, תִּפְתַּח לְרוּפֵא, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. מִמִּילָא תָּמִיד גַּבְאֵי צַדָּקָה קָבְלוּ אֶת כָּל הַחַצִּים, בִּישׁוּ וּבָזוּ אוֹתָם, וְאִם נוֹתְרוּ חֲזָקִים עַל עַמְדָם — אֲשֶׁרֵי לָהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם. כִּי זֶהוּ רֵאשֵׁי תְבוּת גַּבְאֵי: אֲנָא בִּכְח גְּדֻלַּת יְמֵינִי. שְׁהוּא צְרִיף לִילָף בְּכַח וְלֹא לְהִתְפַּעֵל. הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שְׁנֹזְפָה כְּלָנוּ, לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּרְבָנוּ ז"ל יוֹלִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, בְּדֶרֶךְ הַנְּכוּנָה, וְזֶה תְלוּי כְּפֵי שְׁנַחֲזִיק עֲצָמָנוּ בְּאֵהָבָה גְּדוּלָה.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְחַנֵּן עֲלֵיכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תְבוּא לְאוּמָן, י"ג אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְעֹזֵר לִידֵינֵנוּ ר'. ... גְּרוּ יְאִיר, בְּעֵנִין הַדְּפָסָה, כִּי כָּל הָעַל מְנַח רַק עָלָיו. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִקְפִיד שְׂאֵנִי כּוֹתֵב לְךָ דְּבָר זֶה, עִם כָּל זֹאת, תִּהְלֶה לְאֵל, עֲזֹרַת לּוֹ כְּבֹר הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, הֵן בְּהַשְׁגַּת הוֹרְאוֹת קָבַע וְכוּ', וְהֵן בְּתוֹרְמִים וְכוּ', יוֹסֵף ה' עָלֶיךָ אֶלֶף פְּעָמִים כָּכָה, שֶׁתְּרַבֶּה חִילִים לְאוֹרֵיטָא, וְתַעֲזֹר לּוֹ, כִּי בְּאֱמֶת בְּדוֹר הַזֶּה עוֹבֵר עַל כָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיכִין לְהַחֲדִיר אֶת הָאֱמוּנָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְאִין עוֹד מַצְנָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוּ, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבְרִים עַל בְּנֵי־אָדָם צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְכַאוּבִים, וּבְכָל יוֹם שׁוֹמְעִים

בשורות איוב וכו', מה שקורה לאנשים צעירים וכו' וכו', שנקטפו בצעירותם, ונשארים אלמנות ויתומים, רחמנא לצלן, ומה שנעשה מהערב-רב — זה כבר לא מדברים, שממלאים את כל הארץ עם גוים, כדי לערבבם עם נשמות ישראל, רחמנא לישזבן, וממלאים את כל הארץ עם בשר חזיר, גמלים וחמורים וסוסים, וכל מיני טרפות ונבלות, רחמנא לצלן, וממלאים את כל הארץ עם שקוץ, תעוב, זהום, ערם ונאוף, רחמנא לישזבן, מה שרק קורה בזה העולם, הפקרות ועריות שמטמאים את העינים וכו' וכו', ועלינו להחם עם זה, על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה, ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו כל-כף עלי, ובכל פעם הוא חוטף מאתנו נשמות אחרות, כי יודע, שאם תתגלה ותתפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, אין לו כבר מה לעשות בזה העולם. ולכן ראה, אהובי, ידידי היקר! להיות לעזר לידידנו הנ"ל בכל מיני אפנים שרק יכולים, הן שתעורר מפיצים שפיצו את ספרי רבנו ז"ל, והן שתביא תורמים, כי יש תחת ידינו עוד המון ספרים על כל מיני נושאים בחיים, ואני יודע שידידנו הנ"ל נכנס בחובות כבדים, ולכן ראה לעזר לו.

ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד רק תחשב ממנו יתברך, ותדע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, אשרי מי שמכניס ידיעות אלו בתוך דעתו, שאז יצליח בזה ובכא ולנצח נצחים.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, כי העקר בזה העולם הוא תפלה ובקשה, להתפלל ולשית ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ומי שחזק בזה, יעבר את זה העולם בנקל, כי עם תפלה והתבודדות עוברים בקלות את זה העולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ אֶקְסָפְרֶם וְכֵן הַמְּכַתֵּב הַקּוֹדֵם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲדֵד שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְעֲנוֹת לָךְ, אֲךָ יֵשׁ לִי מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, וּבִפְרֶט לְעֲנוֹת לָךְ. וְאֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם מְסַבֵּב מְאֹד מְאֹד לְנִתְקַק קְשָׁרִים בֵּינֵנוּ וְכוּ', רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִצֵּא מִהַעֲצָבוֹת וּמִהַעֲצָלוֹת שֶׁמְסַבֵּבֵת אוֹתְךָ.

לְדַעֲתִי, רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת אֲשֶׁתְךָ בְּכָל מִינֵי כְבוֹד שְׁבַעֲוֹלָם, וּתְקַיֵּם אֶת מְאָמְרֶם ו"ל (בְּכָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁכֵּיכּוּ פִי הַיְכִי דְתַתְּעִתְרוּ; וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ", וְהַדְּבָרִים הֵם פְּשוּטִים כְּמִשְׁמָעֶם, וְצָרִיכִין לְקַיֵּם בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת, רַק כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים; וְלֹא צָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲכָם עִם חֲמֹרוֹת יְתֵרוֹת, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בֵּית אֲמֵתִי, וַיִּפְטְרוּ מִמֶּךָ כָּל הַבְּעִיּוֹת. וַיְסוּד גְּדוֹל בְּשֵׁלֹם הוּא לְכַבֵּד אֶת חֲמִיו וְחֲמוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁהָאֲרָכָתִי בְּקִנְטֵרֶס הַנִּפְלֵא "כְּבוֹד חֲמִיו", וְרֵאוּי לָךְ לְעֵיִן בְּקִנְטֵרֶס הַזֶּה, וְשֵׁם תִּמְצָא עֲצוֹת טוֹבוֹת.

בְּעֵינֵי סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, אֵינִן לָךְ לְשֵׁאל אֶת אֲךָ אֶחָד, כִּי זֶה חֲצִפָּה גְּדוֹלָה יִהְיֶה מִמִּי שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ שְׂיִהְיֶה נִקְרָא גְּדוֹל... שְׂיִהְיֶה בְּכַחוֹ לְאַסֵּר לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. וְעַל-כֵּן אֶצְלִי פְּלִיאָה גְּדוֹלָה שְׂכַתְּבָתָּ עַל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁמוֹנֶעַ מְלֵלֵמֵד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, כִּי הַחֲזִיקָתִי אוֹתוֹ לְאָדָם גְּדוֹל, וְאָבִיו הָיָה חֲסִיד גְּדוֹל, מִסְתַּמָּא דְּבָרוּ אֵיזָה לְשׁוֹן-הַרְעָ וְכוּ', כִּי אַחֲרַת אֵינִי מִבִּין אֵיךְ שְׂיִאָסֵר לְלֵמֵד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. וּבְכָלֵל אֵינִן דְּבַר כְּזֶה לְאַסֵּר אֶת הָאָדָם מְלֵלֵמֵד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְאֶפְלוּ אִם

כֵּן אוֹסְרִים, מִי הֵם בְּכֻלָּל? הֵם מְגַלִּים אֶת שְׁהַשְׂרִץ שֶׁבְמַחֲמָם וְכוּ', וְאֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה פְּתוּחַ, כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מַחְדִּירִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּמָה שֶׁיֵּךְ לְאַסֹּר אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁנִּסְתַּם הַפֶּתַח, אֲזַי מְנִיחִים יֵרָא שָׁמַיִם עַל הַדָּלֶת לֹא לְהַנִּיחַ לְכַנֵּס (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב); וְעַל־כֵּן אֵל תִּשְׁאַל שׁוֹם שְׁאֵלוֹת, וְתַעֲשֶׂה בְּחֻמְתָּךְ לְהִתְחַמֵּק, וְלֹא לְגַלוֹת שְׁאֵתָה לּוֹמֵד אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אודות ראש השנה, אם אפשר לנסע בלי מחלקת ומריבות — מה טוב ומה נעים, ואם צריך על זה מסירות נפש וכו', ולבוא, חס ושלום, לגרושין וכו', אין זה רצון רבנו ז"ל כלל, ומוטב שתשארו במקומך, וכבר תתחיל לכבד את אשתך ותתקרה, ואל תדבר יותר מדבר רבנו ז"ל, אלא תכבדה ותתקרה, והקדוש־ברוך־הוא יעזר שבשנה הבאה תבוא, והיא עוד תארוז לך את הדברים, וזה ברור אצלי.

נא ונא תחזור הרבה על מסכת סכה, וזה יהיה לך מסכת שתחזור עליה מאה פעמים ואחד, ומלבד זאת תעשה לעצמך שעור קבוע בגמרא, רש"י ותוספות כסדרן, בש"ס ופוסקים, ובכל יום תלמד רבע עמוד או עמוד או אפלו דף, הכל כפי מדת הפנאי, העקר אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, כי הבלבול הורס את האדם לגמרי, אשרי מי שמכניס דברים אלו לתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך במדת הסבלנות, ואל תהיה שבויר משום דבר שבעולם, רק החזק בהפצת מעינות החכמה חוצה, אשר זה עקר תקון הברית. ואם היית יודע את מעלת האיש הזוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל, היית עוסק בזה כל יום ויום במרץ גדול, כי אין עוד תקון הברית כמו הפצת מעינות החכמה חוצה, אשרי מי שיהיה חזק בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו הימים.

נא ונא תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה, ותתפלל במנין דיקא, כי אתה כהן, ואתה צריך לעלות בכל יום לדוכן, ועל-פן תשתדל להתפלל בבקר במנין.

הנה עכשו נכנסת שנה חדשה, ובודאי תזכה לפעל אצל רבנו ז"ל שדוף טוב, כי רבנו ז"ל הוא השדכן הגדול (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), וראוי לה לומר את התפלות המובאות בקנטרס "מציאת-הזווג", והקדוש-ברוך-הוא יעזר לה, שתזכה למצא את בת זווגה, שתהיה לה לעזר בגשמיות וברוחניות, ותזכה להפיץ את אור רבנו ז"ל כל ימי חייה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תבוא לאומן, י"ג אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מה אמר לה! אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הצער שיש לי מכל הבלבולים שנתהוו. עליך לדעת, שאנחנו רוצים להכניס פה חנוף שאין בכל העולם, שיהיה חנוף נפלא לילדים בקדשה ובטהרה, שלא יראו את הפריצות של העירות הגדולות, ונזכה לחתן את הילדים בגיל צעיר, שיהיו שמורים מחטאים ועוונות, רחמנא

לישׁוֹבֵן, וּבְשִׁבִיל זֶה אָנִי רוֹאֶה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹקֵד בִּינֵינוּ, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי בִלְבוּלִים, וּמַעֲלָה אֶבֶק וְרוּחַ וְכוּ', וְהַכֵּל הֵבֵל וְדַמְיוֹן וְכוּ'. עֲלִיף לְדַעַת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית, בְּעֲלִיף, תְּהִלָּה לְאֵל, הוּא אִישׁ תְּחִזּוּקָה מְשֻׁהוּ מְצִיָּן וְכוּ', וּמַצִּד שְׁנֵי עֲלִיף לְדַעַת, כִּי עַל ... מְטַל כָּל הָעַל שֶׁל הַכְּסָפִים, וְהִיא דוֹאֶגֶת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, הִיא לְקַחָה עַל עֲצָמָה לְרוּץ לְכָל הַמְשַׁרְדִּים לְהַשִּׁיג כְּסָפִים, וְהִיא חִיבַת הוֹן רַב שְׂאָף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מְזֶה, וְהִיא עוֹשֶׂה דְבָרִים שֶׁל מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאוּי לָךְ לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, הִיא לֹא רוֹצֶה שׁוּם דְּבָר, אֲלֵא לְגַהֵל אֶת הָעֲנִינִים הַכֵּל כְּפִי הַחֶק, כִּי כָּבֵד כְּמָה פְּעָמִים הָיוּ עֲלֶיהָ 'מִסִּירוֹת' גְּדוּלוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְאָף אִשָּׁה בְּעוֹלָם לֹא הִיְתָה מוֹכֵנָה לְדָבָר כְּזֶה, שְׁיִבּוֹאוּ לְבַקֵּר אֶעֱלָה נִידַת שֶׁל מִשְׁטָרָה, וְעַם כָּל זֹאת הִיא עוֹשֶׂה אֶת זֶה, וּמוֹסְרַת אֶת נִפְשָׁהּ, וְעַל-כֵּן רְאוּי לָךְ לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, אֵין לָהּ שׁוּם כְּוָנָה אַחֲרַת לְהַשְׁתַּלֵּט עַל אָף אֶחָד וּמְכַל שְׁכֵן עַל בְּעֲלִיף, הִיא רַק רוֹצֶה שֶׁהַכֵּל יִהְיֶה חֶקִי, וְאֵנִי מְקַוֶּה שֶׁתְּבִינִי דְבָר זֶה, לֹא רוֹצִים, חַס וְשָׁלוֹם, לְהִרְע, אֲלֵא לְהִיטִיב.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁהִלְדִּים מְעִיקִים לָךְ וְכוּ', וְלֹא חָסַר לָךְ צְרוּת וְכוּ', אָךְ רְאִי, שֶׁהַתְּפִלוֹת שֶׁלָּךְ נִתְקַבְּלוּ לְמַעֲלָה בְּשָׁמַיִם, כִּי בְּעֲלִיף הִיָּה עוֹבֵד בִּירוּשָׁלַיִם, וְכָל הַשְּׁבֻעַ לֹא הִיָּה בְּבִית, וְהִילְדִים הָיוּ מְסֻתּוֹבְכִים בְּלִי אָבָא וְכוּ' וְכוּ', וְכָל הַזְּמַן בְּקִשְׁתָּ מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁבַעֲלָךְ יִשְׂאָר בִּיבְנָאֵל, וְלֹא יֵצֵא מִחוּצָה לָהּ, וְהִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר, שֶׁקֵּבֵל עֲבוּדָה עִם מְשֻׁכְּרַת מְכַבֶּדֶת מְאֹד מְאֹד, כִּי מְלַמֵּד שְׁמִשְׁקִיעַ רַב הַיּוֹם אֵינּוּ מְקַבֵּל יוֹתֵר מִ... שְׁקָלִים, וּבְעֲלִיף מְקַבֵּל ... שְׁקָלִים, וְהִנֵּה כְּבֹר יֵשׁ לוֹ עֲבוּדָה בְּתוֹךְ יְבְנָאֵל, וְגַם כְּזֶה אֶת לֹא שְׁמַחָה וְעֲלִיזָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, רְאִי לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֶה יַעֲזָה לְמַצֵּא אֶת הָרַע אֶעֱלֵ כָּלֵם.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לְעִבֹר עַל הַכֵּל, וְתִהְיִי תָמִיד שְׁמַחָה וְעֲלִיזָה, וְתִתְחַלִּי לַעֲשׂוֹת חוּג לְנָשִׁים, קִדְּם עִם שְׁתֵּים שְׁלֹשׁ נָשִׁים לְדָבָר עֲמִהֵן דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְצִנִּיעוּת, וְאַחֲר־כֵּן תוֹסִיפִי עוֹד שְׁתֵּים וְעוֹד

שְׁתִּים, עַד שִׁיהִיָּה לָךְ חוּג נָשִׁים, שֶׁתְּדַבְּרוּ תָּמִיד בְּעִנְיֵי צְנִיעוֹת וְאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַמוּנַת חַכְמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַחֲתִי בְּחַיִּיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שִׁיהִיָּה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעִי, וְלֹא יִחַסֵּר לָךְ שׁוֹם דָּבָר, וּתְבַשְׂרֵי לִי תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שִׁיהִיָּה לָךְ נַחַת מִהֵילָדִים.

רְאֵי לְכָתֹב לִי תִּכְף-וּמִיד מִכָּתֹב.

הַמְּאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

כ' תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר כִּי תְּבֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁשָּׁלַח אוֹתָךְ שְׁלִיחַ אֱלֵינוּ, מִמָּשׁ הַצִּלָּתָ אֶת הַחַנוּף אֶצְלָנוּ, וְלִכֵּן רָאָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז לְעֶסֶק הַרְבֵּה עִם הַתְּלַמוּד תּוֹרָה. וְהַעֲקָר שִׁיהִיו הֵילָדִים תָּמִיד עֲסוּקִים, וְהַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר, מוֹכֵן לְעוֹר בְּמָה שֶׁרַק יוֹכֵל, וְצָרִיכִים לְרִתָם אֶת כָּל חֲבָרֵי הַכּוֹלָל, שְׁגַם-כֵּן יִלְמְדוּ עִם הֵילָדִים בְּאִמְצַע הַיּוֹם, וּבְכִפְרֵט בְּכַתָּה שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁשָּׁעָה בַּיּוֹם בְּצִהְרֵים הוּא אֵינוֹ שָׁמָּה, כִּדְאִי לְחַלֵּק אֶת הֵילָדִים, הַעֲקָר שִׁיהִיו הֵילָדִים תָּמִיד עֲסוּקִים בְּמִשְׁהוֹ.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר, וְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ צָרִיךְ לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ. אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ. וְהַעֲקָר עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עֲכָשׁוּ

רק לחנוך הילדים, וללמד עצמם כמו שלומדים עם מבגרים, ודיקא על-ידי-זה נצליח יותר ויותר.

נא ונא תעשה כל מיני פעלות שבעולם שנצליח דרכנו עם החנוך, שזה אישון עינינו, וכל מה שיש לך להגיד, ראה תכף-ומיד לדונח, ואפלו הגשמיות אם אתה צריך, ראה לדונח, ואני אראה להשיגם, כגון: מאוררים וכדומה וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש לי מזה, שתהלה לאל פתחתם את בית-הספר לבנות "בית-פיגא", וכן את התיכון, אשר לדעתי גם-כן צריך להקרא תיכון "בית-פיגא" לבנות, או סמינר ברסלב "בית-פיגא", וכן הפעוטון לקרא בשם "בית-פיגא", או פעוטון ברסלב "בית-פיגא", וזה לא משנה, העקר שתשרה אהבה, אחנה ורעות בין המורות, ולא תריבו, חס ושלום, כי אם יהיה אצלכם שלום, אז תצליחו בכל עניינכם.

לדעתי, ראי לגשת אל ... ולדחק אותו שיתן מה שאת צריכה, ואל תתבישי כלל, כי הוא עכשו צריך אותנו. בענין המאוררים, אני תכף-ומיד אסדר, שלא יחסרו לכם מאוררים, וטוב שגם את תדברי עם ... ואני אקנה לסדר את הכל, שיהיה כל מה שצריכים, העקר ראי שהכל יסתדר על צד היותר טוב.

תעשי בחכמה, שהתיכון יבלע בתוך פתח ח', כך שלא תהיה לנו בעיה עם רשיון. ואודות ... אם יכולים לקחת אותה בתור עוזרת, כי ממילא אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתתארס בקרוב,

וְאִזּוֹ לֹא תִהְיֶה בְּעֵינָהּ, וּפְרִיָּסָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן. הַעֲקֹר רְאִי לְהַחֲדִיר בְּבִנּוֹת יִרְאֵת שָׁמַיִם וְאַמוּנַת חַכְמִים וְשִׂמְחָה, שְׂתַשְׁרֶה תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה בֵּין כָּלֵם. וְטוֹב מְאֹד שְׂתַכְתְּבִי לִי רְשִׁימָה עִם הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַמּוֹרוֹת, כְּדֵי שְׂאֲכַתֵּב לְכֻלָּם מִכְתָּב.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד. וְאוֹדוֹת בֵּן צְדִיק, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל הַבְּנִיִם שְׁלָךְ יִהְיוּ צְדִיקִים וְכָל הַבְּנּוֹת תִּהְיֶינָה צְדִיקְנִיּוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂעוּד יִגִּיעַ הַזְּמַן הַלְּאֵה...

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר כִּי תִבּוֹא לְאוּמָן, ט"ו אֶלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעֵר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַחֲדִיר בִּיזְדִּים אַמוּנָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְאַמוּנַת חַכְמִים, וְתִלְמַד עִמָּהֶם בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, וְיֵשׁ בְּדַעְתִּי לְפִתּוֹחַ כּוֹלֵל מִלְּמַדִּים, זֹאת אוֹמְרַת לְהַרְחִיב אֶת הַמְשַׁכְּרַת בְּאִפְּן שֶׁלֹּא תִצְטָרֵךְ אִף פַּעַם לְצִיאַת מִיִּבְנָאֵל, אֶלָּא תִשָּׁבַע עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה, וְתִכְנִיִם וְתַחֲדִיר בְּהִזְדִּים יִרְאֵת שָׁמַיִם. וּמְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי, שְׂאַתָּה כְּבֹר נִכְנָס בְּדִירָה רְחֹבָה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְבִנּוֹת בֵּית רְחֹב יָדַיִם, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וַעַד לְחַכְמִים, הַעֲקֹר רְאֵה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְבוּרֵי

ריח אשר כ' תשמז בנחל

אמונה והשגחה פּרטיית, ובפּרט בסעדה שלישית, והקדוש-ברוך-
הוא יעזר לך שתצליח דרכך. העקר שתהיה לך עזות ועקשנות
דקדושה.

שלחתי לך כּבר שני טיפים שלמדנו ברבים, ואני מקווה שקבלת
את זה. ראה לכתב לי אם באמת קבלת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד רציתי לשמע הטוב מכם, ואיך את מסתדרת
בבית-הספר. לדעתי, ראי לדון לכף זכות, ובנדאי הכל יתהפך
לטובה. תאמיני לי, שזה לי בנפשי, שיהיה לבנות שלנו החנוף הכי
טוב בעולם, וכן לבנים יהיה החנוף הכי טוב בעולם, ואקווה
להקדוש-ברוך-הוא שנוכל להראות את זה, ואם צריכין איזה דבר
גשמי, כגון: מאוררים וכדומה — ראי לכתב, ואני אסדר את זה
על צד היותר טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שאתם נכנסים עכשו בדירה חדשה, שהמזל
יאיר לכם באפן חדש, ותזכו לבנות בית משלכם, ולא תצטרכו לגור
אצל אחרים, רק לגור בביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פִּי תְּבוּא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ,
רוֹצֵה לְהַרְע לָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵל תִּפְחָד כָּלֵל, וּכְשֵׁם שְׂרָאִית נְסִים
עַד עַכְשָׁו, כְּמוֹ-כֵן תִּרְאֶה נְסִים פְּלִאֵי פְּלִאִים, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִזְכָּה וְנִרְאָה בְּמַחֲיַת הַסֵּמ"ך-מ"ם לְגַמְרִי. וּמוֹבָא
בְּאֲלֻשֵׁיךָ הַקְדוּשׁ בְּפִרְשֵׁת פִּי תִצָּא בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "זְכוּר אֶת אֲשֶׁר
עָשָׂה לָךְ עִמָּלְךְ", עִמָּלְךְ הוּא הַסֵּמ"ך-מ"ם, עַל-כֵּן זְכוּר תִּזְכֹּר אֶת
אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ הַסֵּמ"ך-מ"ם לְפָנֵי שְׂנֵתִים, וְלֹא יְכוּל לָךְ, אֲדַרְבָּה הוּא
יִצָּא מִכְּלִיו כְּשִׂרְאָה שְׂיִישׁ לָךְ חֲזָרָה עֲבוּדָה, כֵּן יִהְיֶה עַכְשָׁו,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכָּה לְעֵלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, וַתַּחֲתֵן אֶת
כָּל יְלִדֶיךָ סְמוּךְ לְפָרְקָם, וַיִּהְיֶה לָךְ שְׂפַע, וַתִּזְכָּה לְגַמֵּר עִם הַדִּירָה
שְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת, וַיִּהְיֶה לָךְ בַּק טוֹב כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

בַּק חֲזָק וְאַמֵץ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ.
וְהַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְצִאת בְּכֹל יוֹם כְּעֹשְׂרִים דְּקוֹת בְּהָר, וְלִהְתְּבוֹדֵד
עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִאֲמִין לִי, מָה שְׂעֵשְׂרִים דְּקוֹת הַתְּבוּדוֹת עוֹשׂוֹת, שׁוּם
רַע וְשׁוּם רָשָׁע וְשׁוּם קִלְפָה לֹא תוּכַל לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר לָךְ. וְעַל-כֵּן
רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק מָאֵד מָאֵד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת עַל-כָּל-פְּנִים עֹשְׂרִים
דְּקוֹת, וּבְפָרְט שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
וּבּוֹדָאֵי יִמְתְּקוּ מֵאֲתָנוּ כָּל הַדִּינִים.

נָא וְנָא אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד כָּלֵל, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים פְּלִאֵי פְּלִאִים, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רכ אֲשֶׁר כ' תשמט – כ' תשנ בנחל

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשמט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל ... שיחיו.

שמעתי שנכנסת בעסק חדש של שפוצים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה בהצלחה מרבה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להביא לך כסף באומן על החוב שאני חייב לך, ובעזרתו יתברך כשיתרחב לי, אוכל לשלם לך את כל החוב.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שתהיה פרנסה לילדים שלך, ולא יצטרכו לצאת אף פעם מיבנאל, ותזכה לחתום בגיל צעיר, ויהיה לך הרבה נחת מהם, ותזכה לבנות את ביתך בהרחבה גדולה.

נא ונא אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשנ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר כ' תשנא בְּנַחֵל רכא

שמעתי שנכנסת לעסק השפוצים עם ... יעזר הקדוש ברוך הוא, שיהיה בהצלחה מרבה עד מאד.

... קנה צבע, ועל-פן ראה לסיים את המשקופים והדלתות מה שיש לגמר, כי בדעתי להגיע לחג הסוכות ליבנאל. ולכן תעשה לי טובה ותגמר את כל העבודות שצריכין עוד לגמר בענני הצבע.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואני מקווה להקדוש ברוך הוא שתרוה רב נחת מילדיך, והכל יעבר כשורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשנא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המכתב של התלמידים, ומאד מאד נהניתי. ראה שיכתבו לי בכל שבוע ואני אשתדל גם לענות להם.

ראה לתפס אותם חזק בידיים, ומדי פעם בפעם פדאי שתקח את הכתה שלך לטיול לקברי הצדיקים, כי הכתה שלך היא פתה של ילדים מאד מענינים ובעייתיים, וכך תוכל להשתלט עליהם. ולדעתי, גם הרב ... יסכים לזה, העקר שתמשיך ללמד כמו שאתה לומד, פסקא בגמרא, ותכף-ומיד על זה רמב"ם ושלחן ערוך, שידעו את ההלכה מתוך הגמרא, וזה דרך נפלא מאד מאד, וכן תלמד עמהם הרבה "ספר-המדות", ולדבר הרבה מרבנו ז"ל, להחזיר בהם אמונת חכמים כי זה העקר, כי בלי אמונת חכמים זה

רכב אָשׁר כ' תשנב בנחל

כלום. על־כֵּן רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ בְּלַמּוּדִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבֹא לְאוֹמֵן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין לְךָ מִשָּׁג אִיךָ אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְאִיךָ אֶתָּה חִקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, וּבִכְפָּרֵט שֶׁהִכְנַסְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בְּחִנּוּף, כִּי לְדַעְתִּי, זֶה יְהִיָּה לְךָ פֶּתַח אַחֲר־כָּף לְגִשְׁתָּ גַם אֶל הַמַּבְגָּרִים, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבָעוּלָם לְהַחֲדִיר בִּילְדִים אָמוּנַת חֲכָמִים, כִּי זֶה הָעֵקֶר, וְכֵן שִׁידְעוּ בְּעַל־פֶּה "סִפְר־הַמְּדוּת", וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד, כִּי הַמְּדוּת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְכִשְׁמַכְנִיסִים בִּילְדִים עוֹד מִיָּמֵי קִטְנוּתָם לְמוּד מְדוּת, אֲזוּ נַחֲקֵק בְּתוֹךְ הַדְּמִים שְׁלָהֶם.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲלֵא הַחֲזוֹק מֵעַמָּד, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתִמְשִׁיךְ לְכַתֵּב סְפּוּרִים, וְתִסְפֹּר אֶת זֶה לְתַלְמִידִים, וְאֲנִי רוֹאֶה עֲתִיד גְּדוּל בְּשִׁבְלֶךָ, בְּשִׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשנ"ג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את הטוב
מך, ובפרט בזה שאתה מחנך את הילדים, יעזר לך הקדוש-ברוך-
הוא שיהיה בהצלחה מרבה. העקר תחדיר בהילדים אמונת חכמים,
ושישננו "ספר-המדות", עד שידעו אותו בעל-פה, כי המדות הן
יסוד האדם, ותלמד עמם בדיוק כמו שלומדים עם מבגרים, ואני
מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך הצלחה מרבה, ותצא מכל
החובות שלך, ויהיה לך שפע גדול עד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשנ"ד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, ר' ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין מלים בפי להודות לך על כל
החסד חנם שעשית עמדי בזה שבחרת להיות מלמד תינוקות של
בית רבן, אשר אין למעלה מזה. ותאמין לי, שאצל הקדוש-ברוך-
הוא מאד מאד חשוב מלמד תינוקות של בית רבן, ואני מקווה לפגוש

יְתַבְרֶךְ, שְׁנַעֲשֶׂה גַם כּוֹלֵל מְלַמְּדִים, בְּאִפְּן שֶׁתִּכְפַּל לָכֶם הַפְּרָנְסָה, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְצִאת בַּחוּץ, אֲלֵא תִשְׁבוּ בְּיַבְנָאֵל, וְתִלְמְדוּ וְתִהְיֶה לָכֶם הַרְחֵבָה גְדוֹלָה.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יְתַבְרֶךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב כְּמוֹ הַדְּבֵקוֹת בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי כָּל רִגַע וְרִגַע שְׁאֵדָם חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי בְּאִמוּנָה לְבַד שְׁמַאֲמִינִים בּוֹ יְתַבְרֶךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מְצַלִּיחִים.

רְאֵה לְהַחְדִּיר בִּילְדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְרֶךְ, וְתִלְמַד עִמָּהֶם "סִפְרֵ־הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְטוֹב שְׁיִכְנִיסוּ בְּעֲצָמָם אֶת הַמִּדּוֹת בְּעוֹד קִטְנוּתָם, וְכֵן תִּבְקַשׁ אוֹתָם לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרֵי, שְׁאֲזֹכָה לְצִאת מְצֻרוֹתַי וּמַחֻבוּתַי, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁל הַיְלָדִים זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֲנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה. הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשנה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אִמַּר לָּךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, שֶׁלִּקְחַתְּ אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֲנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנֹזְכָה לְעֲשׂוֹת גַּם כּוֹלֵל לְאַחַר הַצְּהָרִים, וְתִלְמַד עִם יְדִידֵנוּ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְיִכְנַס לָכֶם שְׁפַע מִזֶּה, וְאֲנִי מְקוּהָ לְעֲשׂוֹת אֶת זֶה תִּכְף־וּמִיד אַחַר סְכוּת.

נָא וְנָא לְהַחְדִּיר בְּתִלְמִידִים יִרְאֵת שָׁמַיִם, בְּאִפְּן שְׁיִצְלִיחוּ מְאֹד, וְתִדְבֵר עִמָּהֶם תְּמִיד דְּבוּרֵי אֲמוּנָה. וְשִׁמְעֵתִי שְׁאֵתָה לּוֹמֵד בְּשִׁפְתַי אִירִישׁ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכָּךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַתָּה

אָשֶׁר כ' תשנו בְּנַחַל רכה

יודע היטב שפת אידיש, ואם ההורים רוצים שילמדו שפת אידיש, תלמד עמָהֶם שפת אידיש, כי זה טוב מאד שידעו הילדים את השפה הזו, אָשֶׁר היום היא שפה שמדברת בין פֿלֶם.

נא ונא ראה להחזיר בהם אמונת חכמים, כי אמונת חכמים היא היסוד והעקר, ובלי אמונת חכמים אין כלום.

הקדוש־ברוך־הוא יצליח את דרכך, ותמיד תבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ר' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה מלמד תינוקות של בית רבן, אָשֶׁר אָצְלוּ יתברך הוא דבר מאד מאד חשוב, כי הילדים שלנו הם הערבות שלנו, ועל־פֿן תחזיר בהם אמונה פשוטה, ותשיג עמָהֶם "ספר־המדות", כי המדות הן יסוד האדם, ותחזיר בהם אמונת חכמים, אָשֶׁר הוא כלל התורה כלה, וכן תספר להם ספורי צדיקים, ותשתדל שידעו את החמר היטב היטב כל שבוע, ועל־ידי־זה יצליח להקים גִּדּוּד שֶׁלֶם בְּשָׂבִיל רַבּוּנוּ וְלֵל.

נא ונא ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ועל־ידי־זה תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן, ט"ו אֱלוֹל ה'תשנז"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, וּבְכַפְרֵט שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְנוּ בְּכֹל הַתְּחוּמִּים —
הֵן בְּחֻנוּף הַיְלָדִים, שְׂאֵתָה תּוֹפֵס אוֹתָם חֹזֵק חֹזֵק בְּיַדְךָ בְּאַמִּירַת שִׁיר
הַשִּׁירִים בְּצִוְתָא וּבְאַמִּירַת תְּהִלִּים, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתַּפְּעֵל עִמָּהֶם כְּהִנָּה וְכִהְנָה, וְהֵן בְּמָה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ
פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְגַם אֲשֶׁתְּךָ תְּהִיָּה שְׂמֵחָה וְעֹלִיזָה בְּיַבְנָאֵל, וְלֹא יִחַסֵּר
לְכֶם שׁוֹם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שִׁיְהִיָּה לָךְ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמְמַשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן, ט"ו אֱלוֹל ה'תשנז"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי רוֹצֵה לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, כִּי אַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ
חֻקוּקִים הֵיטֵב בְּתוֹךְ לְכִבִּי.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, יַעַן שְׂאֵתָה מְאַרְגֵּן נְסִיעָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל

בְּאוֹמֵן, תִּשְׁתַּדֵּל שְׁכַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַנוֹסְעִים, שִׁיקַח עִם עֲצֻמוֹ חֲבִילָה קִטְנָה שֶׁל עֲשָׂרָה סְפָרִים: "הַנְּהָגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה" בְּעִבּוּרֵי לְאוֹמֵן, כִּי זֶה סֵפֶר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, וְאֲנִי צָרִיךְ אֶת זֶה בְּאוֹמֵן לְחֻלְקָם וְלְהַפִּיצֵם בֵּין כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, יִקַּח עִמוֹ חֲבִילָה קִטְנָה שֶׁל עֲשָׂרָה סְפָרִים, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִתְבַּוְּד עֲצֻמְךָ עִמוֹ יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְתִפְרֹשׁ אֶת כָּל שִׂיחַתְךָ וְאֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תְּמִיד. הַמֵּאֲחֵל לְךָ כָּל טוֹב סְלָה...

כ' תשנ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן, ט"ו אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְפַּלֵּא עָלֶיךָ, אַחַר שִׁכְתַּבְתִּי לְךָ מִכְּתָב בְּעֵנִין הַחוֹב שֶׁל ... וְלֹא דֵי שְׁאַתָּה לֹא עוֹנָה, אֲלֵא גַם אַתָּה מִתְלוֹצֵץ מִהַמְּכָתֵב שְׁלִי, כְּאִלוֹ לֹא כְּתַבְתִּי לְךָ חֲרִיף מְאֹד ... וְזֶה לֹא כָּל-כָּף חֲרִיף... אַתָּה סָתַם עוֹשָׂה צְחוּק, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּפְקַח אֶת הָעֵינַיִם שְׁלֶךְ, כִּי אַחֲרַת תִּצָּא לְגַמְרֵי מִיְּבִנְאֵל, מָה אַתָּה?! לָמָּה לֹא תִהְיֶה בֶן-אָדָם לְשֵׁלֶם אֶת הַחוֹבוֹת שְׁאַתָּה חֵיב, תִּדַּע אִם הָאָדָם חֵיב חוֹבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת, הוּא חֵיב חוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת, וְכִמוֹ שְׁאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, וְרוֹצֵה לְהַחְזִיר אֶת הַחוֹבוֹת הָרוּחָנִיּוֹת, כֵּן צָרִיךְ לְהַחְזִיר אֶת הַחוֹבוֹת הַגִּשְׁמִיּוֹת. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִתְחִיל לְשֵׁלֶם אֶת הַחוֹבוֹת, וּבִפְרָט שֶׁהוּא הַלְוָה לְךָ כֶּסֶף עַל הַצִּיּוֹן, לָמָּה אַתָּה לֹא עוֹנָה לוֹ?! וּמֵאֲזוֹ שִׁכְתַּבְתִּי לְךָ אֶת הַמְּכָתֵב, אֵין אַתָּה מִתְרָאֶה לְפָנָיו כָּלֵל, אֵיפֹה הַצֶּדֶק וְאֵיפֹה הַיִּשְׁרׁ? ! תִּאֲמִין לִי, שְׁאַתָּה מְאֹד מְאֹד מְצַעֵר אוֹתִי, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, הֵיּוֹת שֶׁהִשָּׁנָה

בית-המדרש הגדול של כלליות אנשי שלומנו, הוא צמוד ממש אל בית-המדרש הקטן שלי, אני מזהירך באזהרה כפולה, אם יהיה לך עסק עם מישהו, ואיני מוחל לך לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, כי אני בטוח שלא יהיה לי שום עסק עמכם, ולא מריבות ויכוחים, אבל אם אתה תהיה באמצע, בודאי יהיה ההפוך, חס ושלום, חס ושלום; ועל-כן תדע, שאני לא אמוחל לך, שלא יהיה לך שום עסק עם אף אחד, אתה תמיד מסית ומדיח, ואתה תמיד עושה חפוכים וכו', כמו שקרה במרוץ פעם, שבאה ישיבה ורצו רק לראות אותי, ופתאום התחלת להרביץ להם ולהכותם על לא דבר, ואחר-כך ספרת לי ספורים כאלו רצו לנגע בי, ובאמת זה לא נכון, כי לא רצו לעשות לי שום דבר, ואף אחד אינו רוצה לעשות לי מאום, והקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר אותי, ואיני צריך שומרים אחרים, ועל-כן אבקש אותך מאוד מאוד, שתבטיח לי בהבטחה הן צדק, שלא יהיה לך שום עסק עם אף אחד בראש השנה, שלא תגרם לי עגמת נפש. גרמת לי בחיים כבר הרבה הרבה עגמת נפש, ואני חושב שכבר הגיע הזמן, שתפתח את הראש הסגור שלך וכו', וראוי לך לצאת בכל יום על-כל-פנים עשירים דקות להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה תצליח להחזיר את החובות בגשמיות וברוחניות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל תלמידי תלמוד-תורה "ילדי חן", "חסידי ברסלב" ובנאל.

בני ותלמידי היקרים! מאוד מאוד אני שמח לקבל בשורות משמחות איך אתם משתפרים בלמודים, הן בכלליות הלמודים, והן בפרטיות ב"ספר-המדות", והרבה נחת אתם גורמים לי, ובפרט

אֲשֶׁר כ' תשסא בְּנַחֵל רכט

בְּעֵינַי כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִתְחַלַּתֶּם לְהִשְׁתַּפֵּר, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּבוֹד אָב וְאִם, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין ל:): בְּזִמְנֵן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כָּאֵלוֹ דְרָתִי בִּינֵיהֶם וְכַבְּדוּנִי. הֵינּוּ כְּשִׁמְכַבְּדִים אֶת הָאָבָא וְהָאֵמָא — מְכַבְּדִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן רָאוּ, בְּנֵי וְתַלְמִידֵי הַיְקָרִים! לְהִתְאַמֵּץ בְּמִצְוַת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְתִבְיֵאוּ בְּכָל שָׁבוּעַ פֶּתַק מֵהַהוֹרִים שְׁלָכֶם אֶל הַרְבֵּי בְּחִתִּימַת הַהוֹרִים, שֶׁקִּיַּמְתֶּם מִצְוַת כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִיא הַמִּצְוָה הַכִּי גְדוּלָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יד): נִפְתְּלֵי כְּבֹד אֶת אָבִיו יוֹתֵר מִדִּי, שֶׁהִיא אָבִיו שׁוֹלְחוֹ לְכָל מְקוֹם שִׁירְצָה, וּמִצָּא קוֹרַת-רוּחַ מִמֶּנּוּ; וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְיוֹתֵר לְכַבֵּד אֶת הָאָבָא וְאֶת הָאֵמָא, וּבְלִיל שַׁבַּת תִּנְשָׁקוּ אֶת יְדֵיהֶם, אֲשֶׁר הִיא מִצְוָה גְדוּלָה עַד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּלַמּוּדִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תשסא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר כִּי תִבּוֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידוֹת בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא", "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" יִבְנְאוּ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שֶׁהַיּוֹם נִפְתַּח בְּשַׁעַת טוֹבָה וּמִצְלַחַת בֵּית-הַסֵּפֶר שְׁלָכֶם, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחוּ מְאֹד בְּלַמּוּדִים, הָעֵקֶר רָאוּ לְכַבֵּד אֶת הַמּוֹרוֹת, כִּי מִצְוָה גְדוּלָה לְכַבֵּד אֶת הַמּוֹרָה שְׁלוּמֵדַת אֶתְכֶן תּוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְכֵן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל מִצְוַת כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִיא מִצְוָה גְדוּלָה עַד מְאֹד, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין ל:): בְּזִמְנֵן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כָּאֵלוֹ דְרָתִי בִּינֵיהֶם וְכַבְּדוּנִי; בְּזָה שִׁמְכַבְּדִים אֶת הָאָבָא וְאֶת הָאֵמָא, בְּזָה

מכבדים את הקדוש-ברוך-הוא. ואמרו חכמינו הקדושים (פנא דבי אליהו, פרק כז): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם. על-כן זאת עשו לכבד את האבא והאמא, וכן תשתדלו מאד מאד להזהר במדת הצניעות, שיהיה אצלכן טבע שני ללכת בדרך צניעות, כי אצלו יתברך מאד מאד יקרה מדת הצניעות, וזה סימן של בת ישראל, שהיא צנועה בלבושיה ובמעשיה. ואמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא כג:): רחל זכתה לבנה יוסף שהיה מלך, על-ידי מדת הצניעות שהיתה בה; ועל-כן תשתדלנה, בנותי היקרות! ללכת תמיד בצניעות, ויהיה שם שמים מתקדש על ידכן.

ראינה לקשט את הכתות שלכן, ושתהיינה נקיות תמיד, ותצורנה לסדר ולנקיון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכן, שתצלחנה כל ימי חייכן.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשסב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב מך — אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לעזר במה שאתה רק יכול לפתח את התלמוד-תורה ובית-הספר, העקר שתחזק את אנשי שלומנו עם דבורים יקרים, כי כלם צריכים חזוק, ועל-כן אל תהיה בטלן! רק תחזק את כל אנשי

אֲשֶׁר כ' תשסג בַּנְחָל רלא

שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל מָה שֶׁהֵם צְרִיכִים, וּמִמָּשׁ תִּהְיֶה לָנוּ לְעֶזֶר גָּדוֹל מְאֹד,
כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרִיף הַתְּחִיבוּת בְּעֵתִים הַלְלוּ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמְשִׁיךְ לְטַפֵּל בַּמְקוֹה וּבְכָל צְרִכֵי בֵית-הַמְּדֻרָשׁ,
וְנִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, שְׁלֻקָּחַת אֶת
הַיְלָדִים בְּיַדֶּיךָ, וְאַתָּה עוֹזֵר לִי מְאֹד מְאֹד בְּזוֹה. כֵּן יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁתַּמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתֶךָ עִבּוּדַת הַקְּדוּשׁ, וְתִהְיֶה לִי לְעֶזֶר גָּדוֹל, וְאֲנִי
מְקוֹה, שְׁבִקְרוּב תִּמְצָא שְׂדוּף טוֹב וְתִתְחַתֵּן, וְתִגּוּר אֶתְנוּ בְּיַבְנָאֵל,
וְתִהְיֶה לָנוּ לְעֶזֶר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

וְאוֹדוֹת לְמַעַלָּה בְּקוֹמָה שְׁלִישִׁית, טוֹב מְאֹד שְׁתִּנְקָה אֶת
הַחֲדָרוֹן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה שֵׁם הַרְצוּף וְחִלּוֹן, וְיִהְיֶה חֶדֶר טוֹב לְגוּר
שְׁמָה לְכֹמָה בַּחֲוָרִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכֶךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תְבוֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְיָדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְיָדֵי הַיָּקָר! אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים. וְקִבַּלְתִּי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, אֵךְ טְרוֹדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שָׂרְבוּ,
וְאֵין לִי זְמַן לַעֲנוֹת לָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְיָדֵי הַיָּקָר! בְּזָה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְנִקּוֹת אֶת
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמֹחְתִּי, כֵּן יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַמְשִׁיךָ בְּזָה, כִּי תִדַע שְׂרַשְׂ"י הַקְּדוֹשׁ זָכָה
לְהִנָּלֵד אֶצֶל אָבִא בְּזָה, שֶׁהָיָה מְנַקֵּה תָּמִיד אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַל-כֵּן
בְּזָכוֹת זֶה שְׂאֵתָה מְנַקֵּה אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׂיִנְקָה לָךְ אֶת הַעֵבֶר וְכוּ', וְתִזְכֶּה לִילְדִים קְדוֹשִׁים וְטָהוֹרִים.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׂתַחַנְּךָ אוֹתָם שְׂיַעֲזְרוּ לָךְ בְּנִקְיוֹן
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שְׂבֵית-הַמִּדְרָשׁ תָּמִיד יִהְיֶה נָקִי.

הַעֲקֹר רָאָה לְחִדּוֹשׁ חִדּוֹשֵׁי תוֹרָה, וְתִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרָבְךָ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תְבוֹא לְאוּמָן, ט"ו אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֶת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל

אָשֶׁר כ' תשסו בַּנְחַל רלג

החיות שהיא נותן לה. ואני מקנה לפניו יתברך, שייכניס בך עוד שמחה אמיתית.

סוף כל סוף את רואה שהקדוש־ברוך־הוא שמע וקבל את התפלות והדמעות שלך, שבעלך נמצא כבר ביבנאל, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שעוד יתן מה שצריכין לתת. והיה טוב מאד, אם תרגילי את הילדים שכלם יעזרו לנקות, וזה יקח מהר מאד.

נא ונא ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועוד תראי נחת מילדיך.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי כל ימי חייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשסו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אקנה שהכל הסתדר אצלך. העקר אל תפחד משום בריה שבעולם, ותהיה חזק מאד מאד, אין לה מה להתפחד כלל, פי גדול אדונינו ורב להושיע, ואם הולכים בבטחון חזק בו יתברך, אין מה לפחד מאף אחד.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ורכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה גיעו וירדפו אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

תשתדל בכל מיני אפנים, שיהיו מאוררים לכל הכתות וגם לפעוטון, כי חבל מאד שהילדים שלנו יסבלו מהחם. מה נעשה, שימח שמו וזכרו הסמ"ך-מ"ם גנב לנו את בית-הספר, שאם לא כן היה להם לכל הפחות מקום מרוח וגם מזגן בקיץ וחמום בחורף, אף-על-פי-כן אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שגראה עוד במפלתו.

ראה לחזק את אנשי שלומנו, שיהיו שמחים ועליזים, כי העקר הוא שמחה, לשמח את אנשי שלומנו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזכה באמת להצליח דרכנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשסח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא לאומן, ט"ו אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

היום שלחתי לך את הצ'קים שאת צריכה לשלם לקיטנה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתוף עשרה ימים תקבלי את זה, ותשלמי את החובות. העקר ראי לחזק את עצמך, ולא להשבר משום דבר שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שתצליחי בלמודים.

נא ונא אם יש לך אילו הערות וכו' — תכתבי לי, וממש תחייני, כי אני צריך כל דבר בפרטיות, העקר שיהיה שלום ואהבה ואחה ורעות ביניכון, ועל-ידי-זה תצליחו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשסט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר כי תבוא לאומן, י"ז אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלֵי יְמֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, תְּלִמֵי דִי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי עקר הצלחת האדם בגשמיות וברוחניות הוא מדת השמחה. וביותר צריכים להחדיר מדת השמחה בתוך הבית, כי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה; ובדרך כלל עובר על האשה הרבה מרירות וכו', ועל-כן מחיב הבעל לשמח את אשתו בכל מיני אפנים שבעולם, וזו המצוה הכי גדולה. וכשיש בית שמח, אזי השכינה שורה בתוכו, כי אין השכינה שורה אלא במקום שמחה (שבת ל:); ועל-כן צריכין למסור את נפשו בפעל ממש, לראות שתהיה רק שמחה בבית, ועל-ידי שיראו הילדים איך שאביהם ואמם שמחים, אזי ממילא הם יהיו רגועים, ויצליחו בלמודם, ויהיו מצלחים בגשמיות וברוחניות; כי עקר אי הצלחת הילדים הוא על-ידי שהבית מתוח במתח ובעצבות, בעצבון ובמריבות, בופוחים ובמחלוקת וכו' וכו', וזה משפיע מאד מאד רע על הילדים, ועל-כן עליכם למסור את נפשכם על נקדת השמחה בבית, ותדונו את נשותיכם לכף זכות, ותכבדו ותיקרו אותן מאד מאד. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט): אוקירו לנשיכו, כי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; וכל העניות והדחקות והצרות והיסורים והצרות שעוברים על האדם, הם רק מחמת שאינו נזהר בכבוד אשתו, ותמיד הוא מאשים אותה. ובאמת צריכין לדעת, כי האשה היא

בְּחִינַת שְׁלֵא כְסֵדֵר, וְהָאִישׁ הוּא בְּחִינַת כְּסֵדֵר, וְצָרִיכִין לְעַבֵּד, אֲשֶׁר
הַשְׁלֵא כְסֵדֵר יִתְהַפֵּף לְהִיּוֹת כְּסֵדֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), וְאֵל
זֶה זוֹכִין דִּיקָא כְּשֶׁמְבַטְלִין אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, שְׂאִינוֹ רוֹצֵה
מֵאֲשֶׁתוֹ שׁוּם דְּבָר, רַק שְׂתַהֲיֵה שְׂמַחָה בְּתוֹף הַבֵּית. וְאֵל יִהְיֶה
בְּעֵינֵיכֶם דְּבָר זֶה נֶקֶל, כִּי הוּא עֶקֶר גְּדוֹל בְּחֵי הָאָדָם.

רְאוּ לְכַבֵּד וְלִיקָר אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל בְּזֵה
הָעוֹלָם כְּמוֹ לְכַבֵּד אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא גַם-כֵּן חֵלֶק אֱלֹהִים
מִמֶּעַל, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְהַשְׁפִּיעַ עַל שְׂכַנְיֵיכֶם גְּלוּי אֱלֹקוֹת,
שְׂתִדְבְּרוּ עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתַחֲזִקוּ
וְתִאֲמְצוּ אוֹתָם, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחֵיה וּמְקַיֵּם וּמְהִיָּה אֶת
כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָת, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק שְׂנַתְלַבְּשׁוּ בְּלְבוּשׁ כְּזֵה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין
לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הָאֱלֹקוֹת שִׁישׁ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה;
כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֱלֹהֵינוּ
שֶׁל עוֹלָם. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים קלט, ז): "פְּלִיאָה דַעַת מִמְּנֵי
נִשְׁגָּבָה לֹא אוֹכֵל לֶה" (הֵינּוּ שְׂמַתְפֵּלֵא מְאֹד, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּין דְּבָר
זֶה, אֵיךְ שִׁיף יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, מֵאַחַר שֶׁהַכֵּל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא),
"אֲנִי אֵלֶּךָ מְרוּחֶךָ וְאֲנִי מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח" (מֵה שִׁיף לְבָרַח מִמֶּךָ, וּמֵה
שִׁיף לְלַכֵּת וּלְהִתְרַחֵק מִמֶּךָ, הֵלֵא אֵין בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל), "אִם
אֶסֶק שָׁמַיִם שֶׁם אָתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּן" (אִם אֲנִי כִבֵּר עוֹלָה לְאִיזוֹ
מְדֻרְגָה, עָלִי לְדַעַת, שְׂגָם שֶׁם נִמְצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיכִין
לְעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאִם נִפְלִיתִי בְּשְׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתְחַתֵּיו — אֲסוּר
לְהִתְנַאֵשׁ, כִּי גַם שֶׁם נִמְצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא). וְאָמַר עַל זֶה
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע: אִם כֵּן לְפִי דְבַרֵי דְיוֹד הַמֶּלֶךְ, אֵיךְ שִׁיף
בְּכָלֵל לְהִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? אֵלֶּה הַגּוֹף הוּא
הַמְּכֻסֶּה, הַמְּכֻסֶּה וּמִסְתִּיר וּמְעֲלִים אֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְצָרִיכִים
לְעַבֵּד לְזַכֵּךְ אֶת הַגּוֹף, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן כב), שְׂצָרִיכִין לְזַכֵּךְ גַּם אֶת גּוּפוֹ, שְׂגָם מִגּוּפוֹ יִרְאֶה אֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, בְּסוֹד הַפְּסוּק (אֵיוב יט, כו): "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים", וּכְכֵל

שְׂאָדָם מְכַנִּים תְּמִיד בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְזַדְכֶּכֶת גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפּוֹ, עַד שֶׁגַם הַגּוֹף נַעֲשֶׂה כִּסּא וְנִרְתִּיק לְאֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ-כֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אָסוּר לֹאמַר, שְׂאִשְׁתִּי מוֹנַעַת אוֹתִי מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ מֵהַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת, אוֹ הַיְלָדִים הֵם שׁוֹבְבִים וּמַעֲלִימִים וּמְסַתִּירִים מִמֶּנִּי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת לֹאמַר דָּבָר כְּזֶה, אֲלֵא אֲדַרְבֶּה, צְרִיכִין לְמַצֵּא אֱלֹקוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת וּבְתוֹךְ הָאִשָּׁה וּבְתוֹךְ הַיְלָדִים. וְאֵל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תִקְוָה מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, כְּשֶׂאָדָם זוֹכֵה לְשְׂמֻחָה, אֲזִי כָּל הַחַיִּים הוֹלְכִים כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרָת.

אֲצֵל אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיָה יְהוּדִי בְּשֵׁם ר' אֶהְרֵן קִיבְלִיטְשֶׁעַר ז"ל (חֹתֵן ר' לוי יִצְחָק ז"ל), וְהוּא הָיָה תְּמִיד שֶׁשׁ וְשְׂמֻחַ, וְאָף שֶׁהָיָה עֲנִי גְדוֹל, שְׁלֵא הָיָה לוֹ מִמֶּשׁ לֶחֶם לְאָכֹל, הָיָה תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וְהָיָה מְשֻׂמַּח אֶת אַחֲרִים, וּפַעַם אַחַת שְׂאָלוֹ אוֹתוֹ: "ר' אֶהְרֵן, מַה יֵּשׁ לָכֶם לְשְׂמֻחַ, הֲלֵא אֵין לָכֶם שׁוֹם דְּבָר?" עָנָה וְאָמַר: "הֲלֵא אָנוּ מְאֻמִּינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁבֻדָּאֵי יִיטִיב עִמָּנוּ, וּבְנֻדָּאֵי יִהְיֶה טוֹב, אֲזִי אֲנִי לֹא לְעֲצָמֵי שְׂמֻחָה מֵהַטּוֹב שִׁיתֵן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא... וְהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' אֲבֵרָהָם בְּר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעַר ז"ל (בְּעַל מַחְבֵּר הַסֵּפֶר "בְּאוּר הַלְקוּטִים" — פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן), הָיָה נוֹסֵעַ אֵלָיו מְדִי פַעַם בְּפַעַם כְּדֵי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ מִדַּת הַשְּׂמֻחָה. וּפַעַם אַחַת הִתְבַּטָּא וְאָמַר עָלָיו, שֶׁהוּא חַד בְּדָרָא בְּמִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְאָף שֶׁהָיָה עֲנִי גְדוֹל עַד מְאֹד, וּבְבֵיתוֹ אֵין כָּל, וְרַצְפַּת בֵּיתוֹ לֹא הָיְתָה מְרַצְפַּת רַק הָיְתָה עִם עֶפֶר וְחוֹל... וְהַשְּׁלֵחָן שֶׁכְּבִיתוֹ הָיָה צְמוּד לְקִיר, וְקוּף עַל שְׂתֵי רַגְלָיִם... אַרְוֵן הַבְּגָדִים הָיָה נִשְׁעָן עַל רֶגֶל אַחַת, וְהַשְּׂאָר הָיָה נִשְׁעָן עַל כַּפֵּה אֲבָנִים... וְגַם הַמְּטוֹת הָיוּ נִשְׁעָנוֹת עַל כַּפֵּה אֲרָגָזִים שְׁבוּרִים... וְאָף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה כָּל-כּוֹף שְׂמֻחַ, וְיִצְא בְּכָל יוֹם לְהַתְּבוּדָּוֹת, וְקָדָם שְׂיִצְא קִשְׁט אֶת עֲצָמוֹ, וְלִקַּח מִבְּרֻשָּׁת, וְנִקָּה אֶת הַכּוֹבַע וְאֶת הַמַּעֲלִל, וְצִחְצַח אֶת הַנַּעֲלִים, וְלִקַּח תֵּיק סוּחַר (וּבוֹ הָיָה מְחַבָּאִים תְּהֵלִים וְזֵהר וְלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן וְעֵין יַעֲקֹב), וּכְשִׂיִצְא, שְׂאֵלָה אֲשֶׁתּוֹ: "אֶהְרֵן, לָאֵן אַתָּה הוֹלֵךְ?" וְהָיָה עוֹנֶה: "אֲנִי סוּחַר וְיִוִצְא לְמִסְחָר... וְהֵיא מְרַב תְּמִימוּתָהּ הָאֻמִּינָה לוֹ, וְלֹא שְׂאֵלָה יוֹתֵר... וְכֹף

הַתְּנַהֵג מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וּפְעַם אַחַת הָיָה בְּאוֹמֵן, וּמְרַב עֲנִיּוֹתוֹ לֹא הָיְתָה לוֹ אֶפְלוֹ חֲתִיכַת לְחֵם לְאָכֹל, וְדָפַק עַל אִיזוֹ דָּלֶת וּבִקֵּשׁ חֲתִיכַת לְחֵם, וְנִתְּנוּ לוֹ, וּבָא אֶל הַקְּלוּזִי, וְנָטַל אֶת יָדָיו וְאָכְלוּ, וּמִחֲמַת שֶׁקָּבַל חֲתִיכָה גְדוֹלָה, וְרָאָה שֶׁיֵּשֵׁב שָׁם עוֹד אִיזָה בְּחוּר, הִזְמִינוּ לְהַצְטַרֵּף אֶל סַעֲדָתוֹ... וְגַם הָלַךְ נָטַל יָדָיו, וְהִחִיזָה אֶת עֲצָמוֹ עִם הַחֲתִיכַת לְחֵם יָבֵשׁ, כָּל־כֶּף גְּדוֹלָה הָיְתָה הָעֲנִיּוֹת אֶצְלוֹ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן הִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמַּח וּלְשִׁמַּח אֶת אַחֲרֵים, וְהָיָה מְאֹכִיל מִפִּתּוֹ גַּם לְאַחֲרֵים.

וְלָכֵן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! גַּם־כֵּן לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְכֶם מִדַּת הַשְׁמִיחָה, וּלְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְכֶם וְאֶת נְשׂוֹתֵיכֶם וְאֶת הַיְלָדִים, וְאֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֶת כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם, הֵן אָמַת שֶׁעֲכָשׁוּ יֵשׁ בְּלִבּוֹל הַדְּעַת גְּדוֹל בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, עוֹשִׂים הַפְּגָנוֹת בְּעַד... וְנִגְדוּ... הַחֲזֵרֶת שְׁטָחִים, יְרִיחוֹ וְעֵזָה... תְּדַעוּ שֶׁלָּנוּ אֵין זֶה נוֹגֵעַ כָּלֵל, אֲנַחְנוּ צָרִיכִין לְהִיזוֹת דְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּלֵל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לָהֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלֵל, וְעַל־יָדֵי־זֶה נִצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

נָא וְנָא רָאוּ לְקַיֵּם אֶת אֲשֶׁר נֶאֱמַר כָּאֵן בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפִּישִׁיטוֹת גְּדוֹלָה, וְאֵל תִּבְלָבוּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי כְּפִי גְדֹל הַשְׁמִיחָה, כֵּן תִּתְבַּטֵּל הַטְּמָאָה וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַסְמִ"ךְ־מ"ם לְגַמְרֵי, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּהַתְּגַלוֹת שְׁכִינַת עֲזוֹ יְתַבְרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלֵל.

הַמְּאַחֵל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כ' תשע.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֻדָּר כִּי תְבוּא, יִזוּ אֵלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רָאוּי לָךְ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם

חִלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חִלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ. רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְעוֹר לִידִידֵנוּ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיוּכַל לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים, כִּי יֵשׁ לָנוּ הַמּוֹן סְפָרִים בְּכַתֵּב יָד, וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ אֲבָקֶשׁ אוֹתָךְ טוֹבָה פְּרָטִית, הֵיטָה שֶׁהַדְפָּסֵנוּ סֵפֶר נִפְלָא וְנִפְלָא הַפְּלָא "הַנְּהִיגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וְאֲנִי צָרִיךְ אֶלְךָ סְפָרִים לְאוֹמֵן, לְכֵן אֲרֻזוּ אֶת הַסְּפָרִים בְּכָל חֻבִּילָה עֲשֶׂרָה סְפָרִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁנוֹסְעִים עִם הַנְּסִיעָה שְׁלָכֶם לְאוֹמֵן, שְׂיִקַּח חֻבִּילָה קְטַנָּה עִם עֲשֶׂרָה סְפָרִים לְהַעֲבִיר אֵלַי בְּאוֹמֵן, וְאֶהְיֶה לָּךְ אֶסִּיר תּוֹדָה, כִּי הִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד.

אֶתְמוּל דְּבַרְתִּי הַרְבֵּה עִם ... וְלֹא יָדַעְתִּי שְׂאֲחִיךָ ... עוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר וּלְקָרֵב רְחוּקִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְקָרְבוֹ אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲבָל בְּחֻכְמָה עֲצוּמָה, וְכֵן הָיָה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּצָּא כְּבָר מִהַבּוֹשָׁה שְׁלֶךְ, וְתַתֵּן גַּם אֶתָּה שְׂעוּרִים לְכָל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שׁ... מְקַרְבִּים, הֵם מְאֹד מְאֹד בִּקְשׁוּ שְׂאֲעוֹרֵר אוֹתָךְ בְּדָבָר זֶה, וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְאֵל תַּהֲיֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ. וְרַבֵּנוּ ז"ל לֹא הִחֲזִיק מִעֲנִנָּה פְּסוּלָה כְּזוֹ. וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל מְאֹד מְאֹד הַקְפִּיד עַל מִי שְׂיִכּוֹל לְדַבֵּר לְאֲנָשִׁים וְאִינוּ מְדַבֵּר. וּבַפְּרוּשׁ אָמַר, שְׂאֲצֵל חֲדָר רַבֵּנוּ ז"ל לֹא לוֹמְדִים לְהֵיטָב שׁוֹתֵק, אֲדַרְבֵּה צְרִיכִין לְדַבֵּר וּלְדַבֵּר בְּדַבּוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם וְאֶמוּנָה, וְעַל-כֵּן אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן! אֵלָּא תַּהֲיֶה בִּקְשׁוּר עִם ... וְכָל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁהֵם מְלַמְדִים, גַּם אֶתָּה תִּלְמַד עִמָּהֶם, וְיִתְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּדַבּוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, וְעַל-כָּל-פְּנִיִם תִּקְשֹׁר אוֹתָם לְהוֹרְאוֹת קְבֵעַ, כִּי הַהוֹצָאָה מְרַבֵּה, וְצְרִיכִים לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּבַפֶּרֶט שְׂיֵשׁ לָנוּ עוֹד הַמּוֹן הַמּוֹן כְּתָבֵי יָד לְהַדְפִּיס — עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְעַל הַ"סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְעַל הַ"סְפָרֵי-הַמְּדוּת", וְעַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חַז"ל, וְעַל הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת, וְעַל אֲבוֹת, וְעַל תַּהֲלִים וְכוּ' וְכוּ', עַל הַזְּהָר, וְעַל הַתְּקוּנִים, וְעַל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְכוּ' וְכוּ'. וְלָכֵן רָאָה לְהוֹסִיף הוֹרְאוֹת קְבֵעַ, הַעֲקָר שֶׁתִּצָּא מִהַבּוֹשָׁה שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא שְׁלֶךְ, רַק תִּתְאַזֵּר בְּעֻזּוֹת וּבְעֻקְשָׁנוֹת דִּקְרָשָׁה.

נָא וְנָא רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְשׁוּם

דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ תָּמִיד, שְׁתַּרְנֶנָּה רַב נַחַת מִלְדִּיךָ, וַיְהִי־לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, רְאֵה שְׁפָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקַּח חֲבִילָה קִטְנָה שֶׁל עֲשָׂרָה סָפָרִים, לְהַעֲבִיר אֵלַי דִּיקָא בְּאוּמָן, וְאֶהְיֶה לָךְ אֲסִיר תּוֹדָה עַל זֶה.

כ' תשעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא לְאוּמָן, י"ז אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי כָּבֵד פְּעֻמִּים אֶת מִכְתָּבְךָ, אָבָל לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ, כִּי בֵּין כָּךְ הִיִּיתִי כָּבֵד פְּעֻמִּים בְּאוּמָן, כִּי הִגּוּי רָמָה אוֹתִי, הָיִיתִי שְׁבָנִיתִי בֵּית-מִדְרָשׁ קָטָן בְּעִבּוּרֵנוּ, שְׁלֹא יְהִיָּה לָנוּ בְּלִבּוֹל, וּלְבִסּוּף לֹא עָמַד בְּמַחְבֵּיּוֹת, וְהַצְרַכְתִּי כָּבֵד לְנִסְעַ פְּעֻמִּים, וְגִדְל הַטְרָדוֹת וְהַטְרַחוֹת תְּבִין מֵרַחוּק. וְעַל-כֵּן לֹא יִכְלָתִי לְהַשִּׁיבָךְ כִּי לֹא הִיִּיתִי בְּבֵית.

רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׂכִינָה, וּכְכֹל שְׂאֲדָם שְׂמַח — כֵּן מִמְשִׁיךְ בְּעֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק הוּא יָכוֹל

אַשֶׁר כ' תשעב בַּנְחָל רמא

לְעֹזֵר לָנוּ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח אֶת אֲשֶׁתָּךְ וְיִלְדֶיךָ. וּמְאֹד
מְאֹד אָנִי מְקוּהָ וּמְצַפָּה וּמְתַפַּלֵּל, שֶׁתִּחְזֹר לְגֹרֶר בְּיַבְנָאֵל, כִּי אֲנִיחָנוּ
צָרִיכִין אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רָאָה לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת עֲזוּת
וְעִקְשָׁנוּת דְּקִדְשָׁה, וְתָשׁוּב לְגֹרֶר עִמָּנוּ.

נָא וְנָא רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל
תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מָה
שְׂיִהְיֶה, הַעֲקֹר תִּהְיֶה חֲזֵק וְאִמִּיץ מְאֹד לֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר,
כִּי הַשְּׂבִירָה וְכוּ' הִיא מְקוּרֵר הַטְּמָאָה וּמְרַבָּה קְלָפוֹת, וְעַל-כֵּן רָאָה
לְהַחְזִיק מִצְמֵד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְהַחְלִישָׁךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כ' תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרָא כִּי תִבּוֹא לְאוּמָן, י"ז אָלוּל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַעֲקֹר רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, וְתִתְחַזֵּק בְּאַהֲבָה,
כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ כְּגֹפוֹ
וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגֹּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וְיִדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם
אֶהְלֶךְ", וְאִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הִזְהִירוּ עַל זֶה, צָרִיכִין לְקַיֵּם אֶת זֶה
בְּמִסְרִיּוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְכְמוֹ שֶׁהַתְּבַטָּא פֶּעַם מוֹהֲרֵנָת ו'ל: אֲצִלִּי
אִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים כֵּן, זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר, וְלִכְּן
אַתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל רַק שֶׁתִּהְיֶה שְׂמִיחָה בְּבֵיתְךָ, וְכְמוֹ שְׂאִמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ראש השנה ו): אֲשֶׁה — בְּעֵלָה מִשְׂמִיחָה; וְאַתָּה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק בְּאַהֲבָה וּבְשְׂמִיחָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְיֹתֵר מִזֶּה אֵין לְךָ

להתבלבל כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְתָּנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (בְּרֵאשִׁית ב, כד):
 "עַל-כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר
 אֶחָד", וּבִדְבַר אֵי צְרִיכִין לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם גַּם אַחֵר הַחֲתֻנָּה,
 אֲבָל מַה? אַחֵר הַחֲתֻנָּה אַתָּה צְרִיף לְקַיֵּם (אֶסְתֵּר א, כב) "לְהִיּוֹת כָּל
 אִישׁ שׁוֹרֵר בְּבֵיתוֹ", וְאִין לְאָבִיךָ מַה לְהַתְּעַרֵב בְּחַיֵּיךָ הַפְּרָטִיִּים, וְזֶה
 בְּרוּר. עַל-כֵּן אַתָּה לֹא צְרִיף לְתַת לּוֹ דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְהִיכֵן אַתָּה נוֹסֵעַ
 וְכוּ', וּמַה אַתָּה עוֹשֶׂה וְכוּ', אִם הוּא רוֹצֶה לְעֹזֵר לָךְ — מַה טוֹב
 וּמַה נָּעִים, וְאִם לֹא — גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי גְדוֹל הַסְּמוּךְ עַל שְׁלֹחַן אָבִיו
 נִקְרָא קָטָן, הֵינּוּ שְׂנוּפֵל לְקִטְנוֹת הַמַּחִין, מֵאַחֵר שֶׁהַחֲתֻנָּתְךָ, יֵשׁ לָךְ
 מַחִין דְּאָבָא, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחַיִּים, צְרִיכִין לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב
 וְאִם, אֲבָל עַד הַבֵּית, לֹא לְהִנִּיחַ לְהַתְּעַרֵב בְּתוֹךְ חַיֵּי הָאִישִׁיּוֹת שְׁלָכֶם,
 חַיֵּי הַפְּרָטִיּוֹת שְׁלָכֶם, וְזֶה בְּרוּר לְהִלָּכָה, כִּי אִם, חַס וְשְׁלוֹם, הֵם
 גּוֹרְמִים קְלָקוּל שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', אֲזִי לֹא צְרִיכִין לְצִיַּת אוֹתָם, הָעֵקֶר
 שֶׁתְּרָאָה לְהַשְׁתּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וְאַתָּה יְכוּל
 לְהִרְאוֹת אֶת הַמַּכְתָּב הַזֶּה לְאֲשֶׁתְּךָ, הָעֵקֶר שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְחִיוֹת בְּיַחַד
 בְּכַבּוּד, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְלֶאֱהֹב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וּלְיַקֵּר אֶחָד
 אֶת הַשְּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית לְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוּשָׁה, וְיוֹתֵר
 מִזֶּה אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצֻמְךָ כָּלֵל. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׂלֵא לְעַרֵב
 אֶת הַהוֹרִים בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְעֹזֵר לְיַדִּידְנּוּ הַיָּקָר ר' ... יְאִיר, שְׂיֻכַּל
 לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים, וְאִף שֶׁלָּךְ קָשָׁה לְהַפִּיץ, רְאֵה לְהִקָּים
 מְפִיצִים, כִּי יֵשׁ תַּחַת יְדֵינוּ עוֹד הַמּוֹן כְּתָבֵי יָד לְהַדְפִּיס: אֶת "שִׁפְת
 הַנַּחַל" עַל כָּל הַ"לְקוּיטִי-מִוְהַר"ן", וְאֶת "נִגְהֵי אֶפְרָסִמוֹן" עַל כָּל
 הַ"סְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְאֶת "בְּאוּרֵי-הַמַּדּוֹת" עַל כָּל "סְּפֵר-הַמַּדּוֹת",
 וְעַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חַז"ל, וְעַל תְּרֵי"ג מִצְוֹת,
 וְעַל אָבוֹת, וְעַל תְּהִלִּים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל הַזִּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ',
 וְעַל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהַרְבוֹת הוֹרָאוֹת קְבָע,
 וְכֵן שְׂיִהְיוּ הַרְבֵּה מְפִיצִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַח לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס
 וּלְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ

אֲשֶׁר כ' תשעג בַּנְחַל רמג

הַרְבִּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל עַם יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר, וְכֻלָּם צְרִיכִים רַק
הַתְּחִיבוֹת, אֲשֶׁר־מִי שְׁעוֹסֵק בְּעִבּוּדֵה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תשעג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְר פִּי תְּבוֹא לְאוֹמֵן, י"ז אֱלוֹל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חִקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים. וְתֵאָמֵן לִי, שְׂאֲנִי לֹא שְׂכַחְתִּי אוֹתְךָ, אֲפִי שְׂפָרְחָתָ מִמְּנִי, עַם
כָּל זֹאת אַתָּה חִקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְאֲנִי מְקוּוֶה
שְׂיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים, וְתִזְכֶּה לְגַדְל אֶת הַיְלָדִים שְׁלֶךְ בְּנִקְל,
וַיְהִי תִלְמִידֵי חֲכָמִים וּפְקָחִים וּמְצַלְחִים בְּחַיֵּיהֶם, וְכֵן בְּבֵיתְךָ תִּהְיֶה
תְּמִיד שְׂרוּיָה שְׂמִיחָה וְאַהֲבָה וְסִבְלָנוּת וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת
דְּבוּק תְּמִיד בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ רַק אֶת
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יְדֵי יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי נְבוֹא אֶל הַהַפְּרָה הַזֶּה,
שְׂאֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל
— גִּדְל שְׂמִיחָתִי, שְׂאַתָּה זוֹכָה לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אֲשֶׁר־יָד וְאֲשֶׁר־יָד חֲלָקָה, וַיַּעֲזוּר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְפַעַל שָׁם כָּל מֵה שְׂאַתָּה צְרִיךְ לְפַעַל, כִּי אֲצַל אֲרַבַּע
אַמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל יִכּוּלִים לְפַעַל כָּל מֵה שְׂרַק רוֹצִים, אִם אֵין הָאָדָם
בְּטָלָן, רַק מְרַבֵּה בְּתַחֲנוּנִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שָׁם, אִז נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלָת
תְּפִלָּתוֹ, וּמְקַבֵּל כָּל מֵה שְׂהוּא צְרִיךְ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמַע תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לרוות רב נחת מילדיכם, ותגדלו אותם בנקה, והכל יעבר בקלות.

כ' תשעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבוא לאימן, י"ז אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ...
גרו יאיר.

עכשו קבלתי הודעה שנדבת סכום גדול להדפסה לעלוי נשמות הוריה היקרים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין עוד כבוד אב ואם יותר גדול מלהדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ולהזכיר את שמם בתוך הספרים, וזה הכבוד אב ואם הכי גדול שרק יכול להיות, כי סוף כל סוף בעולם העליון, שם כבר לא יכולים לעשות שום מצוה, והנשמות מאד מאד מקנאות בכל אלו המסתובבים בזה העולם, ואם היו בני-אדם יכולים, היו שומעים את קולות הנשמות שצועקות ובוכות ומבקשות: "אנא רחמו עלינו, תתנו לנו מצוות, אנחנו רעבים וצמאים" וכו' (עין שיחות-הר"ן, סימן כד), אבל שם כבר הכל מאחר. אבל אם יש נשמות בזה העולם שעושות בשביל נשמות המתים, אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש להם בעולם העליון. ועקר המצוה שיכולים לשמח אותם היא מצוה של זכות הרבים. ובנדאי אין לך עוד זכות הרבים יותר גדול מלהחזיר בעם ישראל אמונה פשוטה בו יתברך, ולחזק ולאמץ נשמות ישראל. ועל-פן

ראה, אהובי, ידידי היקר! לעשות למען הוריי היקרים, שמסרו את נפשם בעבורי, והניחו לך ירשה, שתשתדל לנדב בכל פעם לידידנו ר' ... גרו יאיר, שאנו עומדים עכשו להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל מחדש באותיות מאירות עינים, וכבר התחלנו להדפיס את "ספר-המדות", ועוד יש לנו המון ספרים בכתב יד, פרוש על כל ה"לקוטי-מוהר"ן", ופרוש על כל ה"ספורי-מעשיות", ופרוש על כל "ספר-המדות", ועל התורה, ועל המועדים, ועל אגדות חז"ל, ועל תרי"ג מצוות, ועל אבות, ועל תהלים, ועל הזהר והתקונים, ועל כתבי האריז"ל, ועוד מאות קונטרסים לחזק ולאמץ את נשמות ישראל. ולכן ראה לעשות כל אשר ביכלתך, ותמסר את נפשך לעשות יותר מיכלתך להדפיס את הספרים הקדושים, ותכניס את שמות הוריי היקרים, וזה יהיה להם לנחת גדול בשמים. ואם היית יודע את גדל התענוג שאתה גורם להם, היית שש ושמח, ומנדב עוד ועוד להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר! אמי מורתי, עליה השלום, נפטרה, ואני מכיר לה טובה על כל החסד שאגמלה עמי בחייה בזה העולם, ומסרה את נפשה בעבורי. ותהלה לאל, זכיתי להדפיס מאות ואלפי קונטרסים, והכנסתי את שמה לזכרון, ועל-כן מאד מאד אבקש אותך, שגם אתה תעשה זאת, שתתן את כל כספי המעשר שלך לידידנו ר' ... גרו יאיר, ונזכה להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל ומוהר"ן ז"ל ואת כל ספרינו, שנזכה לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך בעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת בזה, רבי נורא ונפלא בזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! וכזה בעצמו ראוי לנו לשמח מאד מאד, ועל-כן תחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, כי השמחה היא הצלחת האדם, וככל שאדם שמח — כן הוא מצליח, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן ב'): מי ששמח תמיד — הוא מצליח. וזכור היטב מאמרם ז"ל (מדרש פנחומא, פרשת שמיני): אין השמחה ממתנת לאדם,

לא כָּל מִי שֶׁשָּׁמַח הַיּוֹם — שָׁמַח לְמַחֵר. וְעַל-כֵּן אָסוּר לְדַחֹת אֶת
הַשְּׂמֵחָה מִיּוֹם לְיוֹם, אֲלֵא הַיּוֹם דִּיקָא תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וּתְשָׂמַח אֶת עַצְמָךְ, וּבִפְרָט שֵׁשׁ לָךְ חֵלֶק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים, כִּי
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְשֻׁבְּרִים
וְגַלִּים וּמְכַאוֹבִים, וְאֲנָשִׁים נִכְשָׁלִים בְּכָל מִיַּי עֲבֻרוֹת וַחֲטָאִים, וְהֵם
לְאַחַר הַיְּאוֹשׁ, וְשׁוֹמְעִים בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה כָּל-כָּף
הַרְבֵּה מְקָרִים שֶׁל הַתְּאֵבָדוּת וְכוּ', וּבְנֵי-אָדָם הֵם בְּעֶצְבוֹן וּבְדַפְאוֹן
וְכוּ' וְכוּ', וְאֵינָם יוֹדְעִים אִיךָ לְשִׁית עֲצָה לְנַפְשָׁם וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן
כִּשְׁפָא לָהֶם אֵיזָה סֵפֶר מְסֻפְּרֵי רַבְּנוּ וי"ל, אוֹ אֵיזָה קוֹנְטְרַס
מִהַקּוֹנְטְרַסִּים שְׁלֵנוּ, זֶה מַחִיָּה אוֹתָם. וְעַל-כֵּן בְּזָה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָךְ
לְשִׂמְחָה, שְׂאֵתָה זֹכָה לְתַמָּךְ בְּנוֹ, שְׁנִזְכָּה לְהַדְפִּיס. וּכְבָר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק יח): אָמַר לָהֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, בְּנֵי, וְכִי מָה שְׂמֵחָה יֵשׁ לוֹ לְאָדָם? אֲלֵא בְּדַבְרֵי תוֹרָה
בְּלָבָד, הָא כָּל הַמְּשַׂמַּח בְּכֶסֶף וְזָהָב, מָה שְׂמֵחָתוֹ בָּהֶם לְאַחַר מִיתָה?
אֲבָל אַתָּם, בְּנֵי, בָּאוּ וְשִׂמְחוּ עִם הַתּוֹרָה שְׂמֵחָה שְׁלָמָה כְּדָרְךָ שְׁאַנִּי
מְשַׂמַּח בְּכֶם. וּבִפְרָט אַתָּה, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָךְ לְקַפֵּץ מְרַב שְׂמֵחָה,
שֵׁשׁ לָךְ חֵלֶק בְּהַפְצַת הַתּוֹרָה, לְחִזָּק וּלְאַמֵּץ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרָךְ, וְתַדַּע אֲשֶׁר
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלָל, וְעַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמוֹ יְתִבְרָךְ,
מִמְּשִׁיכִים אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ
כָּלָל, רַק שְׂמַח בְּכָל יוֹם, וּמְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרָךְ.

הַרְגֵל אֶת עַצְמָךְ לֹאמַר בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשַׁנְיֹת, כִּי לְמוֹד
מְשַׁנְיֹת מְזַבֵּף וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִיַּי חֲלָדָה.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמָךְ בְּעִבּוּדַת הַצְּדָקָה, וְתִפְרִישׁ
סְכוּמִים לְהַדְפִּסָּה לְיְדִידֵינוּ ר' ... גְּרוֹ זְאִיר, שְׂיַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ
וי"ל וְאֵת סִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּה לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אַמְתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרָךְ, וְנַכְנִיס אֶת שְׂמוֹת הוֹרֵיךָ, שְׂתֵאִיר לָהֶם הַזִּכּוֹת

אֲשֶׁר כ' תשעה בַּנְחַל רמז

בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, וְאֵין עוֹד מִתְּנֶה יוֹתֵר גְּדוּלָה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת
לְהוֹרִים — מִמִּתְּנֶה זֶה שְׂיִנְדָב עַל הַדְּפָסָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שַׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תבא, י"ז אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיטוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תַּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכַל
אַתֵּר וְאַתֵּר, הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל, עַל כָּל הַחֲסֵד
שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אִתָּנוּ, שְׂזַכְנוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה,
רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי שְׁמֻחַזֵק וּמְאַמֵּץ וּמְעוֹרֵד אוֹתָנוּ, וּמָה הֵינּוּ
עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל? ! כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאִתָּנוּ צָרִיךְ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב
בְּאֵיזָה מְקוֹם רַבְּנוּ ו"ל מְצָא אוֹתוֹ, וְאִזּוֹ כָּבֵר לֹא יִהְיֶה קֶשֶׁה לְשַׁמֵּשׁ
אֶת רַבְּנוּ ו"ל. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב): כְּשֶׁאֲדָם
זוֹכֵה לְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, הוּא זוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת גּוֹפּוֹ שְׂיִהְיֶה כְּלֵי לְקַבֵּל
בוֹ אוֹר הַצַּדִּיק; כִּי עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, זוֹכִים לְקַבֵּל
הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ.

יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הַתְּקַרֵב כְּמַעַט אַחֲרוֹן מִכָּל הַתַּלְמִידִים,
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן זָכָה יוֹתֵר מִכָּלֵם. שְׂאֵלוֹהוּ פַּעַם: כִּיצַד זָכָה לְמָה
שְׂזוֹכָה? עֲנֵה וְאָמַר: כְּשֶׁאֲנִי נִתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ו"ל, שְׂמַתִּי הַצָּדָה אֶת
שְׂכְלִי לְגַמְרִי, אֵין לִי שְׂכָל כָּלֵל, הַבְּנֵתִי שְׂנַגֵּד אוֹר גְּדוּל כְּזֶה, אֲנִי
כְּלוּם, רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר דְּבוּר — זֶהוּ זֶה! וְכֹךְ זָכִיתִי לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ
ו"ל. וְאֵל תַּחֲשְׁבוּ כְּרַגַע שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִיָּה קִטְלָא קַנְיָא, כְּשֶׁנִּתְקַרַב
אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כְּבָר הִיָּה בְּקִי בַש"ס וּבַפּוֹסְקִים, וְהִיָּה יְכוּל לְזוֹמֵר
הַשְּׂקָלָא וְטְרִיָא מִכָּל הַתּוֹסְפוֹת שְׂבָכָל הַש"ס, אֶת הַקְּשִׁיָּה וְהַתְּרוּץ,

וְכִף נִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ו'ל. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁהֲרִישׁ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, סֵלֶק אֶת דַּעְתּוֹ וְחִכְמָתוֹ לְגַמְרִי. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְזָכֹר מִי אָנוּ, מָה עָשִׂינוּ? ! יְכוּלִים לְהִטְעוֹת בְּנִי-אָדָם בְּנִקְל, וְלוֹמַר: "אֲנִי — אֶף פֶּעַם לֹא עָשִׂיתִי דְבָרִים מְכַעְרִים. אֲנִי — אֶף פֶּעַם לֹא הִיִּיתִי מְלַכְלֵף וּמְגַשֵּׁם" וְכוּ', כָּל אֶחָד עִם הָאֲנִי שְׁלוֹ, אֲבָל אֶת מִי נִטְעָה? ! הֲלֹא רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְרַבְּנוּ ו'ל יוֹדְעִים בְּאִיזָה מִצָּב וּמַעֲמַד מְצָא אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו'ל, עַל-כֵּן עָלִינוּ לְסֵלֶק דַּעְתָּנוּ וְחִכְמָתָנוּ לְגַמְרִי, אִם אָנוּ רוֹצִים לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו'ל, הַיְסוּד זֶה אֲמוּנַת חֲכָמִים.

וּבִאֲמַת מַהִי אֲמוּנַת חֲכָמִים? שְׂאָדָם יוֹדֵעַ מִי הוּא; כְּשֶׁמְפִיר אֶת עֲצָמוֹ וּמְקוֹמוֹ, אִזִּי תִתְחַזֵּק אֲצִלוֹ הָאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְאִזִּי יִקַּבֵּל כָּבֹד מִרַבְּנוּ ו'ל בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי לְגַמְרִי. אֲבָל אִם אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא גַם-כֵּן מִשְׁהוּ, אִזִּי אֵינָנוּ יְכוּל לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו'ל כְּלוּם. עַל-כֵּן יְסוּד גְּדוֹל בְּעֵנֵן אֲמוּנַת חֲכָמִים הֵינּוּ לְסֵלֶק אֶת הַדַּעַת לְגַמְרִי. וּצָרִיכִים לְזָכֹר כַּמָּה צַעֲרָנוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאִי אֶפְשָׁר לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, שְׂאֵף שֶׁהוּא נִמְצָא בְּחַיִּים חַיִּיתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, עִם כָּל זֹאת נִמְצָא בְּעוֹלָם הַבָּא יוֹתֵר מִבְּעוֹלָם הַזֶּה, נִתַּק עֲצָמוֹ לְגַמְרִי מִגְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. אֲנַחְנוּ מְגַשְׁמִים, מְזַהְמִים, אֵין לָנוּ הַשְׂגָּה בְּדְבָרִים כְּאֵלֶּה. וְאָדָם חוֹשֵׁב: "הֲלֹא אֲנִי רוֹאֶה אוֹתוֹ הוֹלֵךְ עִם כּוֹבֵעַ עָלָיו וְהַמְעִיל וְכוּ', וְלִכְאוּרָה הוּא כְּאֶחָד הָאָדָם", אֲבָל אֵינָנוּ יוֹדֵעַ שֶׁתַּחַת הַכוֹבֵעַ וְהַמְעִיל נִמְצָא חֲתִיכַת אֵשׁ, רוֹחַנִיּוֹת חַיִּוֹת אֱלֻקוֹת, הַמְלַכְשׁ בְּמַעִיל וּבְכוֹבֵעַ, וְגַם הַגּוֹף שֶׁלוֹ זֶהוּ פְסוּי לְנִשְׁמָה. מִתִּי יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֶת פְּנִימִיּוֹת הָאָדָם? אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹחֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קעג): עַל-יְדֵי הַכְּתָב יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם, שֶׁתְּהִיָּה מַעֲט הַשְׂגָּה בְּפְנִימִיּוֹת שְׁלוֹ. כִּי בְּתוֹךְ הַכְּתָב שֶׁם נִמְצָא כָּל הָאָדָם, שָׁזֶה סוּד (שְׁבַת קה.): 'אֲנָא נִפְשִׁי כְּתָבִית יְהִבִּית', שְׁעַל-יְדֵי הַכְּתָב יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם. וְכֵן עַל-יְדֵי הַדְּבָר יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשַׁלִּי ב, ו): "מִפִּי דַעַת וְתִבּוּנָה"; כְּפִי שְׂאָדָם מְדַבֵּר כֵּן יְכוּלִים לְהַפִּירוֹ, אִם מְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן שְׂאָדָם זֶה נִכְלָל לְגַמְרִי בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכַמְאֵמֵר רַבְּנוּ ו'ל

(לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שְׁהַצְדִּיק נִקְרָא מְלֵאפּוּם, לְשׁוֹן — מְלֵא פּוּם, פּוּם מְלֵא מְאֻלְקוּת, שְׁמַדְבֵּר רַק מְרוֹחֲזִינִיּוֹת חַיּוֹת אֵלְקוּת, מֵהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְלִהְפֹּךְ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שְׁמַדְבֵּר גְּבוּל פֶּה, בְּיָדוּעַ שְׁלִבּוֹ חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת אָנּוּן; כְּשֶׁאָדָם מְקַלֵּל וּמְצִיֵּק לְבְנֵי־אָדָם, סִימָן שְׁזוּהֵי פְּנִימִיּוֹתוֹ, כִּי הַדְּבּוּר מְגַלֶּה אֶת הָאָדָם, אִם אֶחָד מְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּפְּנֵי קְדוּשׁ וְטָהוֹר, סִימָן שְׁפְּנִימִיּוֹתוֹ רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְקְדוּשׁ וְטָהוֹר הוּא, אֲבָל אִם פּוּם מְדַבֵּר רַק רַע כָּל הַיּוֹם, סִימָן שְׁפְּנִימִיּוֹתוֹ הִיא חֲתִיכַת עֲבוּדָה זָרָה, חֲתִיכַת יְשׁוּת, חֲתִיכַת זְהֻמָּה וְזָכַל אֶחָד גְּדוּל, וְצָרִיכִים לְרַחֵק מִמֶּנּוּ.

לְזַאת, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מֵאַחַר שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּי נִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא כְּזֶה, שְׁרוּצָה רַק לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ אוֹתָנוּ, רוּצָה רַק אֶת הַטוֹב שְׁלָנוּ, רָאוּ מָה עוֹשֶׂה לָנוּ, לִילְדִינוּ?! הַנְּמַצָּא אִישׁ כְּזֶה, שְׁמוּסֵר נִפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יְלְדִינוּ, שְׁיֵהִי לְהֵם שְׁדוּכִים?! הַנְּמַצָּא כְּזֶה אִישׁ הַמוּסֵר נִפְשׁ בְּעֲבוּרֵינוּ?! וְכִמוֹ שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), שְׁהַצְדִּיק הוּא שְׂדִיכָן, וְרֵאשֵׁי תְּבוֹת שִׁדוּיָךְ זֶהוּ: כִּי שְׂפָתַי כִּיֶּן יִשְׁמְרוּ דַעַת רְתוּרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" (מְלֵאכִי ב, ז). וְלָכֵן אִם יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, עֲלִינוּ לְסִלֵּק דַּעַתָּנוּ וְחֻכְמַתָּנוּ וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, כִּי בְּרוּךְ הַשֵּׁם, עַד עֵתָה קִבְּלָנוּ מִמֶּנּוּ מִתְּנוּת יְפוֹת, וְאִם נִמְשִׁיף וְנִסְלַק שְׁכֻלָּנוּ לְגַבְיּוֹ, נִקְבֵּל עוֹד הַמּוֹן מִתְּנוּת. לְזַאת עֲלִינוּ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ז"ל הָיָה חַדוּשׁ נִפְלָא בְּטָרָם הַתְּקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁהִתְקַרֵּב לְאוֹר כְּזֶה, לְחֲתִיכַת אֵשׁ כְּזוֹ, סִלֵּק דַּעַתוֹ וְחֻכְמַתּוֹ, וְאָמַר: "אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלוּם, אֲנִי צָרִיף לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל" וְכוּ', לְזַאת זָכָה לְמָה שְׁזָכָה.

ר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל הָיָה אִישׁ תָּם וִירָא אֵלְקִים, אִישׁ פֶּשׁוּט מְאֹד, וּבִכְחַ מוֹהֲרֵנִי ז"ל זָכָה לְמַדְרַגּוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת מְאֹד, עַד שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מְסַפְּרִים מִמֶּנּוּ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שְׁזָכָה לַעֲשׂוֹת, וְהִכָּל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. הוּא הָיָה יְתוּם מֵאָבִיו, וְנִתְגַּדֵּל לְבַד, הִסְתַּוְּבַב בְּרַחֲבוֹת בְּדָד, לֹא הָיָה מִי שְׁיִדְאָג לוֹ, עַד שְׁדוּדוֹ בְּעִיר הַיִּסֵּן לְקַחוּ וְגִדְלוּ. כְּשֶׁנּוֹסְעִים מֵאוּמָן לְבִרְסֵלָב עוֹבְרִים דְּרֵף הַיִּסֵּן,

אֲשֶׁר היא עיר גְּדוּלָה מְאֹד. פְּעַם בַּשָּׁנָה מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הָיָה בָּא לְעִיר
הַזֶּה, כִּי הָיוּ שָׁם כַּמָּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְחֻזְקָם וְעוֹדֵדִם וְשִׁמְחָם,
וְעַל-כֵּן שָׁבַת שָׁם לְשַׁבָּת. וְאַחַר הַשָּׁבַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ דָּאָגוּ שִׁיְהִיָּה
לוֹ סְכוּם נִכְבָּד וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הָיָה עֲנִי וְאֶבְיוֹן,
וּמִמֶּשׁ לֹא הָיָה לוֹ מָה לְאָכֹל. רַבִּי נַחֲמָן טוּלְשֵׁינְעֵר ו"ל גָּדַל אֲצֵל
הַדּוֹד. וְהִנֵּה הִגִּיעַ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל לְשָׁם לְשַׁבּוֹת בַּשָּׁבַת, אָמַר הַדּוֹד
לְאַחֵינוּ: נַחֲמָן, תְּשַׁמֵּשׂ אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה, וְכֵן הָיָה, שֶׁהֵיִלֵּד נַחֲמָן
הוֹלִיךְ לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל אֶת הַטְּלִית וְהַסְדִּיר לְבֵית-הַכְּנֶסֶת. מוֹהֲרַנ"ת
ו"ל אָמַר שְׁעוֹר בְּסֻעָדָה שְׁלִישִׁית, וְהַחֵל לְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
מִרְבְּנוּ ו"ל, וְלֵהֵב אֶת לְבוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, עַד שֶׁשָּׂכְחוּ בֵּין יוֹם
לְלִילָה, וְרָצוּ עוֹד וְעוֹד לְשַׁמֵּעַ מִמֶּנּוּ, כִּי דָּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנוֹ, הָיוּ
לוֹ דְבוּרִים מְתֻקִּים מִדָּבַשׁ וְנִפְתַּח צוּפִים. וְכֹאמֹר הֵיִלֵּד נַחֲמָן הָיָה
זְתוּם, לֹא לְמַד בַּחֲדָר וְכוּ', וְלֹא הֵבִין כְּלוּם מִדְּבָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל.
בֵּין הַשִּׁיחוֹת אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל פִּתְגָם זֶה: הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּלוּם,
וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַחְזִיק בוֹ, הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְשֻׁהוּ וְאֶפְשֶׁר לְהַחְזִיקוֹ.
תִּכְף כְּשֶׁהֵיִלֵּד נַחֲמָן שָׁמַע פִּתְגָם זֶה, נִתְלַהֵב עַד מְאֹד, וְאָמַר לְעַצְמוֹ:
אָדָם זֶה אֵינְנִי עוֹזֵב. וְכֵן הָיָה, שֶׁדָּבַק בְּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וְהַחֵל לְגַדֵּל
וְלַעֲלוֹת בַּתּוֹרָה. מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִרְגִּילוֹ שִׁיְגַרְס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנְיוֹת,
יְגַרְס הַרְבֵּה מִדְּרָשׁ וְעֵין יַעֲקֹב — דְּבָרִים קָלִים, וְאֵט אֵט עָלָה
וְנִתְעַלָּה וְנִתְבַּגְּרָה, וְהָיָה בַּחֲוִיר מְבַגֵּר יַחֲסִית לְזַמְנֵים הֵהֵם — בֶּן
שֶׁשׁ-עָשָׂרָה שְׁבַע-עָשָׂרָה, כִּי אָז הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עָשָׂרָה. תִּכְף
כְּשֶׁנִּתְקָרַב לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וְרָאָה מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שֶׁנַּעֲשֶׂה רְצִינִי
וּמִתְפַּלֵּל בְּכֹנֶנֶה, וְלוֹמַד הַרְבֵּה, אָזִי הַחֵל לְדַאֵג לְשְׁדוּכוֹ. לְאֵדֶל, בַּת
רַבְנוּ ו"ל, הָיְתָה מְשֻׁרְתֶת יְתוּמָה, אָזִי הִשְׁתַּדַּל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל שִׁיְהִיָּה
נַעֲשֶׂה שְׁדוּף בֵּין הַמְשֻׁרְתֶת לְיֵלֵד נַחֲמָן, וְכֵן הָיָה. בַּעַת הַחֲפָה, נִגְשָׂה
אֵדֶל וְטַפְחָה עַל שֶׁכֶם הַכֹּלָה, וְאָמְרָה בְּאִזְנָהּ: הִבֵּאֲנוּ לָךְ חֲתָן יְרֵא
שָׁמַיִם גְּדוֹל, מִמֶּשׁ יְהִלּוּם, וְנִשְׂאוּ. וְר' נַחֲמָן טוּלְשֵׁינְעֵר ו"ל הָיָה
דְּבוּק בְּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל וְשִׁמְשׁוּ כָּל חַיָּיו, וְזָכָה שֶׁכָּל הָאוֹר שֶׁל רַבְנוּ
ו"ל, שֶׁעָבַר דֶּרֶךְ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, עָבַר אַחֲרֵי-כֵן דֶּרֶךְ ר' נַחֲמָן. לְמַדִּים
מִכָּאן, שָׂאֵם אָדָם מִשְׁמֵשׁ אֶת הַצַּדִּיק וּמְצִיתוֹ, זוֹכָה לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ,
שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל. בְּוַדָּאֵי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵאַתְנֵי צְרוֹת

וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאִין זֶה מְשֵׁנָה אִם גְּרִים בְּיַבְנָאֵל, אוּ בְּאַשְׁדּוּד, בְּבִנְיָ-בְרֶק, אוּ בִירוּשָׁלַיִם, אוּ בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, סְדָנָא דְאַרְעָא חַד הוּא. הַסְּמִ"ךְ-מ"ם נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, הַיֵּצֵר הָרַע גָּדוֹל מְאֹד, וּמְכַשִּׁיל אֶת כָּל־מַעֲבְרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק. עוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים; חֶסְרוֹן פְּרֻנְסָה, הַשֵּׁם יִשְׁמַר מֶה שְׁקוּרָה, בְּנֵי-אָדָם רַעֲבִים לְלַחֵם מִמֶּשׁ. עִם כָּל הַעֲשִׁירִים, עִם כָּל הַשְּׁפַע שֶׁנִּמְצָא בְּעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי כֵן נִמְצָאִים אֲנָשִׁים הַמְּסַבְּכִים בְּחוֹבוֹת עֲצוּמִים, וְדָבָר זֶה מִצּוּי הֵן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, הֵן בְּאִירוּפָּה, וְהֵן בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, עַל-כֵּן אִין שְׂרָף לּוֹמֵר, שְׂאֵם אֶבְרַח מִהַמְּקוֹם שְׂאֵנִי גָר שָׁם, יִהְיֶה לִי טוֹב יוֹתֵר, אֲדַרְבֵּה, יָכוֹל לִהְיוֹת בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ. וּבַפְּרָט מִי שִׁיּוֹדֵעַ מֶה קוּרָה בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת הַזֶּהָמָה וְהַפְּרִיצוֹת, הַשְּׂקוּץ וְהַתְּעוּב בְּחוֹצוֹת, שֶׁהַגּוֹיִים וְהַגּוֹיּוֹת מְסַתּוֹבְבִים עֲרָמִים וְעַרְמוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְנִכְשָׁלִים שָׁם בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת וְגֵרוּי הַיֵּצֵר וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. אֲזִי צָרִיף לְשַׁמַּח, שְׂיִלְדִיו לְכָל הַפְּחוֹת גְּרִים בַּמְדָּבָר, וְאִינֶם רוֹאִים אֶת כָּל הַזָּבֵל הַזֶּה. וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַחֹסֵד שֶׁעֲשִׂיתִי עִמָּכֶם, שֶׁהוֹצֵאתִיכֶם לַמְדָּבָר.

עַתָּה אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם חֹסֵד, שֶׁתִּתְּפַלְלוּ בְּשִׁבְלִי, שְׂאֲזַכֶּה לְצֵאת מִגְּלוּתִי, וְאֲזַכֶּה לְבוֹא לְגוּר עִמָּכֶם, כִּי יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהַעֲגֵל רוּצָה לִינֵק, הַפָּרָה רוּצָה לְהֵינִיק, וְאֵנִי צָרִיף הַרְבֵּה תְּפִלוֹת, נִקְלַעְתִּי לְהַמּוֹן צְרוֹת וְיִסּוּרִים וְחוֹבוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם עָלַי שְׂאֲצֵא מִהַמִּצַּר הַזֶּה.

עַל-כָּל-פָּנִים זָכְרוּ הַיֵּטֵב, שֶׁר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל הִזְהָ אֹמֵר פְּסוּק זֶה תְּמִיד: "אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁכְּכָה לוֹ, אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁהִנִּי"ה אֱלֹהֵינוּ". וּפְרָשׁוּ כֵּן: אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁכְּכָה לוֹ — שְׁעוּבָר עָלָיו מֶה שְׁעוּבָר, כִּי כָּל אָדָם עוֹבֵר עָלָיו צְרוֹת, אֲבָל אֶף שִׁכְּכָה לוֹ — שְׁעוּבָרְתָּ עָלָיו מְרִירוֹת וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן — אֲשֶׁרֵי שֶׁהִנִּי"ה אֱלֹקֵינוּ, אֲשֶׁרֵי שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא הָאָבָא שְׁלוֹ, יֵשׁ לוֹ אֵל מִי לְפָנוּת. ר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל אָמַר, שְׂדָבָר רַבְּנּוּ ז"ל הוּא בְּבַחֲיֵנָת: 'מֵת מִצְוָה', וְהַהֲלָכָה בְּזֶה, שְׂמִי שְׂמוּצָאוּ הָרֵאשׁוֹן צָרִיף לְטַפֵּל בּוֹ. וְאָמַר כֵּן: יַעַן

שְׁדָבֵר רַבְּנוּ ז"ל הוּא מֵת מִצְוָה, עַל־כֵּן מִצְוָה עַל כָּל אֶחָד לְתַפֵּס וּלְטַפֵּל בּוֹ.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי זוֹכִים לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְרַגְּשִׁים נַעַם וְעֲרֹבוֹת בָּהֶם, וְאִם אֵינְנוּ מְרַגְּשִׁים אֶת הַנַּעַם, סִימָן שְׂאִינְנוּ לּוֹמְדִים אוֹתָם. הִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשֵׁם: ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֵדוֹנְעֵר, שֶׁהָיָה עוֹבֵד ה' גָּדוֹל מְאֹד, וְלָמַד הֶרְבֵּה תוֹרָה, וְהָיָה בְּקִי בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הִיָּה לוֹ תַלְמִיד, וְעַל הַתַּלְמִיד עָבְרוּ הֶרְבֵּה צְרוֹת וּרְדִיפּוֹת, שָׂאֵל פְּעַם אֶת ר' יִשְׂרָאֵל: לָמָּה אַתֶּם לּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנִי לּוֹמֵד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵיכֶם לֹא עוֹבְרִים צְרוֹת וְיִסּוּרִים, וְעַלִּי עוֹבְרִים כָּל־כָּף הֶרְבֵּה צְרוֹת וּמַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת. עָנָה ר' יִשְׂרָאֵל וְאָמַר: עַלִּי עוֹבֵר הֶרְבֵּה יוֹתֵר צְרוֹת וּמַחְלֶקֶת מִמֶּךָ, אֲבָל הֵהֱפֵרֵשׁ הוּא, שְׂאִנִּי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעֲצוֹת, וְאֵתָּה אֵינְךָ מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָעֲצוֹת. עַל־כֵּן אִם אֲנִי יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת בְּזָה, מַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ הַמַּחֲיֹת נִפְשׁוֹת מִמֶּשׁ, עַלִּינוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּעֲצוֹת. וַיַּעַן שֶׁר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל אָמַר, שֶׁזֶּהוּ 'מֵת מִצְוָה', אֲזִי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְטַפֵּל בְּזָה טַפּוּל אִישִׁי, עַל־כֵּן אֵין שִׁיךְ שְׂכָל אֶחָד יֹאמַר — הַשְּׂנִי יִפְיֵץ, הַשְּׂנִי יִשָּׂא קִפְסַת סִפְרִים לְאוֹמֵן, לִי אֵין מְקוֹם, אֵין כְּדָבָר הַזֶּה, זֶהוּ בְּבַחֲיִנַת 'מֵת מִצְוָה', שְׂכָל אֶחָד צָרִיךְ לְשֹׂאת בְּעַל. רוֹאִים אֵיךְ הַמְּסִיּוֹן, יִמַּח שְׂמֵם וְזִכְרָם, פּוֹעֲלִים לְלֹא הַפּוֹגָה בְּכָל הָאָרֶץ, וְאֵינָם מִתְּבַשְּׂשִׁים, וּמָה אֲנִי יוֹכֵלִים לְשַׁלֵּם בַּחֲזָרָה לְרַבְּנוּ ז"ל, קִצַּת הַכֶּרֶת הַטּוֹב עַל אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל עָשָׂה לָנוּ? שְׂגַלְךָ וְנִפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַזְּכוֹת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוֹת, כִּי יוֹכֵלִים לְהַחֲזִיר בְּגִי־אָדָם בַּתְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר אִם מַחֲזִירִים אֶפְלוּ יְהוּדֵי אֶחָד בַּתְּשׁוּבָה, כְּבָר כְּדָאֵי לְהֵיּוֹת בְּזָה הָעוֹלָם, כִּי מַחֲמַת רַב הַחֲטָאִים, הָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֵׁישׁ לָנוּ, תֵּאֱמִינוּ לִי, שְׂאֵין כְּדָאֵי לְהֵיּוֹת בְּזָה הָעוֹלָם אֶפְלוּ דָקָה אַחַת, כִּי אוֹי וְאֲבוֹי לְעַנְשִׁים קָשִׁים וּמְרִים שְׂיַגְיֵעוּ לָנוּ עַל זֶה, אֲבָל בְּזָה שְׂמַקְרְבִים יְהוּדֵי אֶחָד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, מְדַלִּיקִים נִשְׁמָתוֹ שְׂתֵאִיר בְּרוּחַנִיּוֹת אֶלְקוֹת, כְּבָר כְּדָאֵי לְהֵיּוֹת בְּזָה הָעוֹלָם. וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַכְפֹּר לָכֶם עַל כָּל מַעֲשֵׂיכֶם; כִּי בְּזָה שְׂמַקְרְבִים עוֹד יְהוּדֵי, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל עַל כָּל הָעוֹנוֹת.

לזאת — הן הגברים והן הנשים תמסרו נפשכם להפיץ ספרי רבנו ז"ל, ואל תסתכלו על שום דבר, ובזה יכפר לכם על כל עוונותיכם. וזה דבר ברור. כי כך אמר רבנו ז"ל, שהקדוש-ברוך הוא אומר על מי שמקרב רחוקים אליו יתברך: "אם תגבה את החובות שלי, אזי אמחל על החוב שלך" (חיי-מוהר"ן, סימן תמוז). זהו דבור מרבנו ז"ל.

אנחנו מכינים עצמנו לנסע לציון רבנו ז"ל לראש השנה, בעוד שבוע, בעזרת השם, נהיה כבר באומן או בדרך, ושם יתקבצו אלפי אלפים אנשים מכל העולם, ועלינו לעשות הפצה בלתי מגבלת. לזאת, אבקש עד מאד את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים די בכל אתר ואתר, הלא אתם סוחרים חבילה של אכל, תסחבו גם חבילה של ספרי רבנו ז"ל: ספרים שהדפסו עתה, ובזה יהיה לכם חלק בהפצה הגדולה שנעשית שם. חסדי השם יתברך, כל שנה ושנה מפיצים שם אלפי אלפים ספרים, ולא נותר ספר אחד. בצום גדליה אין שם ספר אחד להשיג. לזאת אבקש מאד את אנשי שלומנו היקרים, שיהיה לכם חלק וזכות במבצע זה, ואף אחד לא יתחמק לומר: "אין לי מקום, אין לי זמן, אין לי כח" וכו', אתה בא אל רבנו ז"ל לפעל ישועה כל השנה, אז הבה תראה שיש לך אמונת חכמים, ואתה משמש גם-כן את רבנו ז"ל. זהו תפקיד הגברים.

עתה אבקש את הנשים, אני יודע שמאד קשה לכן להשאיר לבד בבית, אבל עליכן להבין, שלגברים יותר קשה להיות שם מאשר לכן בבית, מי שהיה באומן יכול להבין דבר זה, ומכל שכן וכל שכן מי שהיה שם כמה ימים, זוהי ממש מסירות נפש, האכל איננו אכל, השנה אינה שנה, אין שם גשמיות כלל וכלל, מי שבא לשם זהו רק לרוחניות, אנשים חוזרים חולים ממש מחמת מזג האויר וכו' וכו', ואנו נוסעים לתכלית אחת — הלא בראש השנה דנים את האדם על כל השנה מה יהיה עמו, עם משפחתו, עם אשתו וילדיו, על-כן אנו צריכים עורך-דין גדול, והיכן יש עורך-דין גדול יותר מרבנו ז"ל?! לזאת אבקש את כל אחת מנשות אנשי שלומנו,

תקחנה מקל ותכנינה על ראש בעליכון, ותגרשו אותם שיסעו לאומן.
ואם הם אומרים שאין כסף, אין זה תרוץ, אלא ילנה בעבור זה.

אתם יודעים היטב, שאני נגד הלואות, ישנם אנשים חולים
במחלת הלואות, ולוים ואינם מחזירים, והם בכחינת (תהלים לו, כא):
"לֹהֶ רָשַׁע וְלֹא יִשְׁלַם", וזו מחלה ממש כסמים, כשכור שמכרח
לשתות בירה, מכרח לשתות וודקה וארק, כאדם שנוטל סמים,
ואינו יכול להפרד מהם, השם ישמר. כן יש בני-אדם שיש להם
מחלה לילה ולילות מבני-אדם כסף, אף שאינם צריכים — לוים,
ואוי לו לאדם שאיננו משלם, כי נקרא גנב, ותפלותיו אינן
מתקבלות בשמים. אבל בענין הלואה לנסע לציון הקדוש של רבנו
ז"ל באומן, מדבר כאן על דבר חד פעמי, ובנדאי ישיב את ההלואה
אט אט. תתארו לעצמכם שיש לכם 'לוטו', ועולה שבע-מאות
דולר, ובסכום זה אפשר להרויח שבע-מאות מליון, אמנם אין לכם
כסף לקנות פרטיס, אבל בשביל להרויח את כל הסכום העתק הנ"ל,
הנה ספק ספקא שהייתם הולכים וממשכנים את כל הדברים בבית
וקונים את הלוטו?! הייתם ממשכנים את המטלטלים העקר לזכות
בו. ובכן, פרטיס לאומן עולה בסביבות שש-מאות שבע-מאות
דולר, והנסיצה לראש השנה, זהו דבר גדול שאין יכולים לתאר
כלל וכלל, מי שרק יודע מי זה רבנו ז"ל, מה זה ראש השנה של
רבנו ז"ל, אין לו שום נסיון לבוא אצלו לראש השנה. ואל יאמר
אדם: "הייתי אצל רבנו ז"ל ולא פעלתי כלום", אל תאמר כן. הנה
אתה ברוך השם, בריא ושוב נוסע השנה לאומן, אתה יודע כמה
אנשים השנה נהרגו בתאנת דרכים, השם ישמר, או נחלו במחלה
ממארת, רחמנא לצלן, כמה אנשים בן לילה ליום נכלאו בבית-סוהר
על לא דבר. והנה, ברוך השם, עברה לנו שנה קשה, אבל מתכוננים
שוב לנסע לציון רבנו ז"ל, ובנדאי פעל רבנו ז"ל בעבר מה שפעל
כדי שנגצל.

לזאת, כל אשה ואשה צריכה לעשות כל מיני פעולות שבעולם,
על מנת שבעלה יסע השנה לאומן, ולכל תסתכל על חשבונות
פרטיים שקשה לה וכו', כי יהיה לה קשה הרבה יותר אם בעלה

לא יסע. רבנו ז"ל הוא העורך־דין, ופועל בשבילנו הרבה דברים יפים. לכן זכרנה היטב, כי יעבר השבוע ויחלף כחלום יעוף, כעוף פורח באויר, וזכיתן את בעליכן שיהיה אצל רבנו ז"ל. על־כן ראינה שכל בעליכן יהיו בציון רבנו ז"ל, ואל תתנגדנה להם, ואדרבה תכנה צדה לדרך, והקדוש־ברוך־הוא יעזר, שגזפה לפעל אצל רבנו ז"ל ישועות גדולות מאד.

היות שאנחנו תלמידי רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל רצה מאד מאד שתהיה בינינו אהבה גדולה, והסמ"ך־מ"ם יודע שכל הצלחתנו היא רק אהבה ואחדות, הבה ונשבר את המדה הרעה הזו שגכנסה בנו — לשנא את זה או את זה, אשר זהו רק מחמת שנאת חנם, אף שפלוני פגע בכס, בזה אתכם, תדונוהו לכף זכות, מספן, מה אתם יודעים מה עבר עליו בחייו, אם הייתם יודעים את מצבו בפית עם הילדים, עם פרנסה, הייתם דנים אותו לכף זכות. על־כן הבה נעזר זה לזה, ראוי לאילו טובות נזכה אם תהיה בינינו אחדות ואהבה, כי זו כל ההצלחה.

ידוע, שהרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע פעל ישועות גדולות, שאלו פעם אחיו הרבי רבי זושא מאניפולי זי"ע: אחי הקדוש, במה כחך גדול, שנעשים אצלך כל־כף הרבה גסים ונפלאות? ענה ואמר: אני החדרתי בין אנשי, שתהיה ביניהם אהבה כל־כף גדולה, ובזכות האהבה שיש ביניהם, מזה נעשה מופתים. וזאת אני מבקש מאנשי שלומנו היקרים די בכל אתר ואתר, אל תסתכלו במקומות אחרים, שאין כל־כף אהבה בין אנשי שלומנו, אין הדברות בין אחד לשני, אין תשומת לב זה לזה, הבה נרבה את האהבה אצלנו, ולא נסתפל על שום בריה. ברוך השם, אנו מקימים דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות, שאמר (חיי־מוהר"ן, סימן רצב): העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה בינינו. הלא אנו יודעים מה עבר עלינו, אזי אנו רוצים שילדינו לא יעברו את השלב הזה, ברוך השם, אנו מחתנים את הילדים בגיל צעיר, אף שאנשים מקטרגים על זה, אבל מי שיש לו שכל, ורואה מה קורה בדור, יודע עד כמה זה דבר נפלא, מי שאין לו שכל, בא ודוקר ומשפיל

ומעיר וכו', בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה הָיָה רְצוֹן רַבּנוּ ו'ל, וְכֵן כָּף כְּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּף. וְבְרוּךְ הַשֵּׁם, מִי שְׁצִיַת אוֹתִי, וּבִטֵּל אֶת שְׁכָלוֹ — מֵצָא שְׁדוּף טוֹב, וְעַל זֶה יְכוּלִים לְסַפֵּר אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, אֲנָשִׁים שְׁלֹא חָלְמוּ שְׂיַתְחַתְּנוּ וַיַּחַתְּנוּ אֶת בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם בְּנֶקֶל, וְנַעֲשׂוּ חַתָּנִים וְכִלּוֹת וְכוּ' וכו'.

לזאת, כְּדֵי שִׁישְׁלֵם רְצוֹנִי, כִּי אֵין כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת חֲצִי עֲבוּדָה, נִסְפֵם אֲצִלֵי לְבָנוֹת אוּלָם שְׁמַחוֹת, כִּי מֵדוּעַ לֹא יִהְיֶה לָנוּ אוּלָם, וְתִכְף-וּמִיד כְּשִׁישׁ חַתָּן וְכִלָּה נַחֲתָנָם בְּאוּלָם שְׁלָנוּ. לזאת, אֲנִי צָרִיף אֶת הָעֶזֶר שְׁלָכֶם. וְבְרוּךְ הַשֵּׁם, הִצְלַחְנוּ עַד כֹּה בְּהִצְלָחָה יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל, מִמָּשׁ גִּסִּים, מֵעַז יֵצֵא מִתֵּק. הַשׁוּטָה הַזֶּה ... רָצָה לְמַחֵק אוֹתְנוּ, וְאָמַר אֶת זֹאת פְּתוּחַ. וְבְרוּךְ הוּא וְבְרוּךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, תַּחַת עֵינָיו פְּרַחְנוּ וְשִׁגְשְׁגָנוּ, בְּנִדְאֵי אָנוּ צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שְׁלֹא יֵשִׁים רַגְלֵ. אֲבָל בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, גַּם הָאוּלָם שְׁמַחוֹת יַעֲמַד עַל תְּלוּ, וְזֶה יִהְיֶה גַם בְּתוֹךְ גִּס, כִּי אָמְרוּ: כָּאֵן — בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לֹא יִהְיֶה, וְהִנֵּה יִהְיֶה גַם יִהְיֶה אוּלָם שְׁמַחוֹת, וּמַעֲלִיו יִבְנֶה בֵּית-הַפְּנִסָּת רַחֲב יָדַים, שְׂיִכִּיל יוֹתֵר מִשְׁש־מֵאוֹת שְׁבַע-מֵאוֹת מְקוּמוֹת יִשְׁיָבָה, וְכֵן עֲזֵרַת נְשִׁים וְכוּ'. וְאֵף כִּי הַשׁוּטָה אוֹמֵר: פֹּה לֹא תִבְנוּ, הִכָּה נִרְאָה דְבַר מִי יָקוּם. אֲבָל עֲתָה אָנוּ מִתְכַּנְּנִים בְּנֵיַת הָאוּלָם "אַרְמוֹנוֹת בְּרֶסֶלֶב", וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְכְּנוּ, שְׁכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בְּזֶה, וְאֲנִי מוֹדֶה לָכֶם מֵרֵאשׁ. תֵּאֲמִינוּ לִי, שְׂאִינִי בּוֹנֶה אֶת זֹאת בְּשִׁבְלֵי וַיְלַדִּי, אֲלֹא לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וְלָכֶם וְלִילְדֵיכֶם. לזאת, רְצִיַתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁתַּמְשִׁיכוּ עִם הַהִגְרָלוֹת, כִּי בְרוּךְ הַשֵּׁם, הַהִגְרָלוֹת הָיוּ לְעֶזֶר רַב, וְהִנֵּה יֵצְאוּ בְּמִבְצַע חֲדָשׁ, וּבִט"ו בְּאָב בְּשָׁנָה הַבָּאָה תִּהְיֶה הַגְּרָלָה חֲדָשָׁה. וְאַתֶּם מְרוֹיַחִים כְּפוּל: מֵצַד אֶחָד — יֵשׁ לָכֶם שְׁפַע, כִּי אַתֶּם נוֹטְלִים חֲצִי מֵהַרְנוּחַ, וּמֵצַד שְׁנֵי אַתֶּם מְסִיעִים עִם הַצְּדָקָה בְּעִבּוּר הַבְּנִיָה. עַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, תַּעֲשׂוּ דְבַר יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, וְזָכְרוּ מָה עָבַר עֲלֵיכֶם, אֵילוּ מְנִיעוֹת הָיוּ לָכֶם עַד שֶׁהִתְחַתְּתֶם, וְלִפְחוֹת שְׂיִלְדֵיכֶם לֹא יַעֲבְרוּ אֶת זֹאת. וְעַל-כֵּן אֲנִי בּוֹנֶה אֶת הָאוּלָם בְּשִׁבְלֵם, וְאֲנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה אוּלָם נִפְלָא, אֲבָל כָּלֶם צָרִיכִים לְהִרְתֵם וְלְעֶזֶר. וְבְרוּךְ הַשֵּׁם, נִתְקַיֵּם כָּאֵן דְּבוּר מוֹהֲרַנְיָת

ו"ל, שאמר על הקלוזי באומן: הבית-המדרש הזה יבנה לא מכסף עשירים, אלא מרצונות העניים. וכן אני אומר: כפי שאני רואה, העשירים אין להם זכות לבנות את בית-המדרש הזה ובית-הכנסת הזה ואולם השמחות, ורק עניי אנשי שלומנו, שבקשי מפרנסים את משפחותיהם, נשותיהם וילדיהם, דיקא על ידם ועל-ידי מסירות נפשם, אנו נבנה את אולם השמחות, אשר מעליו יהיה בית-המדרש, ומתחת תהיה הכנסת אורחים, חדרי לינה, אולם אכל ומקנה לגברים. לזאת אבקש מאד את אנשי שלומנו היקרים, שתאמצו מאד על-כל-פנים פעם בשבוע או בחמישי או בשני — שאלו ימי רצון, לצאת להפצה מרפזת, ולהפיץ הגרלות, ובזה אתם עוזרים לכל נשמות ישראל, וכן לעצמכם אתם עוזרים, והקדוש-ברוך-הוא יעזרנו, שבזכות הצדקה והחסד שאנו עושים למען שמו יתברך, כי סוף כל סוף פה יתחתנו זוגות צעירים ויבנו בתים, וילידו בנים ובנות, ויהיה לנו חלק בזה, איזו זכות בשמים היא זו? וזכות זו תעלה לפני כסא הכבוד בראש השנה!

ולסיום — אני רוצה לומר לאנשי שלומנו: בזה שאתם גרים ביבנאל, אינכם עושים טובה רק לעצמכם. בנדאי עוברים הרבה משברים, אבל תראו מה פעלנו — יש לנו מוסדות, פעוטון, שני גנים, בית-ספר לבנות, תלמוד-תורה לבנים, אמנם זה קשה מאד מאד, אבל הטו שכם ועזרו, כמה מבקשים על שכר למוד? לעמת מקומות אחרים זה ממש כאין וכצחוק, וזכרו מה אמרו צדיקים — לזכות לילדים טובים, זהו רק אם משלמים שכר למוד. רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן כג): מצוה צריכים לקנות בכסף. ורבנו ו"ל מצטט מהזהר, שהסטרא אחרא אוהבים בחנם, אבל מצוה צריכים לקנות בכסף. כל אלו שאינם רוצים לשלם שכר למוד, הם באים מהסטרא אחרא. פי כף אומרים חכמינו הקדושים (ביצה טז), שאת התקציב בראש השנה קובעים על כל השנה, חוץ מהוצאות בניו ובנותיו לתלמוד תורה. ועל-כן אל יאמר אדם אין לי, אלא יש לה, ואתה גנב, אתה בא מהסטרא אחרא, ואינך מרחם על ילדיך, אין אכפת לך מהם, אתה אכזרי, כי אם הייתה לך טפת

רַחֲמָנוֹת עַל יְלָדֶיךָ, הֵייתָ נוֹתֵן מְשֹׁהוּ לְתַלְמוּד תּוֹרָה אוּ לְבֵית-סֵפֶר, בְּמוֹסְדוֹת הַחֲנוּף שְׁיִלְדֶיךָ לּוֹמְדִים, תְּרָאָה מְחִיבוֹת, תְּרָאָה אֶהְבָּה, בְּמָקוֹם לְמַתַּח רַק בְּקֶרֶת עַל הַמוֹסְדוֹת, עַל הַמּוֹרוֹת וְהַמְלַמְדִים, בֹּא וְעֹזֵר. מִדּוּעַ לֹא תִזְכֵּר, שְׂבָנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יוֹרְדִים לְחַיִּינוּ, אֲשֶׁר בְּמָקוֹמוֹת אַחֵרִים הָיוּ מְגֹרְשִׁים וּמְסַלְקִים אוֹתָם מִזְמַן. וְאַנְחֵנוּ סוֹבְלִים וְסוֹבְלִים. עַל כֹּל יְהוּדֵי לְדַעַת, כָּשֶׁם שֶׁעוֹלָה לוֹ כֶּסֶף לְאָכֹל, וְלֹא יֵלֵךְ לִישׁוֹן לְלֹא אֶכֶל, כִּי מְחִיב שִׁיעֵלָה לוֹ כֶּסֶף בְּעֵבֹר תַּלְמוּד תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר, אִין זֶה הַפֶּקֶר. וּבְזָכוֹת זֶה שְׁנַתָּן שְׂכָר לַמּוֹד, זוֹ הַצְּדָקָה שֶׁל יְלָדֶיכֶם, וְאַל תַּתְּנוּ לְמָקוֹמוֹת אַחֵרִים תַּחֲלָה, אֲלֹא דָבָר רֵאשׁוֹן לְיִלְדֵיכֶם, אֲשֶׁר עַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתוּחוֹת נ.): עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת — זֶה הַזֶּן אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו; רוֹאִים בְּנֵי אָדָם זוֹרְקִים צְדָקָה לְכָל מָקוֹם, וְרַק בְּבֵיתָם הֵם אֶכְזָרִיִּים, עַל-כֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, רֵאשִׁית, תִּדְאָג לְצְדָקָה בְּבֵית, תַּתֵּן לְמִשְׁפַּחְתְּךָ, וְתִדְאָג לְחֲנוּף יְלָדֶיךָ, תִּשְׁלַם שְׂכָר לַמּוֹד, וְתִדְאָג שְׂמוֹסְדוֹתֵינוּ יִפְרָחוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תַּפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלָל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתָקָה, וְנִזְכָּה לַפְּעַל אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הַשָּׁנָה יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת לָנוּ וּלְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תִבּוֹא לְאוֹמֵן, י"ז אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגַם קַבְלַתִּי אֶת ה"אֹר יִבְנֵאל". מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! זֶה כָּל-כֶּף יָפָה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁהֵינּוּ זוֹכִים לְהִדְפִּיסוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאַנִּי מְקַוֶּה, שֶׁעוֹד יִגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּכָל שָׁבוּעַ, כִּי זֶה כָּל-כֶּף יָפָה מִמֶּשׁ תַּעֲנוּג.

אודות שאֲתָה כּוֹתֵב וְכוּ', לְדַעֲתִי, אֲתָה כּוֹתֵב שְׁטִיּוֹת וְכוּ', כִּי אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָךְ, שְׁעוּד יָבוֹא לָךְ שְׁפַע כְּזֶה שְׁלֹא שְׁעַרְתָּ מִיְמֶיךָ, וְעַל-כֵּן אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִתְחִיל לְהִרְאוֹת לָךְ מֵה נִקְרָא שְׁפַע, לְמַה לָּךְ לְהִתְבַּלְבֵּל, זֶה אֶחָד מִנִּי אֶלְךָ אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרֹב רַבְבוֹת רַבְבוֹת רַבְבוֹת וְכוּ' וְכוּ' וְכוּ', הַשְׁפַע שְׁיִכְנַס בְּךָ, רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד אֲתָה וְאֲשַׁתָּךְ, כִּי עוֹד דְּבָרִים גְּדוֹלִים צְרִיכִים לְקִרּוֹת בְּעוֹלָם, כִּי הִגָּאֵלָה תְלוּיָהּ רַק עַל-יְדֵי הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְנֵי ז"ל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִמְשֹׁף הַזְּמַן נִזְכֶּה לְהַדְּפִיס גַּם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְנֵי ז"ל, הֵינּוּ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְ"סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂי־וֹת", וְ"סְפוּרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר כָּבֵר הִתְחַלַּת לְהַדְּפִיס, זֶה הֵהֱתַחֲלָה, וְעוֹד נִזְכֶּה לְהַדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי מוֹהַר"ת ז"ל, וְלֹא נִצְטַרֵּךְ טוֹבוֹת מֵאֶף אֶחָד, אֲבָל לַעֲת עֵתָה, עֲלִינוּ לְהִרְבוֹת בַּקּוּנְטְרָסִים, אֲשֶׁר הֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְנֵי ז"ל. וְעַל-כֵּן אֵל תְּדַבֵּר שְׁטִיּוֹת, שְׁאֲתָה לֹא צְרִיךְ וְכוּ' וְכוּ', אֲתָה כֵּן צְרִיךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ כְּהִנָּה וְכִהִנָּה, יוֹסִיף הַיְיָ"ה עָלֶיךָ כְּכֹה אֶלְךָ פְּעָמִים. רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ, וְתוֹצִיא אֶת עַצְמְךָ מִקְּטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסַדֵּר רְשִׁימָה חֲדָשָׁה שֶׁל עוֹד שְׁשֵׁה חֻלְקִים מִ"אוֹצֵר-הַקּוּנְטְרָסִים", כִּי חָבַל שֶׁהַקּוּנְטְרָסִים יִלְכוּ לְאִבּוּד, וְזֶה אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר, וְעוֹד יִגִּיעַ הַיּוֹם, שְׁיִלְמְדוּ אֶת זֶה בְּיִשִּׁיבוֹת לְסַדֵּר מוֹסֵר.

עָלֶיךָ לְדַעֲת, כִּי עֲנִין הַהַדְּפָסָה הוּא לֹא עֲנִין לְקַחַת מְאוּצֵר-הַמְּלָךְ וּלְבַזְבוֹז, אֲלֹא אֲדַרְבֶּה הַהַכְּנָסָה לְאוֹצֵר הַמְּלָךְ, כִּי כָּךְ מְקַרְבִּים בְּנֵי-אָדָם לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה הַנְּחַת-רוּחַ הַכִּי גְּדוֹל, שְׁיִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקַרֵּב בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהַחֲדִיר בְּהֵם אֲמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁיִהְיֶה חֲזֹק בְּעַבּוּדָה קְדוּשָׁה זֹה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וּנְפִלְאוֹת, נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ תְּמִיד, וְתִבְשֹׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת וּשְׂמֵחוֹת.

פה תקבל מכתב ל... ותמסרנו לו. ואם נצרך לכתב לו עוד מכתב — אכתב לו עוד, כי חבל לעזב אדם כזה, ובמקום שאיזה רמאי וכו' יתפס אותו, מדוע לא תעמד אתו אמה בקשר, כי באמת יש בדעתי להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ויהתחלה היא עם "ספר-המדות", ויש בדעתי גם להדפיס "לקוטי-עצות", ולכרוך את זה ביחד עם ספרי "לקוטי-תפלות-ובקשות", שהוא בנוי ומיסד על הספר הקדוש "לקוטי-עצות", והן תפלות מ"לקוטי-תפלות" השייכים אל ה"לקוטי-עצות", ועוד המון ספרים, העקר קדם כל שנעבד על הספרים שלנו, ואז נוכל גם להדפיס את שאר הספרים, ואשתך תקליד את זה, ולא נצטרך שום טובות משום בן אדם כלל, ועל-כן אם אמה מבין שאני צריך לכתב לו עוד מכתב, תכתב לי, ואל תאמר לו שאינך צריך, אם הקדוש-ברוך-הוא נותן, לא צריכים להיות בטלן, ולומר לא צריכים, אדרבה, כן צריכים, וזה יעזר לך.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תשעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבוא לאומן, י"ז אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

היום בא אלי ... ושאלתי אותו לפי תמי האם שלח את המכתב שנתתי לו, והרגיש שלא בנוח וכו', ואמר שבשביל זה בא, כי נסע להרים, ושכח להכניס את זה בתבת הדאר, ועל-כן החזיר לי את המכתב, ולכן אני שולח לך עכשו את המכתב עם הצ'ק, מה לעשות, זה פשוטחים על בני-אדם.

מה אמר לך! היום קבלתי את "אור יבנאל" מספר 28, וזה ממש להפליא, והלואי הלואי שהיינו יכולים להדפיס את זה בכל

שְׁבוּעַ, כִּי הֵם דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד. וְרְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח
 בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, אִךְ מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁמֵהֵיּוֹם וְהִלָּאָה תִּדְפִּיס רַק
 הַתּוֹרוֹת שְׁעֵדִין לֹא הָיוּ מִדְּפֻסוֹת בִּ"דִרְשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", כִּי אֲנִי מְאֹד
 מְאֹד מִשְׁתַּקֵּק שֶׁיִּדְפֹּס כְּרֹךְ ד' מ"דִרְשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", וְעַל-כֵּן
 תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם לְסִדֵּר מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה אֶת הַתּוֹרוֹת
 הַחֲדָשׁוֹת שְׁנַתִּית לָךְ, בְּאִפְּן שְׁנוּכַל לְהִדְפִּיס כְּרֹךְ ד'.

פּוּה תִּקְבַּל מִכְּתָב כָּלְלִי, וְכֵן סְפוּרִים מִהֶפְצָה.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כ' תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר כִּי תְּבוֹא לְאוּמָן, י"ז אָלוּל
 ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! עֵדִין אֲנִי לֹא יָכוּל לְקַרֵּר אֶת עֲצָמֵי
 שְׁבִרְחָתָה מִמֶּנִּי, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְאִינִי
 יָכוּל לְהַשְׁלִים עִם דְּבַר זֶה.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים לֹא יִקְחוּ אוֹתְךָ מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי אַתָּה חֲקוּק
 בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת
 שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת עִמִּי בְּקִשְׁר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה
 לְבוֹא וּלְחַזֵּר אֵלַי, וְאִזְכֶּה לְרְאוֹתְךָ, כִּי הָאֲתָבָה שְׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, זֶה
 רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וְעַל-כֵּן נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי
 פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּקִשְׁר עִמִּי, אוּ עַל-כָּל-פָּנִים תְּבוֹא וְתִתְרָאָה
 עִמִּי בְּאוּמָן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַחַיּוֹת וְהַמְּשִׁיבַת גַּפְשׁ שְׁגֻרְמָתָ לִי אֶתְמוּל בְּעֵת שְׁדַבְּרַתִּי עִמָּךְ, כִּי
בְּאֵמַת אֶף שְׁאֲנִי מְחֻזָּק אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, גַּם אֲנִי צְרִיף חֲזוּק, כִּי
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבְרִים עָלַי צְרוֹת וַיְסוּרִים וּמְכַאֲבִים רַבִּים מִבֵּית
וּמִבְּחוּץ, אֲשֶׁר אֶף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה, וְדוֹקְרִים אוֹתִי בְּחֻרָב
לְשׁוֹנוֹתֵיהֶם, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׁאֲנִי צְרִיף לְקַיִם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ,
דְּבוּרוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנוּ"ת וַיֵּלֶךְ שְׁאֲמַר, שְׁנוֹסֵעַ לְאוּמָן אֶפְלוּ שְׁכָל הַדְּרָף
מְלֵאָה חֲרָבוֹת חֲדִים, וְכַמוֹ-כֵן אֶצְלִי, שְׁאֲנִי נוֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וַיֵּלֶךְ
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּדְרָף שֶׁהִיא מְלֵאָה חֲרָבוֹת חֲדִים. וְכַמוֹ שְׁאֲמַר דָּוִד
הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים נ"ו, ה) "וּלְשׁוֹנָם חָרַב חֲדָה" וְכוּ', כִּי הַמִּתְנַגְּדִים
לְשׁוֹנוֹתֵיהֶם כְּחָרַב חֲדָה לְדַקְרָנִי, וּלְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וְאֲנִי
צְרִיף לְהִיּוֹת בְּפִיּוֹת בְּנֵי-אָדָם, וְכֹל אֶחָד מְדַבֵּר עָלַי מִה שֶׁמְדַבֵּר, וְאֲנִי
צְרִיף לְהִיּוֹת בְּפִי שֶׁל כָּל אֶחָד, אֲשֶׁר אֵלוּ יְסוּרִים גְּדוֹלִים עַד מְאֹד,
כְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנוּ, חֶלֶק א', סִימָן קסג), וּבְזֶה שְׁדַבְּרַתִּי עִמָּךְ, וְאַתָּה
מְסַפֵּר לִי שְׁאַתָּה מְמַשִּׁיף לְהַדְפִּיס, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְתָּח בִּי, כִּי
סוּף כָּל סוּף אֵינִי יוֹדֵעַ מִה יֵלֵד יוֹם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְמַלְאִים
לְכֹל אֶחָד אֶת הָרֹאשׁ בְּכֹל דְּבַר אָסוּר, וּלְבַסּוּף מְנַתְקִים אוֹתוֹ מִן
הַמְּקוֹר, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מִה יִהְיֶה בְּסוּף, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן הַדְּפָסָה,
שֶׁיֵּשׁ אֶצְלִי עֲדִין הַמּוֹן הַמּוֹן כְּתַבִּי יָד, וּבִפְרָט כְּשֶׁיִּדְפְּסוּ כָּל חֶלְקֵי
"אֲשֶׁר בַּנְּחַל", זֶה יִהְיֶה עַד עֲכָשׁוּ כְּבָר יוֹתֵר מִעֲשָׂרִים אֶלְף מִכְּתָבִים,

שְׁוֵה חֲשׁבוֹן שֶׁל כַּמָּאָה פְּרָכִים רַק "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וּמָה עִם "שְׁפַת הַנְּחַל" עַל הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן, וְ"נְהַר־אֶפְרָסְמוֹן" עַל הַ"סְפָרִי־מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"בְאוּרֵי־הַמְדוֹת" עַל "סְפָר־הַמְדוֹת", וְעוֹד הַמּוֹן סְפָרִים, וְעַל־כֵּן בָּזָה שְׁאֵתָה כּוֹתֵב לִי שְׁאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר, מִמָּשׁ הַחַיִּית אֹתִי. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁהוֹצַאת אֹתִי מִהַמְּבוּי סְתוּם שֶׁהֵייתִי חָיֵב עִם הַצְּקִים הַפְּעוּטִים הָאֵלֶּה, וְלֹא יָדַעְתִּי לִתֵּן עֲצָה לְנַפְשִׁי, כִּי בְּאֵמַת אֲנִי הַעֲשִׂיר הַכִּי גָדוֹל, אֲכַל בְּיָדִי אֵין לְפָרְטָה אֶפְלוּ שְׁוֵה פְּרוּטָה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לִי תָמִיד עִם גְּסִים נְגָלִים, וְאֲנִי לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר לָךְ, כִּי גַם אֵתָה רוֹאֶה אֶת זֶה, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, רוֹאֶה בְּכֹל פַּעַם גְּסִים חֲדָשִׁים, גְּסִים נְגָלִים, שְׁעוֹשֶׂה עִמוֹ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְעַל־כֵּן מִמָּשׁ הַחַיִּית אֹתִי עִם הַכֹּל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעוֹד יִהְיוּ הַמּוֹן סְפָרִים נִפְלָאִים, כִּי יָדַעְתִּי לְחַבֵּר סְפָר נִפְלָא עַל כָּל הַנְּהַגַת הָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, כְּדַגְמַת "הַנְּהַגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", לְכַתֵּב סְפָר "הַנְּהַגַת הָאָדָם" עַל כָּל יוֹם וְיוֹם, וְעַל כָּל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ, וְעַל כָּל חֲדָשׁ וְחֲדָשׁ, וְעַל כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה, וְזֶה יִהְיֶה סְפָר הַנִּפְלָא וְנִפְלָא, עַל־כָּל־פְּנִיִם עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֶה לְגַמֵּר עִם הַ"שְׁפַת הַנְּחַל" עַל הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנוֹנְכָה לְהוֹצִיאֹ מִן הַכַּח אֶל הַפַּעַל.

פַּה תִּקְבַּל מִכְּתָב רְצוּף לְ... וּכְדָאֵי שְׁתַּמְסֹר לוֹ אֶת זֶה בְּעֲצָמְךָ, וְהַעֲקֹר תִּשְׁתַּדַּל שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּסוֹד, וְלֹא לְעַרְב אֶף אֶחָד, כִּי לֹא כְדָאֵי שְׁתַּפִּים.

בְּעוֹד יוֹם תִּשְׁלַח לִי עוֹד פַּעַם הָעֵתָק מִהַבְּנֵק, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְדַעַת אִם עֵבֶר הַכֶּסֶף שֶׁהַפְּקֻדָתִי, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לִי, שְׁאֲזַכֶּה לְצִאת בְּאֵמַת מִהַחֹבוֹת, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וּדְבָרִים אֱלוֹ אֶף אֶחָד אֵינֹו יוֹדֵעַ, וּבְכֹל פַּעַם בּוֹרַח אַחֵר, וַיֵּשׁ לִי מִזֶּה צַעַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עַל שֶׁמְצַלִּיחִים מִתְּנַגְדִי לְדַבֵּר עֲלַי כָּל מִינֵי לְשׁוֹן־הַרְעָה וּרְכִילוֹת, אֲכַל מָה לַעֲשׂוֹת, זֶה מַחְקִי הַבְּחִירָה. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁתַּמִּיד תִּשְׁאָר אֶצְלִי, וְאֶף אֶחָד לֹא יוּכַל לְמַלֵּא לָךְ אֶת הָרֹאשׁ

בְּזָכֵל וּלְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, רַק תִּמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס, וְאַל תִּתְפַּעֵל מְאֹד
בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אִף שְׁכַתְבִּיתִי לְךָ כְּבָר מִכְתָּב בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ, עִם כָּל זֹאת
אֲמַרְתִּי עוֹד לְהוֹסִיף עַל דְּבָרֵי.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
זְכוּתְךָ בְּזְכוּת הַרְבִּים, שְׂאֵתָה מְנַדֵּב עַל הַדְּפַסֵּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהִיא
גְּמִילוּת הַחֶסֶד הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁרַק יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָק ב'): כָּל מִי שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם
אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאִלוֹ עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם כָּל
יִשְׂרָאֵל, וּמִי עוֹד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא מְחַיֶּה וּמְחַזֵּק
אֶת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הַיְּרוּדוֹת וְהַנְּפֹלוֹת וְהַמְשַׁלְּכוֹת בְּתַאֲוֹתֵיהֶם
וּבְמַדוּתֵיהֶם הָרַעוֹת, וּמְכַנְּסִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים, וּמְחַיֶּה אוֹתָם מִמָּוֶה.
וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעוֹשִׂים גְּמִילוּת חֶסֶד עִם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא מִגְּדוּלֵי הַדּוֹר,
כְּאִלוֹ עוֹשִׂים חֶסֶד עִם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֻנְדָּבִים עַל
הַדְּפַסֵּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְחַזֵּק אֶת כָּל הַדּוֹר כְּלוּ.
וְאִם הֵייתִי כּוֹתֵב לְךָ מָה קוֹרָה עִם הַסְּפָרִים, וְאִיךָ שְׂאֵפְלוּ לְהַבְדִּיל
אֶלְךָ אֲלֵפֵי הַבְּדֻלוֹת גּוֹיִם מְחַיִּים אֶת עֲצָמָם עִם הַסְּפָרִים, הֵייתִי נֹבֵהָל
וְנִשְׁתַּוְּמָם, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אִיךָ הֵם מְחַזְּקִים
עֲצָמָם עִם הַסְּפָרִים, וְעַל-כֵּן תְּשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה, שְׂאֵתָה מְנַדֵּב
לְהַדְּפַסֵּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאֶה לַעֲזוֹר בְּכָל הַכּוֹחוֹת לְיְדֵינּוּ ר' ...
גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂמַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ עֲכָשׁוּ
תְּכַנִּית לְהַדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל: "לְקוֹטִי-מוֹהֲרֵן ז"ל", "סְפוּרֵי-

מַעֲשֵׂיֹת", "סִפְר־הַמְּדוּת", וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל הַפְּרוּשׁ הַנִּפְלֵא "שִׁפְתֵי הַבְּנַחֵל" עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי־מִוֶּהֲרָן", וְ"נִהְרֵי אֶפְרַסְמוֹן" עַל כָּל הַ"סִפְרוּי־מַעֲשֵׂיֹת" וְ"בְּאוּרֵי־הַמְּדוּת" עַל כָּל "סִפְר־הַמְּדוּת", וְעוֹד סִפְרִים רַבִּים וַיִּקְרִים עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמּוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חֲזו"ל, וְעַל תְּרֵי"ג מִצְוֹת, וְעַל אֲבוֹת, וְעַל תְּהִלִּים, וְעַל־כֵּן רָאָה לַעֲזֹר לָנוּ בְּכֹל מָה שֶׁאַתָּה יָכוֹל, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכֶּה, שִׁיתְרַחֵב לָךְ בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵינְךָ עוֹד מִצְוֹת כַּפּוּד אָב וְאִם אַחֵר הַהִסְתַּלְקוֹת כָּמוֹ מִי שֶׁמִּנְצִיחַ אֶת שְׁמוֹתֵם הַקְּדוּשִׁים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֲנַחְנוּ מִדְּפִיסִים בְּעֵשְׂרוֹת אֲלָפִים עֲתָקִים כֹּל סֵפֶר, וְזֶה הוֹלֵךְ מִסּוּף הָעוֹלָם עַד סוּפוֹ, וּמִי שֶׁרַק קוֹרֵא בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְרוֹאֵה אֶת שְׁמוֹת הַנִּשְׁמוֹת, זֶה תַעֲנוּג גָּדוֹל לְהַנְשִׁמוֹת, כִּי זוֹ צְדָקָה אֶפְלוּ לְאַחַר הַחַיִּים, כָּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת נ.): "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת" — זֶה הַכּוֹתֵב סִפְרִים וּמִשְׁאֵילֵם, כִּי אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ בְּכָל עֵת? זֶה רַק כְּשִׁכּוֹתֵבִים סִפְרִים וּמִשְׁאֵילֵם לְאַחֲרִים, הֵינּוּ הַדְּפִסְתָּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל; כִּי שְׁנוֹתַנִּים צְדָקָה לְאָדָם לְאָכֹל, אִזּוֹ תִּכְרֹךְ־וּמִיד כְּשֶׁאוֹכֵל אֶת זֶה, לְמַחֵר הוּא צָרִיךְ עוֹד פַּעַם צְדָקָה, וּלְמַחֲרָתִים צָרִיךְ עוֹד פַּעַם, וְכֵן הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכַמָּה אֲנִי עֹשֶׂה שֶׁאֲנִי יָכוֹל לִתֵּן לוֹ, כִּי גַם אֲנִי צָרִיךְ וְכו', אֲבָל בְּזֶה שְׁנוֹתַנִּים לְאָדָם סֵפֶר אֶחָד, וְהוּא מַחֲזִיק אֶת זֶה בְּכִסּוֹ תְּמִיד, וּמַחֲזִיק וּמַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְזוֹ כֹּל חֵיווֹתוֹ, זוֹ צְדָקָה שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּכָל עֵת. וְעַל־כֵּן בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת יָכוֹלִים לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה פָּרַשׁ מוֹהֲרָנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה') אֶת הַפְּסוּק: "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת" — אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ לְאָדָם לְעוֹלָם? כְּשֶׁמִּנְדֵּב עַל הַדְּפִסְתָּ סִפְרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת. וְעַל־כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֶר עִזּוּ וּבְיָתֶר כֹּחַ לַעֲזֹר לְיַדִּידֵינוּ הַיָּקָר ר' ... גִּרוּ יְאִיר, שֶׁיָּכוֹל לְהַדְּפִיס אֶת כָּל הַסִּפְרִים, וְנִזְכֶּה לְהוֹצִיא מִן הַכֹּחַ אֶל הַפַּעַל רְצוֹנֵנוּ וְחֻשְׁקֵנוּ, וּבְפִרְט לְהַדְּפִיס חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", כִּי אֲנִי בְּטוּחַ, שֶׁמִּי שֶׁרַק יְדִפִּיס חֵלֶק מִ"אֲשֶׁר בְּנַחֵל", תִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְאֲנִי חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּדַבְרִים אֵלּוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁיְדִפִּיס אֶפְלוּ רַק חֵלֶק וְכַרְךָ

אָחַד מִסְפָּרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", תִּהְיֶה לוֹ זְכוּת גְּדוּלָה, עֵינַי לֹא רָאֹתָהּ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְעֹזֵר לִּי... וְתִמְסַר לוֹ דִּיקָא בְּיָדוֹ, וְתִהְיֶה לְךָ מְצוּהָ גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, יֵעֹזֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מֵעֲלִיךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיַּנִּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה רְפוּאָה לְכֹל, וְצָרִיכִים לִהְיוֹת חֹזֵק וְאִמִּין בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל שְׂמֵחָה יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה.

גַּא וְנָא רָאָה לְקַיִם מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִיא מִהַחֲמוּרָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים הַקְּפִידוּ עַל זֶה יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְכַבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, וְתִגְרַם לָהֶם גַּחַת-רוּחַ גְּדוּלָה, וְתִדְוֹן אוֹתָם תָּמִיד לְכַף זְכוּת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשִׁין ל'): בְּזִמְן שְׂאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְּרַתִּי בִּינֵיהֶם וְכִבְדוּנִי. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַיִם מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם.

וּמָה שְׂחֻבֵּרִים מְדַבְּרִים עֲלֵיךָ וְכוּ' וְכוּ', אֵל תְּשִׁים לֵב הָעֵקֶר, תַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וְתִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִלָּךְ תָּמִיד עִם

בְּגָדִים נְקִיִּים, וְתִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל נְקִיּוֹת, אֲשֶׁר רִבְנוּ וְ"ל הַזְהִירָנוּ
מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת נְקִי, וְשָׁלֵא יִהְיֶה שׁוֹם רִכָּב עַל בְּגָדָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִקְדָּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצַפֶּה וּמְחַכֶּה לְמִכְתָּב מִמֶּךָ, לְשִׁמְעַת אֶת שְׁלוֹם
בֵּיתְךָ וּבְנֶךָ וּמָה שָׁמוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְבִשֹׁר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאַפְלוּ שְׁאַתָּה נִמְצָא
בְּמָקוֹם שְׁאַתָּה נִמְצָא, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲסוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, רַק
לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִכֵּל שְׁתִּהְיֶה דְּבוּק בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ — תִּנְצֵל מֵהַכֵּל.

תִּשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה תָמִיד שְׁלוֹם בֵּינֶךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ וּבֵין הוֹרְיֶךָ
הַיָּקָרִים, אֲתָה הַדְּבִק אֶת עֲצָמֶךָ בְּשְׁלוֹם, שֶׁהוּא שָׁמוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא (שְׁבַת י.), וְאִין עוֹד טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׁלוֹם, אֲשֶׁרִי מִי
שִׁחֲזַק בְּשְׁלוֹם, אֲזִי יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׁפַע בְּחַיִּים מְחֵי הַחַיִּים.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תשפג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד רציתי לשמע הטוב ממך ואיך את מתחזקת, העקר אל תפלי, חס ושלום, בחלישות הדעת, כי סוף כל סוף תראי ישועות גדולות, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר תחזיקי באמונה בו יתברך, ותשתדלי ללכת בצניעות, אשר זהו היסוד של בת ישראל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחיך תמיד.

המאחל לך כתיבה וחתומה טובה...

כ' תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שלכל תבלבל עצמך מאביך, ובפרט בעניני רבנו ז"ל, אתה צריך רק לראות להיות מסדר עם אשתך באהבה, אחוה ורעות ובהבנה הדדית, ועל-ידי-זה תצליחי בחייכם, ולהוציא את הורים מחיי נשואיך, ועל-ידי-זה לא תבוא לידי מחלוקות ומריבות, חס ושלום.

נא ונא ראה לעזר ל... בכל מיני אפנים שרק יכולים, כי אני רוצה עכשו להדפיס המון ספרים, את פרוש "שפת-הנחל" על כל ה"לקוטי-מורה"ן", ואת "נהרי-אפרסמון" על כל ה"ספורי-מעשיות", ואת "באורי-המדות" על כל "ספר-המדות", ועוד המון

ספרים על מדות האדם, על קדשת העינים, קדשת הדבור, וקדשת המעשה, וקדשת המחשבה וכו' וכו', כי בעוונותינו הרבים עובר על בני הנעורים צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, קטנות וחלישות הדעת, ואשרי מי שעוזר לקרב נשמות ישראל אליו יתברך.

וכן יש בדעתי להתחיל להדפיס מחדש את כל ספרי רבנו ז"ל באותה מתכנת, כמו שאנחנו מדפיסים את ספרינו, ולכן תשתדל מאד מאד לעזור לידידנו ר' ... גרו יאיר.

ועכשיו אבקש אותך טובה פרטית, יען שהדפסנו עכשיו ספר נפלא הפלא ופלא "הנהגות ראש השנה", ואני צריך את זה באומן לראש השנה לחלקם בין אנשי שלומנו, ועל-כן תעזר את כל אחד אשר נוסע על ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, שייביא לי עשרה ספרים, וזו חבילה קטנה, ובזה אתה עושה טובה לי בעצמי, על-כן תשתדל לעזור מי שנוסע לציון רבנו ז"ל, שייביא לי אישית חבילה ספרים, וזו תהיה זכות הרבים נוראה מאד.

מה טוב ומה נעים, אם תזכה להכפיל את ההוראות קבע, וכן תעזר מפיצים שפיצו את אור רבנו ז"ל בעולם, כי עלינו נפלה חובת היום, ואנחנו צריכים להפיץ את אור רבנו ז"ל, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך

הוא, ותהיה בטל ומבטל לגמרי באין סוף ברוך הוא, כי בפרט עכשו, שאנחנו נוסעים אל רבנו ז"ל, שהוא הוא יכול להביאנו אל תכליתנו הנצחית, לקשרנו אל למעלה מן המקום ואל למעלה מן הזמן, ולהוציאנו מן הישוב, הינו אף שאנחנו פה בזה העולם, אף-על-פי-כן נהיה דבקים בחי החיים בו יתברך, ולהחיות גפש כל חי, כי באמת על כל אחד ואחד עובר בזה העולם מה שעובר וכו' וכו', ונופל למקום שנופל וכו' וכו', ובא רבנו ז"ל, ומאיר את אמתת מציאותו יתברך, עד שלא יהיה אצל האדם שום דבר שבעולם רק אותו יתברך, על-כן ראה לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

מאד מאד אבקש אותך טובה פרטית, היות שאתה בא אל ציון רבנו ז"ל לראש השנה עם חבריך, על-כן ראה להעביר לי כל אחד חבילת ספרים, עשרה ספרים בכל חבילה, שכל אחד יביא לי חבילה אחת מהספר נפלא הפלא ופלא "הנהגות ראש השנה", ואהיה לך אסיר תודה, כי אני צריך את זה באומן לחלק בין אנשי שלומנו, והם סודות נוראים פלאי פלאות, הנהגות ישרות מספרי רבנו ז"ל, מה ואיך להתנהג בראש השנה, אשרי מי שיקים את זה.

קבלתי את החדושים שלך, ויש לך כחות הנפש מאד מאד טובים, ועל-כן ראה לנצל את זה כדי לקרב עם ישראל אליו יתברך, כי אין עוד דבר חשוב אצלו יתברך כמו מי שזוכה לקרב נשמות ישראל אליו יתברך. נא ונא אל תהיה קטן בעיניך, אלא ראה להתדיר אמונה פשוטה בעם ישראל, ועקר האמונה לידע שאין יודעים כלל, כי בדרך כלל האדם הוא חכם, ורוצה להבין ולהשפיל, ובא רבנו ז"ל ולוקח מן האדם את החכמות לגמרי, על-כן ראה לבטל ממה את כל החכמות ואת כל ההבלים, ולידע שאין יודעים כלל, אנחנו צריכים להאמין בו יתברך, ואין שום קשיות כלל, ואותו דבר על הצדיקים, אין שום קשיות כלל, פמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נ"ב, שאשרי האיש שאין לו שום קשיות כלל — לא על הקדוש-ברוך-הוא ולא על הצדיקים, אין לי שום קשיות כלל, הכל טוב לי, ואני תמיד שמח, אין לי שום בעיה

אָפּר כ' תּשפּו בְּנַחַל רעא

בְּחַיִּים, וְאֵינִי לֹא רַב עִם אֶף אֶחָד, הַכֹּל טוֹב וְהַכִּי טוֹב, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זוֹ, שְׂאֵז טוֹב לּוֹ בְּזֶה וּבְכַּא כָּל הַיָּמִים. וְהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע אָמַר לְאַחַד: תִּקְבֵּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאַהֲבָה, וְאֵז יִהְיֶה לְךָ עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד. וּבְאֵמַת זֶה מְרַמֵּז בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׂכָל מְאֻרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׂכָל מֶה שְׂעוֹבֵר עָלָיו הוּא לְטוֹבָתוֹ, זֶה עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. עַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין לּוֹ שׁוּם צְרוּת כָּלֵל, וְהוּא תָּמִיד שֵׁשׁ וְשֵׁמַח, שְׂאֵז אֵין טוֹב מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחֲזִיק בְּמַדְרַגָּה זוֹ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַכָּפַל הַדְּבָר, רְאֵה שְׂאֵתָה וְכָל אֶחָד מִחֻבְרֵיךָ יָבִיא לִי חֻבִּילָה קְטָנָה שֶׁל עֲשָׂרָה סָפָרֵי "הַנְּהַגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", וְאֵינִי צָרִיךְ אֶת זֶה בְּשִׁבְלִי, כְּדֵי לְחַלְקֵם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כ' תּשפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְכִּים־וְיִלְךָ, כ' אֱלוּל ה'תּשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

בְּעֵינַי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, תִּדְעַ שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר (תִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן תו), שְׂאֵפְלוּ הַצְּדִיק אוֹמֵר לֹא לְבוֹא אֵלָיו, אֲסוּר לְצִיַּת אוֹתוֹ. וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְבֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֶה שְׂיִהְיֶה, וּבְכַפְרֵט שְׂאָב לֹא צָרִיךְ לְמַנַּע אֶת בְּנוֹ מִלְּהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִיא זְכוּת הַרְּבִים לְדוֹרוֹת, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ו"ל הִיא כְּפִי שְׂבָאִים אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֶף אֵינִי צָרִיךְ לְכַתֵּב אֶת זֶה לְכָל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִפְּנֵי שְׁלוֹם בֵּית, שְׂיֵשׁ שְׂלֹא יְכוּלִים לְהוֹצִיא מִן הַכַּח אֶל הַפַּעַל, שְׂלֹא יִשְׁבְּרוּ.

מה אמר לך! מוהרנ"ת ו"ל אמר פעם, שאפלו הדרך לאומן תהיה מלאה חרבות, הנה מגלגל את עצמו על החרבות, ובא אל ציון רבנו ו"ל, וזה לא דבר פשוט, והנה אצלי זה נתקיים, כי דוד המלך אומר (תהלים נו): "ולשונם חרב חדה", שמדברים עלי כל דבר אסור, אשר הלשון היא כמו חרב חדה, ואף-על-פי-כן אני נוסע לשם, כי העקר להיות באומן. ופעם אחת אמר מוהרנ"ת ו"ל לבנו: בערב ראש השנה תהיה אצל ציון רבנו ו"ל, ובראש השנה תתפלל אפלו באיזה פאליש, העקר שתהיה בראש השנה באומן, מפל זה רואים שהעקר להיות בראש השנה באומן, ולהתפלל אפלו באיזה פאליש, וכזה כבר נעשים הצרופים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה לבוא אתה וילדיך כל ימי חיך אל ציון רבנו ו"ל בראש השנה.

ראה לחזק ולאמץ את אנשי שלומנו היקרים בכל מה שאתה רק יכול, ואל תסתפל אם יש לך איזה בזיון מאיזה מאנשי שלומנו, אל תסתפל על זה כלל, רק תדון אותו לכף זכות, כי בעוונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — עניות ודחקות וכו' וכו'. והנה אני רואה עתיד גדול ביבנאל, שאם ירצה השם, נעשה בית הארחה, והרבה משפחות תתפרנסנה מזה, וכן ישנן עוד הרבה תכניות, אף לזאת צריכין רק סבלנות לכל אחד ואחד, ולשחק עם כל אחד ואחד כפי דעתו, העקר להתחזק ולחזק את אחרים, ובפרט את תושבי המקום, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליח בדרךך, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשפז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר כ' תשפח בַּנְּחָל רעג

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ, וּבִכְפָּרֵט עֲכָשׁוּ שְׂאֵתָה נּוֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, תִּקְבֵּל עַל עֲצָמְךָ שְׁכָל הַשָּׁנָה תַּעֲשֶׂה שְׁעוֹר עִם כָּל אֱלוֹ הַגְּבָרִים שְׁנִשְׁוֹתִיהֶם נִתְקַרְבוּ בְּתִשׁוּבָה עַל-יָדֵי ... תַּחֲיֶה, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ פְּחוֹת עֲצוּמִים, וְאֶסוּר לְךָ לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְלִמּוּד בְּרַבִּים, וְאֵל תִּהְיֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ.

אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ מָאד מָאד, שְׁתַּשְׁתַּדֵּל שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַנוֹסֵעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁיָבִיא עִמּוֹ בְּשִׁבְלֵי עֲשָׂרָה סְפָרִים "הַנְּהַגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", וְאֵהִיָּה לְכֶם אֶסִּיר תּוֹדָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל לְעוֹר לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְלִהְיוֹסִיף הַוְרָאוֹת קָבֵעַ, בְּאִפְּן שְׁנוֹכָה לְהַדְפִּים אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וּבִכְפָּרֵט שְׁיֵשׁ עוֹד הַמוֹן חֲלָקִים "אֲשֶׁר בַּנְּחָל" שְׁצָרִיכִים לְהַדְפִּים.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשפח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדֶּךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר נִצְבִּים-וַיִּלְךָ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּעֵנֶן הַנְּסִיעָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! צָרִיכִין לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֵל, הָעֵקֶר לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן, וּמוֹהַרְנֵת ו'ל אָמַר לְבָנוּ בְּעַת הַמַּחְלָקָת הַגְּדוּלָּה: עָרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּהְיֶה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּתְפַּלֵּל בְּאִיזָה פְּאֵלִישׁ שְׂרָק תִּהְיֶה, הָעֵקֶר שְׁיִהְיֶה בְּאוֹמֵן.

עדר אֲשֶׁר כ' תשפט — כ' תשצ בנחל

מֵאֵד אֲבָקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּזְרֶנּוּ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַנוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיקַח עִמּוֹ תְּבִילָה שֶׁל עֲשָׂרָה סְפָרִים
"הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וַיְבִיא אֶת זֶה אֵלַי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אֶת זֶה מֵאֵד
מֵאֵד שְׁמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וְאֲנִי מְקַוֶּה לְרֵאוֹתְךָ בְּאוֹמֵן...

כ' תשפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה זְמַן רַב שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי, שְׁתַּבְּשֶׁר לִי
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, אֵיךְ אַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ, וְאֵיךְ הוֹלֵךְ לְךָ, הַעֲקָר
רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל דְּבוּרְךָ, שֶׁלֹּא תִפֹּל, חַס וְשָׁלוֹם, בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִכָּל
מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ, כִּי הַעֲקָר הוּא
שְׁמִירַת הַדְּבוּר.

הַדְּבֵק אֶת עֲצָמֶךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּלֵ שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אָשֶׁר כ' תשצא — כ' תשצב בנחל ערה

אם אתה בא אל ציון רבנו ו"ל על ראש השנה, ראה להביא לי חבילה של עשרה ספרי "הנהגות ראש השנה", כי אני צריך את זה באומן.

נא ונא תשתדל להיות בשמחה, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. ועל כלם — הרגל את עצמך לדבר עמו! תברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תשצא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלנו את הברכה של שנה טובה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכי למצא את בן זוגך עוד השנה, ותתחתני בקלות, ותבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך פתיחה וחתימה טובה...

כ' תשצב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, ומאד מאד שמחתי לשמע את הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך, ובפרט שאתה נוסע אל ציון רבנו ו"ל.

אודות הדרייבר באומן, לדעתי, לא תוכל לתפס אותו, כי עכשו

הוא כָּבֵד עֲסוּק עִם אֲנָשִׁים שָׁם, אֶף אִיעֶצֶף, שְׁתַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאֲתָה בָּא אֶל שְׂדֵה הַתְּעוּפָה בְּקִיב, תִּקַּח מוֹנִית רַק עַד בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, תִּבְקַשׁ שְׂאֲתָה רוּצָה לְנִסְעַ לְסִינְאֵגוּג, וְזֶה לֹא עוֹלָה יוֹתֵר מִשְׁנִים שְׁלֹשָׁה דוֹלָר, וְאֵל תִּתֵּן יוֹתֵר, וְאִפְלוּ שֶׁהֵם יִתְעַקְּשׁוּ, וְלִכְל הַיּוֹתֵר חֲמֹשָׁה, וְשָׁם נִמְצָא הָרַב ... וְהוּא יִסְדֵּר לְךָ טְקֵסִי לְאוּמָן, שְׁלֹא יַעֲלֶה לְךָ הָרִבָּה כֶּסֶף, עִם כָּל זֹאת אֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֶת הַמִּסְפָּר שֶׁל הַדְּרִיבֵיךָ, אֶף לְדַעֲתִי, הִכִּי טוֹב שְׁתֵּלֶךְ אֶצֶל הָרַב ... וְיֵשׁ לוֹ שָׁם מְקוֹנָה חֲמָה.

הַמְקוֹנָה לְרֵאוּתְךָ בְּאוּמָן...

כ' תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַ נְצִיבִים-וְיִלְךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא תִּקּוֹן הַבְּרִית, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט, וְאִם תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְעַל-כֵּן תַּעֲבֹד הָרַבָּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, וְאֵל תִּהְיֶה עֲצָבָנִי, וְאֵל תִּהְיֶה בְּכַעַס, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַ נְצִיבִים-וְיִלְךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחֲיֶה.

רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעִלְךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֵלֵיהּ וּבָה, פָּרָק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעִלָּה; וְתִשְׁתַּדְּלִי

אֲשֶׁר כ' תשצה בנחל רעז

להיות באהבה עם בעלך, ועל-ידי-זה יהיה לכם שפע בפרנסה והצלחה ומזל בחיים. והעקר — שתזכו לדירה רחבה, ויהיה לך נחת מהילדים, ותהיי בריאה ותמיד שמחה ועליזה, ותשמרי עצמך מפעם ועצבנות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך שנה טובה ומתוקה.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

כ' תשצה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גייעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש", חסידי ברסלב, הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה, ונגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ולחזק איש את רעהו, ותעשו כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה ביניכם רק שלום ואהבה, אחוה ורעות, כי מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על דבר זה יותר מהכל, ואמר בפרוש, שהעולם ראוי לתמה על גדל האהבה שיהיה ביניכם (חיי-מוהר"ן, סימן רצב), ועל-כן תשתדלו בכל מיני אפנים שבעולם, שיהיה רק שלום ואהבה ביניכם, כי הסמ"ך-מ"ם אורב על דבר זה מאד מאד, וכל ענינינו צריכים להיות רק תורה ותפלה, ורק בשביל זה באנו ליבנאל, כדי לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ואף שעכשו נראה כל הענין כחלום, עם כל זאת רואים שלאט לאט מתגשם החלום, וכמו שהיה בעת התחלת הגאולה, שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה י:): במעשה של תמר ויהודה, שמהם יצא משיח צדקנו, בא הסמ"ך-מ"ם, ורחק את הסימנים, בא גבריאל וקרבים, והענין על-פי סוד הוא, כי היקא מאותו המקום שתצא

הגאולה, שם מתגבר הסמ"ך-מ"ם ביותר, ומרחק את הסימנים, ובא גבריאל דיקא, ומקרב את הסימנים, כי צריכים ללכת במדת הגבורה נגד הסמ"ך-מ"ם המתלבש את עצמו במונעים, ולא להתפעל משום ברנה, רק לילך במדת הגבורה בתקף ועז נגדם, ואף שפדרוך פלל במלחמה נופלים ומתרחקים ובורחים חילים וכו', וכו', מה בכך? המלחמה צריכה להמשיך, ואנחנו מקוים להקדוש-ברוך-הוא, שנזכה לנצח את המלחמה, ולמלא את כל העולם פלו עם אור רבנו ו"ל, שהיא הגאולה, כי רבנו ו"ל מתדיר בעולם את אמתת מציאותו ותברוך, ואיך שאין עצה אחרת, רק לדבר עמו ותברוך, וזהו חרבו של משיח (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); ותהלה לאל, אנו רואים את הפעלה שפעלנו כל השנה, על-ידי הפצת ספרי רבנו ו"ל, שתהלה לאל, מתקבצים קבוץ גדול כל-כף על ראש השנה. בודאי צריכים רחמים רבים לא להפשל בלשון-הרע, שהיא עצת הנחש הקדמוני, שהוא ראש לכל הבעלי לשון-הרע, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (תענית ז:), שהנחש הוא בעל לשון-הרע, וכן אמרו (ילקוט בראשית, רמז כה): הנחש כל מה שעשה, לא דבר אלא מדעתו של הסמ"ך-מ"ם, כי הכל בא ממנו להסית ולהדיח, ולעשות פרוידים ומחלקת, ומה לעשות, אשר לעת עתה החתנה הקדושה צריכה להיות באיזה בור גדול, שיהיה מחזיק מאה אנשים, ומכסה עם קנים ועפר וזבל וכו' (עין ספורי-מעשיות, מעשה י"ג מהו' בעטלערס) ודי לחכימא, עם כל זאת כבר אמר רבנו ו"ל על ענינו: "נצחתתי ואנצח", שמדתו מדת הנצח. ובודאי סוף כל סוף ננצח את המלחמה.

נא ונא אל תבלבלו את עצמכם במה שקורה עכשו בארצנו הקדושה בענין החזרת שטחים וכו', פי זה דבר התלוי רק בידו ותברוך, פי רואים עין בעין שקורים עכשו דברים נוראים ונפלאים וכו', דברים שאף אחד לא העלה על דעתו, שיהיו בני-אדם מאבדים את עצמם לדעת, רחמנא לישזבן, שיתחירו לידי רוצחים גמורים את מפתח ארץ ישראל, שהיא יריחו, פמוכא (לקוטי-הלכות, פרשת הרי"ה, הלכה ג', אות ו'), אזי מי שרק יתבונן היטב, הוא רואה עין

בְּעֵינַי, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִשֶּׁהוּ מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן דָּבָר זֶה לֹא שִׁיף אֲלֵינוּ כָּלֵל, כִּי זֶה לְמַעַל מֵהַשְּׁגָתָנוּ. מֵה שְׁאֲנוּ צְרִיכִין, הוּא רַק לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבָּנוּ וְ"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׂיָבִיאוּ אֵלַי בְּאוֹמֵן חֲבִילָה קִטְנָה עִם עֲשָׂרָה סְפָרֵי "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", שֶׁהוּא סֵפֶר הַפֶּלֶא וְפֶלֶא, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשצו.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִים-וְיִלֵּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִנֵּה אֲנֹחְנוּ זוֹכִים לְנִסֵּעַ לְרַבָּנוּ וְ"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבּוֹדָאֵי תִקְבַּל מִתְּנוּת עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּבּוֹדָאֵי לֹא הַפְסַדְתָּ בְּשָׁנָה זוֹ, שְׂזָכִיתָ לְהִיּוֹת בְּשָׁנָה שְׁעֲבָרָה אֲצֵל רַבָּנוּ וְ"ל, מִי הָאֵמִין שְׂיָבִנוּ לָךְ בֵּית דִּינָה וּבִגְנֵן מִפְּאָר כְּזֶה, אַחֲרֵי שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם עֵינָיו לְטַשׁ וְשָׁנִיו חֶרֶק עֲלֶיךָ, וְכֵן בְּרוּךְ הַשֵּׁם, עֶזֶר לָךְ לַעֲשׂוֹת שְׂדוּף עִם בְּנֵךְ, גֵּרוּ יְאִיר, וְכֵן זָכִיתָ לְפִרְנֹסָה, בּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם עוֹד מִתְּנוּת, רַק רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְאַרְגֵּן שְׂיִהְיֶה מִגְּנֵן בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּיִבְנָאֵל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁכָל אֱלוּ שְׂאִינִם נוֹסְעִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים שְׂיִשְׂאָרוּ בְּיִבְנָאֵל, וְיִתְפַּלְלוּ שֵׁם בְּקַבּוּץ אֶחָד, כִּי הַנְּשִׁים צְרִיכוֹת לְשִׁמְעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וְעַל-כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְהַתְקַשֵּׁר ל... וְהוּא אוֹמֵר שְׂיִישׁ לוֹ צוּ מְנִיעָה לְצֵאת מִהָאָרֶץ, אִם הוּא יָכוֹל לְבוֹא לְהַצְטַרֵּף וְלְהַתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה — הִיָּה טוֹב

מָאד, כִּי פִּשׁוּט אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַאג לְכָל הַנְּשִׁים, שֶׁתִּשְׁמַעְנָה תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וְכֵן שִׁיחָהּ מְנִינְ אֶצְלָנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַעֲשֶׂה בְּחִכְמָתְךָ יָמִין מְקַרְבֵּת וּשְׂמֵאל דוּחָהּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנוֹזְכָה תְּמִיד לְהַחֲזִיק עֲצָמֵנוּ בְּאַהֲבָה, אַחֲנָה וְרַעוּת, וְעַל-יַד־זֶה נִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאֵי לְחִזְק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיֹתֵר, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּגֶךָ ... נִצְלִיחַ מָאד מָאד בְּלִמּוּדֵים, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לוֹ רֵאשׁ טוֹב, וְהוּא יִצְלִיחַ.

אֹדוֹת בְּתֶךָ, לְדַעֲתִי, לֹא כְּדַאי לְהַשְׁבֵּר, אֲדַרְבֶּה, כְּתַבְתִּי לְ... שֶׁתַּעֲשֶׂה לָּהּ אֵיזוֹ פְּעִילוֹת, שֶׁתִּהְיֶה לְעֶזֶר לְמִוּרוֹת, כֶּךָ הִיא לֹא תִרְגֹּשׁ אֶת עֲצָמָהּ מְבַדְּדָת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה יוֹתֵר טוֹב שֶׁהִיא תִשָּׂא בְּיַבְנָאֵל, מִשֶּׁהִיא צְרִיכָה לְטַלֵּט אֶת עֲצָמָהּ מִחוּץ לְיַבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנֶּה שֶׁבְּזֶה שֶׁתִּהְיֶה עֲסוּקָה עִם שְׂאֵר הַבְּנוֹת לְהִיּוֹת לְעֶזֶר לְהַמּוּרוֹת, כֶּכָּה זֶה לֹא יִשְׁעַמֵּם אוֹתָהּ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת הַנְּשִׁים, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְצְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה בְּמָה שֶׁרַק יְכוּלִים, בְּמִלָּה טוֹבָה וּבְעֵדוּד וְכוּ' וְכוּ', וְהִיא טוֹב מָאד, אִם הִיוּ יְכוּלִים לְאַרְגֵּן אֶת הַבְּנוֹת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, שֶׁתִּלְכְּנָה לְעֶזֶר לְאִשָּׁה שֶׁצְרִיכָה

אֲשֶׁר כ' תשצח בנחל רפא

עזר, וְזֶה יְהִי קִדּוּשׁ ה' גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְכֵן הַבְּנוֹת לֹא תִלְכְּנָה בְּטֹל וְשׁוֹכְבוֹת וְכוּ', אֲלֵא עוֹד תִּקְיָמְנָה מִצְוַה גְּדוּלָּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד וְתִצְאוּ מִהַחֲבוּבוֹת, וְתִדְעִי, שְׁבַעְלֶךָ יָבִיא חֲזָרָה מִתְּנוּת גְּדוּלוֹת מִרְבְּנוּ ו"ל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל נוֹתֵן מִתְּנוּת לְכָל מִי שֶׁבָּא אֵלָיו, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ו"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עַל בְּנֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁלִבְנֶךָ ... תְּהִיָּה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁיִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמִּנִּיחַ תְּפִלִּין — זוֹכָה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מֵד.), וְעַל-יְדֵי שְׁיִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, יְהִיָּה לְבוֹ נִכּוֹן וּבָטוּחַ, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְכֵן אֶת תְּשׁוּבָתִי לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וּבִעֵת הַדְּלָקַת גְרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל רְפוּאָת בְּנֶךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר לָךְ, שֶׁהֵבֵן יְהִיָּה בְּרִיא, וְתִבְשָׂרִי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא לְהַמְשִׁיךְ לוֹמֵר אֶת פְּרָקֵי הַתְּהִלִּים, כִּי בּוֹדְאִי תְּפִלָּתְךָ נִשְׁמַעַת בְּשָׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שְׁתַּצְלִיחִי, וְתִבְשָׂרִי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תשצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְבִדָּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
אִיזוֹ אוֹת בְּאִיזוֹ מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בְּבֵית שְׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִין
לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְהַדְּלִיק שֵׁשֶׁה גְרוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּבְעֵת הַדְּלָקָה
הַגְּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת
הַדְּלָקָה גְרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצוֹת בְּשָׁמַיִם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם, שְׁכַלְס יִצְלִיחוּ לְהִתְחַתֵּן, וְיִתְגַּשְׁמוּ
רְצוֹנָם, וְתִהְיֶה רַק שְׂמֵחָה שְׂרוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם הַשָּׁנָה הַנִּכְנָסֶת עֲלֵינוּ
לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וּחְתִימָה טוֹבָה...

כ' תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת
בְּשֵׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל. וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי לְהַרְבּוֹת
בְּצַדִּיקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ זֶרַע שֶׁל קַיְמָא, וּבְעֵלְךָ יִצְלִיחַ בְּכֹל
הַעֲנִינָיִם. וּכְדָאִי שְׂתַעֲסָקִי בְּכֹל יוֹם בְּמַצּוֹת צְדָקָה, לִילָךְ לְקַבֵּץ אֲצִל
הַנְּשִׂיִם צְדָקָה, וּלְהַפְקִיד אֶת זֶה בְּ... כִּי הַכֶּסֶף הַזֶּה הוֹלֵךְ לְעִנְיֵי אֲנָשִׁי

אָשֶׁר כ' תתא — כ' תתב בַּנְחַל רפג

שְׁלוֹמֵנוּ וְלַתְּלַמּוּד תּוֹרָה וְלְבֵית־הַסֵּפֶר שֶׁל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיַעֲזֹר לָךְ
הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּזֶה.

פֶּה תִקְבְּלִי רְצוּף כַּמָּה מִכְתָּבִים לְאֵלֹו שֶׁכָּתְבוּ לִי, וְתִמְסְרִי לָהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים־וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְלֵא מִשְׁאַלוֹת לִבְךָ לְטוֹבָה, וְתַהֲיֶה לָךְ שָׁנָה
טוֹבָה וּמְתוֹקָה, וְיִתְגַּשְׁמוּ כָּל מִשְׁאַלוֹת לִבְךָ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק שְׁשֵׁה גֵרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת־קֹדֶשׁ, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת
הַדְּלָקַת גֵּרוֹת כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת
בְּעֵת הַדְּלָקַת גֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצוֹת בְּשָׂמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים־וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִחִיו.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְכֶם
הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי
רַב הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן מִפְּנֵי שְׂאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְנִיחַ תְּפִלִּין —
זוֹכָה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מ.ד.).

תְּדַלִּיקי לְכָבוֹד שְׁבַת־קֹדֶשׁ עֲשֶׂרָה גֵּרוֹת, וּבַעַת הַדְּלָקָת הַגֵּרוֹת
לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שִׁישְׁלַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, כִּי הַתְּפִלוֹת
שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בַּעַת הַדְּלָקָת גֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצּוֹת בְּשָׂמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נְצִיבִים־וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא,
שִׁיתְמַלְאוּ כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וּמִי
שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד — מְצַלִּיחַ (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'), עַל־כֵּן
תִּרְאוּ וְתִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְאֵל תִּרְיָבוּ בֵּינֵיכֶם, וְהַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא יִמְלֵא אֶת מִשְׁאָלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי
בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם, וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

כ' תתד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂאֵת
נֹתַנְתְּ הַרְצָאוֹת לְנָשִׁים, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכְּרֵי לְהַחְזִיר אֶת
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, וּבְזָכוֹת זֶה יִמְלֵא הַנְּיָ"ה לְךָ
מִשְׁאֵלוֹת לְבָרְךָ לְטוֹבָה, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מִשְׂמַחוֹת.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל תְּשַׁבְּרֵי מִשׁוֹם
דְּבָר, כִּי זֶה זָכוֹת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מֵאֵד לְקָרֵב אֲנָשִׁים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וּכְתִיבָה
וּחְתִימָה טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נֶצְבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְבִדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, כִּי כָּל הַפְּתוּדִים שְׁיֵשׁ לְאָדָם בְּבֵית,
הֵם מְפַנֵּי שְׂאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת עַל הַדְּלֵת.

תְּשַׁתְּדֵלִי לְהַדְלִיק שְׁבַעַה גְּרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּבַעַת הַדְּלָקָת
גְּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׁיִסִּיר מִמֶּךָ כָּל הַפְּתוּדִים.

נָא וְנָא תְהִי שְׂמֵחָה וְעֲלִינָה, שְׁעוֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְהוֹלִיד בֶּן, אֶת צְרִיכָה תְמִיד לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם הַזֶּה, וְלֹא לְבָכוֹת יוֹתֵר מִדָּאִי.

תְּשִׁמְרֵי מְאֹד מְאֹד לֹא לָרִיב עִם בְּעָלְךָ, כִּי הַמְרִיבוֹת בְּבֵית
 גּוֹרְמוֹת כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵית. וְעַל-כֵּן תְּשַׁתְּדְּלֵי מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר
 אֶת בְּעָלְךָ, וְלֹא לָרִיב אִתּוֹ, וְאִז תְּצַלִּיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְתַהֲיֶה לָּךְ שָׁנָה טוֹבָה
 וּמְבֹרָכָת, וּתְבַשְׂרֵי לִי רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר נְצִיבִים-וְיֵלֶךְ, כ"א אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אִךְ מִחַמַּת טְרָדוֹתֵי הַרְבוֹת, וּבִפְרָט
 שְׁהִייתִי בֵּין כֶּף פְּעָמִים בְּאוֹמֵן, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

בְּעֵינַי כָּל הַבְּלוּלִים שְׁלָךְ, לְדַעֲתִי, כְּדָאִי לָךְ לְהַתְעַמֵּק הַרְבֵּה
 בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ב, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
 לְגַמְרֵי אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז יֵלֶךְ לָךְ הַכַּל כְּסֻדְרָן, כִּי מֵה שְׁאִין הוֹלֵךְ
 לְאָדָם כְּסֻדְרָן הוּא מְפַנֵּי שְׁעֵדִין הוּא רוּצָה אֵיזָה עֵינַי בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ
 וְכוּ', וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִרְצָה
 שׁוֹם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן קעז): וּכְשֶׁאָדָם מְסַתְּפֵק וּמִתְרַצָּה בְּרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק
 כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוּצָה, אִזִּי מְמַלִּיךְ מִלְכוּתִיָּה, הוּא מְמַלִּיךְ אֶת
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל עֲצָמוֹ, כִּי הָאָדָם צְרִיךְ לְבַטֵּל אֶת רְצוֹנוֹ אֱלִיו
 יִתְבָּרַךְ, וְאִז הַכַּל הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדְרָן, וְזוֹהֵי הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם

— לְבַטֵּל אֶת רְצוֹנוֹ אֶל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּכְבָר אָמַר הַתְּנָא הַקְדוֹשׁ: בְּטַל אֶת רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שְׂיִבְטַל אֶת רְצוֹן אַחֲרִים מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ (אבות ב, ד); וְאָמַר הַחֶכֶם: מִי שֶׁמְתַקֵּן מֵה שֶׁפִּינּוּ לְבִין הַבּוֹרָא, יִתְקַן הַבּוֹרָא מֵה שֶׁפִּינּוּ לְבִין בְּנֵי אָדָם, כִּי הֶעֱקַר לִהְיוֹת בְּטַל וּמִבְטָל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִז הוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסֻדְרוֹן, וְעַל גְּקֻדָּה זו צְרִיכִין הַרְבֵּה לְעַבֵּד, כִּי זֶה לֹא בָּא לְאָדָם בְּקִלּוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! לְדַעְתִּי, מְקוֹמְךָ הוּא בִּיבְנָאֵל, וְשֵׁם תְּצַלִּיחַ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.
אֲנִי מְקַנְהָ לְרֵאוּתְךָ בְּאוֹמֵן.

הַמְּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַת נְצִיבִים-וַיְלָךְ, כ"א אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְאִין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַחַיּוֹת וְהַמְּשִׁיבַת נְפֶשׁ שְׂיִשׁ לִי מִכָּל מִכְתָּב מִמֶּךָ, וְשִׂאֲתָה מִבְּשׂוּר לִי בְּשׂוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל אַתָּה נִכְנָס עֲכָשׁוּ בְּדִירָה מְרוּחַת, יַעֲזוּר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ פֶּה טוֹב, וְתוֹכָה מִפֶּה לְצֵאת וּלְבִנּוֹת כְּבָר בֵּית מִשְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכְרוֹת אֲצֵל אַחֲרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וּבְפֶרֶט עִם הַתְּלִמִּידִים, וּכְדַאי מְאֹד שֶׁתְּסַבִּיר לְתִלְמִידִים, שְׂאֲסוּר לְפַגֵּעַ בְּאַחֲרִים,

אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חַמּוּר מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בֵּהֶם מִדַּת הַחֶסֶד, אֲשֶׁר
אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִמִּדַּת הַחֶסֶד, וְכַפִּי שְׁאֵדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת
הַחֶסֶד, בֶּן מֵאִיר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֶסֶד, וְלִהְפוּךְ — אִם הוֹלֵךְ
בְּדַרְךְ רְשָׁעוֹת, גַּם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹלֵךְ עִמּוֹ בְּדַרְךְ מִדַּת הַגְּבוּרָה
וְהַדִּין, וְאִזּוֹ סוֹבֵל מֵה שְׁסוֹבֵל. וְעַל בֶּן צָרִיכִין לְהַחֲדִיר מִדַּת הַחֶסֶד
בְּתַלְמִידִים, כִּי אֵין זֶה דַּרְךְ לְהַעֲלִיב אוֹ לִפְגַּע אוֹ לְזַלְזֵל בְּמִישָׁהוּ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ"א אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲזִיחַ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ אֶת
מִסְתַּדְרֶת עִם הַבְּנוֹת וְלוֹמְדַת אֶתְּךָ, וְאֵין אֶת מְבַלְבְּלַת מִשׁוּם דְּבָר, בֶּן
צָרִיךְ לְהִיּוֹת, אֶת צָרִיכָה הַעֲקָר לְדָאג בְּשִׁבִיל הַכֹּתֶה שְׁלָךְ וְלֹא יוֹתֵר.
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שְׁבָאוּמֵן הִנֵּה דִין, שְׁתַּמִּיד הַצְּלִיחַ בְּעַת דִּין
תּוֹרָה, וְשִׁאֲלוּ אוֹתוֹ: בְּמָה סוֹד הַצְּלַחְתָּךְ? עֲנֵה וְאָמַר: בְּדַרְךְ כָּלֵל
דִּינִים אֲחֵרִים מְשַׁתְּדָלִים לְהַשְׁמִיץ אֶת זוּלָתָם, אֲנִי כֹל עֲנִינִי הוּא רַק
לְהַצְדִּיק אֶת עֲצָמִי, וְאֵינִי מְשַׁמִּיץ אֶת אֶף אֶחָד, וְזֶה סוֹד הַצְּלַחְתִּי.
וּבְאֵמַת זֶה נִקְדָּה מְאֹד טוֹבָה בַּחַיִּים, לְהַשְׁתַּדֵּל רַק לְחִזּוֹק וְלֵאמֹךְ אֶת
נִקְדָּתוֹ, וְלֹא לְהַשְׁמִיץ אֶת זוּלָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד.
וְלִכֵּן תַּלְכִּי בְּדַרְךְ זֶה, וְאִזּוֹ תַּצְלִיחִי כֹל יְמֵי חַיִּיךָ. וּבִפְרָט בְּעִנְיָן לַמּוֹד
עִם הַבְּנוֹת, הַעֲקָר שְׁצָרִיכִין לְהַכְנִים בְּהֵן הַרְבֵּה דַּרְךְ אֶרֶץ, כִּי דַּרְךְ
אֶרֶץ קְדָמָה לְתוֹרָה, וְאִם יֵשׁ דַּרְךְ אֶרֶץ — יֵשׁ כְּכֹר הַכֹּל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי

אָשֶׁר כ' תתט בְּנַחַל רפּט

מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ לַכֹּנֶס בְּדִירָה הַיּוֹם, וַיִּתְרַחֵב לָכֶם
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּיָדַי אֶתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, שְׂתַעֲבְרֵי אֶת הַהַרְיוֹן
בְּקִלּוֹת, וְתִלְדֵי בְּנֵקֶל.

כ' תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְצֻבִים-וַיִּלָּךְ, כ"א אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל תְּלִמִּידֵי יְשִׁיבַת
"בֵּית שְׁלֵמָה" שְׂיַחֲיוּ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם בְּבִקְשָׁה אִישִׁית, שְׂתַפְסִיקוּ לְרִיב
בֵּינֵיכֶם, וּמְכַל שְׂכָן וְכֹל שְׂכָן לֹא לְרַדְף אֶת הַבְּחוּר ... גְּרוּ יְאִיר, אִינִי
יודֵעַ לָמָּה הִלְבַּשְׁתֶּם עֲצָמְכֶם עָלָיו, אִם מֵצַד קִנְאָה וְכו', וְאִם מֵצַד
שְׂנֵאת חָנָם וְכו', עָלֵי לְהִזְהִיר אֶתְכֶם, אִם לֹא תַפְסִיקוּ עִם הַשְּׂטִיּוֹת
שְׁלָכֶם לְרַדְף אוֹתוֹ, אִזְּ אֲצַטְרֶךְ לְשַׁלַּח הַחֹצֵה אֶת זֶה שְׂמֵרְבִיץ
וּמִתְנַקֵּם בּוֹ. פְּלֵא גְדוֹל אֲצִלִּי, אִיךָ תִּהְיֶה אֲצִלְכֶם מִדַּת הַרְשָׁעוֹת לְרַדְף
אֶת חֲבָרְכֶם, אֲשֶׁר מָאד מָאד הִזְהִירוּנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים לְהַחֲזִיק
וְלְרוֹץ וְלְרַדְף אַחֵר הַשְּׁלוֹם בֵּין הַתְּלִמִּידִים. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם
מָאד מָאד, שְׂתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לֹא לְרַדְף אוֹתוֹ, אַחֲרַת
אֲצַטְרֶךְ לְנַקֵּט אֲמָצְעִים מָאד חֲמוּרִים נִגְדְּכֶם וְתַתְחַרְטוּ. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ
אֶתְכֶם מָאד מָאד, שְׂתַפְסִיקוּ כָּבֵר עִם הַיְלָדוֹת וְהַקְּטָנוֹת לְרַדְף
בְּחוּרִים, וְאִנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְיִתוּ אוֹתִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

נָא וְנָא רְאוּ לְכַתֵּב לִי כָּל אֶחָד מִכֶּם מְכַתֵּב בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל,
וְלִשְׁלַח אֵלַי בְּאוֹמֵן.

כ' תתי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ"א אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמַי בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז בְּעִבּוּדְתָךְ עֲבוּדַת
הַקֹּדֶשׁ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר. צְרִיכִין מְאֹד
מְאֹד לְדַאֵג בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים בְּעֵת שְׁנֵהֲיָהּ כְּלָנוּ בְּאוֹמֵן, מִה יַעֲשׂוּ שְׁלֵא
יְבַלְבְּלוּ וְכו' וְלֹא יִתְבַּטְּלוּ וְכו', וְלֹא יִלְכוּ שׁוֹכְבִי וְכו'.

... צְלִצֵּל אֵלַי, שְׁיֵשׁ לוֹ בְּעִיּוֹת רְצִינִיּוֹת בַּכֶּתֶה מ... כִּי מְצִיּוֹקִים
מְאֹד מְאֹד לְבָנוּ וּמְרַבִּיעִים לוֹ, עַל-כֵּן אֶתְּךָ צְרִיף לְלֶכֶת בְּיַד קָשָׁה
אֲתָם, וְלְהַסְבִּיר לָהֶם, כִּי לֹא יִתְכַּן שְׁתַּהֲיֶה חֲצֵפָה וְעִזּוֹת בְּיִשִּׁיבָה, וְאִם
לֹא יִשְׁתַּפְּרוּ, יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְשִׁלַּח אוֹתָם לְטְבִרְיָה, בְּוֹדָי צְרִיכִין
לְעֲשׂוֹת בְּחֻמָּה, כִּי הֵם כְּבוֹר בְּגִיל אֲרַבְע־עֶשְׂרֵה חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה,
וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה כְּחֻמָּתְךָ לְחֻנְכֶם כְּרֵאוּי, וְכֵן לְהַסְבִּיר לָהֶם שְׁאִסּוּר
לְהֲצִיָּק לְזוּלָתוֹ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִתְרָאָה בְּאוֹמֵן, וּנְדַבֵּר יוֹתֵר
הַרְבֵּה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ...

כ' תתיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ"א אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אָשֶׁר כ' תתיב בְּנַחַל רצא

רְאֵי לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יִזְיֹז אוֹתָךְ מֵעֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת־הַקֹּדֶשׁ, וְתִמְשִׁיכִי לְנַהֵל אֶת הָעֲנִיָּנִים. וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְסוּף פֶּל סוּף אַחַר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב, שְׁנֹזְכָה לְטוֹב הַנְּגַלָּה וְהַנֶּרְאָה.

הַעֲקָר שֶׁתַּחֲזִיקִי מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, כִּי זֶה הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק לְהַתְּחַזֵּק, וְעַל־יְדִי־זֶה מְצַלִּיחִים בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַשְׁבֵּר.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ...

כ' תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים־וַיִּלָּךְ, כ"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב פֶּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ. תֵּאֲמִין לִי, יְדִי, שְׂאִין בְּפִי דְבוּרִים לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל הָעֲנָן שֶׁל הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּבְאַמַּת כֹּל הַהִמְשָׁךְ וְהִירָשָׁה שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל תְּלוּי רַק בְּזֶה — כְּפִי שְׂזוּכִים לְהַדְפִּים וְלְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵי ו"ל. וְעַל־כֵּן אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרִּי חֻלְקָךְ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּזֶה, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם רִשְׁע שְׁבַעוּלָם יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, אֵתָה תִמְשִׁיךְ לְהַדְפִּים, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא לְרְאוּת עוֹד בְּמַפְלְתָם שֶׁל רִשְׁעִים הַרוֹצִים לַעֲשׂוֹת לִי הָרַע, וְלֹא יַעֲלֶה מְזַמְתָּם לְהַצִּיר לִי.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כֹּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, אֲנִי יוֹדֵעַ כַּמָּה קָשָׁה לָךְ הַהַדְפָּסָה, וְכַמָּה בָּא לָךְ כֹּל דָּבָר בְּמִסְרִוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, כִּי אֲנִי עוֹסֵק בְּזֶה כְּכֹר שְׁלִשִׁים שָׁנָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעֵד שְׂיִוצָא סִפְרֵי לְאוֹר, יוֹצֵאת הַנְּשִׂמָה מִהַגּוֹף בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים

נגלים שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא, כי העקר הוא ההתחזקות, ובפרט מי שעוסק בצרכי צבור, עליו להתחזק יותר ויותר, ולא להתפעל מכל ריק ופוחז, רק להתחזק מעמד, ושום דבר שבעולם לא ישבור אותו. ותקח את דברי אלו ברצינות הכי גדולה, כי איך שהוא ומה שרק יהיה, אף אחד בעולם לא יוכל לשבר אותי, כל זמן שנשמתי תהיה באפי אֶזְכָּה לחבר ספרים, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך על־פי דעת רבנו ז"ל, כמו שגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל בלי שום חכמות והשכלות כלל. ועל־כן ראה להמשיך ולהדפיס, ולא להתפעל משום ברִיה שבעולם. ואני מבטיח לך הבטחה חזקה בעדות הקדוש־ברוך־הוא, שעוד יכנס לך שפע כזה, שאין אתה יכול לתאר ולשער כלל מרובי השפע שיכנס לך, ותצא מכל צרותיך וחובותיך; כי באמת כל הספרים הם רק מגלים את אמתת מציאותו יתברך, ואין לנו שום אינטרס עצמי כלל, רק לגלות ולחזק ולאמץ לכל את עצות רבנו ז"ל, ורק זו היתה כל כונתי עם הספרים, ואני בטוח שהקדוש־ברוך־הוא לא יעזב אותי, כמו שלא עזב אותי עד עכשו, לא יעזב אותי כל ימי חיי.

ועל־כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיה בחלישות הדעת, ואני יודע היטב היטב שברון לבך וכל מה שעובר עליך בכל ספר וספר, עד שאתה רואהו יוצא לחוץ, בשביל זה אמרתי לרוץ שורותים אלו אליך, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא לשמע ממך תמיד רק בשורות משמחות, ותבשר לי על הצלחתך התמידית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתיג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים וזלך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַצִּיָּק וְכֵן תְּשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל כָּל הַצִּיָּקִים
שֶׁשְׁלַחְתָּ בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! כָּל הַפְּסָף קָדַשׁ בְּעֵבוֹר הַחֲזָקָה
בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת שְׁלֵנוּ בִּיבְנָאֵל, וּפְהָ תִקְבַּל סֵפֶר הַשָּׁנָה, שֶׁיֵּצֵא לְאוֹר
בְּקִיץ הַזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֶׁתְּךָ וּבְעַד יְלָדֶיךָ, שֶׁיְהִי לָךְ
הַרְבֵּה נַחַת מֵהֶם, וְתוֹפָה לְגַדְלָם בְּנִקְלָה. וְאֲנִי נוֹסֵעַ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן אֶל
צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וּבּוֹדְאֵי אוֹפִירָךְ שֶׁם לְטוֹבָה, וְיַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּתְקַבְּלֶנָה תְּפִלוֹתֵינוּ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְנִלְךָ, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין לָךְ מִשְׁגַּאֵת גְּדֹל הַשְּׂמִחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאַתָּה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת
שֶׁל בֵּית רַבֵּן אֶצְלָנוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ
בְּעֵבוֹדְתְךָ עֲבוֹדַת-הַקְדָּשׁ, וְתַחֲדִיר בָּהֶם יִרְאֵת שְׂמִים וְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
כִּי זֶה יְסוּד גְּדוֹל, כִּי כְּפִי הַהֲתַחֲלָה — בֵּן הוּא הַהֲמִשְׁךְ, וְצָרִיכִים
לְהַחֲדִיר אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּיַלְדִים עוֹד מִגִּיל אֶלֶף-בַּיִת, וְכֵן הָיוּ
נוֹהֲגִים צְדִיקִים לְלַמֵּד עִם כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הָא"ב, לְתַן לָהֶם הַסֵּדֶר
לְמִשְׁל: א' — יֵשׁ לָהּ רֶגֶל לְמַעְלָה וְרֶגֶל לְמַטָּה, הֵינּוּ שֶׁאֵפְלוּ אִם
רֶגֶל אַחַת כָּבֵד לְמַטָּה, אֲבָל עִם רֶגֶל אַחַת לְמַעְלָה, כְּמוֹ-כֵן בְּאֵלֶיךָ יֵשׁ
שְׁתֵּי יָדִים: יָד מְקַבֶּלֶת וְיָד נוֹתֵנָה, בְּיַד אַחַת מְקַבְּלִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וּבְיַד הַשָּׁנִיָּה צָרִיכִים לְתַן צְדָקָה, וְכֵן בְּכָל הָאוֹתִיּוֹת לְהַרְבּוֹת
בְּהַסְבְּרִים, וּלְהַחֲדִיר בָּהֶם אַמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְתִדַּע מָה שֶׁנֶּשְׂאָר בְּתוֹךְ

הַיְלָדִים חָקוּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלִבּוֹתֶם, וּבִפְרֹט שְׁצָרִיכִים לְלַמֵּד עִמָּהֶם כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִיא חֲמוּנָה שְׂבַח־מִוְרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְשִׁינְשָׁקוּ יְדֵי אָבִיהֶם וְאִמָּם אֶת הַיָּד בְּכָל לַיִל שְׂבָת, וְזוֹ מִצְוָה גְדוֹלָה, וְכֵן נִשׁוּק הַמְּזוּזָה וְכַדוּמָה כָּל פֶּרֶט וּפְרֹט שְׁלוֹמֵדִים עִם יְלָדִים קִטְנִים, זֶה מֵה שֶׁנִּחְקַק בָּהֶם, וְזוֹ מִצְוָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּרַכְּךָ וּתְבַשֵּׁר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְהִתְבוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי מְלַמֵּד צָרִיךְ לְהִתְבוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַצְּלָחַת כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִידָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לּוֹ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וְתִדַּע שֶׁאֵלּוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁאַתָּה לּוֹמֵד עִמָּהֶם, הֵם הֵם שֶׁרָשׁ נִפְשָׁךְ, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה נֹכַח לְהוֹסִיף לְכָל הַמְּלַמְדִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תתטו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, וּבִפְרֹט שֶׁאַתָּה מוֹסֵר אֶת נִפְשָׁךְ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, בְּעֵבֹר הַמְּלַמְדוֹת, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קֶשֶׁה, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יֵשׁ לָךְ עֵסֶק פֶּה עִם נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְיָדָי כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִידָה הוּא מְשַׁרְשׁ נְשֻׁמָתְךָ, וּבְזֶה שֶׁתְּחַדִּיר בּוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַלְמֵד עִמּוֹ תוֹרַת הַיּוֹנִי"ה יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, בְּזֶה יִהְיֶה לָךְ תְּקוּנָה נִפְלְאָה וְנוֹרָא מְאֹד, וּמְלַבֵּד זֹאת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לָךְ שִׁפְעוֹ כְּפֹל. וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה נֹכַח

אֲשֶׁר כ' תתטז בנחל רצה

להוסיף למלמדים כהנה וכהנה, ותהיה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

נא ונא ראה להתבודד עצמך עמו יתברך בכל יום ויום, כי מלמד צריך להתבודד עצמו בכל יום עמו יתברך, ולבקש על כל תלמיד ותלמיד, וזה עקר הצלחת המלמדים הטובים, שמתבודדים עצמם, ומבקשים ומתחננים ממנו יתברך על כל תלמיד ותלמיד, ועל ידי-זה זוכים להצלחה נצחית, הצלחה שאין לתאר ולשער כלל.

נא ונא ראה לשמח ולשמח את אשתך ואת ילדיך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להרחיב את ביתך, ולא תפגס בחובות, אלא יבוא לך שפע גדול מאד. ובפרט שאנחנו נוסעים עכשו אף ציון רבנו ז"ל, שם יכולים לפעל אצל רבנו ז"ל כל מה שצריכים, אם רק מתעקשים בתפלה ובקשה, כי בתפלה ובקשה צריכים להיות עקשן גדול, ועל-ידי-זה מצליחים.

ראה להתחזק ולחזק את כל אנשי שלומנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך מאד.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

כ' תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אף ידי ה'קדוש לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי הקדוש! אין מלים בפני להודות לך על כל החסד חנם שעשית עמדי, שנהיית מלמד תינוקות, אשר דבר זה

מאד מאד חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא, עד שדָרְשׁוּ: "מִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכֹכְבִים" — אלו מלמדי תינוקות (בבא בתרא ח:), ומאד מאד שִׁמְעֵתִי שְׂבָחִים רַבִּים מִהַהוֹרִים עֲלֶיךָ, וְעַל־כֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְשׁוֹם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתַדַּע, שֶׁכָּל הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לַכְּתֹה שְׁלָךְ — תִּקְבַּל בְּקִרְוֹב, כִּי רַק עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מִתְאַרְגְּנִים, וְאֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יִחְסַר לְךָ שׁוֹם דָּבָר, וְכֵן בְּעֵינֵי הַמְּשֻׁכָּרוֹת, תִּאֲמִין לִי, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה לְךָ בְּהִרְחֵבָה גְדוֹלָה, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, כִּי אֲנַחְנוּ מִשְׁתַּדְּלִים מְאֹד שְׂיִהְיֶה רַק טוֹב לַמְּלַמְדִים.

נָא וְנָא רָאָה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל כָּל תְּלָמִיד וְתְלָמִיד, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַתְּלָמִידִים, כִּי רַק עַל־יְדִי־זֶה תִּצְלִיחַ. וְכֵן הָיוּ נוֹהֲגִים הַמְּלַמְדִים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֹנּוּ, שֶׁהָיוּ מִתְפַּלְּלִים עַל כָּל תְּלָמִיד וְתְלָמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם הַצְּלָחָה עִמָּהֶם, כִּי בְּאַמַּת אֱלוֹהֵי הַתְּלָמִידִים הֵם מִשְׁרָשׁ נִשְׁמָתְךָ, וּבְנֹדָאֵי לֹא בַחֲנָם אַתָּה מְלַמֵּד עִמָּהֶם, וְתִחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שֶׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה עִם הַתְּלָמִידִים, וְתִחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ וְאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל־יְדִי־זֶה יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַמְּאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיִלְךָ, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ר' ... גְּרוֹ יְאִיר.

מַה אֲמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדִל

האֵהָבָה שֵׁישׁ לִי אֵלַיךָ, וּבִפְרֵט בְּזֶה שְׂאֵתָה מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ לְלַמֵּד עִם הַיְלָדִים תּוֹרַת הַקְּדוּשָׁה, וְאַתָּה מַחְדִּיר בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד שֶׁל מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבּוֹן, לְלַמֵּד עִם הַתְּלִמִּידִים אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׂמִכְנִיסִים בְּהֵילָדִים, זֶה קָרָן קִיּוּמָה לְעוֹלָם וָעֶד, וְהַפְּרוּת הוּא אוֹכֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי אֱמוּנָה מְצַלְחִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה יוֹעִיל לַתְּלִמִּידִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַרְבּוֹת בְּסִפּוּרֵי צְדִיקִים, שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם אֱמוּנַת חַכְמִים, וְתִלְמַד עִמָּהֶם הַרְבֵּה "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְחֲמֵשׁ וְהֶלְכָה, כִּי יְלָדִים מְקַבְּלִים כָּל דְּבָר קָטָן שֶׁהַרְבִּי אוֹמֵר, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהַחְדִּיר בְּהֵילָדִים רַק אֱמוּנַת חַכְמִים, וְזֶה יוֹעִיל לָהֶם לְאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת טו): "וַיֵּאֱמִינוּ בַּהוֹיָה וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ", כִּי עָקֵר הָאֱמוּנָה זֹכִים עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְבַּל הַשָּׁנָה מִשְׁפָּרַת מְכַבֶּדֶת, כִּי אֲנִי חֲנֻנוּ עִכְשָׁו בַּתְּחִלַּת הַהַתְאַרְגְּנוּת, אִךְ אֲנִי מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁיְהִי לָנוּ תְּקִיבִים לְשֵׁלֶם לְהַמְלִמְדִים, וְנִצְלִיחַ דְּרַכְנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵינְךָ אֵתָה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הָאֵהָבָה שֵׁישׁ לִי אֵלַיךָ, שְׂאֵתָה מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוּר הַיְלָדִים,

ומלמדם תורה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שתורה רב נחת מילדיך ותגדלם בנקל.

העקר תחדיר בהם דרך ארץ, פי דרך ארץ קדמה לתורה, פי זה היסוד והעקר שצריכים להחדיר בהילדים — אמונה בו ותורה ואמונת חכמים, ועל-ידי-זה תצליח בדרךך, ותשתדל שיחזרו הרבה על "ספר-המדות".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך כל ימי חייך, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך בתיבה וחתומה טובה...

כ' תתיט.

בעזרת השם ותבונתך, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף מכתבים לכל המלמדים, וכן מכתב לתלמוד תורה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתכף-וימיד אחר ספות אני מדפיס "ספר-המדות" עם אותיות גדולות מאד כמו סדור, ולחלקם לכל התלמידים כשאני בא, כדי שיוכלו לחזור בזה כל התלמוד-תורה וגם הבית-ספר, פי המדות הן יסוד היתהדות, וצריכים להחדיר מדות טובות בהילדים בעודם קטנים. העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל, ותשתדל שהשביע שאנחנו נהיה באומן, שיהיה להם איזה עסק לעסק או לכתב משהו, ותבטיחם פרסים, ואני אתן לך את הכסף לקנות להם, שיחברו איזו מחברת בתיבה, כף שיהיו עסוקים, ואולי להעתיק מ"ספר-המדות" או כדומה, העקר שיהיו שלא ילכו בטל, וזה סובב יותר על הגדולים, כגון תלמידי ר' ... ותלמידי ר' ... וכו', באפן שתראה

אֲשֶׁר כ' תתכ בַּנְּחָל רצט

אחר־כֵּן, אם הם עסוקים, פי צריכים מאוד מאוד לשמר, שְׁהִלְדִים לא יסתובבו השבוע הזה בחוץ, ואני מקנה שתוכלו לסדר להם מנגן על ראש השנה, באפן שהנשים תשמענה תקיעת שופר, ולא תצטרקנה ללכת למקום אחר, וצריכים לעשות אילו פעולות לזה, אולי כדאי שגיסך יצטרף לראש השנה ליבנאל, ועוד כמה אנשים שיבואו אורחים, וכך יהיה להם מנגן בטוח.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח תמיד דרכך.

אני יוצא מכאן ביום ראשון, ומגיע לאומן ביום שני לפנות ערב.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

כ' תתכ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים־וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את ההודעה מ... שאתה זקוק מאוד לכסף, אם יש לך איזה אפן ללוות ארבע־מאות דולר באפן שאשלם את זה באומן, תעשה כן, כי כבר אינו בכדי שיעשה, שיעה הכסף לארץ.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותשואות חן לך על כל העזר שעזרת לי הקיץ. תאמין לי, שכל יום ויום רציתי לכתב לך, אף לא יצא לי מרב טרדוטי ובלבולים שיש לי מעסק הרבים, אבל שמעתי מכל ההורים, שהיו כלם מרצים ממך, איך נהלת את הקיטנה, ובודאי מגיע לך השכר, ואין אתה צריף לבקשו, אני הייתי צריף להביא לך את זה עוד קדם, אף כף נסתבב, פי מכל מקום היה בדעתי לבוא לארצנו הקדושה, ובין כף הייתי כבר

ש אָשֶׁר כ' תתכא בנחל

פְּעָמִים עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא אֶסְתַּעֲיָא מִלְתָּא, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה
יְכוֹל לְלוֹזֹת אֶצְל מִיִּשְׁהוּ, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם אֶת זֶה בְּאוּמָן.

רְאֵה שִׁיְהִיָּה נָקִי לְמַעַלָּה הֵיכָן שְׂאֵתָה יִשְׁן, וְכֵן תִּשְׁמַר מְאֹד עַל
הַנְּקִיּוֹת שֶׁל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְתִצְרַף עִמָּךְ אֶת ... שִׁיעוֹר לָךְ לְנִקּוֹת אֶת
הַמָּקוֹם, שְׁלֹא יִהְיֶה, חֶס וְחִלְיָלָהּ, מְזוּנָח וְלֹא נָקִי וְכוּ' וְכוּ', כִּי עָקֹר
כְּבוֹד בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הוּא הַנְּקִיּוֹת, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל
נְקִיּוֹת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְעַל הַסֵּדֶר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִּהְיֶה
לָךְ כְּבֹד דִּינָה מִשְׁלָךְ, וְתִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב מְאֹד, וּבְיָדָאִי תִפְעַל אֶצְל רַבְּנוּ
ז"ל, אִם תִּתְעַקֵּשׁ עַל שְׂדוּף, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַשְּׂדֻכָּן הַגָּדוֹל, כְּמוֹכָא
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ב; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עִצְמָךְ
בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִבְשֹׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיָלֵךְ, כ"ב אָלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמֵּעַ הַטוֹב מִמָּךְ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְרַגֵּישׁ, וְאֵיךְ
אַתָּה מִתְקַדֵּם בְּבְרִיאוֹת. תְּרַאֶה לְכָתֹב לִי תַכְף-וּמְדִד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִּהְיֶה בְּרִיא, וְתִרְוָה רַב נַחַת מִלְּדִידֶךָ,
וְאֲשַׁתֵּף תְּהִיָּה בְּרִיאָה, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה. וְעַלְשׁוֹ נִכְנַסַת שְׁנָה
חֲדָשָׁה, שְׂתִּהְיֶה לָךְ שְׁנַת חַיִּים וְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִזְכֶּה עוֹד
לְחַבֵּר הַרְבֵּה סְפָרִים, וְתִבְשֹׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַח לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדְרֵי נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ"ב אֶלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַמּוֹרֹת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" בְּיַבְנָאֵל, הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

מָה אָמַר לָכֵן! אֵין אַתָּן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיכָה וְהַעֲנֵג הַרוּחָנִי וְהָאֲשֶׁר הַנִּצְחִי שֵׁישׁ לִי, בְּזֶה שְׂאֵתָן מִלְּמִדוֹת אֶת הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ יִרְאֵת שְׁמַיִם וְדָרֶךְ אֶרֶץ, יַעֲזוֹר לָכֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלְחָנָה בְּמַשְׁמִימָתְכֵן הַקְּדוּשָׁה, כִּי לְלַמֵּד עִם בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרַת הַיּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, זֶה מַעֲקָרֵי הַדַּת, בְּוֹדָאֵי הַכּוֹנֵה הִיא מָה שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת לְדַעַת, הָעֵקֶר לְהַחֲדִיר בֵּהֶן אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מִדּוֹת וְדָרֶךְ אֶרֶץ שֶׁהִיא קְדָמָה לַתּוֹרָה, וְצְרִיכִים לְהַחֲדִיר בֵּהֶן מִדַּת הַחֶסֶד וְהַטּוֹב, שֶׁתְּעוֹרְנָה אַחַת לַשְּׂנֵיָהּ, וּבִפְרָט צְרִיכִים לְהַכְנִיֵס בֵּהֶן מִדַּת הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד, שֶׁיַּעֲשׂוּ חֶסֶד עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִי שֶׁרַק צְרִיךְ אֵיזָה עֶזֶר שֶׁכֵּלֵן תְּהִינָה מוֹכֵנּוֹת לְעוֹר, כִּי מִדַּת הַחֶסֶד עוֹלָה עַל כָּל הַמִּדּוֹת, כִּי "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה" (תְּהִלִּים פֶּט, ג), וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּנָה אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה עִם מִדַּת הַחֶסֶד, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם חֶסֶד, מְקַבֵּל חַזְרָה חֶסֶד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לְהַכְנִיֵס וּלְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידוֹת מִדַּת הַחֶסֶד, וְשֶׁתְּעוֹרְנָה תָּמִיד לְאֵלוּ הַמְּשֻׁפָּחוֹת אֲשֶׁר צְרִיכוֹת עֶזֶר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר לָהֶן מִלְּמַעְלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֵן, שֶׁתְּצַלְחָנָה בְּמַשְׁמִימָתְכֵן וּבַעֲבוּדַתְכֵן עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ, וְתַחֲדוּרְנָה אֲמוּנָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם וְצְדָקָה וְחֶסֶד וְאַהֲבָה, אַתְּוָה וְרַעוּת בֵּינָן הַתַּלְמִידוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל תַּלְמִידֵי תַלְמוּד
תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב יִבְנְאוּל.

בְּנֵי וְתַלְמִידֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִזָּהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת
שׁוֹכְבִים, כִּי הִנֵּה נִכְנָסֶת שָׁנָה חֲדָשָׁה, תִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם קִבְּלָה חֲזָקָה
לְהִיטִיב אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, וּלְצִיַּת לְאַבָּא וְלְאַמָּא וְלְרַבֵּי שְׁלָכֶם, וּבִזְכוּת
זֶה תִּזְכּוּ לְהַצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְקַבֵּץ בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וְלַעֲנוֹת "אָמֵן יְהֵא שְׁמָה
רַבָּא" וְקִדְשָׁה וּבְרַכּוּ, וְלִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר, וּבִזְכוּת זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִמַּעוֹן
הַבְּרָכוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּתִיבָה חֲתִימָה טוֹבָה...

כ' תתכד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל כָּל הַתַּלְמִידוֹת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא", חֲסִידֵי
בְּרֶסֶלַב יִבְנְאוּל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שְׁתַּשְׁתַּדְּלֶנָּה
לְהַתְעַלּוֹת בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת, וּתְצַיִתְנָה אֶת הַהוֹרִים שְׁלָכֶן, כִּי מִצּוֹת
כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהַחֲמוּרוֹת שְׁבַחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן
ב.), וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל זֶה שְׁיִכְבְּדוּ אֶת
הַהוֹרִים וְכֵן אֶת הַמּוֹרוֹת, וְתִתְנַהֲגְנָה בְּמַדַּת הַחֲסֵד לְעוֹר אַחַת לְשָׁנִיָּה,
וְכֵן מִי שְׁצָרִיף עוֹר, תַּעֲזֹרְנָה לָהּ, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכְּיָנָה לְהַפְתֵּב וּלְהַחֲתֵם
בְּסַפְרָן שֶׁל צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוּיּוֹת.

אָשֶׁר כ' תתכה בַּנַּחַל שג

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלָנָה לְשִׁמְעַע קוֹל שׁוֹפֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָנוּ, שְׁנוּזָה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָת, וּתְבַשְׂרָנָה לִי תָמִיד בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁחָחוֹת.

הַמֵּאחַל לְכֵן כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר נִצְבִים-וַיִּלֶּךְ, כ"ב אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים וְיִרְאֵת
שְׂמִים, אֲשֶׁר זֶה אֲצִלִי עֶקֶר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ
כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְיַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְהוֹצִיא מִן
הַכַּח אֶל הַפֶּעַל כַּחֵךְ, וְתִלְמַד עִם הַיְלָדִים, וְסוּף כָּל סוּף תִּלְמַד גַּם
עִם הַמְּבֻרָגִים, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲנֵן אוֹתָךְ עִם חוּשׁ הַחֲנוּךְ, כִּי
אֲנִי רוֹאֶה מִמָּה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂאֵלוֹ דְּבָרִים מְאֹד חֲנוּכִיִּים, וּבּוֹדֵאִי
אַתָּה יְכוֹל גַּם בְּדַבְּרוּךְ לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְהַחֲדִיר תּוֹרָה וְיִרְאֵת
שְׂמִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתָךְ עִבּוּדַת-הַקִּדְּשׁ עִם הַיְלָדִים,
וּבּוֹדֵאִי תִצְלִיחַ דְּרַכָּךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ וּלְחַזֵּק אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי
עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוֹת וְיִסּוּרִין, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
בְּכֻלָּיוֹת וּבְפָרְטִיוֹת, וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר הַתְּחִזְקוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲכָשׁוּ עוֹבֵר מִה שְׁעוֹבֵר, וּבְפָרְט בְּעִנְיַן עֲרָבִים
וְכוֹי וְהַשְׁלוֹם וְכוֹי, שָׂרֵב הָאֲזַרְחִים שְׂבוּרִים וּמְבַלְבְּלִים וְכוֹי וְכוֹי, וְלֹא
יודעים מִה יֵלֵד יוֹם וְכוֹי וְכוֹי, אֲבָל בְּזֶה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֶת הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל

רַבְּנוּ ו"ל, בְּזֶה בַעֲצָמוֹ יְכוּלִים לְהַחְיֹת אֶת עַצְמָנוּ, וּבִפְרֹט שְׁאַנְחָנוּ
זוֹכִים לְנִסֵּעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ו"ל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאַנִּי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כ"ב אֱלוּל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

פֶּה תִקְבְּלִי רְצוֹף מִכְּתָב לְמִוֵּרוֹת וּמִכְּתָב לְבֵית-סֵפֶר, וְכֵן מִכְּתָב
כְּלָלִי לְנָשִׁים, שְׁמַאֲד רְצִיטִי שְׁתַּעֲשִׂי מִזֶּה שְׁכַפּוֹל, וְלִמְסֹר אֶת זֶה לְכָל
הַנָּשִׁים.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, הוּא צָרִיךְ הִתְחַזְּקוֹת יוֹצֵאת
מִן הַכֹּל. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַאֲמַת תַּצְּלִיחִי בְּמִשְׁמַחְתְּךָ
הַקְּדוֹשָׁה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְּלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד טוֹב שְׁתּוֹצִיאִי עֲכָשׁוּ מ... מֵה שְׁאֵת יְכוּלָה, וּבִפְרֹט
צִיּוֹד, כִּי הוּא צָרִיךְ אוֹתָנוּ עֲכָשׁוּ מְאֹד, וְעַל-כֵּן לֹא לְהִנָּיֵחַ אוֹתוֹ לְרַגַע,
וּבִפְרֹט בְּשִׁבִיל צִיּוֹד, וּתְבַקְּשִׁי גַם אֶת ... שְׁיִטְרֹטֵר לוֹ, וְאַנִּי מְקַנְהָ
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִהְיוּ לָנוּ הַמְּבָנִים שְׁלָנוּ, וְלֹא
נִצְטָרֵךְ לִידֵי מִתְנַת בְּשׁוּר וָדָם, וְכִי רְאֵי לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַצְּלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכז.

בעזרת השם ותבונה, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׂוֹת חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב, הַגְּרוֹת בֵּיבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלַב", הַגְּוִי"ה יִשְׂרָהּ שְׂכִינְתוֹ עֲלֵיהֶן תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן תָּמִיד.

בְּאֵתִי מְאֹד מְאֹד לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׂתַחַזְקֶנָּה אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד
בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִשָּׁה תַעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר טוֹב
וְאֵין עוֹד דְּבָר יָפֵה, כְּמוֹ שְׂמַחְזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת,
וְאַחַת עוֹזֶרֶת לַשְּׂנֵיָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ אַחֲיוֹת וְיוֹתֵר מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף
אֲנַחְנוּ גָּרִים בְּמִקּוֹם חִלּוּנִי, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים חֲזוּק וְאִמּוּץ וְעִדּוּד,
שְׂאִשָּׁה תַעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְדַבֵּר עִם הַשְּׂכָנּוֹת שֶׁלְכֵן
דְּבוּרֵי אִמּוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, כִּי בְּעוֹנוּתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל
אַחַת וְאַחַת מֵהַשְּׂעוּבֵי מֵהֵילָדִים, וְצְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת
אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה — מְלַחֵזֵק אֶת זוּלָתוֹ, וּבְזֶה
תְּלוּיָהּ הַצְּלָחַת קְהֵלְתֵנוּ, שְׂנֵהִיָּה מְאֻחָדוֹת יַחַד, וְאִשָּׁה תַחֲשֹׁב בְּמָה
אֲנִי יְכוּלָה לַעֲזֹר לְהַתְקַדֵּם וּלְפַתַח אֶת הַקְּהֵלָה, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלֶנָּה בְּכָל
מַחִיר לְהַשְׁלִים בֵּינֵינוּ, וְשִׂיְהִיָּה תָּמִיד שְׁלוֹם שְׂרוּי בְּמַעוֹנְכֶן, וּבְכַפְרֵט
עַכְשָׁו, שְׂנִכְנֶסֶת שָׁנָה חֲדָשָׁה, עֲלֵיכֶם לְהַתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד וּלְקַבֵּל עַל
עֲצָמְכֶן קְבֻלוֹת טוֹבוֹת, וְשִׂתְהִיָּה לְכֵן שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה עִם
בְּרִיאוּת, שָׁנָה עִם פְּרֻנְסָה וְעֵשֶׂר וְכָבוֹד. וְאַתֵּן צְרִיכוֹת לְדַעַת,
שְׂבַעֲלֵיכֶן נוֹסְעִים עַכְשָׁו אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה,
וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, שְׂמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְכֵן, כִּי גַם אֲצִלִּי בְּבֵית זֶה קָשָׁה
מְאֹד, עִם כָּל זֹאת עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲשׁוֹבֵן הַזֶּה — הֲרִי אֲנוּ
נוֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא הַרוֹפֵא הַגְּדוֹל, הַיְכוּל לְרַפְּאוֹת אוֹתֵנוּ
מִכָּל תַּחֲלוּאֵינוּ וְכו', וְהוּא עוֹרֵף־הַדִּין הַגְּדוֹל, שְׂיִכּוּל לַעֲמֹד לִימֵינוּ,
וְלִהְיוֹת לָנוּ סַגּוֹר טוֹב, שְׂנִנְזָה לְהַכְּתִיב וּלְהַחֲתִים בְּסַפְרֵן שֶׁל צְדִיקִים
גְּמוּרִים, בְּסַפְרֵן שֶׁל פְּרֻנְסָה וְכַלְפָּלָה, בְּסַפְרֵן שֶׁל בְּרִיאוּת, וְעַל־כֵּן אֵל

תְּהִינָה מִמְרָמוֹת וּשְׂבוֹרוֹת, שְׁאֵתָן נִשְׁאָרוֹת לְבַד, אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד יִגִּיעַ הַזְּמַן, שְׁפֹל הַנְּשִׁים גַּם-כֵּן תּוֹכְלָנָה לְנִסְעֵ אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, עַל-כָּל-פָּנִים בְּזֶה שְׁאֵתָן תִּתְאַסְּפֶנָּה בְּיַחַד, וְאִשָּׁה תִּעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, וּתְחַזְּקָה וּתְאַמְצָהּ, בְּזֶה תִּעֲשִׂינָה חֹסֵד גָּדוֹל אַחַת עִם הַשָּׁנִיָּה.

נָא וְנָא אֵל יְהִיָּה בְּלִבְכֶם עַל בְּעַלְיֶכֶן שְׁעוֹזְבִים אֶתְכֶן לְבַד עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אָנִי בְּטוֹחַ שֶׁהֵם יִשְׁפְּכוּ הַרְבֵּה דְמַעוֹת בְּעַבּוּרְכֶן וּבְעַבּוּר הַיְלָדִים. וְתֹאמִינוּ לִי, שֶׁהַתְּפִלוֹת אֲצַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עֲנִיָּן אַחֵר לְגַמְרִי, וּבְפָרֵט שִׁיתְּפַלְלוּ בְּעֵדְכֶן וּבְעֵד יְלָדֶיכֶן, וְשִׁתְּהִינָה לְכֶן יְשׁוּעוֹת, כְּדָאֵי וּכְדָאֵי הַנְּסִיעָה, וְעַל-כֵּן רְאִינָה לְהִיּוֹת לְעֲזָרָה לְבְּעַלְיֶכֶן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לְכֶן חַזְרָה כְּהִנָּה וְכַהֲנָה אֶלְף פְּעָמִים, וְתִזְכְּרֶנָּה לְרִוּוֹת רַב נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִעֲזֹר לָנוּ, שִׁתְּהִיָּה לָנוּ בַּשָּׁנָה הַזֹּאת שָׁנָה מְשֻׁשְׁגָת, וְנִצְלִיחַ לְחַנּוּךְ אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת בְּמִדּוֹת וּבְדַרְךְ אֶרֶץ, וְיִלְמְדוּ הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְתִרְוּ מֵהֶם רַב נַחַת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שִׁתְּתְּפַלְלֶנָּה בְּעֵדֵי וּבְעֵד בְּנֵי בֵיתִי וְהַיְלָדִים שְׁלִי, שְׁנִזְכֶּה גַּם-כֵּן לְהַכְתֵּב וּלְהַחֲתֵם בְּסַפְרֶן שְׁלִי צְדִיקִים גְּמוּרִים וּבְסַפֵּר הַחַיִּים, וּכְבָר אֲזַכֶּה לְבֹא וּלְגֹוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד בְּיַבְנָאֵל, וְנִזְכֶּה לְרֹאוֹת אֶת פְּרִיחַת קְהֵלְתָנוּ וּבְבִסּוֹס מוֹסְדוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים.

הַמְּאַחַל לְכֶם כְּתִיבָה וְחֻתִּימָה טוֹבָה...

כ' תתכח.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ו' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

הנה חזרתי מהנסיעה הקדושה של הקבוץ שלנו באומן, וממש
היה יפה עד מאד, ונכינו להיות אצל רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר! במדמה שאתה הבאת את המתנה
הכי יפה לרבנו ז"ל לראש השנה, שזכית להדפיס את ספר
"פעלת-הצדיק" בהדפסה כל-כף יפה, ממש פאר ויפי שפזה לא
רואים בין כל המדפיסי ספרים. והעולה על הכל ספר הנפלא
"הנהגות ראש השנה", שהוא ספר יחיד במינו, ותהלה לאל,
נתפשט בין כל אנשי שלומנו היקרים, ונחטף ממש מיד ליד, ולא
נשאר עד אחד, ובדרך חזרה דברו עמי הרבה מאנשי שלומנו, אשר
ספר זה החיה אותם כל הראש השנה, ומזה החלט בי, שהשנה
צריכים להכניס עצמנו ביתר שאת וביתר עז להדפיס המון ספרים,
ונזכה למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל, ויקים השנה
תהיה די'ין נ'צח. עכשו גומר ר' ... גרו יאיר, את ספר השיחות,
חלק י', וכן מסדר לדפוס "תוף הנחל" ה' חלקים על כל הפרשיות
משנת תשמ"ט, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנדפיס עוד המון ספרים
חדשים.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

אם אפשר ל... להגיד לאחיה, שביא אתרוג לאבי עוד היום,
אחיה אסיר תודה, וכן ראה להודיעני, אם עבר הכל בשלום.

כ' תתכט.

בעזרת השם ותפלה, יום שלישי בין כסה לעשור, ו' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הונ"ה
עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילים מכל צרה צוקה ומכל
נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראוי לנו לשמח מאד מאד, על שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ועלינו לקבל על עצמנו קבלות טובות לקראת השנה הנכנסת עלינו לטובה, ואנו צריכים לראות שהשנה יקם אצלנו: תהא שינת דיין ניצח, שנוזפה לניצח בכל ענינינו, כי השנה אנחנו צריכים להכניס את עצמנו ביותר בהפצת מעינות החכמה חוצה, ולקרב את נשמות ישראל אליו ותברך, כי בעוונותינו הרבים, עובר על נשמות ישראל מה שעובר, ובפרט בארצנו הקדושה, ועכשו עוברים פחדים גדולים על בני-אדם, ששרויים בדכאון ובפחדים ובספקות גדולים — מה יהיה וכו', כי באמת לא יודעים מה ילד יום, אם, חס ושלום, יתגשם שהרוצח יקבל את יריחו, שהיא המפתח לארץ ישראל, ומשם נכנס יהושע לכבש את כל ארץ ישראל, ועל-כן אני לא רואה עצה אחרת רק להפיץ אמונה פשוטה בו ותברך בין נשמות ישראל, וזה בעצמו יניח את המלחמה; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכל עבודתנו בזה העולם היא רק להוריד את השכינה, כי נתאנה הקדוש-ברוך-הוא שיהיה לו דירה בתחתונים (תנחומא תשא טז), הינו שיחיו עמו יחד, כי בדרך כלל אדם נפרד מהקדוש-ברוך-הוא, הוא גר עם אשתו וילדיו ועוסק בעסקיו בזה העולם, ואת הקדוש-ברוך-הוא הוא דוחק למעלה, כאלו, חס ושלום, הם שני נפרדים, אבל הקדוש-ברוך-הוא מתאנה, שתהיה לו דירה בתחתונים, הינו שיחיה עמנו, ותמיד נדע אשר אין בלעדיו ותברך כלל, והוא העקר בחיינו הפרטי פרטיים, וזה עקר התכלית של הבריאה — לחיות עמו ותברך, ואז אף פעם לא תהיינה מריבות — לא בבית עם האשה, ולא עם הילדים, ולא עם השכנים, ולא עם החברים, ולא עם אמות העולם, כי תכף-ומיד פשתגלה שכינת עזו ותברך בעולם, אזי נתבטלת ממשלת אמות העולם, כי העקר הוא הורדת השכינה בזה העולם, לחיות עמו ותברך, וחקמינו הקדושים אמרו (סוטה ג): בתחלה קדם שחטאו ישראל, היתה השכינה שורה אצל כל אחד ואחד, וכיון שחטאו, נסתלקה השכינה מהם. ועל-כן דיקא על-ידי תשובה, מורידים חזרה את השכינה בעולם, וחיים עמו ותברך. ואין עוד דבר טוב יותר מזה — לחיות

אָפּר כ' תתל בנחל שט

עמו יתברך, ולהכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, וזו כל עבודתנו בראש השנה וביום כפורים, שאנו חוזרים בתשובה אמיתית, ועל-ידי-זה זוכים אחר-כך לסכה, שאנו מסכים בשכינת עזו יתברך, ועל-כך נקראת סכה "חג האסיף", שאז נתאספים כלם מבחוץ לבפנים, ואין עוד שמחה יותר מזו — פשמתאספים כל הרחוקים יחד, ומכל הפסלת גרן וקב וכו', שהם כלל החטאים שלנו, נתהפכים ונעשים תורה ומצוות, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב).

אשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתנדע מרבנו ז"ל, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

וראו להחזיק את עצמכם מאד מאד ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, וכל אחד ואחד ידבר עם שכניו באהבה ורעות, והעולה על הכל — שתשתדלו שכל אחד ואחד מהשכנים שלכם יבואו להתפלל בבית-המדרש שלנו ביום הכפורים, ולשכנע אותם לבנות סכה, ואם יכולים לראות שהילדים שלנו יעזרו לתושבי המקום לבנות סכה, זה יהיה קדוש השם גדול מאד, וגם זפוי הרבים.

המאחל לכם חתימה טובה...

כ' תתל.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין פסה לעשור, ו' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תחיה.

איני יודע אם בעלך כבר הגיע מהציון, על-כל-פנים מאד מאד רציתי אם אפשר להתקשר אל גיסך ... גרו יאיר, שיביא אתרוג יפה לאבי מורי שכלוא בביתו, ואינו יכול לצאת, ואני אשלם כמה שעולה.

הקדוש-ברוך-הוא ומשיך עליכם כתיבה וחתימה טובה, ותזכו

השנה להדפיס המון ספרים חדשים, והעקר להתחיל ולגמר את כל חלקי "שפת הנחל" על ה"לקוטי-מוהר"ן".

המצפה לשמע מכם...

עכשו קבלתי את הפקס, במשך היום אשלח את קונטרס "חג שמח", נא להיות בקשר עם אחיך ... גרו יאיר, שיביא אתרוג לאבי מורי.

כ' תתלא.

בעזרת השם ותבונה, יום שלישי בין פסח לעשור, ו' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי שקניתי פקס, ויוצא ברור, כן תוכל לשלח מפעם לפעם דו"ח מקהלתנו. עכשו שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה הקדוש בעיר אומן, ועבר, תהלה לאל, מאד מאד יפה, ובפרט אחרי שכבשנו את כלליות אנשי שלומנו על-ידי הפצת הספר הנפלא "הנהגות ראש השנה", שכלם בלי יוצא מן הכלל מפליגים במעלתו, ראוי לה להתמסר ביותר שאת וביתר עז למען בסוס קהלתנו, ותראה לחזק את כל אנשי שלומנו, וכדאי לעורר את כל החללים, שיצטוו לבנות סכות לתושבי המקום, וזה יהיה קדוש השם, גדול ומה גם זכוי הרבים. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהשנה יקים אצלנו: תהא שינת די'דן ג'צח, שנוצח לנצח את כל שונאינו ומתנגדינו, ונפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו.

המאחל לה חתימה טובה...

כ' תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תּשְׁרֵי ה'תּשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, כְּפִי הַנִּרְאָה זֶה כְּבוֹר לֹא בְּכָדִי, שְׁאֵתְחִיל אֶת הַקּוֹנְטְרַס, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד טָרוּד, וְעַל-כֵּן תִּדְפִּיס רַק אֶת קוֹנְטְרַס "חַג הָאָסִיף", וְעוֹד יֵשׁ לְךָ כַּמָּה קוֹנְטְרַסִּים שְׁלֹא נִדְפְּסוּ.

אוֹדוֹת יֶתֶר הַכֶּסֶף, תִּקַּח אֶת זֶה עַל הַחֹב. וְאִם הִיָּה זֶה אֶפְשָׁרִי לְשַׁלַּח לְכָאן מֵאֲתִים סְעֻטָּס "פְּעֻלַת הַצְּדִיק", וְכֵן מֵאֲתִים סְעֻטָּס "תּוֹף הַנַּחַל", וְכֵן מֵאֲתִים סְפָרֵי "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" מִכָּל חֶלֶק, הִיָּה טוֹב מְאֹד, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לְךָ עַל זֶה. אֶת הַמִּפְתָּחוֹת לְ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" שֶׁלַּחֲתִי הַיּוֹם, וְתִדְפִּיסֶם בְּסוֹף הַסֵּפֶר. וְדַעַת לְנִבּוֹן לְהִדְפִּיס אֶת כָּל הַהַקְדָּמָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׁנִדְפַּס בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" הַקָּטָן, מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁהָאוֹתִיוֹת שֶׁבְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" תִּהְיֶינָה גְּדוֹלוֹת, כִּי זֶה בְּיֹתֵר מֵיַעַד בְּעִבּוּר הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר, וְלִפְנֵי שֶׁתִּהְיֶה מוּכָן לְהִדְפִּיס, תִּשְׁלַח לִי אֶת הַשַּׁעַר. אוֹדוֹת סֵפֶר "הַנְּהַגַת הָאָדָם", זֹו עֲבוּדָה רַבָּה, וְלֹא אוֹרֵךְ יוֹם אֶחָד, וְזֶה יִדְפַּס חֲלָקִים חֲלָקִים, קֶדֶם עַל חֲנֻפָה מְצַרֵּף אֶל סֵפֶר "גֵּר לְהַצְּדִיק", שֶׁכְּבוֹר תִּתְחִיל, וְלֹא לְחַפּוֹת עַד חֲנֻפָה, כִּי תִהְיֶינָה הַרְבֵּה הוֹסְפוֹת. וְכֵן אַחֲרֵי-כֵן נִדְפִּיס "זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל", סֵדֶר שֶׁלַּחַן שֶׁל שִׁבְתָּ עִם הַזְּמִירוֹת, וְכֵן "תִּקּוּן חֲצוֹת", עַד שֶׁיִּהְיֶה סֵפֶר שְׁלָם. וְעַל-כֵּן אֵל תִּלְחֹץ עַל זֶה, אוֹדוֹת סֵפֶר הַשִּׁיחוֹת, חֶלֶק י', הוּא כְּבוֹר גּוֹמֵר אֶת זֶה, וְאוֹדוֹת "תּוֹף הַנַּחַל" תּש"מ"ט, יִקַּח עוֹד זְמַן.

הַעֲקֵר תִּתְמַקֵּד עַל עוֹד כַּמָּה כְּרָכִים "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" וְכֵן "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים", שֶׁבְּנִדְאֵי מוּכָן אֶצְלֶךָ הַמוֹן קוֹנְטְרַסִּים, וְיִכּוּלִּים לְהִדְפִּיס לְכָל הַפְּחוֹת עוֹד שֶׁשָּׂה כְּרָכִים.

רְצִיתִי לְדַעַת אֵילוֹ קוֹנְטְרַסִּים חֲסָרִים, כְּדִי לְהַשְׁלִים סֵפֶר "אוֹצֵר הַחַיִּים", לְפִי חֲשׁוֹבוֹנֵי חֲסָר רַק שְׁלֹשָׁה, אֲבָל אֲנִי לֹא בְּטוֹחַ, אִם יֵשׁ אֶפְשָׁרוֹת לְבַדֵּק אֶת זֶה, אֲגַמֵּר תְּכַף-וּמְיָד.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם תִּתְחִיל עִם "שְׁפַת הַנְּחַל", וְזֶה כְּבָר יָזוּז בְּלִי שׁוּם סֶפֶק.

מָה אָמַר לָךְ! הַסְּפָרִים שֶׁהִדְפַּסְתָּ הֵם כָּל-כָּף יָפִים מִמֶּשׁ פָּאָר, הַסְּפָר "פְּעֻלַּת-הַצְּדִיק", הוּא כָל-כָּף יָפָה לְהַפְּלִיא, לְדַעְתִּי, כְּבִשְׁנוּ אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל-יְדֵי הַסְּפָר "הַנְּהֻגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", כִּי הַמְתַּנְּגָדִים הֵכִי קְשׁוּחִים גַּתְרָכְכוּ... וְנוֹתְרוּ פְּעוּרֵי פֶה, וְלֹא הֶאֱמִינוּ מֶה שֶׁרָאוּ.

אִם אֶפְשָׁר לְקַחַת עֲכָשׁוּ לְהַדְפִּיס אֶת "שְׁמִירַת-הַזְּמַן", שְׁנֵה גַם-בֶּן סֶפֶר גַּפְּלָא לְהַפְּלִיא, וּבְפָרֵט שְׁבִטוֹף הַסְּפָר כְּבָר גִּדְפַס עִם נִקְדוּת, וְלֹא צָרִיךְ לַחְזוֹר וּלְהַדְפִּיס, רַק לְצַלֵּם כְּמוֹ שֶׁהוּא, כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתָ בַּסְּפָר "מְקוֹר-הַשְּׂמֻחָה".

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָךְ, אָשֶׁר בַּנְּחַל שָׁם חֻלְקָךְ וְגוֹרְלָךְ.

תּוֹדָה רַבָּה עַל הָאֶתְרוּג שֶׁשְׁלַחְתָּם לְאָבִי מוֹרֵי, אֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ... בְּעִבּוֹר הָאֶתְרוּגִים.

תִּכְתַּב לִי אוֹדוֹת מְשֻׁלַּח הַסְּפָרִים, כִּי אֶצְלָנוּ יְכוּל לְלַכַּת הַכַּל, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ.

רְאֵה לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... וּלְכַרֵּר אִם הוּא בְּבִית, כִּי הוּא רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמִּי נְחוּץ.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה עַל כָּל הַנִּל...!

כ' תתלג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשַׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרַב הַחֲסִיד ר' ... גְּרוֹ יְאִיר.

הנה אנחנו עומדים יומים לפני יום הדין והנורא יום הפפורים, והאמת אני לך, שקשה וכבד לי מאוד מאוד לכתב לך, כי יש בלבי עליך הרבה מאוד, כי זה כבר שמונה-עשרה שנה שחתמת עלי את פתשגן הכתב בערב ראש-חדש תמוז תשל"ו, ואשר עד היום אין אני מוחל לך על זה, ויש לי דין עמך בשמים, כי סוף כל סוף דברנו ביחד בעשרת ימי תשובה קדם לזה בביתך, ולא היה לי עמך שום עסק, ופתאם אחר-כך באותה שנה בערב ראש-חדש תמוז אני מקבל את פתשגן הכתב שחתמת עלי, ושם היה כתוב כל דבר רע חרופים וגדופים, אשר באמת פלא גדול עליך, שכבר עבר זמן כל-כך גדול ושכחת מזה, ואני לא שכחתי מזה כלל, אלא אקח את הכתב שחתמת עלי אל בית-דין של מעלה. ומפאת כל זה מאוד מאוד קשה לי לכתב לך, כי אני מכרח להגיד לך עכשו לפני יום פפורים, שעדין יש בלבי עליך, אך משום עת לעשות לה, אמרתי לרוץ שורותים אלה לפניך, כי הוא נוגע בענין חלול ה' וחלול שמו של רבנו ז"ל. בא אלי בחור בליל ערב ראש השנה באומן עם בכיות עצומות, וספר לי שהוא עם עוד שני בחורים גרו בדיקה אחת ששכרו שם, ונכשלו, רחמנא לישזבן, במה שנכשלו, רחמנא לצלן, והבחור כמעט שיצא מדעתו מרב צער, והוא בא בשם חבריו, שלשתם הם מ... שאינם שכינים בכלל להחוג שלי, וממש מבהיל על הרעיון מה שקרה שם בדיקה וכו' וכו', ובכה מאוד אולי אני יכול ליעץ להם, ולתן להם איזה תקון וכו' וכו'. ועל-כן לדעתי, יש לך השפעה על אנשי שלומנו, וצריכין לטפס עצות פדת מה לעשות, כי קדם כל נוסעים לציון רבנו ז"ל בשביל תקון הברית, ולא חס ושלום לפשל שם, ואני דן את הבחורים לכף זכות, כי נכשלו ונפלו ברשת היצר הרע, רחמנא לישזבן, אך צר לי מאוד מאוד על כל הספור, ואמרתי לרוץ בשורותים אלו אליך, אולי תשב ביחד עם הרב החסיד ר' ... והרב החסיד ר' ... ותטפסו עצות פדת מה לעשות, ואני כותב גם להם מכתב, אף שבאמת אני מכרח להודות ולגלות את פנימיות לבבי כי יש לי עליכם הרבה מאוד, כי חתמתם עלי על לא דבר, ועברתם על דברי חכמינו הקדושים (סנהדרין ז): אזכרה לבית-דין, שלא ישמע דברי בעל-דין קדם שיבוא בעל דין

חֲבֵרוֹ, כִּי אֵיךְ דִּנְתָם אוֹתִי שְׁלֹא בְּפָנַי, וּבְשִׁבִיל זֶה אָנִי מוֹנֵעַ אֶת עֲצָמִי לְגַמְרִי, שְׁלֹא תִהְיֶה לִי שְׂיִכוֹת עִמָּכֶם, אֲבָל פֹּה נוֹגֵעַ עֲנִינְךָ שֶׁל חֲלוּל ה' וְחֲלוּל שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֻט שְׁמִי יוֹדֵעַ לְהִיכֵן הַדְּבָר יָכוֹל לְהִבְיֵא, כִּי הָעֲנִינְךָ הוּא מִמֶּשׁ פְּקוּחַ נֶפֶשׁ, וְאִף שֶׁהֵם בְּכֻלָּל לֹא שְׂיִכִּים אֶל הַחוּג שְׁלִי, אֲבָל פֹּה לֹא שְׂיִיךְ חוּג שְׁלִי חוּג שְׁלָכֶם, אֲלֵא צְרִיכִין לְטַכֵּס עֲצָה בְּמַהְרָה.

לְדַעֲתִי, הִנֵּה טוֹב מְאֹד לְרַכּוֹז אֶת כָּל הַבְּחוּרִים וּבְנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁהֵם יִישְׁנוּ בְּבִינָן מִיַּחַד, וְלִלְכֹת אִתָּם בְּיַד תְּקִיפָה, שְׁלִבְחוּר אֶסוּר בְּשׁוּם פְּנִים לְגוּר בְּאִיזוֹ דִּינָה, כִּי רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, יְכוּלָה לְצֵאת תְּקֵלָה כְּזוֹ, וּכְמוֹ-כֵן צְרִיכִין לְשַׁמֵּר עַל הָאֲבָרְכִים, וְעַל כָּלֵם צְרִיכִין לְהַעֲמִיד שׁוּמְרִים, כְּמוּבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ אַרְח חַיִּים, סִימָן תְּקַכ"ט, סְעִיף ד', חֲיָבִין בֵּית דִּין לְהַעֲמִיד שׁוּטְרִים, בְּרִגְלִים, שְׂיִהִיו מְשׁוּטְטִים וּמְחַפְּשִׁים בְּגִנּוֹת וּפְרֻדָּסִים וְעַל הַנְּהָרוֹת, שְׁלֹא יִתְקַבְּצוּ שָׁם לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, וְיִבֹאוּ לְיַד עֲבָרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן בְּיַד חֲיָבִים לְהַעֲמִיד שׁוּטְרִים וְשׁוּמְרִים עַל לְהַבָּא, כִּי יוֹצֵא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ, וּמִמֶּשׁ נִקְרָע לִי הַלֵּב מִהַסְּפוּרִים הָאֵלֶּה.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, תִּאֲמִין לִי, שְׁמָאֵד מְאֹד קָשָׁה לִי לְכַתֵּב לָךְ, וְאֲנוּ עוֹמְדִים שְׁנֵי יָמִים לְפָנַי יוֹם הַדִּין וְהַנּוֹרָא יוֹם כְּפוּרִים, וּמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי עַל שְׁחַתְמַתְּ עָלַי עַל לֹא דְבָר, וְאֵינִי מוֹחֵל עַל זֶה, כִּי הַחֲזוּקָתִי אוֹתָךְ לְיָדִיד טוֹב, וּמְאֹד שְׁחַתְמַתְּ עָלַי, אֵינִי מְעַנֵּן בְּכֻלָּל לְהַתּוֹעֵד עִמָּכֶם, אִךְ אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה הִכְרַחְתִּי לְכַתֵּב, כִּי פֹה זֶה נוֹגֵעַ לְעֲנִינְךָ שֶׁל פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת, וּכְשִׁרְוֹאִים אָדָם טוֹבֵעַ בְּתוֹךְ יָם, אִזְּ לֹא שְׂיִיךְ לְחַשֵּׁב כְּרַגַּע, אֲלֵא צְרִיכִין לְקַפֵּץ אֶל תוֹךְ הַיָּם וְלְהִצִּיל, עַל-כֵּן עֲשֵׂה מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזְכָה כְּבָר לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לְהַבִּין אֶת הַשְּׁנֵי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ טְהָרָה מִמְרוֹם.

הַמְּצַפָּה לִישׁוּעַת ה'...

כ' תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרֵב הַחֲסִיד ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵף שְׂמָאד מְאֹד קָשָׁה לִי לְכַתֵּב לָךְ, כִּי יֵשׁ בְּלִבִּי עֲלֶיךָ הִרְבָּה מְאֹד, כִּי חֲתַמְתָּ עָלַי לִפְנֵי שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וּמֵאֵז אֵין אֲנִי רוֹצֵה בְּכֻלָּ לְהִתְעַרֵב עִמָּךְ כָּלֵל, כִּי עֲבַרְתָּ עַל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין ז'): אֲזַהְרֶה לְבֵית-דִּין, שְׁלֹא יִשְׁמַע דְּבָרֵי בַעַל-דִּין קֹדֶם שְׂיָבֵא בַעַל-דִּין חֲבָרוֹ; סֶתֶם חֲתַמְתָּ עָלַי, שְׂמַעְתָּ עָלַי כֹּל מִיָּנִי לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְחֲתַמְתָּ, אֲשֶׁר אֵינִי מוֹחֵל עַל זֶה, אֵף שְׂאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים יוֹמִים לִפְנֵי יוֹם הַכְּפוּרִים, כִּי כֵן מְבֹאֵר בַּשְּׁלַחַן עֲרוּךְ, סִימָן תר"ו, שֶׁהַמוֹצִיא שֵׁם רַע לֹא צָרִיכִין לְמַחֵל, עִם כֹּל זֹאת מִפְּנֵי חֲמַר הָעֲנָן, הַהֲכָרַח לִי לְכַתֵּב לָךְ אֶת הַדְּבָרִים: בְּלִיל עָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה נִכְנַס אֵלַי בַּחוּר אֶחָד מִמְשַׁפַּחַת טוֹבִים, וּמְאֹד מְאֹד בָּכָה לִפְנֵי, וְשָׁפַף אֶת כָּל לְבוֹ, שֶׁהוּא גֵר בְּיַחַד עִם עוֹד שְׁנַי בַּחוּרִים טוֹבִים בְּאִיזוֹ דִּירָה שְׂשָׁכְרוּ, וְנִכְשְׁלוּ בַמָּה שְׂנִכְשְׁלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֵׁישׁ לָךְ הַשְּׁפָעָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִמְרָתִי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלֶּה אֵלֶיךָ, כִּי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת פֶּה תְּקוּן, וְאֵין לִי בְּזֵה שׁוֹם עֲנָן, וְאֵינִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, שֵׁישׁ בְּלִבִּי עֲלֶיךָ מֵאַחַר שְׂחֲתַמְתָּ עָלַי, וְאֵין אֲנִי יְכוֹל לְמַחֵל עַל זֶה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן, וַיֵּשׁ לִי עִמָּךְ דִּין בְּשָׂמִים, עִם כֹּל זֹאת הָעֲנָנִים הַנִּלְהֵם שֵׁיכִים לְכֻלְלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהָרִי זֶה חֲלוּל ה' וְעֲנָן שֶׁל פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְדָבָר זֶה נוֹגֵעַ לָךְ וְלִי וְלְאַחֵרִים, יְכוֹל לְהִיּוֹת הַבֵּן שְׁלָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְהַבֵּן שְׁלִי, חֵס וְשְׁלוֹם, וְצָרִיכִין לְטַבֵּס יַעֲזוֹת, וְאֵם אֲמָרוּ בַּשְּׁלַחַן עֲרוּךְ אֲרַח חַיִּים, סִימָן תַּקכ"ט, סְעִיף ד': חֲיָבִין בֵּית-דִּין לְהַעֲמִיד שׁוֹטְרִים בְּרַגְלִים, שְׂיִהִיו מְשׁוֹטְטִים וּמְחַפְּשִׁים בְּגִנּוֹת וּפְרָדָסִים וְעַל הַנְּהָרוֹת, שְׁלֹא יִתְקַבְּצוּ שָׁם לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, וַיְבֹאוּ לִידֵי עֲבָרָה וְכוּ' וְכוּ', שְׁכָל זֶה נֶאֱמַר עַל יְהוּדִים כְּשָׂרִים, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה בְּאֵין עֲרֹךְ כָּלֵל

פה באומן, שְׁהוּא מְקוּם מְזוּהָם מְאֹד מְאֹד עִם עַרְלִים מְגַשְׁמִים, אֲשֶׁר
בְּשִׁבִיל דּוֹלָר אֶחָד יִמְכְּרוּ אֶת עֲצָמָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. לְזֹאת הָיָה
טוֹב, אִם אַתָּה וְר' ... וְגִיסָךְ ר' ... יֵשְׁבוּ בְּיַחַד לְטַכְס עֲצָה כַּדָּת מֵה
לְעִשׂוֹת.

לְדַעֲתִי, הָיָה טוֹב מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה, שֶׁכָּל הַבְּחוּרִים מְכַרְחִים לִישׁוֹן
בְּבִנְיָן אֶחָד, וְלִילָךְ בְּתַקְוָה, שְׁאֲסוּר לְאַף בְּחוּר לִישׁוֹן מִחוּץ לְבִנְיָן, וְגַם
אֲז לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם, וְכֵן לְהַעֲמִיד שׁוֹמְרִים, וְאַף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שׁוֹהַ דְּבָר
קָשָׁה מְאֹד, כִּי בְּלִי עֵינַי הִרְעָה הַקְּבוּץ גְּדוֹל כָּל-כָּף, כַּמָּה אֲלֵפֵי אֲנָשִׁים,
אֲבָל הִגִּיעַ הַזְּמַן לְעִשׂוֹת מִשְׁהוּ. לְכֵן אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרֵרִים אֲלֵיךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ טְהוֹרָה מְמֹרוֹם.

הַמְצַפָּה לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם...

כ' תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֵשׂוֹר, ז' תְּשׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֵל ...

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְאֻכָּזֵב מִמֶּךָ, שְׁלֹא גִמַּרְתָּ אֶת עֲבוּדַת הַמְּקוּוֹה,
אֲחֵרֵי שֶׁכָּבַר שְׁלַמְתִּי לָךְ אֶת הַכֹּל, וַיֵּשׁ לָךְ אוֹלֵי לְשִׁלְשׁ עֲבוּדָה,
וְעַכְשָׁיו בָּחַג יְבוֹאוּ אוֹרְחִים נְכַבְּדִים לְבַקֵּר אֶת הַמְּקוּוֹה, וְאִיךָ זֶה יִרְאֶה,
שְׁיִחְסַר קָטַע גְּדוֹל שְׁלֹא גִמַּרְתָּ? ! הֲיִיתָ בְּסֹדֵר אֲתָנּוּ בְּעֲבוּדָה, וְחָבַל
לָךְ לְאַבֵּד אֶת הַנְּאֻמָּנוֹת שְׁלִי, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁיֵשׁ לִי עוֹד הַמּוֹן
עֲבוּדוֹת לְתַת לָךְ, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּסְתַּכַּל עַל
הַעֲתִיד, וְתִבּוֹא תְּכַף-וּמִדָּ תוֹךְ יוֹם יוֹמִים לְגַמֵּר אֶת הַעֲבוּדָה, כִּי
פְּשׁוּט זֶה לִי בְּדִיוֹן גְּדוֹל, שְׁיִבּוֹאוּ אוֹרְחִים נְכַבְּדִים וְיִרְאוּ חֲצֵי עֲבוּדָה.

אֲנִי מְקוּוֹה שְׁתַּצִּיַּת אוֹתִי, וְשְׁלֹא תִצָּא לָנוּ אֵי נְעִימוֹת.

בְּתוֹדָה מְרֵאשׁ...

כ' תתלו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְתֵן לְכֹל מִשְׁפָּחָה מֵעַל
חַמְשָׁה יְלָדִים שְׁלֹשָׁה עוֹפוֹת וְקִילוֹ בְּשָׂר לְכַבוֹד הַחֵג, וְלִשְׂאֵר שְׁנֵי
עוֹפוֹת וַחֲצֵי קִילוֹ בְּשָׂר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ
שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָת, וּפְרֻגָּה בְּשִׁפְעַ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְהִגִּיעַ לְמַתַּנֵּת
בְּשָׂר וָדָם, אֲלֵא עוֹד תּוּכַל לְהַעֲסִיק אַחֵרִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתלו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל הַתְּלַמִּידִים
הַיָּקָרִים, הַיְיָ"ה יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד נִהְיֵיתִי לְשֹׂמֵעַ, שְׁאַתֶּם מְצַלִּיחִים בְּלַמוּדִים, יַעֲזֹר
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְשִׁיכוּ לְעֵלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, וְתַחֲזְרוּ הַרְבֵּה
בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", עַד שֶׁתּוּכְלוּ לְרַעַת אֶת זֶה בְּעַל-פֶּה, אֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִגִּיעַ תְּכֵף-וּמִיד אַחַר חַג הַסּוּפוֹת, וְאִז אֲבִיא
לְכֶם מַתָּנָה "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת" שֶׁנִּדְפְּסוּ מִחֲדָשׁ בְּדְפוּס מְפָאָר, וְעוֹד פְּרָסִים
יָפִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְעֲזוֹר בְּבֵית עֲכָשׁוּ לְקִרְאָת הַחֲגִים, וְתַעֲזְרוּ
לְהוֹרִיכֶם לְבָנוֹת אֶת הַסֵּכָה וְלְקַשְׁטָהּ בְּכֹל מִינֵי קִשׁוּטִים, כִּי מִצּוֹת
סֵכָה הִיא מִצְוָה מְאֹד מְאֹד יְקָרָה אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ, וְנִקְרְאָת בְּלִשׁוֹן הַזֵּהר:
צֵלָא דְמְהִימְנוּתָא, צֵל הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׁאַנְחֵנוּ יוֹצְאִים מִהַבֵּית אֶל

שיח אָשֶׁר כ' תתלח בנחל

החוץ, ועושים גם מהחוץ בית, שמגלים שגם בחוץ נמצא הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתהיה לכם שנה טובה ומברכת ויחג שמח.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתלח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי בין כסה לעשור, ז' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום רב אל כל התלמידות היקרות של בית-הספר, "בית פיגא" שתחינה, הונ"ה ישרה שכינתו עליהן תמיד.

לנכון קבלתי את כל האחולים והברכות ששלחתן אלי לכבוד השנה החדשה, ותשואות חן לכן על זה, ומה מאד נהניתי לשמע, שאתן מצליחות בלמודים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמשכנה לעלות מעלה מעלה, ותחזרנה הרבה ב"ספר-המדות", עד שתוכלנה לדעת את זה בעל-פה, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא להגיע תכף-וימיד אחר חג הסוכות, ואז אביא לכן מתנה "ספר-המדות" שנדפס מחדש בדפוס מפא"ר, ועוד פרסים יפים.

נא ונא תשתדלנה לעזר לבית עכשו לקראת החגים, ותעזרנה להורים שלך בבעניי הספה, ולקשטה בכל מיני קשויים, כי מצות ספה היא מצוה מאד מאד יקרה אצלו יתברך, ונקראת בלשון הזהר צלא דמהימנותא, צל האמונה הקדושה, שאנחנו יוצאים מהבית אל החוץ, ועושים גם מהחוץ בית, שמגלים שגם בחוץ נמצא הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכן, שתהיה לכן שנה טובה ומברכת ויחג שמח.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתלט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי בין פסח לעשור, ז' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את המכתב שאתה רוצה לשלח לתושבים ואת
הנסח.

מה אמר לך! אם אתה רוצה לדעת את חנות דעתי, אנחנו
תלויים ועומדים רק בידו יתברך, ככה אני חי וככה אני הולך, וכך
אני ישן, וכך אני נושם, אנו ליה וליה עינינו, ואני לא יכול להנף
בן אדם, ואם יש לי משהו להגיד, אני אומר לו את זה פתוח.
ועל-כן מכתב כזה שכתבת, אני לא יודע אם זה יתפס את החלוניים,
כי להם לא אכפת בכלל שיש תלמוד-תורה ובית-ספר חרדי, הם
צריכים יותר תכלית פרנסה... עתיד להם וילדיהם, שיהיה להם מה
לאכל... אבל בשבונים מקוה ותלמוד-תורה ובית-ספר חרדי, זה
נראה כמו שאתה מספר לי מי יודע מה, עם כל זאת אתה יודע את
טפוסי התושבים ותראה לשלח להם, אבל לדעתי ... ינסח את
המכתב, כי הוא טוב מאד בעסק הכתיבה. העקר הוא לעשות
שלטים גדולים, ולתלות את זה על כל הבתים, שזה דבר שיהיה
קבוע, וכל אחד מהתושבים יראה את זה בקביעות, יותר טוב
להוציא דף מקהלתנו בכל שבוע שבועים לכל תושבי המקום את
הפעילות הדתית שלנו, שיש מנינים לתפלה, וכל מיני שעורים
על-ידי הרב ... ועל-ידי הרב ... ועל-ידי הרב ...
וכן אם, חס ושלום, חס ושלום, לאכל צריך מנין, אנחנו שולחים
מנין, ולהפוך בשמחות, כך שיהיה דף קשר בין קהלתנו לתושבי
המקום, וזה יחליש את עבודת הסמ"ך-מ"ם. למשל עכשו לפני יום
הכפורים, היו צריכים להוציא דף קשר, שהשוחט שלנו שוחט
כפרות, וזמני התפלה, ומתי מתחיל החג, ומתי נגמר החג וכדומה,

וְדָבַר זֶה יַעֲשֶׂה יוֹתֵר רֵשֶׁם מֵהַכֹּל, וְזֶה יִשְׁבֹּר אֶת הַסֵּם "דָּמ"ם לְגַמְרִי, וְרַק יִגְבִּיֶה אוֹתָנוּ בְּעֵינֵי הַתּוֹשָׁבִים, אֲבָל לְבוֹא וּלְהִתְחַנֵּן אֲלֵיהֶם — תִּרְאוּ מָה שְּׁעָשִׂינוּ: מִקְנָה וְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר, זֶה כְּמוֹ שְׁעָנִי בָּא וְדוֹפֵק עַל הַפֶּתַח וְכוּ' וְכוּ'. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְבוֹא עִם דָּף קָשָׁר, הַמִּקְנָה פְּתוּחַ בְּשָׁעָה זוֹ וְזוֹ, הַמְנַיִנִים הֵם בְּשָׁעָה זוֹ וְזוֹ וְכַדוּמָה, לְדַבֵּר רַק חֵיבוּבִית, דָּף קָשָׁר עִם כּוֹתֶרֶת קֵהֶלְתָּנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", וְזֶה יוֹעִיל יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי תַעֲמוּלוֹת שָׂרָק יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, כִּי הַתּוֹשָׁבִים יִרְאוּ שְׂאֲנַחְנוּ קְיָמִים עַל הַמַּפָּה, וּמִתִּי שֵׁישׁ אֵיזָה מִבְּחֵן בְּבֵית-סֵפֶר אוֹ בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה לְכַתֵּב אֶת זֶה וְאֵת הַהֲצֵלְחוֹת שְׂקֻצְרָנוּ, וְזֶה יוֹעִיל יוֹתֵר מִכָּל הַמַּכְתָּבִים. תַּחֲשֹׁב עַל כּוּוֹן זֶה וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד הֵרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר חֲזָרָה עִם הַתְּלִמִּידִים, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתִצְלִיחַ עִמָּהֶם, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר לְחַג יֵהִיוּ כָּל הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת, וְאֵין מָה לְדַאֵג, רַק תַּתְּפַלֵּל עָלַי שְׂאֲצְלִיחַ דְּרַפִּי, וְאַחַר הַחַג תִּגְמַר הַדְּפֶסֶת "סֵפֶר-הַמְּדוּת" בְּתַכְלִית הַהַדּוּר וְהֵיפִי, וְאַחֲלַק אֶת זֶה לְכָל הַתְּלִמִּידִים.

אוֹדוֹת וְכוּ'. מָה אִמַּר לָךְ! אֵין עֲצָה אַחֲרֶת רַק תְּפִלָּה, כִּי מָה שְׂתִפְּלָה פּוֹעֵלָת, שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ יְכוּל לְפַעֵל, וּצְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל תְּפִלָּה. וְהֵלְנוּאִי שְׂנַנְצַל אֶת הַכְּלִי זֵינן הָאֱלוֹ שֵׁישׁ בְּיַדֵּינוּ, וְגַם תְּקַיֵּם מָה שְׂכָתוּב בְּעֵינֵינוּ זֶה בְּ"סֵפֶר-הַמְּדוּת", וְאֵזוּ הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל נִכּוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ז' תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַמִּפְתָּחוֹת לְ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲקַנְיָה שְׁתַּבִּין מֵהַ
לְפָנֶיךָ, וּלְדַעֲתִי, תִּדְפִּיס סֵפֶר זֶה רֵאשׁוֹנָה, וּבְזֶה גֵּרָאָה לְשׁוֹנְאִינוּ,
שְׁבַעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ, נִתְחִיל לְהִדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל בְּתַכְלִית הַהִדּוֹר
וְהִפִּי, וְנִפְיץ אֶת זֶה יוֹתֵר בְּזוּל, וְדִי לְחִפְיָמָא.

תּוֹדִיעַ לִי מֵהַ חֲדָשׁוֹת אֲצַלְךָ, וְאִם הִבְנַתְּ הֵיטֵב מֵהַ לַעֲשׂוֹת עִם
"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", שְׂיִהְיֶה עִם אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת.

הַמְצַפֶּה לְתִשׁוּבָה...

כ' תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ח' תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אִמַּר לָךְ! אֶתְמוּל בָּכוּ לִי ... וְכֵן ... שְׂאִין לָהֶם לְשֵׁלֶם הַחֲדָשׁ
מִשְׁכָּרְתָּ לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרֹת, וְכִתְבִּתִּי לָהֶם מִכְתָּב שֶׁלֹּא יִדְאָגוּ,
וְעַל־כֵּן תִּכְרַף-וּיִמָּד לְהִתְקַשֵּׁר לְ... וְלוֹמַר לָהּ שְׂיֵשׁ לָךְ בְּעֵבוֹרָה עֲשָׂרַת
אֲלָפִים שְׁקָלִים, וְאֶת הָעֶשֶׂר הַשְּׁנַי תִּקַּח בְּעֵבוֹר הַדְּפָסָה, וְיוֹתֵר מִזֶּה
אֵל תִּדְבֹר.

מֵה אוֹמַר לָךְ! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מֵהַ שְׁעוֹבֵר הַיּוֹם
בְּעוֹלָם, וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, יַעֲזוֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי תִכְף־וּמִיד אֶת הַכְּתָבֶת שֶׁל ... בְּבִנְי בְּרוּק, וְאֶת
הַכְּתָבֶת שֶׁל ... בְּעַמְנוּאֵל, וְאֶת הַכְּתָבֶת שֶׁל ... בִּירוּשָׁלַיִם, תְּבַרֵר אֶת
זֶה בְּעַקִּיפִין, וְתִכְתֵּב לִי, כִּי נַחוּץ לִי מְאֹד.

תַּעֲשֶׂה עִם הַפֶּסֶף כְּמוֹ שְׁאַמְרְתִּי לָךְ, חֲצִי לַתְּלִמוּד תּוֹרָה
וְלִבֵּית־סֵפֶר, וְחֲצִי לַהֲדַפְסָה.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים...

כ' תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וְתַבְרוּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ח' תשרי, י"ג מִדּוֹת הַרְחֻמִּים
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְצִיתִי שְׁתִּבְדֵּק אֵילוֹ קוֹנְטְרָסִים חֲסָרִים לְהַמְשֵׁךְ שֶׁל סֵפֶר
"אוֹצֵר־הַחַיִּים". לְדַעַמִּי, חֲסָרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה, אִם יֵשׁ
אַפְשָׁרוּת — לָךְ לְבַדֵּק, וְאֲזוֹ אֶגְמַר אֶת זֶה, וְיִהְיֶה עוֹד סֵפֶר. אֵין לְנוּ
רַק לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס, וְזֶה הַתְּרוּץ עַל הַכֹּל, אֲנִי מְקַוֶּה אַחֵר שְׁתִּגְמַר
עִם "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", תִּתְחִיל גַּם עִם סֵפֶר "שֵׁפֶת הַנַּחַל", וְכָךְ נוּכַל
לְהַתְקַדֵּם חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, עַד שְׁיִגְמַר כָּל הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵא פְּרוּשׁ עַל
ה"לְקוּטִי־מוֹהַר"ן", שֶׁהוּא הַפְּלֵא וְפְּלֵא, וּבֵין כֶּךָ בֵּין סֵפֶר לְסֵפֶר
תִּחְטְפוּ עוֹד חֵלֶק "אֶשֶׁר בְּנַחַל", שֶׁהוּא אִישׁוֹן עֵינִי, כִּי כְּפִי הַחֲשׁבוֹן
עַד עַכְשָׁיו, יֵשׁ כְּבָר מוּכָן לְעַרְךָ מְאֹה כְּרָכִים "אֶשֶׁר בְּנַחַל", כְּלִי שׁוֹם
גְּזָמָא אִם לֹא יוֹתֵר, רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַע־עוֹלָם
לֹא יִשְׁבַר אוֹתָךְ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים, שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁה־
בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיָבוֹא לָךְ שְׁפַע גְּדוּלָה בְּעִבוּר הַדְּפָסָה, וְתִצֵּא מִכָּל
חֻבוֹתֶיךָ. בְּעֵנֵן הַמְשָׁלוּחַ לְכָאן מֵאַתִּים "פְּעֻלַת־הַצִּדִּיק" וְיִתֵּר סֵפָרִים
מְכַרְכִּים, אִם אֶפְשֶׁר לְהַתְעַנֵּן אִיךָ שׁוֹלְחִים, וְאֲנִי אֶשְׁלַם לָךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה...

המכתב זה לא בשביל ... הם קבלו את זה כבר הבקר, זה רק
היה בשבילך, להראותך איך שבטחתי בהקדוש-ברוך-הוא, וכתיבתי
את זה אתמול, והיום כבר עזרני הקדוש-ברוך-הוא. אם יהיה לך
קשר עם ... תבשר להם שיש הפסך, ותכתב לי.

כ' תתמד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי בין פסה לעשור, ח' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הנחת-רוח שגרמת לי.
אני הייתי בטוח בו יתברך, שתבוא אלי ישועה, הם בכו אלי מאד
אתמול, שאין להם החדש לשלם משכורות למלמדים ולמורות,
וחסר להם הסכום הזה עשרת אלפים שקל, ושלחתי להם מכתב
שלא ידאגו כלל ויהיה לשלם, ובין כך הלכתי לישן, והנה אני קם,
ואתה מבשר לי בשורה שיש בידך את הסכום.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה להיות בשמחה עצומה, ושום
דבר שבעולם לא ישבר אותך, אין אתה יכול לתאר איך שזכרים
אותי בכל יום ויום, ואני סובל חרופין וגדופין, בזיונות ושפיכות
דמים ממש, וכלם באים אלי בטענות וכו' וכו', ואני יודע דברים
כאלו, אשר תסמננה שערות ראש וכו', ועלי לשתק ולהבליג וכו'
להמשיך ולהתקדם.

מה אמר לך! חזק ואמץ מאד.

ראה להתקשר אל ... ותאמר לה שהפסך בדרך, ולבל תדאג.
וכן תתקשר אל ... ותאמר לו שיעשה רצוני בענין הבשר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כ' תתמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־יום־הכפורים ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכל השבוע אני שוכב במטה ואיני מרגיש טוב, ונוסף על זה כל מיני טרדות, עד שלא יצא לי לדבר עמך, ומאד מאד מאד אני רוצה לדבר עמך כמה ענינים חשובים שעולים עכשו על הפרק, ובפרטיות בענין המוסדות היקרים שהקמנו וכו', אצלנו עכשו שעה 11.00 בלילה, עוד חצי שעה אהיה בחדרי, ואחר־כך תכתב לי פקס פשיהיה אצלנו שעה עשר בבקר, ואז אתקשר אליך ואדבר עמך.

המאחל לך חתימה טובה...

כ' תתמו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־יום־הכפורים ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל גרו יאיר.

הנה אנחנו עומדים לפני יום הדין והנורא, שבו נהיה לפני בית־דין של מעלה, ולכן תקח את זה בחשבון רציני, ותפשפש במעשיך.

זכור וגם תזכר, הקדוש־ברוך־הוא נתן לך מתנה כזאת, אשה טובה, ראה לשמר בכבודה מאד מאד, והשמר לך פן תזלזל במתנה היקרה הזאת. ובאמת אם לא תיטיב מעשיך, הקדוש־ברוך־הוא יקח ממך את המתנה הזו. ועל־פן אבקש אותך לפני יום הדין הנורא, שתשוב בתשובה שלמה, ותחזר ממעשיך הרעים, כי אחרת לא תוכל להפגס למחגנו, כי, תהלה לאל, יש לכל אחד מאנשי שלומנו

אֲשֶׁר כ' תתמוז — כ' תתמוז בנחל שכה

שם טוב, והעולם אינו הפקר, והיום בלילה יתחילו לדון אותך בשמים, ועל-כן תחזור בתשובה שלמה.

הדורש שלומך...

כ' תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-יום-הכפורים ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היות שהיא הולכת ללדת בעוד חודשים בשעה טובה ומצלחת, על-כן אי אפשר להוריד מהמשכרת, שלא תצא מקפחת, אך מכאן ולהבא צריכים לראות שלכלם בלי יוצא מהכלל תהיה אותה משכרת, כדי שלא תהיה איזו קנאה ושאנה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבעתיד הקרוב הכל ישתנה, ואז נוכל להכפיל את המשכורות, כי הם ישובו אלינו ויבקשו ויתחננו וכו', ועוד תראי נסים נגלים שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא. העקר שיהיה שלום בין המורות ובין התלמידות, כי שלום הוא פלי המחזיק את הברכה. המאחל לך חתימה טובה ושנה פורייה...

כ' תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-יום-הכפורים ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להיות חזק ואמיץ מאד מאד, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמט): עקר הגבורה היא בלב, מי שלבו חזק, ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, וזו היתה

גבורת שמשון. ועל-כֵּן מאחר שאַתָּה חוֹגֵר מְתַנֵּיף לְהִיּוֹת צִיר נְאֻמָּן לְשִׁלְחִיךָ, אַל תִּפְחַד כָּלֵל, וּכְמֵאמֶר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, כִּי לִפְנֵי רְשָׁעִים אֲסוּר לְהִרְאוֹת שׁוֹם פְּחָדִים כָּלֵל, וְאִז נּוֹפֵל עֲלֵיהֶם פְּחַד. וּבְאֲמַת אֵין לָנוּ מַה לְהִתְפַּחַד מֵהֶם כָּלֵל, עֲלֵינוּ רַק לְחֻזַּק אֶת נִקְדָּתֵנוּ, וּבְעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם תִּהְיֶה הַכּוֹנֵה רַק לְשֵׁם שְׁמַיִם לְעֶזֶר לְכֻלָּם, אֲזִי תִצְלִיחַ בְּמִשְׁמֵתְךָ, כִּי בְנֵי-אָדָם אֵינָם טְפָשִׁים, אִם רֹאִים שְׂאֵחַד מוֹכֵן רַק לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּר זוּלְתוֹ, אִף שִׁשְׁמִיּצוּ אוֹתוֹ וְכוּ', אַבְל לְבַסּוֹף שָׁמוּ עוֹלָה מֵעַל פְּשָׁמֵן הַטּוֹב, וְלֹא מוֹעִיל כְּלוּם, וְלָכֵן כָּל כּוֹנֵה צְרִיכָה לְהִיּוֹת לְטוֹבַת כָּל הַצְּבוּר, וְאִז תִּצְלִיחַ, וַיִּקְיֶם אֶצְלֶךָ (יִשְׁעִיָּה נד): "כָּל כְּלִי יוֹצֵר עֲלֶיךָ לֹא יִצְלַח, וְכָל לְשׁוֹן תִּקְוֶם אֶתְךָ לְמִשְׁפָּט תִּרְשִׁיעִי" וְגו', אִף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לָךְ. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לִפְנֵי יוֹם הַדִּין הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שְׂאֵפְלוּ מִלְּאֲכִים יַחְפּוּזוֹן וַיִּרְעָדוֹן מִפְּנֵי אֵימַת הַדִּין, עֲלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עִיר שִׁיְהִיָּה בַּה חֶסֶד וְתוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׁמְחָה וְאַהֲבַת חֲבֵרִים. וְתֹאמִין לִי, שֶׁהַמּוֹן הַמּוֹן מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, מְקַנְאִים בָּנוּ וּמְשִׁתּוֹקְקִים לְפָנַי יְקָרְתָּ, פְּנֵה שְׂקֻטָּה לְתוֹרָה וְלַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפִתְחַ כָּאֵן יְשִׁיבָה רְצִינִית לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָה, בַּחוּרִים מִיִּשְׁבִּים, וְכֵן מְכוֹן לְבָנוֹת בְּעֵלוֹת תְּשׁוּבָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְכְּנוּ לְשַׁדֵּךְ בִּינֵיהֶם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְסִתּוֹבְבִים רְוָקִים וְרִנְקוֹת בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה, וְאֵין מִי שִׁיִּפְגִּישׁ בִּינֵיהֶם, וְזוֹ הַמְצָוָה הַכִּי גְדוּלָּה. עַל-כָּל-פְּנִים מְחַפֵּה עֲלֵינוּ עֲבוּדָה גְדוּלָּה, וְתֹאמִין לִי, אֲשֶׁר כְּדֹאֵי כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה הַזֶּה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יִרְאוּ אֶת הַפְּרוֹת בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁהִלְדִּים שְׁלָנוּ יִגְדְּלוּ בְּקִרְשָׁה וּבְטִהָרָה, אִז יִהְיֶה הַרְבֵּה נַחַת לְרוֹת מֵהֶם.

נֹא וְנֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁלֵטִים בְּצוּרָה יְפָה מְאֹד, וְשִׁיְהִיָּה מְכַבֵּד עִם מְסִנְרַת שֶׁל עֵץ מִתְחַתִּיו, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִקְרַע, וּבְעֲזָרַת ה', נוֹכֵל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִמָּהֶם גַּם לְהַבֵּא.

הַמְּכַתֵּב שֶׁל ... זֶה יוֹתֵר יְפָה וְיוֹתֵר מְנַסָּח, וּמְדַבֵּר יוֹתֵר אֶל הַלֵּב, וְעַל-כֵּן כְּדֹאֵי לְהַדְפִּיס אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה.

אָשֶׁר כ' תתמט — כ' תתנ בנחל שכז

פה תקבל מכתב למסור ל... אחיו ... כתב לי מכתב שרופה לעשות את החתונה ב"היכל-הקדוש", מצדי אין מניעה, ובשמחה אני מסכים לזה.

המאחל לך חתימה טובה...

כ' תתמט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מקרת יום הכפורים, שם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שלום אל ... גרו יאיר.

עינתי בפוסקים, ואיני רואה שום הטר להשתמש עם שם ה' לדבר חל, וזה גם עון גדול, ועלינו ללכת רק פפי ההלכה, ועל-כן, לדעתי, שישאר כמו שדברנו קדם וכו', והקדוש-ברוך-הוא יפיל את כל הקמים עלינו, ולא יוכלו לנו כלל.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתנ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מקרת יום הכפורים, שם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שלום רב אל .. תהיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיי שמחה ועליזה, ותזכי לעשות הרבה צדקה וחסד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומחפילל בעדך ובעד בעלך ובעד הילדים, שתהיו כלכם

בְּרִיאִים, וְשִׁיחָה לָּכֶם כָּל טוֹב בְּחַיֵּיכֶם, וְתִהְיֶה לָּכֶם שָׁנָה טוֹבָה
וּמְבֹרָכָת.

חג שמח...

כ' תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' [ני] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמְּכֶם כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכּוּ לִהְיוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲסוּר לָךְ לִפְלֵי בְדַעְתְּךָ כָּלֵל מִזֶּה שְׁלֵא הִגַּעְתָּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְז"ל,
כִּי בּוֹדָאֵי גַם זֶה תִּקּוֹן גָּדוֹל מִרַבְּנוּ וְז"ל, כִּי הַתְּקוּנִים שְׁעוֹשֶׂה רַבְּנוּ
וְז"ל עִם אֲנָשִׁיו, זֶה נִעְלָם נִעְלָם מֵעֵין כָּל, כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ אֲנָשִׁים
שְׂרוּצִים לְנִסְעַ, וְהֵם כָּבֵר עַל הַדְּרָךְ, וְנִתְקַעוּ בְּאִמְצַע הַדְּרָךְ וְכוּ' וְכוּ',
וּבּוֹדָאֵי לְכֻלָּם הָיוּ רְצוּנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִסְתַּבֵּב
עִמָּהֶם סְבוּת כָּאֵלוּ שְׁלֵא הִגִּיעוּ, וּבּוֹדָאֵי גַם זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-פֵּן
אֲסוּר לִפְלֵי בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי הַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן, וּבּוֹדָאֵי צְרִיכִין לְהוֹצִיא
אֶת הַרְצוֹן מִן הַכַּח אֶל הַפֶּעַל וְכוּ' וְכוּ', אִף אִם אֵי אֶפְשָׁר, זֹאת
אוֹמֶרֶת שְׁלֵא נִסְתּוֹבֵב, סִימָן שְׂכָף הִיָּה רְצוֹן רַבְּנוּ וְז"ל. וְהַעֲקָר לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה, שְׂתִּהְלֶה לְאֵל, אִתָּהּ יוֹדַע מִרַבְּנוּ וְז"ל, וְאִתָּהּ יוֹדַע מֵרֵאשׁ
הַשָּׁנָה כְּזֶה, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ צְרִיכִין אֶת הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה
שֶׁל רַבְּנוּ וְז"ל, וּבּוֹדָאֵי רַבְּנוּ וְז"ל עָשָׂה עִמָּנוּ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל הַשָּׁנָה
מִה שְׁעָשָׂה.

אֲשֶׁרֵנוּ מִה טוֹב חֲלָקֵנוּ וּמִה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂזַכֵּנוּ לְהַתְּוֹדַע
מִרַבְּנוּ וְז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חַנּוּם
שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי

אֲשֶׁר כ' תתנב בְּנַחֵל שֶׁכֶט

מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַהֲיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לַיְדֵי מִתְנַת בְּשׂוֹר וְנָדָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ני] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְדִיקָא עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה תִזְכִּי לְהוֹלִיד בְּנִקְל. הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְלָדוֹן תָּמִיד אֶת בְּעַלְךָ לְכַף זְכוּת.

אוֹדוֹת הַמְּגִיעוֹת לְעִנְיֵן צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, בְּוִדְאֵי הַכָּל מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִי יוֹדֵעַ כְּנֻגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְוִדְאֵי הַכָּל לְטוֹבָה.

אוֹדוֹת הַרוֹצֵחַ וְכו', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַהֲיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָה, וְיִמְחַק מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵה שְׂיֹתֵר מֵהָר, וְרוּאִים בְּחוּשׁ, אֵיךְ שְׁבִנֵי-אָדָם הַמְּנַתְקִים אֶת עֲצָמָם מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִמַּשׁ מֵאֲבָדִים אֶת הַשִּׁכְל, וּמֵאֲבָדִים עֲצָמָם לְדַעַת, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִזְאוֹת רְאֵי לְעֹזֵר לְבַעֲלָךְ, לְחַלֵּק אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים וְלְהַפִּיץ אוֹתָם בְּפָרֻט בֵּין הַחֲזִילִים, כִּי צְרִיכִין לְגִלוֹת אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה שְׂמֵגִלִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הוּא מְלֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה תִשָּׂאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא הַמְּלָכוּת, שֶׁהִיא שְׂיִכַת רַק לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַכְּף-וּמְיָד שְׂמִפְרִידִים אֶת הַמְּלָכוּת מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי רוּצִים לְמִסֵּר אֶת זֶה לְאֲמוֹת הָעוֹלָם, יִמַּח שְׂמָם וְזַכְרָם, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְהַחֲדִיר אֶת הָאֲמוּנָה בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסָם לָהֶם אֶת מְלָכוּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִשָּׂאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּיַדֵי עַם יִשְׂרָאֵל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתעברי את ההריון בקלות, ותלדי בנקל.
המאחל לך חג שמח...

כ' תתנג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שלום רב אף ... תחיה.

לנכון קבלתי מכתבך.

ראי להיות בשמחה, ותשמחי את בעלך. ויחמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזוהי אשה כשרה? העושה רצון בעלה; תשתדלי שיהיה ביניכם שלום והבנה הדדית, ושלא יהיו ביניכם חלוקי דעות. אדרבה, תעשי כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה אצלכם תמיד שלום ואהבה והבנה הדדית, ובזכות זה תבוא הברכה אל תוך ביתכם, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום (עקצין פרק ג'); על-כן תשתדלי שיהיה שלום בביתכם, ואז יאיר לכם תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתנד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותניח בכל יום תפלין חק ולא יעבר, ותשתדל להתפלל

אָשֶׁר כ' תתנה בַּנְחַל שְׁלֵא

בְּמַנְיָן, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִינוֹ מִתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָךְ.

נָא וְנָא תּוֹצִיא אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת מֵרֵאשִׁיךְ. הֶעָקֵר שְׂתַכְנִיס בְּעַצְמְךָ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד תִּבְחַר רַק בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְלֹא תִבְחַר בְּכַנִּי אָדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִח דְּרַכְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלַיִח דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתנה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הִנֵּה עֹכְשׁוֹ נִכְנָס חַג הַשְּׂמֵחָה, שֶׁהוּא חַג הַסְּכוּת, וְאֵין לָךְ עוֹד שְׂמֵחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹת. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, וְתִשְׂמַח אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגָּנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי עָקֵר הַצְּלַחַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק שְׂמֵחָה, וְצָרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֵׁאִדָּם בְּשְׂמֵחָה, הוּא שׁוֹכַח אֶת כָּל הָעֵבֶר שְׁלוֹ, וּמִתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְדִיקָא עַל-יְדֵי שְׂמִתְחִילִים תְּמִיד בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה.

עַל-כֵּן רְאֵה הֶעָקֵר לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂשִׂמַח תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׂרַבְנוּ וְ"ל הַדְּגִישׁ מְאֹד אֶת מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאָמַר,

שלב אֲשֶׁר כ' תתנו בנחל

שְׁתַּכְּף־וּמַיֵד פְּשֵׁהָאָדָם בְּשִׁמְחָה — נִתְרַחֶבֶת דַּעְתּוֹ, וְזוֹכָה לַיַּדִּי יִשׁוּב
הַדַּעַת. וְעַל־כֵּן רָאָה לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל מַדַּת הַשִּׁמְחָה.

רָאָה לְכַבֵּד אֶת הַוְרִיף הַיְקָרִים, וְתַדוּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, כִּי סוּף
כָּל סוּף הֵם סָבְלוּ הַרְבֵּה בַחַיִּים, וְהִבֵּן צָרִיף לְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת
אִמּוֹ, וְלֹהֵשֶׁתֶּתֶף בְּצַעֲרָם, וּמְכַל שִׁכְן בְּשִׁמְחָתָם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְרָכְךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְתִהְיֶה שְׂגוּר בְּכָל יוֹם
בְּכֹמָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, בְּאִפְּן שְׁתִּזְכֶּה לְטָהָרַת הַנֶּפֶשׁ. אֲשֶׁרִי מִי
שְׁלוּמִד בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא
בְּמְשֻׁנִּיּוֹת הוּא זְכוּךְ וְטָהָרַת הַנֶּפֶשׁ.

וְעַל כָּל־ם — רָאָה לְהַתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, וְתִפְרֹשׁ אֶת כָּל
שִׁיחַתְךָ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...
...

כ' תתנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל .. תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשִּׁמְחָה שֶׁשִּׁמְחָתִי בַּעַת
קַבְלַת הַמִּכְתָּב, כִּי אֲנִי תָּמִיד מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּהְיֶה
לְךָ הַצְּלָחָה בַּחַיִּיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְנְסִי בְּלִחְצִים וּבְדַכְּאוֹן, וְאֵל תִּחְשְׁבִי שְׁכָל הַחַיִּים
תְּהִיִּינָה לְךָ אַכְזָבוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבֶּה, חַיִּי הָאָדָם הֵם מְאֹד מְאֹד
נִפְלְאִים. הִנֵּה יֵשׁ לְאָדָם עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל —

אָשׁר כ' תתנז בַּנְחַל שלג

בְּשׂוֹכָה לְהַחְזִיק מַעֲמַד, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן רָאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְעוֹד תִּרְאִי יְשׁוּעָה גְדוֹלָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְמִין לָךְ בְּחוּר טוֹב, שֶׁתַּחֲתָנִי אִתּוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְתִהְיִי הַכִּי מְאֻשְׁרֶת.

נָא וְנָא הַחְזִיקִי מַעֲמַד, וְאֵל תִּשְׁבְּרִי מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַעֲקֵר רָאִי לְשֹׁמֵר עַל עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, יֵשׁ כָּל מִינֵי טְפוּסִים מוֹרָרִים, שֶׁרַק רוּצִים לְנִצֵּל בְּחוּרָה וְכוּ', עַל-כֵּן תִּשְׁמְרִי מְאֹד מְאֹד עַל עֲצָמֶךָ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ, וְתַעֲשִׂי הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וְתַחֲזִירִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי תֵאֱמִינִי לִי, שְׂאִין לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָכָל שְׂאָדָם מְכַנִּים בַּעֲצָמוֹ יְדִיעָה זֹה, שְׂאִין לוֹ רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַצְלִיחַ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ שֶׁתַּצְלִיחֵנִי, וְתִבְשְׂרֵנִי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחָ...

רָאִי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדַע שְׂוָה קִשָּׁה, עִם כָּל זֹאת עֲשִׂי כָּל מָה שְׁבִיכְלֶתְךָ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ.

כ' תתנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] הַיְתַשְׁנִיד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי מִכְּתָבְךָ.

שלד אשר כ' תתנח בנחל

ראה למסור את עצמך לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך, כי תדע שהשבת מעשרת, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך לשמור שבת, עם כל זאת ראה למסור את נפשך, פשוטו כמשמעו, לשמור שבת-קדש, וכל השבת תהיה רק בשמחה, ובזכות שבת-קדש תתרחבנה לך כל הדלתות, ותוכל להחזיר כל החובות שלך. אבל אני מכרח להגיד לך, שיהיו לך נסיונות קשים לשמור את השבת, ועל-כן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמור שבת, כי השבת מעשרת בגשמיות וברוחניות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה לצאת מהצרות שלך, ותראה נסים וגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הכפל הדבר, תשתדל לשמור שבת-קדש, ותלך ערב ובקר וצהרים לבית-הכנסת דיקא להתפלל תפלת שבת, ותראה את הנסים וגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה שאשתך תדליק שבועה גרות לכבוד שבת-קדש, ובזכות זה יפתחו לכם צנורות השפע, ותזכו להחזיר את כל החובות, ותהיו הכי מאשרים בחייכם.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל .. תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להדליק שבועה גרות לכבוד שבת-קדש, ולבקש בעת הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלות שהאשה מבקשת בעת הדלקת גרות, מאד מקבלות ומרצות בשמים.

אֲשֶׁר כִּי תתנח אֲשֶׁר בְּנַחַל שְׁלֵה

רְאֵי לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה עִם בְּעָלְךָ, וְתִשְׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מְאֹד מְאֹד מִמְּרִיבוֹת וּמִמַּחֲלָקוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שֶׁתִּצְלִיחוּ, וְתִזְכּוּ לְעֹלוֹת מְעֵלָה מְעֵלָה, וְתִגְוְרוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם בֵּין יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְתִחַנְכוּ אֶת יְלָדֵיכֶם עַל טְהַרַת הַקִּדָּשׁ.

הַמֵּאַחַח לְךָ חַג שְׁמַח...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיף צַב. יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיף צַג לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

כ"ק מרן רבינו אליעזר שלמה
בן מלכה שליט"א

לרפואה שלימה לכל רמ"ח
אבריו ולכל שס"ה גידיו ולכל
טיפי דמיו.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֶלֶק צ"ב

ג פֶּתַח דְּבָר פֶּתַח דְּבָר
ה הַקְדָּמָה הַקְדָּמָה
יא כ' תַּקְפַּח כ' תַּקְפַּח
מִכְתָּב אַחוּלִים לְרַגְל אַרוּסִין.

יא כ' תַּקְפֹּט כ' תַּקְפֹּט
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט כְּשֶׁעוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֵתֵים הַלְלוּ, וְכֵן יְעוֹרֵר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יְתִבְרַךְ,
וּמִשְׁמַחְתָּנוּ עַל הַתְּקַרְבוּתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל.

יג כ' תַּקְצֵא כ' תַּקְצֵא
יַחֲזִיק מְאֹד עַל תְּכֵנִיּוֹת הַנִּמְעָן לְזִכּוּי הַרְבִּים, וַיְגַלֶּה עֲנִינּוֹ שֶׁחִבֵּר
קוּנְטְרָסִים עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וְצָרִיכִים רַק לְהַפְיֵן, וַיַּחֲזִיק עַל לְמוֹד
מִשְׁנֵיּוֹת וְשִׁלְחָן עָרוֹף כְּסֻדְרוֹן, וְצָדָקָה לְעַנְיֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

טו כ' תַּקְצֵא כ' תַּקְצֵא
יְדַבֵּר מִהֶמְשֻׁכַת הַיְשׁוּעָה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְחַזְּקוֹת בְּאַמוּנָה.

טז כ' תַּקְצֵב כ' תַּקְצֵב
יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת, שְׁפָל הַרְפּוּאוֹת וְהַחֲכָמוֹת נִמְצְאוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיֵאִיר
הָאֵרֶת הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

יז כ' תַּקְצַג כ' תַּקְצַג
יְדַבֵּר מִעֲנִין נִקְיִין בֵּיתוֹ, וַיִּזְהֵר לְהִרְחִיק מִמְּחַנְּנוּ כָּל מִינֵי טְפוּסִים
מִפְּקָקִים.

יח כ' תַּקְצֹד כ' תַּקְצֹד
יְדַבֵּר מִעֲנִין הַמְּנִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְסִיִּם סִפְרוֹ "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וּמִעֲנִין
אֲשֶׁר בְּנַחַל, חֶלֶק ח', וַיְדַבֵּר מִכְּמֵה פְּרָטִים שֶׁל הַדְּפָסָה וְהַפְּעָה.

יט כ' תַּקְצֵה כ' תַּקְצֵה
מִכְתָּב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִזְהִירָם לְשָׁמֹר עַל יְלֻדֵיהֶם מִכָּל מִינֵי

תִּכְן הַעֲנִינִים

מְרַעֵין בִּישׁוּן, וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה שֶׁבֵּין אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי מִחֻלָּקַת הוֹרֶסֶת כָּל חֻלָּקָה טוֹבָה, וַיִּזְהֵר מִבְּזוּי תַּלְמִידֵי חֻכְמַיִם.

כ' תקצו

יְחֻזַּק מְאֹד אִשָּׁה בְּעֵלַת מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְחַנוּךְ בְּנוֹתֵינוּ בְּיַבְנָאֵל, וַיִּגְלֶה לָּהּ מְעֵלַת מְסִירוֹת נֶפֶשׁ.

כ' תקצז

יְדַבֵּר מֵעֲנֵין הַמוֹסְדוֹת וְתִקְנֶה לְהַתְגַּשְׁמוֹת הַחֲלוּם לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וַיְחֻזַּק הַמְּחַנְכֵת שֶׁל הַבָּנוֹת לְבַל תִּשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר.

כ' תקצח

יְדַבֵּר מֵעֲנֵין סִיּוּעַ לְקִיטָּנָה, וּמְעֵלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים.

כ' תקצט

יְדַבֵּר מֵעֲנֵין שְׁלוֹם בֵּין הַנְּשִׁים, וַיִּיעֵץ אִיךָ לְמַנַּע אֵי הַבָּנוֹת, וּמְעֵלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים.

כ' תר

יְפַלֵּיג בְּמְעֵלַת הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּחֻזָּקוֹתוֹ לְחַבֵּר קוֹנְטְרָסִים עוֹד וְעוֹד לְעִמַּת הַשָּׂקֶר הַגָּדוֹל, וַיִּגְלֶה אֶת הַמִּידַע שֶׁיֵּשׁ לוֹ אוֹדוֹת הַהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁגוֹרָמַת הַפְּצַת הַסְּפָרִים וְהַקּוֹנְטְרָסִים.

כ' תרא

יְחֻזַּק אֶת הַמְּנַהֲלֵת מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיהָ מִבְּקָרָת וְאֵי הַבָּנוֹת, וַיִּסְפֹּר אֶת גְּדֵל הַתְּמַסְרוֹתוֹ וְהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁסּוֹבְלֵי, וְאִיךָ שְׁצָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַתְּיַאֵשׁ מִחֻמַּת כָּל זֶה.

כ' תרב

יִיעֵץ בְּעֲנֵין פְּעוּטוֹן וְכוּ', וַיִּגְלֶה מְעֵלַת הַתְּפִלָּה בְּכֻלָּל וּמְעֵלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים בְּפָרֵט.

כ' תרג

יְחֻזַּק שְׁלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִמָּה שְׁאַחַר חוֹשֵׁב עָלָי, וְצָרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְהַעֲקֵר תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

כ' תרד

יְדַבֵּר מֵעֲנֵין הָאֲהָבָה וְהָאֲחֻדוֹת שֶׁבֵּין אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיִּגְלֶה שְׂאָף אֶחָד אֵינּוּ עוֹשֶׂה טוֹבָה בְּהַתְּקַרְבוֹתוֹ, כִּי אִם לְעֲצָמוֹ, וַיִּסְפֹּר עַל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁל מוֹהַרְנֵת ז"ל שֶׁהָיוּ לוֹ בְּהַתְּקַרְבוֹת, וְאִף גַּם מִרַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ,

תִּכְוֵן הָעֲנָנִים

ואף-על-פי-כן לא הסתפל על זה כלל, ויגלה שאיפתו לבגן עיר על שם רבנו ז"ל בסביבות טבריה דיקא, ויחזק מאד על למוד הלכות והשתתפות בשעורים בסדרן.

- כ' תרה לד
 יחזק תושב חדש ביבנאל, וידבר מענין ותיקין ותורת ארץ ישראל.
- כ' תרו לה
 יאחל בענין פניסה ליבנאל למגורים.
- כ' תרו לה
 ידבר מענין שעורין בסדרן בשקט של יבנאל, והדבקות בו ותברך.
- כ' תרח לו
 ידבר מענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, ותודה והודאה על זה, ויבאר ענין חרב פיפיות, חרב שיש לה ב' פיות, וענין חרבו של משיח, ושכחי רבי חיים ויטאל, ומה שהיה בין רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל, וענין רצונות וכסופים, והתמימות והפשיטות של אחד מאנשי שלומנו.
- כ' תרט מ
 ידבר מענין הרשיון בעבור בית-הספר, ויחזק את העוסקות בדבר.
- כ' תרי מא
 ידבר מענין הקיטנה, וההוצאות שלוקח על עצמו וכו'.
- כ' תריא מב
 ידבר נפלאות מהסדרה של "אוצר הקונטרסים", וישבח את העוסק במלאכה על גדל זכותו.
- כ' תריב מג
 יפליג במעלת הזוכה להתגורר בארץ ישראל, וגדל קדשתה, וכמה דברים השייכים לישיבה ולתלמידים.
- כ' תריג מד
 יחזק על מציאת הנקדות טובות, ולדון עצמו לכף זכות, והעקר להיות בשמחה.
- כ' תריד מה
 יחזק להיות בשמחה, ולצאת מהעצבות, ועל התמדה בתורה על-פי סדר-ההלמוד.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- כ' תרטו** מו
 יִחְזַק מְאֹד אִשָּׁה מְעַבְרַת, שְׁצָרִיכָה לְאָכַל בְּתִשְׁעָה בָּאֶב, וַיֹּאמֶץ מְאֹד עַל פְּרִנְסָתָם.
- כ' תרטז** מז
 יִרְחִיק מִמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת, וַיְדַבֵּר מִהַשְׁמָחָה שֶׁל הַתֵּם הַקְדוֹשׁ, וַיִּרְגֵּיל לְדוֹן עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וּמַעֲלַת הַזֹּכָה לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוֹ וְ"ל.
- כ' תריז** מח
 יִבְאֵר אֶת כָּל הַפְּסוּקִים שֶׁל עֲשׂוֹ עִם יַעֲקֹב אוֹדוֹת הַמַּלְחָמָה שֶׁל הַסֵּמ"ך־מ"ם עַל הַחֲנוּף שֶׁל הַיְלָדִים, וְעֲצוֹת אֵיךְ לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ, וּלְחַנּוֹף אֶת הַיְלָדִים כְּרֹאֵי בְּלִי שׁוֹם פְּשָׁרוֹת, וַיִּחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל אֲהָבָה וְאַחֲדוּת.
- כ' תריח** נ
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין אִיזוֹ אֵי הַכְּנָה בְּקִנְיַת סֵפֶר תּוֹרָה.
- כ' תריט** נא
 יִבְקֹשׁ לְהִרְחִיק אָדָם שְׁפוּעֵל שֶׁלֹּא כִּדְת, וַיִּבְאֵשׁ אֶת רִיחֵנוּ, כִּי מְקוֹמֵנוּ הוּא לֹא עָרֵי מִקְלָט.
- כ' תרכ** נב
 יְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְעַקֵּר הַהֲצִלָּחָה הַיָּא, שְׂיִדְבֵּר וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעֵת צָרָתוֹ.
- כ' תרכא** נג
 יִזְהִיר זוּג לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמָם מִחֲטָאִים, וְשֶׁלֹּא יִקְשׂוּ קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיק.
- כ' תרכב** נד
 יִחְזַק מְאֹד בְּעֲנִין הַתְּכֵלִית, וְעֲנִין חֲנוּף הַיְלָדִים וְתַקוּן הַגְּדוֹל שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה.
- כ' תרכג** נה
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַסֵּדֶר שֶׁל סֵפֶר הַדְּרָשׁוֹת שְׁלוֹ.
- כ' תרכד** נו
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הַפֶּאֶר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וַיִּחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלְדוֹן לְכַף זְכוּת.
- כ' תרכה** נז
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֲנִין עֵסֶק הַחֲנוּף שֶׁל הַבְּנוֹת בִּיבְנָאֵל, שְׁצָרִיכוֹת לְהִרְחִיק

תָּכֵן הַעֲנִינִים

- נָדוּד, וּמִפְקִירִין אוֹתָן, וַיִּשְׁבַּח מְאֹד אֶת זֶה שֶׁזָּכְתָה לְקַבֵּל עֲצָמָה לְדַאג לַחֲנוּף מְקוּמֵי בְּעִבּוּרָן.
- כ' תרכו** נז
יְדַבֵּר מֵעֲנִין כְּתִיבַת הַנְּהָגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וּמַעֲלַת הַהִדְרָפְסָה, וּמֵעֲנִין סֵפֶר "שֵׁפֶת הַנְּחַל" עַל "לְקוּטֵי־מֹהֵרִין".
- כ' תרכז** נח
יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ אֶצְלוֹ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לִילֵף בְּחֻצוֹת לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וּלְקוֹנֵן שֵׁם עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה.
- כ' תרכח** נט
יְגַנֵּה מְאֹד אֶת הַפּוֹגַע בְּנֹעְרִים וְכו', וַיְגַלֶּה נְחִיצוֹת הַפְּצַת הַקּוֹנִטְרָסִים בְּעֵתִים הַלְלוּ.
- כ' תרכט** נט
הַזְמָנָה לְשֶׁבֶת לֵהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּשֶׁבֶת נַחֲמוּ.
- כ' תרל** ס
יְגַלֶּה אֲשֶׁר צָדָקָה הִיא סְגֻלָּה לְזֹרַע שֶׁל קִמָּא.
- כ' תרלא** ס
יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַקִּיּוּטָנָה לְיִלְדִים, שֶׁלֹּא יִסְתַּכְּבוּ בְּרַחֲוֹב, וַיְדַבֵּר מִחֻבּוֹתָיו, וַיִּבְיַע תּוֹדָתוֹ עַל עֲנִינֵי הַדַּת, שֶׁהֵם עֲצָמָאִים בְּיַדֵּינוּ.
- כ' תרלב** סא
יְדַבֵּר מֵעֲנִין שִׁפּוֹר הַחֲנוּף עַל־יְדֵי הַקָּמַת יְשִׁיבַת עָרֵב לְמַתְמִידִים, וְעֲנִין הַשְּׁלוֹם בֵּין אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁאֵז לֹא יוֹכְלוּ לָנוּ.
- כ' תרלג** סב
יְגַלֶּה חֻבּוֹתָיו וְצָרוֹתָיו חֲדָשׁוֹת לְבָקָרִים, אִף מִחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבְּעֲנִינוֹ מֵרָאִים רַק אֶת הַפְּסִיעָה הָרֵאשׁוֹנָה.
- כ' תרלד** סג
יְדַבֵּר מֵעֲנִין צָדָקָה בְּיַדֵּי דִיקָא, וְהִיא סְגֻלָּה וְכו', וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַעֲבוּרָה לְעֵלְיוֹנִים בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָה דִיקָא, שֶׁזֶּהוּ הַעֲקָר — לְגִלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּאֵן לְמַטָּה.
- כ' תרלה** סג
יְדַבֵּר בְּמַר לְבוֹ מִמָּה שֶׁקּוֹרָה בִּיבְנָאֵל, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַחֲנוּף הַטְּהוֹר שֶׁלָּנוּ וּמֵעֲנִין חֻבּוֹתָיו, וּמֵהַצְּלָחָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עַד עַכְשָׁיו, שֶׁאֵנּוּ קֹהֵלָה עֲצָמָאִית

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

עם מערכות חנוכה משלה, וידבר מכמה ענינים פרטיים, ומעלת האחדות.

- כ' תרלו סז
 ישבח הזמנה של מלכה־מלכה לאנשי שלומנו, וידבר מאחדות ומשמחה, ויגלה שכל ענינינו הוא התכלית הנצחית, ולמוד התורה.
- כ' תרלז סח
 יחזק יזמות טובות שעשה הנמצא לאנשי שלומנו בענין חזוק הנער וגמ"ח לנזקקים.
- כ' תרלח סט
 יבאר צרת הגיהנום שעובר האדם בשאשתו ממרמרת, ויחזק ויאמץ ויגלה מעלת המכניס עצמו בסוד האמונה הקדושה, שהיא סוד קריאת שמע, שמצננין לו גיהנום.
- כ' תרלט ע
 יגלה מעלת הזוכה לפרסם את רבנו ז"ל בעולם.
- כ' תרמ עא
 יחזק מאד בענין שמחת המצוות, ויגלה נפלאות מענין שבת נחמו, והוא מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו.
- כ' תרמא עב
 יחזק מאד על ענין ההדפסה ואת הספר "פעלת־הצדיק" במהדורה חדשה שיצא אז, וידבר ממכונת תפירה שקנה בעבור הפנות, פדי ללמדן תפירה.
- כ' תרמב עג
 ידבר מענין תשלומים שלו, והדפסת הגליונות וספורים מהפצה וספר דרשותיו, והשכרת הדירה רק לאנשי שלומנו.
- כ' תרמג עד
 יפליג בענין אחדות ואהבה בין אנשי שלומנו, עד שראוי שהעולם יתמהו על כך, ורק כך מקבלים מהצדיק, ויחזק על אחדות ועל ענין החנוכה, שאין עושים בו פשרות.
- כ' תרמד עו
 מכתב תמיכה וחזוק בעת הקמת בית־הספר תיכון לבנות על טהרת־הקדש.

כ' תרמה עז

יִחֲזַק מְאֹד עַל עֲנֵן קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיִלְהִיב הַלֵּב לְחִמּוֹת קִדְשֵׁתָהּ
הַמְּפֹלְגֹת לְאֵין שְׁעוֹר, וַיִּגְלֶה שֶׁהוּא סוֹד תְּפִלִּין, וְאָסוּר לְהִסִּיחַ דַּעַת מֵאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וַיִּדְבֵר מֵעֲנֵן עֲבוּר יְנִיקָה וּמַחִין הַשִּׁיף בְּעֲנֵי עֲבוֹדַת הַשֵּׁם,
שְׁעוֹבֵר עַל הָאֵדָם מֵה שְׁעוֹבֵר קִדָּם שְׁזוֹכָה, וַיִּדְבֵר מֵעֲנֵן הַדְּבָקוֹת בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וַיַּעֲוֹר וַיִּחֲזַק עַל הָאֲהָבָה שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
מוֹסִיפִים כַּח בָּרֵב, וְעַל-יְדֵי-זֶה רוֹאִים נִסִּים נִגְלִים.

כ' תרמו פא

יִחֲזַק מְאֹד עַל הַלְדַת הַבֶּן, וַיִּתֵּן שֵׁם בְּעֲבוּרוֹ נִחְמָן נִתָּן, וַיִּדְבֵר מִהֶחֱסֵד
הַזֶּה.

כ' תרמז פא

יִדְבֵר מִכִּמְהָ תְּקוּנִים טְכָנִיִּים בְּבִנְיָן, וּמִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמֵעֲנֵן שְׁצָרִיף
לְלַמֵּד עַל עֲצָמוֹ זְכוּת כָּשֵׁם שְׁצָרִיף לְלַמֵּד עַל אַחֲרִים.

כ' תרמח פב

יִדְבֵר מִנְסִיעַת אִשָּׁה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְדַרְכָּן שֶׁל נָשִׁים לְפַעַל וְכוּ', וַיִּדְבֵר
מִרְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁיְהִיָּה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֶסֶק לְהַתְּפַרְנֵס עַל יָדוֹ.

כ' תרמט פג

יִדְבֵר מֵעֲנֵן שְׁלִיחַת פְּקָסִים [שְׁאֵז עָלָה כְּסָף], וּמַעַלַת הַזְכוּת לְשִׁמּוֹשׁ אֶת
רַבְּנוּ ז"ל.

כ' תרנ פד

יִדְבֵר מֵעֲנֵן מִכְּתָב כָּלְלִי לְהַקְרִיאוֹ בְּרַבִּים, וְסִדּוּר הַמְּקוֹם, וַיַּעֲוֹר לְרְאוֹת
אֶת הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הַצַּדִּיק.

כ' תרנא פה

יִדְבֵר מֵעֲבוֹדַת הַשְּׁפוּץ בְּמְקוֹם, וַיִּבְרָךְ וַיֵּאחַל שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

כ' תרנב פה

יְפַלֵּיג בְּמַעַלַת הָאֲחֻדוֹת וְהַשְּׁלוֹם, הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד, וְגַם שָׂרָה אֲמֵנוּ זָכְתָה
שֶׁהַשְּׂכִינָה דְבָרָה עִמָּה בְּזְכוּת זֶה, וַיַּעֲוֹר לְהַרְבוֹת בְּחֶסֶד.

כ' תרנג פז

יִחֲזַק מְאֹד אֶת הַנּוֹמֵץ שְׁעוֹסֵק לְלַמֵּד אֶת צְעִירֵי הַצֶּאֱן, וַיִּגְלֶה לוֹ דְרָכֵי
הַהִשְׁפָּעָה עִם הַגְּדוֹלִים וְהַקְּטָנִים, לְהַשְׁפִּיעַם הַדְּבוּרִים שֶׁקָּבַל אֲצִלוֹ.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

- כ' תרנד** פט
 יִחֲזַק מְאֹד אֶת הָאִשָּׁה הַמְּפַקֶּדֶת עַל חֲנוּף בְּנוֹתֶינוּ, וְעוֹשֶׂה זֹאת בְּמִסִּירוֹת
 נֶפֶשׁ.
- כ' תרנה** צ
 יִחֲזַק אֶת כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן וּבְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וַיֵּאָרֶיף
 לְגִלוֹת מַעֲלַת בֵּית־הַכְּנֶסֶת וְהַחֲזַקתוֹ בְּנִקְיֹת.
- כ' תרנו** צא
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּקוּן הַבְּנִיָּן, וְתִכְנִיתוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת חֲגֵי תִשְׁרֵי בִּיבְנָאֵל.
- כ' תרנז** צב
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּקוּן הַבְּנִיָּן, וַיִּצְיֵן כַּמָּה מְקוֹמוֹת.
- כ' תרנח** צב
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'יש ענין שנתהפך הכל לטובה'.
- כ' תרנט** צג
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין סֵדֵר וְתְקוּן הַבְּנִיָּן.
- כ' תרס** צג
 יְדַבֵּר מִתְקוּן הַבְּנִיָּן.
- כ' תרסא** צד
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַסִּדְרָה שֶׁל אוֹצֵר־הַקּוֹנֵטְרָסִים, וַיִּחֲזַק לְלַמֵּד בָּהֶם, כִּי הֵם
 מוֹסֵר נֶפֶלֶא.
- כ' תרסב** צה
 יֵאָרֶיף מְאֹד לְפָרֵט נִקְדוּת בְּכָל עֲנִין רַבְנוּ ו'ל, וַיְגַלֶּה נֶפֶלֶאוֹת מֵעֲנִינוּ
 שֶׁהוּא פֶלֶא, וְעֲנִין בְּטוֹל לְצַדִּיק, וְהַדְּעוֹת הַמְּשֻׁנוֹת בְּעֲנִינוּ, וַיְדַבֵּר מִסוּד
 הַצְּמִצּוּם וְעֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַאֲמוּנָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעֲנִין סֵדֵר־דְּרָף־
 הַלְמוּד, וְלְמוּד סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים.
- כ' תרסג** צח
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת עֲנִין "אוֹר יְבְנָאֵל", וְעוֹד עֲנִינִים טְכְנִיִּים.
- כ' תרסד** צט
 יְדַבֵּר מִהַסְפֵּר "פְּעֻלַּת־הַצַּדִּיק" בְּשָׁנֵי כְרָכִים, וַיִּמְעִין "הַנְּהָגוֹת רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה".

תִּכְן הָעֲנִינִים

9

כ' תרסה ק
יְדַבֵּר מִכְּפֹה דְבָרִים טְכֹנִיִּים הַשֵּׁיכִים לְבָנָיו.

כ' תרסו קא
יְדַבֵּר מֵהַתְקַדְמוֹת בְּבִנְיָה, וְשֹׁאֵסוֹר לְהַשְׁאִיר בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ הַפְּקָר, וַיִּגְלֶה
שְׁכַל מִי שִׁיצִית יִרְאֶה נְסִים.

כ' תרסז קב
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּעֵנָן לְמוֹד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וַיְדַבֵּר מֵעֵנָן בְּטוֹחוֹן
עֲצָמֵי נְאֻמוֹנָה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל זֶה בְּאַרְיֵכוֹת.

כ' תרסח קד
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֵנָן הַחֲדָר הַחֲדָשׁ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד אִיךָ מְלַמְּדִים תִּינוּקוֹת
עַל-פִּי דַעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וַיִּסְפֹּר מֵהַמְלַמֵּד שְׁלוֹ שְׁהִיָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאִיךָ
הַתְּבוּדָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וַיִּצְרִיף בְּזֶה מְאֹד.

כ' תרסט קה
יַחֲזֵק עַל הַלְּדַת הַבֵּן, וַיְדַבֵּר מֵעֵנָן שֶׁמַּחַת הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְרַבֵּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה
פְּעֻלָּתָנוּ, שְׂאֵנוּ בּוֹנִים לְמַעַן הַעֲתִיד, וַיְהִי עוֹד נְסִים וְכוּ'.

כ' תרע קח
יְדַבֵּר מֵעֵנָן מִדַּת הָאֻמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה וּמִבְּטוֹחוֹן עֲצָמֵי, וּמִמְעַלַּת מְלַמֵּד
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּמִמְעַרְכַּת הַחֲנוּף שְׁלָנוּ.

כ' תרעא קי
יִפְלִיג בְּגִדְלָתָם שֶׁל מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת, וַיִּשְׁקִיט אֶת הַחֲרָדוֹת שֵׁישׁ לְמִי
שְׁחוּשֵׁשׁ לְהַפְּנֵס בְּזֶה, וּמַעֲלַת הַהֲתְבוּדָדוֹת.

כ' תרעב קיב
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֵנָן מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וַיִּגְלֶה דֶּרֶךְ אִיךָ יוֹכֵל לְהַצְלִיחַ עִם
כָּל תַּלְמִידָיו.

כ' תרעג קיג
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מֵעֵנָן הַצְּלַחַת הַלְמוּד שֶׁל הַבְּנוֹת, וּמַעֲלַת הָאִשָּׁה הַעוֹשָׂה
מְשִׁמְתָה כְּרְאוּי, וְעֲנִינִים נִפְלְאִים מֵעֵנָן לְמוֹד תְּשַׁבֵּר, וְעֲתִידָה הַרוֹחֲנִי
וְהַגְּשָׁמִי שֶׁל יְבִנְאֵל.

כ' תרעד קטו
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּמִכְתָּב כָּלְלִי לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיְדַבֵּר מֵעֵנָן תְּפִלָּה

תִּכְן הָעֲנִינִים

וְהַתְּבוּדוֹת וּמִדַּת הַסְּבִלְנוֹת וְעִקְשׁוֹת עַל תְּפִלָּה, שְׂאֵז הַיְשׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת,
וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אַחֲדוֹת, וְחִזּוּק אֶחָד אֶת זֵילָתוֹ.

כ' תרעה קיז

יְחִזֵּק אֶת הַמִּפְקָד עַל סִדְרֵי הַיְשִׁיבָה, וַיְגַלֶּה מַעְלָתוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין
הַהִתְחַדְשׁוֹת, שֶׁהֵיא סוּד הַצְּלָחָתָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

כ' תרעו קיז

יְגַלֶּה מַעְלַת הַחִזּוּק לְזֵילָת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ חִזּוּק בְּעַצְמוֹ, וַיְדַבֵּר
מִהַדְּבוּר שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל: נַחֲמֵן וְנַחֵן צוֹחֲקִים מִהַעוֹלָם.

כ' תרעז קיח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין כְּסֹדֵר וְשִׁלָּא כְּסֹדֵר, וַיְגַלֶּה מַעְלַת הַדְּפָסֶת הַסְּפָרִים,
שֶׁמְכַנִּיסִים בְּנֵה הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה בְּאֲנָשִׁים כֹּה רַבִּים.

כ' תרעח קיט

מְכַתֵּב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, בּוֹ יְחִזְקֵם עַל שְׂמִחָה וְעַל עֲזָרָה לְזֵילָת, וְעַל
קְרוֹב רְחוּקִים וְשִׁכְנִים, וַיְסַפֵּר מַעֲשֵׂה מַחְזִיוֹן שֶׁרָאָה ר' יִצְחָק
מִדְּרָהוּבִיטָשׁ.

כ' תרעט קכג

יְשַׁכְנֵעַ אֶת הַבַּעַל שֶׁלֹּא יִגְרַשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וַיְצַלַח הַמַּשְׁבֵּר בְּשִׁלּוֹם.

כ' תרפ קכג

יְדַבֵּר מֵעֲנִין חֲבוּר סְפָרוֹ "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וּמֵעֲנִין שְׂאֲנָשִׁים מְטָעִים
עֲצָמָם מְאֹד, וְהַעֲקָר לִילָף בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ו"ל.

כ' תרפא קכג

יְדַבֵּר מִשְׂמִחָה וּמִצִּיוֹן רַבְּנוֹ ו"ל.

כ' תרפב קכה

יְחִזֵּק בְּכַמָּה פְּרָטִים מֵעֲנִין הַקָּמַת מַעְרַכַת הַחֲנוּף הַכְּשָׁרָה לְכַנּוֹת בִּיבְנָאֵל
"עִיר בְּרִסְלָב".

כ' תרפג קכו

תְּכַנִּיֹּת מִפְּרָטוֹת לְיַעוֹל מַעְרַכַת הַחֲנוּף, וַיְדַבֵּר בְּשִׁבְחָם שֶׁל מוֹסְרֵי נַפְשׁ
וּמִתְנַדְּבִים לְמַעַן הַחֲנוּף.

כ' תרפד קכח

בִּיעַע תּוֹדָתוֹ לְאִשָּׁה שְׁעוֹזֶרֶת לְהִקִּים אֶת מַעְרַכַת הַחֲנוּף לְכַנּוֹת, וַיְדַבֵּר

מַעֲתִידָהּ שֶׁל הַמוֹשֶׁבֶה יִבְנֶאֱל שְׁתַּתְּהַפֵּף לְ"עִיר בְּרֶסֶלֶב" בְּמֵלֶא מוֹכֵן הַמֶּלֶה.

כ' תרפה קכט
יְחֻזַּק וַיֵּאמָץ בְּעֵינָיו הַעֶסֶק עִם בְּנֵי הַיְשִׁיבָה, וְלִמּוּד בְּרַבִּים בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת בְּכָל שַׁבָּת.

כ' תרפו קל
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל תּוֹשְׁבֵי יִבְנֶאֱל, בּוֹ יְדַבֵּר מֵעֵינָיו מַעְרַכַת הַחֲנוּף, וַיִּבְקֶשׂ אֶת שְׁתוּף הַפְּעֻלָּה שֶׁל הַהוֹרִים.

כ' תרפז קלא
יְדַבֵּר מֵעֵינָיו הַמַּתְמִידִים שְׂרוּצִים לְהִקִּים לִילְדִים, שֶׁלֹּא יִבְזָזוּ אֶת הַזְּמַן.

כ' תרפח קלב
יְדַבֵּר מִכְּמָה מְנִיעוֹת וְהַסְתַּבְּכוּיֹת מֵעֵינָיו הַקְּבוּץ שֶׁלוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וּמְקוֹם הַתְּפִלָּה, וּמֵעֵינָיו "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה" וְהַקּוֹנְטְרַסִּים.

כ' תרפט קלד
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת עִם כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מֵעֵינָיו הַפְּצָה, וְאַחֲדוֹת בִּינִיָּהם, וְשִׂמְחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ טוֹבָה לְהַעֲוֹלָם, וַיֵּאָרִיף לְהוֹרוֹתָם מַעֲלַת הַהַפְּצָה, וְעֵינָיו בְּקִי בְּרִצּוֹא וּבְקִי בְּשׁוּב.

כ' תרצ קלח
יְחֻזַּק וַיֵּאמָץ וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְהַתְּעוֹרֵר מִן הַשָּׁנָה, וְעֵינָיו קִדְשַׁת חֹדֶשׁ אֱלוֹהִים וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל, וְהִכְנִה לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה כָּל חֹדֶשׁ אֱלוֹהִים, וַיִּחְזַק מְאֹד בְּעֵינָיו זֶה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל כְּמָה נִקְדוּת שֶׁל חֲנוּף הַבְּנָיִם וְהַשׁוֹבָה עַל הַמַּעֲשִׂים שֶׁעָשׂוּ כָּל הַשָּׁנָה, וַיֵּאָרִיף בְּאִפְסוֹ נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַד מְאֹד.

כ' תרצא קמד
יְדַבֵּר מֵעֵינָיו הַסֵּפֶר "הַנְּהַגוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וַיִּגְלֶה אִיךָ נִתְחַבֵּר מִתּוֹף מְנִיעוֹת, וְעֵינָיו הַקּוֹנְטְרַסִּים וְעֲשִׂית מַעֲמוּלָה לְדַבֵּר רַבְּנֵינוּ ז"ל, וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁלֵּנוּ בְּאוֹמֵן, שֶׁכָּל זֶה הוּא אִיךָ שֶׁרַבְּנֵינוּ ז"ל מוֹלִיף וְכו'.

כ' תרצב קמה
יְדַבֵּר מֵעֵינָיו הַחֲנוּף וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁהוּא זְמַנִּי.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

- כ' תרצג** קמו
 יחזק בַּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וַיִּרְגֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יתְפַרֵּךְ, וַיַּעֲזֹר לְחֹטֵף נְקֻדּוֹת
 טוֹבוֹת.
- כ' תרצד** קמו
 יוֹרָה עַל סְדוּר וְתַקוּן הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה, וַיִּבְכֶּה עֲנִין הַמְּסִירוֹת שֶׁהָיוּ מִנֵּת
 חֲלָקִים.
- כ' תרצה** קמו
 יִבְעֵ שְׂמֻחָתוֹ הַעֲצוּמָה עַל פְּתִיחַת הַחֲדָר, וַיִּגְלֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת הָעֲנִין
 הַזֶּה, אִיךָ שֶׁבְּמִדְבַּר שְׂמֻמָּה צָחִיחַ מְרוֹחֲנִיּוֹת נִפְתְּחוּ כָּל הַכַּתּוֹת לְכָל
 הַגִּילָאִים, וַיִּדְבֹר בְּהַפְּלְגוֹת גְּדוּלוֹת, וַיַּחֲיֶה עֲצָמוֹ בַּקְּדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲזֹר
 לְלַמֵּד "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת".
- כ' תרצו** קמו
 יִבְעֵ שְׂמֻחָתוֹ כַּנֵּ"ל בְּעַת פְּתִיחַת בֵּית הַחַנוּף לְבָנוֹת לְרֵאשׁוֹנָה, וַיִּגְלֶה
 מַעֲלַת הָעֲנִין כַּנֵּ"ל.
- כ' תרצז** קמו
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוֹ ז"ל, וַיַּחֲזֵק עַל עֲנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁכָּל
 אֶחָד בָּא עִם כָּל מָה שֶׁעָשָׂה לְמַעַן רַבְּנוֹ ז"ל כָּל הַשָּׁנָה וְכוּ', וְעֲנִין הַקְּבוּץ
 הַקְּדוּשׁ גַּם בִּיבְנָאֵל, וּבְנִיַת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוֹ ז"ל.
- כ' תרצח** קמו
 יִנְדַבּ מְאֹרְרִים לְתְּלֻמוּד-תּוֹרָה, וַיִּדְבֹר מְחֻבּוֹתָיו וּמַמְעַלְתַּי צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל
 וְעוֹד כַּמָּה פְּרָטִים טְכָנִיִּים.
- כ' תרצט** קמו
 יִדְבֹר מְהֻעָנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת שֶׁל הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה בְּעַת הַהֵיא, עַד שֶׁהֶצְרָכּוֹ
 לְלוֹת כְּסָאוֹת מִבְּתֵימִים.
- כ' תש** קמו
 יִשְׂבַח פְּתִיחַת הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה לְמֵרוֹת כָּל הַדְּחָקוֹת.
- כ' תשא** קמו
 אֲגִרַת נְחוּם אֲבֵלִים קֶצְרָה.
- כ' תשב** קמו
 מִכְּתָב חֲזוּק בְּיוֹם פְּתִיחַת הַכוֹלָל לְאַבְרָכַיִם הַיְקָרִים, שֶׁיִּתְמִידוֹ בְּכָל חֲלָקֵי
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כ' תשג קנו
 יגלה כמה ענינים הנוגעים לכנון החנוף שלנו, ואשר זה נוגע לצפור
 נפשו.

כ' תשד קנו
 ידבר ממעלת למוד עם תינוקות של בית רבן, שפך זוכה להעמיד
 תלמידים, וילמד עמהם כמו עם גדולים ממש.

כ' תשה קנח
 ידבר ממעלת מלמד תינוקות של בית רבן, ויגלה גדל הספוק של מי
 שלומד עם תלמידים.

כ' תשו קנח
 ידבר בענין המאוררים וקניית חפצים לתלמוד-תורה.

כ' תטז קנט
 מכתב כללי לכמה מאנשי שלומנו, ויגלה להם באריכות נוראה ונפלאה
 ענין הספורים של אנשי שלומנו, ומה שקורה עמנו היום, שלקחנו על
 עצמנו ענין ההפצה, ויגלה נפלאות מענין זה.

כ' תשח קסו
 יחזק מאד את המלמד תינוקות על עבודתו הקדושה.

כ' תשט קסז
 יחזק את המלמד הראשון מאנשי שלומנו, שבזכותו יש לעיר קיום,
 במאמר חז"ל, ויחזק על העתיד הפלפלי שלו, שישתבח עוד.

כ' תשי קסח
 יחזק מאד מלמד של פתח מסימת, ויךריכהו בעבודתו ויחזקו.

כ' תשיא קסט
 יחזק ויאמץ מאד מלמד, ויגלה לו מעלת תינוקות של בית רבן, ואת
 גדל הספוק שיש למי שלומד עם תלמידים.

כ' תשיב קע
 יגלה נוראות נפלאות ממעלת הזוכה ללמד עם תינוקות של בית רבן,
 ומה שנעשה אז בכל העולמות, ויגלה מעלת התפלה, ויעורר להיות
 בשמחה.

- כ' תשיג** קעא
 יִגְלֶה שְׁאִיפְתּוֹ, שְׁיִהְיֶה הַחֲנוּף מְעֵלָה, וַיִּחְזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבְשִׂיחָה
 בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כ' תשיד** קעב
 יִדְבַר מֵעֲנִין חֲנוּף הַיְלָדִים בַּפֶּתַח, וּמְשִׁיעוּרִים שְׂאֵמַר בְּאַנְגְּלִיָּה, וַיִּחְזַק
 בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְבָבוֹת עַל כָּל מָה שְׁצָרִיף אֵלָיו יַתְבַּרֵּךְ, כִּי הוּא
 הַפֶּתַח הַרְאֵשׁוֹנָה.
- כ' תשטו** קעג
 יִבְיַע קוֹרֵת רוּחוֹ מְשֻׁגְשׁוּג הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, וַיִּגְלֶה שְׂמֵנְהָל תְּלַמוּד-תּוֹרָה
 צָרִיף הַתְּחִינּוֹת בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וַיּוֹרֶהוּ לְנֶהֱג בְּרַכּוֹת עִם הַמְּלַמְּדִים.
- כ' תשטז** קעד
 יִחְזַק אִשָּׁה עַל תְּרוּמַת בְּעֵלָה לְקַהֲלָה, וּזְכוּתָהּ הַגְּדוּלָה בְּזָה.
- כ' תשיז** קעה
 יִחְזַק אֶת הַיְלָדִים הַצְּעִירִים עַל סֵדֶר וְנִקְיוֹן, וְלַמּוֹד רְאוּי וְהַתְּנַהֲגוֹת
 נְאוּתָהּ.
- כ' תשיח** קעו
 יִתֵּן תּוֹדָתוֹ לְעֹזֵר שְׁעוֹזֵר לוֹ הַנִּמְצֵן, וַיִּדְבַר מֵהַדְּבָקוֹת בּוֹ יַתְבַּרֵּךְ, וּמֵעֲנִין
 פְּרִנְסָה שְׁתַּבְּטְלָה, וַיִּדְבַר מֵעֲנִין מִנְּיָן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵלוֹ שְׂאִינָם יְכוּלִים
 לְנִסְעַ לְאוּמָן, וְזֶה יִהְיֶה גַם קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה.
- כ' תשיט** קעז
 יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים הַמְּמַשְׁמָשִׁים וּבָאִים,
 וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד מְאֹד.
- כ' תשכ** קעח
 יִדְבַר מֵעֲנִין הַסָּעָה לְבָנוֹת עִם נֶהֱג שְׂיֵשׁ עִמּוֹ יֶלֶד, וְזֶה בְּיוֹם, שְׂאִין עַל
 זֶה חֲשַׁשׁ יְחוּד.
- כ' תשכא** קעט
 יִדְבַר עִם נֶהֱג הַהִסְעוֹת הַנִּי"ל, וַיִּחְזַקוּ מְאֹד עַל פְּרִנְסָה וְהַצְּלָחָה.
- כ' תשכב** קפ
 יִחְזַק אֶת גְּמַר עֲבוּדַת הַצְּבִיעָה.
- כ' תשכג** קפא
 יִחְזַק עַל יְשׁוּעוֹת, וַיִּדְבַר מֵעֲנִין קְדוּמִים קְהֵלְתָנוּ.

תִּכּוֹן הָעֲנָנִים

15

- כ' תשכד** קפב
יחזק על מה שאמר רבנו ז"ל בענין סור מרע וְעֵשֶׂה טוֹב, ויעורר
להתבודד עמו 'תברך'.
- כ' תשכה** קפג
יחזק אשה אחר לידה, שְׁנַפְּלָה לְדַכְּאוֹן וְכו'.
- כ' תשכו** קפג
יחזק אחד שלא יסגף עצמו בגוף, כי הוא קודם לתקון הנפש.
- כ' תשכז** קפד
יחזק ויאמץ מאד את האדם מפל נפילותיו, כי עקר ההצלחה שזוכה
להחזיק מעמד ולקום מגפילתו.
- כ' תשכח** קפה
דברי התחזקות בקצרה לְבַת יִשְׂרָאֵל.
- כ' תשכט** קפו
יגלה שעקר ההצלחה היא שמחה, ואסור להשבר מאף דבר שבעולם,
ולדבר עם אחרים הוא תקון גדול מאד, ועקר הפרנסה באה בזכות
הצדיק.
- כ' תשל** קפז
יגלה איהו שצריכים להחזיק מעמד מפל דבר שבעולם, ולמסור עצמו
לגמרי אליו 'תברך', כי הכל אלקות.
- כ' תשלא** קפח
יחזק את אנשי שלומנו על החנוף הטהור ועל ענין האחדות, ויחזק
לענין מי שאינו יכול לבוא לראש השנה.
- כ' תשלב** קצ
יחזק ויאמץ את המלמד תינוקות של בית רבן ביבנאל, וידבר מענין
"ספר-המדות" שרוצה להפייס בעבור הילדים, ו"פעלת-הצדיק" שצריך
ללמד עמם, ויגלה תכניתו לעשות הרחבה בפרנסה למלמדים.
- כ' תשלג** קצא
יעשה שלום בין המתנכת הראשית לשאר העובדים, ויגלה מעלת הזוכה
לעמד על משמר החנוף, וידבר מכמה ענינים פרטיים השכיחים לשמירה
על הבנות.

- כ' תשלד** קצג
 יחזק אודות חנוף הבנות ותקוין בבית-הספר, ויִאָרִיף לְתֵאָר אֶת דְּרָכָן שֶׁל
 בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַצְּנוּעוֹת בְּלְבוּשׁן וּבְכִסּוּי רֹאשׁן, ויעוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.
- כ' תשלה** קצה
 ידבר מענין חלל הפנוי, ומהצדיק שהוא בחינת מחלק לאֲלֵפִים וכו',
 ויעוֹרֵר לְהַבִּין שֶׁהֵיכָן שֵׁישׁ אורות כָּאֵלוֹ — יֵשׁ מִחֻלְקַת גְּדוּלָה מְאֹד,
 וידבר מענין השואה האִימָה, ומֵאָמֵר הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִבְּעֻלּוֹ.
- כ' תשלו** קצו
 יאחל ברכתו לאור קבלת הזמנה לנשואי צֵאצְאֵי הַנִּמְעָן.
- כ' תשלז** קצז
 ידבר מענין צדקה וראש השנה של רבנו ו"ל בעיר אומן.
- כ' תשלח** קצח
 ידבר מענין רפואה ושמחה בבית, וילהפיר טובה להקדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
 הַחֹסֵד הַגְּדוֹל.
- כ' תשלט** קצט
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו, בו יחזקם מֵאֹד עַל עֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת
 לְרַבְּנוּ ו"ל, וידבר מגדלת רבנו ו"ל ומענין הפצת דעתו הקדושה,
 והדבור אליו תבָרַךְ, ומענין אליהו הנביא ויַעֲקֹב וְעֵשׂוֹ, ומעלת קהלתנו
 הקדושה, ודרך ארץ בין אנשי שלומנו, וידבר מענין תכניותיו להקים
 אוֹלָם שְׂמֵחוֹת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ וכו', ויספר מסוד הצלחתו בדבר רבנו ו"ל
 והפצתו בכל העולם — כִּי לֹא הִתְפַּעַל מֵאִף אֶחָד וכו', וידבר מענין
 הַהִפְצָה שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, ומבקש את עזרת אנשי שלומנו,
 וְעוֹד כַּמָּה דְבוּרִים נִפְלְאִים אֲגַב אֲוַרְחִיהָ.
- כ' תשמ** רט
 ידבר בענין עזרה למדפים, ויחזק מֵאֹד אֶת הַמְּסִיעַ לוֹ בַּהֲבָאת תּוֹרְמִים
 וְהוֹרָאוֹת קָבֵעַ, כִּי הַסְּפָרִים מְחוֹלְלִים פְּלֹאוֹת בְּעוֹלָם שֶׁהִתְמַלֵּא טְמָאָה
 וכו', ויחזקו ויעוֹרְרוּ מְאֹד.
- כ' תשמא** ריא
 ידבר מענין מניעות וחשיבות כבוד האשה, ויזהיר שלא לשמע להמסית
 נגד ספרי רבנו ו"ל.

- כ' תשמב ריב
 יחזק על ענני הפצה, ומציאת הזווג.
- כ' תשמג ריג
 יחזק מאד אשה אחת על כמה ענינים, ועל שלום עם המנהלת, ועזרה
 לבעלה בעבודת הקדש.
- כ' תשמד רטו
 ידבר מהצלחתנו בתחום החנוף.
- כ' תשמה רטז
 יתן עצות בענין בית החנוף לבנות, ופרטים הקשורים בזה.
- כ' תשמו ריז
 יעזר להחדיר בילדים יראת שמים, ולהרבות הלמוד בכלל אברכים,
 ושיהיה ביתו בית ועד לחכמים.
- כ' תשמז ריח
 ידבר מחנוף הבנות.
- כ' תשמח ריט
 יחזק שלא להתנאש על אף מניעות הסמ"ך-מ"ם, והעקר להתבודד עמו
 יתברך.
- כ' תשמט רכ
 ידבר מתשלום החוב ומענין שפוצים, ויאחל ברכה לילדים.
- כ' תשנ רכ
 ידבר מענין תקון וצביעת ביתו.
- כ' תשנא רכא
 ידרוף את המלמד איך להחזיק את הפתה הבעייתית שלו, ואיך להצליח
 עמם.
- כ' תשנב רכב
 יחזק את זה שהכניס עצמו בחנוף הילדים.
- כ' תשנג רכג
 יאמץ על אמונת חכמים, ולהחדיר בילדים "ספר-המדות".

- כ' תשנד** רכג
 ידבר אודות השקעה בחנוף תינוקות של בית רבן, ויחזקו מאד, וידבר
 מהדבקות בו יתברך.
- כ' תשנה** רכד
 ידבר מענין הלמוד עם התלמידים בשפת האידיש, ומאמנת חכמים.
- כ' תשנו** רכה
 יחזק את המלמד תינוקות על למודו עם התלמידים, וידבר מענין למוד
 "ספר-המדות".
- כ' תשנז** רכו
 יחזק מאד את העוזר לנו בענין החנוף ופרנסה לאנשי שלומנו.
- כ' תשנח** רכז
 יחזק את אנשי שלומנו הנוסעים לאומן לראש השנה, שיקחו אתם
 להפצה ספר "הנהגות ראש השנה", ויעזר על התבודדות.
- כ' תשנט** רכז
 יוכיח אחד שמסתובב אצלו, ולזה ואינו משלם, ועושה ליצנות מזה,
 וגם מבעיר חמת אנשים עליו בזה שנוהג עמיהם במחלקת ובלבוי יצר
 השנאה על לא דבר.
- כ' תשס** רכח
 יעזר את הילדים היקרים לקיים מצוות בכלל, ומצות כבוד אב ואם
 בפרט.
- כ' תשסא** רכט
 מכתב פללי לכל התלמידות בענין כבוד הורים ומורים.
- כ' תשסב** רל
 יחזק מאד את המסייע לחנוף ולמוסדות, שצריכים התחזקות גדולה.
- כ' תשסג** רלא
 יחזק מאד את המסייע והעוזר לאנשי שלומנו במוסדות.
- כ' תשסד** רלב
 יחזק מעלת הנקיון בבית-המדרש, ואיף שאביו של רש"י הקדוש זכה
 לבן כזה מחמת שהיה מנקה בית-המדרש, וידבר מענין חדושי תורה.

כ' תשסה רלב
 יְדַבֵּר מִהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחַיִּית שֶׁהוּא נוֹתֵן וְקַבְּלַת
 הַתְּפִלוֹת.

כ' תשסו רלג
 יַחְזֹק שְׁלֵא לַפְּחַד כָּלֵל רַק לְסִמְךָ עַל יְשׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כ' תשסז רלד
 יַעֲזֹר שְׁתֵּהֵינָה כַּחוֹת הַלְמוּד מְאֻרְרוֹת, וְיִדְבֵּר מִשְׂמַחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כ' תשסח רלד
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן תְּשׁוּלֹם לְקִיטָּנָה, וְיִגְלֶה רְצוֹנוֹ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּקֶרֶב
 הַבְּרִיּוֹת.

כ' תשסט רלה
 יַחְזֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל הַשְּׁלוֹם בְּבֵית, וְעַל הַשְּׁלוֹם בְּחוּץ, וְעַל
 הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַשְּׂמֵחָה אֲפִלּוּ כְּשֵׁאִין כְּלוּם כְּדִגְמַת
 רַבִּי אֶהֱרֵן קִיבְלִיטְשֶׁעֶר, וְיַחְזֹק וְיַעֲזֹר מְאֹד.

כ' תשע רלח
 יַחְזֹק וְיֵאֱמֹץ מְאֹד אֶת הַמְּקַרְבִּים רַחוּקִים, שִׁיִּכְנִיסוּ עֲנֵן רַבְּנוּ ז"ל, וְיִבְקֹשׁ
 עֲזָרָה בְּסַחֲבֵת הַסְּפָרִים לְאוֹמֵן, וְיִדְבֵּר מִהַרְבֵּה סְפָרִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲדִין
 בְּכַתֵּב יָד.

כ' תשעא רמ
 יְדַבֵּר מִהַטְעָיוֹת שֶׁהִטְעָה אוֹתוֹ הַגּוֹי בְּאוֹמֵן, וְיַחְזֹק מְאֹד שְׁלֵא לְהִשָּׁבֵר
 כָּלֵל מֵאַף דְּבַר שְׁבָעוּלִים.

כ' תשעב רמא
 יַחְזֹק וְיֵאֱמֹץ שֶׁהַעֲקָר הוּא שְׁלוֹם-בֵּית, וְשְׁלֵא יִתֵּן לַהוֹרִים לְהִתְעַרֵּב
 בְּעֲנֻנָיו, וְיִדְבֵּר מִסְּפָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁעוֹד צָרִיךְ לְהִדְפִּיס וּלְהַפְּיץ.

כ' תשעג רמג
 יַחְזֹק וְיֵאֱמֹץ אֶת זֶה שֶׁהִיָּה אֲצִלוֹ, וְיֵאֱחָל לוֹ חַיִּים טוֹבִים וּמְצַלְחִים, וְיִדְבֵּר
 מִמַּעֲלַת מִי שְׂזוּכָה לְפַעַל מֵהַ שְׂצָרִיךְ בְּד' אֲמוֹת שֶׁל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

כ' תשעד רמד
 יַחְזֹק וְיֵאֱמֹץ וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוּכָה לְהִדְפִּיס שְׂמוֹת שֶׁל הוֹרָיו בְּתוֹךְ
 הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שְׁנִדְפְּסִים, וְהוּא מְנַדֵּב לְעֻלּוֹי נִשְׁמָתָם, וְגִדֵּל מַעֲלַת
 הַעֲנֵן שֶׁל זְכוּי הַרְבִּים לְעֻלּוֹי הַנְּשָׂמוֹת שֶׁכָּבַר נִפְטָרוּ.

- כ' תשעה** רמז
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת עִם כָּל־יִחוּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים מֵעַנְיָן רַבְּנוּ ו"ל, שְׁזָכִינוּ
 לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וַיֹּאמֶר לְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַהִפְצָה וְסִחִיבַת סִפְרִים לְאוֹמֵן כְּדִי
 לְהַפְיֵצֵם, וַיִּסְפֹּר הַתְּקַרְבוֹתָיו שֶׁל ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל וְעוֹד אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנו וְשִׂיחוֹת יְקָרוֹת, עֲבָדוֹת וְעֲצוֹת, וַיַּעֲזֹר אֶת הַנְּשִׁים בְּעַנְיָן אוֹמֵן
 רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל בְּעֻלְיָהוּ, וְעוֹד כַּמָּה עֲנִינִים שֶׁל חֲנוּף, דְּרָף-אֶרֶץ, מַדּוֹת,
 לְמוֹד הַתּוֹרָה וְתַפְלָה.
- כ' תשעו** רנח
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעַנְיָן הַהִדְפָּסָה וְהַשְּׁפַע הַגָּדוֹל שֶׁיָּבֹא לְמַדְפֵּיס בְּזִכּוֹת
 שְׁמִים, וְשָׁלֵא יְדַבֵּר שְׁאִינוֹ צָרִיךְ, כִּי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַשְּׁפַע דִּיקָא, וַיְדַבֵּר
 נִפְלְאוֹת מֵעַנְיָן הַדְּפָסָה.
- כ' תשעז** רס
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן עֲכוּב אֵיזָה מְשֻׁלּוּחַ מִכְּתָב, וְהַדְּפַסַת דְּבוּרָיו הַקְּדוּשִׁים.
- כ' תשעה** רסא
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן אֲהַבְתּוֹ לְאַחַד שְׁנֵפֶרֶד מִמֶּנּוּ, וַיִּזְהִירוּ שְׁעַל-כָּל-פָּנִים לֹא
 יִכְרַח מִרַבְּנוּ ו"ל.
- כ' תשעט** רסב
 יְבִיעַ קוֹרַת רוּחוֹ מִהַנְּמָצֵן שְׁחֻזְקוֹ בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו מִמַּתְנַגְדִּים וְשְׁעִים,
 וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעַנְיָן פְּעֻלוֹת הַהִדְפָּסָה, וַיַּחֲיֶה עֲצָמוֹ מְאֹד.
- כ' תשפ** רסד
 יִשְׁבַּח הַזִּזְכָּה לְהַחְזִיק אֶת הַהִדְפָּסָה בְּנִדְבָתוֹ הַטּוֹבָה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמָּה
 שֶׁהַהִדְפָּסָה הַזֹּאת עוֹשָׂה, וַיַּמְעֵלַת הַמְדַפֵּיס אֶחָד מִסְפָּרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים.
- כ' תשפא** רסו
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן כְּבוֹד אָב וְאִם וּנְקִיּוֹת.
- כ' תשפב** רסז
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעַנְיָן הַדְּבָקוֹת בּוֹ יְתִבְרַךְ בְּכָל מַצָּב, וַיַּמְעֵלַת מַדַּת הַשְּׁלוֹם.
- כ' תשפג** רסח
 יַחְזִק בְּעַנְיָן אֲמוּנָה וְצַנִּיעוּת.
- כ' תשפד** רסח
 יִזְהִיר שְׁלֵא לְעַרֵב אֶת הַהוֹרִים בְּחַיָּיו, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַהִדְפָּסָה וְהַתְּכַנְיּוֹת
 לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

- כ' תשפה** רסט
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנִין בִּיאֲתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמֵה שְׁעוֹשֵׁה עִמּוֹנוּ,
 וַיַּחֲזֹק מְאֹד עַל עֲנִין הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִבְאֵת סְפָרִים לְאוֹמֵן כְּדֵי
 לְהַפְיֵצֵם שָׁם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמַעֲלַת חֲדוּשֵׁי הַנִּמְצֵן, וְיִזְהִיר מִקְשִׁיּוֹת
 עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְעַל הַצַּדִּיק.
- כ' תשפו** רעא
 יְדַבֵּר מִהַחַיִּיב הַגָּדוֹל עַל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֵהִיּוֹת בְּאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
- כ' תשפז** רעב
 יַחֲזֹק לְלִמּוּד בְּרַבִּים וּלְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ זֹאת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
 וַיִּבְקֹשׁ הִבְאֵת חִבְלֵי "הַנְּהָגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה".
- כ' תשפח** רעג
 יְדַבֵּר מַעֲנִין הַרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וַיִּבְקֹשׁ לְהַבִּיא
 סְפָרִים כְּנ"ל.
- כ' תשפט** ערד
 יְדַבֵּר מִשְׁמִירַת הַדְּבוּר, שֶׁזוֹ הַהַצְלָחָה.
- כ' תשצ** ערד
 יִבְקֹשׁ לְהַבִּיא סְפָרֵי "הַנְּהָגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה" לְצִיּוֹן, וַיַּעוֹרֵר לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
 וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.
- כ' תשצא** ערה
 יָשִׁיב עַל מִשְׁלוֹחַ כְּרִטִּיס בְּרֻכָּה שֶׁל שָׁנָה טוֹבָה.
- כ' תשצב** ערה
 יְדַבֵּר מַעֲנִין נֶהֱג בְּתוֹךְ אוֹקְרַאֲיָנָה עַד צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּצְיַע לְהַתְעַקֵּשׁ עַל
 הַמַּחֲוִיר וְכו'.
- כ' תשצג** רעו
 יְגַלֶּה, אֲשֶׁר שִׂמְחָה הִיא תְּקוּנַת הַבְּרִית, וַיַּעוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.
- כ' תשצד** רעו
 יְדַרְיָךְ בְּקִצְרָה אִשָּׁה כְּשֶׁרָה לְחַיִּים תְּקִינִים וּמְאֻשְׁרִים.
- כ' תשצה** רעז
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַחֲזֹקֵם לֵהִיּוֹת בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת
 בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעֲנִינֵנוּ הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלִהְיוֹת מְלֻשׁוֹן־הַרְעָה,
 וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵה שְׁקוּרָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

- כ' תשצו רעט
 ידבר מענין הראש השנה של רבנו ז"ל, שאנו מקבלים ממנו מתנות על
 כל השנה, ויעורר על ארגון מנין להנשארים כאן וכן
 לנשים.
- כ' תשצו רפ
 יתן עצה איך להעסיק את הבנות, ויפליג במעלת ראש השנה של רבנו
 ז"ל.
- כ' תשצח רפא
 ידבר מענין הנחת תפלין והדלקת גרות שבת-קדש ואמירת תהלים.
- כ' תשצט רפב
 ידבר מענין מזוזות והדלקת גרות.
- כ' תת רפב
 ידבר מענין צדקה המועלת לזרע של קימא.
- כ' תתא רפג
 ידבר מענין תפלות האשה בעת הדלקת גרות.
- כ' תתב רפג
 יחזק על מזוזות כשרות, ומספר מסים של גרות בשבת, ותפלה בשעת
 ההדלקה.
- כ' תתג רפד
 יעורר להיות בשמחה שהיא ההצלחה.
- כ' תתד רפה
 יחזק מאד להרצות בפני רחוקים לקרבם לאבינו שבשמים.
- כ' תתה רפה
 יתן עצה פנגד הפחדים והמריבות בבית, ויחזק מאד.
- כ' תתו רפו
 ידבר מענין הבטול אליו יתברך, ואזי ילך לו כסדרן.
- כ' תתז רפז
 יחזק מאד את המלמד, שיחדיר בין תלמידיו לילך במדת החסד, ולא
 לפגוע בזולת.

כ' תתח **רפח**
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַצְּלַחַת הַחַיִּים, שְׁלֵא לְהַשְׁפִּיל אֶת זוּלָתוֹ, אֲלֵא לְהִתְחַזֵּק
 בְּנִקְדָּתוֹ.

כ' תתט **רפט**
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן אֲזִהְרָה, שְׁלֵא לְרַדֵּף תַּלְמִיד פְּלוּנִי, וְלַחְדֵּל מִמַּעֲשֵׂי רַשְׁעוֹת,
 וְאִם לֹא, יִצְטָרֵךְ לְהַשְׁהוֹת הַחוּצָה אֶת הַמַּתְעַלְל.

כ' תתי **רצ**
 יַחְזֵק מְאֹד אֶת הָעוֹמֵד עַל מִשְׁמֵר הַחַנּוּף לְהִזְהִיר הַנּוֹעְרִים, שְׁלֵא יִרְדְּפוּ
 זֶה אֶת זֶה.

כ' תתיא **רצ**
 יַחְזֵק שְׂאֵחַר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשּׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם.

כ' תתיב **רצא**
 יַחְזֵק מְאֹד אֶת הַמְדַּפִּיס, שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיַּחְזֵקוּ בְּהִתְחַזְּקוֹת
 עֲצוּמָה לְבַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וַיִּשְׁתַּתֵּף בְּצַעְרוֹ וּבְמַנְיַעוֹת שְׁלוֹ וְכוּ'.

כ' תתיג **רצב**
 יִבְיַע תּוֹדָה לְתוֹרֵם לְמוֹסְדוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וַיִּבְשְׂרוּ שְׂתִּיפְלָל עָלָיו בְּצִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל.

כ' תתיד **רצג**
 יַחְזֵק אֶחָד שְׁנַתְמַנָּה לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת אֲצִלְנוּ, וַיּוֹרָה לוֹ כִּי־צַד צָרִיף
 לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, וְאִיזוֹ לְהַתְנַהֵּג בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ זוֹ, וַיַּחְזֵקוּ מְאֹד מְאֹד.

כ' תתטו **רצד**
 יַחְזֵק מְאֹד מְלַמֵּד עַל עִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ שְׁלוֹ, וְעַל הַתְּבוּדוֹת וְשִׁמְחָה.

כ' תתטז **רצה**
 יַחְזֵק מְאֹד אֶחָד שְׁנַתְמַנָּה לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלָתוֹ
 וּמַעֲלַת הָעִבּוּדָה הַזֹּאת.

כ' תתיז **רצו**
 יִבְיַע אֶהְבֵּתוֹ לְנִמְעֵן בְּזֶה שְׁמוּסֵר נִפְשׁוֹ לְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן תּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה.

כ' תתיח **רצז**
 יַחְזֵק מְלַמֵּד, שְׂיִתְחַדֵּיר בְּתַלְמִידָיו הַרְּף אֶרֶץ, וְכֵן יִלְמַד עִמָּם "סְפָר־
 הַמַּדּוֹת".

- ב' תתיט** רחצ
 ידבר מענין הילדים, שלא ישארו בטלים בזמן שאבותיהם שוהים באומן לרגל ראש השנה, ויתן עצות על זה, וכן בענין המנין שישאר במקום בראש השנה.
- כ' תתכ** רצט
 ידבר מענין נקיות המקום, ומשכר העוסקים באמונה.
- כ' תתכא** ש
 יחזק לקראת השנה החדשה.
- כ' תתכב** שא
 יחזק את המחנכות של בית-הספר לבנות "בית פיגא" וחסידיו ברסלב.
- כ' תתכג** שב
 יחזק בקצרה את הילדים לחנופה ודרך ארץ.
- כ' תתכד** שב
 מכתב קצר של התחזקות לבנות בית החנופה שלנו.
- כ' תתכה** שג
 יחזק מאד את מי שיש לו גישה חנוכית, ומנצל זאת להחדיר תורה ויראת שמים בתלמידים, וידבר מענין החדרת התחזקות בנשמות ישראל, שעובר עליהם מה שעובר.
- כ' תתכו** דש
 יחזק את העוסק בצרכי צבור באמונה, כי צריך התחזקות יוצאת מן הכלל.
- כ' תתכז** שה
 יחזק מאד הנשים על הנסיעה של בעליהן לראש השנה, ויחזק מאד, שזה כדאי וכו', ויאחל ויברך.
- כ' תתכה** שו
 יחזק מאד את המדפיס על ספר "פעלת הצדיק" שהדפיס מחדש, וידבר ממעלת "הנהגות ראש השנה", וגדל השתוקקותו להדפיס עוד ועוד ספרים.
- כ' תתכט** שז
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו לקראת יום הכפורים, ויחזקם מאד לקבל קבלות טובות וכו'.

תְּכַן הַעֲנִינִים

25

כ' תתל שט
יבקש להביא לאביו אתרוג לחג הספות, וידבר מענין "שפת-הנחל" על
ה"לקוטי-מוהר"ן".

כ' תתלא שי
ידבר מענין ראש השנה של רבנו ז"ל, ומספר "הנהגות ראש השנה"
שהדפיס וכבש את העולם, ויביע תקנתו להפיץ דעת רבנו ז"ל בכל
העולם.

כ' תתלב שיא
ידבר מהדפסת כמה ספרים פרטיים, ויתן הדרכה על כל ספר, וישבח
ההדפסה מאד.

כ' תתלג שיב
ידבר מענין טפוס עצה פדת מה לעשות עם החלשים, שלא יפלו
במצודת היצר בעת שהותם באומן לרגל ימי ראש השנה הקדושים,
ויביע תרעמתו על זה שחתם עליו על לא דבר.

כ' תתלד שטו
מכתב דומה למכתב הקודם רק מפנה לאיש אחר, שגם הוא יכול
לעשות משהו בנדון.

כ' תתלה שטז
יביע אכזבתו מזה שלא סים את המקנה, ויזרוז שלא יאבד הנאמנות
שלו.

כ' תתלו שיז
ידבר מענין חלוקת עופות לחג.

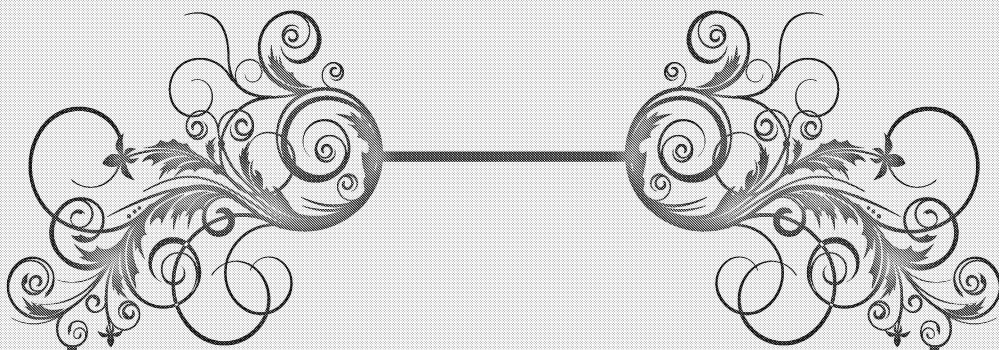
כ' תתלז שיז
מכתב התחזקות לתלמידים הצעירים, ויבטיח להם "ספר-המדות" וכו',
וידבר מענין עזרה להורים לקראת סכות.

כ' תתלח שיח
מכתב דומה למכתב הקודם, רק שמפנה לתלמידות, וידבר שם קצת
מענין סכות.

כ' תתלט שיט
ידבר בטיב אפי הקשר שצריך להיות בין קהלתנו לתושבי המקום,
ובאיזו צורה לפנות אליהם לדגח על הפעילות שלנו.

- כ' תתמ** **שכ**
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מְשֻׁכָּרוֹת, וְהִדְפֹּסַת "סִפְרֵ-הַמְּדוּת" וְחִלְקָתוֹ לַתְּלָמִידִים.
- כ' תתמא** **שכא**
 יְדַבֵּר מֵהִדְפֹּסַת "סִפְרֵ-הַמְּדוּת" בְּאוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁזֶּה הֵתַתְּחֵלָה לְהִדְפֹּסַת סִדְרַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.
- כ' תתמב** **שכא**
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מְשֻׁכָּרֵת לְמַלְמָדִים, וַיִּבְאֵר שְׁצָרֶיךָ רַחֲמִים רַבִּים עַל כָּל פֶּרֶט.
- כ' תתמג** **שכב**
 יַחְזֹק מְאֹד בְּעֲנֵן הַדְּפֹסַת סִפְרֵים חֲדָשִׁים "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים" וְ"אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וּמְשֻׁלּוּחַ סִפְרֵים, וְעוֹד כַּמָּה פְּרָטִים טְכָנִיִּים.
- כ' תתמד** **שכג**
 יִבְיַע שְׂמֻחָתוֹ עַל שֶׁהִצְלִיחוֹ לְהַשִּׁיג מְשֻׁכָּרוֹת בְּעִבּוֹר הַמְּלָמְדִים, וַיְדַבֵּר מֵהַבְּזִיּוֹנוֹת שְׁסוּבֵל תְּמִיד וְשׁוֹתֵק.
- כ' תתמה** **שכד**
 מִכְּתָב קָצֵר הַמְּבֹשֵׁר עַל מִצְבוֹ הַחֲלוּשׁ, וַיִּבְיַע רְצוֹנוֹ לְדַבֵּר עִם הַנִּמְעָן.
- כ' תתמו** **שכד**
 יִזְהִיר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּעֶרְבַּיּוֹם הַכַּפּוֹרִים, שֶׁיֵּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנָי יוֹם הַדִּין, וַיַּחְזֹק מְאֹד עַל זֶה.
- כ' תתמוז** **שכה**
 יְדַבֵּר בְּעֲנֵן מְשֻׁכָּרוֹת לְצַבּוֹר הַמּוֹרוֹת, שְׁצָרֶיךָ לְהִיּוֹת בְּלֵי אַפְלִיּוֹת.
- כ' תתמוח** **שכה**
 יַחְזֹק וַיֵּאמֶץ מְאֹד בְּעֲנֵן הַגְּבוּרָה שְׁבֵלֵב, שֶׁאֵינוֹ מִפְּחַד מִשׁוּם דָּבָר, וּבִפְרָט לְפָנָי רְשָׁעִים אֲסוּר לְהִרְאוֹת שׁוּם פְּחַד, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַקָּמַת "עִיר בְּרִסְלָב", וְהִשְׁאִיפָה שֵׁישׁ לוֹ עַל זֶה.
- כ' תתמט** **שכז**
 יִבְאֵר שְׁאֲסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֵׁם ה' לְדַבֵּר חַל, כַּמּוּבָא בַּפּוֹסְקִים.
- כ' תתנו** **שכז**
 יַחְזֹק לְהִיּוֹת בְּשֻׁמְחָה, וַיִּבְשֹׂר תְּפִלָּתוֹ בְּעֵדָם.

- כ' תתנא שכת
 יִחְזַק אֶחָד שְׁלֹא זָכָה לְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיִּגְלֶה שָׁזָה
 אֶחָד מִתְּקוּנֵי רַבְּנוּ ז"ל.
- כ' תתנב שכט
 יִחְזַק בְּעִנְיַן שְׁמִחָה, וּמַמָּה שְׁקוּרָה בְּאַרְצָן יִשְׂרָאֵל, וְהַעֲקָר לְהַשְׁיֵב
 הַמְּלוּכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כ' תתנג של
 יְדַבֵּר מִעִנְיַן לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בְּבֵית, שֶׁהוּא כְּלֵי מַחְזִיק בְּרָכָה.
- כ' תתנד של
 יִחְזַק עַל תְּפִלָּה בְּמַנְיָן, וְהַנַּחַת תְּפִלִּין.
- כ' תתנה שלא
 יִחְזַק עַל שְׂמִחַת חַג הַסְּפֹת, וְשְׂמִחַת הַהוֹרִים.
- כ' תתנו שלב
 יְדַבֵּר מִעִנְיַן תְּקוּנָה לְעֵתִיד טוֹב, וּלְהַחְזִיק מִצְמַד עַד עַת בּוֹא הַיְּשׁוּעָה,
 וַיִּחְזַק בֵּת יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּשְׁמַר עַל עֲצָמָה.
- כ' תתנו שלג
 יִחְזַק בְּעִנְיַן שְׁמִירַת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ וְקִדְשׁוּתָהּ.
- כ' תתנח שלד
 יְדַבֵּר מִהַדְּלָקַת גְּרוֹת שַׁבַּת וְשְׁלוֹם בְּבֵית.

הספר הקדוש הזה נדפס

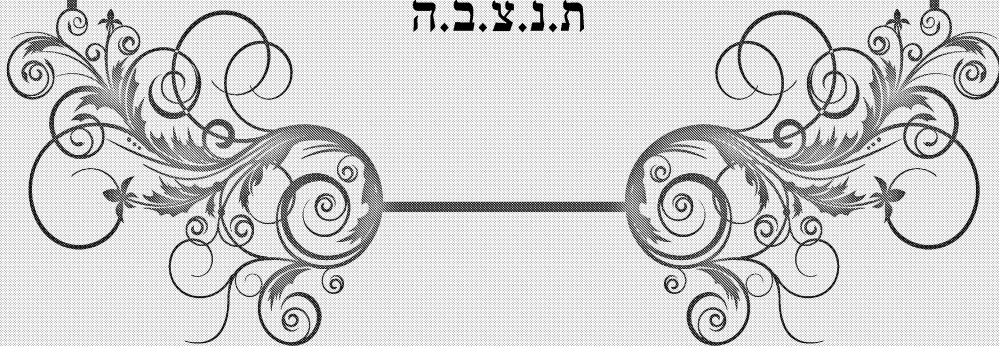
לעילוי נשמת הגאון הצדיק
רבי מנחם זאב זי"ע

בן הגאון הקדוש

רבי אלכסנדר זישא הי"ד

נפטר ד' בתשרי התשס"ג

ת.נ.צ.ב.ה

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמַי בְּאֲמִירַת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלֹו לְכֹל הַצְדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׂבֻדוֹרְנֹו, וּלְכֹל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָ, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבִפְרָט לְרַבְּנֵו הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנֵו נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגִלָּה תְּקוּן זֶה.

לְכוּ בְּרַנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מְזֻמָּן אֶת פִּי לַיהוּדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחוּד
קְדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא וְשֹׁכְנֵינֶתָה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל-יָדַי הֵהוּא טָמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז א מִכֶּתֶם לְדוֹד שְׂמֵרְנֵי אֵל כִּי-חֲסִיתִי בָךְ:
ב אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדֹנָי אַתָּה טוֹבָתִי בַל-עָלִיךְ:
ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בְּאֶרֶץ הַמָּהָ וְאֲדִירֵי כָּל-חֲפְצֵי-
ד בָּם: יִרְבוּ עֲצֻבוֹתֶם אַחַר מִהְרֹו בַל-אֲסִיךְ:
ה נִסְפִיחֶם מְדָם וּבַל-אֲשָׂא אֶת-שְׁמוֹתֶם עַל-שִׁפְתָי:
ו יְהוָה מְנַת-חֶלְקִי וְכוֹסֵי אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי:
ז חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בַנְּעָמִים אַף-נִחַלְתָּ שְׂפָרָה עָלַי:
ח אֲבִרְךָ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף-לֵילוֹת יִסְרוּנֵי
כ לֵילוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְּמִיד כִּי מִיִּמֵּינִי
ל בַּל-אֲמוּט: ט לָכֵן א שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדֵי אַף-
פ בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵּן לְבַטַּח: כִּי א לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשִׂאוֹל
צ לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֵאוֹת שְׂחַת: כִּי תוֹדִיעֵנִי אֲרַח
חַיִּים שִׁבַע שְׂמַחוֹת אֶת-פָּנֶיךָ נְעֻמוֹת בִּימֵינְךָ
נְצַח:

לֵב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נִשְׁוִי-פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־אָדָם לֹא יִחְשַׁב יִהְיֶה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָה: ג כִּי-הִתְרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמִי בִשְׂאֵנְתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֹּד עָלַי יָדָךְ נִחְפָּךְ
 לְשִׁדְי בְּחֶרְבֵי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאֲתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא-כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאֲתִי סָלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֹסֵיד | אֱלֹהִיךָ לָעַת מְעַא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּעַרְבֵנִי
 רַגְלִי פִּלְט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךְ-זוֹ תִלְךָ אִישְׁעָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבֵּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 כָּל קָרֵב אֱלֹהִי: י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְחַרְגִּינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל-
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִיטְהוּ יִהְיֶה: ג יִהְיֶה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יִהְיֶה יִסְעֲדֵנוּ עַל-עַרְשׁ דְּוִי כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יִהְיֶה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי-חֲטָאֲתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מַתִּי יָמוּת
 וְאַבְד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת | שְׂוֵא יִדְבֹר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחֲוִיץ יִדְבֹּר: ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יַעֲזֹב בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם: י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחַמֵּי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקֹב: יא וְאַתָּה יְהוָה תִּגְנֵנִי וְהַקִּימְנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא-יִרְיַע אֵיבִי
 עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתַבְתָּ בִּי וּתְעִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמִנְעֵחַ מִשְׁכִּיל לְבַנְי-קָרַח: ב כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כִּן נַפְשִׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשִׁי | יֵלְאֵהִים לְאֵל חַי מָתִי אֲבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּלִי דְמַעַתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וּלְלֵילָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֹהִי
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁכַּח עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּף
 אֲדַדְדִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ו מַה-תִּשְׁתַּחֲוֶהֱנִי | נַפְשִׁי וְתַהַמִּי עָלַי הוֹחֵלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פָּנִיו: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְעָעַר: ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנוּרֶיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְנִלְיֶיךָ עָלַי עָבְרוּ:
 ט יוֹמָם | יַעֲוֶה יְהוָה | חֲסִדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סִלְעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַח־קֶדֶר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: יא בְּרֻצַּח |
 בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוּנֵי עוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֵלֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּחַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֵנו יְשׁוּעַת פָּנֵי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמִנְצִיחַ אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַעֲיִלְנִי
 מֵאֵיבֵי | אֱלֹהֵי מִמְתַּקּוֹמֵמִי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הַעֲיִלְנִי
 מִפְּעַלֵי אֶזְרוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
 חֲטָאתִי יְהוּה: ה בְּלִי־עֶזְרוֹן יִרְעוּן וַיִּפְּנְנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֶזְרוֹן סָלַח: ז יִשׁוּבוּ לְעֶרֶב יִהְיוּ כַּפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוּן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוּה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֵזוּ אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגְּבֵנִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקֻדְמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: יב אֶל־תִּתְּרַגְּמוּ | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוֹ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנִי: יג חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בַּגְּאוּנוֹם וּמֵאֲלֵה
 וּמִפְּחָשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלַח:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כִכְלָב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יַנִּיעוּן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וַאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאֶרְנֶן לְבַקֵּר חֲסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגֵּב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם עַר-לִי: יח עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגֵּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז * לְמַנְעֵחַ עַל- יְדוּתוֹן לְאַסֵּף מְזֻמּוֹר: ב קוּלִי (*
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶנְעָקָה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם עָרַתִּי אֶדְנִי הֲרַשְׁתִּי יָדַי | לְלִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאֲנָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטְּפֵנִי רוּחִי סִלָּה: ה אֲחֻזֶּת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלִּילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הֲלֵעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֶדְנִי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנַעַח
 חֲסֶדוֹ גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׂכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סִלָּה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַי עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעֲלִילֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ הֲרַכְּךָ מִי-אֵל גְּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעָתָ בָּעַמִּים
 עֶזְךָ: טז גִּאֲלָתָּ בְּזָרוּעַ עֲמֶךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סִלָּה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגָּזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־הצצו יתהלכו: יט קול רעמו | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמוך ביד־משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דכא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בפקר
 פהציר יחלה: ו בפקר יציץ וחלה לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובהמתך נבהלנו:
 ח שנתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהבם עמל ואון פי־נו חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו בן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהנה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמחנו
 פומות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עַלִּילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צְוָה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-בְּנֵעַן חֶבֶל גְּחֻלְתְּכֶם:
יב בְּהִיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלַכָּה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשׂוֹתָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּלְנִבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְתֵּי לֶחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנּוּ
בְּכָפָל רָגְלוֹ בְּרֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָנוּ: כב לְאִסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוֹ יִחַבֵּם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וַיַּעֲקֹב נָדָב
בְּאֶרֶץ חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִמִּצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדֵי־וֹ:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶתְרוֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
בָּם דְּבָרַי אֹתוֹתַי וּמִפְתֵּי־מִן בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁד וַיִּחַשְׁדוּ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיִּמַּת אֶת־דָּנָתָם: ל שְׂרִיץ אֶרֶץ
עַפְרָדַעִים בְּחֹדְרֵי מְלֻכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עֲרַב
בָּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִישׁ
לְהַבּוֹת בְּאֶרֶץ־וֹ: לג וַיֵּךְ גְּפָנָם וַתֵּאֱנָתָם וַיִּשְׁפַּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרָפָה וַיִּלְקַח וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ־וֹ וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ־וֹ רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכַסֵּף וּזְהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בַּעֲבֹתָם כִּי־נִפְלַ פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּךְ וְאִשׁ לְהַאֲוִיר לְיִלְהָה: מ שָׁאַל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עוֹר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצֵי־נְהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קַדְשׁוֹ אֶת־אֲבֹרָתָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָגָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֶרְצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בְּעַבּוֹר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג פי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | לחפי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחז ונפיץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במננים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו: